

Nr. 16 – 2006
Side 2083 – 2305

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 16 – 2006
Utgitt 30. januar 2007

Dette er siste hefte i 2006-årgangen.

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2006	
Des. 22. Lov nr. 93 om endr. i utlendingsloven (EØS-utvidelsen med Bulgaria og Romania)	2083
Des. 22. Lov nr. 94 om endr. i folketrygdloven og i enkelte andre lover.....	2083
Des. 22. Lov nr. 95 om endr. i folketrygdloven (rett til foreldrepenger ved tidlig stebarnsadoptsjon) ...	2084
Des. 22. Lov nr. 96 om endr. i lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann og i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v.....	2085
Des. 22. Lov nr. 97 om endr. i lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann.....	2086
Des. 22. Lov nr. 98 om endr. i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten mv.	2086
Des. 22. Lov nr. 99 om endr. i pasientrettslova og biobanklova (helsehjelp og forskning – personar utan samtykkekompetanse)	2088
Des. 22. Lov nr. 100 om endr. i helsepersonelloven, sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover.....	2090
Des. 22. Lov nr. 101 om endr. i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr	2092
Des. 22. Lov nr. 102 om endr. i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m.	2093
Des. 22. Lov nr. 103 om endr. i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.).....	2094
Des. 22. Lov nr. 104 om endr. i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram.....	2095
Des. 22. Lov nr. 105 om endr. i lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven) samt om Stortingets samtykke til at Norge tar forbehold mot visse bilag i overenskomsten	2096
Des. 21. Deleg. av kompetanse til Justissekretariatene til stadfestelse av testament etter arveloven og til å avgjøre klager i tomtefestesaker (Nr. 1524).....	2176
Des. 22. Delvis ikrafttr. av lov 22. desember 2006 nr. 99 om endringer i pasientrettslova og biobanklova (helsehjelp og forskning – personar utan samtykkekompetanse) (Nr. 1526)	2177
Des. 22. Ikrafttr. av lov 22. desember 2006 nr. 100 om endringer i helsepersonelloven, sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover (Nr. 1527)	2177
Des. 22. Deleg. av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter lov om registrering av foretak § 1–1 tredje ledd (Nr. 1528).....	2177
Des. 22. Ikrafttr. av lov 22. desember 2006 nr. 94 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (Nr. 1530)	2177
Des. 22. Delvis ikrafts. av lov 22. desember 2006 nr. 98 om endringer i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten mv. (Nr. 1531).....	2178
Des. 22. Ikrafttr. av lov 22. desember 2006 nr. 102 om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m. (Nr. 1533).....	2179
Des. 22. Ikrafttr. av lov 22. desember 2006 nr. 103 om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.) (Nr. 1534)	2180
Des. 22. Ikrafts. av lov 22. desember 2006 nr. 104 om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram (Nr. 1537).....	2181
Des. 22. Ikrafttr. av lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskapenes garantiordning) (Nr. 1584).....	2289
Des. 22. Deleg. av myndighet til Fiskeridirektoratet og Fiskeridirektoratets regionkontor etter lov om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 3 andre ledd (Nr. 1603)	2301
Des. 22. Deleg. av myndighet til Finansdepartementet etter lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskapenes garantiordning) del VIII. (Nr. 1608)	2304

Des.	22.	Deleg. av myndighet til Finansdepartementet etter lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 2A–1 fjerde ledd og § 2A–2 annet ledd annet punktum (Nr. 1609)	2304
------	-----	--	------

Forskrifter

2006

Des.	14.	Forskrift om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. (kapitalkravsforskriften) (Nr. 1506)	2100
Des.	15.	Forskrift om nye omregningsfaktorer for produkter av torsk og hyse (Nr. 1508).....	2159
Des.	15.	Forskrift om stopp i trålgruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2006 (Nr. 1509)	2160
Des.	19.	Forskrift for verdsetting av skog (Nr. 1514)	2170
Des.	20.	Forskrift om behandling av godtgjørelse til fiskere i forhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon (Nr. 1521)	2175
Des.	22.	Forskrift om miljøgebyr for tilreisende til Svalbard (Nr. 1532).....	2178
Des.	18.	Forskrift om forbud mot å fiske blåkeite i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2007 (Nr. 1550).....	2211
Des.	18.	Forskrift om forbud mot å fiske blåkeite i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007 (Nr. 1551)	2211
Des.	18.	Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2007 (Nr. 1552)	2211
Des.	18.	Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007 (Nr. 1553).....	2212
Des.	18.	Forskrift om forbud mot å fiske lodde i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2007 (Nr. 1554).....	2212
Des.	18.	Forskrift om forbud mot å fiske lodde i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007 (Nr. 1555).....	2212
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter torsk i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007 (Nr. 1556)	2213
Des.	19.	Forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragposter til bruk ved likningen for inntektsåret 2006 (Nr. 1558)	2213
Des.	20.	Forskrift om autoriserte markedsplasser for omsettelige verdipapirer (Nr. 1561)	2230
Des.	20.	Forskrift om gjennomføring i norsk rett av EØS-avtalen vedlegg IV nr. 20 (forordning (EF) nr. 1228/2003 om vilkår for adgang til nett for overføring av elektrisk kraft over landegrensene) (Nr. 1563)	2231
Des.	20.	Forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 (Nr. 1564).....	2231
Des.	20.	Forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 (Nr. 1565)	2232
Des.	21.	Forskrift om forbud mot fiske og fangst av brugde, pigghå og håbrann i 2007 (Nr. 1574)	2241
Des.	1.	Forskrift om satser for gebyr for jakt-, fangst- og fiskekort m.m. på Svalbard (Nr. 1578).....	2268
Des.	19.	Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom (Nr. 1579).....	2268
Des.	21.	Forskrift om regulering av fisket etter dyphavsarter i ICES statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2007 (Nr. 1580)	2275
Des.	21.	Forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2007 (Nr. 1581).....	2276
Des.	22.	Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder (Nr. 1582)	2280
Des.	22.	Forskrift om avgifter vedrørende statens luftfartsanlegg og -tjenester (takstregulativet) (Nr. 1583)	2281
Des.	18.	Forskrift om stopp i fisket etter nordsjøisild for fartøy med ringnottilatelse (Nr. 1586).....	2289
Des.	20.	Forskrift om regulering av fisket etter reker ved Øst-Grønland i 2007 (Nr. 1590).....	2294

Endringsforskrifter

2006

Des.	8.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1505)	2097
Des.	14.	Endr. i forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak (Nr. 1507)	2157
Des.	15.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 1510)	2160
Des.	18.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling i private medisinske laboratorie- og røntgenvirksomheter (Nr. 1511)	2160
Des.	18.	Endr. i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) (Nr. 1512)	2169

Des.	19.	Endr. i forskrift om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy (Nr. 1513).....	2170
Des.	20.	Endr. i forskrift om gjennomføring av forskuddstrekk (Nr. 1515).....	2171
Des.	20.	Endr. i forskrift om bokføring (Nr. 1516).....	2172
Des.	20.	Endr. i forskrift om avgifter og gebyr i matforvaltningen (Nr. 1517).....	2173
Des.	20.	Endr. i forskrift om plantevernmidler (Nr. 1518).....	2173
Des.	20.	Endr. i forskrift om fôrvarer (Nr. 1519).....	2174
Des.	20.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr (Nr. 1520)	2174
Des.	20.	Endr. i forskrift om krav til kompetanse og autorisasjon for førere av trekraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet (Nr. 1522)	2175
Des.	20.	Endr. i forskrift om krav til jernbanevirksomhet på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften) (Nr. 1523).....	2176
Des.	22.	Endr. i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. (Nr. 1525).....	2176
Des.	22.	Endr. i forskrift om registrering av foretak (Nr. 1529)	2177
Des.	22.	Endr. i forskrift om avgift på omsetning av billedkunst (Nr. 1535).....	2180
Des.	22.	Endr. i forskrift til lov om petroleumsvirksomhet (Nr. 1536).....	2180
Des.	22.	Endr. i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) (Nr. 1538).....	2181
Feb.	24.	Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 1547)	2182
Des.	15.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1548).....	2182
Des.	18.	Endr. i forskrift om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak (Nr. 1549).....	2183
Des.	19.	Endr. i forskrift om inkassosatsen (Nr. 1557).....	2213
Des.	19.	Endr. i forskrift om forfall ved endring i forhåndsskatt (Nr. 1559)	2229
Des.	19.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 1560).....	2229
Des.	20.	Endr. i børsforskrift (Nr. 1562).....	2230
Des.	21.	Endr. i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer (Nr. 1566).....	2236
Des.	21.	Endr. i forskrift om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport til Eksportutvalget for fisk AS og til forskning og utvikling (Nr. 1567).....	2236
Des.	21.	Endr. i generell forskrift for produksjon og omsetning mv. av næringsmidler og forskrift om internkontroll for å oppfylle næringsmiddelovgivningen (Nr. 1568)	2237
Des.	21.	Endr. i forskrift om såvarer (Nr. 1569)	2238
Des.	21.	Endr. i forskrift om kystgebyr (Nr. 1570).....	2238
Des.	21.	Endr. i forskrift om losberedskapsgebyr og losingsgebyr (losgebyrer) (Nr. 1571).....	2239
Des.	21.	Endr. i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy) (Nr. 1572).....	2239
Des.	21.	Endr. i forskrift om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (vedlegg 2 til forskrift om bruk av kjøretøy) (Nr. 1573)	2240
Des.	22.	Endr. i forskrift om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte (Nr. 1576)	2242
Des.	22.	Endr. i forskrift om tapping, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av humant blod og blodkomponenter og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre (blodforskriften) (Nr. 1577).....	2242
Des.	15.	Endr. i forskrift om fastsetting av kvotefaktor ved fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 (Nr. 1585)	2289
Des.	20.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 1587).....	2290
Des.	20.	Endr. i forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip (Nr. 1588).....	2293
Des.	20.	Endr. i midlertidig forskrift om irakere som tidligere har hatt midlertidig og begrenset arbeidstillatelse i Norge (Nr. 1589).....	2293
Des.	21.	Endr. i forskrift om dekning av utgifter ved reise for undersøkelse eller behandling (Nr. 1591)	2294
Des.	21.	Endr. i forskrift om salær fra det offentlige til advokater m.fl. etter faste satser (stykkprissatser) ved fri retts hjelp og i straffesaker (Nr. 1592)	2295
Des.	21.	Endr. i midlertidig forskrift om rammer for bestemmelser om å utføre oppgaver på hverandres myndighetsområder ved inngåelse av avtaler om pilotkontorer i arbeids- og velferdsforvaltningen (Nr. 1593)	2295
Des.	21.	Endr. i forskrift om gebyr for tilsyn og kontroll med kosmetikk og kroppspfleieprodukter (Nr. 1594)	2296
Des.	21.	Endr. i forskrift om naturlig mineralvann og kildevann (Nr. 1595).....	2297

Des.	21.	Endr. i forskrift om kvoteordningen for melk (Nr. 1596)	2297
Des.	21.	Endr. i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk (Nr. 1597)	2298
Des.	21.	Endr. i forskrift om velferd for småfe (Nr. 1598)	2298
Des.	22.	Endr. i forskrift om anvendelse av forsøkshjæmmelen – tilskudd til tilrettelegging av bolig istedenfor hjelpemiddel (Nr. 1599)	2299
Des.	22.	Endr. i forskrift om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk (Nr. 1600).....	2299
Des.	22.	Endr. i forskrift om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer (Nr. 1601).....	2299
Des.	22.	Endr. i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppenes fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) (Nr. 1602)	2300
Des.	22.	Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 1604)	2301
Des.	22.	Endr. i forskrift om krav til sykkel (Nr. 1605).....	2301
Des.	22.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1606).....	2302
Des.	22.	Endr. i forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse (Nr. 1607).....	2303

Diverse

2006

Des.	22.	Overgangsregel til lov 22. desember 2006 nr. 101 om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr (Nr. 1575)	2241
------	-----	---	------

Rettelser

Nr. 14/1998 s. 1016 (i forskrift 2. juli 1998 nr. 707 om endring i forskrift 30. november 1990 nr. 944 om dykking).....	2304
--	------

Nr. 15/2005 s. 2297 og 2298 (i forskrift 5. desember 2005 nr. 1436 om endring i forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet)	2304
---	------

Nr. 5/2006 s. 551 (i forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester))	2305
---	------

Nr. 15/2006 s. 2072 (i forskrift 18. desember 2006 nr. 1495 om endring i forskrift 2. februar 2004 nr. 449 om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer).....	2305
--	------

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
-------------------------------	----------------

Bestillinger, adresseendringer mv.	4. omslagsside
---	----------------

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 30. januar 2007

Nr. 16 – 2006

22. des. Lov nr. 93 2006

Lov om endring i utlendingsloven (EØS-utvidelsen med Bulgaria og Romania).

Ot.prp.nr.12 (2006–2007), Innst.O.nr.31 (2006–2007) og Besl.O.nr.45 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 19. desember 2006. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) gjøres følgende endring:

§ 58 a overskriften og første ledd skal lyde:

§ 58 a. *Særregler for arbeidstakere fra Estland, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ungarn, Bulgaria eller Romania*

For arbeidstakere omfattet av § 51 første ledd bokstav a som er borgere av Estland, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ungarn, Bulgaria eller Romania, er det et vilkår for oppholdstillatelse at det som hovedregel dreier seg om heltidsarbeid. Vilkåret gjelder ikke arbeidstakere som har hatt lovlig opphold i riket som arbeidstaker i minst de tolv forutgående månedene.

II

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

22. des. Lov nr. 94 2006

Lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover.

Ot.prp.nr.2 (2006–2007) unntatt Del I pkt. 2, Innst.O.nr.26 (2006–2007) og Besl.O.nr.43 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 19. desember 2006. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere.
- 2 Lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven).
- 3 Lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg.

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 4–9 første punktum skal lyde:

Det kan ytes dagpenger når medlemmet har vært arbeidsløs og stått tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker (se § 4–5) i minst fire av de siste femten dager.

§ 21–4 første ledd andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder i forhold til arbeidsgiver, tidligere arbeidsgivere, offentlig myndighet, bank, Posten Norge AS, forsikringselskap, privat pensjonsordning, utdanningsinstitusjon, samt Statens lånekasse for utdanning.

II

I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere skal § 17 lyde:

Innkrevning av medlemspremie til pensjonstrygden og andre innkrevingssoppgaver etter loven med forskrifter kan overføres til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral for innkreving etter reglene i bidragsinnkrevingloven.

III

I lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester skal § 19 første ledd lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan pålegge arbeidssøkere, arbeidstakere, offentlige myndigheter, utdanningsinstitusjoner, Statens lånekasse for utdanning, Posten Norge AS, forsikringsselskaper, banker, private pensjonsordninger og tiltaks- og formidlingsaktører å gi opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter denne loven.

IV

I lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg skal § 10 nytt andre ledd lyde:

Ved endring i grunnbeløpet skal supplerande stønad regulerast i tråd med endringa. Det same gjeld frådrag i stønaden etter § 6 på grunn av ytingar som er direkte knytta til grunnbeløpet.

V

Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelser

1. Endringene i folketrygdloven § 21–4 første ledd andre punktum og arbeidsmarkedsloven § 19 første ledd trer i kraft når Kongen bestemmer.
2. Endringene i folketrygdloven § 4–9 første ledd trer i kraft 1. januar 2007.
3. Endringene i lov om pensjonstrygd for fiskere § 17 og lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg § 10 trer i kraft 1. januar 2007. Endringen i lov om pensjonstrygd for fiskere gjelder også for krav oppstått før endringen trer i kraft.

22. des. Lov nr. 95 2006

Lov om endringer i folketrygdloven (rett til foreldrepenge ved tidlig stebarnsadoptsjon).

Ot.prp.nr.5 (2006–2007), Innst.O.nr.30 (2006–2007) og Besl.O.nr.42 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 13. og 19. desember 2006. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Endring i følgende annen lov:

Lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon).

I

I lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) gjøres følgende endringer i endringen av folketrygdloven:

§ 2–9 annet ledd skal lyde:

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan samtykke i at medlemskap med dekning etter bokstavene a og c også skal omfatte sykepenger etter kapittel 8 og foreldrepenge etter kapittel 14.

Innholdsfortegnelsen under Kapittel 14 Ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon skal lyde:

Bestemmelser om

- formål står i § 14–1
- medlemskap står i § 14–2
- arbeidsgiverens plikt til å utbetale ytelser i utlandet står i § 14–3
- svangerskapspenge står i § 14–4
- foreldrepenge står i §§ 14–5 til 14–16
- engangsstønad står i § 14–17
- forskrifter står i § 14–18

§ 14–5 tredje ledd skal lyde:

Adopsjon av ektefellens barn gir ikke rett til foreldrepenge. Dette gjelder likevel ikke når adopsjonen finner sted mens stønadperioden ved fødsel fortsatt løper. I slike tilfeller gis adoptivforelderen tilsvarende rettigheter som fedre i den resterende del av stønadperioden, likevel slik at plikten til å ta ut fedrekvote ikke kommer til anvendelse.

§ 14–11 annet ledd annet punktum skal lyde:

For selvstendig næringsdrivende og frilansere må det foreligge skriftlig avtale med Arbeids- og velferdsetaten.

§ 14–16 femte ledd tredje punktum skal lyde:

For selvstendig næringsdrivende og frilansere er det et vilkår for gradert uttak at det foreligger en skriftlig utbetalingsavtale med Arbeids- og velferdsetaten.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 2–9 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) stønad etter kapittel 5 (helsetjenester), kapittel 7 (gravferd) og § 14–17 (engangsstønad ved fødsel og adopsjon),

§ 4–24 annet ledd bokstav e skal lyde:

- e) foreldrepenger eller svangerskapspenger etter lovens kapittel 14,

§ 4–25 første ledd bokstav e skal lyde:

- e) foreldrepenger eller svangerskapspenger etter lovens kapittel 14,

§ 21–4 tredje ledd nytt andre punktum skal lyde:

Skoler kan pålegges å gi rutinemessige meldinger når elever har fravær som kan skyldes utenlandsopphold.

§ 22–10 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) engangsstønad ved fødsel og adopsjon (§ 14–17)

§ 22–10 første ledd bokstav d oppheves. Nåværende bokstav e blir bokstav d.

III

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Endringene i lov 21. april 2006 nr. 10 om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (endringer i regelverket for ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon) trer i kraft straks.
2. Endringen i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 21–4 trer i kraft straks.
3. Endringene i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd §§ 2–9 første ledd, 4–24, 4–25 og 22–10 trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Lov nr. 96 2006

Lov om endring i lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann og i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v.

Ot.prp.nr.98 (2005–2006), Innst.O.nr.28 (2006–2007) og Besl.O.nr.35 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 5. og 13. desember 2006. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann gjøres følgende endringer:

§ 8 første ledd ny bokstav d skal lyde:

- d) flaggstaten etter anmodning fra fiskerimyndighetene ikke kan bekrefte at fangsten ikke er tatt som ledd i fiskeaktiviteter som er i strid med et ønsket beskatnings- eller fiskemønster, eller som er i strid med regler om fiskeaktiviteter som er avtalt med fremmed stat.

Ny § 9 skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om

- a) forbud mot ilandføring fra fangstfeltet, samt omlasting og bearbeiding av fisk i norsk havn med fartøy som ikke er norsk (jfr. § 2) når fartøyet har tatt del i fiskeaktiviteter som vesentlig er i strid med et ønsket beskatnings- eller fiskemønster, eller som vesentlig er i strid med regler om fiskeaktiviteter som er avtalt med fremmed stat.
- b) forbud mot ilandføring fra fangstfeltet, samt omlasting og bearbeiding av fisk i norsk havn med fartøy som ikke er norsk (jfr. § 2) når fartøyet eies eller drives av et rettssubjekt som med et annet fartøy har tatt del i fiskeaktiviteter som vesentlig er i strid med et ønsket beskatnings- eller fiskemønster, eller som vesentlig er i strid med regler om fiskeaktiviteter som er avtalt med fremmed stat.
- c) forbud mot lasting, lossing og havne-, forsynings- og støttetjenester i norsk havn til og fra fartøy som er eller blir underlagt forbud etter bokstav a eller b.
- d) forbud mot omlasting, forsynings- og støttetjenester innenfor lovens virkeområde (jfr. § 1) til og fra fartøy som er eller blir underlagt forbud etter bokstav a eller b.
- e) forbud som nevnt i bokstav a til d for fartøy som er oppført på regionale fiskeriforvaltningsorganisasjoners lister over fartøy som tar del i ulovlige, urapporterte eller uregulerte fiskeaktiviteter.

Lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 3 første ledd annet punktum kommer ikke til anvendelse for forsynings- og støttetjenester som nevnt i bokstav d.

Kongen kan gi forskrift om forbud mot adgang til norske indre farvann for fartøy som ikke er norsk (jfr. § 2), dersom vilkårene for å nedlegge forbud mot ilandføring av fangsten i medhold av § 8 eller forbud som nevnt i paragrafen her første ledd bokstav a eller b er oppfylt.

II

I lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd bokstav b og c skal lyde:

- b) i farvann utenfor noen stats fiskerijurisdiksjon på norsk fartøy som driver fiske eller fangst, eller som mottar eller transporterer fisk, eller som mottar eller leverer forsynings- og støttetjenester,
- c) i farvann under fremmed stats fiskerijurisdiksjon på norsk fartøy som driver fiske eller fangst, som mottar eller transporterer fisk eller som mottar eller leverer forsynings- og støttetjenester, men bare for så vidt gjelder kapitlene II, III, X og § 24. Kongen kan bestemme at også andre deler av loven skal gjelde for norske fartøy i slike farvann,

§ 2 første ledd skal lyde:

Denne lov gjelder for fiske i sjøen med unntak av fiske etter anadrome laksefisk. Med fisk forstås her også pigghuder og skall- og bløtdyr (krepsdyr og skjell). Loven gjelder også omlasting, landing, transport, oppbevaring og ved kontroll av omsetning av fisk og mottak og levering av forsynings- og støttetjenester.

§ 4 første ledd ny bokstav u og v skal lyde:

- u) forbud mot omlasting,
- v) forbud mot forsynings- og støttetjenester til og fra annet fartøy med norsk fartøy når det er eller blir innført forbud rettet mot førstnevnte fartøy i medhold av lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. innenfor Norges territorialfarvann § 9.

III

Loven trer i kraft straks.

22. des. Lov nr. 97 2006

Lov om endring i lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann.

Ot.prp.nr.99 (2005–2006), Innst.O.nr.25 (2006–2007) og Besl.O.nr.36 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 5. og 13. desember 2006. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann skal § 3 første og andre ledd lyde:

Det er forbudt for den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger (jf. § 2), å drive fiske eller fangst i territorialfarvannet. Til fiske eller fangst i territorialfarvannet er det forbudt å nytte fartøy eller redskap som ikke er norsk (jf. § 2).

Ved fiske og fangst i territorialfarvannet må minst halvparten av mannskapet og lottfiskerne samt fartøyføreren være bosatt i en kystkommune eller i en nabokommune til en kystkommune. Det kan etter søknad gis dispensasjon fra bostedskravet i første punktum for fartøyførere med bosted annet sted i Norge, i øvrig EØS-område, eller i de deler av Norden som ikke er omfattet av EØS.

II

Loven gjelder fra 1. januar 2007.

22. des. Lov nr. 98 2006

Lov om endringer i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten mv.

Ot.prp.nr.94 (2005–2006), Innst.O.nr.22 (2006–2007) og Besl.O.nr.14 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 30. november og 7. desember 2006. Fremja av Fornying- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Endringer i følgende annen lov:

Lov 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apoteketaten.

I

I lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten vert det gjort følgende endringer:

Lovas tittel skal lyde:

Lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.

§ 1 første ledd innleiinga skal lyde:

Pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. omfatter med de unntak som følger av denne lov:

§ 3 nr. 1 første ledd skal lyde:

Som pensjongivende tjenestetid reknes tjeneste som nevnt i § 1, jfr. § 2, etter at pensjonsordningen er satt i verk, og som det er betalt pensjonspremie for, og den tid tjenesten er avbrudt på grunn av pliktig militærtjeneste eller liknende annen verneteneste.

§ 4 andre ledd skal lyde:

Som pensjongivende tjenestetid regnes likevel den tiden et medlem har permisjon uten lønn eller på annen måte midlertidig har fratrudd sin stilling, og hvor det i tariffavtale som styret har akseptert, er bestemt at tiden skal regnes som pensjongivende.

§ 5 første og andre ledd skal lyde:

Medlemmets pensjonsgrunnlag er den faste arbeidsinntekt for det arbeidsforhold som gir rett til medlemskap i pensjonsordningen. Styret kan bestemme at også annen arbeidsinntekt i tilknytning til arbeidsforholdet skal regnes med i pensjonsgrunnlaget. Styret fastsetter pensjonsgrunnlaget for apotekere som både har konsesjon til drift av apotek (driftskonsesjon) og konsesjon til eierskap (apotekkonsesjon).

Den pensjongivende inntekt begrenses til 10 ganger folketrygdens grunnbeløp.

§ 6 skal lyde:

Enhver som går inn under § 1 har rett og plikt til å fratre tjenesten ved nådd aldersgrense.
Aldersgrensen er 70 år.

§ 7 nr. 1 fjerde punktum skal lyde:

Rett til alderspensjon etter fylte 65 år har også arbeidstaker som har fratrudd med avtalefestet pensjon etter lov om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.

§ 7 nr. 2 første punktum skal lyde:

Medlem som fratrer sin stilling etter minst tre års tjenestetid uten rett til straks å få pensjon etter denne loven eller etter lov av 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apotekvirksomhet mv., har rett til oppsatt alderspensjon fra aldersgrensen, eller fra det tidspunkt han blir tilstått alderspensjon fra folketrygden.

§ 9 første ledd skal lyde:

Alderspensjonen løper fra den første dag i måneden etter at arbeidsforholdet opphører.

§ 9 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Dette gjelder også når den avdøde mottok pensjon etter lov av 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.

§ 20 første ledd andre punktum vert oppheva.

§ 25 vert oppheva.

§ 29 nr. 2 skal lyde:

Den årlige premie fastsettes av departementet i prosent av pensjonsgrunnlaget, jfr. § 5. Departementet kan dele inn medlemmene eller virksomhetene i ulike premiegrupper. Før premien fastsettes, skal styret gi sin innstilling.

Fordelingen av premien mellom arbeidsgiver og arbeidstaker fastsettes av departementet etter at deres arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner har hatt anledning til å uttale seg. Før fordelingen av premien fastsettes, skal styret gi sin innstilling.

§ 30 første ledd skal lyde:

Pensjonsordningen administreres gjennom Statens Pensjonskasse.

§ 30 andre ledd første punktum skal lyde:

Pensjonsordningen ledes av et styre bestående av den administrerende direktør i Statens Pensjonskasse, som er leder i styret, og fire andre medlemmer som med personlige varamenn oppnevnes av departementet for fire år om gangen etter innstilling fra medlemmenes arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner.

§ 34 tredje ledd skal lyde:

Hvis arbeidstakernes tariffmessige lønninger eller folketrygdens grunnbeløp endres, kan pensjonsordningens styre – i den utstrekning pensjonsordningens økonomi tillater det – treffe bestemmelse om at pensjonene skal

reguleres tilsvarende. Hvis hensynet til pensjonsordningens økonomi gjør det nødvendig, kan pensjonene igjen settes ned til de beløp de utgjorde før de siste gang ble forhøyet etter bestemmelsene i foregående punktum.

II

I lov 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apoteketaten vert det gjort følgende endringer:

Lovas tittel skal lyde:

Lov 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.

§ 1 skal lyde:

Loven gjelder for arbeidstakere i stilling som gir rett til medlemskap i Pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.

§ 2 skal lyde:

Arbeidstakere som fratrer sin stilling etter fylte 62 år, har rett til pensjon etter denne lov når det er bestemt i tariffavtale som styret i pensjonsordningen har akseptert. Loven gjelder for pensjon som ytes fram til arbeidstakeren ved fylte 65 år kan tilstås alderspensjon etter lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv., § 7 nr. 1 fjerde punktum.

§ 3 første punktum skal lyde:

Pensjonen beregnes etter tariffavtale som styret i pensjonsordningen har akseptert, og i samsvar med bestemmelsene i lov av 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskudd til ordninger for avtalefestet pensjon § 2.

III

Iverksettjings- og overgangsreglar

1. Endringane i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten gjeld frå den tid Kongen fastset. Endringa i § 5 gjeld arbeidstakarar som etter lovendringa er i stilling med rett til medlemskap. Pensjonistar er ikkje omfatta. Heller ikkje dei som før lovendringa har gått ut av pensjonsordninga, slik at dei ikkje lenger er vanlege medlemmer, er omfatta. Føresegna om endring i aldersgrensa i § 6 nytt andre ledd gjeld ikkje for dei som har mindre enn 10 år att til aldersgrensa og som ikkje ønskjer å vere omfatta av den nye aldersgrensa.
2. Endringane i lov 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apoteketaten gjeld frå den tid Kongen fastset.

22. des. Lov nr. 99 2006

Lov om endringar i pasientrettslova og biobanklova (helsehjelp og forskning – personar utan samtykkekompetanse).

Ot.prp.nr.64 (2005–2006), Innst.O.nr.11 (2006–2007) og Besl.O.nr.33 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 13. desember 2006. Fremja av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) skal dette endrast:

§ 4–6 ny overskrift skal lyde:

§ 4–6. Om myndige pasienter som ikke har samtykkekompetanse

§ 4–6 andre ledd skal lyde:

Helsehjelp som innebærer et alvorlig inngrep for pasienten, kan gis dersom det anses å være i pasientens interesse, og det er sannsynlig at pasienten ville ha gitt tillatelse til slik hjelp. Der det er mulig skal det innhentes informasjon fra pasientens nærmeste pårørende om hva pasienten ville ha ønsket. Slik helsehjelp kan besluttes av den som er ansvarlig for helsehjelpen, etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. Det skal fremgå av journalen hva pasientens nærmeste pårørende har opplyst, og hva annet kvalifisert helsepersonell har hatt av oppfatninger.

Nytt kapittel 4 A skal lyde:

Kapittel 4 A. Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen mv.

§ 4 A–1. Formål

Formålet med reglene i dette kapitlet er å yte nødvendig helsehjelp for å hindre vesentlig helseskade samt å forebygge og begrense bruk av tvang.

Helsehjelpen skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet, og så langt som mulig være i overensstemmelse med pasientens selvbestemmelsesrett.

§ 4 A-2. Virkeområde

Kapitlet kommer til anvendelse når helsepersonell yter helsehjelp til pasienter over 16 år som mangler samtykkekompetanse, jf. kapittel 4, og som motsetter seg helsehjelpen.

Undersøkelse og behandling av psykisk lidelse uten eget samtykke kan likevel bare skje med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 62 om psykisk helsevern.

§ 4 A-3. Adgang til å gi helsehjelp som pasienten motsetter seg

Før det kan ytes helsehjelp som pasienten motsetter seg, må tillitskapende tiltak ha vært forsøkt, med mindre det er åpenbart formålsløst å prøve dette.

Opprettholder pasienten sin motstand, eller vet helsepersonellet at vedkommende med stor sannsynlighet vil opprettholde sin motstand, kan det treffes vedtak om helsehjelp dersom

- a) en unnlattelse av å gi helsehjelp kan føre til vesentlig helseskade for pasienten, og
- b) helsehjelpen anses nødvendig, og
- c) tiltakene står i forhold til behovet for helsehjelpen.

Selv om vilkårene i første og andre ledd er oppfylt, kan helsehjelp bare gis der dette etter en helhetsvurdering framtrer som den klart beste løsningen for pasienten. I vurderingen av om slik helsehjelp skal gis, skal det blant annet legges vekt på graden av motstand samt om det i nær fremtid kan forventes at pasienten vil kunne gjenvinne sin samtykkekompetanse.

§ 4 A-4. Gjennomføring av helsehjelpen

Dersom vilkårene i § 4 A-3 er oppfylt, kan helsehjelp gjennomføres med tvang eller andre tiltak for å omgå motstand hos pasienten.

Pasienten kan blant annet legges inn ved helseinstitusjon og holdes tilbake der dersom det er nødvendig for å få gjennomført helsehjelpen.

Dersom lovens vilkår er oppfylt, kan videre varslingssystemer med tekniske innretninger og bevegelseshindrende tiltak som belter og lignende anvendes.

Helsehjelpen skal vurderes fortløpende og avbrytes straks lovens vilkår ikke lenger er til stede. Det skal særlig legges vekt på om helsehjelpen viser seg å ikke ha ønsket virkning, eller har uforutsette negative virkninger.

§ 4 A-5. Vedtak om helsehjelp som pasienten motsetter seg

Vedtak om helsehjelp etter dette kapitlet treffes av det helsepersonellet som er ansvarlig for helsehjelpen. Vedtak kan bare treffes for inntil ett år av gangen.

Dersom helsehjelpen innebærer et alvorlig inngrep for pasienten, skal det treffes vedtak av helsepersonell som nevnt i første ledd, etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell. I vurderingen av hva som er et alvorlig inngrep for pasienten, skal det blant annet tas hensyn til om tiltaket innebærer inngrep i kroppen, bruk av reseptbelagte legemidler og graden av motstand. Dersom pasienten motsetter seg at helsehjelpen blir gjennomført ved innleggelse eller tilbakeholdelse i helseinstitusjon, eller motsetter seg bruk av bevegelseshindrende tiltak, skal det alltid regnes som alvorlig inngrep.

Vedtak om undersøkelse og behandling omfatter den pleie og omsorg som er nødvendig for å gjennomføre undersøkelsen og behandlingen. Dersom hovedformålet med helsehjelpen er pleie og omsorg, skal det treffes eget vedtak om dette.

Der det er mulig, skal det innhentes informasjon fra pasientens nærmeste pårørende om hva pasienten ville ha ønsket, før vedtak etter § 4 A-5 første og annet ledd treffes.

§ 4 A-6. Underretning

Pasienten og pasientens nærmeste pårørende skal snarest mulig underrettes om vedtak truffet etter § 4 A-5. Etterfølgende underretning til pasienten er likevel tilstrekkelig dersom underretningen vil medføre fare for at helsehjelpen ikke kan gjennomføres.

Underretningen skal opplyse om adgangen til å klage og til å uttale seg i saken.

Kopi av underretningen skal sendes den som har det overordnede faglige ansvaret for helsehjelpen. Videre skal kopi av vedtak etter § 4 A-5 sendes til helsetilsynet i fylket.

§ 4 A-7. Klage

Vedtak om helsehjelp etter § 4 A-5 kan påklages til helsetilsynet i fylket av pasienten eller pasientens nærmeste pårørende.

Bestemmelsene i § 7-3 gjelder tilsvarende for klage etter paragrafen her.

Fristen for å klage til helsetilsynet i fylket er tre uker fra vedkommende fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.

§ 4 A-8. Overprøving og etterfølgende kontroll

Helsetilsynet i fylket kan av eget tiltak overprøve vedtak som er truffet etter § 4 A-5.

Dersom et vedtak om helsehjelp etter dette kapitlet ikke er påklaget og helsehjelpen vedvarer, skal helsetilsynet i fylket, når det har gått tre måneder fra vedtaket ble truffet, av eget tiltak vurdere om det fortsatt er behov for helsehjelpen.

§ 4 A–9. Forvaltningslovens anvendelse

Forvaltningsloven gjelder så langt den passer for vedtak etter § 4 A–5, med de særlige bestemmelser som er gitt i dette kapitlet.

§ 4 A–10. Domstolsprøving

Vedtak i klagesak etter § 4 A–7 som innebærer innleggelse og tilbakeholdelse i institusjon, eller helsehjelp som strekker seg ut over tre måneder, kan av pasienten eller pasientens nærmeste pårørende bringes inn for retten etter reglene i lov 13. august 1915 om rettergangsmåten for tvistemål kapittel 33. Tilsvarende gjelder for helsetilsynet i fylkets vedtak om helsehjelp som innebærer innleggelse og tilbakeholdelse, eller som strekker seg ut over tre måneder, jf. § 4 A–8.

§ 4 A–11. Forskrift

Departementet kan gi nærmere regler om gjennomføringen av helsehjelpen etter dette kapitlet og om saksbehandlingen, herunder hvilke krav som skal stilles til dokumentasjon av vedtak om helsehjelp.

II

I lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker (biobankloven) skal dette endrast:

§ 12 femte ledd skal lyde:

For personer uten samtykkekompetanse etter pasientrettighetsloven § 4–3 gjelder pasientrettighetsloven §§ 4–4, 4–5 og 4–7 om samtykke til helsehjelp på andres vegne tilsvarende for samtykke til innsamling, oppbevaring og behandling av biobankmateriale til forskning.

§ 12 nytt sjetteste, sjuande og åttande ledd skal lyde:

For myndige personer uten samtykkekompetanse kan nærmeste pårørende etter pasientrettighetsloven § 1–3 gi samtykke til innsamling, oppbevaring og behandling av biobankmateriale til forskning på vedkommendes vegne.

Innsamling, oppbevaring og behandling av biobankmateriale etter sjetteste ledd kan bare finne sted dersom

- a) eventuell risiko eller ulempe for personen er ubetydelig,
- b) personen selv ikke motsetter seg det og det ikke er grunn til å tro at vedkommende ville ha motsatt seg dette dersom vedkommende hadde hatt samtykkekompetanse,
- c) tilsvarende forskning ikke kan gjennomføres på personer med samtykkekompetanse, og
- d) det er grunn til å anta at resultatene av forskningen kan være til nytte for den aktuelle person eller for andre personer i samme aldersgruppe, med samme sykdom eller forstyrrelse eller i samme tilstand.

I kliniske nødssituasjoner der pasienten ikke er i stand til å avgi samtykke, og der det er umulig å innhente samtykke fra vedkommendes nærmeste pårørende, kan innsamling, oppbevaring og behandling av biobankmateriale til forskning bare skje dersom

- a) eventuell risiko eller ulempe for personen er ubetydelig,
- b) vedkommende ikke tidligere har uttrykt motforestillinger som er relevante for forskningen,
- c) det bare er mulig å utføre forskningen i kliniske nødssituasjoner,
- d) forskningen utvilsomt er berettiget på grunn av utsikten til resultater med stor forebyggende, diagnostisk eller terapeutisk verdi, og
- e) vedkommende eller dennes nærmeste pårørende så snart som mulig blir gitt informasjon om innsamlingen, oppbevaringen og behandlingen av biobankmaterialet til forskning. Samtykke etter første, femte eller sjetteste ledd er en forutsetning for videre forskning og skal innhentes så snart som mulig.

III**Iverksettning**

Lova gjeld frå det tidspunktet Kongen bestemmer. Kongen kan setje i verk dei enkelte føresegnene til forskjellig tid.

22. des. Lov nr. 100 2006**Lov om endringer i helsepersonelloven, sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover.**

Ot.prp.nr.86 (2005–2006), Innst.O.nr.16 (2006–2007) og Besl.O.nr.34 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 4. og 13. desember 2006. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene.
- 2 Lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten.
- 3 Lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m.
- 4 Lov 2. juni 2000 nr. 39 om apotek (apotekloven).

I

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) gjøres følgende endringer:

§ 18 skal lyde:

§ 18. Melding om helsepersonells virksomhet

Helsepersonell med autorisasjon eller lisens i privat virksomhet skal gi melding til kommune eller regionalt helseforetak når de åpner, overtar eller trer inn i virksomhet som er omfattet av loven. Melding skal også gis ved virksomhetens opphør.

Dersom helsepersonellet skal yte tjenester til barn eller personer med utviklingshemming, skal politiattest som nevnt i § 20 a vedlegges meldingen. Inneholder meldingen en politiattest med merknader, skal den straks oversendes Helsetilsynet i fylket.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilke opplysninger som skal gis etter første ledd, når disse skal gis og hvordan de skal registreres og formidles videre til et sentralt register.

Ny overskrift til kapittel 4 skal lyde:

Særskilte regler i tilknytning til autorisasjon, krav om politiattest m.v.

Ny § 20 a skal lyde:

§ 20 a. Krav om politiattest

Helsepersonell som skal yte helsehjelp til barn eller personer med utviklingshemming, har plikt til å fremlegge politiattest ved tilbud om stilling, ved inngåelse av avtale etter kommunehelsetjenesteloven § 4–2 første ledd, tannhelsetjenesteloven § 4–2 første ledd og spesialisthelsetjenesteloven § 2–1a fjerde ledd, samt ved melding om åpning, overtagelse og inntreden i privat virksomhet, jf. § 18. Plikten omfatter ikke personell som bare sporadisk yter slike tjenester og som i alminnelighet ikke vil være alene med barn eller personer med utviklingshemming.

Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt, ilagt forelegg eller er dømt for brudd på straffeloven §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, 201 bokstav c, 203 eller 204a. Attesten skal være uttømmende og ikke eldre enn tre måneder.

Den som er ilagt forelegg eller er dømt for overtredelser som nevnt i annet ledd, er utelukket fra å yte helsehjelp til barn eller personer med utviklingshemming.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kravet om politiattest.

§ 48 første ledd bokstav f skal lyde:

f) ...

§ 48 første ledd ny bokstav ø skal lyde:

ø) provisorfarmasøyt

§ 48 første ledd ny bokstav å skal lyde:

å) reseptarfarmasøyt

§ 63 nytt annet ledd skal lyde:

Rett til å rekvirere legemidler i gruppe A og B gitt på grunnlag av tilsvarende godkjenning i et annet land, kan kalles tilbake av Statens helsetilsyn dersom godkjenningen i det andre landet mister sin gyldighet.

§ 63 andre, tredje, fjerde og femte ledd blir nytt tredje, fjerde, femte og sjette ledd.

II

I lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. gjøres følgende endring:

Ny § 8–10 skal lyde:

§ 8–10. Politiattest

Kommunen eller annen arbeidsgiver skal kreve politiattest fra den som ansettes i en stilling som innebærer tjenesteyting, jf. § 4–2, til barn eller personer med utviklingshemming. Plikten omfatter ikke personell som bare sporadisk yter slike tjenester og som i alminnelighet ikke vil være alene med barn eller personer med utviklingshemming.

Politiattesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt, ilagt forelegg eller er dømt for brudd på straffeloven §§ 192, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200 annet ledd, 201 bokstav c, 203 eller 204a. Attesten skal være uttømmende og ikke eldre enn tre måneder.

Den som er ilagt forelegg eller er dømt for overtredelser som nevnt i annet ledd, er utelukket fra å utføre arbeid eller oppgaver som omhandlet i første ledd.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kravet om politiattest.

III

I lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene gjøres følgende endring:

Ny § 3–1 skal lyde:

§ 3–1. (Politiattest)

Kommunen skal innhente politiattest fra helsepersonell i samsvar med helsepersonelloven § 20 a.

IV

I lov 3. juni 1983 nr. 54 om tannhelsetjenesten gjøres følgende endring:

Kapittel 3 skal lyde:

Kap. 3. Politiattest

§ 3–1. (Politiattest)

Fylkeskommunen skal innhente politiattest fra helsepersonell i samsvar med helsepersonelloven § 20 a.

V

I lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. gjøres følgende endring:

Ny § 3–16 skal lyde:

§ 3–16. Politiattest

Helseinstitusjoner som omfattes av denne loven, skal innhente politiattest fra helsepersonell i samsvar med helsepersonelloven § 20 a.

VI

I lov 2. juni 2000 nr. 39 om apotek gjøres følgende endringer:

§ 3–2 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) Søker har autorisasjon som provisorfarmasøyt.

§ 4–2 nytt første ledd bokstav c skal lyde:

- c) Søker har autorisasjon som provisorfarmasøyt eller reseptarfarmasøyt.

VII

Loven gjelder fra det tidspunkt Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelsene skal tre i kraft til forskjellig tid.

22. des. Lov nr. 101 2006

Lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.

Ot.prp.nr.13 (2006–2007), Innst.O.nr.33 (2006–2007) og Besl.O.nr.48 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 15. og 19. desember 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr skal § 14 lyde:

For begjæring om utlegg betales 1,85 ganger rettsgebyret. Det betales ikke gebyr for begjæring om utlegg for underholdsbidrag mv. og for tvangsbot etter barnelova § 65. Det betales dessuten ikke gebyr for den første utleggsbegjæringen fra klageren for krav som er fastslått i dom, kjennelse eller rettsforlik etter behandling i forliksrådet etter tvangfullbyrdelsesloven § 7–7, med mindre den opprinnelige utleggssaken ble fortsatt etter tvistemålsloven § 277 sjette ledd.

For begjæring om annen tvangfullbyrdelse enn utlegg betales 2,1 ganger rettsgebyret. I følgende tilfeller betales dessuten følgende tillegg:

1. Ved begjæring om tvangssalg etter tvangfullbyrdelsesloven kapittel 8: 3 ganger rettsgebyret når beslutning om å gjennomføre tvangssalget blir truffet.
2. Ved begjæring om tilbakelevering etter tvangfullbyrdelsesloven kapittel 9: 2 ganger rettsgebyret når tilbakeleveringen blir gjennomført.
3. Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangfullbyrdelsesloven kapittel 10: rettsgebyret når tvangsdekning blir gjennomført.
4. Ved begjæring om tvangsdekning etter tvangfullbyrdelsesloven kapitlene 11 og 12: 9 ganger rettsgebyret når beslutning om å gjennomføre tvangsdekningen blir truffet.
5. Ved begjæring om tvangfullbyrdelse etter tvangfullbyrdelsesloven kapittel 13: 2 ganger rettsgebyret når tvangfullbyrdelse blir gjennomført.

Gebyret etter første og annet ledd skal betales selv om begjæringen senere blir trukket tilbake eller avvist.

Gebyret omfatter også sideutgifter. Dette gjelder likevel ikke:

1. utgifter til flytting og oppbevaring av løsøre ved fravikelse av fast eiendom.
2. sideutgifter ved tvangsdekning etter tvangsfullbyrdelsesloven § 10–13.

Gebyr etter denne paragraf innkreves etterskuddsvis. Der tvangssalg gjennomføres, sørger namsmyndigheten eller medhjelperen for betaling av gebyret. Ved begjæring om utlegg etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–2 bokstav f kan namsmannen i særlige tilfeller kreve at gebyret etter første ledd første punktum betales forskuddsvis.

For utleggstrekk besluttet av kommunekasserer, bidragsfogd, Statens innkrevingsentral eller annen særskilt namsmann betales ikke gebyr. For gebyr som påløper ved kommunekassererens forretning for utleggspant kan departementet bestemme at betalingen skal tilfalle kommunen.

II

Loven her gjelder fra 1. januar 2007.

Kongen kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

22. des. Lov nr. 102 2006

Lov om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m.

Ot.prp.nr.101 (2005–2006), Innst.O.nr.14 (2006–2007) og Besl.O.nr.40 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 13. og 19. desember 2006. Fremmet av Kultur- og kirke departementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Endring i følgende annen lov:

Lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven).

I

I lov 4. november 1948 nr. 1 om avgift på omsetning av billedkunst gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 4. november 1948 nr. 1 om avgift på omsetning av billedkunst m.m. (kunstavgiftsloven).

§ 1 skal lyde:

Ved all offentlig omsetning, og ved slike erverv som etter denne lov er likestilt med offentlig omsetning, av kunstverk av norsk eller fremmed opphav, skal kjøperen i tillegg til kjøpesummen betale en avgift på inntil 5 prosent av denne. Departementet fastsetter prosentatsens størrelse.

I de tilfeller der betaling skjer helt eller delvis i form av et annet kunstverk, skal avgift belastes begge kunstverkene, dersom tilsvarende salg mot kontanter hadde vært avgiftspliktig. Avgiftsbelastningen skal imidlertid ikke gjelde gaver. Departementet kan fastsette nærmere regler om hvilke kunstverk som går inn under avgiftsplikten og i hvilken utstrekning avgiftsplikten skal gjelde for omsetning med tilknytning til utlandet eller Svalbard.

Likestilt med offentlig omsetning er etter denne lov:

1. Ethvert erverv som skjer med sikte på offentlig visning i gallerier, museer eller tilsvarende. Salg direkte fra kunstner eller privatpersoner til museer som er åpne for publikum og ikke driver ervervsmessig, skal likevel ikke anses som offentlig omsetning, med mindre det i handelen deltar en formidler.
2. Ethvert erverv direkte fra den kunstner som har skapt verket, når arbeidet er et utsmykkingsoppdrag, et bestillingsverk eller et konkurranseutkast, samt erverv ellers som sidestilles med offentlig omsetning.

Avgiftspliktig etter denne lov er originaleksemplar av kunstverk som malerier, kolasjer, tegninger, stikk, trykk, litografier, skulpturer, billedtepper, keramikk, glasskunst og fotografiske verk. Som originaleksemplar regnes eksemplar av kunstverk som er utført i et begrenset antall av kunstneren selv eller med hans samtykke. Bestemmelsen gjelder ikke byggverk.

Unntatt fra avgiften er omsetning av kunstverk hvor salgsprisen uten merverdiavgift ikke overstiger 2.000 kroner.

§ 2 andre ledd skal lyde:

Fondet skal brukes til støtte for kunstnere som hovedsakelig har eller har hatt sitt virke i Norge, deres etterlatte og andre formål til fremme av norsk kunst.

§ 3 første ledd skal lyde:

Avgiften innkreves av selgeren ved all omsetning av avgiftsbelagt kunst i forretninger, på separat- eller kollektive utstillinger og ved alle former for auksjon. Alle som offentlig omsetter avgiftsbelagt kunst er ansvarlig for rett innbetaling av avgiften. Det samme gjelder den som er personlig ansvarlig for omsetning av avgiftsbelagt kunst på utstillinger. De nevnte personer er også ansvarlig for rett innbetaling av avgift for offentlig omsetning som måtte finne sted ved konsulenter eller mellommenn.

§ 4 skal lyde:

Departementet fastsetter i forskrift terminene for innbetaling av avgiften.

II

I lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven) gjøres følgende endringer:

§ 43 femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 2 andre til fjerde ledd, 6 til 8, 11a til 22, 25, 27, 28, 30 til 38b og 39h fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende.

§ 43a tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 2 andre til fjerde ledd, 3, 6 til 9, 11 til 21, 23 til 28, 30 til 39f og 39j til 39l, gjelder tilsvarende for fotografiske bilder i samme utstrekning som de gjelder for fotografiske verk.

§ 45c bokstav e skal lyde:

Bildet brukes som omhandlet i § 23 tredje ledd eller § 27 andre ledd.

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelser i loven kan settes i kraft til ulik tid.
2. For endringene gjelder følgende overgangsregler:
 - a) Endringene gjelder ikke avtaler om salg som er inngått før loven her trer i kraft.
 - b) Kongen kan fastsette nærmere overgangsregler.

22. des. Lov nr. 103 2006

Lov om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.)

Ot.prp.nr.88 (2005–2006), Innst.O.nr.13 (2006–2007) og Besl.O.nr.41 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 13. og 19. desember 2006. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9c (direktiv 2001/84/EF). Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven) gjøres følgende endringer:

§ 35 skal lyde:

§ 35. Vederlag etter §§ 13a, 17a, 18, 23, 23a og 45b kan enhver av partene kreve fastsatt på bindende måte etter regler som Kongen gir. Kongen fastsetter regler om at vederlagspliktige som unnlater å betale vederlag, etter begjæring fra den berettigede part, med bindende virkning kan forbys fortsatt bruk.

Kongen gir regler om nemnd som nevnt i § 34 og § 45a fjerde ledd.

§ 38a første ledd første punktum skal lyde:

Avtale som skal ha virkning som nevnt i § 36 første ledd, må inngås av organisasjon som på området representerer en vesentlig del av opphavsmennene til verk som brukes i Norge, og som er godkjent av departementet.

Ny avsnittoverskrift foran ny § 38c skal lyde:

Følgerett

Ny § 38c skal lyde:

§ 38c. Opphavsmannen har krav på vederlag når en som yrkesmessig opptrer i kunstmarkedet deltar som selger, kjøper eller formidler ved videresalg av originaleksemplar av opphavsrettslig vernede kunstverk som malerier, kolasjer, tegninger, stikk, trykk, litografier, skulpturer, billedtepper, keramikk, glasskunst og fotografiske verk. Som originaleksemplar regnes eksemplar av kunstverk som er utført i et begrenset antall av kunstneren selv eller med hans samtykke. Bestemmelsen gjelder ikke byggverk.

Retten etter første ledd gjelder ikke videresalg fra privatpersoner til museer som er åpne for publikum og ikke driver ervervsmessig, med mindre det i handelen deltar en formidler som nevnt i første ledd.

Vederlaget skal beregnes på grunnlag av salgsprisen uten merverdiavgift etter følgende satser:

- a) 5 pst. av den del av salgsprisen som ikke overstiger 50 000 euro,
- b) 3 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 50 000 euro, men som ikke overstiger 200 000 euro,
- c) 1 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 200 000 euro, men som ikke overstiger 350 000 euro,
- d) 0,5 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 350 000 euro, men som ikke overstiger 500 000 euro, og
- e) 0,25 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 500 000 euro.

Vederlaget skal kun betales når salgsprisen uten merverdiavgift overstiger 3 000 euro. Det totale vederlag for et videresalg skal ikke overstige 12 500 euro.

Selgere og formidlere som nevnt i første ledd er solidarisk ansvarlige for å betale følgerettsvederlaget. Opptrer ingen av dem yrkesmessig i kunstmarkedet, er kjøperen ansvarlig for betalingen.

Overfor de vederlagspliktige må vederlagskravet gjøres gjeldende gjennom oppkrevings- og fordelingsorganisasjon som er godkjent av departementet. Når krav på vederlag etter første ledd foreldes etter reglene i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer, tilfaller vederlaget organisasjonen og skal brukes til å dekke organisasjonens kostnader ved oppkrevingen og fordelingen av følgerettsvederlaget, eller til andre kollektive formål fastsatt i organisasjonens vedtekter.

Det kan ikke gis avkall på retten etter første ledd, og den kan heller ikke overdras. Har ikke opphavsmannen arvinger, skal følgerettsvederlag som forfaller etter opphavsmannens død tilfalle den organisasjon som til enhver tid er godkjent etter sjette ledd. Slike midler skal brukes som nevnt i sjette ledd andre punktum.

Selger, kjøper og formidler som nevnt i første ledd skal innen sjette termin for innbetaling av merverdiavgift til den organisasjon som til enhver tid er godkjent etter sjette ledd, oppgi de opplysninger som er nødvendige for å sikre betaling av følgerettsvederlag for det foregående års salg. Nevnte organisasjon kan også kreve slike opplysninger om de tre siste års salg.

§ 45b tredje ledd skal lyde:

Rettinghavere som ikke er medlem av organisasjon godkjent etter andre ledd, må selv fremsette krav på vederlag overfor organisasjonen. Kravet må fremsettes innen tre år etter utløpet av det år opptaket ble fremført. Vederlag for videresending kan uansett fordeles etter prinsippene i § 37.

§ 53a andre ledd skal lyde:

Det er videre forbudt å:

- a) selge, leie ut eller på annen måte distribuere,
- b) produsere eller innføre for distribusjon til allmennheten,
- c) reklamere for salg eller utleie av,
- d) besitte for ervervsmessige formål, eller
- e) tilby tjenester i tilknytning til

innretninger, produkter eller komponenter som frembys med det formål å omgå effektive tekniske beskyttelsessystemer, eller som kun har begrenset ervervsmessig nytte for annet enn slikt formål, eller som i hovedsak er utviklet for å muliggjøre eller forenkle slik omgåelse.

§ 54 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Er overtredelse som nevnt i første til tredje ledd forsettlig, og foreligger det særlig skjerpende forhold, er straffen bøter eller fengsel inntil tre år.

§ 54 sjette ledd skal lyde:

Den som forsettlig eller uaktsomt unnlater å oppgi opplysninger som nevnt i § 38c åttende ledd første punktum eller unnlater å påføre de i § 52 nevnte opplysninger på et verk som han forestår trykkingen av, straffes med bøter.

§ 57 nytt fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsen i § 38c får anvendelse på åndsverk som er skapt av norsk statsborger eller av person som er bosatt her i riket.

Nåværende fjerde og femte ledd blir femte og sjette ledd.

II

I lov 4. november 1948 nr. 1 om avgift på omsetning av billedkunst gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt sjette ledd skal lyde:

Unntatt fra avgiftsplikten er omsetning som omfattes av lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. § 38c.

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelser i loven kan settes i kraft til ulik tid.
2. For endringene gjelder følgende overgangsregler:
 - a) Endringene gjelder ikke avtaler om salg som er inngått før loven her trer i kraft.
 - b) Kongen kan fastsette nærmere overgangsregler.

22. des. Lov nr. 104 2006

Lov om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram.

Ot.prp.nr.72 (2005–2006), Innst.O.nr.15 (2006–2007) og Besl.O.nr.47 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 15. og 19. desember 2006. Fremja av Kultur- og kyrkjedepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram blir det gjort følgende endringer:

§ 2 femte og sjette ledd skal lyde:

Ved omsetning av videogram skal den som omset videogram til kunden i løyvepliktig verksemd ha fylt 18 år. Det kan ikkje omsetjast videogram til den som ikkje har nådd den aldersgrensa som er sett for videogrammet.

Departementet kan i forskrift gjere unntak frå kravet om løyve.

Overskrifta til kapittel III skal lyde:

Kapittel III. Registreringsplikt, førehandskontroll og aldersgrenser

§ 4 skal lyde:

§ 4. Førehandskontroll og registreringsplikt

Film eller videogram som skal synast fram i næring, må på førehand vere registrert i Medietilsynet.

Film eller videogram som skal synast fram i næring for personar under 18 år, må på førehand vere godkjent av Medietilsynet. Departementet kan gi forskrifter om førehandskontroll av film og videogram som skal omsetjast til forbrukar.

Medietilsynet må ikkje godkjenne for framsyning i næring bilete som tilsynet meiner strir mot § 13a eller straffelova § 382.

Den som vil ha ein film eller eit videogram vurdert av Medietilsynet, skal betale eit gebyr som blir fastsett av departementet.

Departementet kan i forskrift gi nærmare reglar om førehandskontroll, registreringsplikt og betaling av gebyr.

§ 5 første ledd skal lyde:

Film og videogram som skal synast fram i næring, skal anten godkjennast for alle aldersgrupper, sju år og eldre, elleve år og eldre eller femten år og eldre.

§ 5 nytt fjerde ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gjere unntak frå aldersgrensene for barn opp til eitt år.

Ny § 13a skal lyde:

Det er ikkje tillate å syne fram i næring film eller videogram som krenkjer sømd, inkludert filmar eller videogram som inneheld nærgåande og omfattande skildringar av seksuell aktivitet. Skildringar som må reknast som forsvarlege ut frå eit kunstnarisk, vitskapeleg, informativt eller liknande føremål vil ikkje krenkje sømd. Den som med vilje eller aktaust bryt føresegnene i dette leddet vert straffa med bøter eller med fengsel inntil 3 månader.

Første ledd gjeld ikkje for film eller videogram som Medietilsynet ved førehandskontroll har godkjent for framsyning i næring.

II

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.

22. des. Lov nr. 105 2006

Lov om endringer i lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven) samt om Stortingets samtykke til at Norge tar forbehold mot visse bilag i overenskomsten.

Ot.prp.nr.10 (2006–2007), Innst.O.nr.32 (2006–2007) og Besl.O.nr.46 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 15. og 19. desember 2006. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven) gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF-loven)

§ 7 skal lyde:

Kongen kan i forskrift gjøre innskrenkninger i lovens virkeområde etter § 2 for å ivareta forpliktelser i henhold til andre internasjonale avtaler Norge har inngått. Departementet kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av loven.

II

Stortinget samtykker til at Norge tar forbehold mot bilag e, f, og g i Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 i henhold til Protokoll om endring av 3. juni 1999.

III

Loven trer i kraft straks.

8. des. Nr. 1505 2006**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).**

Fastsatt av Vegdirektoratet 8. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. I nr. 45zl (direktiv 2005/55/EF), nr. 45zo (direktiv 2005/78/EF (endret ved direktiv 2006/51/EF)) og nr. 11 (direktiv 2005/83/EF). Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 25–10 skal lyde:

§ 25–10. Avgasser – krav til bil (> 3,5 t) ved første gangs registrering (direktiv 2005/55/EF, som endret ved direktiv 2005/78/EF og direktiv 2006/51/EF) (Euro 5 tunge, euro 4 tunge, euro 3 tunge)

1. Kravnivå:

Direktiv 2005/55/EF, som endret ved direktiv 2005/78/EF og direktiv 2006/51/EF.

1.1 Grenseverdier for avgassutslipp:

Grenseverdier for dieseldrevne motorer – ESC- og ELR-test

Kravnivå	CO g/kWh	HC g/kWh	NO _x g/kWh	PM g/kWh	Røk m ⁻¹
A (2000), euro 3	2,1	0,66	5,0	0,10 0,13 ^b	0,8
B1 (2005), euro 4	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
B2 (2008), euro 5	1,5	0,46	2,0	0,02	0,5
C (EEV) ^a	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

a Grenseverdier som EEV-kjøretøy må tilfredsstillе.

b For motorer med slagvolum på mindre enn 0,75 dm³ pr. sylinder og turtall ved nominell effekt på over 3000 min⁻¹.

Grenseverdier for diesel- og gassmotorer – ETC-test

Kravnivå	CO g/kWh	NMHC g/kWh	CH ₄ ^a g/kWh	NO _x g/kWh	PM ^b g/kWh
A (2000), euro 3	5,45	0,78	1,6	5,0	0,16 0,21 ^d
B1 (2005), euro 4	4,0	0,55	1,1	3,5	0,03
B2 (2008), euro 5	4,0	0,55	1,1	2,0	0,03
C (EEV) ^c	3,0	0,40	0,65	2,0	0,02

a Kun for naturgassmotorer.

b Gjelder ikke for gassdrevne motorer på trinn B.

c Grenseverdier som EEV-kjøretøy må tilfredsstillе.

d For motorer med slagvolum under 0,75 dm³ pr. sylinder og turtall ved nominell effekt på over 3000 min⁻¹.

Gassmotorprodusenten kan velge å kun måle totale HC, dvs. slå sammen NMHC- og CH₄ (metangass)-utslippet. Grenseverdien blir da den samme som for NMHC.

Ikrafttreden for grenseverdiene:

Kravnivå	Typegodkjenning	Registrering
B1 (2005), euro 4	1. oktober 2005	1. oktober 2006
B2 (2008), euro 5	1. oktober 2008	1. oktober 2009

For ikrafttredelsen av Euro 3, se § 25–13.

1.2 Holdbarhetskrav:

Det skal dokumenteres fra fabrikanten at grenseverdiene er tilfredsstillt i:

100.000 km eller fem år (det som kommer først) for motorer i N1- og M2-kjøretøy, 200.000 km eller seks år (det som kommer først) for motorer i N2-kjøretøy, og i N3-kjøretøy med største totalvekt ikke over 16.000 kg, og i M3-kjøretøy klasse I, klasse II og klasse A, og i M3 klasse B med største totalvekt ikke over 7.500 kg.

500.000 km eller sju år (det som kommer først) for motorer i N3-kjøretøy med største totalvekt over 16.000 kg, og i M3-kjøretøy klasse III, og i M3-kjøretøy klasse B med største totalvekt over 7.500 kg.

Det kreves dokumentasjon på riktig bruk av avgasskontrollutstyret gjennom et normalt livsløp for kjøretøyet under normal bruk.

Ikrafttreden for holdbarhetskravene:

1. oktober 2005 for nye typegodkjenninger, 1. oktober 2006 for alle typegodkjenninger.

1.3 Egendiagnosesystem (OBD):

Kjøretøy som er omfattet av denne paragraf skal ha egendiagnosesystem (OBD). Egendiagnosesystemet skal tilfredsstillere kravene til slikt system gitt i direktiv 2005/55/EF, som senest endret ved direktiv 2006/51/EF.

Ikrafttreden for kravet om egendiagnosesystem:

1. oktober 2005 for nye typegodkjenninger, 1. oktober 2006 for alle typegodkjenninger.

2. Virkeområde m.m.:

Virkeområdet for direktiv 2005/55/EF er:

«Dette direktiv gjelder for forurensende gasser og partikler fra alle motorvogner som er utstyrt med motor med kompresjonstenning, og for forurensende gasser fra alle motorvogner som er utstyrt med motor med elektrisk tenning og bruker naturgass eller LPG, og for motorer med kompresjonstenning og elektrisk tenning som definert i artikkel 1, med unntak av kjøretøyer i gruppene N₁, N₂ og M₂ som er typegodkjent i samsvar med direktiv 70/220/EØF av 20. mars 1970, sist endret ved direktiv 2003/76/EF».

Denne paragraf gjelder ikke for kjøretøy i gruppen M1 med en største totalvekt ikke over 3.500 kg.

Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske biler registrert på forsvaret.

3. Alternativ standard: ECE-reg.nr. 49–04.

4. Godkjenning:

For biler som omfattes av direktiv 2005/55/EF, som senest endret ved direktiv 2006/51/EF, skal det ved typegodkjenning av ny type motor og ny type bil – og for nye, ikke typegodkjente biler ved første gangs registrering – fremlegges dokumentasjon/bevitnelse/garanti fra bilfabrikant eller kompetent, uavhengig laboratorium for at direktivet er tilfredsstillt.

5. Anvendelsestidspunkt:

Direktiv 2005/55/EF som sist endret ved direktiv 2006/51/EF, kommer til anvendelse fra 9. november 2006 for nye typegodkjenninger og nye registreringer, samt salg av fabrikknye motorer unntatt for reservedelsmotorer beregnet for eldre kjøretøy.

Nåværende § 25–10 blir ny § 25–11.

§ 25–11 nr. 2 skal lyde:

2. Virkeområde m.m.:

Denne paragraf gjelder for kjøretøy som ikke omfattes av § 25–10.

Virkeområde for direktiv 88/77/EØF, som endret ved direktiv 2001/27/EF, i henhold til direktivets vedlegg 1 nr. 1 som følger:

«Dette direktiv gjelder for forurensende gasser og partikler fra alle motorvogner som er utstyrt med motor med kompresjonstenning, og for forurensende gasser fra alle motorvogner som er utstyrt med motor med elektrisk tenning og bruker naturgass eller LPG, og for motorer med kompresjonstenning og elektrisk tenning som definert i artikkel 1, med unntak av kjøretøyer i gruppene N₁, N₂ og M₂ som er typegodkjent i samsvar med direktiv 70/220/EØF, sist endret ved direktiv 2003/76/EF».

Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske biler registrert på forsvaret.

Nåværende § 25–11 til § 25–24 blir § 25–12 til § 25–25.

§ 25–12 nr. 2 skal lyde:

2. Virkeområde m.m.:

Det vises til § 25–11, nr. 2.

Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske biler registrert på forsvaret.

§ 25–12 nr. 4 skal lyde:

4. Godkjenning:

Det vises til § 25–11, nr. 4 med unntak av hvilke testsykluser og grenseverdier som kommer til anvendelse:

Alle motorer skal fra 1. oktober 2005 testes både med ESC+ELR og ETC unntatt gassmotorer som kun skal testes med ETC.

Grenseverdier for dieseldrevne motorer – ESC- og ELR-test

Kravnivå	CO g/kWh	HC g/kWh	NO _x g/kWh	PM g/kWh	Røk m ⁻¹
B2 (2005)	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
C (EEV) ^a	1,5	0,25	2,0	0,02	0,15

a Grenseverdier som EEV-kjøretøy må tilfredsstillere.

Grenseverdier for diesel- og gassmotorer – ETC-test

Kravnivå	CO g/kWh	NMHC g/kWh	CH ₄ ^a g/kWh	NO _x g/kWh	PM ^b g/kWh
B2 (2005)	4,0	0,55	1,1	3,5	0,03
C (EEV) ^c	3,0	0,40	0,65	2,0	0,02

a Kun for naturgassmotorer.

b Gjelder ikke for gassdrevne motorer på trinn B.

c Grenseverdier som EEV-kjøretøy må tilfredsstille.

Gassmotorprodusenten kan velge å kun måle totale HC, dvs. slå sammen NMHC- og CH₄ (metangass)-utslippet. Grenseverdien blir da den samme som for NMHC.

§ 25–13 nr. 2 skal lyde:

2. Virkeområde m.m.:

Det vises til § 25–11 nr. 2.

Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske biler registrert på forsvaret.

§ 25–15 nr. 1 skal lyde:

1. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder for biler som ikke omfattes av § 25–14.

Bestemmelsene gjelder ikke for militærtaktiske biler registrert på forsvaret.

§ 25–15 nr. 3 skal lyde:

3. Med hensyn til direktivets virkeområde vises til § 25–14 nr. 3.

§ 25–17 nr. 1 og nr. 2 skal lyde:

1. Som alternativ til EU-direktivene nevnt i § 25–9 og § 25–15, kan det fremlegges dokumentasjon/bevitnelse/garanti for at en av følgende bestemmelser er tilfredsstilt:

- Amerikanske føderale bestemmelser for lette biler; for bensindrevne biler LDV (Light Duty Vehicles) 1983, og for dieseldrevne biler LDV 1987.
- Amerikanske føderale bestemmelser for tyngre biler, LDT (Light Duty Trucks) 1990.
- Amerikanske føderale bestemmelser for tunge biler, HDV (Heavy Duty Vehicles) 1991.
- Svenske bestemmelser SNFS 1987: 3 (A 12)/SNFS 1989:8 (A 13) eller SNFS 1992:4 (A 14). Sistnevnte inneholder miljøklassene C1 og C2.
- Tyske bestemmelser StVZO § 47 Anlage XXIII.

2. Som alternativ til EU-direktivet nevnt i § 25–14, kan det fremlegges dokumentasjon/bevitnelse/garanti for at følgende bestemmelser er tilfredsstilt:

- Amerikanske føderale bestemmelser for tunge biler, HDV (Heavy Duty Vehicles) 1994.

§ 27–2 skal lyde:

§ 27–2. *Elektromagnetisk kompatibilitet for kjøretøy i gruppe M, N, og O (direktiv 72/245/EØF som endret ved direktiv 2004/104/EF, direktiv 2005/49/EF og senest ved direktiv 2005/83/EF)*

1. Kravnivå: direktiv 72/245/EØF som endret ved direktiv 2004/104/EF, direktiv 2005/49/EF og senest ved direktiv 2005/83/EF.

2. Virkeområde: Kjøretøy i gruppe M, N, og O. Kravene omfatter ikke ettermontert utstyr som ikke har en sikkerhetsmessig funksjon. Slikt utstyr skal ha en samsvarserklæring i henhold til prosedyren i direktiv 89/336/EØF om innbyrdes tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om elektromagnetisk kompatibilitet og direktiv 1999/5/EF om radio- og teleterminalutstyr.

3. Alternativ standard: ECE-regulativ nr. 10.01.

4. Ved godkjenning skal det fremlegges bevitnelse fra fabrikant eller kompetent uavhengig laboratorium som viser at kjøretøyet tilfredsstiller ovennevnte krav. Dette gjelder ikke når kjøretøyet er ledsaget av et gyldig samsvarssertifikat eller er merket med typegodkjenningsnummer i henhold til direktiv 70/156/EØF. Alternativt kan motorvogn, deler eller tekniske enheter være merket og godkjent etter ovennevnte krav.

5. Ikrafttredelse.

Kategori	For godkj. av ny type kjø.	For nye registreringer
Kjø. i gruppe M, N og O	1. juli 2006	1. januar 2009

Vedlegg 1 til kjøretøyforskriften «Liste over krav i forbindelse med typegodkjenning av biler og deres tilhengere (særdirektiver), jf. direktiv 70/156/EØF» pkt. 10 og pkt. 41 skal lyde:

Emne	Direktiv- nummer	Senest endret ved direktiv- nummer	Gjelder									
			M ₁	M ₂	M ₃	N ₁	N ₂	N ₃	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄
10. Radiostøydemping	72/245/EØF	2005/83/EF	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
41. Utslipp fra diesel- og gassmotorer	88/77/EØF	2006/51/EF										

II

Endringene trer i kraft straks.

14. des. Nr. 1506 2006

Forskrift om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. (kapitalkravsforskriften).

Fastsatt av Finansdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kreditilsynsloven) § 4, jf. § 1 annet ledd, lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven) § 2–9a åttende ledd, § 2–9b femte ledd og § 2–9c annet ledd og lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 8–10a tiende ledd, § 8–10b femte ledd og § 8–10c annet ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 14 (direktiv 2006/48/EF) og nr. 30a (direktiv 2006/49/EF). Kunngjort 22. desember 2006.

Del I. Innledende bestemmelser

Kapittel 1. Virkeområde, innhold og definisjoner

§ 1–1. Virkeområde og innhold

- (1) Denne forskriften gjelder for banker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond som har tillatelse til å drive aktiv forvaltning.
- (2) Del II i forskriften gjelder beregningsgrunnlag for kredittrisiko etter standardmetoden.
- (3) Del III i forskriften gjelder beregningsgrunnlag for kredittrisiko samt forringelsesrisiko for kjøpte fordringer etter interne målemetoder (IRB-metode).
- (4) Del IV i forskriften gjelder adgangen til å ta hensyn til sikkerheter ved fastsettelse av beregningsgrunnlag for kredittrisiko ved bruk av standardmetoden og grunnleggende IRB-metode.
- (5) Del V i forskriften gjelder beregningsgrunnlag for motpartsrisiko for derivater mv.
- (6) Del VI i forskriften gjelder beregningsgrunnlag for kredittrisiko ved verdipapirisering.
- (7) Del VII i forskriften gjelder beregningsgrunnlag for markedsrisiko mv.
- (8) Del VIII i forskriften gjelder beregningsgrunnlag for operasjonell risiko.
- (9) Del IX i forskriften gjelder institusjonenes offentliggjøring av finansiell informasjon.
- (10) Del X i forskriften gjelder krav til styring og kontroll.
- (11) Del XI i forskriften gjelder ikrafttredelse og overgangsordninger.

§ 1–2. Definisjoner

I forskriften betyr:

- a) *ABCP-program*: verdipapiriseringsprogram der verdipapirene som utstedes, hovedsakelig er sertifikater med opprinnelig løpetid på inntil ett år,
- b) α (*alfa*): konstant for fastsettelse av engasjementsbeløp,
- c) *Avansert IRB-metode*: metode for engasjementer med stater, institusjoner og foretak der institusjonen fastsetter egne verdier for risikoparametrene PD, LGD og KF samt løpetidsparameteren M og størrelsesparameteren S,
- d) *Basisrisiko*: risiko som følge av ulikheter i likviditet og ufullkommenheter i markedet,
- e) *EAD (exposure at default)*: risikoparameter som representerer engasjementsbeløp ved mislighold,
- f) *EE (expected exposure)*: parameter som beskriver forventet fremtidig motpartseksponering,
- g) *Effektiv EPE*: parameter for fastsettelse av engasjementsbeløp ut fra EE-verdier,
- h) *Egenkapitalinstrument*: finansielt instrument som omfattes av verdipapirhandelloven § 1–2 tredje ledd nr. 1 og 3 og rettigheter til slike,
- i) *EL (expected loss)*: risikoparameter som representerer et engasjements tapsgrad,
- j) *Engasjement*: eiendelsposter og ikke-balanseførte poster,
- k) *EPE (expected positive exposure)*: parameter som beskriver tidsvektet gjennomsnitt av EE over en bestemt periode,
- l) *Finansielt instrument*: en kontrakt som gir både en finansiell eiendel for en part og en finansiell forpliktelse eller et egenkapitalinstrument for en annen part (definisjonen omfatter minst instrumentene angitt i verdipapirhandelloven § 1–2 annet ledd),
- m) *Finansielt pant*: pant i finansielle instrumenter, innskudd eller tilsvarende eiendeler og gull,

- n) *Foretak som yter tilknyttede tjenester*: foretak som har som hovedvirksomhet å eie eller forvalte fast eiendom, tilby databehandlingstjenester eller enhver annen tilsvarende virksomhet som har karakter av å være en tjeneste knyttet til én eller flere kredittinstitusjoners hovedvirksomhet,
- o) *Foringelsesrisiko*: risiko for forringelsestap på kjøpte fordringer innen et tidsrom på ett år,
- p) *Foringelsestap*: tap som følge av rabatter, reforhandlinger, retur av varer m.m., til debitors fordel,
- q) *Forsvarlig verdigrunnlag*: en beregnet verdi som kan opprettholdes over en lengre tidsperiode og der hensynet til fremtidig salgbarhet er ivaretatt,
- r) *Future*: finansielt instrument som omfattes av verdipapirhandelloven § 1–2 annet ledd nr. 4 og som omsettes under medvirkning av anerkjent oppgjørssentral,
- s) *Gjeldsinstrument*: finansielt instrument som omfattes av verdipapirhandelloven § 1–2 annet ledd nr. 3 og 5 og tredje ledd nr. 2 og rente- og valutabytteavtaler og rettigheter til slike,
- t) *Grunnleggende IRB-metode*: metode for engasjementer med stater, institusjoner og foretak, der institusjonen fastsetter egne verdier for risikoparameteren PD og størrelsesparameteren S,
- u) *Hendelsesrisiko*: risikoen for at en spesiell hendelse gir plutselige utslag i markedsverdien på enkeltpapirer. Hendelsesrisiko omfatter også misligholdsrisiko,
- v) *Idiosynkratisk risiko*: daglige kursendringer i enkeltpapirer som ikke kan forklares ved generelle markedesbevegelser,
- w) *Institusjon*:
 - 1. innenlandske banker, finansieringsforetak og holdingselskaper i finanskonsern,
 - 2. utenlandske kredittinstitusjoner,
 - 3. utenlandske holdingselskaper i finanskonsern og andre utenlandske finansieringsforetak enn kredittinstitusjoner som er underlagt krav om konsesjon og tilsyn og som er omfattet av soliditets- og sikkerhetskrav tilsvarende kravene som gjelder for kredittinstitusjoner, og
 - 4. verdipapirforetak, forvaltningsselskaper for verdipapirfond som driver aktiv forvaltning, og anerkjente oppgjørssentraler og børser,
- x) *KF*: konverteringsfaktor til bruk for å fastsette EAD,
- y) *Konsentrasjonsrisiko*: risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografisk område og foretak som benytter samme form for sikkerhet, handler med samme vare eller har samme type virksomhetsområde,
- z) *Kontrakter*: derivater, gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer, verdipapirfinansiering og transaksjoner med lang oppgjørsfrist,
- aa) *Kort posisjon*: rett eller plikt til å overdra et finansielt instrument, en vare eller et kredittderivat (inkluderer utstedt kjøpsopsjon, ervervet salgsoptionsjon og kjøpt FRA),
- bb) *Kredittstøtte*: avtale som forbedrer kredittkvaliteten til verdipapiriseringsoptionsjoner,
- cc) *Lagerfinansiering*: posisjoner hvor et fysisk lager er solgt på termin og hvor kapitalomkostningene er låst fast inntil termindagen,
- dd) *Lang posisjon*: eierposisjon i et finansielt instrument, en vare eller et kredittderivat, eller rett eller plikt til å overta et finansielt instrument, en vare eller et kredittderivat (inkluderer ervervet kjøpsopsjon, utstedt salgsoptionsjon, og solgt fremtidig renteavtale (FRA)),
- ee) *LGD (loss given default)*: risikoparameter som representerer et engasjements tapsgrad ved mislighold,
- ff) *M*: parameter som representerer et engasjements løpetid,
- gg) *Motregningsgruppe (netting set)*: kontrakter med en motpart som er underlagt en bilateral motregningsavtale der motregning anerkjennes i henhold til denne forskrift (kontrakter som ikke er underlagt en slik bilateral motregningsavtale er en separat motregningsgruppe),
- hh) *Nettoposisjon*: differansen mellom lange og korte posisjoner i et finansielt instrument, en vare eller et kredittderivat,
- ii) *PD (probability of default)*: risikoparameter som representerer sannsynlighet for mislighold innenfor et tidsrom på et år,
- jj) *Restrisiko*: risikoen for at sikkerheter det tas hensyn til ved fastsettelse av kapitalkrav for kredittrisiko, er mindre effektive enn forventet,
- kk) *S*: parameter som representerer størrelsen på visse foretak,
- ll) *Samlet bruttoposisjon*: summen av lange og korte nettoposisjoner i ulike instrumenter,
- mm) *Samlet nettoposisjon*: differansen mellom lange og korte nettoposisjoner i ulike instrumenter,
- nn) *Sikringsgruppe (hedging set)*: risikoposisjoner fra kontrakter innenfor en motregningsgruppe,
- oo) *Standardmåleenheter*: den måleenhet som benyttes for å kvantifisere én standardenhet av en vare,
- pp) *Syntetisk verdipapirisering*: verdipapirisering der transjering og overdragelse av kredittrisiko knyttet til engasjementer oppnås ved bruk av garantier eller kredittderivater, og engasjementene beholdes i overdragende institusjons balanse,
- qq) *System*: de modeller, arbeids- og beslutningsprosesser, kontrollmekanismer, IT-systemer og interne retningslinjer og rutiner som er knyttet til klassifisering og kvantifisering ved bruk av interne modeller,
- rr) *Tapsgrad*: tap dividert på engasjementsbeløp,

- ss) *Tradisjonell verdipapirisering*: verdipapirisering der engasjementer overdras til et juridisk uavhengig spesialforetak for verdipapirisering som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2–36. Spesialforetaket finansierer ervervet av engasjementene ved å utstede verdipapirer. Engasjementene utgår normalt fra overdragende institusjons balanse,
- tt) *Transaksjoner med lang oppgjørsfrist*: transaksjoner der oppgjør eller levering av finansielle instrumenter, varer og valuta er avtalt etter normalt oppgjørstidspunkt eller fem virkedager etter at transaksjonen er inngått dersom normal oppgjørsperiode er lengre enn fem virkedager,
- uu) *Transje*: gruppering av engasjementer etter kredittrisiko,
- vv) *Value-at-Risk (VaR)*: det maksimale forventede verditap på en posisjon eller en portefølje innen en gitt tidshorisont og basert på et gitt konfidensnivå,
- ww) *Vare*: fysisk gode som er standardisert eller klassifisert, og som kan handles kommersielt i spot- og terminmarkeder,
- xx) *Verdipapirfinansiering*: kreditt til finansiering av verdipapirer,
- yy) *Verdipapirisering*: en transaksjon der kredittrisikoen knyttet til en eller flere engasjementer deles opp i transjer, og
 - 1. betalingene er avhengige av avkastningen fra engasjementene og
 - 2. transjenes prioritetsrekkefølge bestemmer fordelingen av tap på posisjoner,
- zz) *Warrants*: verdipapir som i sin løpetid eller på forfallsdag gir innehaveren rett til å kjøpe et underliggende aktivum til en fastsatt pris (det kan gjøres opp ved levering av det underliggende aktivum selv eller ved kontant betaling).

Kapittel 2. Kapitalkrav

§ 2–1. Kapitalkrav

- (1) Institusjonen skal til enhver tid ha en ansvarlig kapital som minst utgjør åtte prosent av beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.
- (2) Det skal ikke beregnes kapitalkrav for engasjementer som er trukket fra i den ansvarlige kapitalen etter bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven § 2a– 9 fjerde og femte ledd og forskrift 1. juni 1990 nr. 435 om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak.

Kapittel 3. Bruk av interne metoder

§ 3–1. Tillatelse til bruk av IRB-, AMA-, IMM- og VaR-metode

- (1) Bruk av IRB-, AMA-, IMM- og VaR-metode krever tillatelse fra Kredittilsynet.
- (2) Kredittilsynet fastsetter retningslinjer for hvordan søknadsprosessen skal gjennomføres.
- (3) Tillatelse kan gis hvis Kredittilsynet finner at institusjonens systemer gir grunnlag for en forsvarlig måling av risiko på alle nivåer over tid.
- (4) En institusjon som har tillatelse til bruk av interne metoder, skal anvende dem med mindre Kredittilsynet gir tillatelse til annet.
- (5) Dersom kravene i denne forskriften ikke anses oppfylt, kan Kredittilsynet trekke tillatelsen tilbake og bestemme hvordan institusjonen skal beregne kapitalkravet.
- (6) Dersom et morselskap og dets datterselskaper eller datterselskapene til et finansielt holdingsselskap anvender IRB eller AMA på samlet basis, kan Kredittilsynet bestemme at kravene i denne forskrift kan oppfylles samlet for morselskapet og datterselskapene.
- (7) Kredittilsynet kan tillate institusjoner som har morselskap etablert i en annen EØS-stat å benytte denne stats kapitaldekningsregler.

§ 3–2. Anvendelse av IRB-, AMA-, IMM- eller VaR-system

- (1) Institusjoner som benytter IRB-, AMA-, IMM- eller VaR-metode, skal benytte alle elementer i institusjonens tilhørende system i overvåking, risikokontroll og kapitalallokering knyttet til virksomheten, med de unntak som følger av dette kapitlet. Alle elementene i IRB- og IMM-systemet skal benyttes ved innvilgelse og oppfølging av enkeltengasjementer. For IRB gjelder kravet i første punktum så langt det passer. Det skal foreligge dokumentasjon som viser hvorfor enkelte elementer i systemet eventuelt ikke benyttes.
- (2) IRB-metode skal anvendes for institusjonen og datterselskap som er omfattet av § 1–1 første ledd, med mindre Kredittilsynet bestemmer annet.

§ 3–3. Innføring av IRB-, AMA-, IMM- eller VaR-metode

- (1) Tillatelse til bruk av IRB-metode kan gis til institusjon som i minst tre år har anvendt et risikostyringssystem som i det vesentligste oppfyller kravene til den aktuelle metoden for de aktuelle kategoriene. For IMM er kravet minst ett år. For VaR-metode skal institusjonen kunne vise til minst 250 dager med ettertesting.
- (2) Kredittilsynet kan tillate en plan for stegvis innføring av IRB-, AMA- eller IMM-metode. IRB-metode skal i tilfelle først innføres på egenkapitalposisjoner, og innføringsplanen skal ikke være mer enn tre år. Kredittilsynet kan tillate at innføringsplanen er lengre for engasjementer som til sammen ikke overstiger 15 prosent av beregningsgrunnlaget.

(3) Bestemmelsene i annet ledd er ikke til hinder for at Kredittilsynet kan tillate endringer i systemet eller ny innføringsplan dersom institusjonen påtar seg risiko som systemet ikke identifiserer, klassifiserer og kvantifiserer eller andre særlige forhold inntreffer.

(4) Kredittilsynet kan tillate en innføringsplan der estimatene bygger på kortere observasjonsperioder enn det som følger av bestemmelser i forskriften ellers. For grunnleggende IRB-metode og for massemarkedsengasjementer kan tillatelse bare gis hvis estimatene bygger på data fra en observasjonsperiode på minst to år på det tidspunkt institusjonen tar i bruk metoden. For avansert IRB-metode er minstekravet fem år. For AMA gjelder kravet interne data, og minstekravet er tre år.

(5) Før det kan gis tillatelse til bruk av IRB-, AMA-, IMM- eller VaR-metode, skal institusjonen i minst ett år ha rapportert etter den aktuelle metoden i tillegg til ordinær rapportering.

§ 3-4. Unntak fra IRB-metode

(1) Kredittilsynet kan gjøre unntak fra IRB-metode slik at følgende engasjementer behandles etter standardmetoden for beregning av kredittrisiko (del II):

- a. engasjementer med den norske stat og norske kommuner og fylkeskommuner,
- b. engasjementer med stater eller engasjementer med institusjoner, jf. § 9-1 første ledd bokstav a og b, hvis disse kategoriene ikke utgjør en vesentlig del av institusjonens samlede virksomhet,
- c. engasjementer med foretak i samme konsern som enten faller inn under § 1-1 første ledd første punktum eller er foretak som yter tilknyttede tjenester, og som er underlagt tilsyn,
- d. alle institusjonens egenkapitalposisjoner, jf. § 9-1 første ledd bokstav d, dersom disse ikke overstiger 10 prosent av institusjonens ansvarlige kapital, beregnet etter siste års gjennomsnitt (dersom antall posisjoner er færre enn 10, skal grensen i forrige punktum reduseres fra 10 prosent til 5 prosent) og
- e. transaksjoner med lang oppgjørsfrist.

(2) Kredittilsynet kan pålegge en institusjon å anvende IRB-metode fremfor standardmetoden for beregning av kredittrisiko for engasjementer som er nevnt i første ledd.

(3) Kredittilsynet kan gjøre unntak fra bestemmelsene om forringelsesrisiko, dersom institusjonen kan dokumentere at denne risikoen er uvesentlig.

§ 3-5. Unntak fra IMM- og VaR-metode

(1) Kredittilsynet kan gjøre unntak fra IMM- og VaR-metode for eksponeringer som er uvesentlige i størrelse og risiko.

(2) Kredittilsynet kan tillate at transaksjoner med lang oppgjørsfrist unntas fra IMM-metode.

Del II. Beregningsgrunnlag for kredittrisiko etter standardmetoden

Kapittel 4. Kategorisering av engasjementer

§ 4-1. Kategorier

(1) Institusjonen skal benytte risikovekt for hver enkelt kategori av engasjementer som angitt i kapittel 5 og 6.

(2) Kredittilsynet skal fastsette risikoklasse for ulike kategorier på bakgrunn av de kategorier godkjente ratingbyråer benytter.

(3) Kredittilsynet kan legge til grunn den tilordning av ratingkategorier til risikoklasser som benyttes av tilsynsmyndighetene i en annen stat innen EØS.

(4) Institusjonen kan benytte ratinger fra ratingbyrå godkjent etter bestemmelsene i kapittel 7.

(5) Institusjonen kan benytte ratinger fra et eller flere eksportkreditbyråer, eller flere eksportkreditbyråer i fellesskap, til å fastsette risikovekter for engasjementer med stater og sentralbanker som nevnt i § 5-1 annet ledd. Ratinger fra eksportkreditbyråer skal benyttes dersom det ikke foreligger rating fra ratingbyråer som institusjonen har valgt å benytte.

(6) Det skal til enhver tid benyttes den sist utarbeidede ratingen fra det enkelte ratingbyrå og eksportkreditbyråene i fellesskap eller fra det enkelte eksportkreditbyrå.

Kapittel 5. Risikovekter for poster i balansen

§ 5-1. Stater og sentralbanker

(1) Engasjementer med stater og sentralbanker ratet av godkjent ratingbyrå skal ha følgende risikovekt:

Risikoklasse	1	2	3	4	5	6
Risikovekt	0%	20%	50%	100%	100%	150%

(2) Engasjementer med stater og sentralbanker som er ratet av eksportkreditbyråer som har sluttet seg til OECDs avtale om statlig støttede eksportkreditter, skal ha følgende risikovekt:

Risikoklasse	0	1	2	3	4	5	6	7
Risikovekt	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Tilordningen av risikoklasser skal baseres på den felles landrisikoklassifiseringen forbundet med minimum eksportforsikringspremier fra eksportkreditbyråer som har sluttet seg til OECDs avtale om statlig støttede eksportkreditter, eller på ratingene fra eksportkreditbyråer som følger metodologien til OECD. En rating fra et eksportkreditbyrå kan bare benyttes dersom den er offentliggjort og knyttet til en av de åtte minimumspremielklassene for eksportkreditter som OECD-metodologien fastsetter.

(3) Uten hinder av bestemmelsene i første og annet ledd kan følgende risikovekter benyttes:

- a. 0 prosent for engasjementer med Den europeiske sentralbanken (ECB),
- b. 0 prosent for engasjementer med stater og sentralbanker innen EØS som lyder på debitors valuta og som er finansiert ved innlån i samme valuta, og
- c. samme vekt som nasjonale myndigheter benytter for engasjementer med stater og sentralbanker utenfor EØS som lyder på debitors valuta og som er finansiert ved innlån i samme valuta. Bestemmelsen gjelder stater der regulering og tilsyn etter Kredittilsynets vurdering er på EØS-nivå.

(4) Øvrige engasjementer med stater og sentralbanker skal ha risikovekt 100 prosent.

§ 5-2. Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)

(1) Engasjementer med lokale og regionale myndigheter skal ha følgende risikovekt fastsatt ut fra den aktuelle statens risikoklasse:

Risikoklasse for engasjementer med staten	0 og 1	2	3	4	5	6 og 7
Risikovekt	20%	50%	100%	100%	100%	150%

(2) Engasjementer med lokale og regionale myndigheter i andre EØS-stater kan gis samme risikovekt som engasjementer med staten dersom dette fremgår av en liste offentliggjort fra denne stats kompetente myndighet.

(3) Bestemmelsen i annet ledd gjelder tilsvarende for stater utenfor EØS der regulering og tilsyn etter Kredittilsynets vurdering er på EØS-nivå.

§ 5-3. Offentlig eide foretak

(1) Engasjementer med norsk foretak der det offentlige har et ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser, skal ha risikovekt tilsvarende risikovekten for den norske stat når staten er deltaker, og tilsvarende risikovekten for norsk kommune når kommunen eller fylkeskommunen er deltaker.

(2) Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd skal engasjementer med norske statsforetak tatt opp før 1. januar 2003, ha risikovekt tilsvarende den norske stat pluss 10 prosentpoeng.

(3) Engasjementer med offentlig eide foretak i andre EØS-stater kan gis samme risikovekt som den risikovekt nasjonale myndigheter tillater for slike engasjementer.

(4) Bestemmelsen i tredje ledd gjelder tilsvarende for stater utenfor EØS der regulering og tilsyn etter Kredittilsynets vurdering er på EØS-nivå.

§ 5-4. Multilaterale utviklingsbanker

(1) Engasjementer med multilaterale utviklingsbanker som er ratet av godkjente ratingbyråer, skal ha følgende risikovekt:

Risikoklasse	1	2	3	4	5	6
Risikovekt	20%	50%	50%	100%	100%	150%

(2) Engasjementer med multilaterale utviklingsbanker som ikke er ratet, skal ha en risikovekt på 50 prosent.

(3) Uten hinder av bestemmelsen i første og annet ledd kan engasjementer med følgende multilaterale utviklingsbanker gis risikovekt 0 prosent:

- a. Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling/Verdensbanken (IBRD),
- b. Det internasjonale finansieringsinstitutt (IFC),
- c. Den interamerikanske utviklingsbank (IDB),
- d. Den asiatiske utviklingsbank (AsDB),
- e. Den afrikanske utviklingsbank (AfDB),
- f. Europarådets utviklingsbank (CEB),
- g. Den nordiske investeringsbank (NIB),
- h. Den karibiske utviklingsbank (CDB),
- i. Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD),
- j. Den europeiske investeringsbank (EIB),
- k. Det europeiske investeringsfond (EIF) og
- l. Organisasjonen for multilaterale investeringsgarantier (MIGA).

(4) Den ikke innbetalte delen av kapital tegnet i Det europeiske investeringsfond (EIF) skal ha risikovekt 20 prosent.

§ 5-5. Internasjonale organisasjoner

Engasjementer med følgende internasjonale organisasjoner skal ha risikovekt 0 prosent:

- a. EU,
- b. Det internasjonale valutafond (IMF) og
- c. Den internasjonale betalingsbank (BIS).

§ 5-6. *Institusjoner*

(1) Engasjementer med institusjoner skal ha følgende risikovekt fastsatt ut i fra risikoklassen for engasjementer med staten i den staten hvor institusjonen er etablert:

Risikoklasse for engasjementer med staten	0 og 1	2	3	4	5	6 og 7
Risikovekt	20%	50%	100%	100%	100%	150%

(2) Som institusjon regnes:

- a. innenlandske banker, finansieringsforetak og holdingselskaper i finanskonsern,
- b. utenlandske kredittinstitusjoner,
- c. utenlandske holdingselskaper i finanskonsern og andre utenlandske finansieringsforetak enn kredittinstitusjoner som er underlagt krav om konsesjon og tilsyn og som er omfattet av soliditets- og sikkerhetskrav tilsvarende kravene som gjelder for kredittinstitusjoner, og
- d. verdipapirforetak, forvaltningsselskaper for verdipapirfond som driver aktiv forvaltning, og anerkjente oppgjørssentraler og børser.

(3) Engasjementer med institusjoner i stater hvor staten ikke er ratet, skal ha en risikovekt på 100 prosent.

(4) Uten hinder av bestemmelsen i første og tredje ledd kan engasjementer med institusjoner med en opprinnelig, effektiv løpetid på tre måneder eller mindre gis en risikovekt på 20 prosent, forutsatt at dette ikke gir en lavere risikovekt enn den som gjelder for stater og sentralbanker i den aktuelle staten.

(5) Uten hinder av bestemmelsene i første og tredje ledd kan engasjementer med gjenværende løpetid på tre måneder eller mindre som lyder på debitors valuta og som er finansiert med innlån i samme valuta, gis en risikovekt som er en kategori mindre gunstig enn den risikovekten som er fastsatt etter § 5-1 tredje ledd bokstav b og c for stater og sentralbanker i den aktuelle staten, forutsatt at det ikke gis en lavere risikovekt enn 20 prosent.

§ 5-7. *Foretak*

(1) Engasjementer med foretak som er ratet av godkjent ratingbyrå, skal ha følgende risikovekt:

Risikoklasse	1	2	3	4	5	6
Risikovekt	20%	50%	100%	100%	150%	150%

(2) Engasjementer med foretak som ikke er ratet, skal ha risikovekt 100 prosent. Hvis risikovekten for staten der foretaket er etablert er høyere enn 100 prosent, skal denne benyttes.

(3) Engasjementer med foretak hvor det foreligger en spesifikk kortsiktig rating fra godkjent ratingbyrå, skal ha følgende risikovekt:

Risikoklasse	1	2	3	4	5	6
Risikovekt	20%	50%	100%	150%	150%	150%

§ 5-8. *Massemarkedsengasjementer*

(1) Massemarkedsengasjementer skal ha risikovekt 75 prosent.

(2) Engasjementer som oppfyller følgende vilkår, kan kategoriseres som massemarkedsengasjementer:

- a) motpart er en enkeltperson eller et mindre foretak,
- b) engasjementet er ett av et stort antall engasjementer med tilsvarende egenskaper,
- c) engasjementet inngår i en portefølje som er tilstrekkelig diversifisert slik at risikoen i porteføljen er betydelig redusert,
- d) institusjonens styre har gitt interne retningslinjer for diversifisering,
- e) institusjonens og eventuelt konsernets samlede engasjement med en motpart og tilknyttede motparter overstiger ikke 1 million euro (engasjement med pantesikkerhet i fast eiendom som har 35 prosent eller 50 prosent risikovekt, holdes utenfor beregningen av samlet engasjementet),
- f) institusjonens og eventuelt konsernets samlede engasjement med en motpart og tilknyttede motparter overstiger ikke 0,2 prosent av den samlede massemarkedsporteføljen (engasjement med pantesikkerhet i fast eiendom som har 35 prosent eller 50 prosent risikovekt, holdes utenfor beregningen av samlet engasjement) og
- g) engasjementet er ikke et omsettelig verdipapir.

§ 5-9. *Engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom*

(1) Følgende engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom kan gis risikovekt 35 prosent, dersom vilkårene i annet ledd er oppfylt:

- a. engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom som er eller vil bli bebodd eller som er utleid av eier innenfor 80 prosent av forsvarlig verdigrunnlag,

- b. engasjementer med pantesikkerhet i fritidseiendom eid av låntaker innenfor 60 prosent av forsvarlig verdigrunnlag og
 - c. engasjementer med pantesikkerhet i eiendom i annen EØS-stat som er sikret innenfor den prosentvise andel av eiendommens verdi som nasjonale myndigheter fastsetter.
- (2) Engasjementer som nevnt i første ledd, kan gis en risikovekt på 35 prosent dersom:
- a. verdien av eiendommen i det vesentlige er uavhengig av låntakers betalingsevne,
 - b. låntakers betalingsevne i det vesentlige er uavhengig av avkastning knyttet til eiendommen (dette gjelder ikke pant i eiendom i annen EØS-stat der tilsvarende krav ikke er stilt av hjemlandets myndigheter) og
 - c. kravene i § 17–1, § 17–6 første ledd bokstav c og d og § 18–4 første ledd bokstav a er oppfylt.
- (3) Kredittilsynet kan stille nærmere krav til forsvarlig verdigrunnlag.

§ 5–10. Engasjementer med pantesikkerhet i næringsseiendom

Det kan ikke tas hensyn til pantesikkerhet i næringsseiendom ved fastsettelse av risikovekt. Engasjementer med pantesikkerhet i næringsseiendom i annen EØS-stat kan gis den risikovekt som vedkommende hjemlandsmyndigheter tillater for slike engasjementer.

§ 5–11. Forfalte engasjementer

(1) Et engasjement skal anses som forfalt når en termin ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller en rammekreditt har vært overtrukket i mer enn 90 dager, og risikoen ikke er uvesentlig. Dersom institusjonen har flere engasjementer med en motpart og ett av engasjementene skal regnes som forfalt, skal også øvrige engasjementer med samme motpart anses som forfalt.

(2) Den usikrede delen av forfalte engasjementer, etter fradrag for nedskrivninger, skal ha følgende risikovekt:

- a. 150 prosent der nedskrivningene utgjør mindre enn 20 prosent av den usikrede delen av fordringen før nedskrivning, og
- b. 100 prosent der nedskrivningene utgjør minst 20 prosent av den usikrede delen av fordringen før nedskrivning.

(3) Ved beregningen av den usikrede delen av forfalte engasjementer kan det bare tas hensyn til de sikkerheter som det ellers er adgang til å ta hensyn til ved fastsettelsen av risikovekter etter denne del og del IV.

(4) Den sikrede delen av forfalte engasjementer med risikovekt 35 prosent etter § 5–9 eller 50 prosent etter § 5–10 skal etter fradrag for nedskrivninger som ikke er trukket fra etter annet ledd, ha risikovekt 100 prosent.

§ 5–12. Høyrisiko-engasjementer

(1) Engasjementer som er klassifisert som høyrisiko, skal ha risikovekt 150 prosent.

(2) Følgende engasjementer skal klassifiseres som høyrisiko:

- a. ansvarlig kapital i såkornfond eller såkornselskaper,
- b. ansvarlig kapital i venturefond eller ventureselskaper,
- c. ansvarlig kapital i selskaper som såkornfond, såkornselskaper, venturefond eller ventureselskaper investerer i,
- d. ansvarlig kapital i oppkjøpsfond eller oppkjøpsselskaper (Private Equity-fond/-selskaper) og
- e. ansvarlig kapital i eiendomsutviklingsselskaper.

§ 5–13. Obligasjoner med fortrinnsrett

(1) Risikovekten for obligasjoner som oppfyller nærmere krav i finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 IV skal fastsettes på grunnlag av risikovekten for de usikrede engasjementene med best prioritet på kredittforetaket som har utstedt obligasjonene, på følgende måte:

- a. hvis de usikrede engasjementene har risikovekt 20 prosent, skal obligasjonene med sikkerhet i utlånsportefølje ha risikovekt 10 prosent,
- b. hvis de usikrede engasjementene har risikovekt 50 prosent, skal obligasjonene med sikkerhet i utlånsportefølje ha risikovekt 20 prosent,
- c. hvis de usikrede engasjementene har risikovekt 100 prosent, skal obligasjonene med sikkerhet i utlånsportefølje ha risikovekt 50 prosent og
- d. hvis de usikrede engasjementene med best prioritet har risikovekt 150 prosent, skal obligasjonene med sikkerhet i utlånsportefølje ha risikovekt 100 prosent.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for obligasjoner som er utstedt av utenlandsk kredittinstitusjon og som oppfyller kravene i direktiv 2006/48/EF annekks VI del 1 nr. 12 punkt 68 til 71, og kravene som er fastsatt av myndighetene i vedkommende stat.

§ 5–14. Andeler i verdipapirfond

(1) Andeler i verdipapirfond som er ratet av godkjent ratingbyrå, skal ha følgende risikovekt:

Risikoklasse	1	2	3	4	5	6
Risikovekt	20%	50%	100%	100%	150%	150%

(2) Andeler i ikke-ratede verdipapirfond skal ha risikovekt 100 prosent.

(3) Uten hinder av bestemmelsene i første og annet ledd kan det for andeler i verdipapirfond som forvaltes av selskap under tilsyn i EØS-stater, beregnes en gjennomsnittlig risikovekt for fondets finansielle instrumenter dersom

det fremgår av verdipapirfondets prospekt hvilke kategorier av aktiva verdipapirfondet har tillatelse til å investere i, og eventuelle investeringsgrenser, herunder hvordan disse er beregnet.

(4) Kredittilsynet kan samtykke til en beregning etter bestemmelsene i tredje ledd for verdipapirfond forvaltet av selskap utenfor EØS der:

- a. forvaltningsselskapet er omfattet av regulering og tilsyn som etter Kredittilsynets vurdering er på EØS-nivå, og
- b. det er etablert et tilfredsstillende samarbeid mellom tilsynsmyndighetene i forvaltningsselskapets hjemland og Kredittilsynet.

(5) Kredittilsynet kan uavhengig av bestemmelsen i fjerde ledd tillate risikovekt i henhold til bestemmelsen i tredje ledd dersom tilsynsmyndigheten i en annen EØS-stat har godkjent slik risikovekting.

(6) Dersom institusjonen ikke kjenner fondets investeringer til enhver tid, kan det ved beregning av gjennomsnittlig risikovekt legges til grunn at verdipapirfondet er fullinvestert i de eksponeringsklassene hvor kapitalkravet er høyest og dernest i fallende orden i etterfølgende eksponeringsklasser inntil de øvre investeringsgrensene er nådd.

(7) Andeler i verdipapirfond skal i den utstrekning fondets midler er plassert i ansvarlig kapital i finansinstitusjoner eller verdipapirforetak, risikovektes etter bestemmelsene i § 5–15 fjerde ledd ved at andelene i verdipapirfondet regnes som direkte eierandeler i de eiendelene som forvaltes av fondet.

(8) Dersom et verdipapirfond anses særlig risikofyllt, kan Kredittilsynet fastsette at andelene skal ha risikovekt 150 prosent.

§ 5–15. Øvrige engasjementer

(1) Varige driftsmidler skal ha risikovekt 100 prosent.

(2) Forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter som ikke er fordelt på debitorsektor, skal ha risikovekt 100 prosent.

(3) Kassebeholdning og tilsvarende eiendelsposter skal ha risikovekt 0 prosent.

(4) Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak skal ha en risikovekt på 100 prosent med mindre det er gjort fradrag for slike kapitalinnskudd i institusjonens ansvarlige kapital. Øvrige innskudd av ansvarlig kapital som ikke er kategorisert som høyrisiko-engasjement, skal ha risikovekt 100 prosent.

(5) Gullbarrer som oppbevares i egne hvelv skal for så vidt de motsvares av forpliktelser i gull, ha risikovekt null prosent.

(6) Øvrige balanseførte eiendeler skal ha risikovekt 100 prosent.

Kapittel 6. Risikovekter for ikke-balanseførte poster

§ 6–1. Konverteringsfaktor

(1) Ikke-balanseførte poster skal ha risikovekt som angitt i kapittel 5, multiplisert med en konverteringsfaktor etter bestemmelsene i annet til niende ledd.

(2) Lånegarantier, solidaransvar for gjeld, aksept, kredittderivater og andre rene lånesubstitutter skal ha konverteringsfaktor 100 prosent. Lånegarantier og kausjoner som har karakter av å være lånesubstitutter kan risikovektes med 35 prosent når disse fullt ut er sikret med pant i fast eiendom som oppfyller vilkårene i § 5–9, forutsatt at garantisten har direkte tilgang til sikkerheten.

(3) Overdratte eiendeler med gjenkjøpsavtale og transaksjoner med regress hvor institusjonen selv beholder kredittrisikoen, lån av finansielle instrumenter og varer, verdipapirfinansiering og endosserte lånedokumenter som ikke er forpliktende undertegnet av annen institusjon, skal ha konverteringsfaktor 100 prosent. Den beregnede kredittrisikoen innveies etter de risikovekter som er angitt i kapittel 5, avhengig av den engasjementskategori som debitor etter det underliggende låneinstrumentet eller den underliggende eiendelen tilhører. For gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering skal engasjementsbeløpet være utestående beløp justert etter del IV eller del V. Dersom avansert metode for finansielt pant benyttes, skal eksponeringene oppskaleres med volatilitetsjusteringene.

(4) Terminkjøp av eiendeler, avtaler om fremtidig innskudd og utestående kjøpesum for verdipapirer skal ha konverteringsfaktor 100 prosent. Den beregnede kredittrisikoen for terminkjøp av eiendeler innveies etter de risikovekter som er angitt i kapittel 5, avhengig av den engasjementskategorien som debitor etter det underliggende låneinstrumentet eller den underliggende eiendelen tilhører.

(5) Kontraktsgarantier, betalingsgarantier, garantier for skatter og andre forpliktelser som er knyttet til gjennomføringen av en annen transaksjon, skal ha konverteringsfaktor 50 prosent.

(6) Sertifikatprogrammer og liknende programmer med avtalt løpetid over ett år skal ha konverteringsfaktor 50 prosent.

(7) Remburser og andre forpliktelser knyttet til vareleveranser skal ha konverteringsfaktor 20 prosent.

(8) Andre forpliktelser med avtalt løpetid over ett år skal ha konverteringsfaktor 50 prosent.

(9) Ubenyttede kredittfasiliteter med en opprinnelig løpetid på ett år eller mindre som ikke uten betingelser på et hvilket som helst tidspunkt kan sies opp uten varsel, eller som ikke omfattes av automatisk oppsigelse ved svekkelse av låntakers kredittverdighet, skal ha konverteringsfaktor 20 prosent. Personkunders ubenyttede kredittfasiliteter kan regnes som forpliktelser som kan sies opp uten betingelser, hvis avtalevilkårene gir institusjonen rett til å si opp avtalene på samme vilkår som dem som følger av forbrukerbeskyttelseslovgivningen.

§ 6-2. Særlige bestemmelser for beskyttelse mot n-te mislighold

For ikke-ratede kredittderivater som gir dekning av den første frem til den n-te underliggende kreditten i en kurv, skal selger av beskyttelse multiplisere summen av risikovektene for alle de underliggende kredittene unntatt de $n - 1$ som gir lavest kapitalkrav, med beskyttelsens pålydende. Risikovekten skal ikke overstige 1250 prosent. Dersom kurvproduktet er ratet, skal beregningsgrunnlaget fastsettes etter del V.

Kapittel 7. Bruk av eksterne ratinger**§ 7-1. Godkjente ratingbyråer**

(1) Kredittilsynet kan godkjenne at ratinger benyttes til å fastsette risikovekten for et engasjement dersom ratingbyråets metodologi og de resulterende ratingene oppfyller følgende krav:

- a. metodologien skal være objektiv og uavhengig, og ratingene skal være gjenstand for en løpende vurdering,
- b. vurderingsmetodologien for hvert markedssegment skal være gjenstand for validering (backtesting). Slik testing skal ha pågått i minst tre år, med mindre Kredittilsynet gjør unntak,
- c. byrået skal ha tilstrekkelig ressurser til å kunne foreta kvalitative analyser og ha betydelig løpende kontakt med relevante personer i ledelse og drift i selskapet som rates,
- d. prinsippene for metodologien og utarbeidelsen av ratinger er offentlig tilgjengelig og
- e. markedet anser ratingene som pålitelige.

(2) Individuelle ratinger som benyttes til å beregne kapitalkrav, skal være tilgjengelige på like vilkår for alle institusjoner som har behov for det.

(3) Dersom ratingbyrå som nevnt i første ledd er godkjent av tilsynsmyndighetene i en annen stat innen EØS, kan Kredittilsynet legge denne godkjenningen til grunn.

§ 7-2. Generelt om bruk av eksterne ratinger

(1) Ratinger for en kategori engasjementer skal benyttes konsekvent over tid for alle engasjementer innenfor denne kategorien.

(2) Institusjonen kan bare anvende ratinger som tar i betraktning samtlige beløp som institusjonen har fordring på.

(3) Hvis det foreligger to ratinger fra ratingbyråer som institusjonen benytter, og de to ratingene er tilordnet ulike risikovekter, skal den høyeste risikovekten benyttes.

(4) Hvis det foreligger flere enn to ratinger, skal risikovekten beregnes på bakgrunn av de to ratingene som er tilordnet de laveste risikovektene. Hvis disse risikovektene er forskjellige, skal den høyeste risikovekten benyttes.

(5) Dersom det foreligger ratinger som er utarbeidet på anmodning av den ratede, skal disse benyttes. Andre ratinger kan benyttes dersom disse tilfredsstiller kravene i § 7-1, og ratingbyrået har benyttet kvalitative analyser og hatt betydelig kontakt med aktuell ledelse og drift i de aktuelle selskapene ved utarbeidelsen av ratingen.

(6) Bestemmelsene i første, tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende for ratinger fra eksportkreditbyråer.

§ 7-3. Rating av utstedere og emisjoner

(1) Der det foreligger en rating for et emisjonsprogram eller en trekkfasilitet som engasjementet tilhører, skal denne ratingen benyttes.

(2) Der det foreligger en rating for et spesifikt emisjonsprogram eller for en spesifikk trekkfasilitet som engasjementet ikke tilhører, eller det foreligger en generell rating av utstederen, skal denne ratingen anvendes i følgende tilfeller:

- a. når ratingen gir en høyere risikovekt enn den risikovekt som engasjementet ellers ville hatt, eller
- b. når ratingen gir en lavere risikovekt enn den risikovekt som engasjementet ellers ville hatt, og engasjementet har lik eller bedre prioritet enn emisjonsprogrammet, trekkfasiliteten eller usikrede engasjementer med utsteder med best prioritet.

(3) Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for å beregne risikovekten etter bestemmelsen om obligasjoner som oppfyller nærmere krav i finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 IV.

(4) Rating for en utsteder som inngår i et konsern, kan ikke anvendes for andre utstedere i samme konsern.

§ 7-4. Kortsiktige ratinger

(1) Kortsiktige ratinger kan bare anvendes på kortsiktige eiendelsposter og kortsiktige ikke-balanseførte engasjementer med foretak.

(2) En kortsiktig rating skal bare anvendes på den posten som den kortsiktige ratingen gjelder for og kan ikke anvendes til å utlede risikovekten for andre poster.

(3) Uten hensyn til bestemmelsen i første og annet ledd skal alle usikrede ikke-ratede engasjementer, med en utsteder ha en risikovekt på 150 prosent dersom en fasilitet med en kortsiktig rating er gitt en risikovekt på 150 prosent for vedkommende utsteder.

(4) Uten hensyn til bestemmelsen i annet ledd skal alle kortsiktige ikke-ratede engasjementer med en utsteder ha en risikovekt på 100 prosent dersom en fasilitet med en kortsiktig rating er gitt en risikovekt på 50 prosent for vedkommende utsteder.

§ 7–5. Rateringer av engasjementer med ulik valuta

- (1) Rating av engasjement i nasjonal valuta, kan ikke benyttes til å beregne risikovekten for et engasjement med samme motpart i utenlandsk valuta.
- (2) Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for at en debitors rating i nasjonal valuta kan benyttes til å fastsette risikovekt når engasjementet det skal beregnes risikovekt for, er oppstått som følge av en kredittinstitusjons deltakelse i lån bevilget av en multinasjonal utviklingsbank som er fortrinnsberettiget kreditor i markedet.

Kapittel 8. Fradrag og tillegg i beregningsgrunnlaget**§ 8–1. Fradrags- og tilleggsposter**

- (1) Ved bruk av egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet skal en eventuell positiv differanse mellom investeringenes balanseførte verdi og investeringenes anskaffelseskost komme til fradrag i beregningsgrunnlaget.
- (2) Det skal gjøres fradrag for nedskrivninger på grupper av utlån når utlånene er ført brutto i balansen, og for avsetninger på garantiforpliktelser.
- (3) Ved bruk av International Financial Reporting Standards (IFRS) eller regnskapsstandarder tilpasset IFRS skal urealiserte gevinster som ikke inngår i resultatet eller i beregningen av den ansvarlige kapitalen, komme til fradrag i beregningsgrunnlaget. Urealisert tap som det ikke er gjort fradrag for i resultatet eller ved beregningen av den ansvarlige kapitalen, skal legges til beregningsgrunnlaget. Fradraget og tillegget i beregningsgrunnlaget beregnes som differansen mellom balanseført verdi og anskaffelseskostnad for hver enkelt eiendelspost multiplisert med tilhørende risikovekt under hensyn til andelen som ikke er innregnet, jf. kapittel 5.

Del III. Beregningsgrunnlag for kredittrisiko etter interne målemetoder (IRB)**Kapittel 9. Kategorisering av engasjementer****§ 9–1. Kategorier**

- (1) Ved bruk av IRB-metoden skal hvert engasjement tilordnes en av følgende kategorier:
 - a. engasjementer med stater:
 1. stater,
 2. sentralbanker,
 3. lokale og regionale myndigheter som nevnt i § 5–2 annet og tredje ledd,
 4. offentlig eide foretak som etter § 5–3 har risikovekt som stat,
 5. multilaterale investeringsbanker som nevnt i § 5–4,
 6. internasjonale organisasjoner som nevnt i § 5–5 og
 7. kassebeholdning og tilsvarende eiendelsposter,
 - b. engasjementer med institusjoner:
 1. institusjoner,
 2. andre lokale og regionale myndigheter enn nevnt i bokstav a nr. 3,
 3. offentlig eide foretak som etter § 5–3 har risikovekt som lokale og regionale myndigheter som nevnt i nr. 2 og
 4. andre multilaterale investeringsbanker enn nevnt i bokstav a nr. 5,
 - c. massemarkedsengasjementer: engasjementer der
 1. motpart er et lite eller mellomstort foretak dersom totalt engasjementsbeløp, unntatt engasjementer sikret i boligeiendom, ikke overstiger en verdi som svarer til 1 million euro eller en eller flere enkeltpersoner,
 2. engasjementet er ett av et stort antall engasjementer med tilsvarende egenskaper, og
 3. engasjementet inngår i en portefølje som er tilstrekkelig diversifisert slik at risikoen i porteføljen er betydelig redusert,
 - d. egenkapitalposisjoner:
 1. aksjer og andre instrumenter med tilsvarende økonomiske egenskaper og
 2. lån som låntaker kan konvertere til aksjer, og andre instrumenter med tilsvarende egenskaper,
 - e. verdipapiriseringsposisjoner:
 1. posisjoner som omfattes av del VI, og
 2. kjøpte fordringer der hvor institusjonen har en sikkerhet mot første tap som i del VI.
 - f. øvrige eiendeler uten kredittrisiko, herunder restverdi ved leasing. Til tross for kategori d, kan egenkapitalposisjoner i foretak som yter tilknyttede tjenester tilordnes kategori f,
 - g. engasjementer med foretak: engasjementer med kredittrisiko som ikke er tilordnet kategoriene over.
- (2) Massemarkedsengasjementer skal, med det forbehold som følger av § 15–1 første ledd bokstav b siste punktum for kjøpte fordringer, tilordnes en av følgende tre underkategorier:
 - a. engasjementer med pant i fast eiendom der LGD reduseres som følge av pantesikkerheten,
 - b. usikrede trekkrettigheter med enkeltpersoner der maksimalt trukket beløp ikke på noe tidspunkt overstiger 100.000 euro, og institusjonen kan dokumentere lav tapsvolatilitet sett i forhold til gjennomsnittlig tap innen hvert PD-segment, eller
 - c. øvrige massemarkedsengasjementer.

(3) Engasjement med foretak skal kategoriseres som engasjement med spesialisert foretak dersom foretaket har som eneste virksomhet å finansiere eller forvalte fysiske eiendeler, institusjonen har vesentlig kontroll over foretakets eiendeler og inntekter, og foretakets betalingsevne i det vesentligste avhenger av inntekten fra eiendelene.

(4) Engasjementer med spesialiserte foretak skal tilordnes en av følgende fire underkategorier:

- a. prosjektfinansiering,
- b. objektfinansiering,
- c. varefinansiering eller
- d. inntektsgenererende eiendom.

(5) Med de unntak som følger av kapittel 14, skal andeler i verdipapirfond behandles som engasjementer i fondets investeringer.

§ 9–2. *Konsekvent kategorisering*

(1) Tilordning av engasjementer til kategorier og underkategorier skal foretas på en måte som er konsekvent over tid.

(2) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for kategorisering av engasjementer.

Kapittel 10. Misligholdte engasjementer

§ 10–1. *Mislighold*

(1) Et engasjement skal anses som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet ikke er uvesentlig. Et engasjement skal også anses som misligholdt dersom institusjonen:

- a. som følge av svekket kredittverdighet hos motparten foretar nedskrivning, og beløpet ikke er uvesentlig,
- b. som følge av svekket kredittverdighet hos motparten avhender en fordring til underkurs og underkursen ikke er uvesentlig,
- c. avtaler endringer i vilkårene som følge av betalingsproblemer hos motparten, og det må antas at dette reduserer verdien av kontantstrømmen med et ikke uvesentlig beløp,
- d. antar det vil bli åpnet gjeldsforhandling, konkurs eller offentlig administrasjon hos motparten,
- e. for egenkapitalposisjoner under PD-LGD-metode, er kjent med at egenkapitalen omstruktureres som følge av betalingsproblemer eller
- f. av andre grunner antar at forpliktelsen ikke vil bli oppfylt.

(2) Institusjonen kan skjønnsmessig overprøve kriteriene i første ledd annet punktum bokstav a til e i samsvar med interne retningslinjer som nevnt i § 11– 1 første ledd.

(3) For engasjementer i en annen EØS-stat kan Kredittilsynet tillate at massemarkedsengasjementer og engasjementer med offentlig eide foretak skal anses misligholdt etter den definisjon som gjelder i den aktuelle staten.

(4) Et engasjement som ikke lenger oppfyller kriteriene for å anses som misligholdt, skal reklassifiseres.

(5) Institusjonen skal ha en konsekvent definisjon av mislighold innenfor rammen av denne paragrafen.

§ 10–2. *Engasjementsbeløp og EAD/KF*

(1) For balanseførte engasjementer med stater, institusjoner og foretak og massemarkedsengasjementer, er EAD bruttoverdi for engasjementsbeløp før eventuelle nedskrivninger, med mindre annet følger av denne paragrafen. For krav kjøpt til underkurs eller overkurs skal underkurs inngå og overkurs komme til fradrag. Ved fastsettelse av EAD for kredittrisiko for kjøpte fordringer skal kapitalkrav for forringelsesrisiko komme til fradrag.

(2) Ved fastsettelse av EAD for kredittrisiko kan institusjonen ta hensyn til avtaler som gir rett til motregning etter bestemmelsene i del IV.

(3) Ved operasjonell leasing skal EAD fastsettes separat for betalingsstrømmen, og restverdien. EAD for betalingsstrømmen skal være nåverdien.

(4) For egenkapitalposisjoner og øvrige eiendeler uten kredittrisiko skal EAD være balanseført verdi når ikke annet følger av § 14–2 annet ledd. Ved bruk av egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet skal likevel en eventuell positiv differanse mellom investeringenes balanseførte verdi og investeringenes anskaffelseskost komme til fradrag.

(5) For gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering skal EAD være utestående beløp justert etter del IV eller del V. Dersom avansert metode for finansielt pant benyttes, skal eksponeringene oppskaleres med volatilitetsjusteringene.

(6) For kurvprodukter som nevnt i § 6–2, skal EAD være pålydende verdi.

(7) Ved fastsettelse av EAD for trekkrettigheter, skal ubenyttet ramme multipliseres med en konverteringsfaktor (KF) som skal fastsettes i overensstemmelse med § 12– 6 og § 13–3. For forpliktelser knyttet til gjennomføringen av en annen forpliktelse, skal den laveste av de to konverteringsfaktorene anvendes.

(8) For øvrige ikke-balanseførte poster skal EAD være verdien multiplisert med konverteringsfaktor etter kapittel 6.

(9) Ved bruk av International Financial Reporting Standards (IFRS) eller regnskapsstandarder tilpasset IFRS skal urealiserte gevinster som ikke inngår i resultatet eller i beregningen av den ansvarlige kapitalen, komme til fradrag. Urealisert tap som det ikke er gjort fradrag for i resultatet eller ved beregningen av den ansvarlige kapitalen, skal legges til.

§ 10-3. Tap

Ved beregning av tap på misligholdt engasjement skal innbetalinger etter mislighold nåverdiberegnes til misligholdstidspunktet. Vesentlige direkte og indirekte kostnader ved håndteringen av misligholdt engasjement skal inngå i beregningen. Institusjonen skal ha en konsekvent definisjon av tap.

Kapittel 11. Generelle krav til klassifisering og kvantifisering**§ 11-1. Risikoklassifisering**

(1) Institusjonen skal risikoklassifisere engasjementer med stater, institusjoner og foretak, og massemarkedsengasjementer samt egenkapitalposisjoner etter PD-LGD-metode etter metoder fastsatt av institusjonen i henhold til kapittel 13 og 14.

(2) Klassifiseringen skal reflektere den langsiktige risikoen ved engasjementet og legges til grunn for innvilgelse og fornyelse av engasjementer. Risikoklassifisering skal gjennomføres minst årlig, med mindre annet følger av denne forskriften. For massemarkedsengasjementer kan den årlige risikoklassifiseringen baseres på et representativt utvalg av engasjementer i hver risikoklasse.

(3) Risikoklassifiseringen skal godkjennes av en del i institusjonen som er uavhengig av de som håndterer innvilgelse og fornyelse av engasjementet. Dette gjelder ikke massemarkedsengasjementer.

(4) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner:

- a. som viser hvilken klassifiseringsmetode som skal anvendes for de ulike engasjementene,
- b. for skjønnsmessig overprøving av risikoklassifiseringen eller forhold denne bygger på,
- c. som klart beskriver hver risikoklasse og sikrer en konsekvent risikoklassifisering i hele institusjonen,
- d. som sikrer at all relevant informasjon ligger til grunn for klassifisering og at informasjonen er tilstrekkelig oppdatert,
- e. for å oppdatere relevant informasjon om hvert enkelt engasjement unntatt massemarkedsengasjementer og foreta nødvendig reklassifisering og
- f. som sikrer at svakheter i informasjonen hensyntas på forsiktig måte.

§ 11-2. Kvantifisering

(1) Der hvor institusjonen anvender egne verdier for EL, PD, LGD eller KF, skal estimatene:

- a) forutsi langsiktig utfall etter institusjonens definisjon av mislighold og tap,
- b) baseres på både historisk og empirisk erfaring og være representative for institusjonens portefølje. Tapshistorikken skal kunne brytes ned på de enkelte risikoparametrene og de mest sentrale elementer som inngår i disse.
- c) baseres på data som er sammenlignbare med engasjementene, og som:
 1. reflekterer påregnelige økonomiske forhold i engasjementenes løpetid på forsvarlig måte,
 2. er konsistente med institusjonens definisjoner av mislighold og tap, og
 3. danner en populasjon og observasjonsperiode som er tilstrekkelig til at estimatene kan anses som forsvarlige.

Institusjonen kan benytte data som ikke er konsistente med definisjonene, dersom institusjonen analyserer og hensyntar avvik. Det skal tas hensyn til eventuelle endringer eller avvik i retningslinjer og rutiner og datatilfang.

(2) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner som:

- a. viser hvilken kvantifiseringsmetode som skal anvendes for de ulike engasjementene hensyntatt risikoprofil,
- b. sikrer at estimatene vurderes på nytt når ny informasjon eller forbedrede metoder blir tilgjengelig, men estimatene skal vurderes minst årlig,
- c. sikrer at usikkerheter hensyntas gjennom forsvarlige sikkerhetsmarginer i estimatene, og
- d. sikrer at realiserte verdier for risikoparametrene beregnes på en måte som er konsistent med institusjonens definisjoner av mislighold og tap.

§ 11-3. Bruk av statistiske modeller

(1) Statistiske modeller som benyttes ved klassifisering eller kvantifisering skal ha forsvarlig prediksjonsevne.

(2) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for å sikre kvaliteten av de data som legges inn i modellen.

(3) Institusjonen skal supplere modellen med en egen vurdering av bruk av modellen, dens begrensninger og av forhold som modellen ikke fanger opp. Det skal foreligge retningslinjer og rutiner for hvordan modellresultater og kvalitativ bedømmelse kombineres.

§ 11-4. Særlige krav til kjøpte fordringer

(1) Dersom innbetalingen på kjøpte fordringer foretas til selger av fordringene, skal institusjonen løpende kunne innhente bekreftelse på at innbetalingene skjer som avtalt.

(2) Institusjonen skal risikoklassifisere selger og eventuell parter som mottar betaling på vegne av selger, og overvåke deres finansielle situasjon. Det skal tas hensyn til samvariasjon mellom deres finansielle situasjon og fordringenes kredittkvalitet.

(3) Institusjonen skal ha rutiner og retningslinjer for:

- a. hvilke mottakere av betaling som kan aksepteres,

- b. overvåkning av den finansielle situasjonen til mottakere av betaling og håndtering av svekkelser i den finansielle situasjonen og
 - c. overvåkning av fordringsmassen og de kontantstrømmer de genererer.
- (4) Institusjonen skal ha en intern prosess for å vurdere etterlevelsen av rutiner og retningslinjer for kjøpte fordringer.
- (5) Fordringen kan behandles som et engasjement med selger av fordringen i stedet for etter bestemmelsene i denne paragrafen, dersom selger har garantert for fordringen og garantien gir full beskyttelse mot både kredittap og forringelsestap.

Kapittel 12. Risikoklassifisering og kvantifisering: engasjementer med stater, institusjoner og foretak

§ 12-1. Grunnleggende IRB-metode

- (1) Institusjoner som anvender grunnleggende IRB-metode, skal for engasjementer med stater, institusjoner og foretak fastsette PD og S etter § 12-4 og § 12-8 og LGD, EL_{bc} , KF og M etter bestemmelsene i denne paragraf. Institusjonen kan ta hensyn til sikkerheter etter del IV. Uavhengig av første punktum gjelder § 12-9 og § 12-10 for kjøpte fordringer.
- (2) LGD og EL_{bc} skal settes til:
- a. 0,125 for obligasjoner som oppfyller nærmere krav i finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 IV,
 - b. 0,75 for usikrede engasjementer som står tilbake for annen gjeld, og
 - c. 0,45 for øvrige usikrede engasjementer.
- (3) KF skal være 0,2 for åpne og bekreftede rembursert med kort løpetid og tilsvarende engasjementer i forbindelse med varehandel. KF skal være 0,75 for øvrige trekkrettigheter inklusive garantier for låneprogrammer. KF kan settes til null dersom institusjonen når som helst kan stanse ytterligere trekk og institusjonen har systemer som til enhver tid avdekker svekkelser i motpartens kredittverdighet.
- (4) M skal settes til 0,5 for gjenkjøpsavtaler og 2,5 for alle andre engasjementer.

§ 12-2. Avansert IRB-metode

- (1) Ved innføring av avansert IRB-metode, skal institusjonen for engasjementer med stater, institusjoner og foretak fastsette risikoparametre på følgende måter:
- a. der egne PD-estimer foreligger, skal alle egne estimer benyttes og øvrige risikoparametre fastsettes etter § 12-1 og
 - b. for øvrige engasjementer unntatt engasjementer med spesialiserte foretak gjelder bestemmelsene i del II.
- (2) Institusjoner som anvender avansert IRB-metode, skal for hvert engasjement fastsette PD, LGD, KF og M og S etter § 12-4 til § 12-8. Institusjonen kan ta hensyn til garantier og kredittderivater enten etter tredje til sjette ledd eller etter § 17-12. Uavhengig av første punktum gjelder § 12-9 til § 12-10 for kjøpte fordringer.
- (3) Dersom et engasjement eller en gruppe engasjementer er sikret gjennom garanti avgitt av en tredjepart kan PD eller LGD justeres hvis:
- a. institusjonen risikoklassifiserer garantisten etter bestemmelsene i denne forskrift og har retningslinjer og rutiner for hvilke garantister den anerkjenner, og hvordan justering skal skje, herunder
 - 1. garantistens rating og de faktorer som inngår i denne, samt eventuell sammenheng og samvariasjon med låntakers og engasjementets rating,
 - 2. tiden fra garantien forfaller til utbetaling skjer og
 - 3. risiko som ikke er overført til garantisten,
 - b. garantisten ikke har adgang til å trekke tilbake garantien eller øke vederlaget for denne dersom kreditttrisikoen øker, med mindre virkningen av slike betingelser er forsvarlig hensyntatt i estimatene, og
 - c. justeringen ikke medfører at beregningsgrunnlaget blir lavere enn for et tilsvarende direkte engasjement med garantisten.
- (4) Dersom sikkerheten ikke gjelder for hele engasjementets løpetid, gjelder bestemmelsene i kapittel 19.
- (5) Effekten av garantier beregnes etter del II dersom garantisten tilhører en kategori som institusjonen behandler eller ville ha behandlet etter del II.
- (6) Bestemmelsene i tredje til femte ledd gjelder tilsvarende for engasjementer sikret ved kredittderivat utstedt av tredjepart. Utbetalingsstrukturen for kredittderivater skal analyseres særskilt, og hensyntas på forsiktig måte.

§ 12-3. Forenklet metode for engasjementer med spesialiserte foretak

- (1) Kredittilsynet kan tillate at spesialiserte foretak klassifiseres etter samlet risiko i en av fem risikoklasser, der den ene klassen omfatter de misligholdte engasjementene. Kredittilsynet kan gi nærmere bestemmelser om risikoklassifisering.
- (2) M skal være tiden målt i år til det tidspunkt motparten senest kan innfri forpliktelsen fullt ut.
- (3) EAD skal fastsettes som for grunnleggende IRB-metode. Det fastsettes ikke PD eller LGD.

§ 12-4. Egne PD-verdier (misligholdssannsynlighet)

- (1) Hver motpart skal klassifiseres etter risiko for mislighold som følger:
- a. antall risikoklasser skal være tilstrekkelig til å avspeile forskjellene i risiko for mislighold, og samtidig gi

grunnlag for en forsvarlig kvantifisering av risiko og validering. Institusjonen skal minst ha 7 risikoklasser for ikke-misligholdende motparter og en for misligholdende.

- b. engasjementer med én motpart kan tilordnes forskjellige risikoklasser hvis
 1. dette er nødvendig for å ivareta risiko knyttet til betaling over landegrenser, eller
 2. det foreligger justeringer for å hensynta garantier eller kredittderivater etter § 12–1 eller § 12–2.
- (2) Institusjonen skal kvantifisere PD for hver risikoklasse som følger:
 - a. PD skal estimeres ut fra årlige misligholdsfrekvenser,
 - b. PD skal være minst 0,03 prosent unntatt for engasjementer med stater,
 - c. PD skal settes lik 1 for misligholdte engasjementer,
 - d. når institusjonen benytter statistiske modeller som estimerer misligholdssannsynligheter for hver motpart i en risikoklasse, kan risikoklassens PD fastsettes som uvektet gjennomsnitt av disse og
 - e. institusjonen kan anvende historiske misligholdsfrekvenser knyttet til godkjent ratingbyrås risikoklasser dersom ratingbyråets klassifisering ikke reflekterer annet enn misligholdssannsynlighet. Det skal korrigeres for avvik mellom egne klassifiseringskriterier og ratingbyråets, herunder definisjonen av mislighold, og for forskjeller mellom markedene.
- (3) Estimatenes skal baseres på institusjonens relevante datagrunnlag. Institusjonen skal ha relevante data for minst fem år.

§ 12–5. *Egne LGD-verdier (tapsgrad ved mislighold)*

- (1) Engasjementene skal klassifiseres etter LGD-relatert risiko. Risikoen skal inndeles i et antall risikoklasser som er tilstrekkelig til å avspeile forskjellene i denne risikoen, og samtidig gi grunnlag for en forsvarlig kvantifisering av risiko og validering.
- (2) Et engasjement med én motpart kan klassifiseres og kvantifiseres separat, herunder som en sikret og en usikret del. Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner som sikrer at separat klassifisering og kvantifisering skjer konsekvent.
- (3) Institusjonen skal kvantifisere LGD for hver risikoklasse ut fra tapsgrad for misligholdte engasjementer i risikoklassen.
- (4) Uavhengig av § 11–2 første ledd bokstav a, skal LGD-estimatene forutsi tapsgrad for økonomiske nedgangstider dersom dette gir en høyere verdi enn estimert langsiktig utfall.
- (5) LGD-estimatene skal på forsiktig måte hensynta:
 - a. valutarisiko og
 - b. samvariasjon mellom risiko knyttet til motpart og risiko knyttet til tapsgrad ved mislighold.
- (6) LGD-estimerer kan kun hensynta pant der hvor institusjonen har interne rutiner for håndtering, verddivurdering og risikostyring for den aktuelle panttypen og pantet ikke er hensyntatt ved beregning av motpartsrisiko etter del V. Når markedsverdi av pant hensyntas, skal institusjonen også hensynta risikoen forbundet med å realisere pantet og prosessen knyttet til å sette seg i stand til dette.
- (7) LGD-estimerer kan hensynta garantier og kredittderivater etter § 17–12. LGD skal i tilfelle fastsettes som for et direkte engasjement med utsteder av beskyttelse, dersom dette må antas å være et bedre estimat for tapsgraden hvis både låntaker og utsteder av beskyttelse misligholder.
- (8) For misligholdte engasjementer skal institusjonen estimere EL_{bc} som beste estimat for forventet tapt beløp for det aktuelle engasjementet, dividert på EAD.
- (9) Estimatenes skal baseres på institusjonens relevante datagrunnlag. Institusjonen skal ha relevante data for minst sju år.

§ 12–6. *Egne KF-verdier (fastsettelse av EAD)*

- (1) Institusjonen skal estimere en KF for hvert engasjement ut fra gjennomsnittlig utfall for sammenlignbare misligholdte engasjementer.
- (2) Uavhengig av § 11–2 første ledd bokstav a, skal KF-estimatene forutsi realisert konverteringsfaktor for økonomiske nedgangstider dersom dette gir en høyere verdi enn estimert langsiktig utfall.
- (3) Samvariasjon mellom risiko knyttet til motpart og risiko knyttet til engasjementsbeløp ved mislighold skal hensyntas på forsiktig måte.
- (4) KF-estimatene skal hensynta risikoen for at engasjementsbeløpet øker etter at mislighold har inntruffet.
- (5) Institusjonen skal ha tilfredsstillende retningslinjer og rutiner for daglig overvåking av utnyttelse av trekkrettigheter for hver motpart.
- (6) Estimatenes skal baseres på institusjonens relevante datagrunnlag. Institusjonen skal ha relevante data for minst sju år.

§ 12–7. *Egne M-verdier (engasjementenes løpetid)*

- (1) M skal være det høyeste av
 - a. det laveste av 5 og beregnet effektiv løpetid som fastsatt nedenfor, angitt i år og brøkdeler av år, og
 - b. en gitt minimumsverdi, som skal være 1 dersom ikke annet er bestemt nedenfor.
- (2) Når ikke annet følger av tredje til fjerde ledd, skal beregnet effektiv løpetid være $\sum_t t \cdot C_t / \sum_t C_t$, der C_t er avtalte betalinger på tidspunkt t regnet fra beregningstidspunktet. Dersom det ikke er avtalt tidspunkt for betalinger,

skal beregnet effektiv løpetid settes til gjenværende løpetid. Når institusjonen anvender § 12–9 første ledd første punktum for kjøpte fordringer, gjelder en minimumsverdi på 90/365 for M.

(3) Hvis institusjonen anvender IMM-metode for kontrakter med opprinnelig løpetid som overstiger ett år, skal beregnet effektiv løpetid for motregningssettet være

$$1 + \sum_{i \in \mathcal{K}} EE_{t_i} \cdot (t_i - t_{i-1}) \cdot r_i / \sum_{k=1, \dots, \mathcal{K}} \max_{i=0, \dots, k} EE_{t_i} \cdot (t_k - t_{k-1}) \cdot r_k,$$

der r_k er risikofri rente over tidsrommet fra t_{k-1} til t_k og øvrige parametre er som definert i del V. Kredittilsynet kan tillate at beregnet effektiv løpetid fastsettes på annen måte.

(4) Ved motregning av derivater eller av verdipapirfinansiering skal beregnet effektiv løpetid være et gjennomsnitt av de enkelte instrumentenes gjestående løpetid, vektet med hvert nominelle engasjementsbeløp. For slike kontrakter skal M være minst 10/365 hvis kontrakten er fullt sikret.

(5) Kredittilsynet kan fastsette at M skal være minst 1/365 for enkelte kortsiktige engasjementer.

(6) Der det hensyntas garantier og kredittderivater etter § 17–12, skal M uavhengig av første til femte ledd være kredittbeskyttelsens løpetid målt i år, men minst 1.

§ 12–8. *S (størrelsen på visse foretak)*

S skal være 50. For foretak kan S likevel fastsettes til det høyeste av 5 eller det beløp i millioner euro som tilsvarer konsolidert årsomsetning for motparten og selskaper i samme konsern. Dersom verdien av eiendeler hos motparten og selskaper i samme konsern er et mer relevant mål for størrelse, skal denne legges til grunn.

§ 12–9. *Særlige parameterverdier for kredittrisiko for kjøpte fordringer*

(1) For kjøpte fordringer kan Kredittilsynet tillate at en institusjon fastsetter PD til EL dividert på LGD etter bestemmelsene i denne paragraf. Bestemmelsene i § 12–4 annet ledd bokstav b og c gjelder tilsvarende.

(2) EL skal estimeres for hver risikoklasse ut fra historiske tap og engasjementsbeløp. Bestemmelsene i § 12–4 annet ledd bokstav d og tredje ledd gjelder tilsvarende.

(3) LGD skal være 1 for fordringer som står tilbake for annen gjeld, og 0,45 ellers. Kredittilsynet kan tillate at en institusjon som anvender avansert IRB-metode, fastsetter egne verdier for LGD. Uavhengig av første punktum skal LGD ikke være lavere enn EL.

(4) Institusjonen kan hensynta garantier og kredittderivater etter bestemmelsene i dette kapitlet.

(5) Uavhengig av første til femte ledd, kan Kredittilsynet tillate at PD og LGD fastsettes etter bestemmelsene i kapittel 13 for en tilstrekkelig diversifisert portefølje av fordringer som er kjøpt fra en tredjepart på vanlige forretningsmessige vilkår. Engasjementer som institusjonen eller selskap i samme konsern tidligere har påtatt seg, og der institusjonen har krav i kontantstrømmen fra fordringene enten fullt ut eller pro rata, skal holdes utenfor porteføljen.

(6) Ved fastsettelsen av S kan institusjonen legge til grunn et gjennomsnittstall.

§ 12–10. *Særlige parameterverdier for forringelsesrisiko for kjøpte fordringer*

(1) For forringelsesrisiko skal LGD være 0,75. Kredittilsynet kan tillate at parameterverdiene fastsettes som i § 12–9 første til fjerde ledd, som for fordringer som står tilbake for annen gjeld.

(2) Ved fastsettelse av parametre for forringelsesrisiko skal estimatene reflektere forringelse i stedet for mislighold. Kredittilsynet kan godkjenne andre garantister enn dem som kan anerkjennes ved sikring mot kredittap.

(3) M for forringelsesrisiko skal være 1.

(4) S for forringelsesrisiko skal være 50.

§ 12–11. *Opplysninger som skal fremgå av IRB-systemet*

(1) IRB-systemet skal inneholde opplysninger om:

- utfall, tidspunkt, metode, data og ansvarlig person for hver risikoklassifisering, herunder opplysninger om skjønnsmessig overprøving,
- fastsatte risikoparametre,
- tilfeller der manglende betaling på grunn av beløpets uvesentlighet ikke anses som mislighold, og
- misligholdte engasjementer, realisert tap og engasjementsbeløp på misligholdstidspunktet.

(2) Ved bruk av avansert IRB-metode skal IRB-systemet også inneholde opplysninger av betydning for estimert og realisert LGD. Ved bruk av egne KF-verdier skal IRB-systemet også vise innbetalinger og utbetalinger.

Kapittel 13. Risikoklassifisering og kvantifisering: massemarkedsengasjementer

§ 13–1. *Særlige regler for risikoklassifisering mv.*

(1) Ved klassifisering og kvantifisering av massemarkedsengasjementer gjelder bestemmelsene i dette kapitlet. IRB-systemet skal ha et antall risikoklasser som er tilstrekkelig til å avspeile forskjellene i risiko for massemarkedsengasjementer, og samtidig gi grunnlag for en forsvarlig kvantifisering av risiko og validering.

(2) Engasjementer med én motpart kan klassifiseres og kvantifiseres separat.

(3) IRB-systemet skal ta hensyn til relevant betalingshistorikk og til at samme sikkerhet kan benyttes for flere engasjementer.

(4) IRB-systemet skal:

- a. klassifisere etter risiko for mislighold og LGD-relatert risiko separat eller
 - b. gi en samlet risikoklassifisering.
- (5) Risiko forbundet med økt engasjementsbeløp kan reflekteres i LGD i stedet for i KF.

§ 13-2. *Kvantifisering av PD*

- (1) PD skal fastsettes i samsvar med § 12-4 annet ledd. Dersom det benyttes samlet risikoklassifisering og LGD fastsettes etter § 12-5 tredje til sjuende ledd, kan institusjonen likevel for hver risikoklasse estimere PD i samsvar med § 12-4 annet ledd bokstav b til d ut fra LGD-estimatene og EL estimert ut fra realiserte tap.
- (2) Interne data skal legges til grunn ved estimeringen. Eksterne data kan likevel legges til grunn dersom de er representative for institusjonens risikoklassifisering og risikoprofil. Dette ledd gjelder ikke kjøpte fordringer.

§ 13-3. *Kvantifisering av LGD og KF*

- (1) Med de tilpasningene som følger av § 13-1 femte ledd, skal:
- a. KF fastsettes som i § 12-6 første til femte ledd,
 - b. LGD fastsettes som i § 12-5 første til sjuende ledd. Dersom det benyttes samlet risikoklassifisering etter § 13-1 fjerde ledd bokstav b og PD fastsettes etter § 4-4 første og annet ledd, kan institusjonen likevel for hver risikoklasse estimere LGD i samsvar med § 12-5 fjerde til sjuende ledd ut fra PD-estimatene og EL estimert ut fra realiserte tap og
 - c. EL_{bc} fastsettes som i § 12-5 åttende ledd for misligholdte engasjementer
- (2) Med unntak for eiendomsengasjementer skal LGD-estimatene om nødvendig justeres for å reflektere tapsgrad ved mislighold for et tilsvarende engasjement uten pant i fast eiendom.

§ 13-4. *Garantier og kredittderivater*

Institusjonen kan ta hensyn til garantier og kredittderivater enten etter bestemmelsene i § 12-2 tredje til sjette ledd eller etter bestemmelsene i § 17- 12.

§ 13-5. *Datahistorikk*

Estimater som nevnt i § 13-2 og § 13-3, skal baseres på institusjonens relevante datagrunnlag. Institusjonen skal ha relevante data for minst fem år.

§ 13-6. *M*

M skal være 1. Der institusjonen anvender bestemmelsene i § 17-12, skal M likevel være kredittbeskyttelsens løpetid målt i år, dersom dette er høyere.

§ 13-7. *Parameterverdier for kjøpte fordringer*

- (1) For kredittrisiko for kjøpte fordringer skal institusjonen fastsette risikoparametre etter bestemmelsene i dette kapitlet.
- (2) For forringelsesrisiko skal institusjonen klassifisere fordringene etter dette kapitlet og kvantifisere risikoparametre mv. etter § 12-10 som for avansert IRB-metode.

§ 13-8. *Opplysninger som skal fremgå av IRB-systemet*

IRB-systemet skal inneholde opplysninger om:

- a. hvilke data som er brukt til risikoklassifisering,
- b. PD-, LGD- og KF-estimater for hver risikoklasse,
- c. betalingshistorikk, opplysninger om misligholdte engasjementers rating siste år før mislighold, realisert tap og realisert engasjementsbeløp og
- d. tap på trekkrettigheter.

Kapittel 14. Egenkapitalposisjoner og verdipapirfond

§ 14-1. *Metodevalg*

- (1) Egenkapitalposisjoner skal behandles etter en av metodene nevnt i § 14-2 og § 14-3.
- (2) Kredittilsynet kan tillate at institusjonen anvender begge metoder.
- (3) For egenkapitalposisjoner i form av engasjementer med verdipapirfond og der vilkårene i § 5-14 tredje og fjerde ledd ikke er oppfylt, gjelder bestemmelsene i § 14-4.
- (4) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner som viser hvilken metode som skal anvendes for de ulike egenkapitalposisjonene og som sikrer at bruken skjer konsekvent.

§ 14-2. *Enkel risikovektmetode*

- (1) Etter enkel risikovektmetode tilordnes hver egenkapitalposisjon én av følgende klasser:
- a. unoterte med lav risiko i veldiversifiserte porteføljer, med risikovekt 190 prosent og EL = 0,1,
 - b. omsatt på børs, autorisert markeds plass eller tilsvarende regulert marked i utlandet, med risikovekt 290 prosent og EL = 0,1 eller
 - c. øvrige egenkapitalposisjoner, med risikovekt 370 prosent og EL = 0,3.
- Ukjente egenkapitalposisjoner i form av engasjementer med verdipapirfond skal tilordnes øvrige egenkapitalposisjoner.

- (2) EAD settes til tallverdien av posisjonens verdi. Institusjonen kan motregne korte mot lange posisjoner dersom den korte posisjonen er inngått med formål å sikre en gitt lang posisjon i samme verdipapir, og sikringen gjelder i minst ett år. Effekten av beskyttelsen ved motgående posisjoner med løpetidsforskjell beregnes etter del IV.
- (3) Institusjonen kan hensynte effekten av garantier etter del IV.
- (4) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for tilordning av posisjoner til klasser.

§ 14-3. PD-LGD-metode

- (1) Etter PD-LGD-metode skal institusjonen fastsette risikoparametre for hver egenkapitalposisjon.
- (2) PD skal fastsettes som for et engasjement mot foretaket som egenkapitalposisjonen gjelder. Kredittilsynet kan tillate institusjonen å fastsette PD etter en misligholdsdefinisjon som ikke oppfyller § 10-1.
- (3) Uavhengig av bestemmelsen i annet ledd skal PD minst være:
- 0,09 prosent for egenkapitalposisjoner som ikke faller inn under § 14-2 første ledd bokstav b, men der avkastningen forventes å komme i form av regelmessig utbytte og ikke i form av kursendringer,
 - 0,09 prosent for egenkapitalposisjoner som nevnt i § 14-2 første ledd bokstav b og som holdes som ledd i en langsiktig investering i foretaket,
 - 0,4 prosent for øvrige egenkapitalposisjoner som nevnt i § 14-2 første ledd bokstav b, og
 - 1,25 prosent for øvrige egenkapitalposisjoner.
- (4) LGD skal være 0,9. LGD kan settes til 0,65 for egenkapitalposisjoner som faller inn under § 14-2 første ledd bokstav a.
- (5) M skal være 5.
- (6) S skal være 50.
- (7) Institusjonen kan hensynte garantier etter del IV.

§ 14-4. Forenklet behandling av engasjementer med verdipapirfond

- (1) For engasjementer med verdipapirfond som ikke oppfyller § 5-14 tredje og fjerde ledd, skal verdipapirfondets egenkapitalposisjoner behandles etter § 14-2 og resterende engasjementer etter del II, men tilordnet én risikoklasse høyere enn i del II. For engasjementer som har risikovekt 150 prosent etter del II, gjelder en risikovekt på 200 prosent.
- (2) Engasjementer med verdipapirfond kan behandles helt eller delvis som egenkapitalposisjoner etter § 14-2 eller etter metoden gitt i del II § 5-15 femte ledd ved fastsettelse av beregningsgrunnlag.

Kapittel 15. Beregningsgrunnlag for kapitalkrav

§ 15-1. Beregningsgrunnlag der institusjonen fastsetter PD

- (1) Hvis PD ikke er 1, skal beregningsgrunnlaget være $EAD \cdot \text{multiplisert med risikovekten } 12,5 \cdot 1,06 \cdot [N((1 - R)^{-0,5} \cdot (G(PD) + R^{0,5} \cdot G(0,999))) - PD] \cdot LGD \cdot (1 + (M - 2,5) \cdot b) / (1 - 1,5 \cdot b)$, der N er den kumulative standardnormalfordelingsfunksjonen, G er den inverse funksjonen til N, $b = (0,11852 - 0,05478 \cdot \ln(PD))^2$ der ln er den naturlige logaritmefunksjonen, og R skal fastsettes etter følgende formler, der exp er den naturlige eksponentialfunksjonen:
- for engasjementer med stater, institusjoner og foretak, egenkapitalposisjoner under PD-LGD-metode samt for forringelsesrisiko for kjøpte fordringer skal R være $0,12 + 0,12 \cdot (\exp(-50 \cdot PD) - \exp(-50)) / (1 - \exp(-50)) - (50 - S) / 1125$, og
 - for kredittrisiko for massemarkedsengasjementer skal R settes til 0,15 for eiendomsengasjementer, 0,04 for trekkrettigheter og $0,03 + 0,13 \cdot (\exp(-35 \cdot PD) - \exp(-35)) / (1 - \exp(-35))$ for øvrige massemarkedsengasjementer. For kjøpte fordringer i massemarkedet der institusjonen ikke kan tilordne den enkelte fordring til en av underkategoriene, skal institusjonen anvende den R som gir det høyeste beregningsgrunnlaget.
- (2) For egenkapitalposisjoner under PD-LGD-metode der hvor institusjonen ikke anvender en misligholdsdefinisjon i samsvar med § 10-1, skal risikovekten forhøyes med 50 prosent, men skal ikke overstige $(1 - PD \cdot LGD) \cdot 12,5$.
- (3) Der institusjonen hensynte garantier eller kredittderivater bestemmelsen i § 17-12, skal risikovekten fastsettes etter første ledd, multiplisert med $(0,15 + 160 \cdot PD_g)$, der PD_g er PD-verdien for utsteder av beskyttelse beregnet etter § 12-4, men slik at
- parameteren b skal fastsettes ved bruk av den minste av PD_g og låntakers PD, og
 - R fastsettes etter første ledd bokstav a med S lik 50.
- (4) Hvis PD er 1, skal risikovekten være $(LGD - EL_{bc}) \cdot 12,5$, men minst null.

§ 15-2. Beregningsgrunnlag – engasjementer med spesialiserte foretak

- (1) Under forenklet metode for engasjementer med spesialiserte foretak, skal beregningsgrunnlaget være EAD multiplisert med de følgende risikovekter:

M	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Klasse 4	Klasse 5
< 2,5	50%	70%	115%	250%	0%
≥ 2,5	70%	90%	115%	250%	0%

(2) Engasjementene skal tilordnes EL som følger:

<i>M</i>	<i>Klasse 1</i>	<i>Klasse 2</i>	<i>Klasse 3</i>	<i>Klasse 4</i>	<i>Klasse 5</i>
< 2,5	0%	0,4%	2,8%	8%	50%
≥ 2,5	0,4%	0,8%	2,8%	8%	50%

0

§ 15-3. Beregningsgrunnlag – enkel risikovektmetode

For egenkapitalposisjoner under enkel risikovektmetode skal beregningsgrunnlag fastsettes som EAD multiplisert med risikovekten etter § 14-2.

§ 15-4. Beregningsgrunnlag – øvrige eiendeler uten kredittrisiko

For øvrige eiendeler uten kredittrisiko skal beregningsgrunnlaget være lik EAD multiplisert med en risikovekt på 100 prosent. For restverdier av leasingavtaler skal likevel risikovekten være 1/M, der M er leasingperiodens gjenværende varighet rundet oppover til nærmeste hele år.

§ 15-5. Forventet tapt beløp

(1) Forventet tapt beløp skal være EL EAD, eller PD LGD EAD der hvor EL ikke er fastsatt. Forventet tapt beløp skal likevel være null der institusjonen hensyntar garantier og kredittderivater etter § 17-12 og for øvrige eiendeler uten kredittrisiko. For oppgjørs- og motpartsrisiko kan Kredittilsynet tillate at EL settes til null dersom denne risikoen er fullt ut hensyntatt i verddivurderingen etter § 31-2.

(2) For verdipapiriseringsposisjoner og øvrige eiendeler uten kredittrisiko skal det likevel ikke fastsettes forventet tapt beløp.

§ 15-6. Særlige bestemmelser for kurvprodukter

(1) Risikovekt for ikke-ratede kurvprodukter som nevnt i § 6-2, skal fastsettes som i § 6-2 første ledd første punktum. Forventet tapt beløp skal beregnes som summen for de samme referansekredittene. Summen av forventet tapt beløp og åtte prosent av beregningsgrunnlaget skal likevel ikke overstige EAD.

(2) Dersom kurvproduktet er ratet, skal beregningsgrunnlag fastsettes etter del VI. Det skal ikke fastsettes forventet tapt beløp.

§ 15-7. Justert forventet tapt beløp

Justert forventet tapt beløp skal være forventet tapt beløp fratrukket eventuelle nedskrivninger for engasjementer der det fastsettes forventet tapt beløp. Nedskrivninger for egenkapitalposisjoner og øvrige eiendeler uten kredittrisiko, skal ikke inngå i beregningen. For oppgjørs- og motpartsrisiko skal bare nedskrivninger for svekket kredittverdighet inngå i beregningen. Verdipapiriseringsposisjoner skal ikke inngå i beregningen. For balanseposter som ble kjøpt på et tidspunkt de var misligholdt, skal underkurs komme til fradrag.

Kapittel 16. Stresstesting og validering

§ 16-1. Stresstesting

(1) Institusjonen skal identifisere forhold som kan påvirke kredittrisikoen og kapitaldekningen i negativ retning og gjennomføre stresstesting. Stresstestene skal gjenspeile situasjoner der det er endringer som i særlig grad kan påvirke kredittrisikoen, herunder konjunkturedgang. Stresstestene skal omfatte alle vesentlige deler av institusjonens portefølje, og skal inkludere en vurdering av betydningen for institusjonens soliditet.

(2) Stresstesting skal gjennomføres regelmessig og minst årlig.

(3) Kredittilsynet kan fastsette nærmere regler for stresstesting.

§ 16-2. Generelle krav til etterprøving (validering)

(1) Institusjonen skal etterprøve (validere) IRB-systemet regelmessig.

(2) Valideringen skal minst gjennomføres for hvert forretningsområde, hver portefølje, kategori og underkategori og for hver modell institusjonen anvender. Validering skal gjennomføres særskilt for engasjementer der IRB-systemet har blitt skjønnsmessig overprøvd.

(3) Det skal minst årlig foretas en vurdering av klassifisering og kvantifisering av risiko og at forutsetningene som ligger til grunn er forsvarlige. Valideringen skal gjennomføres på de nivåer som er nødvendig for å fastslå at risikoklassifiseringen og kvantifiseringen er konsekvent og pålitelig.

(4) Statistiske modeller skal kryssvalideres.

(5) Institusjonen skal foreta validering basert på hele sitt relevante datagrunnlag. Institusjonen skal også foreta validering basert på utviklingen siden forrige validering.

§ 16-3. Særlige krav for validering av EL, PD, LGD og KF

(1) Valideringen av EL, PD, LGD og KF skal gi en vurdering av hvor godt IRB-systemet foretar risikoklassifisering.

(2) Valideringen skal gi en vurdering av institusjonens egne estimater i forhold til realiserte verdier, herunder grunnen til avvik ut over det påregnelige. Ved slike avvik skal institusjonen vurdere behovet for å endre estimatene.

(3) Valideringen skal gi en vurdering av systematiske variasjoner som følger av utformingen av IRB-systemet sett i forhold til konjunktursvingninger eller lignende.

§ 16-4. LGD- og KF-verdier under grunnleggende IRB-metode

Der LGD eller KF fastsettes etter grunnleggende IRB-metode skal parameterverdiene sammenlignes med realiserte verdier for de tilsvarende størrelsene.

*Del IV. Adgang til å ta hensyn til sikkerheter ved fastsettelsen av kapitalkrav for kredittrisiko**Kapittel 17. Krav til sikkerhet***§ 17-1. Generelle krav til sikkerhetsstillelse**

(1) Sikkerhetsstillelse må være gyldig etablert og kunne holdes tilbake eller realiseres innen rimelig tid ved insolvens, konkurs eller andre avtalte utløsende hendelser.

(2) Eiendeler det tas sikkerhet i skal være likvide og ha en verdi som er stabil over tid.

(3) Institusjonen skal kunne vise hvordan bruken av sikkerhetsstillelse påvirker institusjonens samlede risikostyring. Dette skal inkludere risikoen for redusert verdi eller bortfall av sikkerhetsstillelsen, risiko knyttet til verddivurdering av pant og risiko forbundet med oppgjør av pant.

§ 17-2. Type sikkerhet

Det kan tas hensyn til følgende sikkerheter:

- a. innskudd og tilsvarende eiendeler i henhold til § 17-3,
- b. pant i gull,
- c. pant i finansielle instrumenter i henhold til § 17-4,
- d. pant i livsforsikringspoliser i henhold til § 17-5,
- e. pant i eiendeler i henhold til § 17-6 der grunnleggende IRB-metode benyttes,
- f. avtaler som gir rett til motregning av innskudd og utlån i henhold til § 17-7,
- g. avtaler som gir rett til motregning av gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering i henhold til § 17-8,
- h. garantier i henhold til § 17-9, § 17-10 og § 17-12, og
- i. kredittderivater i henhold til § 17-11 og § 17-12.

§ 17-3. Krav til innskudd mv.

(1) Det kan tas hensyn til innskudd eller tilsvarende eiendeler i institusjonen.

(2) Det kan tas hensyn til pant i innskudd eller tilsvarende eiendel i annen institusjon, som ikke tjener som sikkerhet for andre forpliktelser, dersom institusjonen som er tredjepart, er underrettet om pantsettelsen, og skal bare kunne utbetales med frigjørende virkning til den utlånende institusjonen eller til andre under utlånende institusjons samtykke.

§ 17-4. Krav til pant i finansielle instrumenter

(1) Det kan tas hensyn til pant i følgende finansielle instrumenter:

- a. gjeldsinstrumenter utstedt av stater eller sentralbanker som etter del II har risikovekt opp til og med 50 prosent,
 - b. gjeldsinstrumenter utstedt av regionale eller lokale myndigheter,
 - c. gjeldsinstrumenter utstedt av multilaterale utviklingsbanker som etter del II har risikovekt opp til og med 50 prosent,
 - d. gjeldsinstrumenter utstedt av internasjonale organisasjoner som etter del II har risikovekt 0 prosent,
 - e. gjeldsinstrumenter som etter del II har risikovekt opp til og med 50 prosent,
 - f. gjeldsinstrumenter utstedt av offentlige eide foretak som etter del II har risikovekt opp til og med 20 prosent,
 - g. egenkapitalinstrumenter eller konvertible obligasjoner som inngår i en hovedindeks,
 - h. gjeldsinstrumenter utstedt av institusjoner som nevnt i § 1-1 første ledd, hvor instrumentene ikke er ratet av et godkjent ratingbyrå dersom:
 1. institusjonen er notert på en regulert markeds plass,
 2. fordringen ikke står tilbake for institusjonens alminnelige gjeld,
 3. andre fordringer utstedt av institusjonen med tilsvarende prioritet og ratet av godkjent ratingbyrå, har rating som tilsvarer risikoklasse 3 eller bedre etter del II, og institusjonen ikke har informasjon som tilsier dårligere rating, og
 4. institusjonen kan dokumentere at fordringen er tilstrekkelig likvid,
 - i. andeler i fond som bare investeres i instrumenter som nevnt i denne paragraf og i derivater som benyttes til sikring, og dersom kursen på andeler offentliggjøres daglig,
 - j. egenkapitalinstrumenter eller konvertible obligasjoner som ikke inngår i en hovedindeks, men er notert på en regulert markeds plass dersom institusjonen bruker avansert metode for finansielt pant, og
 - k. andeler i fond som kun investerer i instrumenter som nevnt i denne paragraf og i derivater som benyttes til sikring, dersom institusjonen bruker avansert metode for finansielt pant.
- (2) De finansielle instrumentene kan hensyntas dersom følgende vilkår er oppfylt:
- a. verdien av pantet skal ikke i vesentlig grad være avhengig av debtors betalingsevne,

- b. instrumentene må være utstedt av andre enn institusjonen, selskap i samme konsern eller tilknyttet selskap med mindre obligasjonene har sikkerhet i utlånsportefølje, jf. § 5–13, og er stillet som sikkerhet for gjenkjøpsavtaler,
 - c. verdien av pantet skal vurderes minst hver sjette måned og for øvrig når institusjonen har grunn til å tro at verdien av pantet er vesentlig endret, og
 - d. når en tredjepart oppbevarer instrumentet, skal dette oppbevares atskilt.
- (3) Der det foreligger flere rattinger skal den dårligste av de to beste legges til grunn.

§ 17-5. *Krav til pant i livsforsikringspoliser*

Det kan tas hensyn til pant i livsforsikringspoliser dersom:

- a. utsteder er institusjon som nevnt i § 17-9 første ledd,
- b. utsteder er underrettet om pantsettelsen, eller overdragelsen av kravet, og kan ikke kansellere kontraktsfestede innbetalinger uten samtykke fra den utlånende institusjonen,
- c. polisens gjenkjøpsverdi ikke kan settes lavere enn det som er angitt,
- d. utlånende institusjon har rett til å kansellere polisen og motta gjenkjøpsverdien innen rimelig tid dersom låntaker misligholder,
- e. utlånende institusjon er informert om kontraktsfestede innbetalinger som ikke er foretatt, og
- f. polisens løpetid tilsvarer minst forpliktelsens løpetid.

§ 17-6. *Krav til pant i eiendeler – grunnleggende IRB-metode*

(1) Det kan tas hensyn til pant i fast eiendom ved grunnleggende IRB-metode dersom:

- a. verdien av eiendommen i det vesentlige er uavhengig av låntakers betalingsevne,
- b. låntakers betalingsevne i det vesentlige er uavhengig av avkastning knyttet til eiendommen. Dette gjelder likevel ikke pant i eiendom i annen stat i EØS der tilsvarende krav ikke er stilt av hjemlandets myndigheter,
- c. verdien av næringseiendom vurderes minst en gang per år. Verdien av boligeiendom skal vurderes minst hvert tredje år. Når endringer i markedet tilsier det, skal det foretas en ny vurdering uavhengig av tidspunktet for forrige vurdering. Dersom vurderingen tilsier at verdien er vesentlig redusert, skal en verdivurdering foretas av en kvalifisert og uavhengig part,
- d. en uavhengig part gjennomgår verdivurderingen av eiendommen minst hvert tredje år for engasjementer på over tre millioner euro eller utgjør mer enn fem prosent av institusjonens ansvarlige kapital, og
- e. boligeiendom er bebodd eller utleid av låntaker.

(2) Det kan tas hensyn til pant i fordringer med løpetid til og med ett år som er vederlag for varer og tjenester i næringsvirksomhet (kundefordringer) dersom:

- a. det ikke er foranstående panteheftelser,
- b. kundefordringene kan selges uten samtykke fra kjøper av varene eller tjenestene,
- c. institusjonen har retningslinjer og rutiner for vurdering av kundefordringenes verdi. Dersom låntakers vurdering av kundefordringene legges til grunn, skal institusjonen påse at låntakers kredittrutiner er betryggende,
- d. alle relevante faktorer hensyntas, herunder inndrivelsesomkostninger, ved vurderingen av kundefordringenes verdi,
- e. institusjonen regelmessig påser at låntaker driver virksomheten innenfor de rammer som gjelder, herunder overholder økonomiske forpliktelser, eventuelle miljørestriksjoner og andre juridiske krav,
- f. verdien av kundefordringene i det vesentlige er uavhengig av låntakers betalingsevne. Dersom den ikke er det, skal det hensyntas i verdsettelsen av sikkerheten,
- g. kundefordringene er diversifiserte,
- h. pantet ikke omfatter kundefordringer på andre selskaper i låntakers konsern og tilknyttede selskaper, eller ansatte i slike selskaper, og
- i. pantet ikke omfatter kundefordringer knyttet til kredittderivater, verdipapirisering, eierinteresser eller skyldnader i tilknyttet virksomhet.

(3) Det kan tas hensyn til pant i andre eiendeler dersom:

- a. det eksisterer offentlig tilgjengelig markedspris for eiendelen. Netto pris ved realisering skal ikke avvike vesentlig fra markedspris,
- b. det ikke er foranstående panteheftelser,
- c. pantretten omfatter avkastning av pantet der det er rettslig adgang til det,
- d. verdien av pantet vurderes minst en gang per år og når vesentlige endringer i markedet tilsier det. Gjennomføringen av verdivurderingen skal være avtalt med pantsetter, etter retningslinjer og rutiner fastsatt av institusjonen, og
- e. institusjonen har rett til fysisk tilgang til eiendelen.

(4) Engasjementer i forbindelse med transaksjoner hvor en institusjon leaser ut eiendeler som nevnt over til en tredjepart, kan likestilles med lån med pant i eiendelen dersom:

- a. samtlige relevante krav for eiendom, kundefordringer eller fysisk pant er oppfylt,
- b. risikostyring av eiendelene omfatter bruk, alder og tilstrekkelig verdiovervåking, og

- c. forskjellen mellom ikke-amortisert beløp og markedsverdien til eiendelen ikke er uforholdsmessig stor, bortsett fra når denne er hensyntatt i LGD.

§ 17–7. Krav ved motregning av innskudd og utlån

Avtaler som gir rett til motregning av innskudd og utlån kan hensyntas dersom institusjonen til enhver tid har oversikt over hvilke innskudd og utlån som kan motregnes, og bruttoeksponering dersom motregningsadgangen bortfaller.

§ 17–8. Krav ved motregning av gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering

Institusjonen kan bare ta hensyn til motregning av gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering dersom avansert metode for finansielt pant benyttes etter § 18–3 og institusjonen ved mislighold har rett til motregning av alle forpliktelsene som foreligger på misligholdstidspunktet.

§ 17–9. Krav til garantier

- (1) Det kan tas hensyn til garantier, som oppfyller kravene i annet ledd, stillet av:

- a. stater og sentralbanker,
- b. regionale og lokale myndigheter,
- c. multilaterale utviklingsbanker,
- d. internasjonale organisasjoner,
- e. offentlig eide foretak som etter del II har risikovekt opp til og med 20 prosent,
- f. institusjoner,
- g. foretak med rating som tilsvarer risikoklasse 2 eller bedre fra et godkjent ratingbyrå,
- h. Ikke-ratet foretak som etter grunnleggende IRB-metode har en PD tilsvarende rating som tilsvarer risikoklasse 2 eller bedre, og
- i. institusjoner, forsikringselskaper og reassurandører og eksportkreditbyråer som beregnes etter § 15–1 tredje ledd når garantisten:
 1. innehar tilstrekkelig kunnskap om forpliktelsen og hva denne innebærer,
 2. er omfattet av regulering tilsvarende kapitaldekningsregelverket eller har rating som tilsvarer risikoklasse 3 eller bedre fra godkjent ratingbyrå etter del II, og
 3. etter grunnleggende IRB-metode har en PD tilsvarende rating som tilsvarer risikoklasse 3 eller bedre etter del II.

- (2) Krav til garantier:

- a. garantien skal være stillet direkte overfor institusjonen,
- b. omfanget av garantien skal være klart definert og ubestridelig,
- c. garantien skal ikke inneholde klausuler hvis oppfyllelse ligger utenfor institusjonens kontroll, og som:
 1. gir garantisten adgang til ensidig å trekke garantien tilbake,
 2. vil øke de reelle omkostninger ved garantien som følge av forringet kredittkvalitet på det garanterte engasjement,
 3. kan forhindre at garantisten forpliktes til å foreta rettidig utbetaling, hvis opprinnelig låntaker unnlater å betale forfalt beløp, eller som
 4. kan gi garantisten adgang til å redusere garantiens løpetid.
- d. ved mislighold og/eller ved manglende betaling fra låntaker skal institusjonen ha rett til å kreve garantisten for alle forfalte pengekrav som omfattes av garantien. Garantistens betaling skal ikke være betinget av at institusjonen først må rettsforfølge låntaker,
- e. garantien skal være gyldig og kunne fullbyrdes i alle relevante rettsområder på tidspunkt for inngåelse av kredittavtalen, og
- f. garantien skal være en utrykkelig dokumentert forpliktelse som garantisten påtar seg.

- (3) Det kan tas hensyn til garantier som er dekket av en statlig godkjent garantiordning eller er garanti eller kontragaranti gitt av garantistene nevnt i § 17–9 første ledd, dersom:

- a. garantien ikke inneholder klausuler som nevnt i annet ledd bokstav c nr. 1 til 4,
- b. institusjonen har rett til innen rimelig tid å motta en foreløpig utbetaling fra garantisten på grunnlag av et pålitelig tapsestimat som inkluderer tap som er knyttet til manglende rentebetalinger og øvrige forpliktelser for låntaker, og
- c. institusjonen kan påvise at garantien er tilfredsstillende og inkluderer tap knyttet til manglende rentebetalinger og andre typer betalinger som låntaker er forpliktet til.

§ 17–10. Særlig om kontragarantier fra stater mv.

Det kan tas hensyn til kontragarantier stillet av stater og sentralbanker, regionale og lokale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker som etter del II tilordnes risikovekt 0, samt offentlige eide foretak som etter del II tilordnes en risikovekt opp til og med 20 prosent, dersom:

- a. kontragarantien dekker samme kredittrisiko som garantien,
- b. både garantien og kontragarantien oppfyller kravene til garantier i § 17–9 med unntak av annet ledd bokstav a, og

- c. det ikke foreligger forhold, herunder tidligere erfaringer, som kan tilsi at kontragarantien ikke kan likestilles med en direkte garanti fra samme motpart.

§ 17–11. *Krav til kredittderivater*

(1) Det kan tas hensyn til følgende kredittderivater, instrumenter som består av følgende kredittderivater, eller instrumenter som økonomisk sett kan likestilles med følgende kredittderivater, når selger av beskyttelse er omfattet av § 17–9 første ledd:

- a. kredittbytteavtaler (credit default swaps),
- b. totalavkastningsbytteavtaler dersom vederlag fra kredittderivatet hensyntas i verdien til den underliggende kreditten (total return swaps),
- c. kredittlinkede gjeldsinstrumenter med det beløpet som er innbetalt (credit linked notes).

(2) Avtalen skal oppfylle følgende vilkår:

- a. krav etter avtalen skal kunne rettes direkte mot selgeren av beskyttelse,
- b. avtalen skal ikke inneholde klausuler som gir selgeren av beskyttelse adgang til ensidig å:
 1. trekke beskyttelsen tilbake,
 2. redusere avtalens løpetid,
 3. øke vederlaget dersom kredittrisikoen øker,
 4. ikke utbetale innen rimelig tid etter at beskyttelsesforpliktelsen er utløst, eller
 5. avgjøre når plikten til å oppfylle beskyttelsen inntreffer. Det skal fremgå av avtalen hvordan dette avgjøres,
- c. avtalen skal ikke inneholde vilkår for kredittbeskyttelsen som er utenfor institusjonenes kontroll,
- d. avtalen skal ikke inneholde klausuler som innebærer at institusjonen er forpliktet til å overdra kreditten til selgeren av kredittbeskyttelse, dersom samtykke vil forsinke slik overdragelse, og
- e. kredittbeskyttelsen skal utløses ved mislighold eller åpning av gjeldsforhandling, konkurs eller offentlig administrasjon. Det samme gjelder annen bekreftelse på manglende betalingsevne hos låntaker. For å oppnå full kredittbeskyttelse skal restrukturering av den beskyttede kreditten som innebærer ettergivelse eller utsettelse av betaling av hovedstol, renter eller gebyrer, anses som bekreftelse på manglende betalingsevne. Der restrukturering ikke utløser kredittbeskyttelsen, skal verdien av beskyttelsen justeres i henhold til § 18–6 første ledd.

(3) Referansekreditten og den beskyttede kreditten må ha samme låntaker og behandles likt ved betalingsmislighold bortsett fra når:

- a. referansekreditten har lik eller lavere prioritet enn den beskyttede kreditten, og
- b. referansekreditten og utløsende kreditt har den samme referanseenheten, og
- c. det er klausuler som sikrer at dersom debitor misligholder andre lån vil dette ha tilsvarende effekter som ved mislighold av referansekreditten.

(4) Referansekreditten skal ikke ha bedre prioritet enn den beskyttede kreditten.

(5) Det skal foreligge retningslinjer og rutiner for verdivurderingen som sikrer pålitelig beregning av tap ved finansielt oppgjør av kredittbeskyttelsen. Verdivurderingen av underliggende kreditt skal utføres innen en avtalt periode etter at kredittbeskyttelsen er utløst.

§ 17–12. *Krav til garantier og kredittderivater for behandling etter § 15–1 tredje ledd*

Garantier og kredittderivater kan behandles i samsvar med § 15–1 tredje ledd dersom:

- a. den beskyttede forpliktelsen er kategorisert som:
 1. engasjement med foretak, men ikke forsikringsselskap og reassurandører,
 2. engasjement med regionale og lokale myndigheter eller offentlig eide foretak som ikke kategoriseres som stater, eller
 3. massemarkedsengasjement med små og mellomstore foretak, jf. § 9–1 første ledd bokstav c.
- b. låntaker og garantisten eller selger av beskyttelse ikke tilhører samme konsern,
- c. kredittbeskyttelsen består av:
 1. kredittderivater og garantier som kun beskytter én forpliktelse,
 2. kredittderivater som er basert på en kurv av underliggende kreditter, og der kredittbeskyttelsen opphører etter første utløsende hendelse, kan kjøper av beskyttelse anse den underliggende kreditten som uten kredittbeskyttelse ville gitt lavest kapitalkrav som beskyttet, eller
 3. kredittderivater som er basert på en kurv av underliggende kreditter, og der kredittderivatet gir dekning av den første frem til den n-te underliggende kreditten i kurven, kan kjøper av beskyttelse anse n underliggende kreditter som uten kredittbeskyttelse ville gitt det lavest kapitalkravet som beskyttet.
- d. kravene for garantier og kredittderivater er oppfylt, jf. § 17–2 første ledd bokstav h og i,
- e. risikovekten til den beskyttede forpliktelsen ikke allerede har tatt hensyn til slik kredittbeskyttelse og
- f. kredittbeskyttelsen skal omfatte samtlige tap knyttet til den beskyttede forpliktelsen som følge av de avtalte utløsende hendelsene.

Kapittel 18. Beregning av effekten av sikkerhetsstillelse

§ 18–1. *Generelt*

- (1) Pant i innskudd og tilsvarende eiendeler, kan behandles som garanti.

- (2) Livsforsikringspoliser kan behandles som en garanti fra utstederselskapet. Verdien skal settes til polisens gjenkjøpsverdi.
- (3) Utlån og innskudd som kan motregnes kan behandles som kontanter.
- (4) Utstedte kredittlinkete gjeldsinstrumenter kan behandles som kontanter.

§ 18–2. Pant i finansielle instrumenter, innskudd og tilsvarende eiendeler og gull (finansielt pant) – enkel metode

(1) Enkel metode for finansielt pant kan benyttes av institusjoner som fastsetter kapitalkravet etter del II. En institusjon kan ikke benytte både den enkle og den avanserte metoden for finansielt pant.

(2) Verdien av pant i finansielle instrumenter skal settes til markedsverdi. Den sikrede andelen av engasjementet skal risikovektes etter del II, men ikke lavere enn 20 prosent dersom ikke annet fremkommer av denne paragrafen.

(3) Den sikrede delen av engasjementet som oppfyller kravene § 18–3 niende ledd skal ha risikovekt null prosent. Øvrige motparter skal ha risikovekt ti prosent.

(4) Den delen av et engasjement som er sikret med derivater og hvor det stilles daglige marginkrav skal ha risikovekt null prosent. Engasjementet skal ha risikovekt ti prosent dersom marginkravet er stilt med gjeldsinstrumenter utstedt av:

- stater og sentralbanker med null prosent risikovekt etter del II,
- regionale eller lokale myndigheter med null prosent etter del II,
- multilaterale utviklingsbanker med null prosent etter del II eller
- internasjonale organisasjoner med null prosent etter del II.

(5) Risikovekt null prosent kan benyttes for den delen av et engasjement som er sikret i samme valuta med innskudd eller tilsvarende eiendeler, eller 80 prosent av markedsverdien av gjeldsinstrumenter utstedt av motpartene nevnt i forrige ledd bokstav a til d.

§ 18–3. Pant i finansielle instrumenter, innskudd og tilsvarende eiendeler og gull (finansielt pant) – avansert metode

(1) Finansielt pant skal justeres for pris- og valutavolatilitet.

(2) Derivater og ved motregning av slike etter del V skal justeres for valutavolatilitet når derivatets oppgjørsv valuta og pantet er denominert i forskjellig valuta. Ved motregning skal det kun justeres for valutavolatilitet en gang selv om avtalen omfatter eksponeringer og pant denominert i flere enn to valutaer.

(3) Justering for pris- og valutavolatilitet E^* (justert engasjementsbeløp) skal beregnes som følger (bortsett fra for motregning som justeres etter § 1–8):

$$E^* = \max \{0, (E_V - P_{VL})\}, \text{ der}$$

$$E_V = E \cdot (1 + H_E),$$

$$P_V = P \cdot (1 - H_P - H_{fx}),$$

E = engasjementsbeløp i fravær av sikkerheter og med konverteringsfaktor på 100 prosent,

E_V = justert engasjementsbeløp,

P_V = justert panteverdi før løpetidsjustering,

P_{VL} = justert panteverdi og løpetidsjustert etter kapittel 19,

P = markedsverdi av pantet før justeringer,

H_E = justert prisvolatilitet for engasjementet,

H_P = justert for prisvolatilitet for pantet og

H_{fx} = justert for valutavolatilitet.

(4) Engasjementsbeløpet E^* skal benyttes ved fastsettelsen av beregningsgrunlaget for del II. For ikke-balanseførte poster skal engasjementsbeløpet E^* i standardmetoden justeres etter kapittel 6. For del III skal LGD multipliseres med faktoren E^*/E .

(5) Volatilitetsjustering kan enten foretas etter sjetten ledd (faste volatilitetsjusteringer) eller sjuende ledd (egne volatilitetsjusteringer). Når pantet består av flere pantetyper, skal volatilitetsjusteringen være:

$$H = \sum_i a_i \cdot H_i, \text{ der}$$

a_i = hver pantetypes andel av total pant og

H_i = volatilitetsjustering tilhørende hver pantetype.

(6) Faste volatilitetsjusteringer som skal benyttes (i prosent):

Tabell 1: Faste volatilitetsjusteringer for gjeldsinstrumenter (H_P og H_E):

Rating som tilsvarer risikoklasse	Gjenstående løpetid	Gjeldsinstrumenter i § 17–4 som risikovektes 0 eller 10 prosent etter del II			Gjeldsinstrumenter i § 17–4 som risikovektes 20 prosent etter del II		
		realisasjonstid			realisasjonstid		
		20 dager	10 dager	5 dager	20 dager	10 dager	5 dager
1	≤ 1 år	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	> 1 år ≤ 5 år	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 år	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657

Rating som tilsvarende risikoklasse	Gjenstående løpetid	Gjeldsinstrumenter i § 17-4 som risikovektes 0 eller 10 prosent etter del II			Gjeldsinstrumenter i § 17-4 som risikovektes 20 prosent etter del II		
		realisasjonstid			realisasjonstid		
		20 dager	10 dager	5 dager	20 dager	10 dager	5 dager
2-3	≤ 1 år	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	>1 år ≤ 5 år	4,243	3	2,121	8,485	6	4,2414
	>5 år	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤1 år	21,213	15	10,607			
	>1 år ≤ 5 år	21,213	15	10,607			
	5 år	21,213	15	10,607			
Kortsiktig rating – 1		0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
Kortsiktig rating – 2-3		1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Tabell 2: Faste volatilitetsjusteringer for annet pant (H_P og H_E):

Pant	Annet pant		
	realisasjonstid		
	20 dager	10 dager	5 dager
Egenkapitalinstrumenter/konvertible obligasjoner som inngår i en hovedindeks, jf. § 17-4 første ledd bokstav g	21,213	15	10,607
Andre egenkapitalinstrumenter/konvertible obligasjoner notert på regulert markedsplass, jf. § 17-4 første ledd bokstav i – k	35,355	25	17,678
Innskudd mv., jf. § 17-2 første ledd bokstav a	0	0	0
Gull, jf. § 17-2 første ledd bokstav b	21,213	15	10,607

Tabell 3: Faste volatilitetsjusteringer for valutaforskjeller (H_{fx})

realisasjonstid		
20 dager	10 dager	5 dager
11,314	8	5,657

- For gjenkjøpsavtaler og lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering skal realisasjonstiden settes til 5 dager (H_P og H_{fx}). For verdipapirfinansiering skal realisasjonstiden settes til 10 dager (H_P og H_{fx}). For annen sikkerhet skal realisasjonsverdien settes til 20 dager.
 - For gjenkjøpsavtaler og lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering som ikke oppfyller kravene i § 17-8, skal volatilitetsjusteres tilsvarende egenkapitalinstrumenter etter § 17-4 første ledd bokstav i til k.
 - For andeler i fond skal det benyttes et veid gjennomsnitt av volatilitetsjusteringene basert på realisasjonstiden til de enkelte eiendelene i fondet. Der fondets eiendeler ikke er kjent for institusjonen, skal det benyttes den høyeste volatilitetsjusteringen for eiendeler som fondet kan investere i.
 - Gjeldsinstrumenter etter § 17-4 første ledd bokstav h skal volatilitetsjusteres tilsvarende rating som tilsvarende risikoklasse 2 til 3.
- (7) Egne volatilitetsjusteringer
- generelle krav:
 - Kredittilsynet kan tillate at gjeldsinstrumenter volatilitetsjusteres etter kategorier når disse har rating som tilsvarende risikoklasse 3 eller bedre etter del II. Slik kategorisering skal ta hensyn til utsteder, ekstern rating, gjenstående løpetid og modifisert durasjon,
 - gjeldsinstrumenter med en rating som tilsvarende risikoklasse lavere enn 3 etter del II skal volatilitetsjusteres individuelt og
 - korrelasjon mellom engasjementet, pantet eller valuta skal ikke hensyntas i volatilitetsjusteringene.
 - kvantitative krav:
 - det skal benyttes et ensidig konfidensintervall på 99 prosent,
 - realisasjonstiden skal settes til 20 dager bortsett fra for gjenkjøpsavtaler og lån av finansielle instrumenter eller varer som skal settes til 5 dager og for verdipapirfinansiering som skal settes til 10 dager (H_P og H_{fx}). Dersom institusjonen benytter andre realisasjonstider for volatilitetsjusteringer, skal disse justeres etter følgende formel:
$$H_M = H_N \sqrt{(T_M / T_N)}, \text{ der}$$

$$H_M = \text{volatilitetsjusteringen som skal benyttes i annet ledd,}$$

$$H_N = \text{institusjonens volatilitetsjustering basert på } T_N,$$

$$T_M = \text{minimum realisasjonstid etter dette strekpunkt og}$$

$$T_N = \text{institusjonenes egen beregnet realisasjonstid,}$$

3. realisasjonstiden skal økes for pant med lav likviditet. Der historiske data tilsier en undervurdering av volatiliteten, skal stressscenario legges til grunn for beregningene,
 4. volatilitetsjusteringene skal baseres på en effektiv periode på minst ett år. Kredittilsynet kan kreve at kortere perioder benyttes dersom økt volatilitet gir grunnlag for det, og
 5. grunnlagsdata og volatilitetsjusteringene skal oppdateres minst hver tredje måned og gjennomgås dersom endringer i prisvolatiliteten tilsier det,
- c. kvalitative krav:
1. volatilitetsestimater skal benyttes i den daglige risikostyringen og fastsettelse av risikorammer. Institusjonen skal ha betryggende retningslinjer og rutiner for estimering av volatilitetsjusteringene,
 2. realisasjonstiden benyttet i bokstav b skal ikke være kortere enn den som benyttes i den daglige risikostyringen, og
 3. internrevisjonen skal regelmessig og minst årlig revidere estimeringen av volatilitetsjusteringene. Gjennomgangen skal minst omfatte integreringen i den daglige risikostyringen, etterprøving ved vesentlige endringer, kontrollere konsistente, tidsriktige og pålitelige data og forutsetningenes hensiktsmessighet.
- (8) Volatilitetsjusteringene skal skaleres etter følgende formel når verdivurderingene foretas sjeldnere enn daglig:
- $$H = H_M \sqrt{((N_R + T_M - 1) / T_M)}$$
- der,
 H = volatilitetsjustering etter annet ledd,
 H_M = volatilitetsjustering basert på daglig verdivurdering,
 N_R = antall dager mellom verdivurderingene og
 T_M = minimum realisasjonstid etter sjuende ledd bokstav b.
- (9) Gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering behøver ikke volatilitetsjusteres når:
- a. engasjementet og pantet er denominert i samme valuta og er et innskudd mv. etter § 17–2 første ledd bokstav a eller et gjeldsinstrument med risikovekt 0 til 10 prosent etter del II,
 - b. løpetiden ikke overstiger én dag eller underlagt marginkrav eller markedsverdi fastsettes daglig,
 - c. pantet kan realiseres innen fire dager etter mislighold av marginkrav,
 - d. det benyttes et betryggende oppgjørssystem,
 - e. det benyttes anerkjente standardkontrakter, og avtalen opphører umiddelbart ved mislighold, og
 - f. motparten enten:
 1. risikovektes maksimalt 20 prosent etter del II,
 2. er et verdipapirfond, et pensjonsfond eller en anerkjent oppgjørssentral, eller
 3. oppfyller krav slik at volatilitetsjustering ikke er nødvendig etter motpartens hjemlands rett.

§ 18–4. Sikkerheter under grunnleggende IRB-metode

- (1) Sikkerheter etter § 17–6 skal verdsettes som følger:
- a. verdien av fast eiendom skal ligge innenfor forsvarlig verdigrunnlag,
 - b. verdien av kundefordringene skal settes til utestående beløp, og
 - c. andre eiendeler skal verdsettes til markedsverdi.
- (2) LGD justert etter tabell 4 (LGD_J) kan benyttes etter grunnleggende IRB-metode når verdien av sikkerheten (V) i forhold til engasjementsbeløpet (E) overstiger minimum sikringsgrad S. Dersom forholdet mellom V og E er høyere enn S men mindre enn S_M, skal engasjementet deles slik at den delen med sikringsgrad over S_M kan benytte LGD_J.

Tabell 4: LGD_J for pantesikret andel av engasjementer

	<i>LGD_J for engasjementer som nevnt i § 12–1 annet ledd bokstav b</i>	<i>LGD_J for engasjementer som nevnt i § 12–1 annet ledd bokstav c</i>	<i>Minimum sikringsgrad (S)</i>	<i>Minimum sikringsgrad (S_M) for benyttelse av LGD_J for hele engasjementet</i>
Kundefordringer	0,65	0,35	0%	125%
Fast eiendom	0,65	0,35	30%	140%
Andre eiendeler	0,70	0,40	30%	140%

- (3) Der engasjementet er sikret med flere typer pant, skal en justert LGD beregnes separat for de respektive engasjementene.
- (4) Kredittilsynet kan stille nærmere krav til forsvarlig verdigrunnlag.

§ 18–5. Motregningsavtaler av gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter eller varer og verdipapirfinansiering

Ved bruk av faste eller egne estimater for volatilitetsjusteringer etter § 18–3 gjelder følgende ved beregning av E* (justert engasjementsbeløp):

- a. volatilitetsjusteringene for hver type instrument eller kontantposisjon skal anvendes på de positive eller negative nettoposisjonene for hver type verdipapir i henhold til § 17-4,
- b. volatilitetsjusteringene for valutarisiko skal anvendes på de positive eller negative nettoposisjonene for hver valuta bortsett fra den avtalte oppgjørsv valutaen i henhold til § 17-4 og
- c. beregning av E^* (justert engasjementsbeløp) skal gjøres i henhold til følgende:
 - $E^* = \max\{0, \Sigma(E) - \Sigma(P) + \Sigma(|\text{nettoposisjon for hver type verdipapir}| \cdot H_{\text{sec}}) + \Sigma(|E_{\text{fx}}| \cdot H_{\text{fx}})\}$, der
 - E = engasjementsbeløp i fravær av sikkerheter,
 - P = Verdien av verdipapirer, varer eller kontanter (lånte, kjøpte eller mottatte),
 - H_{sec} = volatilitetsjustering i henhold til type verdipapir,
 - E_{fx} = nettoposisjonen for hver valuta (foruten oppgjørsv valutaen), og
 - H_{fx} = volatilitetsjustering for valutarisiko.

§ 18-6. Garantier og kredittderivater – verdsettelse

- (1) Verdien av garantier og kredittderivater (G) skal settes til det beløpet garantisten eller selger av kredittbeskyttelse er forpliktet til å betale etter avtalen. Dersom kredittbeskyttelsen ikke utløses ved restrukturering av underliggende kreditt, jf. § 17-11 annet ledd bokstav e, skal G reduseres med 40 prosent og skal ikke overstige 60 prosent av engasjementsbeløpet.
- (2) Når kredittbeskyttelsen er utstedt i en annen valuta enn engasjementet, skal verdien av kredittbeskyttelsen volatilitetsjusteres som følger for valutarisiko:
 - $G_V = G \cdot (1 - H_{\text{fx}})$, der
 - G = nominelt beløp for engasjementet,
 - G_V = G justert for valutarisiko og
 - H_{fx} = volatilitetsjustering for valutafor forskjell.
- (3) Volatilitetsjusteringen for valutafor forskjeller skal fastsettes etter faste eller ved egne estimater etter § 18-3.

§ 18-7. Garantier og kredittderivater – beregningsmetode

- (1) Dersom institusjonen deler risikoen på et engasjement i transjer, skal risikoen behandles etter bestemmelsene om verdipapirisering i del VI. Risikoen på et engasjement skal anses som delt i transjer dersom kredittbeskyttelsen først gjelder etter at institusjonen har tatt tap («first loss»).
- (2) Ved bruk av standardmetoden kan garantier og kredittderivater hensyntas som følger:
 - a. risikovekten til garantisten eller selger av beskyttelsen kan benyttes der engasjementet er fullt ut sikret. Engasjementet anses fullt ut sikret der verdien av kredittbeskyttelsen justert for løpetidsforskjeller minst tilsvarer engasjementsbeløpet,
 - b. der kredittbeskyttelsen dekker en del av engasjementet og tap deles pro rata, skal beregningsgrunnlaget settes til:
 - $(E - G_{VL}) \cdot r_L + G_{VL} \cdot r_G$, der
 - E = engasjementsbeløpet,
 - $G_{VL} = G_V$ i henhold til § 18-6 annet ledd justert for løpetidsforskjeller i henhold til kapittel 19,
 - r_L = risikovekt til låntaker etter del II og
 - r_G = risikovekt til garantist eller selger av beskyttelse etter del II og
 - c. der flere typer sikkerheter for et engasjement benyttes, skal engasjementet inndeles for hver type sikkerhet.
- (3) Under grunnleggende IRB-metode kan PD til garantisten eller selger av beskyttelsen benyttes der et engasjement er fullt ut sikret. Engasjementet anses fullt ut sikret der verdien av garantien eller kredittderivatet beregnet etter § 18-6 justert for løpetidsforskjeller i henhold til kapittel 19 minst tilsvarer engasjementsbeløpet. Der garantien eller kredittderivatet kun dekker en del av engasjementsbeløpet, kan institusjonen benytte et vektet gjennomsnitt av PD for låntaker og garantisten eller selgeren av beskyttelsen.

§ 18-8. Kurvprodukter – kredittderivater

- (1) For kredittderivater basert på en kurv av underliggende kreditter og der kredittbeskyttelsen opphører etter første utløsende hendelse, kan institusjonen anse den underliggende kreditten som uten kredittbeskyttelse ville gitt lavest kapitalkrav som beskyttet. Dette betinger at engasjementsbeløpet til underliggende kreditt dekkes fullt ut av kredittderivatet.
- (2) For kredittderivater basert på en kurv av underliggende kreditter og der kredittderivatet gir dekning av den første frem til den n -te underliggende kreditten i kurven, kan kjøper av beskyttelse anse n underliggende kreditter som uten kredittbeskyttelse ville gitt det laveste kapitalkravet som beskyttet. Dette betinger at engasjementsbeløpet til de underliggende kredittene dekkes fullt ut av kredittderivatet.

Kapittel 19. Løpetidsforskjeller

§ 19-1. Generelt

- (1) Dersom sikkerheten har en kortere løpetid enn engasjementet (løpetidsforskjell), kan det bare tas hensyn til sikkerhet med gjenstående løpetid på minst tre måneder og opprinnelig løpetid på minst ett år.
- (2) For engasjementer skal effektiv løpetid benyttes. Med effektiv løpetid menes gjenstående løpetid til siste

frist for låntaker til å innfri forpliktelsen, men maksimalt 5 år. For sikkerheter skal løpetiden anses for å være frem til første mulige oppsigelsestidspunkt.

(3) Institusjoner som benytter enkel metode for finansielt pant etter § 18–2, kan ikke benytte sikkerheter omfattet av denne metoden med løpetidsforskjeller.

§ 19–2. Verdssettelse under avansert metode for finansielt pant

Ved verdsettelsen av finansielt pant under avansert metode skal det tas hensyn til løpetidsforskjeller etter følgende formel:

$$P_{VL} = P_V \cdot (t - 0,25)/(T - 0,25), \text{ der}$$

P_{VL} = løpetidsjustert P_V og skal erstatte P_V etter § 18–3 tredje ledd,

P_V = P_V fastsatt etter § 18–3 tredje ledd,

T = engasjementets løpetid og

t = pantets løpetid.

§ 19–3. Verdssettelse av garantier og kredittderivater

Ved verdsettelsen av garantier og kredittderivater skal det tas hensyn til løpetidsforskjeller i henhold til følgende formel:

$$G_{VL} = G_V \cdot (t - 0,25)/(T - 0,25), \text{ der:}$$

G_{VL} = løpetidsjustert G_V og skal erstatte G_V i § 18–7,

G_V = sikkerhetens verdi justert for valutaforskjeller,

T = engasjementets løpetid og

t = kredittbeskyttelsens løpetid.

Del V. Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko for derivater mv.

Kapittel 20. Innledende bestemmelser

§ 20–1. Beregningsgrunnlag

Beregningsgrunnlaget for motpartsrisiko mv. skal fastsettes ved å risikovekte engasjementsbeløpet beregnet etter bestemmelsene i kapittel 20 til 25 etter den metoden institusjonen benytter i del II eller del III.

§ 20–2. Metoder for beregning av engasjementsbeløp

- (1) Engasjementsbeløpet for derivater skal beregnes etter en av følgende metoder:
 - a. markedsverdimetoden, jf. kapittel 21,
 - b. opprinnelig engasjementmetoden, jf. kapittel 22,
 - c. standardisert metode, jf. kapittel 23 eller
 - d. IMM-metode, jf. kapittel 24.
- (2) Det skal benyttes samme metode for alle derivater.
- (3) For gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter eller varer og verdipapirfinansiering kan institusjonen anvende IMM-metode.
- (4) Opprinnelig engasjementsmetode skal bare benyttes av institusjoner som etter § 31–5 har fritak fra krav om beregning av kapitalkrav for markedsrisiko.
- (5) Under alle metodene skal engasjementsbeløpet for en motpart være lik summen av engasjementsbeløpene for hver motregningsgruppe med denne motparten.

§ 20–3. Kredittderivater

Ved kjøp av beskyttelse for motpartsrisiko utenfor handelsporteføljen eller for kredittrisiko, skal det ikke beregnes engasjementsbeløp for motpartsrisiko. Salg av beskyttelse i form av kredittbytteavtaler utenfor handelsporteføljen skal behandles som garantier utstedt av institusjonen.

§ 20–4. Børsomsatte kontrakter og kontrakter som avregnes av oppgjørssentral

Engasjementsbeløpet kan settes til null for kontrakter som avregnes av anerkjent oppgjørssentral og for kontrakter som omsettes på anerkjent børs der de er underlagt daglige marginkrav. Første punktum gjelder også for sikkerheter stilt overfor anerkjent oppgjørssentral.

Kapittel 21. Markedsverdimetoden

§ 21–1. Engasjementsbeløp

- (1) Etter markedsverdimetoden skal engasjementsbeløpet settes til summen av estimerte reinvesteringskostnader og potensiell fremtidig eksponering over gjenstående løpetid.
- (2) Potensiell fremtidig eksponering beregnes ved å multiplisere nominell utestående hovedstol med følgende prosentsetser:

Kontraktstype	Gjenstående løpetid		
	Ett år eller mindre	Mer enn ett år og opp til og med fem år	Mer enn fem år
Renterelaterte	0%	0,5%	1,5%
Valuta- og gullrelaterte	1%	5%	7,5%
Egenkapitalrelaterte	6%	8%	10%
Edelmetallrelaterte	7%	7%	8%
Andre varerelaterte	10%	12%	15%

(3) Der nominell utestående hovedstol ikke er en egnet måleenhet for potensiell fremtidig eksponering, skal beløpet oppjusteres etter institusjonens retningslinjer og rutiner.

§ 21–2. Motregning

(1) Nærmere regler om hvordan motregningsavtaler kan hensyntas ved beregning av engasjementsbeløp følger av kapittel 25.

(2) Ved fastsettelse av engasjementsbeløp for fornyelsesavtaler (netting by novation) benyttes netto reinvesteringskostnad og netto nominell utestående hovedstol.

(3) Ved fastsettelse av engasjementsbeløp for andre motregningsavtaler enn fornyelsesavtaler benyttes hypotetisk netto reinvesteringskostnad som følger av avtalen. Potensiell fremtidig eksponering for kontrakter som omfattes av motregningsavtalen kan beregnes etter formelen $PFE = (0,4 \cdot PFE_{bto}) + (0,6 \cdot NBF \cdot PFE_{bto})$, der:

- PFE = potensiell fremtidig kreditteksponering for alle kontrakter som omfattes av motregningsavtalen,
- PFE_{bto} = summen av potensiell fremtidig kreditteksponering for alle kontrakter som omfattes av motregningsavtalen og som er beregnet etter tabellen i § 21–1 annet ledd, og
- NBF = «netto-brutto-forholdet»: netto reinvesteringskostnad for kontraktene som omfattes av motregningsavtalen dividert med brutto reinvesteringskostnad for de samme kontraktene.

(4) Ved beregning av potensiell fremtidig kreditteksponering for valutaterminavtaler og andre liknende avtaler hvor den nominelle hovedstolen forfaller som en kontantstrøm, kan det bare tas hensyn til nettobeløp for betalinger som forfaller på samme dag og i samme valuta.

Kapittel 22. Opprinnelig engasjementmetoden

§ 22–1. Engasjementsbeløp

(1) Engasjementsbeløpet etter opprinnelig engasjementmetoden skal være nominelt utestående hovedstol multiplisert med følgende proSENTSATSER:

Kontraktstype	Avtalt (opprinnelig) løpetid		
	Ett år eller mindre	Mer enn ett år og opp til og med to år	For hvert år i tillegg utover to år
Renterelaterte	0,5%	1%	1%
Valuta- og gullrelaterte	2%	5%	3%

(2) Der nominell utestående hovedstol ikke er en egnet måleenhet for potensiell fremtidig eksponering, skal beløpet oppjusteres etter institusjonens retningslinjer og rutiner.

Kapittel 23. Standardisert metode

§ 23–1. Engasjementsbeløp

(1) For hver motregningsgruppe skal engasjementsbeløpet være

$$1,4 \cdot \max \left\{ NMV - NMS, \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_k RPS_{kj} \right| \cdot KF_j \right\}, \text{ der}$$

- NMV er markedsverdien av en portefølje av kontrakter innenfor motregningsgruppen uten sikkerheter,
- NMS er markedsverdien av sikkerheter som hører til motregningsgruppen, og
- for hver sikringsgruppe j etter § 23–4, er RPT_{ij} risikoposisjonen fra kontrakt i , RPS_{kj} risikoposisjonen fra sikkerhet k , og KF_j konverteringsfaktoren som angitt i § 23–5.

(2) Det kan bare tas hensyn til sikkerhet som nevnt i § 17–3, § 17–4 og § 37–3 fjerde ledd bokstav b og c i beregningene som ligger til grunn for engasjementsbeløpet.

(3) Engasjementsbeløpet for avtale om å bytte flytende rente i en valuta mot flytende rente i en annen valuta skal, uavhengig av bestemmelsen i første ledd, settes til null.

(4) Engasjementsbeløpet fastsettes ved å bruke trinnene som nevnt i § 23–2 til § 23–5.

§ 23–2. Tilordning av kontrakter til risikoposisjoner (trinn 1)

(1) Kontrakter som har lineær risikoprofil med egenkapital, gull, edelmetaller eller andre varer som underliggende, skal tilordnes en risikoposisjon for hver kontraktstype, og en renterisikoposisjon for betalingsdelen. Dersom betalingsdelen er i utenlandsk valuta, skal den i tillegg tilordnes en risikoposisjon i hver valuta.

(2) Kontrakter som har lineær risikoprofil med gjeldsinstrumenter som underliggende, skal tilordnes en renterisikoposisjon for gjeldsinstrumentet og en renterisikoposisjon for betalingsdelen. Kontrakter som gir rett til

bytte av betaling mot betaling, tilordnes en renterisikoposisjon for hver betalingsdel. Dersom underliggende instrument er i utenlandsk valuta, skal instrumentet tilordnes en risikoposisjon i denne valuta. Dersom betalingsdelen er i utenlandsk valuta, skal betalingsdelen i tillegg tilordnes en risikoposisjon i denne valuta.

(3) Betalingsdeler fastsettes slik:

- a. for kontrakter som innebærer bytte av et finansielt instrument mot betaling, betegnes betalingen som betalingsdelen. Kontrakter der det er avtalt bytte av en betaling mot en annen betaling, består av to betalingsdeler,
- b. betalingsdelen består av avtalt brutto betaling inklusive kontraktens nominelle verdi,
- c. renterisiko for betalingsdeler som har en gjenstående løpetid mindre enn ett år, kan unntas i beregning av verdien av risikoposisjoner etter § 23–3, og
- d. kontrakter som har to betalingsdeler i samme valuta, kan behandles som en enkel aggregert transaksjon.

§ 23–3. Verdi på risikoposisjonen (trinn 2)

(1) For kontrakter med lineær risikoprofil, unntatt gjeldsinstrumenter, er verdien av risikoposisjonen den effektive nominelle verdi (effective notional value) av de underliggende finansielle instrumentene.

(2) For gjeldsinstrumenter og betalingsdeler er verdien av risikoposisjonen den effektive nominelle verdi av utestående bruttobetalinger (inkludert nominelt beløp) multiplisert med den modifiserte durasjonen av henholdsvis gjeldsinstrumentet og betalingsdelen.

(3) For kredittbytteavtaler er verdien av risikoposisjonen den nominelle verdien av referansekreditten multiplisert med den gjenstående løpetiden av kredittbytteavtalen.

(4) For kontrakter med ikke-lineær risikoprofil der underliggende instrument ikke er et gjeldsinstrument, er verdien av risikoposisjonen deltaekvivalenten av den løpende nominelle verdien (delta equivalent effective notional value) av det underliggende instrumentet. Dersom kontrakten har underliggende instrument som er et gjeldsinstrument eller en betalingsdel, er verdien av risikoposisjonen deltaekvivalenten av den løpende nominelle verdien av det finansielle instrumentet eller betalingsdelen, multiplisert med den modifiserte durasjonen av henholdsvis gjeldsinstrumentet og betalingsdelen.

(5) Ved fastsettelse av risikoposisjoner skal sikkerhet mottatt fra en motpart behandles som en fordring på motparten under en kontrakt (lang posisjon) som har forfall i dag. Sikkerhet stilt overfor en motpart skal behandles som en forpliktelse overfor motparten (kort posisjon) som har forfall i dag.

(6) For alle instrumenter unntatt gjeldsinstrumenter kan risikoposisjonens verdi beregnes som enten den effektive nominelle verdien eller deltaekvivalenten av den nominelle verdien $p_{ref} \cdot \partial V / \partial p$, der

- a. p_{ref} er prisen på det underliggende instrument, uttrykt i referansevalutaen,
- b. V er verdien av instrumentet, og
- c. p er prisen på underliggende instrument, uttrykt i samme valuta som V .

(7) For gjeldsinstrumenter og betalingsdelen av alle kontrakter kan risikoposisjonens verdi beregnes som enten den effektive nominelle verdien eller deltaekvivalenten av den nominelle verdien, multiplisert med den modifiserte durasjonen $\partial V / \partial r$, der

- a. V er verdien av instrumentet. Dersom V er benevnt i en annen valuta enn referansevalutaen, skal kontrakten omregnes til referansevalutaen, og
- b. r er rente.

(8) Institusjonen skal anvende markedsverdimetoden for kontrakter med ikke-lineær risikoprofil eller for betalingsdeler og kontrakter med gjeldsinstrumenter som underliggende hvis institusjonen:

- a. ikke har tillatelse til å anvende metodene etter § 34–3 første ledd og § 39–3 tredje ledd eller VaR-metode for beregning av delta og modifisert durasjon, og
- b. har tillatelse til å benytte metodene i bokstav a, men der modellen ikke beregner delta og modifisert durasjon.

§ 23–4. Sikringsgrupper (trinn 3)

(1) Risikoposisjoner skal grupperes i sikringsgrupper der risikoposisjoner med motsatt fortegn skal regnes mot hverandre for å gi en nettoposisjon som anvendes for beregning av engasjementsbeløpet. Nettoposisjonen skal beregnes for hver sikringsgruppe. Nettoposisjonen er absoluttverdien av summen $\sum_i RPT_{ij} - \sum_k RPS_{kj}$ av risikoposisjoner i en sikringsgruppe j , angitt som i § 23–1 første ledd.

(2) Renterisikoposisjoner fra:

- a. innskudd mottatt fra motparten som sikkerhet,
- b. betalingsdeler og
- c. underliggende gjeldsinstrumenter med risikovekt 20 prosent eller lavere etter § 32–4,

skal grupperes i seks sikringsgrupper for hver valuta etter følgende tabell:

	<i>Referanserente fra statspapirer</i>	<i>Referanserente fra annet enn statspapirer</i>
Gjenstående løpetid	Opp til og med ett år	Opp til og med ett år
Gjenstående løpetid	Over ett og til og med fem år	Over ett og til og med fem år
Gjenstående løpetid	Over fem år	Over fem år

(3) For renterisikoposisjoner fra underliggende gjeldsinstrumenter eller betalingsdeler der renten er koblet til en referanserente som representerer markedsrenten, er gjenstående løpetid etter tabellen i annet ledd lengden av tidsintervallet til neste rentejustering. I alle andre tilfeller er gjenstående løpetid den gjenstående tid til forfall av det underliggende gjeldsinstrument, eller for betalingsdeler den gjenstående tid til forfall av kontrakten.

(4) Følgende renterisikoposisjoner skal grupperes i en sikringsgruppe for hver utsteder:

- a. referansekontto i kredittbytteavtale,
- b. innskudd avgitt som sikkerhet til en motpart, dersom motparten ikke har utestående gjeldsforpliktelser med risikovekt lavere enn 20 prosent etter § 32–4, og
- c. underliggende gjeldsinstrumenter med risikovekt høyere enn 20 prosent etter § 32–4.

(5) Dersom en betalingsdel baseres på et gjeldsinstrument som angitt i fjerde ledd bokstav c, skal det være en sikringsgruppe for hver utsteder av referansekonttoen i kredittderivatet.

(6) Følgende risikoposisjoner kan grupperes i samme sikringsgruppe:

- a. gjeldsinstrumenter fra samme utsteder,
- b. referansekonttoer fra samme utsteder som er basert på betalingsdeler, eller
- c. underliggende kreditt i en kredittbytteavtale.

(7) Underliggende finansielle instrumenter som ikke er gjeldsinstrumenter, skal tilordnes de samme respektive sikringsgruppene dersom de finansielle instrumentene er like. Følgende finansielle instrumenter skal anses like:

- a. egenkapital med samme utsteder
- b. edelmetaller av samme metall
- c. leveringsrettigheter og forpliktelser for elektrisk kraft som har samme høylast- eller lavlastperioder innenfor enhver 24-timersperiode, og
- d. varer av samme type.

(8) I alle andre tilfeller skal underliggende finansielle instrumenter tilordnes separate sikringsgrupper.

(9) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner som sikrer at kontrakter som tilordnes en sikringsgruppe som er omfattet av motregningsavtale, tilfredsstiller kravene i kapittel 25.

§ 23–5. Konverteringsfaktorer for sikringsgrupper (trinn 4)

Hver kategori av sikringsgrupper skal multipliseres med konverteringsfaktor etter følgende tabell:

<i>Sikringsgruppekategori</i>	<i>Konverteringsfaktor</i>
1. Renter med unntak av renter som nevnt i nr. 2 og 3.	0,2%
2. Renter for risikoposisjoner fra referansekontto i kredittbytteavtale med risikovekt 20 prosent eller lavere etter § 32–4.	0,3%
3. Renter for risikoposisjoner fra gjeldsinstrument eller referansekontto med risikovekt høyere enn 20 prosent etter § 32–4.	0,6%
4. Valuta	2,5%
5. Elektrisk kraft	4,0%
6. Gull	5,0%
7. Egenkapital	7,0%
8. Edelmetaller	8,5%
9. Andre varer	10,0%
10. Underliggende instrumenter av derivater som ikke hører til kategoriene ovenfor	10,0%

Kapittel 24. IMM-metode

§ 24–1. Krav til estimering av EE

(1) IMM-systemet skal estimere EE daglig med mindre Kredittilsynet bestemmer annet.

(2) IMM-systemet skal minst ta hensyn til:

- a. alle relevante risikofaktorer,
- b. risikofaktorene skal estimeres over en lang tidshorisont,
- c. volatilitet i og samvariasjon mellom risikofaktorer,
- d. ikke-lineære endringer i opsjonspriser (γ),
- e. kontraktsspesifikk informasjon, herunder nominelle beløp, løpetid og avtalte kontantstrømmer, referanseieendeler, avtaler om marginkrav og motregningsavtaler, og
- f. bruken av kredittlinjer til enhver tid.

(3) Institusjonen kan ta hensyn til empirisk samvariasjon mellom risikofaktorer under forutsetning at institusjonen har tilfredsstillende systemer og rutiner for å måle denne samvariasjonen.

(4) Ved marginavtaler skal IMM-systemet minst ta hensyn til:

- a. type marginavtale (unilateral eller bilateral),
- b. hyppigheten av margininnbetalinger,
- c. tiden fra mislighold til kontrakten kan avsluttes,
- d. minste eksponering som krever margininnbetaling, og

- e. minste endring i marginkrav som krever margininnbetaling.
- (5) Verdien av sikkerheter stilt i marginavtalen skal beregnes enten til markedsverdi eller etter bestemmelsene i del IV.
- (6) Institusjonen skal beregne, overvåke og kontrollere:
- maksimal eksponering og potensiell fremtidig eksponering på portefølje- og motparts nivå og under hensyn til konsentrasjoner,
 - motpartseksponering over kontraktens løpetid, økning i eksponering utover ett år og en sammenlikning av reinvesteringskostnaden og realisert eksponering for motpartseksponeringer med gjenstående løpetid under ett år,
 - situasjoner der misligholdssansynligheten samvarierer med risikofaktorene, og
 - situasjoner der eksponeringen samvarierer med misligholdssansynligheten.
- (7) Ved bruk av historiske data skal tidsseriene være basert på en observasjonsperiode på minst tre år og omfatte nedgangskonjunktur. Tidsseriene skal oppdateres minst en gang hver tredje måned og hver gang det skjer vesentlig endringer i markedsforholdene. Kredittilsynet kan tillate bruk av konstruerte tidsserier dersom observasjonsperioden ikke dekker tre år.
- (8) Dersom det tas hensyn til effekten av sikkerheter i beregningene av motregningsgruppens markedsverdi, skal institusjonen ha tilstrekkelige historiske data for å modellere sikkerhetens volatilitet.
- (9) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for:
- å måle samvariasjon mellom risikofaktorer,
 - å påse at kontrakter som inngår i en motregningsgruppe, er omfattet av motregningsavtaler som tilfredsstiller kravene i kapittel 25,
 - å påse at sikkerheter tilfredsstiller kravene i del IV,
 - identifisering og styring av samvariasjon mellom:
 1. misligholdssansynlighet og risikofaktorer og
 2. eksponering og misligholdssansynlighet,
 - å identifisere og kontrollere risikoene for motparter der størrelsen på eksponeringen øker utover ett år,
 - å påse at dataene er korrekte, dekkende og representative for anvendelse, og
 - bruk av konstruerte tidsserier.

§ 24-2. Beregning av engasjementsbeløp

- (1) Engasjementsbeløp beregnes for hver motregningsgruppe som *effektiv EPE* definert i fjerde ledd multiplisert med *alfa* (α). Engasjementsbeløpet kan likevel fastsettes etter en mer forsiktig metode.
- (2) *Effektiv EPE* skal beregnes som

$$\sum_{k=1}^K \max_{i=0, \dots, k} EE_{t_i} \cdot (t_k - t_{k-1}), \text{ der } EE_{t_i} \text{ er}$$

eksponering på beregningstidspunktet $t_0 = 0$ og de øvrige EE_{t_i} er estimert forventet eksponering ved tid t_i , målt i år etter beregningstidspunktet, slik at t_K er lengste løpetid for en kontrakt i den aktuelle motregningsgruppen, likevel høyst 1.

- (3) Det kan bare tas hensyn til sikkerhet som nevnt i § 17-3, § 17-4 og § 37-3 fjerde ledd bokstav b og c i beregningene som ligger til grunn for engasjementsbeløpet.

(4) Dersom det er avtalt marginkrav som det er tatt hensyn til ved estimering av EE, kan modellens estimat for EE benyttes direkte i formelen etter annet ledd. Dersom modellen ikke tar hensyn til avtalen om marginkrav, skal effektiv EPE for motparten være enten:

- effektiv EPE som beregnet uten å ta hensyn til avtalen om marginkrav, eller
- minste eksponering som krever margininnbetaling med et tillegg for forventet økning i motregningsgruppens eksponering i tiden fra mislighold til kontrakten kan avsluttes. Ved beregning av tillegget skal eksponeringen være null ved begynnelsen av perioden. For gjenkjøpsavtaler og lån av finansielle instrumenter som er underlagt daglige marginkrav og markedsverdivurdering, skal perioden være minst fem virkedager. For alle andre motregningsgrupper skal perioden være minst ti virkedager.

§ 24-3. Alfa

- Alfa skal være 1,4 med mindre Kredittilsynet fastsetter en høyere verdi.
- Kredittilsynet kan likevel tillate at institusjonen fastsetter alfa som følger:
 - alfa skal være forholdet mellom samlet kapitalbehov simulert over alle motpartseksponeringer og samlet kapitalbehov basert på EPE for gitt utestående beløp,
 - institusjonen skal ta hensyn til samvariasjoner mellom markedsverdier og mellom kontrakter ved modellering av EPE,
 - alfa skal ta hensyn til konsentrasjonsrisiko,
 - alfa skal reflektere nedgangskonjunktur,
 - estimatet av alfa skal revurderes minst kvartalsvis, og hyppigere dersom porteføljens sammensetning varierer over tid,

- f) modellrisiko skal vurderes,
- g) alfa skal være minst 1,2, og
- h) institusjonen skal ha interne retningslinjer og rutiner for estimering av alfa.

§ 24-4. *Stresstesting*

(1) Institusjonen skal identifisere forhold som kan påvirke motpartseksposeringen og kapitaldekningen i negativ retning og gjennomføre stresstesting. Stresstestene skal gjenspeile situasjoner der det er endringer som i særlig grad kan påvirke motpartseksposeringen, og skal vurderes mot institusjonens estimat av EPE. Stresstestene skal omfatte alle vesentlige deler av institusjonens portefølje, og skal omfatte en vurdering av betydningen for institusjonens soliditet.

(2) Stresstestene skal minst omfatte konjunkturedgang, redusert likviditetstilgang, hendelser i markedet, risikofaktorer knyttet til både markedsrisiko og kredittrisiko, konsentrasjonsrisiko, samvariasjon på tvers av markedsrisiko og kredittrisiko, og risiko knyttet til lukking av posisjoner.

(3) Stresstestene skal gjennomføres regelmessig.

(4) Kredittilsynet kan fastsette nærmere bestemmelser om stresstesting.

§ 24-5. *Krav til etterprøving (validering)*

(1) Institusjon skal etterprøve (validere) IMM-systemet regelmessig.

(2) Det skal foretas en vurdering av om forutsetninger som ligger til grunn for modellen er forsvarlige.

(3) Det skal etterprøves at kontrakter er tildelt til riktig motregningsgruppe.

(4) Institusjonen skal overvåke modellens nøyaktighet ved å gjennomføre ettertesting (back-testing), i form av en sammenligning av modellforutsagt eksponering med utfall for et sett uendrete porteføljer under et tilstrekkelig antall historiske scenarier. Institusjonen skal ha kapasitet til å foreta ettertesting både for hele porteføljen og for enkeltporteføljer som i vesentlig grad bidrar til risikoen.

(5) Dersom resultatene fra ettertestingen indikerer at modellen ikke er tilstrekkelig, kan Kredittilsynet trekke tillatelsen tilbake eller pålegge institusjonen tiltak for å sikre at modellen omgående forbedres.

(6) Egne estimater for beregning av alfa skal valideres.

Kapittel 25. Motregning

§ 25-1. *Motregning av derivater mv.*

(1) Motregning av derivater kan hensyntas i markedsverdimetoden og standardisert metode.

(2) Institusjoner som har fått tillatelse til bruk av IMM-metode, kan motregne for hver av eller på tvers av kontraktstypene derivater, gjenkjøpsavtaler og lån av finansielle instrumenter eller varer og verdipapirfinansiering.

§ 25-2. *Krav til motregning av derivater mv.*

(1) Institusjonen må ha inngått en bilateral motregningsavtale som gir rett til motregning av alle forpliktelsene som omfattes av avtalen ved mislighold.

(2) Motregningsavtalen skal være gyldig etablert.

(3) Institusjonen skal ta hensyn til motregning ved måling og styring av motpartsrisiko for hver motpart ved fastsettelse av risikorammer.

Del VI. Beregningsgrunnlag for kredittrisiko ved verdipapirisering

Kapittel 26. Overføring av risiko ved verdipapirisering

§ 26-1. *Tradisjonell verdipapirisering*

(1) Risikoen ved engasjementer som er overdratt til spesialforetak for verdipapirisering etter bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven kapittel 2 V, ansees overført dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a. utbetalingene til innehavere av posisjoner i verdipapiriseringen skal ikke kunne øke som følge av svekket kredittkvalitet i engasjementene og,
- b. det foreligger en juridisk erklæring som bekrefter at institusjonens kreditorer ikke kan ta dekning i engasjementene.

(2) Når institusjonen har opsjon til å kjøpe tilbake engasjementer eller annullere verdipapiriseringssposisjoner, skal i tillegg følgende betingelser være oppfylt:

- a) institusjonen bestemmer om opsjonen utøves,
- b) opsjonen kan bare utøves når det gjenstår 10 prosent eller mindre av engasjementenes opprinnelige verdi, og
- c) opsjonen skal ikke innebære kredittstøtte.

§ 26-2. *Syntetisk verdipapirisering*

(1) Ved sikkerhetsstillelse etter bestemmelsene i del IV anses engasjementenes risiko overført dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a. vilkårene i § 26-1 første ledd bokstav a,
- b. det skal ikke være krav til vesentlighet for at sikkerheten utløses,
- c. svekket kredittkvalitet i verdipapiriserte engasjementer skal ikke medføre økte kostnader for institusjonen, og

- d. det skal foreligge en juridisk erklæring som bekrefter at avtalen om sikkerhetsstillelse kan gjennomføres i alle relevante jurisdiksjoner.

§ 26–3. *Forbud mot å bidra til verdipapiriseringen*

Institusjoner som overfører risiko ved verdipapirisering, kan ikke påta seg ansvar knyttet til låneporteføljen eller fordringsmassen overfor spesialforetaket, obligasjonseierne eller andre utover de kontraktsmessige forpliktelsene.

Kapittel 27. *Beregningsgrunnlaget*

§ 27–1. *Engasjementsbeløp og beregningsgrunnlag*

(1) Engasjementsbeløpet for balanseførte posisjoner i verdipapiriseringer skal være bokført verdi, med mindre annet fremgår av de enkelte bestemmelsene.

(2) Engasjementsbeløpet for posisjoner som ikke inngår i institusjonens balanse, med unntak av derivater, skal være nominell verdi multiplisert med en konverteringsfaktor. Når ikke annet er bestemt, skal konverteringsfaktoren settes til 100 prosent.

(3) Beregningsgrunnlaget for derivater fastsettes etter del V.

§ 27–2. *Ekstern rating*

(1) Ved fastsettelse av risikovekter for ratede posisjoner etter kapittel 28 til 30, gjelder bestemmelsene i § 4–1 annet til fjerde ledd, § 7–1 første og tredje ledd, § 7–2 første, annet, fjerde og femte ledd og § 7–3. I tillegg gjelder følgende:

- med unntak av § 7–2 tredje og fjerde ledd skal en institusjon som har flere posisjoner i samme verdipapirisering benytte ratinger fra samme ratingbyrå for disse posisjonene,
- ratingen skal være offentliggjort i markedet, og
- ved tilordning kan institusjonen benytte rating som reflekterer godkjent sikkerhet, når sikkerheten er stilt direkte til spesialforetaket.

§ 27–3. *Likviditetsstøtte*

Likviditetsstøtte som oppfyller følgende krav, skal ha konverteringsfaktor som angitt i § 28–1 eller § 29–1:

- avtalen om likviditetsstøtte skal beskrive hendelser som kan utløse støtten,
- likviditetsstøtten kan ikke benyttes til kredittstøtte ved å dekke tap som allerede er inntruffet,
- støtten skal ikke innebære permanent eller regelmessig finansiering til verdipapiriseringen,
- kravene om tilbakebetaling av trekk under støtten skal minst ha samme prioritet som investorene i verdipapiriseringen. Kravene kan ha lavere prioritet enn krav fra rente- eller valutarelaterte kontrakter og fra provisjoner og lignende betalinger. Tilbakebetalingene skal ikke kunne frafalles eller utsettes,
- det skal ikke kunne trekkes på likviditetsstøtten når all kredittstøtte er utnyttet, og
- avtalt likviditetsstøtte skal reduseres med det beløp som tilsvarer misligholdte engasjementer definert i del III. Likviditetsstøtten skal tilbakebetales dersom gjennomsnittlig kredittkvalitet faller under risikoklasse 3 der porteføljen består av engasjementer med kredittvurdering fra godkjent ratingbyrå.

§ 27–4. *Overlappende posisjoner*

Der en institusjon har flere posisjoner i samme verdipapirisering og posisjonene helt eller delvis skyldes samme underliggende risiko (overlappende del), skal den overlappende del kun tas med i beregningsgrunnlaget en gang. Den høyeste av posisjonenes risikovekt skal benyttes.

§ 27–5. *Løpetidsforskjeller ved syntetisk verdipapirisering*

(1) Dersom det er løpetidsforskjell mellom sikkerhetsstillelsen som er benyttet for å dele inn i transjer og de verdipapiriserte engasjementene, skal institusjonen fastsette et justert beregningsgrunnlag betegnet BG* på følgende måte:

- BG^* er $[BG_{LL} \cdot (t - 0,25)/(T - 0,25)] + [BG_{IVP} \cdot (T - t)/(T - 0,25)]$,
 - BG_{IVP} er beregningsgrunnlaget for engasjementene dersom de ikke var blitt verdipapirisert,
 - BG_{LL} er beregningsgrunnlaget dersom løpetiden hadde vært lik,
 - T bestemmes av den verdipapiriserte engasjementet med lengst løpetid, målt som antall år begrenset oppad til 5 år, og
 - t er løpetiden til sikkerhetsstillelsen, målt som antall år, og fastsettes etter del IV om sikkerhetsstillelse.
- (2) Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke posisjoner som har risikovekt 1250 prosent.

§ 27–6. *Beregningsgrunnlag – standardmetoden*

(1) Beregningsgrunnlag for verdipapiriseringsposisjoner i standardmetoden er engasjementsbeløp multiplisert med risikovektene i kapittel 28.

(2) For engasjementer der risiko er overført etter § 26–1, kan institusjonen sette beregningsgrunnlaget til null.

(3) For engasjementer der risiko er overført etter § 26–2, skal institusjonen fastsette beregningsgrunnlaget etter del II og del IV og § 27–5.

§ 27–7. *Beregningsgrunnlag – IRB*

(1) Beregningsgrunnlaget for verdipapiriseringsposisjoner i IRB er engasjementsbeløp multiplisert med risikovektene i kapittel 29.

- (2) Engasjementsbeløpet for balanseførte posisjoner skal være bokført verdi før eventuelle nedskrivninger.
- (3) For engasjementer der risiko er overført etter § 26–1, kan institusjonen sette beregningsgrunnlaget til null.
- (4) For engasjementer der risiko er overført etter § 26–2, skal institusjonen fastsette beregningsgrunnlaget etter del III og del IV og § 27–5.
- (5) Når risiko er overført etter kapittel 26, kan forventet tap settes til null.

Kapittel 28. Konverteringsfaktorer mv. – standardmetoden

§ 28–1. Konverteringsfaktorer for ikke-ratet likviditetsstøtte

Ikke-ratet likviditetsstøtte kan ved fastsettelse av engasjementsbeløp i standardmetoden ha følgende kredittkonverteringsfaktorer:

- a. 20 prosent der opprinnelig løpetid er til og med ett år,
- b. 50 prosent der opprinnelig løpetid er over ett år,
- c. 0 prosent dersom likviditetsstøtten bare kan benyttes i tilfeller av vesentlige forstyrrelser i hele markedet, eller
- d. 0 prosent der likviditetsstøtten ubetinget kan kanselleres og tilbakebetaling av trekk under støtten har høyere prioritet enn alle andre krav på kontantstrømmer fra de verdipapiriserte engasjementer (kontantforskudd).

§ 28–2. Risikovekter for ratede posisjoner

Ratede posisjoner i standardmetoden skal ha følgende risikovekt:

<i>Posisjoner med langsiktig rating</i>					
Risikoklasse	1	2	3	4	Øvrige
Risikovekt i %	20	50	100	350	1250

<i>Posisjoner med kortsiktig rating</i>				
Risikoklasse	1	2	3	Øvrige
Risikovekt i %	20	50	100	1250

§ 28–3. Risikovekter for ikke-ratede posisjoner

- (1) Ikke-ratede posisjoner i standardmetoden skal ha risikovekt 1250 prosent med mindre annet følger av annet til fjerde ledd.
- (2) Dersom sammensetningen av den verdipapiriserte porteføljen til enhver tid er kjent, kan institusjonen benytte et veid gjennomsnitt av risikovektene til enkeltengasjementene i porteføljen, multiplisert med en konsentrasjonsfaktor tilsvarende summen av nominelle beløp i alle transjene dividert med summen av nominelle beløp i de transjene som har lavere eller samme prioritet som den transjen posisjonen tilhører. Risikovekten skal ikke være høyere enn 1250 prosent og ikke lavere enn den risikovekt som er tilordnet transjer med høyere prioritet.
- (3) Ikke-ratet likviditetsstøtte skal tilordnes den høyeste av risikovektene som ville blitt tilordnet enkeltengasjementene i den porteføljen likviditetsstøtten dekker, dersom porteføljen ikke var blitt verdipapirisert.
- (4) Ikke-ratede posisjoner i ABCP-program kan ha den risikovekt som er høyest av 100 prosent og den høyeste av risikovektene som engasjementet ville hatt dersom det ikke var verdipapirisert, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:
 - a. posisjonen ligger i en transje som har prioritet foran transjen som tar de første tapene i et ABCP-program, der transjen som tar de første tapene gir kredittstøtte som ikke er uvesentlig,
 - b. posisjonen skal ha kredittkvalitet som tilsvarer risikoklasse 3, og
 - c. institusjonen kan ikke ha en posisjon i transjen som tar de første tapene.

§ 28–4. Maksimalt beregningsgrunnlag

Institusjonen kan la være å sette beregningsgrunnlaget for posisjoner i verdipapiriseringen høyere enn det ville vært dersom engasjementene ikke var verdipapirisert.

Kapittel 29. Konverteringsfaktorer mv. – IRB

§ 29–1. Konverteringsfaktorer for likviditetsstøtte

- (1) Likviditetsstøtte som nevnt i § 28–1 bokstav c kan ha konverteringsfaktor på 20 prosent i IRB.
- (2) Likviditetsstøtte som nevnt i § 28–1 bokstav d (kontantforskudd) kan ha kredittkonverteringsfaktor på 0 prosent i IRB.
- (3) Ikke-ratet likviditetsstøtte som nevnt i § 29–7, kan i IRB ha konverteringsfaktor 50 prosent dersom opprinnelig løpetid er til og med ett år.

§ 29–2. Risikovekter for ratede posisjoner

- (1) Ratede posisjoner i IRB skal ha risikovekt i henhold til tabellen nedenfor. Med unntak av posisjoner med risikovekt 1250 prosent skal risikovekten multipliseres med 1,06.

<i>Posisjoner med langsiktig rating</i>			
Risikoklasse	Risikovekter i %		
	A	B	C
1	7	12	20
2	8	15	25
3	10	18	35
4	12	20	35
5	20	35	35
6	35	50	50
7	60	75	75
8	100	100	100
9	250	250	250
10	425	425	425
11	650	650	650
Øvrige	1250	1250	1250

<i>Posisjoner med kortsiktig rating:</i>			
Risikoklasse	Risikovekter i %		
	A	B	C
1	7	12	20
2	12	20	35
3	60	75	75
Øvrige	1250	1250	1250

(2) Transjer med høyest prioritet risikovektes etter kolonne A, med mindre annet følger av tredje eller fjerde ledd.

(3) Posisjon i den høyest prioriterte transjen som har høyere prioritet enn posisjoner med 7 prosent risikovekt etter første ledd, kan gis 6 prosent risikovekt dersom posisjonen har en rating som tilsvarer risikoklasse 1. Tilsvarende gjelder der referanseposisjonen i henhold til § 29–8 er en posisjon i en underordnet transje som har 7 prosent risikovekt.

(4) Der beregnet antall verdipapiriserte engasjementer med ulike kunder er lavere enn seks, skal risikovektene i kolonne C benyttes. Antallet engasjementer (N) beregnes som $N = (\sum_i EAD_i)^2 / \sum_i EAD_i^2$, der EAD_i er summen av alle engasjementsbeløp på motpart i. Der verdipapiriserte engasjementer består av en portefølje av andre verdipapiriseringer (reverdipapirisering), skal N settes til antallet verdipapiriseringer i porteføljen. N kan fastsettes som $1/C_1$ der C_1 er det største engasjementets andel av porteføljen.

(5) Alle andre posisjoner skal benytte risikovektene i kolonne B.

§ 29–3. Risikovekter for ikke-ratede posisjoner

(1) Ikke-ratede posisjoner skal ha risikovekt 1250 prosent i IRB hvis ikke annet fremgår.

(2) Med mindre annet følger av § 29–5 til § 29–7, skal risikovekten for ikke ratede posisjoner være den høyeste av 7 prosent og vekten som fremkommer i formelen nedenfor. Kredittilsynet kan tillate at institusjoner som ikke er overdragende institusjon eller organiserende institusjon i et ABCP-program beregner risikovekten tilsvarende.

(3) Risikovekten skal være $12,5 \cdot (S(L+T) - S(L))/T$, der

$$S(x) = x \text{ når } x \leq K_{irbr} \text{ og}$$

$$S(x) = K_{irbr} + K(x) - K(K_{irbr}) + (d \cdot K_{irbr} / \omega) (1 - \exp\{\omega \cdot K_{irbr} \cdot (K_{irbr} - x)\}) \text{ ellers, og der}$$

$$h = (1 - K_{irbr} / ELGD)^N$$

$$c = K_{irbr} / (1 - h)$$

$$v = (ELGD - K_{irbr} + 0,25 \cdot (1 - ELGD)) \cdot K_{irbr} / N$$

$$f = -c^2 + ((v + K_{irbr}^2) \cdot (1 - 1/\tau) + K_{irbr} / \tau) / (1 - h)$$

$$g = -1 + (1 - c) \cdot c / f$$

$$a = g \cdot c$$

$$b = g \cdot (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - \text{Beta}(x; a, b))$$

$$K(x) = (1 - h) \cdot (x (1 - \text{Beta}(x; a, b)) + c \cdot \text{Beta}(x; a+1, b)),$$

$$\tau = 1000$$

$$\omega = 20$$

Beta(\cdot ; a, b) er kumulativ betafordeling med parametre a og b

T er forholdstallet mellom transjens nominelle beløp og summen av engasjementsbeløp for verdipapiriserte engasjementer.

K_{irb} er forholdstallet mellom K_{irb} og summen av engasjementsbeløp for verdipapiriserte engasjementer. K_{irb} er 8 prosent av beregningsgrunnlaget for engasjementer som er verdipapirisert, kalkulert etter del III som om de ikke var verdipapirisert, pluss forventet tap beløp.

L er forholdstallet mellom de nominelle beløp på transjer med lavere prioritet enn transjen der posisjonen ligger og summen av engasjementsbeløp for verdipapiriserte engasjementer. Fordringer på motparter i derivater som utgjør transjer med lavere prioritet enn transjen der posisjonen er plassert, kan måles til summen av estimerte reinvesteringstkostnader.

N er antall engasjementer i henhold til § 29–2 fjerde ledd.

$ELGD$ er $(\sum_i LGD_i EAD_i) / \sum_i EAD_i$, der LGD_i er gjennomsnittlig LGD for alle engasjementene med motpart i . Ved reverdipapirisering er LGD lik 100 prosent.

(4) Der kreditt- og forringelsesrisiko ved kjøpte fordringer behandles aggregert i en verdipapirisering, skal LGD være et veid gjennomsnitt av LGD for kredittrisiko og LGD for forringelsesrisiko. Vektene skal være kapitalkravet for henholdsvis kredittrisiko og forringelsesrisiko beregnet hver for seg.

(5) Institusjonen kan benytte forenklede data dersom engasjementsbeløpet for porteføljens største engasjement ikke utgjør mer enn 3 prosent av summert engasjementsbeløp for de verdipapiriserte engasjementene. I slike tilfeller kan $LGD = 50$ prosent og N kan være enten $1/(C_1 \cdot C_m + \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \cdot (C_m - C_1) / (m - 1))$ eller $N = 1/C_1$, der C_m er forholdstallet mellom engasjementsbeløp på de m største eksponeringene og engasjementsbeløp for alle de verdipapiriserte engasjementer. Institusjonen fastsetter m .

(6) Ved verdipapirisering av massemarkedsengasjementet kan Kredittilsynet tillate at h og v settes lik null.

§ 29–4. Beregningsgrunnlag for sikrede posisjoner

(1) For posisjoner sikret med pant i henhold til del IV skal beregningsgrunnlaget i IRB være justert engasjementsbeløp E^* multiplisert med effektiv risikovekt (RV_{eff}). For posisjoner sikret med garantier eller kredittderivater i henhold til del IV skal beregningsgrunnlaget være $G_j \cdot RV_G + (\text{posisjonens beløp minus } G_j) \cdot RV_{eff}$, der RV_G er risikovekt for garantisten og RV_{eff} er risikovekten etter § 29–3 tredje ledd dividert med engasjementsbeløpet multiplisert med 100.

(2) Første ledd gjelder også for delvis sikrede posisjoner dersom kredittbeskyttelsen dekker de første tapene eller forholdsmessige tap.

(3) Ved andre delvis sikrede posisjoner skal den delen med svakest kredittkvalitet anses usikret. Ved pant skal T settes til e^* , der e^* er E^* dividert med summen av nominelle beløp på de verdipapiriserte engasjementer. Ved garantier eller kredittderivater skal justert T settes til $T - g$, der g er G_j dividert med summen av engasjementsbeløp for verdipapiriserte engasjementer, og garantistens risikovekt skal benyttes på den delen av posisjonen som ikke faller inn under justert T .

§ 29–5. Plikt til bruk av risikovekten til ratet posisjon

(1) Når en ikke-ratet posisjon har prioritet som er høyere og løpetid som ikke er lengre enn en ratet posisjon i samme verdipapirisering, skal institusjonen i IRB benytte risikovekten til den ratede posisjonen.

§ 29–6. Intern vurderingsmetode ved ikke-ratede posisjoner i ABCP-programmer

(1) Kredittilsynet kan tillate at ikke-ratede posisjoner i ABCP-programmer gis risikovekt i IRB etter en intern vurderingsmetode der internt klassifiserte posisjoner tilordnes et ratingbyrås ratingkategori og risikovekt. Risikoklassen skal være 3 eller bedre etter del II ved starten på verdipapiriseringen.

(2) Tillatelse til bruk av intern vurderingsmetode kan bare gis der følgende vilkår er oppfylt:

- a. Sertifikatene som utstedes under programmet er ratet.
- b. Metoden er i samsvar med offentlig tilgjengelige vurderingsmetoder som ett eller flere godkjente ratingbyråer benytter på sertifikatene eller verdipapirer utstedt med basis i den aktuelle type engasjementer, dersom det eksisterer en slik offentlig tilgjengelig metode.
- c. Kvantitative elementer, herunder stressfaktorer, for å vurdere kredittkvaliteten skal være minst like forsiktige som under metoder brukt av ratingbyrået man sammenligner med.
- d. Ved utvikling av metoden skal institusjonen ta hensyn til relevant offentlig informasjon fra ratingbyråene som har ratet ABCP-programmet. Dette skal dokumenteres i henhold til bokstav g.
- e. Metoden skal omfatte inndeling i interne risikoklasser. De interne risikoklassenes tilordning til byråenes ratingkategorier skal dokumenteres.
- f. Metodene skal anvendes i institusjonene risikostyring, beslutningstaking, ledelsesinformasjon og kapitalallokering.
- g. Kvaliteten på de interne vurderingene av engasjementene på ABCP-programmet og prosessen for intern vurderinger skal regelmessig gjennomgås av internrevisor, et ratingbyrå, institusjonens risikostyrings- eller kredittkontrollfunksjon. Enheten som foretar gjennomgangen skal være uavhengig av forretningsområdene som håndterer aktuelle kunderelasjoner og ABCP-programmet.
- h. Institusjonen skal ha oversikt over og vurdere de interne vurderingers treffsikkerhet over tid og skal om nødvendig justere metodene dersom resultatene fra engasjementene avviker fra den interne vurderingen.
- i. ABCP-programmet skal ha retningslinjer for kredittkvalitet og for investeringer.
- j. Det skal følge av ABCP-programmet:
 1. at aktiva som er misligholdt eller forfalt en vesentlig tidsperiode, ikke kan kjøpes,

2. at konsentrasjon på enkeltengasjementer eller geografiske områder er begrenset og
 3. at aktivas løpetid er begrenset.
- k. Retningslinjer og prosedyrer for innkreving under ABCP-programmet skal ta hensyn til låneadministrators kredittkvalitet og erfaring. Programmet skal søke å begrense risiko på overdrager eller låneadministrator for å forhindre at betalingsstrømmer ikke når frem til rett juridisk person.
- l. Tapsestimat for en aktivaportefølje som ABCP-programmet vurderer å kjøpe, må ta hensyn til alle risikokilder, herunder kreditt- og forringelsesrisiko. Dersom kredittstøtten fra overdrager kun er dimensjonert etter kredittap, skal det etableres en separat reserve for forringelsesrisiko dersom den er av betydning i den aktuelle portefølje. Ved dimensjonering av støttebehov skal programmet gjennomgå flere års data inkludert data for tap, mislighold, forringelse og omløpshastigheten på de kjøpte aktiva.
- m. ABCP-programmet skal ha egenskaper som ved kjøp av engasjementer søker å begrense effekten av fallende kredittkvalitet i porteføljen, som for eksempel en mekanisme som utløser nedbygging av programmet.

§ 29-7. Risikovekt for ikke-ratede likviditetsfasiliteter

For likviditetsstøtte som oppfyller § 27-3 der K_{irb} ikke kan beregnes som om engasjementene ikke var blitt verdipapirisert, kan Kredittilsynet tillate at institusjonen benytter den høyeste av risikovektene som ville gjelde etter del II dersom engasjementene ikke var blitt verdipapirisert.

§ 29-8. Posisjoner med risikovekt 1250 prosent

(1) For posisjoner med risikovekt 1250 prosent, kan det i IRB gjøres fradrag i beregningsgrunnlaget for institusjonens nedskrivninger av verdipapiriserte engasjementer multiplisert med 12,5.

(2) Der engasjementsbeløp trekkes fra i institusjonens ansvarlige kapital, og der institusjonen beregner risikovekt etter § 29-3 tredje ledd og L er mindre eller lik K_{irbr} samtidig som $(L + T)$ er større enn K_{irbr} , kan posisjonen behandles som to posisjoner der L er lik K_{irbr} for posisjonen med høyest prioritet.

§ 29-9. Beregningsgrunnlag ved nedskrivning på posisjoner

Beregningsgrunnlaget i IRB kan reduseres med nedskrivninger foretatt på posisjonen multiplisert med 12,5.

§ 29-10. Maksimalt beregningsgrunnlag

Hvis institusjonen beregner K_{irb} , skal beregningsgrunnlaget i IRB ikke overstige $12,5 \cdot K_{irb}$.

Kapittel 30. Tilleggskrav for enkelte verdipapiriseringer med førtidig innfrielse

§ 30-1. Generelt

(1) Når trekkrettigheter utgjør hele eller deler av en overdratt portefølje og avtalen åpner for førtidig innfrielse, skal institusjonen fastsette beregningsgrunnlaget for trekkrettighetene som en sum av et beregningsgrunnlag for institusjonens interesser og et beregningsgrunnlag for investors interesser.

(2) Ved bruk av del II skal institusjonens interesser beregnes som engasjementsbeløpet for den andelen av en overdratt portefølje med benyttede kredittfasiliteter som bestemmer hvilken del av kontantstrømmen fra engasjementene, som ikke er tilgjengelig for betaling til parter som har posisjoner i verdipapiriseringen. Investors interesser skal være engasjementsbeløp for den resterende andel.

(3) Ved bruk av del III skal institusjonens interesser i tillegg til beløp nevnt i annet ledd omfatte engasjementsbeløpet for den forholdsmessige andel som nevnt i første ledd av ubenyttede kredittfasiliteter. Institusjonens interesser skal ikke ha lavere prioritet enn investors interesser. Investors interesser skal være engasjementsbeløp for den resterende andel i tillegg til engasjementsbeløp knyttet til andel av ubenyttede kredittfasiliteter.

§ 30-2. Beregningsgrunnlag for institusjonens interesser

Institusjonens interesser skal ikke kategoriseres som verdipapiriseringsposisjon etter annen eller del III. Beregningsgrunnlaget for institusjonens interesser fastsettes forholdsmessig som om porteføljen ikke var blitt verdipapirisert i henhold til del II eller del III.

§ 30-3. Unntak fra tilleggskrav

En institusjon som overdrar trekkrettighet til en verdipapirisering som inneholder bestemmelser om førtidig innfrielse, skal ikke fastsette beregningsgrunnlag for førtidig innfrielse dersom verdipapiriseringen er slik at:

- a. institusjonen ikke har risiko knyttet til de underliggende engasjementer selv ikke etter at en førtidig innfrielse har inntruffet, eller
- b. førtidig innfrielse utløses kun av hendelser som ikke har sammenheng med utviklingen i engasjementene eller institusjonen.

§ 30-4. Konverteringsfaktorer for visse trekkrettigheter

(1) Ved posisjoner i verdipapiriseringer av massemarkedsengasjementer som ubetinget kan kanselleres uten forhåndsvarsel, der reduksjonen i overskuddsmargin kan utløse førtidig innfrielse, skal institusjonen dividere tre måneders gjennomsnittlig overskuddsmargin med nivået som utløser tilbakeholdelse av overskuddsmargin.

(2) Dersom verdipapiriseringen ikke har bestemmelser som krever tilbakeholdelse av overskuddsmargin, skal nivået for oppfangning settes til nivået som utløser den førtidige innfrielsen med et tillegg på 4,5 prosentpoeng.

- (3) Konverteringsfaktoren i prosent skal fastsettes etter følgende tabell:

<i>ft = 3 måneders overskuddmargin dividert med nivå som utløser tilbakeholdelse</i>	<i>Kontrollert førtidig innfrielse</i>	<i>Ikke-kontrollert førtidig innfrielse</i>
ft minst 4/3	0	0
ft mindre enn 4/3, men minst 1	1	5
ft mindre enn 1, men minst 3/4	2	15
ft mindre enn 3/4, men minst 1/2	10	50
ft mindre enn 1/2, men minst 1/4	20	100
ft mindre enn 1/4	40	100

(4) Alle andre verdipapiriseringer med kontrollert førtidig innfrielse skal ha konverteringsfaktor 90 prosent.

(5) Alle andre verdipapiriseringer med førtidig innfrielse som ikke er kontrollert skal ha konverteringsfaktor 100 prosent.

§ 30-5. Kontrollert førtidig innfrielse

Førtidig innfrielse er kontrollert når:

- institusjonen har en plan som sikrer tilstrekkelig kapital og likviditet i tilfelle førtidig innfrielse inntreffer,
- betalingen av renter, avdrag, utgifter, tap og gjenvinninger deles forholdsmessig i henhold til andelene spesifisert i § 30-1 gjennom hele transaksjonens løpetid og er basert på utestående fordringer ved et eller flere referansetidspunkter i løpet av hver måned,
- lengden på nedbetalingsperioden er slik at av utestående gjeld ved innfrielsestidspunktet skal minimum 90 prosent være nedbetalt eller misligholdt ved utløpet av perioden, og
- nedbetalingshastigheten er ikke høyere enn hva som ville ha vært tilfelle ved lineær nedbetaling i løpet av perioden angitt i bokstav c.

§ 30-6. Beregningsgrunnlag for investors interesser

Beregningsgrunnlaget for investors interesser er investors interesser multiplisert med konverteringsfaktorer som fastsatt i § 30-4, multiplisert med den gjennomsnittlige risikovekt etter del II eller del III som ville blitt benyttet om engasjementene ikke var blitt verdipapirisert.

§ 30-7. Maksimalt beregningsgrunnlag

- Overdragende institusjon skal ikke sette beregningsgrunnlaget under § 30-1 høyere enn den største av:
 - beregningsgrunnlaget for investors interesser og
 - beregningsgrunnlaget som ville ha blitt fastsatt dersom engasjementene ikke var blitt verdipapirisert for et beløp som tilsvarer investors interesser.
- Fradraget for kapitalisering av fremtidige inntekter i henhold til forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak § 7 første ledd bokstav h skal ikke tas hensyn til ved beregningen i første ledd.

Del VII. Beregningsgrunnlag for markedsrisiko m.m.

Kapittel 31. Innledende bestemmelser

§ 31-1. Handelsporteføljen

(1) Handelsporteføljen består av posisjoner i finansielle instrumenter samt varer og kredittderivater som institusjonen har for egen regning med henblikk på videresalg eller for på kort sikt å dra fordel av pris eller rentevariasjoner, samt sikring av slike posisjoner. Posisjoner omtalt i kapittel 37 som er knyttet til instrumentene etter første punktum, skal medregnes.

(2) Kredittderivater som sikrer engasjementer utenfor handelsporteføljen og oppfyller kravene i del IV, skal ikke inngå i handelsporteføljen ved beregning av kapitalkrav.

§ 31-2. Verdivurdering

(1) Institusjonens handelsportefølje skal minst daglig vurderes til markedsverdi. Utenlandsk valuta skal omregnes til dagskurs.

(2) Dersom markedsverdi ikke kan fastsettes etter første ledd, skal institusjonen benytte en modellverdi. Institusjonen skal regelmessig vurdere om modellens resultater og forutsetningene som ligger til grunn er forsvarlige.

(3) Kredittilsynet kan gi nærmere bestemmelser for verdivurdering etter annet ledd.

§ 31-3. Beregningsmetoder og beregningsgrunnlag

- Institusjonen skal fastsette beregningsgrunnlag for:
 - posisjonsrisiko og oppgjørs- og motpartsrisiko knyttet til institusjonens handelsportefølje etter kapittel 32 til 37, og
 - valutarisiko og varerisiko knyttet til institusjonens samlede virksomhet etter kapittel 38 og 39.
- Institusjonen kan, i stedet for eller i kombinasjon med bestemmelsene fastsatt i kapittel 32 til 37, benytte VaR-metode etter kapittel 40 til å fastsette beregningsgrunnlaget for posisjonsrisiko, valutarisiko og varerisiko.

Samme beregningsmetode skal benyttes innenfor én risikokategori. Det er ikke tillatt å benytte VaR-metode for verdipapirfondsandeler som behandles som direkte investering i fondets antatte posisjoner.

§ 31–4. *Krav til retningslinjer og rutiner*

Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for hvilke posisjoner som skal inngå i handelsporteføljen, og for forvaltning, verddivurdering og overvåkning av handelsporteføljen. Regelmessig kontroll av verdsettelsen skal skje uavhengig av handelsenheten og rapporteres til styret. Uavhengig verifikasjon av markedspriser skal skje minst månedlig.

§ 31–5. *Fritak fra krav om beregning av markedsrisiko*

(1) En institusjon kan uten hensyn til § 31–3 første ledd bokstav a fastsette beregningsgrunnlaget for handelsporteføljen etter den metoden som institusjonen benytter i del II eller del III dersom:

- a. handelsporteføljen vanligvis ikke er større enn fem prosent og aldri større enn seks prosent av summen av institusjonens balanseførte og ikke-balanseførte poster, og
- b. samlet bruttoposisjon for handelsporteføljen utgjør en sum som vanligvis ikke er høyere enn et beløp i norske kroner som svarer til 15 millioner euro og aldri er høyere enn et beløp i norske kroner som svarer til 20 millioner euro.

(2) Ved beregning av handelsporteføljen skal ikke-balanseførte poster omregnes i samsvar med bestemmelsene for ikke-balanseførte poster etter den metoden institusjonen benytter i del II og del III uten at vektning foretas. Samlet bruttoposisjon er grunnlaget for beregningen.

- (3) Kredittilsynet skal straks underrettes når en institusjons handelsportefølge overskrider grensene i første ledd.

Kapittel 32. Posisjonsrisiko for egenkapital- og gjeldsinstrumenter

§ 32–1. *Beregning av posisjonsrisiko*

(1) Institusjonens samlede beregningsgrunnlag for posisjonsrisiko i egenkapital- og gjeldsinstrumenter beregnes ved å summere beregningsgrunnlaget for spesifikk risiko og beregningsgrunnlaget for generell risiko.

(2) Kapitalkravet for posisjonsrisiko for gjeldsinstrumenter beregnes for hver valuta separat. Kapitalkrav for posisjonsrisiko for egenkapitalinstrumenter beregnes for hvert enkelt nasjonale marked (stat) separat.

§ 32–2. *Spesifikk risiko – egenkapitalinstrumenter*

Beregningsgrunnlaget for spesifikk risiko i egenkapitalinstrumenter er samlet bruttoposisjon vektet med 50 prosent.

§ 32–3. *Generell risiko – egenkapitalinstrumenter*

Beregningsgrunnlaget for generell risiko i egenkapitalinstrumenter er samlet nettoposisjon vektet med 100 prosent.

§ 32–4. *Spesifikk risiko – gjeldsinstrumenter*

(1) For institusjoner som benytter standardmetoden for kredittrisiko skal absoluttverdien av nettoposisjoner i de enkelte gjeldsinstrumenter etter kategoriene nedenfor multipliseres med de angitte risikovekter. Beregningsgrunnlaget fremkommer ved å summere de vektete posisjonene:

- a. 0 prosent for gjeldsinstrumenter med risikovekt 0 prosent etter del II,
- b. 3,125 prosent for gjeldsinstrumenter som har risikovekt 20 prosent eller 50 prosent etter del II, og som har gjenværende løpetid på seks måneder eller mindre,
- c. 12,5 prosent for gjeldsinstrumenter med risikovekt 20 prosent eller 50 prosent etter del II, og som har gjenværende løpetid fra seks måneder til og med 24 måneder,
- d. 20 prosent for gjeldsinstrumenter med risikovekt 20 prosent eller 50 prosent etter del II, og som har gjenværende løpetid lengre enn 24 måneder,
- e. gjeldsinstrumenter etter fjerde ledd, kan vektes i samsvar med bokstav b til d,
- f. 100 prosent for gjeldsinstrumenter med risikovekt 100 prosent etter del II og
- g. 150 prosent for gjeldsinstrumenter med risikovekt 150 prosent etter del II.

(2) Med gjenværende løpetid forstås i denne paragraf løpetid til forfall.

(3) For institusjoner som benytter IRB-metode, skal risikovektene etter første ledd fastsettes etter den tilsvarende risikoklasse for foretak etter del II og utsteders PD.

(4) Gjeldsinstrumenter etter første ledd bokstav e omfatter:

- a. ratede instrumenter som:
 1. etter del II kvalifiserer til en risikoklasse nærmere fastsatt av Kredittilsynet eller
 2. etter del III ikke har høyere PD enn instrumentene nevnt i nr. 1.
- b. ikke-ratede instrumenter som oppfyller følgende krav:
 1. tilstrekkelig likvid,
 2. anses å tilhøre en risikoklasse som minst tilsvare instrumentene nevnt i bokstav a, og
 3. notert på regulert marked i EØS eller på anerkjent børs utenfor EØS eller utstedt av institusjon.
- c. ikke-ratede instrumenter som anses å tilsvare risikoklasse 2 for institusjoner etter del II og der regulering og tilsyn etter Kredittilsynets vurdering er på EØS-nivå.

(5) Kredittilsynet kan overprøve institusjonenes vurdering av gjeldsinstrumenter og kreve høyere risikovekt, samt fjerne muligheten til sammenstilling av posisjoner etter § 32–6 eller § 32–7.

(6) Verdipapiriseringsposisjoner som kommer til fradrag i ansvarlig kapital eller som gis en risikovekt på 1250 prosent etter del VI skal minst ha tilsvarende kapitalkrav etter denne bestemmelsen. Risikovekten for ikke-ratet likviditetsstøtte skal minst tilsvare risikovekten etter del VI.

§ 32–5. Generell risiko – gjeldsinstrumenter

(1) Beregningsgrunnlaget for generell risiko i gjeldsinstrumenter skal være i samsvar med bestemmelsene i § 32–6 eller § 32–7. Institusjonen skal underrette Kredittilsynet om hvilken metode som benyttes. Institusjonen kan ikke endre beregningsmetode uten forhåndsgodkjennelse av Kredittilsynet.

(2) I § 32–6 og § 32–7 skal gjenværende løpetid forstås som løpetid frem til neste renteregulering.

§ 32–6. Generell risiko, gjeldsinstrumenter – alternativ 1 løpetidsmetoden

(1) Beregningen av grunnlaget for kapitalkrav for generell risiko for gjeldsinstrumenter etter løpetidsmetoden foretas i fem trinn:

(2) *Trinn 1:* Alle nettoposisjoner fordeles på sone I, sone II og sone III. Innen hver sone skal nettoposisjonene fordeles på intervaller, avhengig av gjenværende løpetid og pålydende rente. Sonene og intervallene er som følger:

Sone	Intervall	Gjenværende løpetid		Vekt (pst.)
		Rente \geq 3 pst	Rente $<$ 3 pst	
I	1	$> 0, \leq 1$ mnd	$> 0, \leq 1$ mnd	0,00
	2	$> 1, \leq 3$ mnd	$> 1, \leq 3$ mnd	0,20
	3	$> 3, \leq 6$ mnd	$> 3, \leq 6$ mnd	0,40
	4	$> 6, \leq 12$ mnd	$> 6, \leq 12$ mnd	0,70
II	5	$> 1, \leq 2$ år	$> 1, \leq 1,9$ år	1,25
	6	$> 2, \leq 3$ år	$> 1,9, \leq 2,8$ år	1,75
	7	$> 3, \leq 4$ år	$> 2,8, \leq 3,6$ år	2,25
III	8	$> 4, \leq 5$ år	$> 3,6, \leq 4,3$ år	2,75
	9	$> 5, \leq 7$ år	$> 4,3, \leq 5,7$ år	3,25
	10	$> 7, \leq 10$ år	$> 5,7, \leq 7,3$ år	3,75
	11	$> 10, \leq 15$ år	$> 7,3, \leq 9,3$ år	4,50
	12	$> 15, \leq 20$ år	$> 9,3, \leq 10,6$ år	5,25
	13	> 20 år	$> 10,6, \leq 12$ år	6,00
	14		$> 12, \leq 20$ år	8,00
	15		> 20 år	12,50

(3) *Trinn 2 (sammenstilling innen intervallene):* Alle nettoposisjoner i de enkelte gjeldsinstrumenter skal multipliseres med vekten i det tilhørende intervallet. Differansen mellom summen av alle lange vektete nettoposisjoner og summen av alle korte vektete nettoposisjoner gir den åpne posisjon i et intervall. Den sammenstilte posisjonen er det minste beløpet av summen av alle lange vektete nettoposisjoner og summen av alle korte vektete nettoposisjoner. Summen av de sammenstilte posisjonene i alle intervaller utgjør første sammenstilling.

(4) *Trinn 3 (sammenstilling innen sonene):* Differansen mellom summen av alle lange åpne posisjoner og summen av alle korte åpne posisjoner gir den åpne posisjon i en sone. Den sammenstilte posisjonen er det minste beløpet av summen av alle lange åpne posisjoner og summen av alle korte åpne posisjoner. De sammenstilte beløp som fremstår blir for sonene I, II og III kalt henholdsvis annen, tredje og fjerde sammenstilling.

(5) *Trinn 4 (sammenstilling mellom sonene):* Det minste beløpet av den åpne lange (korte) posisjonen i sone I og den åpne korte (lange) posisjonen i sone II utgjør den sammenstilte posisjonen mellom sone I og II. Det minste beløpet av den gjenstående åpne lange (korte) posisjonen i sone II og den åpne korte (lange) posisjonen i sone III utgjør den sammenstilte posisjonen mellom sone II og III. Summen av den sammenstilte posisjonen mellom sone I og II og den sammenstilte posisjonen mellom sone II og III utgjør femte sammenstilling. Det minste beløpet av den gjenstående åpne lange (korte) posisjonen i sone I og den gjenstående åpne korte (lange) posisjonen i sone III utgjør sjette sammenstilling.

(6) *Trinn 5:* Summen av gjenstående åpne posisjoner etter sammenstilling mellom sonene utgjør restposisjonen. Institusjonen skal anvende følgende risikovekter på posisjonene:

første sammenstilling:	125 prosent
annen sammenstilling:	500 prosent
tredje sammenstilling:	375 prosent
fjerde sammenstilling:	375 prosent
femte sammenstilling:	500 prosent
sjette sammenstilling:	1875 prosent
restposisjon:	1250 prosent

Beregningsgrunnlaget for generell risiko for gjeldsinstrumenter er summen av de vektete posisjonene fra beregningen ovenfor.

§ 32–7. Generell risiko, gjeldsinstrumenter – alternativ 2 durasjonsmetoden (varighetsmetoden)

(1) Beregning av grunnlaget for kapitalkrav for generell risiko for gjeldsinstrumenter etter durasjonsmetoden (varighetsmetoden) foretas i følgende seks trinn:

(2) *Trinn 1:* Effektiv rente beregnes på grunnlag av instrumentets markedsverdi.

(3) *Trinn 2:* Gjeldsinstrumentets modifiserte durasjon beregnes på grunnlag av den effektive rente beregnet i trinn 1.

(4) *Trinn 3:* Gjeldsinstrumentene fordeles på soner avhengig av modifisert durasjon. Sonene er som følger:

Sone	Modifisert durasjon i år	Forutsatt renteendring i prosentpoeng
1	0 til 1,0	1,00
2	1,0 til 3,6	0,85
3	> 3,6	0,70

(5) *Trinn 4 (sammenstilling innen sonene):* Den durasjonsvektede nettoposisjonen for hvert enkelt gjeldsinstrument beregnes ved å multiplisere markedsverdien med den odifiserte durasjonen og den tilhørende forutsatte renteendring. Differansen mellom summen av durasjonsvektede lange nettoposisjoner og summen av durasjonsvektede korte nettoposisjoner er den åpne posisjon i hver enkelt sone. Den sammenstilte posisjonen er det minste beløpet av summen av alle lange durasjonsvektede nettoposisjoner og summen av alle korte durasjonsvektede nettoposisjoner. Summen av de sammenstilte posisjonene i alle soner utgjør første sammenstilling.

(6) *Trinn 5 (sammenstilling mellom sonene):* Det minste beløpet av den åpne lange (korte) posisjonen i sone I og den åpne korte (lange) posisjonen i sone II utgjør den sammenstilte posisjonen mellom sone I og II. Det minste beløpet av den gjenstående åpne lange (korte) posisjonen i sone II og den åpne korte (lange) posisjonen i sone III utgjør den sammenstilte posisjonen mellom sone II og III. Summen av den sammenstilte posisjonen mellom sone I og II og den sammenstilte posisjonen mellom sone II og III utgjør annen sammenstilling. Det minste beløpet av den gjenstående åpne lange (korte) posisjonen i sone I og den gjenstående åpne korte (lange) posisjonen i sone III utgjør tredje sammenstilling.

(7) *Trinn 6:* Summen av gjenstående åpne posisjoner etter sammenstilling mellom sonene utgjør restposisjonen. Institusjonen skal benytte følgende risikovekter på posisjonene:

første sammenstilling:	25 prosent
annen sammenstilling:	500 prosent
tredje sammenstilling:	1875 prosent
restposisjon:	1250 prosent

Beregningsgrunnlaget for generell risiko for gjeldsinstrumenter er summen av de vektete posisjonene fra beregningen ovenfor.

Kapittel 33. Posisjonsrisiko for andeler i verdipapirfond

§ 33–1. Andeler i verdipapirfond

(1) Posisjoner i verdipapirfondsandeler risikovektes 400 prosent. Summen av beregningsgrunnlaget for posisjons risiko og valutarisiko etter dette kapitlet og kapittel 8 eller kapitlene 8 og 10 skal ikke utgjøre mer enn et beregningsgrunnlag tilsvarende en risikovekt på 500 prosent. Motregning av fondets underliggende posisjoner mot institusjonens øvrige investeringer er ikke tillatt med mindre det spesielt er angitt.

(2) For posisjoner i verdipapirfondsandeler forvaltet av et norsk selskap eller et selskap som er under tilsyn i en annen EØS-stat, kan institusjonen uavhengig av første ledd fastsette beregningsgrunnlag på følgende måte:

- dersom institusjonen har daglig kjennskap til verdipapirfondets underliggende eiendeler, behandles posisjonen som en direkte investering i fondets eiendeler. Motregning er tillatt dersom posisjonen er av en slik størrelse at det kan foretas innløsning av andelene.
- posisjonene behandles hypotetisk slik at de gjengir sammensetningen av en eksternt generert indeks eller kurv av aksjer eller gjeldsinstrumenter som fremgår av fondets vedtekter. Det skal i en periode på minst 6 måneder fastslås en minstekorrelasjon på 0,9 mellom fondets daglige prisendringer og den indeks eller kurv fondet følger.
- dersom institusjonen ikke kjenner fondets investeringer til enhver tid, skal det legges til grunn at verdipapirfondet er fullinvestert i de engasjementsklasser hvor kapitalkravet er høyest og dernest i fallende orden i etterfølgende engasjementsklasser inntil de øvrige investeringsgrensene er nådd. Posisjonen i fondsandeler behandles som en direkte investering i den antatte posisjonen. Det skal tas hensyn til mulighet for lånefinansiering (gearing). Beregningsgrunnlaget skal ikke være høyere enn nivået som følger av første ledd.

(3) Beregningen etter annet ledd kan benyttes dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a. det fremgår av verdipapirfondets prospekt hvilke aktiva fondet har tillatelse til å investere i, eventuelle investeringsgrenser og hvordan disse er beregnet, grense for tillatt lånefinansiering (gearing) og retningslinjer om begrensning av motpartsrisiko ved investeringer i derivater og gjenkjøpsavtaler,
 - b. andelseieren kan kreve andelene innløst i kontanter på daglig basis og
 - c. fondets midler oppbevares atskilt fra forvaltningsselskapets midler.
- (4) Kredittilsynet kan bestemme at beregningsgrunnlaget for investeringer i verdipapirfond i stater utenfor EØS-området kan beregnes etter reglene i annet ledd dersom fondet oppfyller kravene som følger av tredje ledd, eller dersom tilsynsmyndigheten i en annen EØS-stat har anerkjent fondet.

Kapittel 34. Posisjonsrisiko for derivater mv.

§ 34-1. Beregningsgrunnlag for derivater mv.

Posisjoner i derivater, gjenkjøpsavtaler og lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering behandles som posisjon i det respektive underliggende instrument. Derivater mv. hvis markedsverdi er direkte knyttet til renter med løpetid frem til innløsningstidspunktet, skal i tillegg medregnes som korte eller lange posisjoner i gjeldsinstrumenter med slik gjenværende løpetid eller varighet i samsvar med § 32-5. Varederivater behandles i samsvar med § 39-3.

§ 34-2. Futures

(1) En future på en obligasjonsindeks kan deles opp i posisjoner i hver av de obligasjoner som indeksen består av, eller den kan behandles som et eget instrument med vektet gjennomsnittlig gjenværende løpetid eller varighet som for alle obligasjonene i indeksen. Børsnoterte rentefutures gis risikovekt 0 prosent ved beregning av kapitalkrav for spesifikk risiko etter § 32-4.

(2) En aksjeindeksfuture kan deles opp i posisjoner i hver av de aksjer som indeksen består av, eller den kan behandles som et eget instrument. Kravene til dekning av spesifikk risiko etter § 32-2 gjelder ikke børsnotert aksjeindeksfuture som behandles som et eget instrument, og som av Kredittilsynet vurderes som meget diversifisert.

§ 34-3. Opsjoner

(1) Opsjoner behandles som posisjoner i underliggende instrumenter i samsvar med § 34-1 slik at hver posisjon multipliseres med opsjonens delta. Delta skal avledes fra omsetningskurser på den aktuelle børs for opsjoner som er børsnotert. For ikke børsnoterte opsjoner beregnes delta etter en metode som Kredittilsynet tillater. Institusjonen skal ha systemer og rutiner som fanger opp øvrig risiko ved handel i opsjoner, slik som deltaverdiens følsomhet for endringer i prisen på underliggende instrument (gamma), opsjonsprisens følsomhet for endringer i tid til innløsning (theta), opsjonsprisens følsomhet for endringer i volatiliteten (vega) samt opsjonsprisens følsomhet for endringer i den risikofrie renten (rho). Institusjonen skal sørge for å ha ansvarlig kapital som dekker slik risiko.

(2) Rettigheter som nevnt i verdipapirhandelloven § 1-2 tredje ledd nr. 3 behandles på samme måte som opsjoner.

§ 34-4. Rentebytteavtaler

(1) En rentebytteavtale hvor institusjonen mottar variabel rente og betaler fast rente, behandles som en lang posisjon i et gjeldsinstrument med variabel rente med en løpetid lik perioden frem til neste rentefastsettelse og en kort posisjon i et gjeldsinstrument med fast rente med samme løpetid som bytteavtalen.

(2) En rentebytteavtale hvor institusjonen mottar fast rente og betaler variabel rente, behandles som en kort posisjon i et gjeldsinstrument med variabel rente med en løpetid lik perioden frem til neste rentefastsettelse og en lang posisjon i et gjeldsinstrument med fast rente med samme løpetid som bytteavtalen

§ 34-5. Motgående posisjoner i derivater mv. som er gjeldsinstrumenter

(1) Motgående posisjoner i derivater mv. som har gjeldsinstrumenter som underliggende kan holdes utenfor beregningsgrunnlaget for generell risiko etter § 32-5, dersom instrumentene minst oppfyller følgende vilkår:

- a. de har samme nominelle verdi og er utstedt i samme valuta,
- b. referansesatsene (for posisjoner med variabel rente) eller pålydende rente (for posisjoner med fast rente) ligger tett opp til hverandre,
- c. når førstkommende rentejusteringsdato eller korteste restløpetid er mindre enn en måned frem, må nevnte justering eller forfall være samme dag for de to posisjonene,
- d. når førstkommende rentejusteringsdato eller korteste restløpetid er mer enn en måned, men mindre enn ett år frem, kan ikke forskjellen i tidspunktene for nevnte justering eller forfall for de to posisjonene være mer enn syv dager, og
- e. når førstkommende rentejusteringsdato eller korteste restløpetid er mer enn ett år frem, kan ikke forskjellen i tidspunktene for nevnte justering eller forfall for de to posisjonene være mer enn tretti dager.

(2) Kredittilsynet skal underrettes dersom denne adgangen til å redusere beregningsgrunnlaget benyttes. Det må kunne dokumenteres overfor Kredittilsynet at de posisjoner som holdes utenfor beregningsgrunnlaget oppfyller ovennevnte vilkår.

Kapittel 35. Posisjonsrisiko for kredittderivater

§ 35–1. Posisjonsrisiko

Kredittderivater skal behandles i samsvar med § 34–1. Posisjoner i kredittlinkede gjeldsinstrumenter og totalavkastningsbytteavtaler inngår i beregningen av både spesifikk og generell risiko. Posisjoner i kredittbytteavtaler skal ikke inngå i beregningen av generell risiko. Dersom avtalen omfatter betaling av periodisk premie, skal det i tillegg til spesifikk risiko beregnes kapitalkrav for generell risiko for denne.

§ 35–2. Beregning av spesifikk risiko for posisjoner som er sikret med kredittderivater

(1) Posisjoner sikret med identiske instrumenter er unntatt fra spesifikk risiko. Dersom posisjonen har avvikende løpetid og valuta, settes beregningsgrunnlaget til den posisjonen med det høyeste beregningsgrunnlaget.

(2) For utlån sikret med kredittderivater skal følgende gjelde:

- a. Utlån sikret med totalavkastningsbytteavtale der referansekreditten er den samme som utlånet er unntatt fra spesifikk risiko. Løpetid kan avvike. Dersom låntaker er den samme og referansekreditten rangerer likt eller lavere enn utlånet, men referansekreditten avviker fra utlånet, settes beregningsgrunnlaget til den posisjonen med det høyeste beregningsgrunnlaget.
- b. Utlån sikret med øvrige kredittderivater kan settes til 20 prosent av beregningsgrunnlaget til den posisjonen med det høyeste beregningsgrunnlag dersom verdien av posisjonene alltid beveger seg i motsatte retninger, referansekreditten er den samme som utlånet med samme løpetid og valuta, og verdiutviklingen til kredittderivat og utlånet ikke avviker vesentlig. Ved avvikende løpetid og valuta, eller hvor utlånet er ett av flere utlån beskyttet av kredittderivater, kan beregningsgrunnlaget settes til den siden av posisjonen med det høyeste beregningsgrunnlaget.

(3) For øvrige posisjoner sikret med kredittderivater skal det fastsettes spesifikk risiko for begge sider.

Kapittel 36. Posisjonsrisiko ved emisjoner

§ 36–1. Beregningsgrunnlag ved deltakelse i emisjoner

(1) Institusjon som har stilt fulltegningsgaranti ved emisjon, skal beregne sin posisjon i det emiterte instrumentet ved å trekke fra posisjoner som tredjemann har tegnet seg for og deretter gjøre følgende fradrag:

- a. virkedag nr. 0: 100 prosent
- b. 1. virkedag: 90 prosent
- c. 2. til 3. virkedag: 75 prosent
- d. 4. virkedag: 50 prosent
- e. 5. virkedag: 25 prosent
- f. etter 5. virkedag: 0 prosent.

(2) Virkedag nr. 0 er den virkedag institusjonen er forpliktet etter garantien.

(3) Beregningsgrunnlaget for posisjonsrisiko ved emisjonsposisjonen som nevnt skal beregnes etter fremgangsmåten i kapittel 32.

Kapittel 37. Oppgjørs- og motpartsrisiko

§ 37–1. Oppgjørsrisiko for uoppgjorte transaksjoner

(1) Oppgjørsrisiko for transaksjoner der verken penger, finansielle instrumenter, valuta eller varer er overdratt til ny eier, eller kredittderivater ikke er oppgjort i henhold til avtalen, skal beregnes på følgende måte:

- a. ved salgstransaksjon skal den positive differansen mellom avtalt pris og markedspris multipliseres med den relevante risikovekt i tabellen nedenfor og
- b. ved kjøpstransaksjon skal den positive differansen mellom markedspris og avtalt pris multipliseres med den relevante risikovekt i tabellen nedenfor.

<i>Antall virkedager etter avtalt oppgjørstidspunkt</i>	<i>Risikovekt</i>
5–15	100 prosent
16–30	625 prosent
31–45	937,5 prosent
> 45	1250 prosent

(2) Beregningsgrunnlaget for oppgjørsrisiko er summen av de risikovektede differansene fra beregningen ovenfor.

(3) Denne bestemmelsen gjelder ikke for gjenkjøpsavtaler og lån av verdipapirer eller varer.

(4) Kredittilsynet kan unnta institusjoner fra krav om kapitalkrav etter denne bestemmelsen dersom det er svikt i systemer for oppgjør eller avregning (clearing).

§ 37–2. Motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet

(1) Når institusjonen har betalt for finansielle instrumenter, varer, kredittderivater eller utenlandsk valuta før den har mottatt dem eller har frigitt finansielle instrumenter, varer, kredittderivater eller utenlandsk valuta før de er betalt skal følgende gjelde:

Frem til første avtalte betalings- eller leveringstidspunkt	Fra første avtalte betalings- eller leveringstidspunkt frem til fire dager etter andre avtalte betalings- eller leveringstidspunkt	Fra 5 virkedager etter andre avtalte betalings- eller leveringstidspunkt frem til annullering av transaksjonen
Beregningsgrunnlag settes lik null.	Beregningsgrunnlag for overført beløp eller avtalt overført fast settes etter del II eller del III.	Overført verdi og reinvesteringskostnad trekkes fra i ansvarlig kapital

(2) Ved transaksjoner over landegrensene kommer kravet i første punktum til anvendelse en dag etter at institusjonen foretok vedkommende utbetaling eller levering.

(3) Ved fastsettelse av beregningsgrunnlag etter kolonne 2 i tabellen ovenfor, kan institusjoner som benytter IRB-metoden:

- a. tilordne PD på bakgrunn av kredittvurdering fra ratingbyråer dersom institusjonen ikke har engasjementer på vedkommende motpart utenfor handelsporteføljen.
- b. fastsette LGD til 45 prosent dersom denne benyttes på alle uavsluttede transaksjoner.
- c. fastsette risikovektene etter del II eller benytte risikovekt på 100 prosent for alle uavsluttede transaksjoner.

(4) Uavhengig av hvilken metode institusjonen anvender for kreditt risiko kan en risikovekt på 100 prosent benyttes dersom beregnet engasjementsbeløp er uvesentlig.

(5) Kredittilsynet kan unnta institusjoner fra kapitalkrav etter første ledd ved svikt i systemer for oppgjør eller avregning.

§ 37–3. *Motpartsrisiko for derivater mv.*

(1) Beregningsgrunnlaget for derivater og kredittderivater fastsettes etter bestemmelsene i del V. For gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering, fastsettes beregningsgrunnlaget etter standardmetoden eller IRB-metoden.

(2) Ved beregning av potensiell fremtidig eksponering etter markedsverdimetoden for totalavkastningsbytteavtaler og kredittbytteavtaler skal følgende prosentsetser benyttes:

- a. fem prosent dersom referanse kreditten er kvalifisert instrument etter § 32–4 første ledd bokstav e,
- b. ti prosent for andre referanse kreditter og
- c. null prosent når institusjonen er selger av beskyttelse i en kredittbytteavtale, unntatt der motparten ved eventuelt mislighold er forpliktet til å gjøre opp kontrakten.

(3) For kredittderivater basert på en kurv av underliggende kreditter og der kredittderivatet gir dekning av den første frem til den n-te underliggende kreditten i kurven, skal den av de n underliggende kredittene benyttes som vil gi den høyeste prosentsetsen etter annet ledd bokstav a eller b.

(4) For sikkerhetsstillelse gjelder følgende:

- a. enkel metode for beregning av effekten av finansielt pant kan ikke benyttes,
- b. samtlige finansielle instrumenter og varer stilt som sikkerhet knyttet til gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering kan benyttes. I tillegg til sikkerheter etter del IV kan varer hensyntas for derivat eksponeringer. Når faste volatilitetsjusteringer benyttes etter § 18–3 sjette ledd, skal sikkerhetene som ikke anerkjennes etter del IV, behandles tilsvarende som for finansielle instrumenter etter § 17–4 første ledd bokstav j,
- c. der interne modeller benyttes for volatilitetsjusteringene knyttet til motregning av gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter eller varer og verdipapirfinansiering etter del IV, kan disse også benyttes for handelsporteføljen,
- d. motregning av gjenkjøpsavtaler, lån av finansielle instrumenter og varer og verdipapirfinansiering i handelsporteføljen og øvrig portefølje kan kun gjennomføres dersom markedsverdi fastsettes daglig, og lånte, kjøpte eller mottatte sikkerheter oppfyller kravene i forskriften del IV og
- e. kredittderivater som sikrer engasjementer utenfor handelsporteføljen og oppfyller kravene i del IV, unntas kapitalkrav for motpartsrisiko.

Kapittel 38. Valutarisiko

§ 38–1. *Hovedregel*

Det skal beregnes kapitalkrav for valutarisiko for institusjonens samlede virksomhet. Posisjoner i gull behandles som valutaposisjoner.

§ 38–2. *Beregningsgrunnlag*

Beregningsgrunnlaget for valutarisiko er summen av foretakets netto valuta- og gullposisjon, dersom institusjonens samlede netto valuta- og gullposisjon overstiger to prosent av foretakets ansvarlige kapital.

§ 38–3. *Posisjonsberegning*

(1) Fastsettelse av grunnlaget for beregning av kapitalkrav for valutarisiko skjer i to trinn.

(2) *Trinn 1 (den åpne nettoposisjon):* Institusjonens åpne nettoposisjon beregnes i hver enkelt valuta og i gull (unntatt norske kroner). Den åpne nettoposisjonen består av summen av følgende lange eller korte posisjoner:

- a. netto spotposisjon (alle eiendelsposter minus alle gjeldsposter),
- b. netto terminposisjon (alle beløp som institusjonen vil motta, minus alle beløp som den skal betale i henhold til inngåtte valuta- og gullterminforretninger samt den for valutabytteavtaler underliggende hovedstol som ikke inngår i spotposisjonen),
- c. ugjenkallelige garantier og lignende instrumenter som med sikkerhet vil bli gjort gjeldende,
- d. netto deltaverdi av den samlede mengde av valuta- og gullopsjoner og
- e. markedsverdi av andre derivater mv. og kredittderivater i den aktuelle valuta eller i gull.

For investeringer i verdipapirfond gjelder følgende:

- a. dersom institusjonen ikke er kjent med verdipapirfondets valutaposisjoner, skal det legges til grunn at fondet har den største mulige posisjon i valuta som er tillatt i henhold til vedtektene og behandles tilsvarende investeringer i gull. Det skal tas hensyn til lånefinansiering (gearing).
- b. dersom institusjonen er kjent med fondets valutaposisjoner kan den samlede lange valutaposisjonen (i fondet) legges til den samlede lange åpne valutaposisjonen og den samlede korte valutaposisjonen (i fondet) legges til den samlede korte åpne valutaposisjonen.

Framtidige inntekter og utgifter i vedkommende valutaslag kan tas med i beregningen av den åpne nettoposisjonen etter samtykke fra Kredittilsynet. Institusjoner som valutasikrer kapitaldekningen, kan etter samtykke fra Kredittilsynet holde slike strukturelle valutaposisjoner utenfor posisjonsberegningen. Kredittilsynet kan gi nærmere regler om bruk av netto nåverdi ved beregning av den åpne nettoposisjon i hver enkelt valuta og i gull.

(3) *Trinn 2 (den samlede netto valutaposisjon):* Korte og lange nettoposisjoner i hver enkelt valuta og i gull omregnes til norske kroner til spotkurs. Deretter summeres korte og lange posisjoner hver for seg, slik at det fremkommer et samlet beløp for korte posisjoner og et samlet beløp for lange posisjoner. Den høyeste av de to summer er institusjonens samlede netto valutaposisjon. Nettoposisjoner i en sammensatt valuta kan oppdeles i posisjoner i hver av de valutaer den består av. Oppdelingen skal skje etter den vekt de enkelte valutaer inngår i den sammensatte valutaen med.

§ 38–4. *Posisjongrense*

(1) En institusjons åpne nettoposisjoner i hver enkelt utenlandsk valuta kan ikke utgjøre mer enn 15 prosent av institusjonens ansvarlige kapital. Den samlede netto valutaposisjon (herunder posisjoner i norske kroner) kan ikke utgjøre mer enn 30 prosent av institusjonens ansvarlige kapital.

(2) Institusjon med ansvarlig kapital som er vesentlig høyere enn lovens minstekrav til kapitaldekning, kan etter tillatelse fra Kredittilsynet ha høyere posisjongrenser enn hva som er angitt ovenfor.

Kapittel 39. Varerisiko

§ 39–1. *Hovedregel*

(1) Det skal beregnes kapitalkrav for institusjonens samlede virksomhet når det gjelder risiko ved posisjoner i varer og derivater basert på varer.

(2) Posisjoner som har lagerfinansiering som eneste formål, kan utelates ved beregningen av varerisiko.

§ 39–2. *Beregningsgrunnlag*

(1) Beregningsgrunnlaget for varerisiko skal være i samsvar med bestemmelsene i § 39–4 eller § 39–5. Institusjonen skal underrette Kredittilsynet om hvilken metode som benyttes. Institusjonen kan ikke endre beregningsmetode uten godkjenning fra Kredittilsynet.

(2) Alle posisjoner i varer eller varederivater skal uttrykkes i standardmåleenheter multiplisert med spotprisen (målt i norske kroner) for hver vare.

(3) Følgende posisjoner kan betraktes som posisjoner i samme vare:

- a. posisjoner i ulike underkategorier av varer i tilfeller der underkategoriene kan leveres mot hverandre.
- b. posisjoner i lignende varer dersom de er tilnærmede substitutter, og dersom det klart kan fastslås en samvariasjon (korrelasjon) mellom prisbevegelsene på minst 0,9 i et tidsrom på minst ett år.

(4) Kapitalkrav for varerisiko skal beregnes for hver vare separat.

§ 39–3. *Varederivater*

(1) Terminforpliktelser til kjøp eller salg av varer skal inngå i beregningene som nominelle beløp uttrykt i den relevante standardmåleenheten og gis en løpetid på grunnlag av forfallsdag.

(2) Bytteavtaler der en fast pris utgjør den ene delen av transaksjonen og den aktuelle markedspris den andre, skal inngå i beregningene etter § 39–4 som en rekke posisjoner som tilsvarer avtalens nominelle beløp, der hver posisjon tilsvarer en betaling i henhold til kontrakten. Posisjonene vil være lange dersom institusjonene betaler en fast pris og får en flytende pris, og korte dersom institusjonen får en fast pris og betaler en flytende pris. For bytteavtaler der delene av transaksjonen gjelder ulike varer, innplasseres delene i de relevante intervaller i løpetidsmetoden.

(3) Opsjoner basert på varer eller varederivater skal behandles som om de var posisjoner av samme verdi som de underliggende instrumenter opsjonen er basert på, multiplisert med opsjonens delta. De posisjoner som da fremkommer, kan motregnes med en hvilken som helst motsvarende posisjon i samme underliggende vare eller varederivat. Delta skal avledes fra omsetningskurser på den aktuelle børs for opsjoner som er børsnotert. For ikke

børsnoterte opsjoner beregnes delta etter en metode som Kredittilsynet tillater. Institusjonen må sørge for å ha ansvarlig kapital som dekker annen risiko enn deltarisiko i forbindelse med vareopsjoner. Warrants vedrørende varer behandles på samme måte som opsjoner.

(4) Dersom varer eller garanterte rettigheter til å erverve varer overdras gjennom en gjenkjøpsavtale, skal overdrageren ta med vedkommende varer i beregningsgrunnlaget i henhold til dette kapitlet. Det samme gjelder for utlåneren av varer i en utlånsavtale.

(5) Ved kjøp eller salg av varer på termin og kjøp eller salg av opsjoner på varer, skal renterisiko knyttet til den andre siden av kontrakten inngå i beregningen av generell renterisiko etter § 32–5. Det skal også tas hensyn til eventuell valutarisiko, jf. § 38–1.

(6) Når en kort posisjon forfaller før en lang posisjon, skal institusjonen dessuten sikre seg mot den risiko for likviditetsmangel som kan forekomme på noen markeder.

§ 39–4. Varerisiko – løpetidsmetode

(1) *Trinn 1:* Alle posisjoner i en vare og alle posisjoner som betraktes som posisjoner i samme vare, skal innplasseres i relevant intervall, avhengig av gjenværende tid til forfall. Fysiske lagre skal innplasseres i intervall 1. Intervallene er som følger:

Intervall	Forfall	Risikovekt pst.
1	> 0, ≤ 1 mnd	37,5
2	> 1, ≤ 3 mnd	37,5
3	> 3, ≤ 6 mnd	37,5
4	> 6, ≤ 12 mnd	37,5
5	> 1, ≤ 2 år	37,5
6	> 2, ≤ 3 år	37,5
7	> 3 år	37,5

Posisjoner i samme vare eller posisjoner som i henhold til § 39–2 betraktes som posisjoner i samme vare, kan motregnes og innplasseres i de passende intervaller på et nettogrunnlag for:

- posisjoner i kontrakter som utløper på samme dato, og
- posisjoner i kontrakter som utløper etter hverandre innenfor et tidsrom på ti dager, dersom kontraktene omsettes på markeder med daglige leveringstidspunkt.

(2) *Trinn 2:* Lange posisjoner og korte posisjoner i hvert intervall summeres. Summen av lange posisjoner som motsvares av summen av korte posisjoner i et gitt intervall er den sammenstilte posisjon innenfor et intervall. Differansen mellom summen av lange posisjoner og summen av korte posisjoner er den åpne posisjonen i et intervall.

(3) *Trinn 3:* Den lange (korte) åpne posisjonen i et intervall som motsvares av en åpen kort (lang) posisjon i et senere intervall, er den sammenstilte posisjon mellom to intervaller. Differansen mellom den lange (korte) åpne posisjonen i et intervall og den korte (lange) posisjonen i et senere intervall, er den åpne posisjon.

(4) *Trinn 4:* Beregningsgrunnlaget for hver enkelt vare er summen av

- den sammenstilte posisjon innenfor hvert intervall multiplisert med den relevante risikovekt,
- den sammenstilte posisjon mellom to intervaller multiplisert med 7,5 prosent og med hvor mange intervaller den åpne posisjonen er flyttet, og
- de resterende åpne posisjonene, multiplisert med 187,5 prosent.

(5) *Trinn 5:* Det samlede beregningsgrunnlaget for varerisiko er summen av grunnlagene for hver vare som fremkommer i trinn 4.

§ 39–5. Varerisiko – forenklet metode

(1) Overskuddet av institusjonens lange (korte) posisjoner i forhold til dens korte (lange) posisjoner i samme vare og identiske vareterminkontrakter, opsjoner og warrants, er nettoposisjonen i hver vare.

(2) *Trinn 1:* Beregningsgrunnlaget for hver enkelt vare vil være summen av:

- 187,5 prosent av nettoposisjonen (lang eller kort)
- 37,5 prosent av bruttoposisjonen (lang pluss kort)

(3) *Trinn 2:* Det samlede beregningsgrunnlag for varerisiko vil være summen av grunnlagene for hver vare som fremkommer i trinn 1.

Kapittel 40. VaR-metode

§ 40–1. Generelle krav til estimering av VaR

- Beregning av VaR skal minst skje daglig.
- Det skal benyttes et ensidig konfidensintervall på 99 prosent.
- Tidshorizonten for posisjonene skal forutsettes å være ti dager.
- Institusjonen kan ta hensyn til empirisk samvariasjon innenfor og mellom de forskjellige risikokategoriene under forutsetning av at institusjonen har tilfredsstillende systemer og rutiner til å måle denne samvariasjonen.

(5) For posisjoner i opsjoner eller instrumenter med opsjonsliknende karakteristika gjelder dessuten følgende krav:

- a. modellen må også dekke ikke-lineære endringer i opsjonsprisene (γ) og
- b. modellen må inneholde risikofaktorer som dekker volatiliteten i de renter, valuta-, vare- eller aksjepriser som opsjonen baseres på (vega-risiko).

(6) Institusjonen skal ha tilstrekkelig ansvarlig kapital til å dekke øvrige risikoer ved opsjoner.

(7) De historiske tidsseriene skal være basert på en observasjonsperiode på minst ett år, med mindre en kortere tidsserie kan begrunnes ut i fra en betydelig økning i prisvolatiliteten den siste tiden. De historiske tidsseriene skal oppdateres minst én gang hver tredje måned eller hver gang det skjer vesentlige endringer i markedsforholdene. Kredittilsynet kan pålegge bruk av en kortere observasjonsperiode. Dersom dataserier ikke eksisterer for et helt år, kan Kredittilsynet tillate bruk av konstruerte tidsserier.

(8) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for:

- a. å påse at dataene er korrekte, dekkende og representative for anvendelse,
- b. bruk av konstruerte tidsserier.

§ 40-2. *Risikofaktorer for generell markedsrisiko*

(1) Modellen skal ta hensyn til alle relevante risikofaktorer.

(2) For renter gjelder følgende: Modellen skal inneholde risikofaktorer som tilsvarende rentesatsene i hver valuta som institusjonen har rentefølsomme posisjoner i. Institusjonen skal estimere avkastningskurven ved bruk av en allment kjent metode. For posisjoner utsatt for betydelig renterisiko i de viktigste valutaer og markeder, skal avkastningskurven deles inn i minst seks forfallskategorier for å fange opp endringene i volatilitet langs avkastningskurven. For slike posisjoner må modellen dessuten fange opp bevegelser mellom ulike avkastningskurver som ikke er fullstendig korrelert.

(3) For valuta gjelder følgende:

- a. modellen må inneholde risikofaktorer som tar hensyn til kursbevegelser mellom norske kroner og de valutaer (inklusive gull) som institusjonens posisjoner er denominert i, og
- b. modellen skal også hensynta posisjoner i valuta som følge av innehav av verdipapirfondsandeler. I de tilfellene institusjonen ikke er kjent med verdipapirfondets valutaposisjoner, skal posisjonen skilles ut og behandlingen skje etter bestemmelsene i § 38-3.

(4) For egenkapitalinstrumenter gjelder følgende: Modellen skal inneholde minst én risikofaktor for hvert av de markedene der institusjonen har betydelige posisjoner.

(5) For varer gjelder følgende: Modellen må inneholde én risikofaktor for hver vare som institusjonen har betydelige posisjoner i. Modellen må dessuten fange opp risiko knyttet til bevegelser som ikke er fullstendig korrelert mellom lignende, men ikke identiske varer, samt eksponering for endringer i terminprisene som følge av manglende samsvar mellom løpetidene. Det skal også tas hensyn til egenskaper ved markedet, særlig leveringstidspunkter og muligheter for å lukke posisjoner.

§ 40-3. *Spesifikk risiko*

(1) Beregningsgrunnlaget for spesifikk risiko ved egenkapitalinstrumenter og gjeldsinstrumenter skal fastsettes etter § 32-2 og § 32-4 med mindre institusjonens modell dekker spesifikk risiko og oppfyller krav i denne paragraf i tillegg til dem som er nevnt tidligere i dette kapitlet.

(2) Spesifikk risiko deles inn i idiosynkratisk risiko og hendelsesrisiko. For disse risikoene skal modellen:

- a. forklare porteføljens historiske prisendringer,
- b. gjenspeile konsentrasjonsrisiko,
- c. være robust ved ugunstige markedsbetingelser,
- d. kontrolleres i ettertid med sikte på å vurdere om den spesifikke risiko fanges opp nøyaktig,
- e. være sensitiv for materielle idiosynkratiske ulikheter mellom lignende, men ikke identiske posisjoner og
- f. gjenspeile hendelsesrisiko.

(3) Hendelsesrisiko som ikke hensyntas i modellen skal inngå i vurderingen av samlet kapitalbehov.

(4) Modellen skal hensynta risikoene ved mindre likvide posisjoner og posisjoner med begrenset pristransparens.

(5) Institusjonen skal fastsette beregningsgrunnlag for misligholdsrisiko som kommer i tillegg til beregningsgrunnlaget for spesifikk risiko. Tillegget beregnes enten ved:

- a. en intern metode med en pålitelighet tilsvarende IRB-metode, forutsatt konstant risikonivå og der det tas hensyn til likviditet, konsentrasjon, sikring og opsjoner, eller
- b. en metode som er i samsvar med standardmetoden eller IRB-metoden.

(6) Institusjonen skal validere beregningen av tillegget etter femte ledd.

(7) Verdipapiriseringsposisjoner som kommer til fradrag i ansvarlig kapital eller som gis en risikovekt på 1250 prosent etter del VI skal minst ha tilsvarende kapitalkrav etter denne bestemmelsen. Forrige punktum gjelder ikke dersom institusjonen kun megler posisjonene, det eksisterer et likvid marked og institusjonen beregner tillegget for misligholdsrisiko etter femte ledd.

§ 40-4. *Beregningsgrunnlag*

Beregningsgrunnlaget skal fastsettes som det høyeste av følgende:

- a. den foregående dags VaR-beløp multiplisert med 12,5 og tilleggskravet for misligholdsrisiko etter § 40-3 og
- b. et gjennomsnitt av de daglige beregnede VaR-beløp multiplisert med 12,5 for hver av de foregående 60 virkedager, multiplisert med en faktor på mellom 3 og 4 avhengig av hvor godt institusjonen oppfyller kravene som er nevnt i § 3-2 første ledd, § 3-3 første ledd tredje punktum, § 40-5, § 40-6 og § 48-1 til § 48-5, justert for tilleggsfaktoren etter § 40-7 og tilleggskravet for misligholdsrisiko etter § 40-3.

§ 40-5. Stresstesting

(1) Institusjonen skal identifisere forhold som kan påvirke markedsrisikoen og kapitaldekningen i negativ retning og gjennomføre stresstesting. Stresstesting skal gjenspeile situasjoner der det er endringer som i særlig grad kan påvirke markedsrisikoen. Stresstestene skal omfatte alle vesentlige deler av institusjonens portefølje, og skal inkludere en vurdering av betydningen for institusjonens soliditet.

(2) Stresstestene skal minst omfatte likviditetsproblemer i markedet, konsentrasjonsrisiko, markedsbevegelser som i sterk grad går i en retning, hendelsesrisiko og risiko for plutselig uforutsett mislighold, ikke lineære produkter, opsjoner med liten sannsynlighet for å bli utøvd, posisjoner utsatt for prisgap og andre risikoer som ikke gjenspeiles tilstrekkelig i VaR-modellen. Stresstestene skal reflektere tiden det vil kunne ta for å sikre eller styre risikoen under alvorlige markedsforhold.

(3) Stresstesting skal gjennomføres regelmessig.

(4) Kredittilsynet kan fastsette nærmere bestemmelser om stresstesting.

§ 40-6. Generelle krav til etterprøving (validering)

(1) Institusjonen skal etterprøve (validere) VaR-systemet regelmessig.

(2) Det skal foretas en vurdering av om forutsetninger som ligger til grunn for modellen er forsvarlige.

(3) Hypotetiske porteføljer skal brukes for å sikre at modellen tar hensyn til vesentlig basis- og konsentrasjonsrisiko og andre risikoer som kan oppstå.

§ 40-7. Særlige krav til etterprøving (ettertesting)

(1) Institusjonen skal overvåke modellens nøyaktighet ved å gjennomføre ettertesting (back-testing). Ettertesting innebærer at det for hver virkedag foretas en sammenlikning mellom daglig VaR på grunnlag av posisjonene ved dagens slutt, og den daglige endringen i porteføljeverdien ved slutten av den etterfølgende virkedag. Institusjonen skal kunne utføre ettertesting (back-testing) på grunnlag av både faktiske og hypotetiske endringer i porteføljeverdien.

(2) Institusjonen skal ha kapasitet til å foreta ettertesting både for hele porteføljen sett under ett og for enkeltporteføljer som i vesentlig grad bidrar til risikoen.

(3) Institusjonens multiplikator fastsettes på bakgrunn av resultatene av ettertestingen på totalnivå. Multiplikatoren forhøyes løpende med en tilleggsfaktor på mellom 0 og 1 i samsvar med tabellen nedenfor, avhengig av antall overskridelser som institusjonens ettertesting har avdekket for de siste 250 virkedagene. Institusjonen skal beregne overskridelsene på grunnlag av hypotetiske endringer i porteføljeverdien.

<i>Antall overskridelser</i>	<i>Tilleggskoeffisient</i>
under 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 eller flere	1,00

(4) Kredittilsynet kan i enkelttilfeller og i unntakssituasjoner gi fritak for kravet om å forhøye multiplikatoren med tilleggskoeffisienten i samsvar med tabellen ovenfor, dersom institusjonen har bevist overfor Kredittilsynet at en slik forhøyelse er ubegrunnet, og at modellen er grunnleggende korrekt.

(5) Dersom antall overskridelser indikerer at modellen ikke er tilstrekkelig nøyaktig, kan Kredittilsynet trekke tillatelsen tilbake eller pålegge institusjonen tiltak for å sikre at modellen omgående forbedres. Kredittilsynet kan i enkelttilfeller gi pålegg om at multiplikatoren forhøyes med mer enn det antall overskridelser skulle tilsi.

(6) Institusjonen skal omgående, og senest innen fem virkedager, underrette Kredittilsynet om overskridelser som er avdekket av ettertestingen, og som i samsvar med tabellen ovenfor vil innebære en forhøyelse av tilleggskoeffisienten.

Del VIII. Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko

Kapittel 41. Valg av beregningsmetode mv.

§ 41-1. Valg av beregningsmetode

(1) Beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko kan fastsettes etter følgende metoder:

- a. basismetoden, jf. kapittel 42,
- b. sjablongmetoden, jf. kapittel 43 eller

- c. AMA-metoden, jf. kapittel 44.
- (2) Kredittilsynet kan tillate at en institusjon benytter:
- en kombinasjon av basismetoden og sjablongmetoden i en tidsbegrenset periode og
 - AMA-metoden i kombinasjon med sjablongmetoden dersom alle operasjonelle risikoer er hensyntatt.

§ 41–2. Særlige regler for verdipapirforetak

- (1) Verdipapirforetak med tillatelse til å yte investeringstjenestene som nevnt i verdipapirhandelloven § 1–2 første ledd nr. 3 og 5, og forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse til å yte investeringstjeneste som nevnt i verdipapirhandelloven § 1–2 første ledd nr. 3 skal, uten hensyn til størrelsen på kapitalkravet beregnet etter andre deler av denne forskrift, ha en ansvarlig kapital som minst svarer til en fjerdedel av foretakets faste kostnader i det foregående år. Dersom en institusjons virksomhet har pågått i mindre enn ett år, skal kostnadene i driftsplanen legges til grunn.
- (2) Kredittilsynet kan justere dette kravet dersom det skjer en vesentlig endring i institusjonens virksomhet i forhold til det foregående år.

Kapittel 42. Basismetode

§ 42–1. Beregningsgrunnlag

- (1) Beregningsgrunnlaget i basismetoden er 15 prosent av gjennomsnittlig inntekt de tre siste år multiplisert med 12,5, beregnet ved regnskapsårets slutt. Regnskapsår der beregnet inntekt er mindre enn eller lik null, skal ikke medtas.
- (2) Dersom en institusjons virksomhet har pågått i mindre enn ett år, skal inntekten som er angitt i institusjonens virksomhetsplan for det første år, legges til grunn for beregningen.
- (3) Følgende poster inngår i beregning av inntekt med mindre Kredittilsynet bestemmer noe annet (oppstillingsplanens nummerering i parentes):
- renteinntekter og lignende inntekter (1),
 - rentekostnader og lignende kostnader (2),
 - inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning (3.1),
 - provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester (4),
 - provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester (5),
 - netto verdiendring og gevinst eller tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler (6) og
 - andre driftsinntekter (7).
- (4) Følgende skal ikke inngå i beregning av inntekt:
- realisert gevinst eller tap fra salg av eiendeler som ikke inngår i handelsporteføljen, og
 - inntekt fra forsikring som ikke er en del av institusjonens drift.
- (5) Institusjoner som anvender forordning (EF) nr. 1606/2002 av 19. juli 2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder (IAS), jf. regnskapsloven § 3–9, skal beregne inntekten tilsvarende data som nevnt i første og annet ledd. Tilsvarende gjelder for institusjoner som benytter oppstillingsplan som beskrevet i regnskapsloven § 6–1 eller § 6–1a.

Kapittel 43. Sjablongmetode

§ 43–1. Institusjoner som kan benytte sjablongmetoden

- (1) Sjablongmetoden kan bare benyttes for institusjoner som oppfyller følgende krav:
- institusjonen har et veldokumentert vurderings- og styringssystem for operasjonell risiko med tydelig ansvarsfordeling. Institusjonen skal identifisere operasjonell risiko og registrere relevante opplysninger vedrørende operasjonell risiko, herunder opplysninger om betydelige tap. Systemet skal regelmessig gjennomgås og bekreftes av en uavhengig funksjon i institusjonen,
 - vurderingssystemet for operasjonell risiko er en integrert del av institusjonens risikostyringsprosess og
 - institusjonen har en intern rapporteringsstruktur til styret, som sikrer at alle relevante funksjoner i institusjonen gis nødvendig informasjon om operasjonell risiko.
- (2) Institusjonen skal underrette Kredittilsynet om at metoden benyttes.
- (3) En institusjon som benytter sjablongmetoden, kan ikke endre beregningsmetode uten tillatelse fra Kredittilsynet.

§ 43–2. Beregningsgrunnlag

$$12,5 \times \frac{1}{3} \sum_{i=1}^3 \left[\text{maks} \left(0, \sum_{j=1}^8 F_{ij} \alpha_{ij} \right) \right], \text{ der}$$

- (1) Beregningsgrunnlaget i sjablongmetoden er F_{ij} er inntekten i år i for det j . forretningsområde α_{ij} er prosentsatsen i år i for det j . forretningsområde.
- (2) Forretningsområdene og prosentsatsene fastsettes etter følgende tabell :

<i>Forretningsområder</i>	<i>Tjenestekategorier</i>	<i>Prosent</i>
<i>Foretaksfinansiering</i>	Garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller andre offentlige tilbud som nevnt i verdipapirhandelloven kapittel 5 eller plassering av slike tilbud. Tjenester i forbindelse med garantistillelse Investeringsrådgivning Rådgivning og tjenester ved fusjoner og oppkjøp, emisjoner, børsintroduksjoner, kapitalstruktur, strategi mv.	18 prosent
<i>Egenhandel og formidling</i>	Handel for egen regning Pengemegling Formidling av ordre på vegne av investor og analyser i forbindelse med finansielle instrumenter mv. samt utførelse av slike ordrer. Plassering av finansielle instrumenter uten garantistillelse.	18 prosent
<i>Megling for massemarkedskunder (Aktiviteter mot enkeltpersoner eller mindre foretak som definert i del II)</i>	Mottak og formidling av ordre på vegne av investor i forbindelse med finansielle instrumenter mv. samt utførelse av slike ordrer. Plassering av finansielle instrumenter uten garantistillelse	12 prosent
<i>Banktjenester for massemarkedskunder (Aktiviteter mot enkeltpersoner eller mindre foretak som definert i del II)</i>	Inn- og utlån, garantistillelse, finansiell leasing, rådgivning, betalingstjenester, formidling og salg av spareprodukter samt øvrig finansiering til massemarkedet.	12 prosent
<i>Banktjenester for bedriftskunder</i>	Inn- og utlån, garantistillelse, finansiell leasing, eksportfinansiering, prosjektfinansiering, faktoring og øvrig finansiering til bedriftsmarked.	15 prosent
<i>Betaling og oppgjørstjenester</i>	Betalingsformidling Oppgjørsvirksomhet	18 prosent
<i>Tilknyttede tjenester</i>	Depotvirksomhet, verdipapirservice (for eksempel kontoførertjenester, administrasjon av verdipapirer og tilknyttede tjenester), administrasjon av verdipapirlån m.m.	15 prosent
<i>Kapitalforvaltning</i>	Aktiv forvaltning Verdipapirfondsforvaltning Øvrig kapitalforvaltning	12 prosent

(3) I regnskapsår der inntekt i et forretningsområde er mindre enn null, kan inntekten inngå i beregningen i dette året. Hvor summen av beregningsgrunnlagene for alle forretningsområdene for ett år er mindre enn null, skal summen settes til null.

(4) Inntekten skal fastsettes etter bestemmelsene i § 42–1 tredje til femte ledd.

(5) Dersom en institusjons virksomhet har pågått i mindre enn ett år, skal inntekten som er angitt i institusjonens virksomhetsplan for det første år legges til grunn for beregningen.

(6) Følgende prinsipper skal legges til grunn for institusjonens fordeling av tjenestekategorier på forretningsområder:

- fordelingen skal være konsekvent og i samsvar med fordeling eller kategorisering lagt til grunn for beregning av kredittrisiko og markedsrisiko. En tjenestekategori skal ikke fordeles på flere forretningsområder,
- hvis en tjeneste ikke faller inn under kategoriene i tabellen, skal den høyeste prosentsatsen benyttes,
- hvis en tjeneste ikke faller inn under kategoriene i tabellen, men er en støttefunksjon til en annen tjeneste, skal den tilordnes samme forretningsområde. Hvis tjenesten støtter flere forretningsområder, skal fordeling skje etter objektive fordelingskriterier,
- en institusjon kan anvende interne metoder for å fordele inntekten på de ulike forretningsområdene. Kostnader som genereres i ett forretningsområde, men som kan tilskrives et annet forretningsområde, kan omfordeles til det forretningsområde som de tilhører, og
- institusjonen skal ha interne retningslinjer for fordeling av inntekt på forretningsområder.

Kapittel 44. AMA-metode

§ 44–1. Beregningsgrunnlag

- Beregningsgrunnlaget i AMA-metoden fastsettes på bakgrunn av forventet og uventet tap med mindre

Kredittilsynet bestemmer annet. Beregningsgrunnlaget skal legge til grunn et konfidensintervall over en ettårs periode på 99,9 prosent.

(2) AMA-systemet skal fange opp alle vesentlige risikofaktorer som har betydning for sannsynlighetsfordelingen til tapsestimatene.

(3) Kapitalkravet skal beregnes for hvert forretningsområde etter § 43–2. Kredittilsynet kan tillate unntak fra denne bestemmelse.

(4) Kredittilsynet kan tillate at institusjonen hensyntar korrelasjoner i tap på tvers av risikoestimer. Institusjonen må som et minimum kunne påvise at AMA-systemet hensyntar usikkerheten ved slike korrelasjonsestimater, særlig i perioder når den operasjonelle risikoen påvirkes i negativ retning.

§ 44–2. Forhold som skal hensyntas ved fastsettelse av beregningsgrunnlag

(1) AMA-systemet skal bygge på interne data, eksterne data, scenarioanalyser og faktorer knyttet til virksomheten og kontroll etter annet til femte ledd.

(2) For interne data gjelder følgende:

- a. institusjonen skal ha interne data som dekker en observasjonsperiode på minimum fem år,
- b. institusjonen skal tilordne interne tapsdata etter forretningsområder etter § 43–2 og tapshendelseskategorier som angitt i tabellen nedenfor.

<i>Type hendelse</i>	<i>Definisjon</i>
Internt bedrageri	Tap som følge av handlinger med sikte på uberettiget å tilegne seg midler eller omgå lovgivning eller virksomhetens mål unntatt hendelser knyttet til forskjellsbehandling.
Eksternt bedrageri	Tap som følge av handlinger som har til hensikt å bedra, uberettiget tilegne seg midler eller omgå lovgivningen, begått av en tredjepart.
Ansettelsesvilkår og sikkerhet på arbeidsplassen	Tap som følge av hendelser som er i strid med lovgivning, forskrifter og avtaler om arbeidsmiljø, utbetaling av erstatninger som følge av personskade eller andre forhold.
Kunder, produkter og forretningspraksis	Tap som følge av utilsiktede handlinger eller unnlaterelser som medfører manglende oppfyllelse av en forpliktelse overfor bestemte kunder (herunder tillits- og egnethetskrav), eller som følge av produktets art eller utforming.
Skade på fysiske eiendeler	Tap som følge av skade på, eller tap av, fysiske eiendeler i naturkatastrofer eller andre begivenheter.
Avbrudd i drift eller systemer	Tap som følge av driftsavbrudd eller systemfeil.
Oppgjør, levering og annen transaksjonsbehandling	Tap som følge av utilstrekkelig eller sviktende transaksjonsbehandling eller systemer for transaksjonsbehandling med handelsmotparter og leverandører.

- c. tap som følge av operasjonell risiko som er relatert til kredittrisiko, skal identifiseres separat i AMA-systemet. Dersom slike tap behandles som kredittrisiko ved fastsettelse av beregningsgrunnlag, skal de ikke inkluderes i beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko. Tap som følge av operasjonell risiko som kan tilknyttes til markedsrisiko, skal omfattes av beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko,
- d. institusjonen skal definere minimumstapsgrenser for tap som ikke inkluderes i AMA-systemet, og
- e. i tillegg til informasjon om bruttotap skal institusjonen innhente informasjon om årsak, tidspunkt og faktisk tap for hver hendelse.

(3) En institusjon skal bruke scenarioanalyse sammen med eksterne data for å vurdere sin eksponering for alvorlige hendelser.

(4) For virksomhets- og kontrollfaktorer gjelder følgende:

- a. hver faktor skal kunne begrunnes som en betydelig årsak til risiko og skal baseres på tidligere erfaring og vurdering av de aktuelle forretningsområdene, og
- b. risikoestimatenes følsomhet for endringer i faktorene og vektingen av dem skal være begrunnet.

(5) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner for:

- a. hvor stor vekt hver faktor skal utgjøre i AMA-systemet til enhver tid,
- b. fordeling av tap på forretningsområder og hendelsestyper,
- c. i hvilken grad skalering, andre justeringer og skjønnsmessig vurderinger skal foretas for interne data, og hvem som har ansvar for slike justeringer og vurderinger, og
- d. tilfeller der eksterne data skal brukes, og hvordan disse innarbeides i systemet, herunder dokumentasjon for betingelsene og praksis for anvendelse av eksterne data.

(6) Betingelsene og praksis for anvendelse av data skal regelmessig gjennomgås og bekreftes av en uavhengig funksjon i institusjonen.

§ 44–3. Forsikring og andre metoder for overføring av risiko

(1) En institusjon kan hensynta forsikring ved beregning av kapitalkravet når vilkårene i denne paragrafen er oppfylt. Kredittilsynet kan tillate at institusjonen tar hensyn til andre former for avlastning av risiko dersom det fører til en betydelig reduksjon i risiko.

- (2) Forsikringsgiveren skal ha en minimumsrating fra et eksternt ratingbyrå som svarer til risikoklasse 3 eller lavere etter kapittel 5.
- (3) Forsikringsavtalen må oppfylle følgende krav:
- opprinnelig avtaleperiode skal være minst ett år. For avtaler med en gjenstående avtaleperiode på mindre enn ett år skal det foretas en avkortning som gjenspeiler avtalens gjenstående avtaleperiode. Avtaler med en gjenstående avtaleperiode på 90 dager eller mindre kan ikke hensyntas,
 - oppsigelsesfristen skal være minst 90 dager og
 - avtalen skal ikke inneholde unntak eller begrensninger som utløses som følge av tilsynsmessig tiltak fra Finansdepartementet eller Kredittilsynet. Avtalen kan ikke inneholde unntak eller begrensninger som utelukker institusjonen eller dens bo fra dekning i henhold til avtalen, dersom institusjonen har misligholdt avtalen. Unntak gjelder for hendelser som oppstår etter konkursåpning eller åpning av annen bobehandling.
- (4) Beregningene av risikoreduksjon skal gjenspeile dekningen fra forsikring på en måte som er konsistent med den reelle sannsynlighet for tap og virkningen av tap.
- (5) For forsikring gjennom egenforsikringsselskap eller tilknyttede forsikringsselskap skal eksponeringen overføres til en uavhengig tredjepart i samsvar med minimumskravene i denne paragrafen.
- (6) Retningslinjene og rutineene for anerkjenning av forsikring skal være dokumentert.
- (7) Metoden for å ta hensyn til forsikring, skal omfatte usikkerhet ved utbetaling fra og dekningsomfanget av forsikringsavtalen.
- (8) Reduksjonen i beregningsgrunnlaget som følge av forsikring kan ikke overstige 20 prosent av beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko beregnet før det tas hensyn til forsikringen.

§ 44-4. Krav til etterprøving (validering)

- Institusjonen skal etterprøve (validere) AMA-systemet regelmessig.
- Det skal foretas en vurdering av identifisering og kvantifisering av risiko og at forutsetningene som ligger til grunn, er forsvarlige. Valideringen skal gjennomføres på de nivåer som er nødvendig for å sikre at identifiseringen og kvantifiseringen er konsekvent og pålitelig.

Del IX. Offentliggjøring av finansiell informasjon

Kapittel 45. Generelt

§ 45-1. Offentliggjøring av finansiell informasjon

- Institusjonene skal offentliggjøre informasjon som anses egnet til å påvirke beslutningen til brukere av informasjonen i forbindelse med økonomiske forhold, senest 30 dager etter at institusjonen er eller burde være klar over forholdet.
- Finansiell informasjon skal offentliggjøres på Internett. Kredittilsynet kan fastsette et format for offentliggjøringen. Informasjonen skal være tilgjengelig i minst fem år fra tidspunktet for offentliggjøringen.
- Informasjonen skal offentliggjøres og oppdateres årlig. Kredittilsynet kan fastsette annen hyppighet.

§ 45-2. Opplysninger på konsolidert grunnlag

- En institusjon som er underlagt konsolideringsplikt, skal ved anvendelse av bestemmelsene i denne delen gi opplysningene på konsolidert grunnlag i samsvar med de bestemmelsene som ellers gjelder for konsolideringen. Opplysningsplikten skal oppfylles av den øverste innenlandske institusjonen i finansgruppen.
- I tillegg til opplysningene som nevnt i det følgende, skal disse forholdene beskrives:
 - forskjeller i konsolideringsgrunnlaget ved konsolidering etter regnskapsreglene og ved konsolidering for kapitaldekningsformål med en kortfattet beskrivelse av foretak:
 - som er fullt konsolidert,
 - som er forholdsmessig konsolidert,
 - hvor innskudd av ansvarlig kapital er fratrukket i ansvarlig kapital i institusjonen og
 - som ikke er konsolidert og hvor det ikke foreligger innskudd av ansvarlig kapital som er fratrukket i ansvarlig kapital i institusjonen og
 - enhver eksisterende eller påregnelig materiell eller lovmessig hindring for hurtig overføring av ansvarlig kapital eller tilbakebetaling av gjeld mellom morselskap og datterselskap.
- En institusjon som er konsolidert inn etter første ledd, skal i tillegg oppgi opplysningene som nevnt i § 45-5, § 45-6 og § 45-7 første ledd, på institusjonsnivå.

§ 45-3. Unntak

- Plikten til å offentliggjøre informasjon gjelder ikke:
 - opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter bestemmelse i eller i medhold av lov eller
 - institusjonens drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.
- Generelle opplysninger om forhold som nevnt i første ledd, skal offentliggjøres så langt det kan gjøres uten å røpe taushetsbelagte opplysninger eller drifts- eller forretningsforhold. Det skal fremgå på hvilke punkter informasjonen er begrenset av unntakene.

§ 45-4. Interne retningslinjer og rutiner

Institusjonen skal ha interne retningslinjer og rutiner for å oppfylle informasjonsplikten etter denne delen og for å sikre kvaliteten på informasjonen som gis.

§ 45-5. Ansvarlig kapital

Institusjonen skal offentliggjøre følgende opplysninger om ansvarlig kapital:

- a. en beskrivelse av postene som inngår i den ansvarlig kapitalen,
- b. størrelsen på kjernekapitalen med separat angivelse av alle fradrag og tillegg,
- c. størrelsen på tilleggskapitalen med separat angivelse av alle fradrag og
- d. samlet ansvarlig kapital etter tillegg, fradrag og begrensninger.

§ 45-6. Kapitalkrav

Institusjonen skal offentliggjøre minimumskravet til ansvarlig kapital etter metodene som er benyttet for:

- a. kredittrisiko for hver av engasjementskategoriene etter del II,
- b. kredittrisiko for hver engasjementskategori og hver underkategori etter del III. For engasjementer med spesialiserte foretak skal det også offentliggjøres kapitalkrav fastsatt etter § 15-2. For egenkapitalposisjoner gjelder kravet for hver av beregningsmåtene nevnt i § 14-1 første ledd, og hver av klassene nevnt i § 14-2 første ledd,
- c. motpartsrisiko etter del V,
- d. kredittrisiko ved verdipapirisering etter del VI,
- e. henholdsvis posisjonsrisiko, motpartsrisiko, oppgjørskrisiko, valutarisiko og varerisiko etter del VII og
- f. operasjonell risiko etter del VIII. For metodene i kapittel 39 og 40 skal det gis opplysninger for hvert forretningsområde etter henholdsvis § 39- 2 og § 40-1 tredje ledd.

§ 45-7. Styring og kontroll av risiko

- (1) Institusjonen skal offentliggjøre en beskrivelse av institusjonens prosess for å vurdere samlet kapitalbehov.
- (2) Institusjonen skal offentliggjøre retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko særskilt for hver risikotype, herunder de risikoene som er nevnt i denne delen.
- (3) Opplysningene skal for hver risikotype inkludere:
 - a. strategi og prosesser for å styre og kontrollere risikoen,
 - b. organisering av risikostyringsfunksjonen,
 - c. omfanget av og egenskapene til risikorapporterings- og målesystemet, og
 - d. retningslinjer og rutiner for overvåking og bruk av sikkerhetsstillelse.

Kapittel 46. Opplysninger om arter av risiko**§ 46-1. Generelt om kredittrisiko**

- (1) Institusjonen skal offentliggjøre følgende opplysninger om kreditt- og forringelsesrisiko:
 - a. definisjoner av mislighold og verdifall som benyttes for regnskapsformål,
 - b. en beskrivelse av metodene som brukes for å fastsette verdiendringer og nedskrivninger,
 - c. samlet engasjementsbeløp etter eventuell nedskrivning og uten hensyn til eventuell sikkerhetsstillelse og engasjementenes gjennomsnittlige størrelse i løpet av perioden, oppdelt i engasjementstyper,
 - d. samlet engasjementsbeløp oppdelt i engasjementstyper fordelt:
 1. på signifikante geografiske områder,
 2. på bransjer eller type av motparter og
 3. etter gjenstående løpetid,
 - e. oppdelt etter signifikante bransjer eller typer av motpart:
 1. samlet engasjementsbeløp for engasjementer med verdifall og forfalte engasjementer, angitt separat,
 2. verdiendringer og nedskrivninger og
 3. resultatførte verdiendringer i løpet av perioden,
 - f. separat angivelse av de samlede engasjementsbeløp med verdifall og misligholdte engasjementer fordelt på signifikante geografiske områder, herunder samlede verdiendringer og nedskrivninger og
 - g. separat angivelse av avstemning av endringer i henholdsvis verdiendringer og nedskrivninger for engasjementer med verdifall som skal omfatte:
 1. en beskrivelse av typen av verdiendringer og nedskrivninger,
 2. inngående balanser,
 3. beløp ført mot nedskrivninger i løpet av perioden,
 4. beløp som avsettes til eller tilbakeføres fra anslått sannsynlig tap på engasjementer i løpet av perioden, og eventuelt andre reguleringer og
 5. utgående balanser.
- (2) Verdiendringer og gjenvinning på tidligere nedskrevne engasjementer som registreres direkte i resultatregnskapet, skal fremgå.

§ 46–2. Kredittrisiko – standardmetoden

(1) Institusjoner som benytter standardmetoden, skal offentliggjøre følgende opplysninger for hver engasjementskategori:

- a. de ratingbyråene og eksportkreditbyråene som er benyttet, og årsak til eventuelt bytte av byrå,
- b. en beskrivelse av prosedyren for overføring og tildeling av ratingvurderinger, og
- c. samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter, og engasjementene som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

(2) Det skal fremgå hvilke engasjementskategorier hvert av de ulike ratingbyråene og eksportkreditbyråene er benyttet for.

§ 46–3. Kredittrisiko – IRB-metoden

Institusjoner som bruker IRB-metoden til å måle kredittrisiko, skal offentliggjøre følgende opplysninger:

- a. Kredittilsynets tillatelse til bruk av metodene og de overgangsordningene og den innføringsplanen institusjonen benytter,
- b. en forklaring av:
 1. oppbygningen av IRB-systemet, herunder bruken av eksterne ratinger,
 2. bruken av egenfastsatte risikoparametre ut over bruk for fastsettelse av beregningsgrunnlag og forventet tapt beløp,
 3. bruken av sikkerheter ved fastsettelse av risikoparametre og
 4. prosesser for styring og kontroll i IRB-systemet,
- c. en beskrivelse av prosessen for klassifisering, kvantifisering og validering for hver av engasjementskategoriene som nevnt i § 9–1 første ledd bokstav a til d og g, for egenkapitalposisjoner under PD/LGD-metoden og for hver av underkategoriene som nevnt i § 9–1 annet ledd, herunder misligholdsdefinisjon og datagrunnlag,
- d. samlet EAD for hver av engasjementskategoriene som nevnt i § 9–1. For engasjementer med stater, institusjoner og foretak og for massemarkedsengasjementer og egenkapitalposisjoner under PD/LGD-metoden, skal det for hver risikoklasse oppgis samlet EAD i klassen, samlet ubenyttet ramme og gjennomsnittlig risikovekt beregnet som beregningsgrunnlag dividert på total EAD. Institusjoner som bruker egne LGD-verdier eller egne KF-verdier, skal dessuten oppgi gjennomsnittlig LGD og gjennomsnittlig KF for hver risikoklasse eller tilsvarende aggregat. For spesialiserte foretak under sjablongmetoden skal EAD for hver underkategori og hver risikoklasse oppgis. For egenkapitalposisjoner der institusjonen anvender enkel risikovektmetode etter § 14–2, skal EAD for hver klasse oppgis,
- e. de faktiske verdiendringene i forrige periode for den enkelte engasjementskategori (for massemarkedsengasjementer: for hver underkategori) og utvikling fra tidligere perioder,
- f. de faktiske tapene i forrige periode og utvikling fra tidligere perioder, fordelt på risikoparametre og
- g. for hver kategori og underkategori som nevnt i bokstav d: en sammenlikning av egenfastsatte risikoparametre og, der det er relevant, de sentrale forklaringsvariablene bak disse parametrene, med faktisk utfall over lengre tid.

§ 46–4. Sikkerheter – kredittrisiko

Institusjoner som tar hensyn til sikkerheter ved fastsettelse av kapitalkrav for kredittrisiko, skal offentliggjøre følgende opplysninger:

- a. hovedtyper av pant som benyttes,
- b. hovedkategorier av og kredittverdighet til garantister og type kredittderivater som benyttes,
- c. samlet engasjementsbeløp og andelen som er sikret med garantier eller kredittderivater, fordelt på engasjementskategorier og underkategorier som nevnt i § 46–2 første ledd og § 46–3 første ledd bokstav d (etter motregning). For egenkapitalposisjoner og fond skal opplysningene gis for hver av de metodene som benyttes etter kapittel 14,
- d. samlet engasjementsbeløp og andelen som er sikret med pant, fordelt på engasjementskategorier og underkategorier som nevnt i § 46–2 første ledd og § 46–3 første ledd bokstav d (etter motregning og volatilitetsjusteringer). Bestemmelsen i første punktum gjelder ikke institusjoner som anvender avansert IRB-metode.
- e. en beskrivelse av retningslinjer og rutiner for:
 1. motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen,
 2. verdivurdering av sikkerheter, og
 3. styring av potensiell konsentrasjonsrisiko som følger av bruken av sikkerheter.

§ 46–5. Motpartsrisiko for derivater mv.

(1) Institusjonen skal offentliggjøre følgende opplysninger om motpartsrisiko for derivater mv.:

- a. engasjementsbeløp beregnet etter metoden institusjonen benytter etter del V og § 37–3,
- b. brutto virkelig verdi av kontraktene og netto virkelig verdi etter motregning og sikkerheter,
- c. nominell verdi av kredittderivater benyttet til sikring, fordelt etter type derivat mv.,

- d. nominell verdi av kredittderivater fordelt etter om de holdes for egne eksponeringer eller på vegne av andre og videre brutt ned på kjøpt og solgt beskyttelse for hver type kredittderivat, og
 - e. en beskrivelse av retningslinjer og rutiner for sikkerhetsstillelse, herunder hvilken sikkerhet institusjonen er forpliktet til å stille ved svekket rating.
- (2) Ved bruk av IMM-metode skal institusjonen offentliggjøre:
- a. Kredittilsynets tillatelse til bruk av metoden,
 - b. en beskrivelse av metoden for hver kontraktstype etter § 20–2 og hver type derivat mv.,
 - c. en beskrivelse av stresstester som benyttes,
 - d. en beskrivelse av metoder for ettertesting og validering,
 - e. resultatene fra ettertestingen og en vurdering av resultatene,
 - f. estimert alfa dersom institusjonen har fått tillatelse av Kredittilsynet til å estimere alfa, og
 - g. en beskrivelse av retningslinjer og rutiner for identifisering og styring av samvariasjon mellom misligholdssannsynlighet og risikofaktorer, og samvariasjon mellom eksponering og misligholdssannsynlighet.

§ 46–6. *Verdipapirisering*

(1) Institusjoner som fastsetter beregningsgrunnlag etter del VI om verdipapirisering, skal offentliggjøre følgende opplysninger:

- a. institusjonens målsettinger for verdipapiriseringen,
- b. institusjonens roller i verdipapiriseringsprosessen,
- c. metodene som institusjonen bruker for fastsettelse av beregningsgrunnlaget,
- d. institusjonens regnskapsprinsipper for verdipapirisering, herunder:
 - 1. hvorvidt transaksjonene behandles som salg eller finansiering,
 - 2. føring av gevinster og tap ved salg,
 - 3. de sentrale forutsetningene for verddivurdering av ikke-avhendete kapitalinteresser og
 - 4. behandlingen av syntetisk verdipapirisering, hvis dette ikke er omfattet av andre regnskapsprinsipper.
- e. foretaksnavnene til de ratingbyråene som brukes ved verdipapirisering, og de typene av engasjementer som de enkelte byråene brukes til,
- f. verdien av de samlede utestående engasjementene som er verdipapirisert (oppdelt i tradisjonell og syntetisk), fordelt på engasjementstyper,
- g. verdipapiriseringsposisjoner fordelt på engasjementstyper etter:
 - 1. samlet verdi,
 - 2. engasjementer med verdifall,
 - 3. misligholdte engasjementer,
 - 4. registrerte gevinster ved salg, og
 - 5. registrerte tap ved salg.
- h. samlet verdi av henholdsvis ikke-avhendete og ervervete verdipapiriseringsposisjoner fordelt:
 - 1. på engasjementstyper og
 - 2. etter risikovekter. Engasjementer som er tildelt en risikovekt på 1250 prosent, eller som er fratrukket i ansvarlig kapital, skal angis særskilt.
- i. samlet utestående verdi av verdipapiriserte trekkrettigheter, fordelt etter overdragende institusjons interesser og investors interesser, og
- j. en oversikt over verdipapiriseringsaktiviteter i perioden.

(2) Institusjoner som bidrar med midler til en verdipapirisering ut over de kontraktsmessige forpliktelsene, skal offentliggjøre støttens effekt på institusjonens ansvarlige kapital.

§ 46–7. *Posisjons-, valuta-, og varerisiko – VaR-metode*

Institusjoner som beregner kapitalkrav etter VaR-metode, skal offentliggjøre følgende opplysninger:

- a. Kredittilsynets tillatelse til bruk av metoden,
- b. for hver delportefølje en beskrivelse av:
 - 1. modellen,
 - 2. stresstester som benyttes og
 - 3. metoder for ettertesting og validering.
- c. høyeste, laveste og gjennomsnittlig VaR-beløp,
- d. resultatene fra institusjonens ettertesting og en vurdering av eventuelle overskridelser og
- e. en beskrivelse av hvordan VaR-systemet er i overensstemmelse med kravene til verddivurdering.

§ 46–8. *Operasjonell risiko – AMA-metode*

(1) Institusjoner som benytter AMA-metode skal offentliggjøre følgende opplysninger:

- a. Kredittilsynets tillatelse til bruk av metoden,
- b. en beskrivelse av metodegrunnlaget, herunder hvordan interne data, eksterne data, scenarioanalyser og faktorer knyttet til virksomheten inngår, og
- c. en beskrivelse av i hvilken grad det er tatt hensyn til forsikring eller andre metoder for risikooverføring ved beregningen av kapitalkravet.

(2) Dersom institusjonen kombinerer metoder, skal det fremgå hvilken metode som brukes for de ulike forretningsområdene, og hvor stor andel av den operasjonelle risikoen som dekkes i disse metodene.

§ 46–9. Egenkapitalposisjoner utenfor handelsporteføljen

Institusjonen skal offentliggjøre følgende opplysninger om egenkapitalposisjoner utenfor handelsporteføljen:

- a. investeringer fordelt etter formål,
- b. en oversikt over regnskapsprinsipper og verdivurderingsmetoder,
- c. bokført verdi og virkelig verdi,
- d. type og verdi av børsnoterte aksjer, unoterte aksjer i diversifiserte porteføljer og andre engasjementer,
- e. samlede realiserte gevinster eller tap som følge av salg og likvidasjon i perioden, og
- f. samlede urealiserte gevinster og tap i henhold til verdivurderingen og beløpenes eventuelle medregning i kjernekapital eller tilleggskapital.

§ 46–10. Renterisiko utenfor handelsporteføljen

Institusjonen skal offentliggjøre følgende opplysninger om renterisiko i posisjoner som ikke inngår i handelsporteføljen:

- a. engasjementer med renterisiko og egenskapene ved disse, metoder for å måle renterisiko og hvor ofte renterisiko måles, og
- b. endringer i perioden i inntekt og verdi fordelt på valutatype beregnet etter institusjonens metode.

Del X. Krav til styring og kontroll

Kapittel 47. Generelle krav

§ 47–1. Styrets rolle

(1) Institusjonens styre skal godkjenne og regelmessig vurdere retningslinjer for å påta institusjonen risikoer og for å identifisere, styre, overvåke og kontrollere risikoer som institusjonen er eller kan bli eksponert for, herunder risikoer knyttet til makroøkonomiske forhold.

(2) Styret skal fastsette retningslinjer for skille mellom institusjonens forskjellige funksjoner og for forebygging av interessekonflikter.

§ 47–2. Risikostyring og kontroll

(1) Institusjonens retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko skal minst omfatte følgende risikoer:

- a. kreditt- og motpartsrisiko,
- b. restrisiko,
- c. konsentrasjonsrisiko,
- d. risikoer knyttet til verdipapiriseringsaktiviteter,
- e. markedsrisiko,
- f. renterisiko i portefølje for annen virksomhet enn handelsportefølje,
- g. operasjonell risiko og
- h. likviditetsrisiko.

(2) Kredittporteføljene skal diversifiseres i samsvar med institusjonens markeds målsetting og overordnede kredittstrategi.

(3) Retningslinjene for kreditt- og motpartsrisiko skal minst omfatte prosedyrer for bevilgning, endring, fornyelse og refinansiering av kreditt, prosedyrer for identifisering og håndtering av problemengasjementer og prosedyrer for verdireguleringer og nedskrivninger.

(4) Ved verdipapirisering som omfatter trekkrettigheter med adgang til førtidig innfrielse, skal det tas hensyn til likviditetssituasjonen både ved avtalt og ved førtidig innfrielse.

(5) Retningslinjene for operasjonell risiko skal omfatte beredskapsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved alvorlige driftsforstyrrelser.

(6) Det skal utarbeides alternative scenarier for likviditetsrisiko. Forutsetningene som vurderingene bygger på, skal vurderes regelmessig.

Kapittel 48. Særlige krav – interne metoder

§ 48–1. Ansvar og rapportering

(1) Beslutning om at institusjonen skal benytte IRB-metode, IMM-metode, VaR-metode eller AMA-metode skal treffes av styret.

(2) Interne retningslinjer og rutiner for systemene skal godkjennes av styret.

(3) Daglig leder skal rapportere til styret. Rapporteringen skal inneholde en redegjørelse for risiko basert på systemene. For IRB-systemet skal redegjørelsen minst omfatte:

- a. risikoprofil innen de fastsatte risikoklassene,
- b. reklassifisering av engasjementer i forhold til risikoklasser (migrasjon) og
- c. resultater fra stresstesting og validering.

§ 48-2. Organisering av risikokontroll

(1) Institusjonen skal organisere en betryggende risikokontroll som skal være uavhengig av beslutninger knyttet til enkeltengasjementer og eksponeringer. Risikokontrollen skal rapportere til øverste ledelse.

(2) Risikokontrollen skal påse at systemene gjennomføres, følges opp og dokumenteres i samsvar med denne forskrift og interne retningslinjer og rutiner og overvåke institusjonens risiko.

(3) For IMM-metode og VaR-metode skal risikokontrollen daglig overvåke og rapportere institusjonens risikoeksponering samt overholdelse av risikorammer. Rapportene skal vurderes av ledelse med tilstrekkelig myndighet til å redusere både enkeltposisjoner og institusjonens samlede risikoeksponering.

(4) Kredittilsynet kan tillate at en institusjon som benytter informasjon utarbeidet av andre enn institusjonen selv, også kan overlate til disse å utarbeide dokumentasjon av IRB-systemet for bruk som nevnt i første og annet ledd, forutsatt at Kredittilsynet har samme tilgang til informasjon, herunder gjennom stedlig tilsyn, som om dokumentasjonen var utarbeidet av institusjonen selv.

§ 48-3. Stresstesting og validering av modeller

(1) Institusjonen skal fastsette retningslinjer og rutiner for stresstesting.

(2) Institusjonen skal ha retningslinjer og rutiner:

- a. om gjennomføring av validering, herunder at validering utføres på konsekvent måte,
- b. som angir en statistisk metode for å validere hver statistiske modell, og
- c. for hvilke avvik som skal medføre ny vurdering av modellen eller estimatene.

§ 48-4. Internrevisjonen

(1) Institusjonens internrevisjon skal regelmessig revidere systemet og bruken av det, herunder etterlevelsen av denne forskrift. IRB- og VaR-systemet skal revideres minst årlig.

(2) Revisjonen av IMM- og VaR-systemet skal omfatte både handelsenhetens og risikokontrollens virksomhet. I revisjonen skal det foretas en vurdering av:

- a. om dokumentasjonen av systemet er tilstrekkelig,
- b. organisering av risikokontrollen,
- c. integrering i den daglige risikostyringen, og påliteligheten i ledelsesinformasjonssystemet,
- d. framgangsmåte for godkjenning av risikoberegningsmodeller og systemer for verdsettelse som benyttes i handelsenheten og oppgjørs- og regnskapsenheten,
- e. valideringen av endringer i systemet,
- f. omfanget av risiko og kontrakter som fanges opp av modellen,
- g. om data er nøyaktige og fullstendige,
- h. om forutsetningene modellen bygger på, herunder volatilitets- og samvariasjonsantakelser, er korrekte,
- i. om verdivurderinger og beregninger av risikofølsomhet er nøyaktige,
- j. kontrollen for vurdering av pålitelighet av datakilder, samt om kildene er uavhengige og
- k. verifikasjon av modellenes nøyaktighet gjennom løpende ettertesting.

§ 48-5. Dokumentasjon

(1) Institusjonen skal kunne dokumentere systemene og endringer i disse samt hvordan institusjonen oppfyller kravene i denne forskriften.

(2) Dokumentasjonen skal minst omfatte:

- a. retningslinjer og rutiner,
- b. prosesser og kontrollfunksjoner knyttet til identifisering, klassifisering og kvantifisering,
- c. definisjoner av mislighold, tap og tapshendelser, og
- d. beskrivelse av modellene og forutsetninger for disse, tiltak for å sikre at de data modellen bygger på er representative, og statistisk metode for validering av statistiske modeller.

Del XI. Ikrafttredelse og overgangsordninger**Kapittel 49. Ikrafttredelse og overgangsordninger****§ 49-1. Ikrafttredelse**

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007.

§ 49-2. Overgangsordninger

(1) Frem til 31. desember 2007 kan institusjonene velge å beregne kapitalkravet etter forskrift 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak og forskrift 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak.

(2) Institusjoner som benytter IRB-metode, kan frem til 31. desember 2007 beregne kapitalkravet for kredittrisiko når det gjelder engasjementer som nevnt i § 3-3 og § 3-4, i forskrift 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak.

(3) Avansert IRB-metode kan tidligst benyttes fra 1. januar 2008.

(4) AMA-metode kan tidligst benyttes fra 1. januar 2008.

(5) Frem til 31. desember 2010 skal LGD for massemarkedsengasjementer med pant i boligeiendom som ikke er garantert av stater, justeres opp med én felles faktor dersom dette er nødvendig for å oppnå en EAD-vektet gjennomsnittlig LGD på minst 10 prosent.

(6) Frem til 31. desember 2010 kan LGD settes til 0,1125 for engasjementer som nevnt i § 12–1 annet ledd bokstav a.

(7) Institusjoner som benytter IRB- eller AMA-metode, skal i 2007, 2008 og 2009 minst ha en ansvarlig kapital som oppfyller henholdsvis 95, 90 og 80 prosent av minstekravet etter forskrift 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak og forskrift 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak.

(8) Tillatelse til å benytte IRB-metode i 2008 eller 2009 kan gis selv om erfaringsperioden som nevnt i § 3–3 første ledd første punktum ikke er lengre enn to år. Tillatelse til å benytte IRB-metode i 2007, kan gis selv om erfaringsperioden ikke er lengre enn ett år.

(9) Frem til 31. desember 2010 kan vurderingen i henhold til standardmetoden av om engasjementer med foretak i andre EØS-stater skal anses forfalt, foretas etter denne stats bestemmelser.

(10) Frem til 31. desember 2011 kan Kredittilsynet tillate at bestemmelsene i § 10–1 tredje ledd anvendes på alle engasjementer.

14. des. Nr. 1507 2006

Forskrift om endring i forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak.

Fastsatt av Finansdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven) § 2–9a niende ledd, lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 6–2 annet ledd og § 8–10a tiende ledd, lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. (forsikringsloven) og lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittloven) § 4, jf. § 1 annet ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 14 (direktiv 2006/48/EF) og nr. 30a (direktiv 2006/49/EF). Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 1. juni 1990 nr. 435 om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Denne forskrift gjelder for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak, forvaltningsselskaper for verdipapirfond, oppgjørssentraler, forsikringsselskaper, pensjonskasser og innskuddspensjonsforetak og angir hvordan den ansvarlige kapital i disse institusjonene defineres og beregnes i samsvar med de lovmessige minstekrav og krav om forsvarlig kapitaldekning.

§ 2 skal lyde:

Den ansvarlige kapitalen består av kjernekapital (§ 3) og tilleggskapital (§ 4). Ved beregningen gjelder fradrag, tillegg og begrensninger i henhold til § 7 til § 9.

§ 3 nr. 9 skal lyde:

9. Annen egenkapital

§ 3 nytt nr. 12 skal lyde:

12. Fond for urealiserte gevinster

§ 3 nåværende nr. 12–14 blir nye nr. 13–15.

§ 4 nye nr. 5 og 6 skal lyde:

5. 45 prosent av netto urealisert gevinst på aksjer, andeler og grunnfondsbevis klassifisert som tilgjengelig for salg, jf. International Accounting Standards (IAS) 39. Bestemmelsen gjelder ikke for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.

6. 45 prosent av urealiserte gevinster på investeringseiendommer og varige driftsmidler som omfattes av § 7 første ledd bokstav i, jf. International Accounting Standards (IAS) 40 og IAS 16. Bestemmelsen gjelder ikke for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.

§ 5 oppheves.

§ 7 første og annet ledd skal lyde:

Følgende poster skal trekkes fra i kjernekapitalen:

- Akkumulert underskudd.
- Beholdning av egne aksjer/grunnfondsbevis.
- Bokført goodwill, utsatt skattefordel og andre immaterielle aktiva.
- Overfinansiering av pensjonsforpliktelser, hensyntatt effekten av utsatt skatt.

- e. Nettofortjenesten fra kapitaliseringen av fremtidige inntekter fra verdipapiriserte aktiva som benyttes til kredittstøtte.
- f. Utbytte og konsernbidrag avsatt til utdeling som er klassifisert som egenkapital, jf. International Accounting Standards (IAS) 10.
- g. Netto urealisert gevinst på aksjer, andeler og grunnfondsbevis klassifisert som tilgjengelig for salg hensyntatt effekten av utsatt skatt, jf. International Accounting Standards (IAS) 39. Bestemmelsen gjelder ikke for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.
- h. Netto urealisert gevinst på utlån, sertifikater og obligasjoner klassifisert som tilgjengelig for salg hensyntatt effekten av utsatt skatt, jf. International Accounting Standards (IAS) 39. Bestemmelsen gjelder ikke for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.
- i. Urealiserte gevinster på investeringseiendommer og varige driftsmidler som inngår i kjernekapitalen, jf. International Accounting Standards (IAS) 40 og IAS 16. Bestemmelsen gjelder ikke for livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.
- j. Netto urealisert gevinst på sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring hensyntatt effekten av utsatt skatt, jf. International Accounting Standards (IAS) 39.
- k. Urealisert gevinst inkludert i kjernekapitalen som følge av redusert verdi av gjeld, og som skyldes en svekkelse av institusjonens egen kredittverdighet, jf. International Accounting Standards (IAS) 39.
- l. Egenkapitalkomponenter for convertible obligasjoner som institusjonen selv har utstedt, jf. International Accounting Standards (IAS) 32.
- m. Femti prosent av bokførte verdier av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak for den del av den ansvarlige kapital i den mottakende finansinstitusjon eller verdipapirforetak som overstiger to prosent. Det skal ikke gjøres fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak som ved anvendelsen av kapitaldekningsreglene på konsolidert basis skal konsolideres med rapporterende institusjon. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke for livsforsikring med investeringsvalg uten avkastningsgaranti.
- n. Femti prosent av bokførte verdier av ansvarlig kapital som ikke trekkes fra i henhold til første ledd bokstav m første punktum og annet ledd bokstav b første punktum, for den delen av summen av slik ansvarlig kapital som overstiger ti prosent av finansinstitusjonens eller verdipapirforetakets egen ansvarlige kapital. For forsikringsselskaper gjelder bestemmelsen etter første punktum for bokførte verdier av ansvarlig kapital som overstiger femti prosent av forsikringsselskapets egen ansvarlige kapital. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke for livsforsikring med investeringsvalg uten avkastningsgaranti.
- o. Femti prosent av kreditt eller garanti som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2–35 første ledd nr. 1 bokstav b.
- p. Femti prosent av engasjementsbeløp for verdipapiriseringsposisjoner som risikovektes med 1250 prosent etter kapitalkravsforskriften del VI om verdipapirisering, og som ikke omfattes av første ledd bokstav o og annet ledd bokstav d. Fradrag skal ikke foretas dersom institusjonen har valgt å la postene inngå i beregningsgrunnlaget for kapitaldekning.
- q. Femti prosent av positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15–7.
- r. Minstekrav til reassuranseavsetning beregnet i samsvar med forskrift 10. mai 1991 nr. 301 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring og forskrift 18. november 1992 nr. 1242 om forsikringstekniske avsetninger og risikostatistikk i skadeforsikring (utfyllende).
- s. Dersom fradragene i tilleggskapitalen i henhold til § 7 annet ledd bokstav a til og med f til sammen er høyere enn tilleggskapitalen beregnet i henhold til § 4, skal det overskytende beløpet trekkes fra kjernekapitalen.

Følgende poster skal trekkes fra i tilleggskapitalen:

- a. Beholdning av egne instrumenter nevnt i § 4 nr. 2 og 3.
- b. Femti prosent av bokført verdi av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak for den del av den ansvarlige kapital i den mottakende finansinstitusjon eller verdipapirforetak som overstiger to prosent. Det skal ikke gjøres fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner og verdipapirforetak som ved anvendelsen av kapitaldekningsreglene på konsolidert basis skal konsolideres med rapporterende institusjon. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke for livsforsikring med investeringsvalg uten avkastningsgaranti.
- c. Femti prosent av bokført verdi av ansvarlig kapital som ikke trekkes fra etter første ledd bokstav m første punktum og annet ledd bokstav b første punktum, for den delen av summen av slik kapital overstiger ti prosent av finansinstitusjonens eller verdipapirforetakets egen ansvarlige kapital. For forsikringsselskaper gjelder bestemmelsen etter første punktum for bokførte verdier av ansvarlig kapital som overstiger femti prosent av forsikringsselskapets egen ansvarlige kapital. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke for livsforsikring med investeringsvalg uten avkastningsgaranti.
- d. Femti prosent av kreditt eller garanti som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2–35 første ledd nr. 1 bokstav b.
- e. Femti prosent av engasjementsbeløp for verdipapiriseringsposisjoner som risikovektes med 1250 prosent etter kapitalkravsforskriften del VI om verdipapirisering, og som ikke omfattes av første ledd bokstav o og annet

ledd bokstav d. Slikt fradrag skal ikke foretas dersom institusjonen har valgt å la postene inngå i beregningsgrunnlaget for kapitaldekning.

f. Femti prosent av positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15–7.

§ 7 tredje ledd oppheves.

Ny § 8 skal lyde:

§ 8. *Tillegg*

Følgende poster skal legges til kjernekapitalen:

- a. Netto urealisert tap på utlån, sertifikater og obligasjoner klassifisert som tilgjengelig for salg, jf. IAS 39, med unntak for nedskrivning som følge av svekket kredittverdighet. Bestemmelsen gjelder ikke for livsforsikringselskaper og pensjonskasser.
- b. Netto urealisert tap på sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring, jf. International Accounting Standards (IAS) 39.
- c. Urealisert tap fratrukket kjernekapitalen som følge av økt verdi av gjeld og som skyldes en bedring av institusjonens egen kredittverdighet, jf. International Accounting Standards (IAS) 39.

Nåværende § 8 blir ny § 9 som skal lyde:

§ 9. *Begrensninger*

Følgende begrensninger skal gjelde:

- a. Summen av de poster som inngår i tilleggskapitalen kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen etter fradrag av postene nevnt i § 7 første ledd bokstav a til l og r og tillegg av postene nevnt i § 8 bokstav a til c.
- b. Ansvarlig lånekapital med fastsatt løpetid kan ikke tilsvare et høyere beløp enn tilsvarende 50 prosent av kjernekapitalen etter fradrag av postene nevnt i § 7 første ledd bokstav a til l og r og tillegg av postene nevnt i § 8 bokstav a til c.
- c. For kredittforeninger skal summen av ansvarlig lånekapital med fastsatt løpetid og medlemmers tilleggsansvar ikke overstige 50 prosent av kjernekapitalen etter fradrag av postene nevnt i § 7 første ledd bokstav a til l og r og tillegg av postene nevnt i § 8 bokstav a til c.
- d. For gjensidige forsikringselskaper som har avgrenset bransjekonsesjon og arbeider i et avgrenset geografisk område, gjelder de begrensninger på den ansvarlige lånekapitals andel av garantifondet som er gitt i konsesjonsvilkårene.

Nåværende § 9 og § 10 blir nye § 10 og § 11.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1508 2006

Forskrift om nye omregningsfaktorer for produkter av torsk og hyse.

Fastsatt av Fiskeridirktøren 15. desember 2006 med hjemmel i forskrift 7. november 1994 nr. 989 om omregningsfaktorer fra produktvekt til rund vekt § 3, jf. lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9 og lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3, og forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1. Kunngjort 22. desember 2006.

§ 1. *Omregningsfaktor*

1. Torsk, filet uten buklapp med skinn uten bein:	3,45*
2. Torsk, filet uten buklapp uten skinn uten bein:	3,80*
3. Hyse, filet uten buklapp med skinn uten bein:	3,30*
4. Hyse, filet uten buklapp uten skinn uten bein:	3,70*

Faktorene merket med * er etablert med administrativ status. Det vil si at de er fastsatt med basis i et foreløpig beslutningsgrunnlag, og vil gjelde inntil et komplett datagrunnlag foreligger.

§ 2. *Beskrivelse av produkt*

Ved beregning av kvantum levende vekt ved kvoteavregning og kontroll av de beskrevne produkter, skal omregningsfaktorer angitt i forskriftens vedlegg benyttes (jf. vedlegg datert 15. desember 2006 versjon I).

§ 3. *Straff*

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskrift straffes i henhold til § 53 i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. og § 8 i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone og § 4 i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007.

Vedlegg 1

Se her for å lese [vedlegg 1](#).

15. des. Nr. 1509 2006**Forskrift om stopp i trålgruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 15. desember 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1663 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 § 26. Kunngjort 22. desember 2006.

§ 1. Stopp i fisket

Trålgruppens fiske etter norsk vårgytende sild stoppes med virkning fra 15. desember 2006 kl. 16.00.

Siste frist for innmelding til Norges Sildesalgslag er satt til 15. desember 2006 kl. 18.00.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskrift, straffes etter lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

15. des. Nr. 1510 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 15. desember 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endring:

§ 18 fjerde og femte ledd skal lyde:

Fartøy med hjemmelslengde fra og med 15 til 21 meter i fisket etter torsk, kan fra og med 5. mai 2006 fiske en tilleggskvote (maksimalkvote) av torsk på 10%. Fra og med 31. august 2006 økes tilleggskvoten med 25% av fartøykvoten og maksimalkvotetillegget gitt 5. mai 2006. Fra og med 11. oktober 2006 økes tilleggskvoten med 12,5% av fartøykvoten og tidligere gitte maksimalkvotetillegg. Fra og med 27. november 2006 økes tilleggskvoten med 15% av fartøykvoten og tidligere gitte maksimalkvotetillegg. Fra og med 15. desember 2006 økes tilleggskvoten med 11,4% av fartøykvoten og tidligere gitte maksimalkvotetillegg.

Fartøy med hjemmelslengde fra og med 21 til 28 meter i fisket etter torsk, kan fra og med 11. oktober 2006 fiske en tilleggskvote (maksimalkvote) av torsk på 11,2%. Fra og med 27. november 2006 økes tilleggskvoten med 15% av fartøykvoten og maksimalkvotetillegget gitt 11. oktober 2006. Fra og med 15. desember 2006 økes tilleggskvoten med 11,4% av fartøykvoten og tidligere gitte maksimalkvotetillegg.

II

Endringen trer i kraft straks.

18. des. Nr. 1511 2006**Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling i private medisinske laboratorie- og røntgenvirksomheter.**

Fastsatt av Helsedepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–5 fjerde ledd og § 22–2 andre ledd, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6–2, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 5–1 siste ledd og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 5–5 nr. 1 og 2. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 27. juni 2003 nr. 959 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling i private medisinske laboratorie- og røntgenvirksomheter gjøres følgende endringer:

Kapittel II underkapittel A og B skal lyde:

A. Takster for private medisinske laboratorievirksomheter

Takster for laboratorieundersøkelser og prøver, gjeldende fra 1. januar 2007.

Alminnelige undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Egenand.</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
701a	Taking av blodprøver	40,-	0,-		0

Enkel undersøkelse

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
703	Inkubering av objektglass agar (inkl. prøveglass)	5,-		0

Enkle kvantitative og mer tidkrevende kvantitative undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
704c	Mikroskopisk undersøkelse av farget preparat (mikrober eosinofile)	6,-		0
704e	Kuldeagglutinerer	6,-		0
704f	Normotest	6,-		0
704g	Bestemmelse av blødningstid eller koagulasjonstid	6,-		0
704j	Blod i fæces	6,-		0
704k	Trichomonas vaginalis i sekret	6,-		0
704l	Mikroskopisk undersøkelse av fæces	6,-		0

Mer krevende kvantitative undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
705a	Blod i fæces (prøve foretatt hjemme med utlevert impregnert materiell (Minst 3 prøver fra forskjellige dager))	9,-		0
705b	Telling av reticulocytter	9,-		0
705c	Telling av eosinofile leukocytter	9,-		0
705d	Telling av basofilt punkterte erythrocytter	9,-		0
705e	Bestemmelse av osmotisk resistens	9,-		0
705f	MCV	9,-		0
705g	Frøstilling og farging av blodutstryk	9,-		0
705h	Prøvetaking til direkte immunfluorescens for xhlamydia og herpes	9,-		0
705i	Skabbmidd eller sopp	9,-		0
705j	Mikroskopisk undersøkelse av tørket/fiksert og farget preparat med spesifikk fargemetode, både mikrober og eosinofili	9,-		0
705k	Immunologisk CRP-test	9,-		0

Tid- eller spesielt kompetansekrevede undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
706a	Oversiktsmikroskopi av blod i farget preparat eller differensialtelling	13,-		0
706b	Undersøkelse av syreforhold/ventrikkelaspirasjon	13,-		rep.
706c	Ny undersøkelse etter stimulering	7,-		0
706d	Administrasjon av belastningsdoser og etterfølgende overvåking, prøvetaking og utført analyse	25,-		0
706e	Tillegg for flere prøver	13,-		0
706f	Telling av trombocytter	13,-		0
706g	Immunologisk R.A.-test	13,-		0
706h	Immunologisk graviditetstest HCG-test	13,-		0
706i	Immunologisk test på mikroalbumin i urin	13,-		0
706j	Immunologisk test på blod fra nedre del av tarmen	13,-		0
706k	Immunologisk test på bakterieantigen (streptokokker)	13,-		0
706l	Immunologisk test på virusantigen mononucleose	13,-		0
707a	Taking av EKG	10,-		0
707b	Tyding av EKG	10,-		0

Tørrkjemiske analyser (reflektometrisk eller fotometrisk avlesning)

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
708a	Glukose (blodsukkertest)	5,-		0
708b	Andre analyser av: Kolesterol, triglycerider, kalium, kreatinin, urinstoff, urinsyre, GGT (gamma gt), ASAT, ALAT, (CK) kreatinin kinese, bilirubin amylase, LDH Lactosehydrogenase	5,-		5
709	HbA1 c – glykosert hemoglobin for bestemmelse av langtidsglukose	24,-		0
710	Trombotest	13,-		0

Klinisk nevrofysiologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
720a	Taking av standard – electroencephalogram (EEG)	32,-		rep.
720b	Tyding av standard – electroencephalogram (EEG)	21,-		rep.
720c	Nødvendig medikamentell aktivering	24,-		rep.
721	Taking og tyding av spesielt arbeids-/tidkrevende EEG-undersøkelser (telemetri, videometri, polygradi, kontinuerlig langtidsregistrering med spesialelektroder, prematur, prematur neonatal-perinatal registrering)	108,-		rep.
722	Neurografiundersøkelse og undersøkelse av senresponser og dekrementreaksjon/elektromyografiundersøkelse (standard EMG, fibertetthet, singlefibre EMG, kvantitativ EMG, makro EMG)	62,-		rep.
723	Evoked responseundersøkelse av sentrale sensoriske eller motoriske baner (SEP, UER, AER, ECS)	62,-		rep.
725	Elektroretinografi	26,-		rep.
726	Neurofysiologisk/kvantitativ sensibilitetsundersøkelse eller dynamometri	20,-		rep.

Immunhematologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
728a	Fullstendig blodtyping etter ABO-systemet	7,-		rep.
728b	Rh(D)-typing, M-typing, N-typing	5,-		rep.
728c	Andre typeringer med mer kostbare sera	7,-		rep.
729a	Undersøkelse på irregulære blodtypeantistoffer. Enkel og utvidet forlikelighetsprøve (for hver ytterligere forlikelighetsprøve samtidig til samme mottaker regnes 50% tillegg)	15,-		rep. 50%
729b	Mer omfattende immunhematologiske undersøkelser	19,-		rep.
730a	Direkte antiglobulinreaksjon hos nyfødte	7,-		rep.
730b	Identifikasjon av antigen med indirekte hemagglutinasjonsinhibisjonsteknikk (ved titrering regnes 25% tillegg)	12,-		25%
730c	Identifikasjon og titrering av antistoff med indirekte hemagglutinasjonsteknikk	15,-		rep.
730d	Immunelektroforese/immunologisk kvantitering av proteiner	30,-		rep.

Medisinsk mikrobiologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
731a	Grampreparat eller KOH-preparat som egen undersøkelse	11,-		rep.
731b	Identifikasjon og karakterisering av bakterier ved serologisk eller biokjemisk teknikk	11,-		rep.
731c	Enkle agglutinasjonsundersøkelser på antistoff mot rubella og HBs antigen IHA, Revers HA, MKR og VDRL	11,-		rep.
731d	Kuldeagglutinasjon	11,-		rep.
731e	Hurtigprøve eller titrering	11,-		rep.
731f	Agglutinasjon med bakterieantigen	11,-		rep.
732a	Ziehl-Neelsen-preparat som egen undersøkelse	16,-		rep.
732b	Undersøkelse av malariapreparat tykk eller tynn dråpe	16,-		rep.
732c	Spirocheter, mørkefelt	16,-		rep.
732d	Dyrking av bakterier, gjærsopp	16,-		rep.
732e	Trichomonas	16,-		rep.
732f	Sterilitetskontroll av dialyse og infusjonsvæsker	16,-		rep.
732g	Resistens, lapp-/tablettmetoden	16,-		rep.
732h	Paul-Bunnels reaksjon	16,-		rep.
732i	Hemolyse i gel	16,-		rep.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
732j	Latexagglutinasjon for viruspåvisning, hurtigprøve	16,-		rep.
732k	Antistreptolysintitrering	16,-		rep.
732l	Antistaflosintitrering	16,-		rep.
733	Mer kompliserte og ressurskrevende undersøkelser som f.eks. IHA, KBR og IH med bakterie-/virusantigen (per antigen). ELISA/RIA/IF. HIV-test	20,-		rep.
734a	Dyrking av blodkulturer, patologene tarmbakterier, anaerobe bakterier, mykobakterier, muggsopper, dermatofyter	24,-		rep.
734b	Steriliseringskontroll av transfusjonsblod	24,-		rep.
734c	Artsidentifikasjon av koagulasenegative stafylokokker	24,-		rep.
734d	Poding av egg	24,-		rep.
734e	Drikkevannsundersøkelse med filter	24,-		rep.
734f	Fagtyping	24,-		rep.
734g	Antibiotikakonsentrasjonsbestemmelse	24,-		rep.
734h	Undersøkelse på protezoer og helminter i fæces med konsentrering	24,-		rep.
734i	Well-Felix-reaksjon	24,-		rep.
734j	FTA-ABS	24,-		rep.
734k	Nøytralisasjonsreaksjon virusantistoff (per antigen)	24,-		rep.
734l	ELISA/RIA/IF spesifikt 1 gM. Hepatitt C-virus	24,-		rep.
734m	Antistoffundersøkelse	24,-		rep.
735a	Særlig kompliserte og ressurskrevende undersøkelser som f.eks. krever bruk av kostbart utstyr	44,-		rep.
735b	Dyrking av chlamydia	44,-		
735c	Mycoplasma/Ureoplasma med artsidentifikasjon	44,-		rep.
735d	Drikkevannsundersøkelse rør	44,-		rep.
735e	Arts-/typeidentifikasjon av mycobakterier	44,-		rep.
735f	Antibiotikakonsentrasjonsbestemmelse med EMIT eller fluorescenspolarisasjon	44,-		rep.
735h	Poding på dyr	44,-		rep.
735i	Toxoplasma	44,-		rep.
735j	Dye-test	44,-		rep.
735k	Weils reaksjon	44,-		rep.
735l	TPI	44,-		rep.
735m	Elektronmikroskopi	44,-		rep.
735n	Undersøkelser på protozoer og helminter i fæces med konsentrering og farging	44,-		rep.
738	Serologisk screening som ledd i svangerskapskontroll	20,-		rep.
739a	HGE med IF-test	143,-		
739b	HGE med PCR	118,-		

Patologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
742a	Diagnostisk biopsi eller lite operasjonspreparat (eksisjonsbiopsi)	57,-		F2 rep.
742b	Større operasjonspreparat eller multiple diagnostiske biopsier	100,-		F2 rep.
743a	Cytologisk fremstilling og gransking av cervicivaginalutstryk inntil 2 glass	24,-		F2 rep.
743b	Fremstilling og gransking av andre cytologiske preparater, inntil 4 glass	55,-		F2 rep.
744	Takst for særlig ressurskrevende spesialundersøkelser som immunhistokjemi og enzymhistokjemi med flere markører o.a. for de første 2 timer	167,-		F2 rep.
745	Annet spesifisert merarbeid per påbegynt halvtimer/revisjon, fremstilling og innsending av innkalt tidligere prøve	29,-		F2 rep.

Merknad F2

Takstene innen patologi kan kreves også for prøver og undersøkelser utført av odontolog som har spesialkompetanse innen oral patologi.

Medisinsk genetik

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
748	Kromosomundersøkelser	336,-		rep.

Klinisk kjemi og endokrinologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
752a	Enkle kvalitative analyser	4,-		rep.
752b	Enkle fargereaksjoner i urin	4,-		rep.
752c	Flokkulasjonsresipitatanalyser	4,-		rep.

Enkle kvantitative analyser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
754	Albumin (fotometrisk bestemmelse), ascorbinsyre, bikarbonat, bilirubintotal, bromid, galaktose, glukose, jern, kalium, kalsium, klorid, kolesterol, karbamid (urinstoff), kreatin, kreatinin, methemoglobin, natrium, oksygenmetning, osmolalitet, pH, proteintotal, sulfhemoglobin, uorganisk fosfaturinsyre	7,-		rep.

Mer krevende kvantitative undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
755	Ammonium, bilirubin-fraksjonert, enzymaktiviteter, fosfolipider, frie fettsyrer, glyserol, karbomonoksyd, kalsiumionisert kolestrolfraksjon, lithium, magnesium, melkesyre, pyrodruesyre, TIBC, triglyserider, vitamin A eller bestemt med fotometrisk metode, graviditetstest i urin inkl. reagensene	9,-		rep.

Kompliserte og mer ressurskrevende analyser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
756a	Fett i fæces	17,-		rep.
756b	Nitrogen i fæces	17,-		rep.
756c	Konkrementanalyse	17,-		rep.
756d	Kvantitativ bestemmelse av aminosyrer	17,-		rep.
756e	Nyreclearance	17,-		rep.
756f	Proteinbunden jod	17,-		rep.
756g	Totaljod	17,-		rep.
756h	Spektrofotometrisk undersøkelse av amnionvæske	17,-		rep.
756i	Syrebasestatus med blodgasser, komplett	17,-		rep.
756j	Tynnskikt-kromatografisk undersøkelse av aminosyrer, glykoseproteiner, medikamenter	17,-		rep.
756k	Hormoner bestemt med fotometriske metoder	17,-		rep.

Meget kompliserte analyser og/eller analyser som krever meget kostbar apparatur/reagenser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
757a	Immunologisk kvantitering av enkeltproteiner	23,-		rep.
757b	Direkte bestemmelse av alkoholer, hormoner, medikamenter, vitaminer eller andre organiske forbindelser med RIA, EIA, gass- eller væskekromatografiske metoder	23,-		rep.
757c	Elektroforetisk separasjon av proteiner inkl. eventuell oppkonsentrering av materialet	23,-		rep.
757d	Immunelektroforese	23,-		rep.
757e	Spormetaller bestemt med atomabsorbasjon	23,-		rep.

Særdeles kostbare, kompliserte analyser og tidkrevende funksjonsundersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
758a	Belastningsundersøkelser med glukose, insulin o.l.	46,-		4
758b	Bestemmelse av hormoner, medikamenter og andre organiske forbindelser med RIA, EMIT	46,-		4
758c	Gass- eller væskekromatografisk metodikk etter forutgående ekstraksjon og rengjøring av ekstraktet eller forutgående enzymbehandling	46,-		4
758d	Bestemmelse av hormoner, medikamenter og andre organiske forbindelser med RIA, EMIT etter forutgående kromatografisk separasjon	69,-		4
758e	Gass- eller væskekromatografisk metodikk etter forutgående kromatografisk separasjon	69,-		4

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
758f	Særlig tidrøvende og kompliserte hormonanalyser som nødvendiggjør flere kromatografiske separasjoner samt derivatdannelser for isolering eller isotopmerking	69,-		
758g	Bestemmelse av aminosyremønstre med aminosyreanalysator	69,-		4

Analyser utført samtidig i én prøve med en automatisk analysemaskin

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
759a	For inntil 6 rekvirerte analyser	19,-	F4	rep.
759b	For inntil 12 rekvirerte analyser	26,-	F4	rep.
759c	Flere enn 12 rekvirerte analyser	31,-	F4	rep.

Merknad F4

Taksten benyttes når laboratoriet tilbyr analysepakker (definerte kombinasjoner av analyser som utføres i samme prøve med ett analyseinstrument).

Nukleærmedisinske undersøkelser og terapi

Enkle og relativt lite tidkrevende undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
781a	Funksjonsundersøkelser	28,-	F5	rep. 50%
	Funksjonsundersøkelser av glandulathyreoidea	28,-	F5	rep.
781b	Bestemmelse av blodvolum	28,-	F5	rep.
781c	Bestemmelse av vevsgjennomblødning	28,-	F5	rep.
781d	Bestemmelse av radioaktivitet i biologisk materiale	28,-	F5	rep.
781e	Bestemmelse av utskiftbart Na, K, H ₂ O	28,-	F5	rep.

Mer tidkrevende undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
782a	Schilling test	57,-	F5	
782b	Schilling test utført med intrinsic factor	29,-	F5	
782c	Gjentakelse av schilling test med intrinsic factor	57,-	F5	
782d	Bestemmelse av fettresorpsjon	57,-	F5	
782e	Bestemmelse av proteintap	57,-	F5	rep.
782f	Bestemmelse av serumeggehvittens biologiske halveringstid	57,-	F5	rep.
782g	Elektroforese eller kromatografi av radioaktive forbindelser	57,-	F5	rep.
782h	Bestemmelse av blodlegemers nydannelse	57,-	F5	rep.
782i	Enkle funksjonsundersøkelser, som enkel renografi	57,-	F5	rep.
783a	Scintigrafisk undersøkelse av organer	84,-	F5	rep.
783b	Tillegg for scintigrafisk undersøkelse av mer enn 3 forskjellige projeksjoner	43,-	F5	rep.

Funksjonsundersøkelser som krever særlig bearbeidelse

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
784a	Renografi med utvidet funksjonsvurdering	84,-	F5	rep.
784b	Radiomiksjonscystografi	84,-	F5	rep.
784c	Radiocardiografi	84,-	F5	rep.
784d	Schuntundersøkelser	84,-	F5	rep.

Meget kompliserte og ressurskrevende undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
785a	Radiografi med utvidet funksjonsvurdering	112,-	F5	rep.
785b	Ved arbeidsbelastning og gjentatt registrering av radiografi med utvidet funksjonsvurdering	57,-	F5	rep.
785c	Måling av regional cerebral blodsirkulasjon	112,-	F5	rep.
785d	Bestemmelse av blodlegemers levetid	112,-	F5	rep.
785e	Tomografi	112,-	F5	rep.
786	Administrasjon av behandlingsdoser	22,-	F5	rep.

Merknad F5

For alle undersøkelsestakster gjelder at laboratoriets utgift til radioaktivt preparat utover kr 50,- per undersøkelse, skal belastes i tillegg til taksten. For administrasjon av behandlingsdoser gjelder at laboratoriets utgift til radioaktivt preparat i sin helhet skal belastes i tillegg til taksten.

Immunologi

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
791	Påvisning av antistoffer med indirekte immunfluorescensteknikk eller andre tilsvarende teknikker med merkede antistoffer	9,-		rep.
792	Påvisning av antigener i vev med direkte immunfluorescensteknikk eller andre tilsvarende immunologiske undersøkelser med merkede antistoffer (histoimmunologisk undersøkelse)			
792a	Oppsett med 1 antiserum	15,-		rep.
792b	Tillegg for hvert ytterligere antiserum	4,-		rep.

Undersøkelse av lymfocytter fra perifert blod

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
793a	Stimulering av lymfocytter i kultur, lymfocytt-transformasjonstest med 1 antigen eller mitogen	141,-		rep.
793b	Tillegg for hvert ytterligere antigen eller mitogen	20,-		rep.
793c	Kvantitering av T- og B-lymfocytter fra perifert blod	25,-		rep.

Undersøkelser på L.E.-celler

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
794a	Fremstilling av preparat	8,-		rep.
794b	Tyding av preparat	12,-		rep.
795a	Påvisning av antistoffer mot DNA ved FARR-teknikk	18,-		rep.
795b	Påvisning av antistoff eller antigen ved immundiffusjon	11,-		rep.

Serologisk allergiundersøkelse

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
796a	Kvantitering av immunglobulin E med radio-immuno-assay (RIA) eller enzym-immuno-assay (EIA)	24,-	F6	rep.
796b	Kvantitering av allergen-spesifikke antistoff med RIA eller EIA	34,-	F6	rep.

Merknad F6

Taksten forutsetter rekvirering på eget skjema og utført ved laboratorium med nødvendig allergologisk ekspertise.

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
797	Påvisning av spermieagglutiner	8,-		rep.

Prøver på fagocytose og kjemotakse

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
798a	Nitroblue-tetrazoliumprøve (NBT) uten stimulering	27,-		rep.
798b	Nitroblue-tetrazoliumprøve (NBT) med endotoxinstimulering	35,-		rep.
798c	Kvantitativ fagocytoseprøve	86,-		rep.
798d	Kvantitativ kjemotakseprøve	88,-		rep.

Serologisk typebestemmelse av vevforlikelighetsantigener

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
799a	Typebestemmelse for 1 antigen	64,-		rep.
799b	Tillegg for hvert ytterligere antigen	3,-		rep.
799c	Tillegg for typebestemmelse av B- og T-lymfocytter	25,-		rep.
800a	Påvisning av lymfocytotoksiske antistoffer	36,-		rep.
800b	Identifikasjon av antistoffenes spesifisitet	118,-		rep.
800c	Tillegg for undersøkelser mot B- og T-lymfocytter	25,-		rep.

Andre undersøkelser

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref.</i>	<i>Merk.</i>	<i>Rep.</i>
800d	Særdeles kostbare og kompliserte analyser Bestemmelse av alkoholer, hormoner, medikamenter, stoffskifte- produkter og andre organiske forbindelser med kromatografisk eller immunometrisk metodikk etter forutgående kromatografisk separasjon. Bestemmelse av aminosyremønster med aminosyreanalysator.	148,-		0
870	Måling av benmineralinnhold – måling med DXA. Taksten kan ikke benyttes ved screeningundersøkelser. Taksten kan kun kreves av spesialister innen endokrinologi, nukleærmedisin, radiologi, revmatologi eller andre med dokumentert spesialkunnskap innen fagområdet metabolske bensykdommer. Taksten kan kun kreves 1 gang per år per pasient. Pasienten kan i tillegg avkreves egenandel iht. takst 899a/899b.	73,-		0
871	Testing for human papiloma virus (HPV)	281,-	F7	0

Merknad F7

Takst 871 kan enten kreves ved mistanke om HPV-infeksjon (cytologisk diagnose ASC-US eller LSIL) eller ved uegnet cytologi. Taksten kan bare kreves for kvinner mellom 25 og 69 år.

B. Takster for private røntgenvirksomheter

Takster for røntgenundersøkelser, gjeldende fra 1. januar 2007.

Alle undersøkelser skal registreres i henhold til kodeverket NORAKO. Det skal anvendes den utgave Helse- og omsorgsdepartementet beslutter. Undersøkelseskodene skal overføres sammen med regningsid til Arbeids- og velferdsdirektoratet.

En poliklinisk konsultasjon vil typisk generere en eller flere NORAKO-koder. Den eller disse kodene ligger til grunn for refusjonsberegningen ved at de utsettes for spesielle prisregler. Disse prisreglene kan deles opp i 6 trinn:

1. Kontroll
2. Gruppering
3. Pakking
4. Aggregering
5. Diskontering
6. Sluttberegning.

1. Kontroll

Alle koder kontrolleres mot koderegisteret for å sjekke om de er gyldige. Kun gyldige NORAKO-koder kan inngå i refusjonsberegningen. Koderegisteret kan lastes ned fra Arbeids- og velferdsetatens internettsider. Dette registeret viser også hvilken primærkategori den enkelte NORAKO-kode grupperes til, jf. punkt 2 under.

2. Gruppering

Hver enkelt NORAKO-kode tilhører en og bare en primærkategori. Det er et totalt antall av 36 primærkategorier, se tabell 1. Hver enkelt primærkategori er tilordnet en kostnadsvekt. Denne kostnadsvekten er med i grunnlaget for refusjonsberegningen.

3. Pakking

Enkle undersøkelser for intern revirent (f.eks. annen poliklinikk) skal ikke inngå i takstberegningen. Hvis undersøkelsen er foretatt for intern revirent, settes vekten for undersøkelsen lik null. Enkle undersøkelser som omfattes av pakking er listet i tabell 2.

4. Aggregering

I NORAKO er det innført et prinsipp om regionkoder og organkoder, der en region består av to eller flere organer. Det er valgfritt å kode organer enkeltvis eller som region. Denne valgfriheten skal ikke gi utslag i forskjellig refusjon. For å sikre dette aggregeres to eller flere organkoder innen samme region (og samme modalitet) til en regionkode. Aggregeringen består av følgende trinn:

- Aggregering utføres bare for to eller flere organkoder innen bestemte kategorier.
- To eller flere organkoder med samme modalitet og innenfor samme regningsid, aggregeres til en regionkode med samme modalitet som organkodene.
- For organkoder som blir aggregert og som ikke har prosedyrekode justeres vekten til 0.
- For organkoder som blir aggregert og som har prosedyrekode justeres vekten til 0.
- Vekt for regionkoden legges til regningen (med mindre denne ikke allerede finnes i regningen som gyldig kode).
- En organkode kan bare aggregeres til en region innefor samme regning. Hvis kombinasjonen av NORAKO-koder på regningen er slik at en bestemt organkode kan aggregeres til flere regioner, velges den region som omfatter flest organer.

Aggregeringstrinnet endrer altså vektene som ble tillagt regningen i grupperingstrinnet. Endringen skjer etter reglene beskrevet i strekpunktene over.

5. Diskontering

Vektene til en undersøkelse bestående av to eller flere NORAKO-koder reduseres (diskonteres). Dette skjer ved at den høyeste vekt forblir uendret, mens vektene til de resterende kodene justeres til 80% av opprinnelig vekt.

Diskonteringstrinnet endrer altså vektene slik de fremstår etter aggregeringstrinnet. Endringen skjer etter regelen beskrevet i leddet over.

6. Sluttberegning

Vektene slik de fremstår etter diskonteringstrinnet betegnes prisvekter. Refusjonen beregnes som sum prisvekter, korrigert for relevant insentivvats, multiplisert med enhetspris. Enhetsprisen er satt til 389 kroner.

Tillegg for undersøkelse/behandling

Takst	Tekst	Egen.	Ref.	Merk.	Rep.
899a	Tillegg for undersøkelse/behandling for pasient fra helseregion hvor det regionale helseforetaket har avtale med instituttet	200,-	0,-		0

Tabell 1. Primærkategorier og kostnadsvekter

Primærkategori	Navn	Vekt	Insentivvats	A ¹
PK001	Gransking CT MR og angio	0,257	0	
PK002	Gransking RG og UL	0,204	0	
PK003	Teleradiologisk konferanse	0,543	0	
PK005	Us v/anestesi	2,480	0	
PK006	Intervensjon omfattende	3,605	0	
PK008	Intervensjon enkel	0,540	0	
PK009	Stentinnleggelse	9,292	0	
PK080	Beintetthetsmåling	0,188	0	
PK099	Ikke refusjonsberettiget kode	0,000	0	
PK102	RG kontrast enkel	0,273	-15	A
PK103	RG kontrast omfattende	0,944	-15	A
PK104	RG u/kontrast omfattende	0,200	-15	A
PK107	RG større angiografi	1,955	-15	A
PK108	Mammografi	0,250	0	A
PK109	RG u/kontrast m/tilleggsbilder	0,189	-15	A
PK110	Venografi	0,690	-15	A
PK111	RG kontrast moderat	0,591	-15	A
PK112	RG u/kontrast enkel	0,160	-15	A
PK113	RG thorax	0,137	-15	A
PK114	RG u/kontrast moderat	0,194	-15	A
PK201	UL prosedyre	0,321	0	A
PK203	UL region	0,241	0	A
PK204	UL moderat	0,176	0	A
PK205	UL enkel	0,176	0	A
PK210	UL omfattende prosedyre	0,973	0	A
PK301	CT kontrast flere bilder	1,373	0	A
PK302	CT kontrast enkeltorgan	1,221	0	A
PK303	CT u/kontrast ts	0,634	0	A
PK304	CT region u/kontrast	0,632	0	A
PK305	CT enkeltorgan m/pros u/kontrast	0,654	0	A
PK306	CT enkeltorgan u/kontrast	0,498	0	A
PK409	MR kontrast region/enkeltorg	1,499	15	A
PK410	MR rekonstruksjon/måling region/enkeltorg	0,792	15	A
PK411	MR uten kontrast region/enkeltorg	0,626	15	A
PK412	MR region/enkeltorg totalt serier 1-5	1,008	15	A
PK413	MR region/enkeltorg totalt serier 6-10	1,414	15	A

1 A betegner at primærkategorien er aggregerbar.

Tabell 2. Oversikt «enkle undersøkelser» som omfattes av «pakking»

RG AB	Abdomen, oversikt ett plan
RG AM	Underarm
RG BM	Overarm
RG CLAV	Clavicula
RG COS	Costa(e)
RG CR	Legg
RG CS	Sacrum med coccyx
RG CU	Albue
RG CX	Hofte
RG EPH	Epipharynx
RG FA	Ansiktsskjelett (eller deler av dette, f.eks. neseben, orbita, underkjeve, spyttkjertel oversikt eller tenner)
RG FE	Lår
RG GE	Kne
RG HS	Skulder (inkl. acromioclavicularledd)
RG KC	Skalle
RG KV	Bihuler
RG MA	Hånd og/eller finger(re)
RG MAAR	Håndledd
RG OPG	Ortopantomogram
RG PS	Fot (inkl. hæl, fotrot og tær)
RG PSAR	Ankelledd
RG SC	Skulderblad
RG SE	Sella turcica
RG ST	Sternum (ev. med sternoclavicularledd)
RG THF	Thorax, ett plan
RG TR	Trachea
RG UR	Urinveier, oversikt ett eller to bilder

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1512 2006

Forskrift om endring i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften).

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 22. desember 2006.

I

Forskrift om endring i forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) skal lyde:

§ 1 bokstav g skal lyde:

- g. fisket etter sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med not eller konvensjonelle redskap sør for 62 grader nord,

Kapittel 2 deloverskrift VII skal lyde:

VII. Fisket etter sei for fartøy under 28 meter som fisker med not eller konvensjonelle redskap sør for 62 grader nord

§ 25 overskriften skal lyde:

§ 25. (vilkår for deltakelse med not i lukket gruppe)

§ 26 skal lyde:

§ 26. (vilkår for deltakelse med not eller konvensjonelle redskap i åpen gruppe)

Når vilkårene for deltakelse i lukket gruppe ikke er oppfylt kan fartøy som oppfyller vilkårene her delta i kystfartøygruppens fiske etter sei med not eller konvensjonelle redskap sør for 62 grader nord:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde henholdsvis under 13 meter ved deltakelse med not og under 28 meter ved deltakelse med konvensjonelle redskap,

- b. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet og
- c. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter sei med not eller konvensjonelle redskap.

II

Endringene skal gjelde fra 1. januar 2007.

19. des. Nr. 1513 2006

Forskrift om endring i forskrift om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 19 annet ledd og § 43, jf. delegeringsvedtak 17. mars 1967 nr. 3462. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 8. august 2002 nr. 875 om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 10 første ledd skal lyde:

For periodisk kontroll av kjøretøy utført av Statens vegvesens trafikkstasjoner betales for tiden følgende pris, inkludert mva.:

Biler med tillatt totalvekt høyst 3500 kg:	
– Teknisk kontroll	kr 430,–
– Teknisk etterkontroll	kr 245,–
Biler med tillatt totalvekt over 3500 kg og høyst 7500 kg:	
– Teknisk kontroll	kr 735,–
– Teknisk etterkontroll	kr 335,–
Biler for øvrig	
– Teknisk kontroll	kr 1095,–
– Teknisk etterkontroll	kr 515,–
Tilhengere med tillatt totalvekt over 3500 kg	
– Teknisk kontroll	kr 735,–
– Teknisk etterkontroll	kr 515,–
Avgassmåling av biler med bensinmotor	kr 75,–
Avgassmåling av biler med dieselmotor	kr 170,–
Støymåling	kr 75,–

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

19. des. Nr. 1514 2006

Forskrift for verdsetting av skog.

Fastsatt av Skattedirektoratet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 7–1 nr. 3, jf. delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Kunngjort 22. desember 2006.

§ 1. Forskriftens virkeområde

Denne forskriften gjelder fastsetting av formuesverdi på skogeiendommer som knytter seg til avkastningen fra skogbestandet. Forskriften gjelder bare for økonomisk drivbare arealer. Den gjelder ikke fastsettelse av verdi av sandtak, torvtak, steinbrudd, tomter, jaktrettigheter, fiskerettigheter og lignende.

§ 2. Hvem har oppgaveplikt etter denne forskrift

Alle skogeiere som driver skogbruk som skattepliktig næring, skal levere skjemaet RF-1016, «Opplysninger for beregning av formuesverdi på skogeiendommer», fastsatt av Skattedirektoratet.

§ 3. Verdsetting

Fastsettingen av formuesverdi på skogeiendommer skal skje ved å kapitalisere en soneberegnet nettoverdi av den årlige nyttbare tilveksten.

Nettoverdien per kubikkmeter tilvekst fremkommer ved at det fra gjennomsnittspriser som nevnt i § 5, gjøres fradrag for kostnader som nevnt i § 6.

§ 4. Årlig nyttbar tilvekst

Skogeiendommens årlige nettotilvekst fremkommer ved å multiplisere eiendommens økonomisk drivbare areal, fordelt på 4 bonitetsklasser, med den fastsatte tilvekstraten for den enkelte bonitetsklasse.

Skogeieren skal oppgi størrelsen på det økonomisk drivbare skogarealet på sin eiendom, og hvordan dette fordeler seg på de fire bonitetsklassene, Super (H 23–26), Høy (H 17–20), Middels (H 11–14) og Lav (H 6–8).

Tilvekstratene for de enkelte bonitetsklassene er fastsatt til:

Super 0,7 m³ per daa

Høy 0,4 m³ per daa

Middels 0,25 m³ per daa

Lav 0,08 m³ per daa.

§ 5. Priser

Ved verdsettingen legges til grunn at landets skogareal deles i tre prissoner. I hver sone fastsetter Skattedirektoratet en beregnet gjennomsnittspris. Det er ikke adgang til å foreta individuell korreksjon av prisene.

§ 6. Kostnader

Ved verdsettingen legges til grunn at landets skogareal deles i tre kostnadssoner. I hver sone fastsetter Skattedirektoratet en gjennomsnittskostnad (kostnadssjablong) som beregnes på grunnlag av erfaringstall for faste kostnader og driftskostnader. Det er ikke adgang til å avvike fra gjennomsnittskostnaden (kostnadssjablongen) med mindre dette følger av § 7.

§ 7. Korreksjon for spesielt høye kostnader

Overstiger skogeiernes reelle driftskostnader (inkludert indirekte kostnader) vesentlig den kostnadssjablongen som gjelder for den kommunen eiendommen ligger i, kan Skattedirektoratet, gi adgang til å nytte en høyere kostnadssjablong.

§ 8. Korreksjon for unormal hogstklassefordeling

Kan det dokumenteres at arealet med ungskog (hogstklassene 1, 2 og 3) utgjør 70% eller mer av det økonomisk drivbare arealet, reduseres formuesverdien med 15%. Tilsvarende vil ungskogsareal på 85% eller mer av det økonomisk drivbare arealet, gi en reduksjon i formuesverdien på 25%.

§ 9. Kapitalisering

Kapitalisering av nettoverdien av den årlige nyttbare tilveksten skal skje etter skogfaktor 8, som er fastsatt av Skattedirektoratet

§ 10. Betydelig økning av formuesverdiene

Skattyter kan kreve at økningen i grunnlag skogformue som skyldes skogrevisjonen skal kunne fordeles over tre år, med en tredjedel per år, dersom følgende betingelser er oppfylt:

- Økningen i formuesverdien på skogeiendommen fra 2005 til 2006 er 25 prosent eller mer.
- Økningen i formuesverdien på skogeiendommen fra 2005 til 2006 utgjør kr 500.000.
- Skattyters totale nettoformue i 2005 (per 1. januar 2006) er positiv.
- Skattyters totale nettoformue i 2006 (per 1. januar 2007) er kr 500.000 høyere enn den totale nettoformuen i 2005.

§ 11. Manglende eller ufullstendig tilvekstoppgave

Unnlater skogeieren å levere skjemaet «Opplysninger for beregning av formuesverdi på skogeiendommer», eller det oppgis uriktige tall, vil skogeiendommens formuesverdi bli fastsatt ved skjønn. Ved skjønnen kan likningskontoret innhente veiledende grunnlagsmateriale fra den lokale skogforvaltning.

§ 12. Generelle revisjoner

Generelle revisjoner av skogens formuesverdi skal skje når Skattedirektoratet bestemmer det.

§ 13. Enkeltrevisjoner

Formuesverdien på den enkelte skogeiendom kan revideres når eiendommens verdi er vesentlig endret, for eksempel på grunn av endringer i størrelsen på det produktive areal ved frasalg eller tilkjøp. Revisjoner på dette grunnlag foretas når skogeieren krever det, eller når de lokale likningsmyndigheter finner det nødvendig.

§ 14. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2006. Ved ikrafttredelsen oppheves forskrift 14. november 1989 nr. 1211 for taksering og verdsetting av skog.

20. des. Nr. 1515 2006**Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av forskuddstrekk.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 56, jf. delegeringsvedtak 13. mars 1958 nr. 1. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 14. september 1956 nr. 9866 om gjennomføring av forskuddstrekk gjøres følgende endring:

§ 18 nr. 4 skal lyde:

4. I ytelser som er unntatt fra lønnsinnberetning etter § 1 første ledd annet punktum, tredje eller femte ledd og i ytelser som omfattes av § 2 i forskrift 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten, kan utbetaleren la være å gjennomføre forskuddstrekk.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

20. des. Nr. 1516 2006**Forskrift om endring i forskrift om bokføring.**

Fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven) § 2, § 3, § 5, § 6, § 7, § 8, § 10, § 11, § 13 og § 16 og lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 44. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring gjøres følgende endringer:

§ 1–1 første ledd skal lyde:

Konkursbo som ikke er næringsdrivende og som plikter å levere omsetningsoppgave etter merverdiavgiftsloven, unntas fra bokføringsloven § 5 første ledd nr. 2 til 7.

§ 3–1 tredje ledd skal lyde:

Ved formidling av varer og tjenester hvor salgsdokumentet utferdiges av formidler på vegne av den enkelte leverandør, kan transaksjonene registreres i kunde- og leverandørspesifikasjonen over formidlerens konto.

§ 5–1–3 nytt annet ledd skal lyde:

Bokføringspliktige som nevnt i § 5–2–1 tredje ledd, kan i stedet for fortløpende nummerering av hver enkelt selgers salgsdokument, anføre i salgsdokumentet hvor mye som er avregnet overfor vedkommende selger hittil i regnskapsåret.

§ 5–1–6 skal lyde:

§ 5–1–6. Formidling

Den som formidler varer og tjenester, kan utferdige salgsdokument for flere leverandører i ett salgsdokument. Det kan benyttes en felles nummerserie for slike salgsdokument og det totale vederlaget for den enkelte leverandør kan unnlates spesifisert.

§ 5–2–1 nytt annet ledd skal lyde:

Ved salg av vare hvor det mottas innbytte (kjøp), kan en av partene i handelen utstede salgsdokumentet. Det kan benyttes en felles nummerserie for slike salgsdokument. For øvrig gjelder kravene til salgsdokumentets innhold, jf. § 5–1–1 til § 5–1–8, for hver av partenes salg.

§ 5–2–1 nåværende annet og tredje ledd blir nye tredje og fjerde ledd, der tredje ledd ny bokstav e skal lyde:

- e) kjøpere som helt eller delvis beregner omfang, vekt, kvalitet eller lignende som grunnlag for utbetaling av provisjon eller annet vederlag til selgeren. Salgsdokumentet skal i tilfelle utstedes av kjøper på grunnlag av en skriftlig, underskrevet avtale om dette. Avtalen skal oppbevares av både kjøper og selger. Det skal fremgå av salgsdokumentet at det er utstedt av kjøper. Kjøperen skal dessuten oppbevare annen dokumentasjon som underbygger salgsdokumentets innhold i 3 år og 6 måneder etter regnskapsårets slutt. Kjøperen skal, ved jevnlig å ta utskrift fra Enhetsregisteret eller lignende, dokumentere om selgeren er registrert i merverdiavgiftsmanntallet.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1517 2006**Forskrift om endring i forskrift om avgifter og gebyr i matforvaltningen.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30a, jf. delegeringsvedtak 23. januar 2004 nr. 189, lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 37a, jf. delegeringsvedtak 23. januar 2004 nr. 190, lov 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl § 6a, jf. delegeringsvedtak 23. januar 2004 nr. 191 og Stortingets budsjettvedtak. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen gjøres følgende endring:

§ 5, § 6, § 7 og § 8 skal lyde:

§ 5. Avgift for norskproduserte landbaserte næringsmidler

For norskproduserte landbaserte næringsmidler legges fakturabeløp, eksklusive merverdiavgift, ved kjøp fra råvareprodusenten, til grunn for avgiftsberegningen. For råvarer av egen produksjon legges det som må betales for tilsvarende vare ved ordinært kjøp til grunn.

Virksomheter, herunder grossister, produsenter, produsentsammenslutninger og lignende, skal betale avgift etter satsene nedenfor. Mattilsynet bestemmer hvor innkrevingen skal skje, men den skal i størst mulig grad skje hos grossistene.

Matproduksjonsavgiften utgjør:

- a. 0,51 kr pr. kg godkjent slakt
- b. 1,99 pst. av avgiftsgrunlaget på andre norskproduserte animalia
- c. 0,80 pst. av avgiftsgrunlaget på norskproduserte vegetabilier.

Mattilsynet kan regne om avgiften til en sats pr. enhet.

§ 6. Landingsavgift fisk

Kjøper i første hånd skal for fisk til konsum betale en avgift på kr 14,60/tonn. Avgiften kreves inn for:

- a. fersk og fryst fisk som landes fra et fartøy registrert i et EØS-land (herunder Norge) eller et grønlandsk eller færøysk fartøy.
- b. fersk fisk som landes direkte fra et tredjelands fiskefartøy, unntatt grønlandske og færøyske fartøy.
- c. fersk fisk som tas opp på norsk fabrikkfartøy, og fisk som overføres fra norsk fartøy til utenlandsk kjøperfartøy.

For fisk som landes i Norge uten at det skjer et kjøp i første hånd i Norge, skal avgiften i henhold til første ledd betales av den som eier fisken ved landing. Ved transitt gjennom Norge av fisk fanget av og brakt i land fra fartøy som fører flagg tilhørende en medlemsstat i Den europeiske union, skal avgiften betales av agenten, jf. forskrift 21. april 2006 nr. 433 om transitt av fisk fanget av og brakt i land fra EU-fartøy.

Avgiften skal betales på basis av mottatt/ombordtatt mengde råvare/fiskevare. Avgiften beregnes med grunnlag i rundvekt.

§ 7. Produksjonsavgift fisk

Virksomheter godkjent i henhold til kvalitetsforskrift 14. juni 1996 nr. 667 for fisk og fiskevarer skal betale en avgift på kr 14,60/tonn mottatt fisk for slakting.

§ 8. Avgift på import

Ved import av varer (råvarer, halvfabrikata, ferdigvarer) legges tollverdien for varen til grunn for avgiftsberegningene, med unntak for fisk og fiskevarer.

På importerte ferdigvarer og halvfabrikata, unntatt fiskevarer, utgjør avgiften 0,71 pst. av avgiftsgrunlaget.

På importerte råvarer, unntatt fisk, utgjør avgiften 1,14 pst. av avgiftsgrunlaget.

Importert fisk og fiskevarer som ikke er omfattet av § 6, betaler en avgift på kr 14,60 pr. tonn importert vare.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1518 2006**Forskrift om endring i forskrift om plantevernmidler.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5, § 7, § 8, § 9, § 10, § 12, § 17, § 21, § 23 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 26. juli 2004 nr. 1138 om plantevernmidler gjøres følgende endring:

§ 29 skal lyde:

§ 29. Til dekning av utgifter i samband med tilsyn og kontroll av preparater som omfattes av denne forskriften, skal det innkreves et kontrollgebyr for preparater frem til 31. desember 2006.

Landbruksdepartementet fastsetter et gebyr pr. dekar som danner grunnlag for kontrollgebyret for det enkelte preparat. Mattilsynet beregner kontrollgebyret for det enkelte preparat, basert på normert arealdose.

Makrobiologiske preparater, klebemidler og andre tankblandingsmidler er unntatt fra kontrollgebyr.

Mattilsynet står for innkreving av gebyret. Ved for sen betaling skal det betales renter av gebyret tilsvarende forsinkelsesrente. Innkreving av kontrollgebyr for 4. kvartal 2006 skjer i 1. kvartal 2007.

Mattilsynet fastsetter nærmere bestemmelser om oppkreving, innbetaling mv.

Disse bestemmelsene gjelder ikke for preparater omsatt etter 1. januar 2007.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1519 2006

Forskrift om endring i forskrift om fôrvarer.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9, § 17, § 21 og § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 7. november 2002 nr. 1290 om fôrvarer gjøres følgende endring:

§ 42 skal lyde:

42. Gebyr for tilsyn og kontroll

Importører og produsenter av fôr som skal omsettes skal betale gebyr til dekning av utgifter i forbindelse med tilsyn og kontroll av fôret frem til 31. desember 2006.

For tilsyn og kontroll med fôr til landdyr skal det betales følgende gebyr:

Et fast årlig gebyr på kr 2000,—.

Kr 8,00 pr. tonn produsert eller importert tørrfôr, så som fullfôr, konsentrater og fôrmidler til produksjonsdyr.

Kr 3,00 pr. tonn produsert eller importert våtfôr til pelsdyr.

Kr 3,00 pr. tonn produsert eller importert våtfôr til gris.

Kr 15,00 pr. tonn produsert eller importert tilskuddsfôr og premikser til produksjonsdyr.

Kr 10,00 pr. tonn produsert eller importert fôr til selskapsdyr.

For tilsyn og kontroll med fôr til fisk skal det betales følgende gebyr:

Kr 6,00 pr. tonn produsert eller importert fullfôr til fisk.

Mattilsynet står for innkreving av gebyrene. Ved for sen betaling skal det betales renter av gebyret tilsvarende forsinkelsesrente. Innkreving av gebyr for 4. kvartal 2006 skjer i 1. kvartal 2007.

Disse bestemmelsene gjelder ikke for fôrvarer omsatt etter 1. januar 2007.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1520 2006

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 og § 5–20 og lov 5. august 1994 nr. 55 om smittsomme sykdommer § 6–2. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 330 om stønad til dekning av utgifter til viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd nr. 4 skal lyde:

4. Følgende utstyr ved diabetes:

Penner, sprøyter, forbruksmateriell til inhalator, spisser, lansetter, materiell til måling av sukker og ketoner i blod og urin, og inneliggende insulinkanyle/insulinknapp. For personer over 16 år er det et vilkår for rett til stønad til inneliggende insulinkanyle/insulinknapp at vedkommende har vesentlige problemer med injeksjonene.

§ 7 første ledd nr. 2 første ledd skal lyde:

2. Medlemmet skal betale en egenandel på 36 prosent av reseptbeløpet, men ikke mer enn 510 kroner pr. resept. Barn under 12 år og minstepensjonister skal ikke betale egenandel. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan fastsette retningslinjer for hvilke personer som regnes som minstepensjonister. Ved reitererte resepter skal det betales ny egenandel etter utlevering av et kvantum svarende til tre måneders forbruk av legemidlet.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1521 2006

Forskrift om behandling av godtgjørelse til fiskere i forhold til lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 124 om obligatorisk tjenstepensjon § 1 fjerde ledd og delegeringsvedtak 21. desember 2005 nr. 1581. Kunngjort 22. desember 2006.

§ 1. Hyre og annen godtgjørelse utbetalt fra foretak i fiskerisektoren skal, i den grad godtgjørelsen ligningsmessig behandles som lønn, også behandles som lønn i forhold til regelverket om obligatorisk tjenstepensjon.

§ 2. Forskriften trer i kraft 20. desember 2006.

20. des. Nr. 1522 2006

Forskrift om endring i forskrift om krav til kompetanse og autorisasjon for førere av trekraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet.

Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 20. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 6, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1490 om lisens, sikkerhets sertifikat og om tilgang til å trafikkere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften) § 1–3 syvende ledd. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 7. februar 2005 nr. 113 om krav til kompetanse og autorisasjon for førere av trekraftkjøretøy på det nasjonale jernbanenettet gjøres følgende endringer:

Hjemmelshenvisningen skal lyde:

Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 7. februar 2005 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 6, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1490 om lisens, sikkerhets sertifikat og om tilgang til å trafikkere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften) § 1–3 syvende ledd.

§ 2 bokstav c skal lyde:

- c) *automatisk hastighetsovervåkning (ATC)*: den del av signalanlegget som overvåker togets hastighet og aktiverer togets bremsers dersom hastigheten overstiges. Automatisk hastighetsovervåkning kan være fullstendig (F-ATC) eller delvis (D-ATC). Delvis hastighetsovervåkning har en funksjonalitet begrenset til kjøring mot signal «stopp», hastighet over første sporveksel i innkjøringstogvei, samt eventuelle midlertidige hastighetsnedsettelse innkodet i baliser utlagt for formålet.

§ 6 annet ledd skal lyde:

Førere skal kunne foreta nødvendig klargjøring av rullende materiell, herunder sikkerhetsmessig kontroll og innstilling av den automatiske hastighetsovervåkingen.

§ 8 første ledd skal lyde:

Førere av trekraftkjøretøy skal ha kjennskap til det rullende materiellets oppbygging og konstruksjon, herunder mekanisk og elektrisk oppbygging, automatisk hastighetsovervåkning, kommunikasjonssystem og dørsystem, slik at vedkommende kan vurdere materiellets tilstand i forhold til kravet om sikker framføring.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. des. Nr. 1523 2006**Forskrift om endring i forskrift om krav til jernbanevirksomhet på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften).**

Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 20. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5 og § 6, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1490 om lisens, sikkerhetssertifikat og om tilgang til å trafikere det nasjonale jernbanenettet, samt om sikkerhetsgodkjenning for å drive infrastruktur (lisensforskriften) § 1–3. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 19. desember 2005 nr. 1621 om krav til jernbanevirksomhet på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften) gjøres følgende endringer:

I § 11–6 første ledd endres begrepet «kjørevei» til «infrastruktur».

§ 13–8 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1524 2006**Delegering av kompetanse til Justissekretariatene til stadfestelse av testament etter arveloven og til å avgjøre klager i tomtefestesaker.**

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. § 33, § 34, § 48 og § 73, jf. delegeringsvedtak 23. juni 1972 nr. 2, og lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste, jf. forskrift 8. juni 2001 nr. 570 om tomtefeste m.m. § 5 og § 7. Kunngjort 22. desember 2006.

Stadfestelse av testament

Det følger av lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. at et testament i enkelte tilfeller bare er gyldig når det er stadfestet av Kongen. Kongens kompetanse er ved res. 23. juni 1972 nr. 2 overført til Justisdepartementet. Departementet delegerer avgjørelsesmyndigheten etter arveloven § 33, § 34, § 48 og § 73 videre til Justissekretariatene.

Søknader om stadfestelse av testament etter de nevnte bestemmelsene skal etter dette avgjøres av Justissekretariatene. Justisdepartementet vil være klageorgan for Justissekretariatenes avgjørelser.

Delegering av departementets kompetanse til å avgjøre klager i tomtefestesaker

Det følger av lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste og av forskrift 8. juni 2001 nr. 570 om tomtefeste m.m., samt lov 30. mai 1975 nr. 20 om tomtefeste at departementet har kompetanse til å behandle klager over fylkesmannens vedtak i tomtefestesaker. Departementet delegerer denne kompetansen til Justissekretariatene.

Ikrafttredelse

Endringene gjelder fra 1. januar 2007. Dette innebærer at søknader om stadfestelse av testament og klager vedrørende tomtefeste som kommer inn etter denne dato skal avgjøres av Justissekretariatene.

22. des. Nr. 1525 2006**Forskrift om endring i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Fremmet av Kultur- og kirke departementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 21. desember 2000 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. gjøres følgende endring:

§ 4–3 skal lyde:

§ 4–3. Gebyr for gevinstautomater og underholdningsautomater

For oppstilling av underholdningsautomat betaler entreprenøren eller automatieieren et gebyr på kr 1.500,- for hvert påbegynt år automaten er oppstilt.

For oppstilling av gevinstautomat betaler entreprenøren eller automatieieren et gebyr på kr 3.000,- for hvert påbegynt år automaten er oppstilt.

For gebyr som betales etter annet ledd skal entreprenør eller automatieier avregne kr 850,- av gebyret fra lokalinnhaverens andel av overskuddet fra automaten.

Dersom gebyr ikke er betalt innen tre måneder etter at automaten er oppstilt, faller oppstillingstillatelsen bort uten vedtak eller varsel.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1526 2006

Delvis ikrafttredelse av lov 22. desember 2006 nr. 99 om endringer i pasientrettslova og biobanklova (helsehjelp og forskning – personar utan samtykkekompetanse).

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 22. desember 2006 nr. 99 om endringer i pasientrettslova og biobanklova (helsehjelp og forskning – personar utan samtykkekompetanse) del III. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Lov 22. desember 2006 nr. 99 om endringer i pasientrettslova og biobanklova (helsehjelp og forskning – personar utan samtykkekompetanse), endringene i biobankloven § 12, gjelder fra 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1527 2006

Ikrafttredelse av lov 22. desember 2006 nr. 100 om endringer i helsepersonelloven, sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 22. desember 2006 nr. 100 om endringer i helsepersonelloven, sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover del VII. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Lov 22. desember 2006 nr. 100 om endringer i helsepersonelloven, sosialtjenesteloven og i enkelte andre lover skal gjelde fra 1. april 2007. Dette gjelder likevel ikke endringene i helsepersonelloven § 63.

Endringene i helsepersonelloven § 63 gjelder fra 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1528 2006

Delegering av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter lov om registrering av foretak § 1–1 tredje ledd.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 1–1 tredje ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Kongens myndighet etter lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 1–1 tredje ledd delegeres til Nærings- og handelsdepartementet.

22. des. Nr. 1529 2006

Forskrift om endring i forskrift om registrering av foretak.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 1–1 tredje ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 18. desember 1987 nr. 984 om registrering av foretak gjøres følgende endring:

§ 11 første punktum skal lyde:

Alle innkomne meldinger med vedlegg lagres på elektronisk medium i journalnummerrekkefølge.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1530 2006

Ikrafttredelse av lov 22. desember 2006 nr. 94 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 22. desember 2006 nr. 94 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover del V nr. 1. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Lov 22. desember 2006 nr. 94 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover endringene i folketrygdloven § 21–4 første ledd andre punktum og arbeidsmarkedsloven § 19 første ledd trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1531 2006

Delvis ikraftsettning av lov 22. desember 2006 nr. 98 om endringer i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten mv.

Fastsett ved kgl.res. 22. desember 2006 med heimel i lov 22. desember 2006 nr. 98 om endringer i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten mv. del III. Fremja av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

- I lov 22. desember 2006 nr. 98 om endringer i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten mv.:
- Endringane i lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apoteketaten: lovas tittel, § 1 første ledd, § 3 nr. 1 første ledd, § 4 andre ledd, § 6, § 7 nr. 1 og nr. 2, § 9 første og tredje ledd, § 20 første ledd, § 25, § 29 nr. 2, § 30 første og andre ledd og § 34 tredje ledd skal gjelde frå 1. januar 2007.
 - Endringane i lov 1. juli 1994 nr. 49 om avtalefestet pensjon for arbeidstakere med rett til medlemskap i Pensjonsordning for apoteketaten: lovas tittel, § 1, § 2 og § 3 første punktum skal gjelde frå 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1532 2006

Forskrift om miljøgebyr for tilreisende til Svalbard.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven) § 78. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

§ 1. Gebyr og formål

Reisende til Svalbard skal betale et miljøgebyr. Formålet med gebyret er at miljøpåvirker skal bidra til at det blir satt i verk skjøtselstiltak, forebyggende tiltak, informasjonstiltak og lignende for å ivareta Svalbards særegne villmarksnatur og kulturminner. Gebyret går inn i Svalbards miljøvernfond.

§ 2. Geografisk avgrensning

Forskriften gjelder for reisende til landområder og indre farvann på Svalbard.

§ 3. Gebyrplikt og innkreving

Ved kjøp av billett for reise til Svalbard innkreves det fra reisearrangør et miljøgebyr på kr 150,–.

For reisende med fly vil et miljøgebyr på kr 150 innkreves ved kjøp av billett for reise fra Svalbard. Unntak fra avgiftsplikt som beskrevet i forskrift om avgifter vedrørende statens luftfartsanlegg- og tjenester gitt i medhold av luftfartsloven § 7–26 (takstregulativet) § 1–4 og § 3–1 til § 3–6 vil gjelde tilsvarende for gebyrplikt for flypassasjerer etter forskriften her.

Individuelle reisende med egen båt som har meldeplikt etter turistforskriftens § 7 skal betale miljøgebyr på kr 150,– i forbindelse med melding til Sysselmannen.

§ 4. Refusjon

Fastboende på Svalbard er unntatt fra plikten til å betale gebyr etter forskriften her, jf. svalbardmiljøloven § 3 første ledd bokstav i, og kan kreve gebyret refundert av Svalbard miljøvernfond.

§ 5. Dispensasjon

Miljøverndepartementet kan dispensere fra forskriften når særlige grunner taler for det.

§ 6. Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i forskriften eller vedtak i medhold av forskriften blir gjennomført, kan Sysselmannen fastsette tvangsmulkt i medhold av svalbardmiljøloven § 96.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne forskrift, straffes med bøter.

§ 8. Ikrafttredelse og endring

Denne forskrift trer i kraft 1. april 2007. Miljøverndepartementet kan endre forskriften.

Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 1 Gebyr og formål

Paragrafen fastslår både grunnlaget for gebyrplikten i tillegg til å gjøre rede for formålet. Formålet med gebyret er å muliggjøre aktive informasjons- og skjøtselstiltak i tråd med Regjeringens overordnede mål for ivaretagelsen av Svalbards særegne villmarksnatur. Hensikten med gebyret er at den som besøker Svalbard skal være med og betale utgifter til skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Gebyret skal ikke være så høyt at det representerer en økonomisk

hindring for de tilreisende, eller får betydning for inntjeningen i det lokale reiselivet. Det blir også presisert at gebyret går inn i Svalbards miljøvernfond, jf. svalbardmiljøloven § 98.

Til § 2 Geografisk avgrensning

Det vil være mest i samsvar med prinsippet om at miljøpåvirker skal betale dersom alle passasjerer om bord på skip som besøker Svalbards indre farvann, og enten legger til kai eller ankrer opp, betaler miljøgebyret. Som indre farvann regner man farvannet innenfor de rette grunnlinjene, dvs. særlig havner, fjorder og bukter, jf. forskrift 1. juni 2001 nr. 556 om grunnlinjene for det norske sjøterritorium ved Svalbard. Utgangspunktet er at de som besøker Svalbards landområder eller indre farvann skal betale miljøgebyret uavhengig av om det er den eneste eller en av flere destinasjoner på reisen. Paragrafen innebærer at skip må ta opphold i indre farvann ved enten å ankre opp eller legge til kai for at gebyrplikten skal inntre. Dersom det viser seg at denne avgrensningen får uheldige konsekvenser, vil departementet vurdere dette på nytt.

Til § 3 Gebyrplikt

Betaling av gebyret knyttes til kjøp av flybillett eller båtbillett, og gebyret vil bli krevd inn via Avinor for reisende med fly. Dette innebærer at de som reiser til Svalbard uten å løse billett ikke vil bli omfattet av ordningen. For reisende til Svalbard med fly vil miljøgebyret innkreves ved avreise fra Svalbard. Den gruppen tilreisende som ikke er avgiftspliktige etter takstregulativet for 2006 § 1–4 og § 3–1 til § 3–6 vil heller ikke betale miljøgebyr. Miljøverndepartementet legger da til grunn at det ikke gjøres omfattende endringer i avgrensningen av de passasjergruppene som ikke svarer avgift i det til enhver tid gjeldende takstregulativet. Tilreisende med egen båt vil betale gebyret på forskudd i forbindelse med melding til Sysselmannen. Når det gjelder cruisepassasjerer, legger departementet til grunn at de har betalt gebyret som en del av sin billett. Men betaling fra reisearrangør kan skje etterskuddsvis. Forskriftsutkastet åpner for dette ved at departementet kan dispensere, jf. § 5. Svalbardmiljøloven § 78 må forstås slik at den også gir rom for praktiske ordninger der reisearrangør pålegges et ansvar for at gebyret blir betalt. I de tilfeller der man er deltager i et opplegg arrangert av en reisearrangør, kan det være mest hensiktsmessig at ansvaret for innkreving og betaling ligger hos reisearrangøren.

Departementet legger derfor opp til at ansvaret for betaling av miljøgebyret for cruisepassasjerer på oversjøiske cruiseskip legges på reisearrangøren. All turoperatørvirksomhet og seilinger skal rapporteres til Sysselmannen etter at de har funnet sted, jf. turistforskriften § 7, 7. ledd. Man kan da knytte betaling av gebyret til denne rapporteringen.

Til § 4 Refusjon

Departementet har lagt vekt på å finne en refusjonsordning som er enkel og lite byrdefull for de fastboende. Det vil i starten være nødvendig med en manuell håndtering av refusjonsordningen. De fastboende må kontakte Sysselmannen og kreve refusjon ved å legge fram kvittering for reisen, ev. del av en billett eller kvittering for elektronisk reise. Sysselmannen kan på sine nettsider eller fondets nettsider legge ut et skjema som en fyller ut med navn, angir navn/nr. på flyreisen og oppgir bankkontonummer for utbetaling av refusjonen. Man vil etter hvert forsøke å automatisere refusjonsordningen ved hjelp av tekniske løsninger.

Til § 5 Dispensasjon

Miljøverndepartementet kan gjøre unntak fra forskriften når særlige grunner foreligger. Det er vanskelig å si noe konkret om hva som må til av særlige grunner for å gjøre unntak, men se kommentarene til § 3. Bestemmelsen er ment å være en sikkerhetsventil.

Til § 6 Tvangsmulkt

Bestemmelsen viderefører svalbardmiljølovens bestemmelse om tvangsmulkt, jf. lovens § 96.

Til § 7 Straff

Bestemmelsen viderefører svalbardmiljølovens bestemmelse om straff, jf. lovens § 99, med unntak av at strafferammen her bare er bøter.

Til § 8 Ikrafttredelse og endring

Forskriften trer i kraft 1. april 2007 for å gi relevante aktører nok tid til å få tekniske løsninger knyttet til innkrevingen på plass. Det er hensiktsmessig at departementet gis adgang til å endre forskriften, særlig med tanke på § 3 om størrelsen på gebyret og ev. endringer i takstregulativet.

22. des. Nr. 1533 2006

Ikrafttredelse av lov 22. desember 2006 nr. 102 om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 22. desember 2006 nr. 102 om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m. del III nr. 1. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Lov 22. desember 2006 nr. 102 om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m. skal gjelde fra 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1534 2006**Ikrafttredelse av lov 22. desember 2006 nr. 103 om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.).**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 22. desember 2006 nr. 103 om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.) del III nr. 1. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Lov 22. desember 2006 nr. 103 om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.) skal gjelde fra 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1535 2006**Forskrift om endring i forskrift om avgift på omsetning av billedkunst.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 4. november 1948 nr. 1 om avgift på omsetning av billedkunst § 1 første ledd og § 4. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 28. september 1990 nr. 778 om avgift på omsetning av billedkunst gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Avgiften blir fastsatt til 5 prosent av hele salgssummen, og kommer i tillegg til denne.

§ 2 femte ledd skal lyde:

Dersom salget er merverdiavgiftspliktig etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift, skal 5%-avgiften inn i beregningsgrunnlaget for merverdiavgiften, jf. merverdiavgiftlovens § 18 annet ledd nr. 2.

§ 2 åttende ledd skal lyde:

Alle kvitteringer vedrørende salg av kunst skal stemples med 5% ifølge lov 4. november 1948 nr. 1.

§ 2 tiende ledd skal lyde:

Kunstavgiften blir å innbetale til Bildende Kunstneres Hjelpfond ved annenhver termin for innbetaling av merverdiavgift. Avgiften blir å innbetale til fondet ved andre, fjerde og sjette termin.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Endringer i forskriften

Endringer i forskriften kan fastsettes av departementet.

Ny § 9 skal lyde:

§ 9. Ikraftsetting

Forskriften settes i kraft fra 1. november 1990. Fra samme tidspunkt oppheves reglene fra 2. august 1951.

*II**Ikraftsettelse*

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1536 2006**Forskrift om endring i forskrift til lov om petroleumsvirksomhet.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 2–1 femte ledd og § 10–18 første ledd. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 27. juni 1997 nr. 653 til lov om petroleumsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 5 skal lyde:

For undersøkelsestillatelsen skal det forskuddsvis betales et gebyr til staten ved Oljedirektoratet på kr 60.000 pr. kalenderår.

Undersøkelsestillatelsen bortfaller dersom rettighetshaver innen 31. desember ikke har betalt avgiften for kommende år.

For hver seismiske undersøkelse skal det betales et gebyr til staten ved Oljedirektoratet på kr 30.000. Gebyret skal betales senest samtidig med oppstart av undersøkelsen. Ved forsinket betaling skal det betales rente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Departementet kan endre gebyr i denne bestemmelsen i samsvar med endringer i pengeverdien.

§ 9 skal lyde:

For behandlingen av hver søknad om utvinningstillatelse skal det betales et gebyr på kr 100.000 som innbetales til staten ved Oljedirektoratet.

Dersom gebyr ikke er innbetalt, anses ikke søknaden for innkommet.

For hver seismiske undersøkelse skal det betales et gebyr til staten ved Oljedirektoratet på kr 30.000. Gebyret skal betales senest samtidig med oppstart av undersøkelsen. Ved forsinket betaling skal det betales rente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Departementet kan endre gebyr i denne bestemmelsen i samsvar med endringer i pengeverdien.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1537 2006

Ikraftsettning av lov 22. desember 2006 nr. 104 om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram.

Fastsett ved kgl.res. 22. desember 2006 med heimel i lov 22. desember 2006 nr. 104 om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram del II. Fremja av Kultur- og kyrkjedepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

Lov 22. desember 2006 nr. 104 om endringer i lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram skal gjelde frå 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1538 2006

Forskrift om endring i forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften).

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 andre og tredje ledd, § 14, § 18 andre ledd jf. § 11 andre ledd bokstav a og § 30. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 22. desember 2006.

I

I forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive fiske og fangst (konesjonsforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 2–26 skal lyde:

§ 2–26. (leiefartøy)

Ved forlis eller havari som medfører vesentlig driftsavbrudd kan Fiskeridirektoratets regionkontor gi tillatelse til å benytte annet fartøy i fisket etter norsk vårgytende sild, i fisket etter nordsjøsil, i fisket etter makrell og i fisket etter torsk, hyse eller sei.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at høvedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet.

Det må nyttes leiefartøy fra samme fartøygruppe.

Ny § 4–6 skal lyde:

§ 4–6. (leiefartøy)

Ved forlis eller havari som medfører vesentlig driftsavbrudd kan Fiskeridirektoratets regionkontor gi tillatelse til å benytte annet fartøy i fisket etter norsk vårgytende sild, i fisket etter nordsjøsil og i fisket etter makrell.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at høvedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet.

Det må nyttes leiefartøy fra samme fartøygruppe.

II

Ikraftsetting

Endringene gjelder fra 1. januar 2007.

24. feb. Nr. 1547 2006**Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 24. februar 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 4, § 13, § 15, § 16 og § 36, jf. delegeringsvedtak 21. mars 1986 nr. 750, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, delegeringsvedtak 1. april 1993 nr. 286 og delegeringsvedtak 30. april 2002 nr. 557. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 5–11 punkt 3 skal lyde:

3. Regionvegkontoret kan gjøre unntak i enkelttilfelle fra bestemmelsen i § 4–2 nr. 4 annet ledd bokstav a og nr. 6–7.

II

Endringen trer i kraft 1. november 2006.

15. des. Nr. 1548 2006**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).**

Fastsatt av Vegdirektoratet 15. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. I nr. 1 og 45zm (direktiv 2005/66/EF), nr. 1 og 45zh (direktiv 2005/64/EF) og nr. 45zp (vedtak 2006/368/EF). Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift av 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. I tilføyes følgende:

- nr. 1 og 45zm (direktiv 2005/66/EF)
- nr. 1 og 45zh (direktiv 2005/64/EF) og
- nr. 45zp (vedtak 2006/368/EF).

Ny § 14–3 skal lyde:

§ 14–3. Frontale beskyttelsessystemer

1. Kravnivå: Direktiv 2005/66/EF og vedtak 2006/368/EF.
2. Virkeområde: Kjøretøy i gruppe M1 og N1.

Gjelder både for frontale beskyttelsessystemer som:

- Leveres påmontert eller med kjøretøyet, eller
- fremstår som en separat teknisk enhet (ettermontering).

3. Alternativ standard: Ingen.

4. Godkjenning: Dersom et kjøretøy er utstyrt med frontalt beskyttelsessystem skal det fremlegges dokumentasjon/bevitnelse/garanti fra fabrikant/kompetent uavhengig laboratorium for at kjøretøy og/eller det separate frontale beskyttelsessystemet er i tråd med direktiv 2005/66/EF og testet etter vedtak 2006/368/EF. Ved ettermontering av frontalt beskyttelsessystem skal kjøretøyet fremvises for regionvegkontoret til ny godkjenning, jf. § 7–2 nr. 3.1.

5. Ikrafttreden:

- 25. november 2006 for typegodkjenning av nye kjøretøytyper med integrerte frontale beskyttelsessystemer.
- 25. mai 2007 for registreringer av kjøretøy med integrerte frontale beskyttelsessystemer og for ettermontering av frontale beskyttelsessystemer.

6. For kjøretøy som ikke omfattes av ovennevnte gjelder følgende:

Anordning av for eksempel rør- eller platekonstruksjon, originalmontert eller ettermontert, for beskyttelse av bil, for eksempel ved kollisjon med dyr, tillates bare dersom bilen med anordning tilfredsstillende enten:

- a) direktiv 74/483/EØF, eventuelt som endret ved direktiv 79/488/EØF,
- b) ECE-reg. nr. 26, serie 01, rettelse 1 eller
- c) direktiv 92/114/EØF.

Nåværende § 14–3 blir ny § 14–4 og skal lyde:

§ 14–4. Karosseri og lasteplan på bil

1. Avstanden fra bakkant av karosseri, lasteplan e.l. til senter av bakaksel eller bakakselkombinasjonens vektssenter ved største aksellast/boggilast/trippelboggilast må ikke overstige 70% av akselavstanden målt til nevnte vektssenter og må høyst være 4 meter.

Bak dette tillates lasteutstyr, hengsler, låser o.l. dersom utstyret ligger innenfor en likesidet trekant med karosseriet/lasteplanets bakre begrensning som grunnlinje, men dog slik at karosseriet eller utstyret skal tilfredsstillende bestemmelserne i § 14–1 nr. 2 og i kap. 33.

Ved beregning av akselavstand og overheng skal det ikke tas hensyn til styrbare aksler. Har bilen flere styrbare aksler, måles akselavstanden fra den forreste akselen.

Bestemmelsene i dette nr. gjelder ikke for buss eller for renovasjonsbil med komprimeringsaggregat.

2. Bil med slepeinnretninger som tilfredsstiller kravene i direktiv 77/389/EØF eventuelt som endret ved direktiv 96/64/EF, skal godtas.

Nåværende § 14–4 til § 14–7 blir nye § 14–5 til § 14–8.

Nytt kapittel 50 skal lyde:

Kap. 50. Gjenbruk, gjenvinning og nyttiggjøring

§ 50–1. Krav til gjenbruk, gjenvinning og nyttiggjøring av kasserte kjøretøy (direktiv 2005/64/EF)

1. Kravnivå: Direktiv 2005/64/EF.
2. Virkeområde: kjøretøy i klasse M1 og N1, som definert i del A i bilag II til direktiv 70/156/EØF, og på nye eller gjenbrukte komponenter til slike kjøretøy. Unntatt:
 - motor kjøretøy som er til spesiell bruk, definert i del A, pkt. 5 i bilag II til direktiv 70/156/EØF
 - kjøretøy i klasse N1 som er bygd i flere etapper hvis basiskjøretøy er i overensstemmelse med dette direktiv
 - kjøretøy som er produsert i små serier, omtalt i artikkel 8, stk. 2 litra a) i direktiv 70/156/EØF.
3. Alternativ standard: Ingen
4. Godkjenning:

Ved typegodkjenning av ny type bil – og for nye, ikke typegodkjente biler ved første gangs registrering – fremlegges dokumentasjon/bevitnelse/garanti fra bilfabrikant eller kompetent uavhengig laboratorium for at direktiv 2005/64/EF er tilfredsstillende.

Vedlegg 1 til kjøretøyforskriften nytt pkt. 60 skal lyde:

Liste over krav i forbindelse med typegodkjenning av biler og deres tilhengere (særdirektiver), jf. direktiv 70/156/EØF

<i>Emne</i>	<i>Direktiv- nummer</i>	<i>Senest endret ved direktiv- nummer</i>	<i>Gjelder</i>															
60. Gjenbruk/gjenvinning	2005/64/EØF		M ₁	M ₂	M ₃	N ₁	N ₂	N ₃	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄						
			x			x												

II

Endringene trer i kraft straks.

18. des. Nr. 1549 2006

Forskrift om endring i forskrift om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2–1a fjerde ledd, § 4–1 annet ledd, § 5–5 nr. 1 og nr. 2, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 5–1 siste ledd og lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6–2. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1389 om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak gjøres følgende endringer:

§ 3 nytt nr. 8 skal lyde:

8. Ved oppsøkende behandling overfor rusmiddelavhengige.

I kapittel 6 – Refusjonssatser skal første linje lyde:

(F.o.m. 1. januar 2007.)

Kapittel 6 delkapitlene A til S skal lyde:

*A Indremedisinske spesialiteter**Prosedyretakster*

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
A01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
A02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Cardiologi</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
A03a	Forenklet utredning innen cardiologi inkl. eventuelt 24 timers EKG, belastnings-EKG, 24 timers blodtrykksmåling			A1
	Takstgruppe 4	408		3
A04a	Ekko-Dopplerundersøkelse som ikke kommer inn under takst A05a. Taksten kan også benyttes av spesialister i karkirurgi.			A1
	Takstgruppe 5	726		3
A05b	Elektiv elektrokonvertering av atrieflimmer			A1
	Takstgruppe 6	872		3
A05a	Fullstendig non-invasiv cardiologisk utredning. Omfatter alltid ekko/Dopplerundersøkelse med utstyr for M-mode og 2-D ekko samt pulset og kontinuerlig Doppler og i tillegg andre nødvendige cardiologiske spesialundersøkelser.			A1
	Dagkirurgiske takster			3
A06a	Erstatning av pulsgenerator-pacemaker			Tg 6
A06b	Perkutane cardiologiske, diagnostiske og terapeutiske prosedyrer			A14
	<i>Gastroenterologi</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
A10a	Ultralydundersøkelse		25	A2
A10b	Enkle sekresjons- og absorpsjonsundersøkelser		25	A2
	Takstgruppe 4	408		3
A11a	Oesofagus manometri		25	A2
A11b	Diagnostisk ØGD		25	A2
A11c	Diagnostisk sigmoideoskopi		25	A2
A11d	Terapeutisk ØGD		25	A2
	Takstgruppe 5	726		3
A12a	Terapeutisk colonoskopi		75	A2
A12b	24 timers PH-registrering i oesofagus		75	A2
A12c	Omfattende absorpsjons- og sekresjonsundersøkelser med bruk av radioaktiv isotop		75	A2
A12d	Diagnostisk colonoskopi		75	A2
A12e	Terapeutisk sigmoideoskopi		75	A2
A12f	ERCP med røntgen		75	A2, A3
A12g	Endoskopisk ultrasonografi med fleksibelt endoskop, inkludert videooptak		75	A2
	<i>Rheumatologi</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
A20a	Leddunksjon med tapping av leddveske, installasjon av medikamenter inklusiv nærmere undersøkelse av leddvæsken			
A20b	Gipsing og tillaging av enklere ortoser		25	
A20c	Intravenøs infusjon av særlig vevstoksiske cytostatika. Kan benyttes hver gang behandlingen gis			
	Takstgruppe 4	408		3
A21a	Full rheumatologisk utredning med leddstatus og funksjonsvurdering			
A21b	Sosialmedisinsk utredning med bruk av psykiater, kurator og ergoterapeut			
	Takstgruppe 5	726		3
A22b	Adferdsterapeutisk samtale i smertebehandling. Varighet over 1 time			
A22c	Tverrfaglig vurdering. Samarbeid med minst én annen spesialitet forutsettes. Inkluderer samarbeid med andre relevante faggrupper som fysioterapeut, ergoterapeut mv.			
	Takstgruppe 6	872		3
A22a	Fullstendig utredning av systemiske bindevevssykdommer/systemiske vaskulitter			

A22d	Vurdering og behandling av alvorlig polyartritt som krever oppstart av ny spesifikk medikasjon, intravenøs corticosteroidbehandling og/eller multiple injeksjoner i ledd (mer enn to ledd).		
	<i>Lungemedisin</i>		
	Takstgruppe 3	229	3
A30a	Forenklet utredning/undersøkelse innen lungemedisin inkl. spirometri før og etter bronkolytisk medikasjon, biopsier, punksjoner og spesialrøntgenbilder av thorax		
	Takstgruppe 5	726	3
A32b	Bronchoskopi		A4
	Takstgruppe 6	872	3
A32a	Full lungemedisinsk utredning med alle nødvendige respirasjonsfysiologiske undersøkelser og ev. provokasjonsundersøkelse med inhalasjon av allergen, metacholin eller histamin og bestemmelse av anstrengelsesutløst luftveisobstruksjon		
	<i>Geriatrici</i>		
	Takstgruppe 6	872	3, A5
A42a	Full utredning innen geriatri. Samarbeid med andre faggrupper ved utredning av pasienten. For geriatrisk undersøkelse gis takstrefusjon også når undersøkelse foretas utenfor eget sykehus/poliklinikk		
	<i>Infeksjonsmedisin</i>		
	Takstgruppe 4	408	3
A51a	Full utredning innen infeksjonsmedisin		
	<i>Hematologi</i>		
	Takstgruppe 4	408	3
A61b	Benmargsundersøkelser		A6
A61c	Transfusjon av blod og plasma inklusiv uttak av prøver til typing og forlikelighetsprøve. Kan benyttes hver gang behandlingen gis.		A6
	Takstgruppe 6		3
A62b	Full utredning innen hematologi	872	3
	Dagkirurgiske takster		3
A62a	Intravenøs infusjon av særlig vevstoksiske cytostatika. Kan benyttes hver gang behandlingen gis		Tg 5 A6
	<i>Allergologi</i>		
	Takstgruppe 4	408	3
A71a	Full allergologisk utredning inkl. alle nødvendige kontrollprøver.		A7
	<i>Endokrinologi</i>		
	Takstgruppe 3	229	3
A80a	Utredning innen endokrinologi		
	Takstgruppe 4	408	3
A81a	Særlig krevende endokrinologisk utredning, belastningsprosedyrer GH-RF-test, CRF-test		
	<i>Nefrologi</i>		
	Takstgruppe 3	229	3
A90a	Full undersøkelse av pasient med kjent eller formodet nyresykdom, inkludert pasient med diabetisk nefropati. Undersøkelse inkluderer urinsedimentundersøkelse. Relevante funksjonsprøver er også inkludert, så som vannbelastning, konsentrasjonsprøve, undersøkelse av nyrefunksjon med kreatinin clearance. Vurdering med henblikk på metabolske sykdommer og vurdering av nyrestensproblematikk ved egnede funksjonsundersøkelser. I tillegg aktuelle tubulære funksjonsundersøkelser.		
A90b	Undersøkelse av transplanterte pasienter. Det gjelder pasienter som er transplantert med nyre eller kombinert nyre- og pancreas eller singel pancreas. Undersøkelse og vurdering vil bli som under takst A90a		
	Takstgruppe 4	408	3
A91a	Undersøkelse av pasienter med nyresykdommer følger de samme prosedyrer som under takstgruppe 3. I tillegg omfattende funksjonsundersøkelser hvor funksjonen bestemmes med insulin/PAH-clearance og/eller isotopundersøkelser.		
	Ultralydundersøkelse av pasientens nyrer er inkludert.		
A91b	Førstegangs vurdering av potensielle nyredonores		

	Takstgruppe 5	726	3
A92a	Undersøkelse av transplanterte pasienter. Nyre og pancreas. De samme funksjonsundersøkelser som under takstgruppe 3. I tillegg mere omfattende funksjonsundersøkelser som nevnt i takst A91a. Ultralydundersøkelse av det transplanterte organ er inkludert.		
A93	Hjemmebasert posedialyse (peritonealdialyse)	35.458	A12
A94	Konstruksjon av AV-fistler <i>Hyperbarmedisin</i>	0	
	Takstgruppe 4	408	
A95a	Stråleskader		A9
A95b	Osteomyelitt		A9
	Takstgruppe 6	1.414	
A96a	Trykkfallsyke		A9
A96b	Luft-/gassemboli		A9
A96c	Karbonmonoksydforgiftning		A9
A96d	Gassgangren <i>Pasientopplæring</i>		A9
	Takstgruppe 6		
A 99	Pasientopplæring	568	A13

Merknad A1:

Ved behandling av barn under 7 år kan takstene A03a, A04a, A05a og A05b benyttes ved hver behandling.

Merknad A2:

Taksten kan også brukes av kirurgiske gastroenterologer.

Merknad A3:

Taksten kan brukes i tillegg til takstgruppene 3, 4 og 5.

Merknad A4:

Taksten kan brukes i tillegg til takstgruppe 3 og 5.

Merknad A5:

Takstgruppe 5 for geriatrisk utredning kan også brukes av spesialist i generell indremedisin og revmatologi.

Merknad A6:

Takst A61c kan kombineres med takst A61b eller A62a.

Merknad A7:

Taksten kan også benyttes av hudleger, ØNH-leger og barneleger.

Merknad A9:

Taksten kan benyttes hver gang behandling gis.

Merknad A12:

Taksten gjelder månedlig refusjon for utgifter til dialysevæske og forbruksmaterieell ved hjemmebasert posedialyse (peritonealdialyse). Taksten kan brukes i tillegg til takstgruppene 1 t.o.m. 6.

Taksten kan repeteres.

Merknad A13:

Opplæringsprogram med informasjon om sykdommen, behandlingsformer, egenbehandling og mestring, rettigheter og videre oppfølging. Programmene må strekke seg over minimum 7 undervisningstimer, og deltakerne må delta på minimum 80% av programmet. Programmene skal være tverrfaglige, inkludere brukerkompetanse og i stor grad være basert på gjennomføring i små grupper. Det må videre foreligge en konkret plan for hvordan primærhelsetjenesten/primærleger trekkes inn i gjennomføringen av programmene og den videre oppfølging av deltakerne. Takst utløses én gang per deltaker per program. Det utløses kun én egenandel per deltaker per program. Opplæringsprogrammet forutsettes å gjennomføres i regi av et sykehus og med en lege som er ansvarlig for medisinsk faglig innhold og opplegg for gjennomføring, men selve gjennomføringen av opplæringen kan utføres av annet kvalifisert helsepersonell ansatt på sykehuset, poliklinikken eller lærings- og mestringssenteret.

Opplæringstaksten A99 kan ikke brukes til egne røykesluttkurs. I de tilfellene det er relevant for behandlingen kan et opplæringsprogram f.eks. inneholde kostholdsveiledning, røykeavvenning og aktivitetstiltak.

Deltakerne skal være henvist fra lege for at taksten skal utløses.

Taksten gjelder også pasienter uten diagnose.

For pasientopplæring innen astma, må programmene strekke seg over minimum 5 undervisningstimer, for eksempel 4 timer fellesopplæring og 1–3 timer individuell opplæring slik som anbefalt av Nasjonal Plan for

Astmaskoler.

Takst A99 kan ikke kreves i tillegg til andre takster.

Takst A99 kan kreves ved opplæring av foreldre/foresatte ved barns sykdom. Taksten kreves da per barn, slik at antall foreldre/foresatte som deltar på opplæringsprogrammet ikke har noen innvirkning på hvor mange takster som kreves.

B Kirurgiske spesialiteter

Takst nr.	Tekst	Ref	P.bet	Merkn
	Takstgruppe 1	32		1
B01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
B02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Generell kirurgi</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
B03a	Fjerne tumor mammae, hudtumor, lymfeknute etc.		25	B1
B03b	Fjerne dyptsittende fremmedlegeme		25	
B03c	Enkel sårbehandling		25	
B03d	Insisjon/drenasje av abscesser		25	
B03e	Anoskopi med strikkligatur av hemorrhoider		25	
	Takstgruppe 4	408		3
B04a	Omfattende sårbehandling		75	
	Takstgruppe 5	726		3
B05a	ERCP eller EPT		75	
	Dagkirurgiske takster			3
B06a	Varicer (stripping av v. saphena magna + lokal ekstirpasjon/stripping av v. saphena parvae/lokal ekstirpasjon)		75	Tg 6
B06b	Brokkoperasjoner		75	Tg 6
B06c	Dilatasjon av anus i narkose		75	Tg 6
B06d	Hemorrhoideoperasjon i narkose		75	Tg 6
B06e	Insisjon av perianale/perirectale abscesser		75	Tg 6
B06f	Operasjon på skjoldbruskkjertelen		75	Tg 6
B06g	Operasjon på mammae ekskl. biopsi		75	Tg 6
B06h	Cholecystectomi ved laparoscopi		75	Tg 6
B06i	Subtotal mastectomi ved ondartet sykdom		75	Tg 6
B06j	Sinus pilonidalis – extirpasjon		75	Tg 6
B06k	Laparoskopisk fundoplicatio v. refluks		75	Tg 6
B06l	Behandlinger ved ca øsophagi i narkose		75	
B06m	Glandextirpasjoner ved malign sykdom med narkose ev. spinal/epidural analgesi		75	
B06n	Eksplorasjon, reseksjon eller total fjerning av tyroidea eller paratyroidea. Gjelder ikke annen operasjon på tyroidea eller paratyroidea		75	
B06o	Andre gastrokirurgiske inngrep i narkose		75	
	<i>Urologi</i>			
B10b	Sterilisering av menn		1.268	B9
	Takstgruppe 3	229		3,B5
B10a	Omskjæring		25	
B10c	Infertilitetsutredning av menn		25	
B10d	Testisbiopsi		25	B1
B10e	Impotensutredning		25	
B10f	Ultralydundersøkelse			
B10g	Uroflowmetri			
B10h	Cystometri			
B10i	Prostatabiopsi			
	Takstgruppe 4	408		3,B5
B11a	Full urodynamisk utredning			
B11b	Opplæring til selvkateterisering			
B11c	Uretero-renoskopi			
B11d	Urethra-cystoskopi			
	Takstgruppe 5	726		3,B5
B12a	Innleggelse av prostataspiral		25	
B12b	Stenknusing (Perkutan, URS eller ESWL)			

B12c	Transurethral mikrobølgeterapi		75	
	Dagkirurgiske takster			3
B13a	Operasjon for phimose		75	Tg 6
B13b	Operasjon for hydrocele/spermatocoele		75	Tg 6
B13c	Intern urethrotomi		75	Tg 6
B13d	Transurethral reseksjon av små svulster i blæren (inkl. laserbehandling)		75	Tg 6
B13e	Operasjon for testisretensjon		75	Tg 6
B13f	Transurethral prostatareseksjon		75	Tg 6
B13g	Orchiectomi/epididymectomy bilateralis		75	Tg 6
B13i	Ureteroskopi i narkose		75	
	<i>Gynekologi/obstetikk</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
B20a	Portiobiopsi, cervical abrasio. Biopsi fra vagina/vulva/perineum			
B20b	Kryo- eller laserbehandling, evaporisering på cervix, av mindre forandringer i vagina/vulva/perineum/perianalt			
B20c	Abdominal ultralydundersøkelse (Screening og vekst-/placentakontroll)			B3
B20d	Cervixblokkering med fjerning av fastsittende JUD			
B20e	Infertilitetsutredning av kvinne/mann			
B20f	Endokrinologisk utredning			
B20g	Postcoitaltest			
B20h	Rådgivning ved prenataldiag./IVF/Inseminasjon o.l.			
B20i	Vaginal ultralydundersøkelse			
	Takstgruppe 4			3
B21f	Amniocentese (prenataldiag.)	408	0	
	Takstgruppe 5	726		3
B22b	MES – Maksimal elektrostimulering eks. plugg		75	
B22c	Risikოსvangerskap. Vurdering av veksthemming/flerlingesvangerskap/diabetes og lignende (u.s. Innebærer CTG/UL/Biofysisk profil mv.)		0	B4
B22d	Termobehandling med ballong		75	
B22e	Lang konsultasjon (> 1 time) ved abort, dødfødt barn eller lignende		0	
	Takstgruppe 6			3
B23e	Endoskopisk endometrie og myomreseksjon	1.439	75	
B23d	Sterilisering ved laparotomi/-skopi		6.079	B8
B23i	Sterilisering ved laparotomi/-skopi etter medisinsk indikasjon		75	B10
	Dagkirurgiske takster			3
B21a	Provosert abort < 12 uker		0	Tg 4
B21b	Revisjon etter spontan eller provosert abort		0	Tg 4
B21c	Abrasio i narkose		0	Tg 4
B21d	Konisering		25	Tg 4
B21e	Laserevaporisering av utbredte forandringer i vagina/vulva/perineum/cervix		25	Tg 4
B21g	Revisjon av episiotomi o.l.		25	Tg 4
B21h	Operasjon på Bartholin-cyste		25	Tg 4
B21i	Hysteroskopi		25	Tg 4
B22a	Provosert abort 2. trimester, inkl. evacuatio		0	Tg 5
B23b	Terapeutisk gynekologisk laparoskopi		75	Tg 6
B23c	Diagnostisk gynekologisk laparoskopi		75	Tg 6
B23g	Operasjon for stressinkontinens (eks. TVT)		75	Tg 6
B23h	Andre gynekologiske inngrep i narkose/spinal/epidural		75	Tg 6
B23j	Transurethral submukøs injeksjon i urethra, for behandling av stressinkontinens. Krever diagnosekode N393 og prosedyrekode KDV22		75	
	<i>Ortopedi</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
B30a	Gipsing av brudd uten dislokasjon		75	
B30b	Skifte av gips		75	B7
B30c	Avmeisling av liten exostose		25	
B30e	Reponere og gipse brudd i håndledd/hånd/ankel og fot		75	B1
B30f	Fjerne små plater/skruer/nagler		25	B1
B30g	Ultralydundersøkelse		0	
B30h	Gipsing og tillaging, eventuelt tilpasning av enklere ortoser		25	B6
	Takstgruppe 4	408		3
B31a	Senesutur		25	

B31c	Gipsing av klumpfot		75	B1
B31d	Gipskorsett, gipsseng		75	
B31e	Mobilisere skulder i anestesi		75	B1
B31f	Reponere skulder/albue		75	B1
B31g	Reponere og gipse brudd i overarm, underarm eller legg		75	
B31h	Gipsing og tillaging av mer kompliserte ortoser		75	B6
B31i	Fjerne større plater/nagler		75	B1
	Dagkirurgiske takster			3
B30d	Arthrodeese i fingre og håndrot		25	Tg 3
B31b	Amputasjon/eksartikulasjon i fingre og håndrot/tå		75	Tg 4
B32a	Spalte seneskjeder/kanaler		75	Tg 5
B33a	Operasjon for epicondylitt		75	Tg 6
B33b	Operasjon for nerve-entrapment-syndrom i ekstremiteter		75	Tg 6
B33c	Reseksjon av hammertå		75	Tg 6
B33d	Diagnostisk artroskopi		75	Tg 6
B33e	Operasjon for Dupuytren's kontraktur (en stråle)		75	Tg 6
B33f	Operasjon for Dupuytren's kontraktur (flere stråler)		75	Tg 6
B33g	Synovectomi i fingerledd		75	Tg 6
B33h	Hallux valgus, radikaloperasjon		75	Tg 6
B33i	Terapeutisk artroskopi		75	Tg 6
B33j	Åpen akromionreseksjon ved subacromialt syndrom		75	Tg 6
B33k	Åpen operasjon ved skulderluksasjon		75	Tg 6
B33l	Skulderartroskopi ved rotator cuff-ruptur		75	Tg 6
B33m	Ankelartroskopi ved ankelartrose		75	Tg 6
B33n	Synovectomi i ankelledd		75	Tg 6
B33o	Ankelplastikk ved instabil ankel		75	Tg 6
B33p	Nervereseksjon ved Mortons metatarsalgi		75	Tg 6
B33q	Arthrodeese ved arthrose i fingerledd		75	Tg 6
B33r	Mikrokirurgisk ekstirpatio av prolaps i ryggen		75	Tg 6
B33s	Korsbåndkirurgi ved ACL/PCL-ruptur i kne		75	Tg 6
B33t	Fjerning av osteosyntesemateriale i narkose/epidural/spinal		75	Tg 6
B33u	Andre ortopediske inngrep i narkose		75	
	<i>Plastikk-kirurgi</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
B40a	Fjerning av små cancersuspekter tumores i ansikt, hode, hals og hender		25	B1
B40b	Enklere arrkorreksjoner		25	
	Dagkirurgiske takster			3
B42a	Plastikkirurgiske korreksjoner (eksempelvis utstående ører)		75	Tg 5
B42b	Excisjon og lappeplastikk eller hudtransplantat i ansikt, hode, hals og hender		75	Tg 5
B42c	Sekundære korreksjoner etter leppe-, kjeve- og ganespalte		75	Tg 5
B42d	Senesutur, nervesutur, nerve-entrapment, reumakirurgiske operasjoner.		75	Tg 5
B42e	Andre særlig omfattende plastikkirurgiske inngrep		75	Tg 5
B42f	Fjerning av middels store/store lesjoner i ansikt, hode, hals og hender. Med middels store eller store lesjoner i hode-halsregionen forstås lesjoner som ikke kan excideres, og/eller at huden ikke kan lukkes direkte uten fare for skade av nervus facialis eller risiko for f.eks. drag i øyelokk, nesevinge eller munnvik.		75	Tg 5
B43a	Hyperhydrosis axillae		75	Tg 6
B43b	Dupuytren's kontraktur (en stråle)		75	Tg 6
B43c	Korreksjon av asymmetriske bryst		75	Tg 6
B43d	Reduksjonsplastikk		75	Tg 6
B43e	Rekonstruksjon av bryst med expander og protese		75	Tg 6
B43f	Bukplastikk		75	Tg 6
B43g	Dupuytren's kontraktur (flere stråler)		75	Tg 6
B43h	Andre plastikk-kirurgiske inngrep i narkose/spinal/epidural		75	Tg 6
B50	AIH/AID	0	1.500	B12
B51	IVF	3.937	1.500	B12
B52	IVF med eset og nedfrysing av embryo	4.906	1.500	B12

Merknad B1:

Ved bilaterale inngrep gis et tillegg på 25 prosent.

Merknad B3:

Taksten refunderes en gang i svangerskapet. Ytterligere undersøkelser refunderes hvis særlig medisinsk indisert. Taksten kan også benyttes når undersøkelsen foretas av jordmor.

Merknad B4:

Taksten kan benyttes en gang i svangerskapet, deretter takstgruppe 1 ved hver kontroll.

Merknad B5:

Takster innenfor fagområdet urologi kan også benyttes av gynekologer.

Merknad B6:

Takst B31h kan også benyttes av spesialist innenfor fagområdene rheumatologi og plastikk-kirurgi. Spesialist innen plastikk-kirurgi kan i tillegg benytte takst B30h.

Merknad B7:

Takst B30b kan benyttes hver gang gipsen skiftes.

Merknad B8:

Det kan kreves forhøyet egenandel ved bruk av takst B23d, se merknad 2AA. Det kan ikke kreves egenandel i tillegg. Taksten skal registreres for statistikkformål.

Merknad B9:

Takst B10b er belagt med full pasientbetaling, se merknad 2G. Det kan ikke kreves egenandel i tillegg. Taksten skal registreres for statistikkformål.

Merknad B10:

Dersom sterilisering foretas etter medisinsk indikasjon kan det ikke kreves forhøyet egenandel, se merknad 2AA. Det kan derimot kreves egenandel (jf. takstene 201a, 201b og 202). Det kan også kreves pasientbetaling for utgifter til bandasjemateriell og bedøvelsesmidler, jf. takst 204b.

Merknad B12:

Staten yter delvis refusjon for inntil tre forsøk med assistert befruktning per pasient. Ved hvert forsøk kan det avkreves en pasientbetaling på kroner 1.500. Dette beløpet kan ikke føres på kvitteringskortet. Maksimal pasientbetaling uavhengig av metode blir med tre forsøk 4.500 kroner per par.

C Pediatri

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
C01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
C02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Habilitering – sosialpediatri – områdepediatri</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
C03a	Områdepediatri med spesialkonsultasjon og rådgiving sammen med primærlege.			
C03b	Barnenevrologisk utredning			
	Takstgruppe 4	408		3
C04a	Utvidet barnenevrologisk utredning, utviklingsvurdering, vurdering av MBO/ADD og lignende			
C04b	Undersøkelse/behandling av barn med kroniske sykdommer f.eks. innen onkologi, diabetes, hematologi og ved sosialpediatriske problemstillinger. Samarbeid med andre faggrupper.			
	Takstgruppe 5	726		3
C05a	Full utredning ved habilitering, samarbeid med andre faggrupper. Ved utredning for habilitering gis refusjon også når undersøkelsen finner sted utenfor eget sykehus/poliklinikk			
C05b	Undersøkelse/behandling ved mistenkt overgrep på barn, incest. Samarbeid med andre faggrupper er inkludert i taksten.			
C05c	Undersøkelse/behandling av barn med anorexi/bulimi. Samarbeid med andre faggrupper er inkludert i taksten.			

Merknad C1:

For øvrige prosedyrer vises til takster fastsatt for indremedisinske prosedyrer.

D Hud- og veneriske sykdommer

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1,D1
D01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2,D1
D02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
D03a	Behandling av hudlesjoner/hudcancer med kirurgisk excisjon, curretage og elektrodesikasjon, kryoterapi eller laser.		25	D2
D03b	Behandling av vaskulære hudsykdommer med laser eller infrafrød kirurgikoagulator		0	D2
D03c	Fjerning av multiple hud/slimhinnetumores med CO ₂ -laser, eller gjentatt kryokirurgi		25	D2
	Takstgruppe 4	408		3
D04a	Full allergologisk utredning inkl. alle nødvendige kontrollprøver		0	
D04b	Utredning og behandling av leggsår		25	
D04c	Full utredning av lysdermatoser		0	
	Takstgruppe 5	726		3
D05a	Full yrkesdermatologisk utredning. Taksten forutsetter allergologisk testing utover standardiserte tester, samt arbeidsplassbesøk.		0	
D05b	Utredning, rådgivning og oppfølging av pasient med HIV-sykdom		0	
	<i>Særskilte behandlingsopplegg</i>			
D00a	Første gangs PUVA-, UVA-, UVB-behandling	155	0	
D00b	PUVA, hver påfølgende behandling	40	0	
D00c	UVA eller UVB, hver påfølgende behandling	40	0	
D00d	Skifting av Zinkaband/Coban bandasje eller lignende permanentbandasje, smøre-/badebehandling, pneumatisk kompresjonsbehandling ved behandlingsresistente leggødem, iontoforese ved hyperhidrosis, ved hver behandling	40	0	
D00e	Dermojet-behandling av hud- og neglelidelser, ved hver behandling. Én behandling utgjør inntil 3 skudd.	40	0	

Merknad D1:

Det kreves ikke henvisning fra lege utenom vedkommende sykehus for pasienter med mistanke om venerologisk lidelse. Gjelder takst D01 og D02.

Merknad D2:

Ved flere inngrep av samme art, gis et tillegg på 25% per inngrep. Maks. x 2.

E Kjevekirurgi og munnhulesykdommer/oral kirurgi og oral medisin

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
E01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
E02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3, E1
E03a	Fjernelse av retinert tann		25	
E03b	Operativ fjernelse av tannrøtter/benkammer		25	
E03c	Operativt inngrep med åpning av anthrum for fjernelse av tannfragmenter		25	
E03d	Blottleggelse av retinert tann		25	
E03e	Operativ behandling av spyttsten		25	
E03f	Cysteoperasjon		25	
E03g	Incisjon av dype abcesser		25	
E03h	Fjernelse av tungebånd		25	
E03i	Bløtdelsplastikk på kjeveranden		25	
E03j	Plastikk med knokkelmodellering		25	
E03k	Plastisk operasjon for fordypelse av overgangsfolden		25	
E03l	Plastisk operasjon for lukking av åpning til anthrum		25	

E03m	Injeksjon/operasjon på n. trigeminus		25	
E03n	Fremstilling av bittskinne		0	
E03o	Alveotomi		25	
	Takstgruppe 4	408		3, E1
E04a	Behandling av kjevebrudd		75	
	Takstgruppe 6			3, E1
E06b	Tann/kjeveinngrep i narkose (> 60 min.)	1.819	75	
E06c	Kirurgisk tannimplantatbehandling 1 implantat	4.450		E2
E06d	Kirurgisk tannimplantatbehandling per implantat i tillegg	2.683		E2
E06e	Diverse røntgenundersøkelser	65		E3
	Dagkirurgiske takster			3, E1
E06a	Operativ behandling av mandibulær eller maxillær prognati		75	Tg 6
E07	Kirurgisk innsetting av implantat hvor marginal peridontitt er hovedårsak til tanntap – første innsetting av implantat.	5.086	6.500	E4
E08	Kirurgisk innsetting av implantat hvor marginal peridontitt er hovedårsak til tanntap – pr. implantat i tillegg	2.595	2.550	E4

Merknad E1:

Takstene kan i tillegg benyttes av tannlegespesialister innen oral kirurgi og oral medisin.

Merknad E2:

I takstene E06c og E06d inngår undersøkelse, vurdering, planlegging, røntgenundersøkelse, studiemodeller, kliniske fotos, innsetting av fiksturer, innsetting av distanse, kontroller og nødvendig etterbehandling. Takstene gjelder for definerte pasientgrupper, jf. Sosial- og helsedepartementets rundskriv I-12//94.

Merknad E3:

Takst E06e kan tas i tillegg til takster i takstgruppe 3, 4 og 5.

Taksten kan også kreves i tillegg til takst E07 og E08.

Merknad E4:

Rehabilitering av tannsett med implantatforankret protetisk behandling som følge av tap av tenner av marginal periodontitt.

Takst E07 kan kreves ved innsetting av første implantat. Takst E08 kan kreves pr. innsatte implantat utover det første.

I tillegg til takst E07 kan det kreves en pasientbetaling på maksimalt 6.500 kroner. I tillegg til takst E08 kan det kreves en pasientbetaling på maksimalt 2.550 kroner. Disse pasientbetalingene kan ikke føres på kvitteringskortet, jf. kapittel 2, merknad 2G. Det kan ikke avkreves andre former for betaling av pasienten i forbindelse med behandlingsopplegget.

Takst E06e kan kreves i forbindelse med takst E07 og E08. I forbindelse med et behandlingsopplegg der takst E07 og eventuelt E08 kreves, kan det også kreves takst for nødvendig undersøkelse og kontroll. Ved slik undersøkelse/kontroll kan det likevel ikke kreves egenandeler som kan føres på kvitteringskortet.

For behandlingsopplegget kan det ikke kreves andre takster eller pasientbetaling enn det som er nevnt ovenfor i denne merknaden. Utgifter til rehabilitering dekkes en gang pr. tapt/trukket tann forårsaket av marginal peridontitt. Som hovedregel refunderes ikke utgifter til rehabilitering for tapte tenner bakenfor premolar.

Refusjon gis i de tilfeller hvor tennene er tapt etter 1. mai 2002. Det er et ufravikelig krav at rehabilitering av tannsettet må være påbegynt etter 1. oktober 2003.

F Øyesykdommer

Takst nr.	Tekst	Ref	P.bet	Merkn
	Takstgruppe 1	32		1
F01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
F02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
F00a	Billedtolkning i forbindelse med øyebunnsscreening av diabetikere	40		F1
F00b	Tverrfaglig utredning/behandling i samarbeid med ortoptist. Taksten kan ikke kombineres med takstgruppene 1, 3, 4, 5 eller 6 ved samme konsultasjon.	59		
	Takstgruppe 3	229		3,F2
F03b	Fjernelse av dyptsittende fremmedlegemer i cornea el. conjunctiva		0	
F03c	Skraping/etsing av viruskeratitt		0	
F03f	Sår behandlet med sutur		25	

	Takstgruppe 4	408	3,F2
F04d	Terapeutisk injeksjon av medikament (alkohol, botul. toxin, fluorescein-angiografi).	25	
	Dagkirurgiske takster		3
F03a	Mindre plastiske øyeoperasjoner	25	Tg 3
F03d	Førstegangs tåreveisbehandling	0	Tg 3
F03e	Chalazionoperasjon	0	Tg 3
F04a	Kryopexi	0	Tg 4
F04b	Pterygiumoperasjon	25	Tg 4
F04c	Øyelokkoperasjon	75	Tg 4
F05a	Refraktiv hornhinnekirurgi uten transplantasjon	0	Tg 5
F05b	Operasjon på tåresekk	75	Tg 5
F05c	Discisjon med laser	75	Tg 5
F05d	Enucleasjon	75	Tg 5
F05e	Behandling med laser	75	Tg 5
F05f	Større plastiske operasjoner	75	Tg 5
F05g	Ptoseoperasjon	75	Tg 5
F05h	Operasjon for netthinneavløsning	75	Tg 5
F05i	Hornhinnetransplantasjon	75	Tg 5
F05j	Fjernelse av intrabulbært fremmedlegeme	75	Tg 5
F05k	Alle intrabulbære inngrep	75	Tg 5
F06a	Kataraktoperasjon	75	Tg 6
F06b	Strabismeoperasjon	75	Tg 6
F06c	Grønn stær operasjon (trabekel løsning)	75	Tg 6

Merknad F1:

Takst F00a utløses når spesialisten tolker et allerede tatt bilde. Dette tilsier at direkte kontakt mellom pasient og spesialist ikke er en nødvendig betingelse for at taksten utløses. Taksten utløses kun én gang per år.

Merknad F2:

Ved bilaterale inngrep gis et tillegg på 25%.

G Øre-nese-halssykdommer

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
G01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
G02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
G00a	Polygrafisk måling av respirasjonsparametre under søvn inntil 4 kanaler (Måling av pustebevegelser, luftstrømmer gjennom munn, nese og svelg og ev. oksymetri)	298		G1
G00b	Polygrafisk måling av respirasjonsparametre under søvn inntil 7 parametre	587		G1
	Takstgruppe 3	229		3,G3
G03a	Tamponadebehandling ved epistaxis		0	
G03b	Evulsio polyporum cavi nasi		0	
G03c	Punctio sinus maxillaris		0	
G03d	Rhino-/Sinoskopi		0	
G03e	Remotio corporum alieni (cacum nasi, faucium, auris)		25	
G03f	Otomikroskopi med paracentese, dremsinnleggelse, rensing av radikalhule		25	
G03g	Incisjon av dype abscesser (Peritonsillærabscess etc.)		0	
G03j	Utredning av kreftpasienter		0	
G03k	Utvidet audiologisk utredning (taleaudiometri, lekeaudiometri o.l.)		0	
	Takstgruppe 4	408		3,G3
G04a	Antrostomia, conchotomia		25	
G04b	Enkel nese-/septumkorreksjon		25	
G04c	Reposisjon av ukomplisert ansiktsfraktur		25	
G04d	Mindre plastikkirurgiske korreksjoner		25	
G04e	Omfattende laryngologisk utredning (stroboskopi/stemmeanalyse o.l.)		25	
G04f	Oesophagoskopia (terapeutisk+diagnostisk)		25	

G04g	Omfattende otonevrologisk utredning (ERA, tinnitusanalyse, vertigoutredning m/ENG)		25	
G04h	Høreapparat (tilpassing og oppfølging)		25	
G04i	Omfattende rhinologisk vurdering inkludert endoskopi og rhinometri eller rhinomanometri		25	
G04j	Operasjon av tungebånd		25	
G04k	Operasjon av spyttstein, ranula Takstgruppe 5	726	25	3,G3
G05a	Microlaryngoskopi (med eller uten biopsi)		75	
G05c	Bronchoskopia Dagkirurgiske takster		75	3
G05b	Laryngoskopi i narkose		75	
G05d	Sinoskopi i narkose		75	
G05f	Pharyngoskopi i narkose		75	
G05g	Operasjon av auris alatae		75	Tg 5
G05h	Oesophagoskopi i narkose		75	
G05i	Bronkoskopi i narkose		75	
G05j	Microlaryngoskopi i narkose (med eller uten biopsi)		75	
G06a	Adenotomia/otomicroskopi m/paracentese og dreisinnleggelse i narkose		75	Tg 6
G06b	Rhinoplastikk		75	Tg 6
G06c	Operative inngrep på sinus paranasalis		75	Tg 6
G06d	Tonsillectomia (ev. med adenotomi)		75	Tg 6
G06e	Palatopharyngoplastikk		75	Tg 6
G06f	Kirurgisk behandling av cystis colli		75	Tg 6
G06g	Otomicrokirurgi (myringoplastikk, explorativ tympanotomi)		75	Tg 6

Merknad G1:

Takstene G00a og G00b kan i tillegg benyttes av nevrologer og spesialister innen lungemedisin.

Merknad G2:

For allergiske utredninger og bronchoskopier henvises til takster for indremedisinske spesialiteter.

Merknad G3:

Ved bilaterale inngrep gis et tillegg på 25%.

H Onkologi

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
H01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
H02	Fullstendig undersøkelse			
	Takstgruppe 3	229		3
H03a	Punksjonscytologi for taking av representativt materiale			
H03b	Ascitestapping			
H03c	Pleuratapping			
H03d	Instruksjon av lege utenfor sykehuset som er ansvarlig for onkologisk behandling i hjemmet eller i annen institusjon (eks. sykehjem eller lokalsykehus), per telefon	289		H1,H4
	Takstgruppe 4	408		3
H04a	Transfusjoner av blod og plasma, inkludert uttak av prøver til typing og forlikelighetsprøve (utgifter til blodprodukter dekkes ikke av trygden)			H1,H5
H04b	Sosialmedisinsk utredning med bruk av psykiater, kurator og ergoterapeut			
H04c	Psykososial utredning, palliativ behandling og oppfølging av pasienter i samarbeid med tverrfaglig team (sykepleier, sosionom og ev. psykolog/psykiater) på spesialklinikk tilknyttet kreftavdeling			
H04d	Ambulant onkologisk behandling i hjemmet eller i annen institusjon (eks. sykehjem eller lokalsykehus). Taksten kan også anvendes ved smertebehandling.			H1,H3
	Takstgruppe 5			3
H05a	Intravenøs infusjon av særlig vevstoksiske cytostatica			H1,H5
H05b	Intravesikal kjemoterapi/BCG			H1

H05c	Ekstern strålebehandling per felt	428	H1
H05d	Smertebehandling med bruk av anestesilog, onkolog, smerte- og kontaktsykepleier etc., jf. anesthesiologi	368	H1
H05e	Infusjonsbehandling med bifosfonater ved malign sykdom	0	
	Takstgruppe 6	726	3
H06a	Interstitiell strålebehandling, per felt	786	H1
H06b	Sosialmedisinsk utredning, behandling og oppfølging av kreftpasienter. Samarbeid med andre faggrupper		
H06e	Lang konsultasjon (> 1 time)		
H06c	Fotodynamisk behandling av hudkreft, per lesjon	551	H1
H06f	Nærbestråling av godartete lidelser per felt.	10	H1

Merknad H1:

Takstene H03d, H04a, H04d, H05a, H05b, H05c, H05d, H06a, H06c og H06f kan benyttes hver gang behandling gis. Takst H06c kan benyttes ved fotodynamisk behandling (PDT) av basalcellekarsinom (BCC), og i tillegg for aktinisk keratose (AK) for pasienter med minst 10 lesjoner eller med nedsatt immunforsvar. Takst H06f kan tas i tillegg til takster i takstgruppe 3–6.

Merknad H3:

Som kompensasjon for reiseutgifter kan 50% av taksten kreves i tillegg. Det kan ikke kreves egenandel av pasienten.

Merknad H4:

Ved bruk av takst H03d kan det ikke kreves egenandel av pasienten.

Merknad H5:

Takst H04a kan kombineres med takst H05a.

I Fysikalsk medisin og rehabilitering

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
I01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
I02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
I03a	Arbeids-EKG sykkelergometri			
I03b	Gipsing og tillaging, eventuelt tilpasning av enklere ortoser		25	
I03c	Diagnostisk blokkade av nerver og ledd			
I03d	Tverrfaglig behandling av ryggpasienter			I2,I3
I03e	Tverrfaglig behandling av ryggpasienter som mottar sykdomsrelaterte trygdeytelser eller attføringspenger	516		I2,I3,I4
I03f	Tverrfaglig behandling for personer med smerte i nakke, skulder eller arm som mottar sykdomsrelaterte trygdeytelser eller attføringspenger.	516		I2,I3,I5
	Takstgruppe 4	408		3
I04a	Isokinetisk muskel/ergonomi			
I04b	Full undersøkelse av bevegelsesapparatet			
	Takstgruppe 5	726		3
I05a	Full utredning av rehabiliteringspotensial. Samarbeid med andre faggrupper, fysioterapeut, ergoterapeut mv. er inkludert. Refusjon gis også når undersøkelsen finner sted utenfor eget sykehus/poliklinikk.			I1

Merknad I1:

Takst I05a vil også kunne benyttes ved tverrfaglig utredning i ryggpoliklinikker, når slik poliklinikk er etablert som egen virksomhet. En forutsetning er at minimum to ulike relevante medisinske spesialiteter samarbeider om utredningen, i tillegg til andre relevante faggrupper.

Merknad I2:

Takst I03d vil kunne benyttes dersom behandlingen varer over 3 timer og gis i samarbeid med flere relevante faggrupper i tillegg til legespesialist (spesialist innen fysikalsk medisin eller annen relevant spesialist).

Merknad I3:

Taksten kan benyttes hver gang behandling gis. Kan også benyttes ved gruppebehandling. Det kan da kreves en egenandel per pasient.

Merknad I4:

Takst I03e kan kun benyttes ved tverrfaglig behandling av ryggpasienter som mottar sykdomsrelaterte trygdeytelser (sykepenger, medisinsk rehabilitering og uførepensjon) eller pasienter som mottar attføringspenger. Taksten kan benyttes både ved individuell behandling og ved behandling i gruppe.

Merknad I5:

Behandlingen må sees i lys av pasientens arbeidssituasjon, herunder vurdering av mulighet for arbeidsrelatert aktivitet (f.eks. gradert sykmelding), konkrete forslag til tiltak på arbeidsplassen o.l., samt dato for forventet friskmelding. Dette skal dokumenteres i pasientrapport/epikrise. Taksten inngår i et begrenset forsøk og kan kun kreves av enkelte institusjoner i Helse Midt-Norge, jf. vilkår og begrensninger i avtale mellom Helse Midt-Norge RHF og Rikstrygdeverket.

J Nevrologi

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
J01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
J02	Fullstendig undersøkelse			
	Takstgruppe 3	229		3
J03a	Enkel Doppler undersøkelse			
	Takstgruppe 4	408		3
J04a	Utredning av nevrologiske lidelser som trenger full sensibilitets- og muskeltesting, ev. spinalpunksjon			
J04b	Yrkesnevrologisk utredning			
J04c	Utredning av autonom svikt inkl. sphincterforstyrrelser			
	Takstgruppe 5	726		3
J05a	Full utredning av komplisert epilepsi			
J05b	Full utredning av cerebrovaskulære sykdommer			
	Takstgruppe 6	872		3
J05c	Full demensutredning			
J05d	Full utredning av kompliserte nevrologiske sykdommer			
J05e	Full utredning av nevrologiske lidelser/sykdommer Samarbeid med andre faggrupper er inkludert Dagkirurgiske takster			
J06a	Injeksjon av butolinum toksin for pasienter med dystoni, hemifasciale spasmer, spastisitet samt autonome forstyrrelser			
J06b	Påfylling av baklofen på intraspinal medikamentpumpe for pasienter med dystoni eller spastisitet			

K Anestesiologi

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1,K1
K01	Enkel undersøkelse			K2
	Takstgruppe 2	133		2,K1
K02	Fullstendig undersøkelse <i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3,K1
K03a	Diagnostisk og terapeutisk nerveblokkade av perifere nerver/plexus			K3,K4
	Takstgruppe 4	408		3,K1
K04a	Sympatikusblokkader			K4
K04b	Sentral (epidural/subdural) diagnostisk og terapeutisk nerveblokkade. Ganglion coeliacusblokkade			K4
	Takstgruppe 5	726		3,K1,K5
K05a	Adferdsterapeutiske samtaler i smertebehandling. Varighet over 1 time			

Merknad K1:

Nedenstående takster gjelder når spesialiteten anesthesiologi fungerer som en selvstendig poliklinikk. For øvrig er anestesi ved polikliniske operasjoner en servicefunksjon. Refusjon for anestesi er inkludert i takstene for de kirurgiske spesialiteter.

Merknad K2:

Kontrollundersøkelse/blokkadebehandling som ledd i en serie hos pasienter med kronisk smertetilstand.

Merknad K3:

Iv.v., injeksjon av lokalanestetika under overvåking forutsetter spesialist i anesthesiologi.

Merknad K4:

Takstene K03a og K04a og b kan maksimum benyttes seks ganger hvert halvår.

Merknad K5:

Takst K05a kan benyttes tre ganger hvert halvår.

L Yrkesmedisin

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1,L1
L01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2,L1
L02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3,L1
L03a	Fullstendig opptak av generell/spesiell yrkesanamnese hos ny pasient inkl. innhenting av komparente bakgrunnsopplysninger (yrkeshygiene datablader og produktinformasjon, kontakt med produsenter, arbeidsplasser, bedriftshelsetjeneste m.fl.) om nødvendig			
L03b	Fullstendig yrkesmedisinsk lungeutredning inkl. rtg. thorax med spesialbilder			
L03c	Yrkesmedisinsk utredning av arbeidsbetinget obstruktiv lungesykdom inkl. hypersensibilitetstesting og/eller forsøk med spirometri før og etter bronkolytisk medikasjon			
L03d	Yrkesmedisinsk utredning av hørselskader inkl. audiometri.			
L03e	Yrkesmedisinsk utredning av vibrasjonsskader inkl. provokasjonstest og/eller rtg. undersøkelse av hender og albuer			
L03f	Rådgivning i forbindelse med sosialmedisinske, trygderettslige og/eller attføringsmessige aspekt ved påvist yrkesskade/-sykdom			
	Takstgruppe 5	726		3,L1
L05a	Fullstendig yrkesmedisinsk/yrkeshygieneisk utredning av henvist pasient inkl. engasjement fra andre faggrupper ved avdelingen som yrkeshygieniker, ergonom og/eller arbeidspsykolog.			
L05b	Fullstendig yrkesmedisinsk utredning av henvist pasient inkl. nødvendig arbeidsplassbesøk med vurdering.			

Merknad L1:

Nedenstående takster gjelder når spesialiteten yrkesmedisin fungerer som en selvstendig poliklinikk.

M Medisinsk genetikk

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
M01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
M02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
M03a	Enkel slektsutredning og vurdering av risikoforhold ved monogene sykdommer. Enkel veiledning før prenataldiagnostikk			
	Takstgruppe 4	408		3

M04a	Mer omfattende slektsutredning og vurdering av risikoforhold ved monogene sykdommer, polygene sykdommer og ved kromosomsykdommer. Samarbeid med andre faggrupper. Takstgruppe 5	726	3
M05a	Full utredning og vurdering av komplekse arvelige sykdommer som neurogenetiske sykdommer, arvelig kreft, arvelig hjerte-karsykdom. Komplisert syndromsvurdering og kompliserte kromosomsykdommer.		M1
M05b	Veiledning før prediktive og presymptomatiske undersøkelser og før bærerdiagnostikk. Veiledning etter prediktive og presymptomatiske undersøkelser og etter bærerdiagnostikk.		M2

Merknad M1:

Det gis refusjon også når undersøkelsen finner sted utenfor eget sykehus eller poliklinikk. Taksten er beregnet brukt én gang (gjelder ikke takst M05b).

Merknad M2:

Taksten kan benyttes totalt tre ganger, eventuelt innen samme halvår.

N Nevrokirurgi

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
	Takstgruppe 1	32		1
N01	Enkel undersøkelse			
	Takstgruppe 2	133		2
N02	Fullstendig undersøkelse			
	<i>Spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer</i>			
	Takstgruppe 3	229		3
N03a	Dopplerundersøkelse av precerebrale årer			
N03b	Diagnostiske og terapeutiske blokkader av perifere nerver.			
	Takstgruppe 4	408		3
N04a	Undersøkelse/behandling av barn med kroniske sykdommer som for eksempel hydrocephalus, hjernesvulst og ryggmarksbrokk.			
N04b	Utredning som trenger full sensibilitets- og muskeltesting, ev. spinalpunksjon.			
	Takstgruppe 5	726		3
N05a	Trigeminusinjeksjon ved foramen ovale/rotundum			
N05b	Operasjon for nerve-entrapment i ekstremitetene, nervesutur.			
	Takstgruppe 6	872		3
N05c	Full utredning av cerebrovasculære sykdommer, følgetilstander etter alvorlige hodeskader, hjernesvulster, hydrocephalus/demenstilstander og myelopathier.			

O Telemedisin

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
O01b	Telemedisinsk konsultasjon	221		O1
O01c	Stillbildekonsultasjon, øre-nese-hals	221		O2
O01d	Videokonferanse, øre-nese-hals	351		O3
O01e	Stillbildekonsultasjon, hud	221		O2
O01f	Videokonferanse, hud	351		O3

Merknad O1:

Denne taksten gjelder virksomhet som foregår hos spesialist i sykehus ved undersøkelse og diagnostisering, uten at pasienten er tilstede. Takstene kan ikke benyttes sammen med andre poliklinikk takster av spesialisten, men har ingen betydning for de takster som benyttes lokalt enten av primærlege eller av spesialist ved sykehus. Takstene gjelder kun ved utførelse av prosedyrer som ellers er beskrevet i dette takstheftet.

Merknad O2:

Takstene O01c og O01e kan bare kreves dersom spesialisten på bakgrunn av en konsultasjon hos lege i primærhelsetjenesten diagnostiserer og gir behandlingsråd ut i fra det oversendte stillbildet. Det forutsettes at

pasienten ikke er tilstede. Takstene kan ikke benyttes sammen med andre poliklinikk takster, men har ingen betydning for de takster som benyttes lokalt av primærlege.

Merknad O3:

Takstene O01d og O01f kan bare kreves dersom spesialisten på bakgrunn av en konsultasjon hos lege i primærhelsetjenesten diagnostiserer og gir behandlingsråd ut i fra det oversendte stillbildet. Det forutsettes at pasienten ikke er tilstede. Takstene kan ikke benyttes sammen med andre poliklinikk takster, men har ingen betydning for de takster som benyttes lokalt av primærlege.

P Voksenpsykiatrisk poliklinikk, ruspoliklinikk

<i>Takst nr.</i>	<i>Tekst</i>	<i>Ref</i>	<i>P.bet</i>	<i>Merkn</i>
<i>Hovedtakster</i>				
P10	Inntak og førstegangskonsultasjon (pasient og/eller pårørende/foresatte tilstede)	338		P9, P10
P11	Per timeverk ansatte i godkjent fagstilling har utført poliklinisk arbeid.	46		P9, P11
P12	Utredning eller behandling (pasient og/eller pårørende/foresatte tilstede)	113		P9, P12
P13	Oppfølgingsmøte med førstelinjetjenesten (møte/veiledning/konsultasjon med førstelinjetjenesten om en eller flere navngitte pasienter)	84		P9, P13
P14	Oppfølgingssamtale per telefon med førstelinjetjenesten om navngitt pasient. 37 Telefonkonsultasjon med pasient.			P9, P14
<i>Tilleggstakster</i>				
P15	Tester (bruk av en eller flere nærmere angitte tester)	282		P9, P15
P16	Gruppe-/familiebehandling	338		P9, P16

Merknad P9:

Psykisk helsevern og ruspoliklinikker

For å kreve inn ovenfornevnte takster skal psykiatrisk poliklinikk være faglig godkjent av fylkesmannen, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 4–1 annet ledd. For å bli faglig godkjent må den psykiatriske poliklinikken ha egnede lokaler og tilfredsstillende bemanning. Grunnbemanningen i den psykiatriske poliklinikken må minst utgjøre 4 fagstillinger med bl.a. lege som er spesialist i psykiatri, psykolog og sykepleier. Ovenfornevnte takster kan også utløses av ruspoliklinikker. Slike ruspoliklinikker kan enten inngå organisatorisk i helseforetaksstrukturen eller være drevet etter avtale med regionalt helseforetak. Poliklinikker som tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbrukere kan utløse takster på lik linje med voksenpsykiatriske poliklinikker og voksenpsykiatriske poliklinikker som også tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbrukere. Poliklinisk virksomhet som utføres i avdelinger på sykehus eller klinikk uten at dette er formelt og fast organisert i godkjent poliklinikk, gir ikke rett til refusjon for åpningstid, takst P11, og for utredning og behandling etter 1. gangs konsultasjon, takst P12. Refusjon per henvist pasient, takst P10, utbetales likevel til psykiatrisk poliklinisk virksomhet i avdeling i sykehus eller klinikk.

Nødvendige laboratorie- og røntgenundersøkelser er inkludert i takstene.

Merknad P10:

Takst P10 omfatter 1. gangs konsultasjon. Taksten kan kun benyttes en gang per år for samme pasient. Dette gjelder også for øyeblikkelig hjelp. Taksten kan benyttes igjen etter ett år, men krever ny henvisning fra lege i primærhelsetjenesten eller lege i somatisk sykehusavdeling eller sosialtjenesten, ev. øyeblikkelig hjelp. Taksten kan også benyttes dersom konsultasjonen har foregått utenfor poliklinikkens lokaler.

Merknad P11:

Taksten kan kreves per timeverk ansatt i godkjent stilling har utført psykiatrisk poliklinisk arbeid. Et årsverk regnes som 1.725 timer. Sykefravær utover den periode hvor arbeidsgiver er ansvarlig for lønnsutbetaling og permisjoner med eller uten lønn, trekkes fra. Med poliklinisk arbeid menes derfor alle former for pasientrettet arbeid, generell rådgiving og veiledning, kompetanseutvikling og internt samarbeid. Faglige lederstillinger gir grunnlag for refusjon, mens merkantile stillinger ikke gir refusjon. Antall timer per ansatt beregnes i forhold til stillingsandel.

Aktuelle fagstillinger omfatter leger, psykologer, sykepleiere, sosionomer, pedagoger og vernepleiere samt annen relevant høyskole og universitetsutdanning.

Stillinger det kreves refusjon for må være knyttet til godkjente voksenpsykiatriske poliklinikker. I den grad ansatte ved andre avdelinger utfører poliklinisk arbeid som skal gi grunnlag for refusjon, må en del av stillingen være knyttet til poliklinikken.

Merknad P12:

Takst P12 omfatter undersøkelse, utredning og behandling inntil pasienten kan tilbakeføres primærhelsetjenesten

eller sosialtjenesten dersom den er henvisende instans. Taksten kan også kreves dersom utredningen/behandlingen har foregått utenfor poliklinikkens lokaler. For 1. gangs konsultasjon gjelder takst P10.

Merknad P13:

Takst P13 kan kreves når ansatt i godkjent fagstilling (jf. merknad P11) har deltatt aktivt i oppfølgingsmøte med førstelinjetjenesten om navngitt pasient, eller drevet veiledning opp mot førstelinjetjenesten. Førstelinjetjenesten defineres i denne sammenheng som primær-/kommunelege, skole, aetat eller sosialkontor. Taksten kan også kreves dersom møtet/veiledningen er avholdt utenfor poliklinikkens lokaler.

Merknad P14:

Takst P14 kan kreves når ansatt i godkjent fagstilling (jf. merknad P11) har hatt oppfølgingssamtale per telefon med førstelinjetjenesten (jf. merknad P13) om navngitt person. Taksten kan også kreves ved telefonkonsultasjon med pasient. Det er et vilkår for å kreve takst P14 at telefonsamtalen skal ha karakter av konsultasjon. Takst P14 kan ikke kreves ved kortere samtaler der saksopplysninger innhentes, møteavtaler fastsettes etc.

Merknad P15:

Det kan kreves tilleggstakst for omfattende personlighetstesting, som intelligensvurdering/evnevurdering, spesielle funksjonsundersøkelser, miljøvurderinger, personlighetsvurderinger og nevropsykologiske undersøkelser. Tilleggstakst for tester omfatter ikke generelle diagnostiske verktøy. Taksten kan kun kreves i forbindelse med bruk av takst P12.

Merknad P16:

Ved gruppe-/familiebehandling kan takst P16 kreves i tillegg til takst P12. Det benyttes kun en hovedtakst og en tilleggstakst per gruppe-/familiesesjon, slik at antall personer tilstede i gruppen påvirker ikke antall takster. Det kan kreves inn en egenandel per pasient.

Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk

Psykiatrisk ungdomsteam

Takst nr.	Tekst	Ref	P.bet	Merkn
<i>Hovedtakster</i>				
P20	Inntak og førstegangskonsultasjon (pasient og/eller pårørende/foresatte tilstede)	868		P19, P20
P21	Per timeverk ansatte i godkjent fagstilling har utført poliklinisk arbeid.	62		P19, P21
P22	Utredning eller behandling (pasient og/eller pårørende/foresatte tilstede)	217		P19, P22
P23	Oppfølgingsmøte med førstelinjetjenesten. (møte/veiledning/konsultasjon med førstelinjetjenesten om en eller flere navngitte pasienter)	144		P19, P23
P24	Oppfølgingssamtale per telefon med førstelinjetjenesten om navngitt pasient. 48 Telefonkonsultasjon med pasient.			P19, P24
<i>Tilleggstakster</i>				
P25	Tester (bruk av en eller flere nærmere angitte tester)	362		P19, P25
P26	Gruppe-/familiebehandling	362		P19, P26

Merknad P19:

For å kreve inn takster skal barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker være faglig godkjent av fylkesmannen, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 4–1 annet ledd. For å bli faglig godkjent må poliklinikken ha egnede lokaler og tilfredsstillende bemanning. Grunnbemanningen i poliklinikk må minst utgjøre 4 fagstillinger med lege som er spesialist i barne- og ungdomspsykiatri, spesialist i klinisk psykologi med fordypningsområde klinisk barne- og ungdomspsykologi, sosionom med klinisk videreutdanning i barne- og ungdomspsykiatri og klinisk pedagog med videreutdanning i barne- og ungdomspsykiatri.

Godkjenning av poliklinikken forutsetter at en vesentlig del av disse fagstillingene er besatt. Andre refusjonsutløsende stillinger kan være stillinger for høyskoleutdannet personell med videreutdanning i miljøterapi eller annen klinisk videreutdanning rettet mot poliklinisk arbeid med barn, ungdom og deres familier, samt utdanningsstillinger for lege, psykolog, sosionom, pedagog og miljøterapeut.

Også psykiatriske ungdomsteam må være godkjent av fylkesmannen for å kreve inn takster. For å bli faglig godkjent må ungdomsteamet ha egnede lokaler. Det kreves en minimumsbemanning på 4 fagpersoner for at et ungdomsteam skal kunne godkjennes som selvstendig team, deriblant lege som er spesialist i psykiatri eller barne- og ungdomspsykiatri, psykolog og sosionom.

Stillinger ved team som ikke har tilstrekkelig bemanning til å godkjennes som selvstendig team kan legges under voksenpsykiatrisk eller barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk og regnes med i dennes refusjonsgrunnlag. I slike tilfeller nyttes takstene under « Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk og psykiatrisk ungdomsteam » for de ungdomspsykiatriske stillingene selv om de er knyttet til voksenpsykiatrisk poliklinikk. Ved henvisning til

psykiatriske ungdomsteam til tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmisbruk utløses takst bare dersom regionalt helseforetak har utpekt disse til å ta imot slike henvisninger.

Det skal ikke kreves egenandel for behandling ved barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker eller ved psykiatriske ungdomsteam, jf. forskriftenes § 3 pkt. 5. Egenandelen er inkludert i refusjonstaksten. Nødvendige laboratorie- og røntgenundersøkelser er inkludert de respektive takstene.

Merknad P20:

Takst P20 omfatter 1. gangs konsultasjon. Taksten kan kun benyttes en gang per år for samme pasient. Dette gjelder også for øyeblikkelig hjelp. Taksten kan benyttes igjen etter ett år, men krever ny henvisning fra lege i primærhelsetjenesten eller somatisk sykehusavdeling eller sosialtjenesten, ev. øyeblikkelig hjelp. Taksten kan også benyttes dersom konsultasjonen har foregått utenfor poliklinikkens lokaler.

Merknad P21:

Taksten kan kreves per timeverk ansatt i godkjent stilling har utført poliklinisk arbeid. Et årsverk regnes som 1.725 timer. Sykefravær utover den periode hvor arbeidsgiver er ansvarlig for lønnsutbetaling og permisjoner med eller uten lønn, trekkes fra. Med poliklinisk arbeid menes derfor alle former for pasientrettet arbeid, generell rådgiving og veiledning, kompetanseutvikling og internt samarbeid. Faglige lederstillinger gir grunnlag for refusjon, mens merkantile stillinger ikke gir refusjon. Antall timer per ansatt beregnes i forhold til stillingsandel.

Aktuelle fagstillinger omfatter leger, psykologer, sykepleiere, sosionomer, pedagoger og vernepleiere samt annen relevant høyskole og universitetsutdanning.

Stillinger det kreves refusjon for må være knyttet til godkjente poliklinikker. I den grad ansatte ved andre avdelinger utfører poliklinisk arbeid som skal gi grunnlag for refusjon, må en del av stillingen være knyttet til poliklinikken.

Merknad P22:

Takst P22 omfatter undersøkelse, utredning og behandling inntil pasienten kan tilbakeføres primærhelsetjenesten eller sosialtjenesten dersom den er henvisende instans. Taksten kan også kreves dersom utredningen/behandlingen har foregått utenfor poliklinikkens lokaler. For 1. gangs konsultasjon gjelder takst P20.

Merknad P23:

Takst P23 kan kreves når ansatt i godkjent fagstilling (jf. merknad P21) har deltatt aktivt i oppfølgingsmøte med førstelinjetjenesten om navngitt pasient, eller drevet veiledning opp mot førstelinjetjenesten. Førstelinjetjenesten defineres i denne sammenheng som primær-/kommunelege, skole, aetat, sosialkontor, barnehage, barnevern eller PPT.

Taksten kan også kreves dersom møtet/veiledningen er avholdt utenfor poliklinikkens lokaler.

Merknad P24:

Takst P24 kan kreves når ansatt i godkjent fagstilling (jf. merknad P21) har hatt oppfølgingsamtale per telefon med førstelinjetjenesten (jf. merknad P23) om navngitt person. Taksten kan også kreves ved telefonkonsultasjon med pasient. Det er et vilkår for å kreve takst P24 at telefonsamtalen skal ha karakter av konsultasjon. Takst P24 kan ikke kreves ved kortere samtaler der saksopplysninger innhentes, møteavtaler fastsettes etc.

Merknad P25:

Det kan kreves tilleggstakst for omfattende personlighetstesting, som intelligensvurdering/evnevurdering, spesielle funksjonsundersøkelser, miljøvurderinger, personlighetsvurderinger og nevropsykologiske undersøkelser. Tilleggstakst for tester omfatter ikke generelle diagnostiske verktøy. Taksten kan kun kreves i forbindelse med bruk av takst P22.

Merknad P26:

Ved gruppebehandling kan takst P26 kreves i tillegg til takst P22. Det samme gjelder familiebehandling. Det benyttes kun en hovedtakst og en tilleggstakst per gruppe-/familiesesjon, slik at antall personer tilstede i gruppen påvirker ikke antall takster.

R Laboratorieundersøkelser og prøver

For at medisinske laboratorier skal kunne kreve inn takstene, må virksomheten være godkjent i henhold til forskrift 1. desember 2000 nr. 1276 om medisinsk laboratorie- og røntgenvirksomhet gitt i medhold av spesialisthelsetjenesteloven § 2–1 fjerde ledd, § 4–1 og § 5–2 fjerde ledd. For at sykehus skal kunne kreve inn takstene, må laboratorievirksomheten være en del av den godkjente virksomheten ved sykehuset i henhold til bestemmelser gitt i medhold av spesialisthelsetjenesteloven § 4–1.

1 Generelle takster

	<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
<i>Molekylærbiologiske teknikker</i>		
701a Enkel DNA/RNA-isolering eller felling	23	R2
701b Organisk ekstraksjon av DNA/RNA	47	R2

701c	PCR (polymerasekjedereaksjon) 1–2 primerpar	81	R2
701d	Tillegg per ekstra primerpar	16	R2
701e	Revers transkripsjon	23	R2
701f	Sekvensering per DNA-tråd	225	R2
701g	In situ hybridisering (1–3 prober)	209	R2
701h	Tillegg per probe utover 3	23	R2
701i	Tyding av EKG <i>Andre</i>	10	R3
701j	Måling av beinmineralinnhold – måling med DXA	73	R3b
701k	Testing for human papiloma virus (HPV)	281	R3bb

Merknad R1:

Takstene i indremedisin, immunhematologi, mikrobiologi, serologi, virologi, patologi og klinisk kjemi er beregnet på spesialister innenfor disse fag, men kan benyttes av andre leger når særlige forhold tilsier det. Takstene innen patologi kan også benyttes av odontologer som har spesialkompetanse innen oral patologi. Det beregnes ikke tillegg for taking av prøven samtidig med honorar for undersøkelsen.

Merknad R2:

Takstene kan kun benyttes av spesialister innen immunologi og transfusjonsmedisin, klinisk kjemi, medisinsk genetikk, medisinsk mikrobiologi og patologi ved regionsykehus, sentralsykehus, Det norske radiumhospital og Statens institutt for folkehelse. Takstene kan kun benyttes til pasientrettede og medisinsk faglige begrunnede analyser. Takstene gjelder ikke klamydia eller kommersielle kits til påvisning av infektiose agens, med unntak av mykobakterier. Molekylærbiologiske takster som ikke er generelle, er nevnt under den enkelte spesialitet. Takstene under merknad R2 kan ikke kreves for HPV-testing, jf. takst 701k.

Merknad R3:

Taking av EKG utløser ikke refusjon.

Merknad R3b:

Takst 701j kan ikke benyttes ved screening-undersøkelser. Taksten kan kun kreves av spesialister innen endokrinologi, nukleærmedisin, radiologi, revmatologi eller andre med dokumentert spesialkunnskap innen fagområdet metabolske beinsykdommer. Taksten kan kun kreves én gang per år per pasient. Pasienten kan i tillegg avkreves egenandel, takst 202.

Merknad R3bb:

Takst 701k kan enten kreves ved mistanke om HPV-infeksjon (cytologisk diagnose ASC-US eller LSIL) eller ved uegnet cytologi. Taksten kan bare kreves for kvinner mellom 25 og 69 år.

2 Klinisk nevrofysiologi

	<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
<i>Polygrafisk søvnregistrering</i>		
702a	Stasjonær polygrafisk langtidsregistrering og videometri	695 R4
702b	Ambulatorisk polygrafisk søvnregistrering, ambulatorisk langtids-EEG med båndspiller	418 R5
<i>EEG</i>		
702c	Taking av standard EEG	47 R6
702d	Tolking av standard EEG	35 R6
702e	Taking og tyding av spesielt arbeids- eller tidkrevende EEG	163 R7
702f	Nevrografi, elektromyografi, o.l.	81 R8
702g	Fremkalte responser	53 R9

Merknad R4:

Omfatter undersøkelse av minst 8 fysiologiske parametre under søvn. Taksten omfatter også langtids stasjonær EEG-registrering med varighet over 4 timer og langtids EEG med synkronisert videoopptak (videometri).

Merknad R5:

Polygrafisk søvnregistrering må minst omfatte registrering og tolking av søvnstadier for at taksten skal kunne anvendes.

Merknad R6:

I tillegg til spesialister innen klinisk nevrofysiologi, kan også nevrologer med særlig godkjenning fra Den norske lægeforening benytte takstene 702c og 702d.

Merknad R7:

Takst 702e omfatter prematur, neonatal og perinatal registrering, samt langtidsreg. med varighet opptil 4 timer.

Merknad R8:

Takstnummer 702f omfatter spesial-EMG, senresponser, dekrementreaksjoner, nevrofysiologiske sensibilitetsundersøkelser, dynamometri o.l. Taksten multipliseres i forhold til hvor mange av de aktuelle undersøkelsene som utføres, i henhold til de utarbeidede retningslinjer: «Bruk av spesialisttakster i klinisk nevrofysiologi ved offentlig godkjente sykehuslaboratorier», Norsk forening for klinisk nevrofysiologi 1992.

Merknad R9:

Takst 702g omfatter SEP, VEP, AER ERG og motorisk kortikal stimulering.

		R1	
		<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
<i>3 Immunologi og transfusjonsmedisin</i>			
<i>Blodtyping</i>			
703a	ABO-typing, Rh(D)-typing	7	
703b	Andre spesielle typer	80	
<i>Undersøkelser av blodtypeantistoffer</i>			
703c	Enkelt forlik	17	
703d	Full antistoffscreening. Utvidet forlik	37	
703e	Omfattende immunhematologisk undersøkelse (titrering og immunologisk utredning)	65	
703f	Antistoffidentifisering	109	
703g	Direkte antiglobulinreaksjon	35	
703h	Terapeutisk tapping og tapping av autologt blod	139	
<i>Påvisning av antistoff/antigen</i>			
703i	Immunologisk kvantitering av enkeltprotein. Kvantitering av hemolytisk komplementaktivitet. Nefelometrisk kvantitering av revmatoid faktor	12	
703j	Identifikasjon og titrering av revmatoid faktor med indirekte hemagglutinasjonsteknikk	17	
703k	Andre antistoff med indirekte hemagglutinasjonsteknikk	42	
703l	Immunelektroforese. Immunfiksasjon, ett antiserum	23	R10
703ll	Immunelektroforese. Immunfiksasjon, per antiserum ut over ett	12	R10
703m	Påvisning av antistoffer med indirekte immunfluorescensteknikk, ELISA- eller RIA-teknikk. Kvalitativ latex agglutinasjon for antigen eller antistoffpåvisning	16	
703n	Tillegg for titrering/kvantitering av autoantistoffer med indirekte immunfluorescensteknikk, ELISA- eller RIA-teknikk	16	
703o	Påvisning av antistoff eller antigen ved immundiffusjon	23	
703p	Identifisering av platespesifikke antistoffer (MAIPA)	274	
703q	Påvisning av spermieagglutiner	18	
<i>Immunologiske undersøkelser av celler</i>			
703r	Med 1–10 antisera	232	
703s	Med 11 eller flere antisera	357	
<i>Omfattende undersøkelse av lymfocytter fra perifert blod</i>			
703t	Stimulering av lymfocytter i kultur.	205	
<i>Lymfocytransformasjonstest med ett antigen eller mitogen</i>			
703u	Tillegg for stimulering for hvert ytterligere antigen eller mitogen	28	
703v	Kvantitering av subpopulasjoner av lymfocytter ved hjelp av membranmarkører og væskestrømscytometri per antigen	35	
<i>Serologiske allergi-undersøkelser</i>			
703w	Kvantitering av immunglobulin E med RIA eller EIA	16	
703x	Kvantitering av allergen-spesifikke antistoff med RIA eller EIA	29	
703y	In vitro-allergitest for påvisning av spesielle IgE-antistoffer.	49	
<i>Testing av minimum 5 allergenspesifikke antistoff</i>			
<i>Prøver på fagocytose og kjemotakse</i>			
703z	Nitroblue-tetrazoliumprøve (NTB) uten stimulering	29	
703æ	Nitroblue-tetrazoliumprøve (NTB) med endotoxinstimulering	35	
703ø	Kvantitativ fagocytoseprøve	91	
703å	Kvantitativ kjemotakseprøve	93	
<i>Serologisk HLA-typing</i>			
703aa	Serologisk HLA klasse I-typing	158	
703bb	Serologisk HLA klasse II-typing	227	
703cc	Serologisk HLA-typing, ett antigen	112	
703dd	Crossmatch eller screening av HLA-antistoffer	74	
<i>Andre analyser</i>			
703ee	Enkle undersøkelser, kuldeagglutinasjon, hurtigprøve eller titrering	5	
703ff	Blandet lymfocytt kultur (MLC)	224	

703gg	Plasmautskifting	521	R11
703hh	Substitusjonsveske v/plasmautskifting (etter regning)		R11

Merknad R10:

For immunelektroforese og immunfiksasjon, takst 703l, gjelder taksten for oppsett med ett antiserum, for hvert ytterligere antiserum, takst 703ll.

Merknad R11:

Refusjon for plasmautskifting ytes kun etter godkjenning av Sosial- og helsedepartementet. I tillegg til selve undersøkelsen medgår det varierende og kostbar substitusjonsvæske som finansieres etter regning som for isotoper under nukleærmedisin.

4 Medisinsk mikrobiologi

		<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
	<i>Bakteriologi (inkl. mykologi og parasittologi)</i>		R1
704a	Enkel undersøkelse Gram- eller KOH-preparat som egen undersøkelse Serotyping av <i>S.pneumoniae</i> , <i>S.pyogenes</i> , <i>N.meningitidis</i> Dyrking av bakterier (inkl. enkel identifikasjon) Dyrking av <i>Trichomonas</i> Dyrking av gjærsopper (inkl. enkel identifikasjon) Spirocheter, mørkefelt	13	
704b	Komplisert undersøkelse Ziehl-Nielsen-preparat som egen undersøkelse Malariaplasmodiser (mikroskopi) ELISA/RIA/IF for påvisning av antigen/antistoff Sterilitetskontroll av transfusjonsblod Resistensundersøkelser lapp/tablettmetoden (enkel undersøkelse, 5 eller færre midler – tillegg til dyrking) Artsidentifikasjon ved utvidet biokjemisk testing (utenom enkel i.d.) av bakterier fra blod, spinalvæske o.l. (inkl. enkel identifikasjon). Drikkevannsundersøkelser (filtermetoden) Dyrking av <i>borrelia</i> Dyrking av tarmpatogene bakterier (per agens) Klamydia antigenest ELISA/IF	18	R12
704c	Spesialundersøkelser I Dyrking av blodkulturer, anaerobe bakterier, mykobakterier, muggsopper, dermatofyter Resistensundersøkelser av mykobakterier (per middel) Resistensundersøkelser lapp/tablettmetoden (utvidet undersøkelse – > 5 midler – tillegg til dyrking) Antibiotikakonsentrasjonsbestemmelser (mikrobiologisk metode) Antikonsentrasjonsbestemmelser, EMIT/TDx o.l. <i>C. difficile</i> toxin undersøkelser Fagtyping Drikkevannsundersøkelser (rør) Undersøkelse på protozoer og helminter i fæces med konsentrering	24	R12
704d	Spesialundersøkelser II Arts-/typeidentifikasjon av mykobakterier Resistensbestemmelser av bakterier ved E-test (per 4 midler) eller ved automatisk MIC-avlesning (per 4 midler) eller med agar/buljongfortynningsmetoden per middel Mykoplasma/ureaplasma (med identifikasjon) Undersøkelser på protozoer og helminter med konsentrering og 2 farging	61	
704e	<i>Virologi</i> Enkel undersøkelse Latex agglutinasjon for antigenpåvisning, hurtigprøve ELISA/RIA/IF for påvisning av antigen/antistoff Klamydia antigenest ELISA/IF	18	R1
704f	Komplisert undersøkelse Klamydiadyrking	24	

704g	Spesialundersøkelser I Dyrking av virus i cellekultur Identifikasjon/typing av virus i cellekultur med nøytraliserende typesera Poding av egg eller på dyr per agens PCR/LCR klamydia	49	
704h	Spesialundersøkelser II Enkel elektronmikroskopi <i>Infeksjonsserologi</i>	112	R1
704i	Undersøkelser I VDRL/RPR	3	
704j	Undersøkelser II Kuldeagglutinasjon, hurtigprøve eller titrering Indirekte hemagglutinasjon (IHA), masseundersøkelser Revers hemagglutinasjon (HA), masseundersøkelser	5	
704k	Enkel undersøkelse Agglutinasjon med bakterieantigen per antigen Antistreptolysintitrering Antistafylolysintitrering KBR med bakterieantigen og kardiolipin ELISA/RIA, HBsAG masseundersøkelser IHA, enkeltundersøkelser Revers HA, enkeltundersøkelser	13	
704l	Komplisert undersøkelse Paul-Bunnells reaksjon med absorpsjoner Hemolyse i gel, kvantitering IHA kvantitering av antistoff KBR og HI med virusantigen per antigen ELISA RIA/IF for påvisning av antigen/antistoff, enkeltundersøkelse	17	
704m	Meget komplisert undersøkelse FTA-ABS Nøytralisasjonsreaksjon virusantistoff per antigen ELISA/RIA spesifikt IgM/IgA	21	
704n	Spesialundersøkelser I HIV-test	22	R13
704o	Spesialundersøkelse II TPI Påvisning av spesifikt IgM ved sakkarosegradient Toxoplasmose Dye Test	41	R14
704p	Referanseundersøkelser I HIV-konfirmasjonstest. Referanseprøve	275	R15
704q	Referanseundersøkelser II HCV-konfirmasjonstest. Referanseprøve.	112	
704r	HIV-RNA kvantitering (teknisk utførelse og tolking)	707	R16

Merknad R12:

Bruk av takst 704c utelukker bruk av takst 704b på samme isolat.

Merknad R13:

Takst 704n kan ikke benyttes ved screeningundersøkelser, herunder blodgiving, men kun ved sykdom eller mistanke om sykdom. Taksten betales i sin helhet av folketrygden.

Merknad R14:

Folketrygden yter ikke godtgjørelse for prøver som utføres gratis for helse råd ved offentlig laboratorium etter smittevernloven.

Merknad R15:

Takst 704p kan ikke benyttes ved screeningundersøkelser, herunder blodgiving, men kun ved sykdom eller mistanke om HIV-infeksjon. Taksten betales i sin helhet av folketrygden.

Merknad R16:

Takst 704r kan kun benyttes av regionssykehus og Statens institutt for Folkehelse. Taksten betales i sin helhet av folketrygden.

704s	HIV-resistens analyse	958	
<i>5 Patologi</i>			R1
		<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
	<i>Fremstilling og granskning av histologiske prøver</i>		
705a	1–2 blokker	56	R17,R19
705b	3–7 blokker	115	R17,R19
705c	8–19 blokker	218	R17,R19
705d	20 blokker eller mer	334	R17,R19
	<i>Fremstilling og granskning av cytologiske prøver</i>		
705e	Cervico-vaginalutstryk	22	
705f	Andre utstrykspreparater, inkl. punksjonscytologi	87	
705g	Punksjonscytologi, prøvetaking og hurtigfarging	157	
	<i>Obduksjoner</i>		
705h	Rutineobduksjon	1.111	R18
705i	Separat nevropatologisk undersøkelse	502	R18
	<i>Immun- og enzymhistokjemiske undersøkelser på fiksert materiale</i>		
705j	1–3 undersøkelser	144	R19
705k	4 eller flere undersøkelser	216	R19
	<i>Immun- og enzymhistokjemiske undersøkelser på ufiksert materiale</i>		
705l	Frysesnittundersøkelser, hurtigdiagnostikk	78	R19
705m	Immun- og enzymhistokjemi, 1–10 undersøkelser	279	R19
705n	Immun- og enzymhistokjemi, 11 eller flere undersøkelser	417	R19
705o	Elektronmikroskopiske undersøkelser	835	
	<i>Særskilte kvantitative undersøkelser</i>		
705p	Billedanalyse	417	
705q	Væskestrømscytometri (flow cytometri)	417	
	<i>Spesifisert legearbeid per påbegynt halvtime</i>		
705r	Merarbeid	49	

Merknad R17:

Med histologiske prøver menes alt vev som ledsages av en remisse. I taksten er inkludert dypere snitt og spesialfarginger (ikke immun- og enzymhistokjemi).

Merknad R18:

Takstene 705h og 705i godtgjøres av trygden i de tilfelle der dødsfallet har skjedd utenfor sykehus og der obduksjonen er rekvirert av lege.

Merknad R19:

Takstnummer 705r kan brukes ved merarbeid ut over 1/2 time ved takstene 705a, 705b, 705l, utover 1 time ved takst 705c, 705d, utover 2 timer ved takst 705j, 705k, 705m og 705n.

<i>6 Medisinsk genetik</i>			R20
		<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
	<i>Cytogenetiske undersøkelser</i>		
706a	Kromosomundersøkelser	419	
706b	Tillegg for prometafaseundersøkelse	246	
706c	Tillegg for fluorescens in situ hybridisering	695	
706d	Tillegg for etablering av fibroblastkultur	707	
706e	Tillegg for benmargceller og solide svulster	927	
	<i>Molekylærgenetiske undersøkelser</i>		
706f	Mutasjonsanalyse med PCR-basert metode	111	R21
706g	Mutasjonsanalyse med Southern blot metode	145	R21
706h	Mutasjonsutredning med PCR-basert metode	155	R21
	<i>Biokjemiske undersøkelser</i>		
706i	Analyse av genprodukter og metabolitter	1.068	
706j	Tillegg for etablering av fibroblastkultur	707	

Merknad R20:

Takster innen medisinsk genetikk kan kun benyttes av godkjente spesialister innen faget. Takstene gjelder i tillegg kun undersøkelser av fødte individer. Dersom det er behov for genetisk veiledning, benyttes takstene M01, M02, M03a, M04a, M05a og M05b.

Merknad R21:

Ved behov for reanalyse kan takstene benyttes flere ganger.

7 Klinisk kjemi

R1

	<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
*707a Enkle kvantitative undersøkelser. Taksten kan ikke kreves i tillegg til takstgruppene 1– 5 6 Albumin/ALAT/ALP/Amylase/ASAT Bikarbonat/Bilirubin, total eller fraksjon CK Fosfat Glukose/GT Hematogram, enkelt (Hb, Hct, EPK, LPK) Jern Kalium/Kalsium (total)/Klorid/Kolestrol (total)/Karbamid (urea)/Kreatinin LD/Lipase Magnesium Natrium/NT PT TIBC/Totalprotein/Triglyserider/Trombocytter/TT Urinsyre (Urat)	5	
707b Mer kompliserte eller sammensatte analyser. CK-MB Manuell differensiantelling av leukocytter Ferritin Hormoner, vitaminer, medikamenter og særskilte metabolitter bestemt med fotometriske metoder (inkl. flammefotometri) Immunologisk kvantitering av enkeltprotein Kalsium (ionisert). Kolesterol (fraksjonert) Kreatinin clearance og tilsvarende HbA1c Laktat Osmolalitet Retikulocytter Syre-base-status med blodgasser (komplett) Thyreoidafunksjonsanalyser (T3, T4, fritt T4, TSH) Utvidet hematogram (maskinell diff.telling, trombocytter)	13	
707c Mer kompliserte eller sammensatte analyser Atomabsorpsjonsspektrofotometri Direkte bestemmelse av alkoholer, hormoner (ekskl. thyreoidea), medikamenter, vitaminer og andre organiske forbindelser (ekskl. ferritin) med immunometriske (eller tilsvarende) metodikk Tynnskikt- eller papirkromatografisk undersøkelse av aminosyrer eller medikamenter Elektroforetisk separasjon av proteiner, inkl. eventuell oppkonsentrering av materialet Konkrementanalyse Spermieundersøkelser (prøvepreparering, telling, morfologi- og motilitetsvurdering) Immunelektroforese eller immunfiksasjon, ett antiserum	25	
707cc Immunelektroforese eller immunfiksasjon, per antiserum ut over ett	13	
707d Særdeles kostbare og kompliserte analyser. Særdeles tidkrevende funksjonsundersøkelser I Belastningsundersøkelser med glukose, insulin, laktose, xylose, o.l. (inkl. de nødvendige prosedyrer). Bestemmelse av alkoholer, hormoner, medikamenter, stoffskifteprodukter og andre organiske forbindelser med kromatografisk eller immunometrisk metodikk etter forutgående ekstraksjon eller enzymbehandling. Høyoppløselig serumproteinelektroforese med direkte kvantitering av enkeltproteiner.	74	

Merknad R25:

For alle undersøkelser gjelder at utgifter til radioaktive preparater utover kr 50 per undersøkelse skal belastes folketrygden etter regning. Ved administrering av behandlingsdoser skal laboratoriets utgift til radioaktivt preparat i sin helhet belastes folketrygden.

9 Klinisk farmakologi

	<i>Ref</i>	<i>Merkn.</i>
709a Direkte bestemmelse av medikamenter og rusmidler	24	
Direkte bestemmelse av medikamenter og rusmidler med immunometrisk eller tilsvarende metodikk, kromatografisk metodikk (GC, HPLC eller tilsvarende) eller atomabsorpsjons/flammefotometrisk metodikk		
709b Kvantitativ bestemmelse av medikamenter og rusmidler	74	
Kvantitativ bestemmelse av medikamenter og rusmidler med kromatografisk (GC, HPLC eller tilsvarende) metodikk, eller immunometrisk eller tilsvarende metodikk etter ekstraksjon eller enzymbehandling		
709c Bekreftende analyser av medikamenter og rusmidler	145	
Bekreftende analyser av medikamenter og rusmidler med massespektrometrisk (eller tilsvarende) metodikk eller frifraksjonsbestemmelse av legemidler		

S Radiologi

Refusjoner for poliklinisk radiologi, gjeldende fra 1. januar 2007.

For at røntgeninstitutter skal kunne kreve refusjon, må virksomheten være godkjent etter forskrift 1. desember 2000 nr. 1276 om medisinsk laboratorie- og røntgenvirksomhet, gitt i medhold av spesialisthelsetjenesteloven § 2–1a fjerde ledd, § 4–1 og § 5–2 fjerde ledd.

For det samlede antall undersøkelser rekvisisjonen omfatter, kan det kreves én egenandel av pasienten, jf. takst 202.

Alle undersøkelser skal registreres i henhold til kodeverket NORAKO. Det skal anvendes den utgave Helse- og omsorgsdepartementet beslutter. Undersøkelseskodene skal overføres sammen med regningsid til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Det forutsettes bruk av til enhver tid gyldig versjon av kontrollprogrammet POLK.

En poliklinisk konsultasjon vil typisk generere en eller flere NORAKO-koder. Den eller disse kodene ligger til grunn for refusjonsberegningen ved at de utsettes for spesielle prisregler. Disse prisreglene kan deles opp i 6 trinn:

1. Kontroll
2. Gruppering
3. Pakking
4. Aggregering
5. Diskontering
6. Sluttberegning.

1. Kontroll

Alle koder kontrolleres mot koderegisteret for å sjekke om de er gyldige. Kun gyldige NORAKO-koder kan inngå i refusjonsberegningen. Koderegisteret kan lastes ned fra NAVs nettsider. Dette registeret viser også hvilken primærkategori den enkelte NORAKO-kode grupperes til, jf. punkt 2 under.

2. Gruppering

Hver enkelt NORAKO-kode tilhører en og bare en primærkategori. Det er et totalt antall av 36 primærkategorier, se tabell 1. Hver enkelt primærkategori er tilordnet en kostnadsvekt. Denne kostnadsvekten er med i grunnlaget for refusjonsberegningen.

3. Pakking

Enkle undersøkelser for intern rekvirent (f.eks. annen poliklinikk) skal ikke inngå i takstberegningen. Hvis undersøkelsen er foretatt for intern rekvirent, settes vekten for undersøkelsen lik null. Enkle undersøkelser som omfattes av pakking er listet i tabell 2.

4. Aggregering

I NORAKO er det innført et prinsipp om regionkoder og organkoder, der en region består av to eller flere organer. Det er valgfritt å kode organer enkeltvis eller som region. Denne valgfriheten skal ikke gi utslag i forskjellig refusjon. For å sikre dette aggregeres to eller flere organkoder innen samme region (og samme modalitet) til en regionkode. Aggregeringen består av følgende trinn:

- Aggregering utføres bare for to eller flere organkoder innen bestemte kategorier.
- To eller flere organkoder med samme modalitet og innenfor samme regningsid, aggregeres til en regionkode med samme modalitet som organkodene.
- For organkoder som blir aggreget og som ikke har prosedyrekode justeres vekten til 0.
- For organkoder som blir aggreget og som har prosedyrekode justeres vekten til 0.

- Vekt for regionkoden legges til regningen (med mindre denne ikke allerede finnes i regningen som gyldig kode).
- En organkode kan bare aggregeres til en region innefor samme regning. Hvis kombinasjonen av NORAKO-koder på regningen er slik at en bestemt organkode kan aggregeres til flere regioner, velges den region som omfatter flest organer.

Aggregeringstrinnet endrer altså vektene som ble tillagt regningen i grupperingstrinnet. Endringen skjer etter reglene beskrevet i strekpunktene over.

5. Diskontering

Vektene til en undersøkelse bestående av to eller flere NORAKO-koder reduseres (diskonteres). Dette skjer ved at den høyeste vekt forblir uendret, mens vektene til de resterende kodene justeres til 80% av opprinnelig vekt.

Diskonteringstrinnet endrer altså vektene slik de fremstår etter aggregeringstrinnet. Endringen skjer etter regelen beskrevet i avsnittet over.

6. Sluttberegning

Vektene slik de fremstår etter diskonteringstrinnet betegnes prisvekter. Refusjonen beregnes som sum prisvekter multiplisert med enhetspris. Enhetsprisen er satt til 335 kroner.

Tabell 1. Primærkategorier og kostnadsvekter

Primærkategor ori	Navn	Vekt	Incentivsa ts	A ¹
PK001	Granskning CT MR og angio	0,244	0	
PK002	Granskning RG og UL	0,179	0	
PK003	Teleradiologisk konferanse	0,543	0	
PK005	Us v/anestesi	2,479	0	
PK006	Intervensjon omfattende	3,605	0	
PK008	Intervensjon enkel	0,671	0	
PK009	Stentinnleggelse	9,289	0	
PK080	Beintetthetsmåling	0,218	0	
PK099	Ikke refusjonsberettiget kode	0,000	0	
PK102	RG kontrast enkel	0,298	-15	A
PK103	RG kontrast omfattende	0,828	-15	A
PK104	RG u/kontrast omfattende	0,263	-15	A
PK107	RG større angiografi	1,955	-15	A
PK108	Mammografi	0,294	0	A
PK109	RG u/kontrast m tilleggsbilder	0,231	-15	A
PK110	Venografi	0,767	-15	A
PK111	RG kontrast moderat	0,440	-15	A
PK112	RG u/kontrast enkel	0,208	-15	A
PK113	RG thorax	0,169	-15	A
PK114	RG u/kontrast moderat	0,259	-15	A
PK201	UL prosedyre	0,262	0	A
PK203	UL region	0,197	0	A
PK204	UL moderat	0,151	0	A
PK205	UL enkel	0,151	0	A
PK210	UL omfattende prosedyre	0,756	0	A
PK301	CT kontrast flere bilder	1,107	0	A
PK302	CT kontrast enkeltorg	1,044	0	A
PK303	CT u/kontrast ts	0,638	0	A
PK304	CT region u/kontrast	0,536	0	A
PK305	CT enkeltorg m/pros u/kontrast	0,561	0	A
PK306	CT enkeltorg u/kontrast	0,447	0	A
PK409	MR kontrast region/enkeltorg	1,828	15	A
PK410	MR rekonstruksjon/måling region/enkeltorg	0,921	15	A
PK411	MR uten kontrast region/enkeltorg	0,741	15	A
PK412	MR region/enkeltorg totalt serier 1–5	1,115	15	A
PK413	MR region/enkeltorg totalt serier 6–10	1,527	15	A

1 A betegner at primærkategorien er aggregertbar.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1550 2006**Forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske blåkkeite.

§ 3. Bifangst

Ved fiske etter andre fiskeslag er det tillatt å ha inntil 7% innblanding av blåkkeite om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst. Det er likevel tillatt å ha inntil 12% blåkkeite som bifangst i de enkelte fangster.

§ 4. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1551 2006**Forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske blåkkeite.

§ 3. Bifangst

Ved fiske etter andre fiskeslag er det tillatt å ha inntil 7% innblanding av blåkkeite om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst. Det er likevel tillatt å ha inntil 12% blåkkeite som bifangst i de enkelte fangster.

§ 4. Straff og inndragning

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1552 2006**Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske norsk vårgytende sild.

§ 3. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1553 2006**Forskrift om forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske norsk vårgytende sild.

§ 3. Straff og inndragning

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1554 2006**Forskrift om forbud mot å fiske lodde i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i Svalbards territorialfarvann og indre farvann med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske lodde.

§ 3. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1555 2006**Forskrift om forbud mot å fiske lodde i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske lodde.

§ 3. Straff og inndragning

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1556 2006**Forskrift om regulering av fisket etter torsk i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard § 3 første ledd nr. 3 og 4. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Norske og russiske fartøy kan fiske norsk-arktisk torsk i fiskevernsonen ved Svalbard innenfor rammen av de kvoter som er fastsatt for fartøy fra disse land.

§ 2. Kvoter

For andre fartøy fastsettes en største andel av fastsatt største fangstmengde for norsk-arktisk torsk for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard i 2007 til 16.400 tonn. Kun fartøy fra stater som tradisjonelt har fisket norsk-arktisk torsk i fiskevernsonen ved Svalbard kan fiske innenfor dette kvantum. Dette er fartøy fra EU og Færøyene.

§ 3. Bifangst

Fartøy med adgang til å fiske norsk-arktisk torsk i Norges økonomiske sone er unntatt fra begrensningene i § 2. Fiske i fiskevernsonen kan etter dette unntaket kun finne sted innenfor rammen av de fastsatte kvoter av norsk-arktisk torsk, og skal komme til fradrag i disse. Innblanding av norsk-arktisk torsk i andre fiskerier på inntil 10% er unntatt fra begrensningene i § 2.

§ 4. Straff og inndragning

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i denne forskrift er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

19. des. Nr. 1557 2006**Forskrift om endring i forskrift om inkassosatsen.**

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i forskrift 14. juli 1989 nr. 562 til inkassoloven m.m. (inkassoforskriften) § 1–1 tredje ledd, jf. lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven) § 19 og § 20. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 13. desember 2002 nr. 1641 om inkassosatsen gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Inkassosatsen, som nevnt i forskrift 14. juli 1989 nr. 562 til inkassoloven m.m. § 1–1 tredje ledd, settes til 560 kroner.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

19. des. Nr. 1558 2006**Forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragposter til bruk ved likningen for inntektsåret 2006.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 7–1 og delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Kunngjort 28. desember 2006.

Kapittel 1. Generell del (fast eiendom, lønnstakere, private forhold, mv.)**§ 1–1. Formuessatser**

Er ikke annet bestemt i den enkelte paragraf nedenfor eller i takseringsreglene for øvrig, skal formuesobjektene verdi settes til omsetningsverdien 1. januar i året etter inntektsåret, jf. skatteloven § 4–1.

§ 1–1–1. Bolig- og fritidseiendommer

Hvis ikke annet fremgår av reglene nedenfor, skal ligningsverdiene for bolig- og fritidseiendommer (herunder i boligselskap) for inntektsåret 2006 heves med 25 prosent i forhold til inntektsåret 2005.

Ligger likningsverdien på enkelte eiendommer vesentlig over takstnivået for sammenlignbare eiendommer ellers i kommunen, kan tillegget reduseres eller falle bort.

Selv om en eiendom har særskilt lav ligningsverdi, skal ikke økningen overstige 25 pst.

Omsetning av en eiendom gir i seg selv ikke grunnlag for endring av likningsverdien. Bestemmelsene ovenfor gjelder selv om det er fastsatt endrede eiendomsskattetakster i kommunen.

Ved første gangs taksering av nybygde eiendommer, skal likningsverdien verken overstige 30 prosent av eiendommens kostpris inkludert grunn, eller 30 prosent av eiendommens markedsverdi.

Etablerte likningsverdier som overstiger 30 prosent av markedsverdien, skal settes ned når skattyter har dokumentert markedsverdien. Likningsverdien skal i slike tilfeller settes til maksimalt 30 prosent av dokumentert markedsverdi.

Fastsettelse av likningsverdi for tomter eid utenfor virksomhet, følger reglene i § 2–1–1.

§ 1–1–2. *Private biler, private motorsykler og private snøscootere*

Private biler/motorsykler/snøscootere verdsettes med utgangspunkt i hovedimportørs listepris ved registrering som ny:

Registreringsår som ny

2006	75 prosent
2005	65 prosent
2004	55 prosent
2003	45 prosent
2002	40 prosent
2001	30 prosent
2000	20 prosent
1991 t.o.m. 1999	15 prosent
1977 t.o.m. 1990	1000 kr

Årsmodell 1976 eller eldre anses som veterankjøretøy og verdsettes til antatt salgsværdi.

Har kjøretøyet av spesielle grunner gått særskilt ned i verdi, kan verdien settes lavere enn hva som følger av skalaen ovenfor.

§ 1–1–3. *Campingvogner*

Campingvogner verdsettes med utgangspunkt i campingvognens listepris som ny etter skalaen i § 1–1–2.

§ 1–1–4. *Lystfartøy*

Båt med antatt salgsværdi (medregnet motor og fast utstyr) på kr 50.000 eller høyere, regnes som lystfartøy. Salgsværdien kan i utgangspunktet settes til 75 prosent av forsikringssummen. Er båten ikke forsikret, settes verdien til antatt salgsværdi.

§ 1–1–5. *Innbo og annet løsøre som ikke gir inntekt*

Innbo og annet løsøre (unntatt motorkjøretøy, campingvogn og lystfartøy, som omfattes av bestemmelsene ovenfor) kan vanligvis verdsettes i forhold til forsikringssummen slik:

Av de første kr 1.000.000 settes likningsverdien til 10 prosent = kr 100.000

Av de neste kr 400.000 settes likningsverdien til 20 prosent = kr 80.000

Av det overskytende regnes 40 prosent.

Er forsikringssummen ikke kjent, for eksempel ved kollektiv hjemforsikring, eller når innbo og løsøre ikke er forsikret, kan antatt gjenanskaffelsesverdi tre i stedet for forsikringssummen ved beregningen ovenfor.

Båt, unntatt lystfartøy som nevnt i § 1–1–4,

– som ikke er forsikret, eller

– som er særskilt forsikret (dvs. ikke inngår i en ordinær innbo- eller løsøreforsikring),

holdes utenfor verdsettelsesberegningen ovenfor. Er båten særskilt forsikret, kan den vanligvis verdsettes til 75 prosent av forsikringssummen. Er båten ikke forsikret, settes verdien til antatt salgsværdi.

Formue som faller inn under § 1–1–5, er bare skattepliktig med den del av samlet verdi som overstiger kr 100.000.

§ 1–2. *Inntektssatser*

Skattepliktig overskudd på utgiftsgodtgjørelser til lønnstakere

§ 1–2–1. *Kostbesparelse*

Har arbeidstakeren under pendleropphold fri kost eller får kost dekket etter regning, verdsettes kostbesparelsen til kr 70 per døgn. Er arbeidstakerens kost dekket etter regning eller ved administrativ forpleining på tjenestereise, skal det ikke gjøres tillegg for kostbesparelsen. Der satsene under § 1–2–2 og § 1–2–3 anvendes, skal det ikke gjøres tillegg for kostbesparelse, da dette er tatt hensyn til i satsene.

§ 1–2–2. *Godtgjørelse til kost og losji ved tjenestereiser/opphold med overnatting – innenlands*

Når godtgjørelse for kost på tjenestereiser med overnatting eller opphold utenfor hjemmet er utbetalt med inntil: kr 460 per døgn for skattytere som har bodd på hotell mv., og skattyter i tillegg selv betaler frokosten

kr 256 per døgn for skattytere som har bodd på pensjonat mv. hvor de ikke kan stille noe mat selv, heller ikke frokost og aftens eller

kr 169 per døgn for andre skattytere som bor på hybel/brakk med kokemuligheter (privat overnatting), kan det med de reservasjoner som følger nedenfor, legges til grunn at godtgjørelsen ikke har gitt noe overskudd. Forutsetningen er at skattyteren må dekke de reelle kostnader til kost selv, uten subsidiering mv. fra arbeidsgiver eller annen oppdragsgiver. Småutgifter og tillegg for kostbesparelse er inkludert i alle satsene ovenfor.

Godtgjørelse etter de to høyeste satsene anses bare medgått fullt ut når skattyter kan legitimere å ha bodd på hotell eller pensjonat. Ved manglende legitimasjon benyttes laveste sats.

Godtgjøres det at det ikke er forsvarlig og/eller hensiktsmessig – bl.a. sett i forhold til krav til hygiene mv. – å tilberede frokost eller aftens på oppholdsstedet, kan pensjonatsatsen benyttes.

Er godtgjørelsen utbetalt med høyere satser enn nevnt ovenfor, vil merutbetalingen være skattepliktig med mindre full kostnadsdokumentasjon framlegges.

Har arbeidstaker fri kost og losji (administrativ forpleining) på tjenestereiser med overnatting, og i tillegg får utbetalt godtgjørelse til dekning av småutgifter, anses inntil kr 40 per døgn av godtgjørelsen ikke å gi overskudd.

Natt tillegg utbetalt for tjenestereiser i samsvar med satser og legitimasjonskrav i statlig særavtale, anses ikke å ha gitt skattepliktig overskudd.

Den framlagte legitimasjon må være i samsvar med Skattedirektoratets forskrift 22. november 1999 nr. 1160 § 6–13 om krav til legitimasjon vedrørende fradrag for merkostnader til kost og losji ved arbeidsopphold utenfor hjemmet.

§ 1–2–3. Godtgjørelse til kost og losji ved tjenestereiser/opphold utenfor hjemmet med overnatting – utenlands

Utbetalt kostgodtgjørelse på tjenestereise med overnatting eller ved opphold utenfor hjemmet kan godkjennes som medgått inntil satsene etter statens utenlandsregulativ for vedkommende land, når skattyteren gjennom reiseregning legitimerer at han har bodd på hotell.

Kan skattyteren ikke legitimere å ha bodd på hotell eller pensjonat, legges laveste sats under § 1–2–2 til grunn.

Natt tillegg utbetalt i samsvar med satser og legitimasjonskrav i statlig regulativ (særavtale) for tjenestereiser anses ikke å ha gitt skattepliktig overskudd.

Satsene for natt tillegg og kostgodtgjørelse reduseres med 25 prosent f.o.m. 29. døgn ved lengre sammenhengende opphold på ett sted.

Har arbeidstaker fri kost og losji (administrativ forpleining) på tjenestereiser med overnatting, og i tillegg får utbetalt godtgjørelse til dekning av småutgifter, anses inntil kr 60 per døgn av godtgjørelsen ikke å gi overskudd.

Se vedlegg 1 som viser satser for kostgodtgjørelse og natt tillegg for statstjenestemenns tjenestereiser i utlandet.

§ 1–2–4. Kost på tjenestereiser uten overnatting

Når det ytes kostgodtgjørelse etter statens satser eller lavere satser på tjenestereiser som ikke medfører overnatting, anses dette ikke å gi skattepliktig overskudd. Kostgodtgjørelsen må være utbetalt i samsvar med de øvrige vilkår som framgår av særavtale for reiser innenlands for statens regning.

Overstiger godtgjørelsen statens satser, vil merutbetalingen utgjøre et skattepliktig overskudd med mindre full kostnadsdokumentasjon framlegges.

Se vedlegg 2 for vilkår og satser.

§ 1–2–5. Langtransportsjåfører – kost ved kjøring i utlandet

Er godtgjørelse til kost for langtransportsjåfører for kjøring i utlandet utbetalt med inntil kr 300 per døgn, kan det normalt legges til grunn at godtgjørelsen ikke har gitt overskudd. Satsen inkluderer småutgifter.

§ 1–2–6. Beskatning av overskudd på kilometergodtgjørelse utbetalt etter kilometersatser for bruk av privat bil mv.

Bilgodtgjørelse etter statens satser er skattefri, jf. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 § 5–15–8.

Bilgodtgjørelse som overstiger statens satser vil gi et skattepliktig overskudd.

Ved overskuddsberegningen skal godtgjørelsen sammenholdes med følgende satser:

For de første 9.000 km i inntektsåret: kr 3,00 pr. km (kr 3,05 pr. km)

Over 9.000 km: 2,40 pr. km (2,45 pr. km).

(Tallene i parentes gjelder ansatte med arbeidssted i Tromsø.)

Kravene til legitimasjon i forskrift 14. oktober 1976 nr. 9830 til skattebetalingsloven § 3 sjettededd, om fritak for forskuddstrekk, gis tilsvarende anvendelse her.

Har skattyter fått tillegg etter statens satser for passasjerer, økes satsene ovenfor med kr 0,50 per km per passasjer. Når skattyter har fått særskilt tillegg for kjøring på skogs- og anleggsvei, økes fradragssatsen med kr 0,70 per km. Mottas godtgjørelse for å ta med seg utstyr og materiell som på grunn av vekt og/eller beskaffenhet for øvrig ikke er naturlig å plassere i bagasjerom eller på takgrind, økes fradragssatsene med kr 0,50 per km (f.eks. tilhenger).

En skattyter som kjører minst 6.000 km i tjenesten årlig, kan kreve å bli lignet etter regnskap. Samme likningsmåte må da fastholdes for en og samme bil, bl.a. av hensyn til avskrivninger og den skattemessige behandling ved salg mv., med mindre det gjennomføres uttaksbeskatning.

Underskudd på godtgjørelse for bruk av bil kan godkjennes til fradrag for yrkesbil som lignes etter regnskap. Ved bruk av privatbil i yrket (under 6000 km), vil differanse som oppstår når godtgjørelsen utgjør et mindre beløp enn et fradrag beregnet etter en sats på kr 3,00 per km i yrket (arbeidssted i Tromsø kr 3,05), også komme til fradrag.

Når det blir utbetalt godtgjørelse for yrkeskjøring med motorbåt under 50 HK, vil det ved overskuddsberegningen i alminnelighet kunne nyttes en fradragssats på kr 3,10 per km. Ved bruk av motorbåt med motor fra og med 50 HK, kan nyttes en fradragssats på kr 6,00 per km. Ved bruk av snøscooter, kan nyttes en fradragssats på kr 6,10 per km. Ved bruk av moped eller lett motorsykkel kan nyttes en fradragssats på kr 1,35 per km. Ved bruk av tung motorsykkel, kan nyttes en fradragssats på kr 2,45 per km.

Se vedlegg 2 for satser ved bruk av egen bil fastsatt etter statens særavtale.

§ 1-2-7. Godtgjørelse ved bruk av egen sykkel i yrket

Godtgjørelsen anses ikke å gi skattemessig overskudd når betalingen ligger innenfor satsene i statens særavtale. Satsen er kr 1,00 per km.

§ 1-2-8. Smusstillegg – skattefri del

Ved ligningen regnes 1/3 av smusstillegget som skattefritt, men i alminnelighet ikke over kr 1.700.

§ 1-2-9. Utstyrsgodtgjørelse til idrettsdommere

Utstyrsgodtgjørelse til idrettsdommere innen lagidretter hvor det er nødvendig med spesielt utstyr, som f.eks. sko, drakt, beskyttelse mv., med inntil kr 220 per oppdrag, anses ikke å gi skattepliktig overskudd. Vilåret er at samlet utstyrsgodtgjørelse fra samme oppdragsgiver ikke overstiger kr 2.200 per år. Det er videre en forutsetning at dommeren faktisk har kostnader til slikt utstyr, og at slike kostnader ikke blir dekket på annen måte.

Utstyrsgodtgjørelsen kan utbetales i tillegg til beløp som kan utbetales skattefritt etter sktl. § 5-15 (1) bokstav i, jf. forskrift 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikt § 1.

§ 1-2-10. Redskaps- og verktøyhold mv.

Ved likningen kan det legges til grunn at godtgjørelse på kr 25,00 pr. time som skogsarbeidere mottar til dekning av kostnader ved hold av motorsag og annen redskap (avskrivning, vedlikehold og driftskostnader), ikke gir skattepliktig overskudd.

Verdsettelse av naturalytelser

§ 1-2-15. Særregler ved fastsettelse av fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil

I særlige tilfeller hvor listepriisen klart ikke står i forhold til fordelene ved den private bruk, kan fordelene fastsettes ved skjønn, jf. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 § 5-13-5 annet ledd.

Forutsatt at vilkårene for å anvende nevnte unntaksbestemmelse er oppfylt ved at standardfordelen (jf. skatteloven § 5-13 og forskrift 19. november 1999 nr. 1158 § 5-13) basert på listepriis blir for høy, og at firmabilordningen varer hele året, skal den skjønsmessige fordelene settes til minimum kr 42.000.

Dersom standardfordelen basert på listepriis blir for lav, kan man ved fastsettelsen av fordelene benytte en hjelpestørrelse som multipliseres med den/de relevante prosentsetning(-ene) etter standardregelen (jf. skatteloven § 5-13 og forskrift 19. november 1999 nr. 1158 § 5-13). Ved fastsettelsen av fordelene kan man normalt benytte markedsverdien som hjelpestørrelse.

Ved privat bruk av arbeidsgivers bil som faller utenfor standardreglene iht. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 § 5-13-1 annet ledd, beregnes fordelene etter en sats på kr 2,85 per km. Denne satsen brukes både for arbeidsreiser og for annen privatkjøring med unntak av arbeidsreiser og besøksreiser som overstiger 4.000 km. Overstiger arbeidsreisene/besøksreisene 4.000 km til sammen i inntektsåret, brukes en sats på kr 1,40 per km for overskytende antall kilometer med slik kjøring.

§ 1-2-16. Fordel ved erverv av brukt datautstyr i arbeidsforhold

Fordel ved erverv av datautstyr i arbeidsforhold, settes til differansen mellom markedsverdi og det vederlag den ansatte har betalt for datautstyret. Kan ikke annen verdi spesifikt påvises, legges følgende markedsverdi til grunn:

Utstyr som er mindre enn 1 år gammelt:	100 prosent av opprinnelig kostpris
Utstyr som er mellom 1 og 2 år gammelt:	60 prosent av opprinnelig kostpris
Utstyr som er mellom 2 og 3 år gammelt:	30 prosent av opprinnelig kostpris
Utstyr som er 3 år eller eldre:	kr 1.000 (inklusive merverdiavgift)

Med opprinnelig kostpris menes arbeidsgivers faktiske anskaffelseskostnader inklusive merverdiavgift og fratrukket eventuelle rabatter.

§ 1-2-17. Fordel ved kost og losji når fordelene ikke er fastsatt etter tariff

Etter skatteloven § 5-12 tredje ledd settes fordelene til den verdien som er fastsatt for beregning av forskuddstrekk etter skattebetalingsloven § 6 nr. 2.

Med hjemmel i skattebetalingsloven § 6 nr. 2, jf. § 2-1 i forskrift 21. juni 1993 nr. 546, har Skattedirektoratet i melding 6/2006 fastsatt følgende satser for kost og losji:

Fritt opphold (kost og losji)	kr 96 per dag
Fri kost (alle måltider)	kr 70 per dag
Fri kost (to måltider)	kr 55 per dag
Fri kost (ett måltid)	kr 36 per dag
Fritt losji (eget eller delt rom)	kr 26 per dag

Det skal bare regnes med det antall dager som arbeidstakeren faktisk mottar slike ytelser.

Verdsettelse av særskilte ytelser

§ 1–2–20. Tariffestet brenseltilskudd til prester

Tilskudd til lys og brensel i prestebolig regnes ikke å gi skattepliktig overskudd når utbetalingen er i samsvar med reglene om utgiftsrefusjon fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet.

Presteboliger nord for polarsirkelen:

Overstiger utgiftene til lys og brensel kr 13.051 per år, betaler staten 75% av de overskytende utgifter.

Presteboliger sør for polarsirkelen:

Overstiger utgiftene til lys og brensel kr 24.422 per år, betaler staten 75% av de overskytende utgifter.

§ 1–2–21. Drikkepenger

Drikkepenger til serveringspersonale (bortsett fra prosentlønnnet serveringspersonale), drosjesjåfører mv. settes skjønnsmessig til 3 prosent av innberettet lønn når dette ikke er tatt med i selvangivelsen eller oppgitt med et mindre beløp.

Avkastning av kapital

§ 1–2–30. Fordringer

Avkastning av fordringer fastsettes på bakgrunn av fordringens art, men likevel ikke under 3 prosent når det mangler oppgaver fra skattyter.

§ 1–3. Fradragssatser

Fradrag for merkostnader ved fravær fra hjemmet

§ 1–3–1. Fradrag for losji ved opphold i brakke/campingvogn

Bor skattyter under arbeidsopphold utenfor hjemmet i egen brakke/campingvogn, som ikke anses som driftsmiddel, fastsettes fradraget til kr 45 per døgn.

§ 1–3–2. Fradrag for kost ved opphold på hybel/brakke/campingvogn

Satsen settes fra første døgn til:

– kr 169 per døgn.

§ 1–3–3. Merkostnader til kost ved pensjonatopphold o.l.

Skattytere som har bodd på pensjonat/internat o.l., hvor de ikke har mulighet til å tilberede frokost eller aftens, gis fradrag for merkostnader til kost med kr 256 per døgn regnet fra og med første døgn.

§ 1–3–4. Merkostnader til kost på tjenestereiser/opphold utenfor hjemmet som varer ett døgn eller mer – hotellopphold

Fradragssats for familieforsørgere og enslige settes til kr 460 per døgn. Når kostnader til frokost er inkludert i romprisen eller disse kostnadene blir refundert etter regning, settes fradragssatsen til kr 385.

Ved tjenestereiser i utlandet innrømmes fradrag for kost etter satser som tilsvarende den godtgjørelse som utbetales for vedkommende land etter statens særavtale for reiser i utlandet.

Kan ikke skattyteren godtgjøre å ha bodd på hotell, innrømmes fradrag etter pensjonatsatsen i § 1–3–3 eller hybel-/brakkesatsen i § 1–3–2.

§ 1–3–5. Fradrag for kost på besøksreiser for skattyter som har fri kost på arbeidsstedet

Merkostnader til kost når reisen mellom sted for arbeidsopphold og hjem ikke medfører overnatting, men varer i 6 timer eller mer, og kostnadene ikke er dekket av arbeidsgiver, settes til kr 75. Det kan kreves fradrag for høyere kostnader dersom disse dokumenteres.

§ 1–3–6. Merkostnader til ett måltid for skattytere som daglig reiser mellom hjem og arbeidssted

For skattytere som reiser daglig mellom hjem og arbeidssted, men som har så langt fravær at de må spise ett måltid ekstra om dagen utenfor hjemmet, settes fradraget til kr 75 per dag. Slikt fradrag skal i alminnelighet bare innrømmes skattytere som faktisk kjøper mat og har et sammenhengende fravær fra hjemmet på 12 timer eller mer. For lønnstagerer inngår fradraget i minstefradraget.

§ 1–3–7. Fradrag for småutgifter

Skattytere som av hensyn til arbeidet må bo utenfor hjemmet, og som enten krever fradrag for faktiske kostnader til kost eller har helt eller delvis fri kost eller hyretillegg, gis i tillegg fradrag for «småutgifter» (kostnad til telefon, avis o.l.) med kr 40 per døgn.

§ 1–3–8. Langtransportsjåfører – fradrag for merkostnader til kost i utlandet

For langtransportsjåfører på turer i utlandet settes merkostnadene til kr 300 per døgn. Satsen inkluderer småutgifter.

§ 1–3–9. Beregning av antall fraværsdøgn

Frdragene ovenfor beregnes på grunnlag av følgende fraværsdøgn:

Uten lørdagsfri	280 dager
Fri annenhver lørdag	255 dager
Fri hver lørdag	240 dager

Det er forutsatt hjemreise hver uke. Hvis dette ikke er tilfelle, må antall fraværsdøgn forhøyes.

Reiser mellom hjem og fast arbeidssted**§ 1–3–10. Fradrag for daglig reise mellom hjem og fast arbeidssted (arbeidsreise) og pendlers besøksreiser til hjemmet**

For samlet reiselengde i året opp til 35.000 km, settes fradraget til kr 1,40 per km.

For samlet reiselengde over 35.000 km settes fradraget til kr 0,70 per km.

Forskjellige arbeidskostnader mv.

Nedenfor følger fradragssatser til bruk for arbeidstakere som har kostnader som overstiger minstefradraget. Dersom kostnadene ikke overstiger minstefradraget, skal minstefradraget benyttes.

§ 1–3–20. Fradragssatser for privatbil og andre framkomstmidler som brukes noe i virksomhet/yrke

For bil som ikke lignes som yrkesbil, gis fradrag for bruk i yrket med kr 3,00 per km (arbeidssted i Tromsø kr 3,05).

For andre framkomstmidler gis fradrag etter satsene i § 1–2–6, nest siste avsnitt.

§ 1–3–21. Fradragssats for redskaps- og verktøyhold for bygningsarbeidere

Når bygningsarbeidere selv må holde verktøy i sitt arbeid uten særskilt godtgjørelse, settes fradraget for håndverktøy til kr 2.200 per år.

§ 1–3–22. Fradrag for uniformskostnader for drosjesjåfører

Frdrag for uniform for drosjesjåfører godkjennes ved likningen med kr 2.200 per år.

§ 1–3–23. Fradrag for faglitteratur

Når vilkårene for fradrag er oppfylt, gis fradrag for faglitteratur med inntil kr 1.500 per år uten nærmere spesifisering.

§ 1–3–24. Spesielle fradragssatser for journalister mv.

Kostnader til bøker, tidsskrifter, aviser mv. for journalister mv. godtas uten spesifisering til fradrag med inntil kr 1.500 i inntektsåret. Kostnader til internasjonalt pressekort godkjennes med kr 250. Når kostnadene til reise i yrket ikke kan sannsynliggjøres, gis fradrag etter skjønn med kr 2.200 per år samlet for reiser med egen bil og offentlig kommunikasjonsmiddel.

§ 1–3–25. Fradragssats ved bruk av eget hjem til møte-/kursvirksomhet

Ved avholdelse av møte/kurs i hjemmet som ledd i inntektsgivende arbeid, gis det fradrag med kr 6 per deltaker per møte til dekning av kostnadene til strøm, fyring, rengjøring, slitasje o.l.

§ 1–3–26. Standardfradrag for bruk av bolig i ervervsvirksomhet (hjemmekontor mv.)

Benytter eieren minst halvparten av eiendommen til egen bolig regnet etter utleieverdien, gis det standardfradrag med kr 1.500 for de kostnader som knytter seg til den del av eiendommen som brukes i eierens ervervsvirksomhet.

I stedet for standardfradrag kan eieren kreve fradrag for faktiske kostnader knyttet til ervervsdelen av boligen.

For lønnstakere inngår kostnadene i minstefradraget.

Andre kostnader**§ 1–3–30. Fradrag for kostnader til doktormiddag**

Dersom høyere beløp ikke kan dokumenteres, gis det fradrag for kostnader til middag for opponenter, veiledere mv. inntil kr 17.600, begrenset til kr 880 per kuvert. Fradrag gis ikke for bespisning av familie og venner.

§ 1–3–40. Fradragssats for barnepassere

Den som passer andres barn i eget hjem, herunder driver familiebarnehage som næringsvirksomhet i eget hjem, kan istedenfor fradrag for faktiske kostnader, kreve standardfradrag. Standardfradraget skal utgjøre 50 prosent av vederlaget for barnepass, men høyst kr 900 per måned for hvert barn til dekning av kostnader til kosthold, ekstra kostnader til vask, oppvarming mv. Har skattyter valgt standardfradrag, er valget bindende for de neste 5 inntektsår såfremt forholdene ikke endres vesentlig.

Kapittel 2. Innenfor virksomhet

§ 2–1. Formuessatser

Er ikke annet bestemt nedenfor eller i takseringsreglene for øvrig, skal formuesobjektene verdi settes til omsetningsverdien 1. januar i året etter inntektsåret, jf. skatteloven § 4–1.

§ 2–1–1. Faste eiendommer

Her inngår forretningseiendommer, jordbrukseiendommer, hotell-, losji- og bevertningsbygg, industri-, kontor- og lagerbygg, tomtearealer mv.

For slike eiendommer skal det foretas en generell økning av likningsverdiene per 1. januar 2007 med 25 prosent.

For enkeltstående eiendommer som er steget i verdi fra 1. januar 2006 pga. påkostninger mv., kan likningsverdien heves utover denne satsen. Det samme gjelder dersom påkostninger mv. er foretatt tidligere år uten å være tatt hensyn til pga. manglende eller ufullstendige opplysninger til likningsmyndighetene.

For enkeltstående eiendommer som har likningsverdi vesentlig over taksnivået for sammenlignbare eiendommer i kommunen, vil tillegget i likningsverdien kunne reduseres eller falle bort.

Omsetning av en eiendom gir i seg selv ikke grunnlag for endring av likningsverdien. Retningslinjene ovenfor gjelder selv om det er fastsatt endrede eiendomsskattetakster i kommunen.

For å beregne formuesverdien av rettigheter, kapitaliseres brutto leieverdi med en netto kapitaliseringsfaktor. Faktoren er for 2006 satt til 10.

§ 2–1–2. Driftsløsøre

Formuesverdien for driftsløsøre settes til den likningsmessig nedskrevne verdien ved utgangen av inntektsåret. Er saldoen negativ, settes formuesverdien til kr 0. Positiv saldoverdi reduseres dersom skattyter påviser at den samlede faktiske verdien av driftsmidlene er lavere enn nedskrevet verdi.

Fast teknisk utstyr skal formueslignes sammen med bygningen (driftsmidlet). Dette gjelder også den delen av det faste utstyret som inngår i saldogruppe d. Vanligvis skal likevel ikke verdien på saldogruppe d reduseres ved formuesberegningen. Slik reduksjon skal bare foretas dersom det kan dokumenteres at samlet salgsverdi på driftsmidlene i saldogruppe d, ikke medregnet det faste tekniske utstyret, er lavere enn gruppens saldoverdi.

§ 2–1–3. Innkjøpt varelager

Innkjøpt varelager verdsettes til anskaffelsesverdien, jf. skatteloven § 14–5 annet ledd, bokstav a.

§ 2–1–4. Verdsetting av skip, fiskefartøyer, borefartøyer mv.

a) Skip – med kjent kostpris

Verdsettingsreglene gjelder alle typer skip, borefartøyer, boliggrigger, fiskefartøyer, taubåter mv. (jf. Ot.prp.nr.1 (1997–1998) punkt 6.4).

Nybygde skip skal i leveringsåret (år 1) verdsettes til 85 prosent av kostpris uansett når i året de leveres. Fra år 2 til og med år 15 skal gjenværende formuesverdi årlig reduseres med 15 prosent. Avrundet uten desimaler vil formuesverdien utgjøre i prosent av kostpris som ny:

Leveringsår:

År 1	85 prosent av kostpris
År 2	72 prosent av kostpris
År 3	61 prosent av kostpris
År 4	52 prosent av kostpris
År 5	44 prosent av kostpris
År 6	37 prosent av kostpris
År 7	31 prosent av kostpris
År 8	26 prosent av kostpris
År 9	22 prosent av kostpris
År 10	19 prosent av kostpris
År 11	16 prosent av kostpris
År 12	14 prosent av kostpris
År 13	12 prosent av kostpris
År 14	10 prosent av kostpris
År 15	10 prosent av kostpris

Skip levert i 1991 eller tidligere, verdsettes til 10 prosent av kostpris. Dersom det på grunn av spesielle markedsforhold mv. godtgjøres at salgsverdien for et skip vil være lavere enn den beregnede formuesverdi, kan salgsverdien legges til grunn, jf. skatteloven § 4–1 første ledd. Med «salgsverdien» menes her verdien uten justering opp eller ned for påhvillende certepartier/konsesjoner.

Selv om et skip skifter eier, skal skipets kostpris som nytt legges til grunn for beregningen.

b) Skip – med ukjent kostpris

Ved kjøp av skip hvor det ikke er mulig å fastslå byggeprisen, kan det tas utgangspunkt i 85 prosent av kjøpers kostpris. Det gis videre 15 prosent årlig reduksjon av gjenværende formuesverdi inntil skipet har nådd en alder på 15 år fra det var ferdigbygd. Restverdien blir stående videre som formuesverdi.

Dersom det på grunn av spesielle markedsforhold mv. godtgjøres at salgsværdien for et skip vil være lavere enn den beregnede formuesverdien, kan salgsværdien legges til grunn, jf. skatteloven § 4–1 første ledd. Med «salgsværdien» menes her verdien uten justering opp eller ned for påhvilende certepartier/konsesjoner.

c) Påkostninger

Betydelige påkostninger skal vurderes for seg og verdsettes særskilt. Påkostninger over 20 prosent av skipets kostpris som nytt eller brukt anses som betydelige. Slike påkostninger skal verdsettes til 85 prosent i år 1 med en årlig reduksjon på 15 prosent av gjenværende verdi i 15 år. Verdien kan ikke settes lavere enn 10 prosent av påkostningens kostpris. En betydelig påkostning vil etter dette behandles tilsvarende anskaffelsen av et nytt skip, jf. § 2–1–4 a.

Formuesverdien av det «opprinnelige» skipet må reduseres med eventuell forholdsmessig verdi av utstyr som tas ut i forbindelse med en ombygging.

Påkostninger på under 20 prosent av skipets kostpris vil ikke bli gjenstand for særskilt verdsettelse. Slike mindre påkostninger vil dermed ikke ha innvirkning på formuesfastsettelsen. Påkostninger fordelt over flere år vil kunne ses i sammenheng ved anvendelse av 20-prosentgrensen.

d) Kontrakter

Nybyggingskontrakter for skip skal verdsettes til 85 prosent av kontraktsprisen.

*(§ 2–2. Inntektssatser)**§ 2–3. Fradragssatser*

Regnskapspliktige skattytere gis fradrag etter faktiske kostnader, dokumentert ved bilag, med mindre annet er bestemt nedenfor.

§ 2–3–1. Fradrag for småutgifter ved yrkesopphold utenfor hjemmet

I tillegg til dokumenterte merkostnader til kost, kan det kreves fradrag for småutgifter som skattyter har ved opphold utenfor hjemmet pga. reise i virksomhet, med kr 40 per døgn.

§ 2–3–2. Kostnader til kost og losji til ansatte (når disse ikke er fastsatt etter tariff)

Satsene er oppført under § 1–2–17 «Fordel ved kost og losji når fordelen ikke er fastsatt etter tariff».

§ 2–3–3. Lønn til hjemmeværende barn som samtidig går på skole

Normalsatser for arbeid utført av barn:

Alder	1.1. – 31.3.2006	1.4. – 31.12.2006
	Timesats	Timesats
17 år	kr 85	kr 87
16 år	kr 82	kr 84
15 år	kr 71	kr 73
14 år	kr 63	kr 64
13 år	kr 56	kr 57

Det kan bare unntaksvis bli tale om å fradragføre lønn til egne barn under 13 år.

For barn mellom 13 og 16 år er timesatsene redusert skjønnsmessig i forhold til satsene for barn i alderen 16–18 år. Eventuell overgang til høyere sats gjelder fra og med den måneden vedkommende fyller år.

Satsene bør normalt legges til grunn uansett til hvilke tider arbeidet er utført. Kost til forsørgede barn kan ikke ses på som betaling for arbeid.

I tillegg til vanlig lønns- og trekkoppgave skal skjemaet «Særskilt oppgave over lønn og annen godtgjørelse til ektefelle og barn» (RF-1160) fylles ut og leveres sammen med selvangivelsen.

§ 2–3–4. Eierens private campingvogn brukt av ansatte i virksomheten

For campingvogn, som er anskaffet til privat bruk, som også brukes til spisebrakke/overnattingsbrakke for ansatte i eierens virksomhet, kan det bare innrømmes fradrag for den ekstra verdiforringelse som skyldes bruken i virksomheten. Slik ekstra verdiforringelse settes skjønnsmessig til kr 90 per døgn. Det årlige fradrag begrenses oppad til 10 prosent av vognens kostpris som ny dersom skattyteren eier den, eller til den årlige leie dersom campingvognen leies

§ 2–3–5. Diverse satser vedrørende bruk av private formuesobjekter i virksomhet

Der skattyter benytter egne private formuesobjekter i virksomhet, gis fradrag etter samme satser som for lønnstakere, se kapittel 1.

- a) Bruk av privat bil/båt i virksomheten
Satsene er oppført under § 1–3–20, ev. § 1–2–6, nest siste avsnitt.
- b) Campingvogn brukt av eieren til overnatting – i egen virksomhet
Satsen er oppført under § 1–3–1.
- c) Bruk av eget hjem til møte- og kursvirksomhet
Satsen er oppført under § 1–3–25.
- d) Bruk av bolig i ervervsvirksomhet (hjemmekontor)
Satsen er oppført under § 1–3–26.

§ 2–3–6. Avgrensning av representasjonskostnader – kostnader til bevertning

Fradrag for kostnader til servering utenfor virksomhetens lokaler kan ikke overstige kr 300 per person.

§ 2–3–7. Kostnader til sjøhyre for ikke-bokføringspliktige fiskere

Foreligger ikke dokumentasjon, kan fradrag for kostnad til sjøhyre godtas med inntil kr 2.200 for helårsfiskere og kr 1.500 for sesongfiskere. Fradraget inngår i et ev. minstefradrag.

Kapittel 3. Spesielle verdsettelsesregler og satser for primærnæringene

§ 3–1. Formuessatser

Er ikke annet bestemt nedenfor eller foran i denne forskrift, skal formuesobjektene verdi settes til omsetningsverdien 1. januar i året etter inntektsåret, jf. skatteloven § 4–1.

§ 3–1–1. Skogbrukseiendommer

Formuesverdien på skog skal settes til avkastningsverdien, jf. skatteloven § 4–11, annet ledd.

Fastsettelsen av formuesverdiene på skog er hjemlet i likningsloven § 7–1, nr. 3 og i forskrift gitt av Skattedirektoratet etter delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Revisjon av formuesverdiene skal skje når Skattedirektoratet bestemmer.

Revisjonen av formuesverdien for skogeiendommer som drives som næring gjennomføres med virkning for inntektsåret 2006. Revisjonen gjelder formue per 1. januar 2007 som tas inn i selvangivelsen for 2006.

§ 3–1–2. Jordbrukseiendommer

Jordbrukseiendommer skal verdsettes under ett med bygninger og rettigheter som hører til eiendommen, jf. skatteloven § 4–11 første ledd. Om fastsettelsen av formuesverdien, se kapittel 2, § 2–1–1 «Faste eiendommer».

For driftsløssøre vises til § 2–1–2.

§ 3–1–3. Varelager, buskap og oppdrettsfisk

Varebeholdning settes til anskaffelsesverdi, eller tilvirkningsverdi for egentilvirkede varer, jf. skatteloven § 14–5 annet ledd, bokstav a. Som tilvirkningsverdi regnes kostpris for råstoff, halvfabrikata, hjelpestoffer og produksjonslønn.

a. Buskap

Reglene om verdsetting av buskap er gitt i § 4 i forskrift 5. mars 1984 nr. 1256 til ligningsloven «Regnskapsforskrifter for skattepliktige som driver jordbruk, gartneri eller skogbruk» fastsatt av Skattedirektoratet

1) Storfe

	<i>Ordinære satser</i>	<i>Satser for Jersey-rasen</i>	<i>I prosent av voksne dyr</i>
Kyr tilført i året (har kalvet)	kr 4.000	kr 3.000	
Kviger over 12 måneder (ikke kalvet)	kr 2.800	kr 2.100	70
Kviger under 12 måneder	kr 1.200	kr 900	30
Okser over 12 måneder	kr 2.800	kr 2.100	70
Okser under 12 måneder	kr 1.200	kr 900	30

2) Griser

Avlsgriser tilført i året (over 6 måneder)	kr 1.500		
Slakteferdige griser	kr 1.000		100
Slaktegriser ca. 4 måneder	kr 800		80
Slaktegriser ca. 3 måneder	kr 600		60
Smågriser ca. 2 måneder	kr 400		40
Smågriser under 2 måneder	kr 200		20

3) *Småfe*

Sauer tilført i året (over 12 måneder)	kr	350	
Sauer under 12 måneder	kr	210	60
Geiter tilført i året (over 9 måneder)	kr	200	
Geiter under 9 måneder	kr	60	30

4) *Fjørfe*

Etter Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 14–5–3 skal verpehøner og kyllinger verdsettes til slakteverdi. Slakteverdien settes til:

Verpehøner	per stk.	kr 4
Kyllinger	per stk.	kr 4

Satsene for verdsetting av avlsdyr av gjess, kalkuner og ender av eget oppal, og/eller innkjøpte, fastsettes til tilvirkningsverdien. Tilvirkningsverdien settes til:

Gjess, kalkuner	per stk.	kr 80
Ender	per stk.	kr 50

Innkjøpte dyr (kyllinger) til oppføring skal settes til innkjøpsprisen med tillegg av medgåtte førkostnader mv. fram til årsskiftet.

5) *Pelsdyr*

Satsene nedenfor skal nyttes ved fastsettelsen av formuesverdier på levende dyr og usolgte skinn. Disse satsene har ingen betydning for inntektslikningen av enmannsforetak og deltakerlignet selskap, jf. skatteloven § 8–1 første ledd, bokstav a. For aksjeselskaper skal satsene også nyttes ved inntektslikningen.

Sølvrev	kr	240
Blårev og annen rev	kr	210
Mink	kr	90
Ilder	kr	50

6) *Hester**Hester som nyttes eller skal nyttes i trav- og galoppsport*

Hester som nyttes eller skal nyttes i trav- og galoppsport, føres opp med antatt salgsverdi. Hester av eget oppal under 1 år bør normalt settes til minst kr 15.000. Denne verdi økes for hvert år inntil 3 år. Hester som har nådd denne alder i 2006, vil måtte verdsettes til minst kr 35.000. Er hesten forsikret og 15 prosent av forsikringssummen overstiger satsene foran, legges 15 prosent av forsikringssummen til grunn. Verdien for slike hester eid utenfor næringsvirksomhet, kan ikke settes ned før det er sannsynlig at vedkommende hest har en lavere salgsverdi.

Andre hester

Hester av eget oppal, fastsettes til tilvirkningsverdien ved eget oppal.

Satser for eget oppal:

	<i>Fjording</i>	<i>Dølahest</i>
Hester inntil 1 år	kr 1.100	kr 1.500
Hester inntil 2 år	kr 2.800	kr 3.900
Hester inntil 3 år	kr 4.400	kr 6.200
Hester over 3 år	kr 5.500	kr 7.700

7) *Andre dyr*

Formuessatsene for rein er fastsatt etter bestemmelsene i skatteloven § 4–11, tredje ledd. Satsene har ingen betydning for inntektsansettelsen, jf. skatteloven § 8–1, første ledd, bokstav a.

Rein over 1 år	kr	500
Rein under 1 år (fjorårskalver)	kr	250
Bifolk (uten kube)	kr	250
Kaniner	kr	30

b. Korn

Tilvirkningsverdi i kr per

	<i>kg</i>
Mathvete	kr 1,00
Fôrhvete	kr 1,00
Matrug	kr 0,90
Fôrrug	kr 0,90
Rughvete	kr 0,90
Bygg	kr 0,85
Havre	kr 0,75
Oljefrø	kr 2,00
Erter	kr 1,20

c. Poteter

Tilvirkningsverdi i kr per

	<i>kg</i>
Matpoteter	kr 0,80
Fabrikkpoteter	kr 0,50

d. Avlingslager til oppføring på egen buskap

Tilvirkningsverdi i kr per

	<i>kg</i>
Høy	kr 0,60
Halm, ubehandlet	kr 0,25
Halm, ammoniakkbehandlet	kr 0,45
Kålrot	kr 0,10
Grassilo	kr 0,15
Byggrøpp	kr 1,00
Havregrøpp	kr 1,00

Tilvirkningsverdien på andre fôrmidler settes til kr 1,- per fôrenhet.

e. Lager av skogsvirke (som ikke er levert)

Tilvirkningsverdien settes til kostnadene ved hogst, kjøring mv. Verdien av eget arbeid skal ikke tas med.

f. Annet varelager for salg

Salgsprodukter verdsettes til ca. 40 prosent av netto salgsverdi.

Planter på friland i planteskoler verdsettes til 20 prosent av netto salgsverdi ved engrossalg.

g. Oppdrettsfisk, skjell mv.

På grunn av risikoen for sykdom, skade, svinn etc. settes verdien på oppdrettsfisk og skjell til 65 prosent av tilvirkningsverdien. I tilvirkningsverdien inngår kostnader til innkjøp av yngel/smolt/settefisk, til fôr og til leid arbeid.

Beholdning av blåskjell og lignende stående i sjøen, verdsettes ikke.

§ 3–2. *Inntektssatser*§ 3–2–1. *Veiledende produksjonsmengder når pålitelige oppgaver ikke foreligger, jf. ligningsloven § 8–1.*

a) Melk per årsgeit	300 kg
b) Ull per voksen sau	3,5 kg
c) Ull per lam	1,5 kg
d) Egg per høne	14 kg
e) Honning per kube	30 kg

§ 3–2–2. *Priser per kilo/liter på produkter uttatt til husholdning og fôderåd*

a) Poteter	kr 2
b) Melk	kr 3
c) Okse	kr 32
d) Kvige	kr 29
e) Ku	kr 28
f) Kalv	kr 34

g) Lam	kr	33
h) Sau	kr	13
i) Geit/Kje		
Kje	kr	14
Geit	kr	10
j) Svin		
Gris	kr	17
Purker	kr	13
k) Rein	kr	53
l) Fjørfe		
Høner, pris per stk.	kr	4
Kalkun, per kg	kr	15
And, per kg	kr	25
Kylling, per kg	kr	10
m) Ull	kr	35
n) Honning	kr	40
o) Egg	kr	11

§ 3–2–3. Normer for verdsetting av uttatte naturalier til eget bruk

- Verdien av uttatt melk per husstandsmedlem: kr 480 per år.
For personer over 70 år reduseres satsen for melk til det halve.
- Verdien av uttatte poteter per husstandsmedlem: kr 140 per år.
For barn under 10 år og for personer over 70 år reduseres satsen for poteter til det halve.
- Ikke regnskapspliktige lottakeres uttak av fisk per husstandsmedlem: kr 600 per år.
For barn under 10 år reduseres satsen med 50 prosent.

§ 3–2–4. Brutto leieverdi av kårbolig på gårdsbruk

For kårbolig på gårdsbruk skal det ikke foretas noen generell økning av leieverdiene per 1. januar 2007.

Bruttoverdien av kårbolig på gårdsbruk (herunder føderåd) skal settes til hva det vil koste å leie tilsvarende bolig i vedkommende distrikt. Hvis det ikke er noe reelt leiemarked i distriktet, må utleieverdien fastsettes ved skjønn. Dersom kårbolig på gårdsbruk er påkostet i løpet av inntektsåret, skal bruttoverdien økes, dersom dette er nødvendig for å komme opp til et passende nivå. Det samme gjelder for påkostninger mv. foretatt tidligere år, men som pga. manglende eller ufullstendige opplysninger først er kommet til likningsmyndighetenes kunnskap senere.

§ 3–2–5. Fordel ved nettolikning av egen utnyttet jaktrett

Når den som disponerer en jaktrett selv har utnyttet denne, skal nettofordelen pr. felte dyr ved likningen settes lik satsene som er gjengitt nedenfor:

Elgku	kr	3.900
Elgokse	kr	5.000
Elgkalv	kr	1.900
Reinsdyr (voksen)	kr	1.100
Hjort (voksen)	kr	1.900

§ 3–2–6. Verdi av eget brensel

Ved fastsettelsen av verdi for eget brensel må det foretas en totalvurdering i hvert enkelt tilfelle, der strømforbruk til privat bruk og eventuelt bruk av annet brensel hensyntas.

§ 3–2–7. Verdien av stallplass og uttatt fôr til hester som nyttes utenom jord- og skogbruksnæringen

Verdien av stallplass og uttatt fôr til hester som nyttes i travsport eller på annen måte utenom jord- og skogbruksnæringen, settes til kr 11.000 for voksne trav- og galopphester. For hobbyhester utenom trav- og galoppport, settes uttaket til kr 7.800 og for ponnyer til kr 5.000. Satsene reduseres skjønnsmessig for fyll og unghester.

§ 3–2–8. Definisjon av «tre normalårsverk» i Finansdepartementets forskrift til skatteloven § 12–20–1 (2) bokstav c og d

Personinntekt kan beregnes under ett for jord-/skogbruk og bestemte virksomheter nevnt i forskriften, når samlet årlig virksomhet ikke overstiger tre normalårsverk – dvs. 750 dagsverk eller 5.625 arbeidstimer.

§ 3–3. Fradragssatser

§ 3–3–1. Kostnader til kost i forbindelse med gårdsturisme

Drives gårdsturisme, der turister deltar i familiens måltider, kan det gis fradrag for kost tilsvarende satsene i § 1–2–17 med et tillegg på 30 prosent. Det kan i stedet kreves fradrag for dokumenterte kostnader.

§ 3-3-2. Kostnader til kost mv. for ikke-regnskapspliktige lottfiskere

Ikke-regnskapspliktige lottakere som ikke tar del i felles kosthold om bord, gis fradrag for dokumenterte kostnader til kost og (i tillegg) for «småutgifter» (kostnader til telefon, avis o.l.) med kr 40 per døgn.

For hjemmefiskere (overnatting hjemme) som ikke kan dokumentere kostutgifter, må fradraget fastsettes ved skjønn. Som veiledning for skjønnet kan nyttes en sats på kr 75 per dag.

§ 3-3-3. Kostnader ved bruttolikning av egen utnyttet jaktrett

Kostnader til gevær, ammunisjon, mv, kan bare føres til fradrag med inntil kr 2.200.

Vedlegg 1. Regulativ for reiser i utlandet for statens regning/Satser for nattillegg og kostgodtgjørelse med virkning for inntektsåret 2006

<i>Verdensdel/land</i>	<i>Natt</i>	<i>Kost</i>
<i>Afrika</i>		
Algerie	1120	530
Angola	1100	600
Benin	1150	610
Botswana	830	350
Egypt	900	350
Elfenbenskysten	1150	580
Etiopia	1350	390
Gabon	1090	720
Gambia	730	290
Ghana	1070	270
Guinea	800	280
Kamerun	1360	380
Kenya	1120	440
Lesotho	900	480
Liberia	810	300
Libya	380	360
Madagaskar	830	330
Malawi	700	290
Mali	680	310
Marokko	1530	590
Mauritius	1150	380
Mosambik	850	440
Namibia	850	350
Nigeria	1550	620
Senegal	850	540
Seychellene	1350	350
Sudan	1050	450
Swaziland	1000	340
Sør-Afrikarepublikken	1050	520
Cape Town	1500	640
Tanzania	1070	300
Togo	810	350
Tunisia	700	520
Uganda	820	330
Zambia	950	450
Zimbabwe	980	450
Øvrige områder	860	530
<i>Amerika:</i>		
Antigua og Barbuda	980	500
Argentina	1100	340
Bahamas	1180	520
Barbados	1400	590
Bermuda (Br)	1440	610
Bolivia	580	150
Brasil	1390	480
Sao Paulo	1380	510
Canada	1480	520
Chile	900	540

<i>Verdensdel/land</i>	<i>Natt</i>	<i>Kost</i>
Colombia	950	380
Costa Rica	750	450
Cuba	890	500
Den dominikanske rep.	910	370
Dominica	600	380
Equador	650	330
Grenada	1150	400
Guatemala	930	430
Guyana	800	350
Haiti	720	310
Jamaica	940	470
Mexico	1580	880
Nederlandske Antiller	950	500
Nicaragua	890	400
Panama	810	420
Paraguay	580	200
Peru	850	500
Puerto Rico	990	440
St. Kitts-Nevis	1300	540
St. Lucia	890	650
St. Vincent	1040	710
Surinam	750	240
Trinidad og Tobago	980	530
Uruguay	680	220
USA	1430	590
New York by	1640	810
Washington D.C.	1660	890
Venezuela	1270	520
Øvrige områder	860	500
<i>Asia:</i>		
Afganistan	880	400
Armenia	1280	670
Azerbajjan	1270	530
Bahrain	1130	410
Bangladesh	1200	380
Brunei	720	330
Burma (Myanmar)	1.500	920
Fillipinene	1960	510
Forente Arabiske Emirater	1250	480
Georgia	1200	460
India	1.500	420
Indonesia	1450	630
Irak	500	650
Iran	980	270
Israel	1430	840
De palestinske områdene	790	230
Japan	1400	940
Osaka	1650	1160
Tokyo	1880	1080
Jordan	1180	840
Kambodia	1380	800
Kasakhstan	1420	600
Kina	1290	600
Hongkong	1650	740
Macau	1050	530
Kuwait	1300	600
Kypros	1840	710
Laos	600	400
Libanon	1480	930
Malaysia	1220	510

<i>Verdensdel/land</i>	<i>Natt</i>	<i>Kost</i>
Maldivene	1020	480
Mongolia	650	610
Nepal	560	210
Oman	1000	320
Pakistan	1600	390
Qatar	1300	470
Saudi-Arabia	1050	540
Singapore	1490	700
Sri Lanka	570	260
Syria	1220	540
Sør-Korea	1460	580
Seoul*	1460	790
Taiwan	1360	540
Thailand	1600	760
Tyrkia	1.500	550
Istanbul	1650	700
Vietnam	1240	450
Yemen	1120	340
Øst-Timor	980	400
Øvrige områder	860	570
<i>Australia/Oseania:</i>		
Australia	1590	710
Fiji	1310	440
New Zealand	1680	620
Papua – New Guinea	1300	380
Øvrige områder	950	630
<i>Europa:</i>		
Albania	1020	330
Belgia	1150	730
Brussel	1290	750
Bosnia-Hercegovina*	750	400
Bulgaria	1050	390
Danmark	1040	630
København	1270	730
Estland	1110	460
Finland	1200	590
Frankrike	980	630
Paris	1370	720
Hellas	1230	680
Athen	1550	710
Hviterussland	590	600
Irland	1520	720
Island	1400	760
Italia	1100	670
Milano	1250	820
Roma	1250	750
Venezia	1370	830
Kroatia	1140	630
Latvia*	940	360
Liechtenstein	960	900
Litauen**	1080	410
Luxembourg	1560	740
Makedonia	900	380
Malta	930	530
Moldova	850	260
Monaco	750	600
Nederland	1150	620
Amsterdam	1360	650
den Haag	1230	650

<i>Verdensdel/land</i>	<i>Natt</i>	<i>Kost</i>
Polen	1000	480
Portugal	1200	500
Romania	1350	460
Russland	750	510
Moskva	1250	910
St. Petersburg	1310	640
Serbia-Montenegro	620	240
Beograd	1000	350
Slovakia*	1000	400
Slovenia*	940	540
Spania	750	700
Barcelona	1250	880
Madrid	1200	810
Storbritannia	1070	640
London	1400	960
Sveits	1090	600
Genève	1320	650
Zürich	1320	600
Sverige	1450	590
Tsjekkiske republikk*	1280	520
Tyskland	1200	630
Ukraina	1220	630
Ungarn	1050	550
Østerrike	1000	600
Wien	1150	620

* Endrede satser for ulegitimert nattillegg, med virkning fra 1. mars 2006.

** Endrede satser for ulegitimert kostgodtgjørelse, med virkning fra 1. mars 2006.

For følgende områder/land i Europa fastsettes administrativt disse satser:

Andorra:	som for Spania
Færøyene:	som for Danmark
Gibraltar:	som for Storbritannia
Grønland:	som for Danmark
Guernsey (inkl. Alderney og Sark):	som for Storbritannia
Jersey:	som for Storbritannia
Kanariøyene:	som for Spania
Madeira:	som for Portugal
Man:	som for Storbritannia
Nord-Irland:	som for Storbritannia
San Marino:	som for Italia
Vatikanstaten:	som for Roma
Åland:	som for Finland.

I følgende byer kan nattillegget overskrides med inntil 75 prosent av gjeldende sats uten å innhente forhåndstillatelse:

Afrika:

Cape Town, Nairobi.

Amerika:

Mexico by, New York by, Sao Paulo, Santiago de Chile, Washington D.C.

Asia:

Hongkong, Osaka, Seoul, Tokyo, Istanbul.

Europa:

Amsterdam, Athen, Barcelona, Berlin, Brüssel, Düsseldorf, Genève, den Haag, Helsingfors, København, London, Madrid, Milano, Moskva, München, Paris, Praha, Roma, St. Petersburg, Stockholm, Valencia, Wien og Zürich.

Kostnadene må legitimeres.

Vedlegg 2. Diverse satser

Statens særavtale for kostgodtgjørelse (innenlandsreiser), gjeldende for 2006:

Kostgodtgjørelse for dagsreiser på mer enn 15 km:

For reiser inntil 5 timer:	kr 140,- (legitimert).
For reiser fra og med 5 timer inntil 9 timer:	kr 140,-.
For reiser fra og med 9 timer inntil 12 timer:	kr 200,-.
For reiser over 12 timer:	kr 320,-.

Kostgodtgjørelse ved overnatting på reiser på mer enn 15 km:

For reiser fra og med 8 timer og inntil 12 timer:	kr 250,-.
For reiser fra og med 12 timer:	kr 460,-.

Satser for bruk av egen bil etter statens særavtale, gjeldende for 2006:

For inntil 9000 km i kalenderåret:	kr 3,00 per km.
Over 9000 km i kalenderåret:	kr 2,40 per km.
For arbeidstakere med arbeidssted i Tromsø:	kr 0,05 per km i tillegg til satsene over.

For kjøring på skogs- og anleggsvier gis det i tillegg til kilometergodtgjørelsen et tillegg på kr 0,70 per km.

Når det er nødvendig med tilhenger for å bringe med utstyr og materiell som på grunn av sin vekt og beskaffenhet ikke er naturlig å plassere i bagasjerom eller på takgrind, gis det i tillegg til kilometergodtgjørelsen et tillegg på kr 0,50 per km.

Når det i bilen tas med arbeidstakere på oppdrag, gis det i tillegg til kilometergodtgjørelsen et tillegg på kr 0,50 per km per arbeidstaker.

Satser for kilometergodtgjørelse ved bruk av andre egne framkomstmidler etter statens særavtale, gjeldende for 2006:

Motorsykel over 125 ccm:	kr 2,45 per km.
Moped og motorsykel opp til og med 125 ccm:	kr 1,35 per km.
Snøscooter:	kr 6,10 per km.
Båt med motor fra og med 50 hk:	kr 6,00 per km.
Båt med motor inntil 50 hk:	kr 3,10 per km.
Andre framkomstmidler:	kr 1,00 per km.

19. des. Nr. 1559 2006**Forskrift om endring i forskrift om forfall ved endring i forhåndsskatt.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 27 nr. 3, jf. delegeringsvedtak 15. desember 2006 nr. 1447. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 26. februar 1975 nr. 9872 om forfall ved endring i forhåndsskatt gjøres følgende endringer:

Ny § 1 skal lyde:

§ 1. Endring i utskrevet forhåndsskatt

Skattyter kan kreve endring i utskrevet forhåndsskatt, når det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forhåndsskatt og utlignet skatt, jf. skattebetalingsloven § 27 nr. 3 annet ledd. Med større avvik skal forstås at avviket utgjør mer enn 10 prosent og ikke mindre enn kr 2.000.

Nåværende § 1 til § 4 blir § 2 til § 5.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. des. Nr. 1560 2006**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 59, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 197a første ledd skal lyde:

For behandling av søknad om oppholdstillatelse, arbeidstillatelse eller bosettingstillatelse eller fornyelse av slik tillatelse betales et gebyr på 1.100 kr senest samtidig med innlevering av søknaden. Ved søknad om gruppearbeidstillatelse, jf. § 26, betales et gebyr på 1.100 kr pr. arbeidstaker.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1561 2006**Forskrift om autoriserte markedsplasser for omsettelige verdipapirer.**

Fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 1–6 første ledd og § 6–5 fjerde ledd, og lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet (børsloven) § 5–3, § 5–7, § 5–8, § 5–9, § 5–12 og § 5–13, jf. § 6–8, § 6–9, § 7–1 og § 7–2. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder autoriserte markedsplasser for omsettelige verdipapirer som nevnt i verdipapirhandelloven § 1–2, tredje ledd.

§ 2. Børsforskriftens anvendelse for autoriserte markedsplasser

Børsforskriften 17. januar 1994 nr. 30, med unntak av forskriftens § 1–1 og § 1–3, kapittel 2, 3, 8, 9, 11, 12, og 27 gjelder tilsvarende for autoriserte markedsplasser.

§ 3. Flagge- og tilbudsplikt

Verdipapirhandelloven § 3–2, § 3–3 annet ledd og kapittel 4 gjelder tilsvarende for omsettelige verdipapirer notert på autorisert markedsplass.

§ 4. Opplysningsplikt for verdipapirregistre og oppgjørssentral

Børsloven § 5–11, annet og tredje ledd og verdipapirhandelloven § 6–5 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende for autoriserte markedsplasser.

§ 5. Rapportering av handler

Verdipapirhandelloven § 9–4 første ledd gjelder tilsvarende for autoriserte markedsplasser.

§ 6. Forvaltningslovens anvendelse på avgjørelser truffet av autorisert markedsplass

Når autorisert markedsplass treffer avgjørelser etter børsloven § 5–8, § 5–9, § 5–12 og § 5–13, jf. § 6–8, samt verdipapirhandelloven kapittel 4, skal lov 10. februar 1967 om behandlingen i forvaltningsaker kapittel III, IV, V, VI og VIII, med unntak av § 13, få anvendelse.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1562 2006**Forskrift om endring i børsforskrift.**

Fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet (børsloven) § 5–6 annet ledd. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I børsforskrift 17. januar 1994 nr. 30 gjøres følgende endringer:

§ 2–1 annet og tredje ledd skal lyde:

Kursverdien av de aksjer som søkes opptatt til børsnotering må antas å være minst 8 millioner kroner. Dersom kursverdien ikke kan anslås, skal selskapets balanseførte egenkapital ved siste avlagte årsregnskap være av minst samme størrelse. Dersom selskapet har avlagt delårsrapport etter siste avlagte årsregnskap og børsen finner rapporten tilfredsstillende, kan bokført egenkapital i delårsrapporten legges til grunn.

Selskapet skal ha bestått i minst tre år og skal ha drevet det vesentligste av sin virksomhet i minst tre år. Det skal være offentliggjort årsregnskap og årsberetning i henhold til regnskapslovgivningen for de tre siste år før søknad om børsnotering. Børsen kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra kravene i første og annet punktum dersom den finner at dette er i allmennhetens og investorenes interesse, og at investorene har tilgang til tilstrekkelige opplysninger til å foreta en godt fundert vurdering av selskapet og de aksjer som søkes børsnotert.

§ 2–1 femte ledd skal lyde:

Børs kan fravike 25%-grensen på opptakstidspunktet dersom slik spredning i løpet av kort tid må påregnes oppnådd ved handel over børsen, eller når tilstrekkelig spredning av aksjene likevel må anses sikret på grunn av et stort antall aksjer av samme aksjeklasse og deres omfattende spredning blant allmennheten.

§ 2–2 oppheves.

§ 2–7 annet ledd skal lyde:

Dersom aksjene i det fusjonerte selskapet ikke tilfredsstillere vilkårene for opptak til børsnotering, avgjør børsen om selskapets aksjer skal strykes etter reglene i § 25–2 eller om børsnotering skal videreføres.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1563 2006

Forskrift om gjennomføring i norsk rett av EØS-avtalen vedlegg IV nr. 20 (forordning (EF) nr. 1228/2003 om vilkår for adgang til nett for overføring av elektrisk kraft over landegrensene).

Fastsatt av Olje- og energidepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7–6 annet ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 20 (forordning (EF) nr. 1228/2003). Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. EØS-avtalen vedlegg IV (forordning (EF) nr. 1228/2003) om vilkår for adgang til nett for overføring av elektrisk kraft over landegrensene gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. «Reguleringsmyndighet» skal i artikkel 2 (2) b), artikkel 5 (2), artikkel 6 (6) c), artikkel 9, artikkel 10 og artikkel 12 forstås som Norges vassdrags- og energidirektorat, og i artikkel 7 Olje- og energidepartementet.

§ 3. EFTAAs overvåkningsorgan fastsetter størrelsen på de beløp som skal betales i godtgjøring i henhold til forordning (EF) nr. 1228/2003 artikkel 3.

§ 4. Enhver plikter på anmodning, og innen fastsatt tidsfrist, å gi Norges vassdrags- og energidirektorat opplysninger som nevnt i forordning (EF) nr. 1228/2003 artikkel 10.

§ 5. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene i denne forskrift kan ilegges overtredelsesgebyr, jf. energiloven § 7–7 og § 7–6 annet ledd.

Foretak kan pålegges gebyr på opptil en prosent av det foregående forretningsårs samlede omsetning, hvis foretaket forsettlig eller uaktsomt gir uriktige, ufullstendige eller villedende opplysninger som svar på en anmodning om opplysninger, eller unnlater å gi opplysningene innen en fastsatt tidsfrist, jf. § 3. Ved fastsettelsen av størrelsen på gebyret skal det tas hensyn til hvor alvorlig overtredelsen er.

§ 6. Forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

Vedlegg

Forordning (EF) nr. 1228/2003 om vilkår for adgang til nett for overføring av elektrisk kraft over landegrensene, i EØS-tilpasset form:

Se her for å lese [forordning \(EF\) nr. 1228/2003](#).

20. des. Nr. 1564 2006

Forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5. Kunngjort 28. desember 2006.

Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande sei sør for 62° N i 2007.

§ 2. Totalkvote

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske og lande inntil 61.685 tonn sei sør for 62° N i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og i EU-sonen i ICES statistikkområdene IV og IIIa. Av dette kvantum avsettes 350 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

§ 3. Gruppekvoter

1. Notfartøy kan fiske og lande inntil 5.500 tonn rund vekt.

2. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske og lande inntil 8.000 tonn rund vekt.
3. Trålfartøy kan fiske og lande inntil 47.835 tonn rund vekt.
 - a) Fartøy med torsketrållatelse kan fiske og lande inntil 31.269 tonn rund vekt.
 - b) Fartøy med pelagisk trållatelse, nordsjøtrållatelse eller avgrenset nordsjøtrållatelse kan fiske og lande inntil 8.427 tonn rund vekt. Av dette kvantumet avsettes 5.000 tonn til dekning av bifangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket.
 - c) Fartøy med seitrållatelse kan fiske og lande inntil 8.139 tonn rund vekt.

Kapittel 2. Kvoter til deltagende fartøy

§ 4. Maksimalkvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Fartøy som driver fiske etter sei med konvensjonelle redskap kan maksimalt fiske og lande inntil 600 tonn rund vekt.

§ 5. Kvoter og bifangst for fartøy som fisker med trål

1. Fartøy med torsketrållatelse og som er registrert som fabrikktrålere kan maksimalt fiske og lande inntil 1.190 tonn sei rund vekt.

Fartøy med torsketrållatelse som er registrert som ferskfisk- og rundfrystrålere eller småtrålere kan maksimalt fiske og lande inntil 850 sei tonn rund vekt.

Når fisket er stoppet, kan det ved konsumfiske etter andre fiskeslag tas inntil 10% bifangst av sei rund vekt i de enkelte fangster og av landet fangst.

2. Fartøy med pelagisk trållatelse og nordsjøtrållatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 400 tonn sei rund vekt. Fartøy med avgrenset nordsjøtrållatelse kan maksimalt fiske og lande inntil 60 tonn sei rund vekt. Maksimalkvotene skal også dekke bifangst av sei i fartøyenes pelagiske trålfiske.

Fartøy med pelagisk trållatelse, nordsjøtrållatelse eller avgrenset nordsjøtrållatelse kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 30 tonn sei selv om gruppeknoten er oppfisket eller fisket er stoppet. Denne adgangen gjelder ikke under fiskestoppen i perioden fra og med 25. juni til og med 5. august.

3. Fartøy med seitrållatelse med kvotefaktor 1,00 kan maksimalt fiske og lande inntil 705 tonn sei rund vekt.

Ved utskiftning eller forlengelse av fartøy med seitrållatelse til større fartøy etter 31. desember 2001 skal erstatningsfartøyets kvote beregnes etter utskiftningsfartøyets lengde før nevnte skjæringsdato.

Kapittel 3. Felles bestemmelser

§ 6. Stopp i trålfisket

Det er forbudt å fiske og lande sei med trål fra og med 25. juni til og med 5. august.

§ 7. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten, gruppeknotene eller periodekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket for konvensjonelle fartøy over 28 meter største lengde når det gjenstår 1.400 tonn sei av gruppeknoten.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Kapittel 4. Straff og ikrafttredelse

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

20. des. Nr. 1565 2006

Forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 20. desember med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11 og § 25. Kunngjort 28. desember 2006.

Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande sild i Nordsjøen og Skagerrak.

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak, fiske og lande totalt

- 1) 97.312 tonn sild i Nordsjøen sør for 62° N, avgrenset i øst av en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr. Av dette kvantum kan inntil 50.000 tonn fiskes i EU-sonen. Av dette kvantumet avsettes 1.420 tonn til forsknings- og undervisningsformål.
- 2) 9.251 tonn sild i Skagerrak utenfor 4 nautiske mil av de svenske og danske grunnlinjene. Skagerrak er avgrenset i vest av en rett linje gjennom Hanstholm fyr til Lindesnes fyr, og i sør av en rett linje gjennom Skagen fyr til Tistlarna fyr. Av dette kvantum kan inntil 3.700 tonn fiskes i området som nevnt i nr. 1.

§ 3. Gruppekvoter for ringnotfartøy

Fartøy med ringnottillatelse jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser for å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften) kan fiske og lande inntil 84.010 tonn sild sør for 62° N. Av dette kvantum kan inntil 78.133 tonn fiskes utenfor grunnlinjene i Nordsjøen og inntil 5.877 tonn utenfor to nautiske mil fra grunnlinjene i Skagerrak. Av kvantumet som kan fiskes i Skagerrak, kan inntil 2.350 tonn fiskes utenfor grunnlinjene i Nordsjøen.

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) med adgang til å delta etter forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) kan fiske og lande inntil 5.362 tonn sild sør for 62° N. Av dette kvantum kan inntil 4.987 tonn fiskes utenfor grunnlinjene i Nordsjøen og inntil 375 tonn utenfor to nautiske mil fra grunnlinjene i Skagerrak. Av kvantumet som kan fiskes i Skagerrak, kan inntil 150 tonn fiskes utenfor grunnlinjene i Nordsjøen.

§ 4. Gruppekvote for trålfartøy

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse etter konsesjonsforskriften kan fiske og lande inntil 7.360 tonn sild i området som nevnt i § 2 pkt. 1.

Av gruppekvoten som nevnt i første ledd avsettes 1.000 tonn til dekning av bifangst av sild som tas i forbindelse med utøvelsen av industritrålfiske.

Dersom det beregnede kvantum sild tatt som bifangst i industritrålfisket blir mindre enn det avsatte kvantumet, kan Fiskeridirektoratet etter 1. oktober 2007 reforedele det resterende kvantumet i direktefiske for å sikre at gruppekvoten blir oppfisket.

§ 5. Gruppekvote for fartøy i kystfartøygruppen

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter sild for fartøy under 28 meter største lengde i Nordsjøen sør for 62° N kan fiske og lande inntil 8.411 tonn.

Av dette kvantum kan:

- 1) fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe, jf. deltakelsesforskriften, fiske og lande inntil 8.211 tonn.
- 2) fartøy med adgang til å delta åpen gruppe, jf. deltakelsesforskriften, fiske og lande innenfor en avsetning på 200 tonn.

Kapittel 2. Fiske i ringnotgruppen

§ 6. Fartøykvoter

Fartøy i ringnotgruppen tildeles fartøykvoter på grunnlag av følgende basiskvoter:

1.500 hl +	40% av konsesjonskapasiteten fra	0 – 4.000 hl
	30% av konsesjonskapasiteten fra	4.000 – 6.000 hl
	20% av konsesjonskapasiteten fra	6.000 – 10.000 hl
	10% av konsesjonskapasiteten	over 10.000 hl

Basiskvoten blir omregnet til tonn ved at 1 hektoliter = 0,1 tonn (100 kilo).

Kvotene til det enkelte fartøy fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvotene med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

For ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) legges fastsatt basiskvote pr. 19. november 2006 til grunn for utregning av fartøykvoten.

Kapittel 3. Fiske i trålguppen

§ 7. Fartøykvoter

Fartøy med tillatelse til å fiske med trål, tildeles fartøykvoter på grunnlag av følgende basiskvoter:

50 tonn +	50% av bruttotonnsje fra	0 – 100
	40% av bruttotonnsje fra	101 – 200
	30% av bruttotonnsje fra	201 – 300
	20% av bruttotonnsje fra	301 – 400
	10% av bruttotonnsje fra	401 – 600

Kvotene til det enkelte fartøy fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvotene med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

Ved beregning av fartøyets basiskvote gjelder tonnasje i henhold til skipskontrollens målebrev/identitetsbevis utstedt senest 31. desember 2001, eventuelt fartøyets tonnasje i henhold til Skipskontrollens målebrev/identitetsbevis etter foretatt utskifting eller ombygging i overensstemmelse med utskifting/ombyggingstillatelse gitt senest samme dato. Ved eierskifte nyttes bruttotonnasje per nevnte tidspunkt for det fartøy reder hadde konsesjon på ved årets begynnelse eller tidligere.

§ 8. *Bifangst av sild i industritrålfisket*

I industritrålfisket sør for 62° N er det tillatt å ha inntil 20% sild i vekt i det enkelte hal og ved landing.

Ved fiske etter tobis med trål med en maskevidde mindre enn 16 med mer er det likevel ikke tillatt å ha mer enn 10% sild regnet i vekt av hele fangsten om bord og ved landing.

§ 9. *Partråling*

Uten hensyn til forbudet i § 12 kan fartøy som partråler på følgende vilkår fordele kvantumet ved landing, uavhengig av hvilket fartøy som fører fangsten:

1. Fartøyene må være skriftlig påmeldt som partrållag til Norges Sildesalgslag før fisket tar til.
2. Fartøyene i partrållaget må fiske med samme redskap, og to fartøy kan dra med inntil 2 wire i hver sin vinge av trålrudskapet. Det er ikke tillatt å nytte tråldører under partråling.
3. Dersom fangst som tas i forbindelse med partråling deles, skal minimum 20% av fangsten per landing fordeles til de aktuelle fartøyene. Det skal alltid føres fangst på det fartøy som lander fangsten.
4. Ved innmelding av fangst til Norges Sildesalgslag og ved landing skal det gis oppgave over at fangsten er tatt som partrållag.
5. Et fartøy kan ikke dele fangst med mer enn to andre fartøy i løpet av 2007.
6. Et fartøy kan likevel dele fangst med nytt fartøy dersom tidligere fartøy i partrållaget er utgått av merkeregisteret som følge av en strukturordning.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan kreve at fartøy som meldes som partrållag fremstiller seg for godkjenning. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Kapittel 4. Fiske i kystfartøygruppen

§ 10. *Fartøykvoter*

Fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe kan fiske og lande følgende kvanta:

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Fartøykvote (tonn)</i>
under 7,00 meter	1	8
7,0 – 7,99 meter	2	16
8,0 – 8,99 meter	3	24
9,0 – 9,99 meter	4	32
10,0 – 10,99 meter	5	40
11,0 – 11,99 meter	6	48
12,0 – 12,99 meter	7	56
13,0 – 13,99 meter	8	64
14,0 – 14,99 meter	9	72
15,0 – 15,99 meter	10	80
16,0 – 16,99 meter	11	88
17,0 – 17,99 meter	12	96
18,0 – 18,99 meter	13	104
19,0 – 19,99 meter	14	112
20,0 – 20,99 meter	15	120
21,0 – 21,35 meter	16	128

Ved en eventuell stopp i fiske i lukket gruppe kan det enkelte fartøy likevel fortsette fiske innenfor en kvoteenhet på 8 tonn.

Fartøy i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 5 tonn sild.

Fartøy i åpen gruppe som deltar med garn kan fiske og lande inntil 10 tonn sild.

Fartøy i åpen gruppe kan fortsette fisket selv om det innføres stopp i fisket for kystfartøygruppen.

§ 11. *Beregning av kvote ved utskifting og ombygging*

Fartøy som ved utskifting eller ombygging får endret sin faktiske lengde, får sin kvote beregnet etter lengde ført i merkeregisteret senest 31. desember 2002, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

Kapittel 5. Fellesbestemmelser

§ 12. *Kvoteutnyttelse*

Hvert fartøy kan bare fiske og lande en kvote. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved salg og utskifting av fartøy innenfor reguleringsåret skal kvoten beregnes etter bestemmelsene i tredje til sjette ledd.

Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskifting av et annet fartøy.

Ved utskifting av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

Det kvantum som eier av fartøy som deltar i åpen gruppe har fisket og landet kommer til fradrag på fartøykvoten ved en eventuell deltakelse i lukket gruppe.

§ 13. *Overføring av fangst*

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

Det er likevel tillatt å overføre fangst på feltet mellom notfartøy for å unngå neddreping. Et vilkår for slik overføring er at fartøyene er utrustet og bemannet for fiske. Dette gjelder ikke for kystfartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 14. *Bifangst*

Ved fiske etter sild er det tillatt å ha inntil 10% bifangst av makrell i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske etter hestmakrell er det tillatt å ha inntil 10% bifangst av sild i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

§ 15. *Avkortning av kvote ved dumping og neddreping*

Er fangst forsettlig dumpet eller på annen måte drept ned, kan Fiskeridirektoratets regionkontor fatte vedtak om en forholdsmessig avkortning av kvoten.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 16. *Omregningsfaktorer for ombordprodusert sild*

Ved sildefiletproduksjon er omregningsfaktoren 2,0 slik at 1 tonn sildefilet blir avregnet med 2 tonn rund sild på fartøykvoten.

Ved silderognproduksjon er omregningsfaktoren 9,0 slik at 1 tonn silderogn blir avregnet med 9 tonn rund sild på fartøykvoten.

Ved produksjon av hel, saltet sild er omregningsfaktoren 1,0 slik at 1 tonn hel, saltet sild blir avregnet med 1 tonn rund sild på fartøykvoten.

Ved produksjon av hodekappet, saltet sild er omregningsfaktoren 1,2 slik at 1 tonn hodekappet, saltet sild blir avregnet med 1,2 tonn rund sild på fartøykvoten.

Summen av alle leverte produkter, inklusive avfall/avskjær og hel sild som er utsortert fra ombordproduksjon av silderogn (biprodukter), må ikke overstige fartøykvoten.

Levering av biprodukt må kontrolleres av Fiskeridirektoratets regionkontor, og føres særskilt på sluttседdelen.

§ 17. *Fiske etter agn*

Fiskere som er ført på blad A i fiskermanntallet kan bruke not i fiske etter agn til eget forbruk med merkeregistrert fartøy under 27,50 meter største lengde.

§ 18. *Geografiske sperreområder*

I området mellom 62° 00' N og 60° 30' N er det hele året forbudt å fiske sild fra grunnlinjene og ut til 12 nautiske mil. Forbudet omfatter også norsk vårgytende sild.

I perioden fra og med 15. februar til og med 30. april er det forbudt å fiske all sild i området mellom 62° N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr innenfor 12 nautiske mil regnet fra grunnlinjene. Forbudet i første punktum er ikke til hinder for et begrenset fiske for kystfartøy i den grad slik adgang følger av forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007.

§ 19. *Bemyndigelse*

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvotene, gruppekvotene eller områdekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Kapittel 6. Straff og ikrafttredelse

§ 20. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 21. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

21. des. Nr. 1566 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer gjøres følgende endring:

§ 4 fjerde ledd skal lyde:

Markedsavgiften som omtales under punkt 2 oppkreves i samsvar med bestemmelsene i forskrift 13. desember 2000 nr. 1253 om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport.

II

Endringen trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1567 2006**Forskrift om endring i forskrift om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport til Eksportutvalget for fisk AS og til forskning og utvikling.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 27. april 1990 nr. 9 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer § 6 og lov 7. juli 2000 nr. 68 om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen § 2. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 13. desember 2000 nr. 1253 om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport til Eksportutvalget for fisk AS og til forskning og utvikling gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om samordnet innkreving av avgift på fiskeeksport

§ 3 skal lyde:

§ 3. Innkreving

Eksportavgiften innkreves av tollvesenet. De innkrevde midler overføres til en felleskonto. Eksportavgiften er tvangsgrunnlag for utlegg.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Utvalget for forvaltning av avgift på fiskeeksport

Fiskeri- og kystdepartementet oppretter Utvalget for forvaltning av avgift på fiskeeksport (Utvalget). Utvalget skal bestå av to personer og være underordnet Fiskeri- og kystdepartementet. Departementet oppnevner medlemmene med personlige varamedlemmer. Beslutninger i Utvalget krever enighet. Ved uenighet forelegges saken for Fiskeri- og kystdepartementet. Sekretariatsfunksjonen for Utvalget tilligger Fiskeridirektoratet.

Nåværende § 4 blir § 5 og skal lyde:

§ 5. Fordeling av eksportavgiften

De innkrevde midler samt renter bokført på felleskontoen, fordeles av Utvalget etter anvisning i instruks fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet. FoU-avgift innkrevd på grunnlag av avgiftsbestemmelsene i forskrift 11. oktober 2000 nr. 1056 om avgift til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen, fordeles til Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond. Markedsavgift innkrevd på grunnlag av avgiftsbestemmelsene i forskrift 22. mars 1991 nr. 157 om regulering av eksporten av fisk og fiskevarer, fordeles til Eksportutvalget for fisk AS.

Nåværende § 5 blir § 6 og skal lyde:

§ 6. Regnskap

Utvalget skal legge fram separat regnskap for hvordan fordelingen av innkrevd avgift har funnet sted.

Nåværende § 6 og § 7 blir § 7 og § 8.

II

Endringene trer i kraft straks og med virkning for den eksportavgift som er beregnet på grunnlag av den fiskeeksport som har funnet sted fra 1. november 2006.

21. des. Nr. 1568 2006

Forskrift om endring i generell forskrift for produksjon og omsetning mv. av næringsmidler og i forskrift om internkontroll for å oppfylle næringsmiddelovgivningen.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 5 og § 7 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I generell forskrift 8. juli 1983 nr. 1252 for produksjon og omsetning mv. av næringsmidler gjøres følgende endringer:

§ 14, § 14a og § 15 oppheves.

II

I forskrift 15. desember 1994 nr. 1187 om internkontroll for å oppfylle næringsmiddelovgivningen gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Krav om etablering av internkontroll*

Næringsmiddelvirksomheter som er godkjenings- eller autorisasjonspliktige i henhold til gjeldende særlovgivning om næringsmiddelhygiene¹ og enhver som vil drive næringsmiddelvirksomhet i form av produksjon, pakking og import av næringsmidler, samt lagring av næringsmidler en gros, eller som første mottakssted ved import av næringsmidler,² skal etablere internkontroll.

Etablering av internkontroll er også nødvendig ved tilberedning, bearbeiding, lagring, transport og omsetning mv. av lett bedervelige næringsmidler.

Krav om etablering av internkontroll gjelder ikke dersom omsetningen er i en form som ikke representerer videre helsemessig risiko, for eksempel oppvarming av ferdig tilberedte næringsmidler som pølser, hamburgere mv. når virksomheten er av kortvarig karakter og varmebehandlingen skjer i samband med omsetningen, og salg av emballert spiseis i detaljutsal. Ved tvil avgjør tilsynsmyndigheten om det skal kreves etablering av internkontroll.

Næringsmiddelvirksomhet som ikke er omfattet av krav om etablering av internkontroll, skal oppfylle kravet til styring med eventuelle kritiske punkter i § 5a.

1 Gjeldende særlovgivning om næringsmiddelhygiene:

- Forskrift 18. februar 1994 nr. 137 om hygiene mv i slakterier, nedskjæringsvirksomheter og kjøle- og fryselager for ferskt kjøtt
- Forskrift 18. august 1994 nr. 833 for produksjon m.v. av eggprodukter
- Forskrift 21. mars 1995 nr. 265 om hygiene og kontroll mv. ved produksjon og omsetning av ferskt fjørfekjøtt
- Forskrift 6. april 1995 nr. 353 om hygiene ved produksjon og frambud m.v. av kjøttprodukter og enkelte andre produkter av animalsk opprinnelse
- Forskrift 30. juni 1995 nr. 636 om produksjon og omsetning mv. av rå melk, varmebehandlet melk og melkebaserte produkter
- Forskrift 28. august 1995 nr. 776 om hygiene i slakterier mv. for rein og oppdrettsvilt
- Forskrift 2. februar 1996 nr. 132 om hygiene og kontroll mv. ved produksjon og omsetning mv. av kaninkjøtt og kjøtt av oppdrettsvilt
- Forskrift 2. februar 1996 nr. 133 om hygiene og kontroll mv. ved produksjon og omsetning av viltkjøtt
- Kvalitetsforskrift 14. juni 1996 nr. 667 for fisk og fiskevarer
- Forskrift 23. desember 1998 nr. 1470 om krav til kvernet kjøtt og tilberedt kjøtt og hygiene ved produksjon m.v.
- Forskrift 26. mars 1999 nr. 416 om fiskemel, fiskeolje m.v.
- Forskrift 25. april 2002 nr. 508 om produksjon, omsetning og import mv. av gelatin
- Forskrift 25. april 2002 nr. 769 om produksjon, omsetning og import mv. av snegler og froskelår
- Forskrift 6. mars 2003 nr. 288 om hygiene og kontroll ved produksjon og omsetning av kjøtt fra sjøpattedyr (sjøpattedyrforskriften).

2 Forskrift 23. desember 1998 nr. 1471 om tilsyn og kontroll ved import og eksport av næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse innen EØS, og av ikke-animalske næringsmidler fra tredjeland.

III

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1569 2006**Forskrift om endring i forskrift om såvarer.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 21. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. III del 1 nr. 3 (direktiv 2006/55/EF), del 2 nr. 45 (forordning (EF) nr. 217/2006) og del 2 nr. 46 (direktiv 2006/47/EF). Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 13. september 1999 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 10 annet ledd, § 33 første ledd jf. § 36 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. III (direktiv 66/401/EØF, direktiv 66/402/EØF, direktiv 2006/55/EF, direktiv 75/502/EØF, direktiv 86/109/EØF, direktiv 87/309/EØF, direktiv 2002/53/EF, direktiv 2002/54/EF, direktiv 2002/55/EF, direktiv 2002/57/EF, direktiv 2002/68/EF, direktiv 2003/45/EF, direktiv 2003/61/EF, direktiv 2004/55/EF, direktiv 2004/117/EF, vedtak 2004/842/EF og forordning (EF) nr. 217/2006).

§ 3 bokstav d skal lyde:

d) Såvareparti:

En mengde såvare av rimelig ensartet kvalitet med følgende maksimalvekt:

– Småfrøede arter (arter med frø mindre enn hvetekorn)	10 tonn
– Frø av betar, og grønn saker med frø større enn eller lik hvetekorn	20 tonn
– Hvete, durumhvete, spelt, rug, rughvete, havre og bygg	30 tonn
– Mais	40 tonn
– Andre storfrøede arter (arter med frø større enn eller lik hvetekorn) som erter, vikker, bønner og lignende	25 tonn

Vekten av et parti skal ikke overstiges med mer enn 5 %. Alle partier skal ha eget partinummer.

§ 13 nytt sjette ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel III del 2 nr. 45 (forordning (EF) nr. 217/2006) om gjennomføringsbestemmelser til Rådets direktiv 66/401/EØF, direktiv 66/402/EØF, direktiv 2002/54/EF, direktiv 2002/55/EF og direktiv 2002/57/EF for så vidt gjelder medlemsstatenes bemyndigelse til å gi midlertidig tillatelse til omsetning av frø som ikke oppfyller kravene til minimum spireevne gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og EØS-avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. des. Nr. 1570 2006**Forskrift om endring i forskrift om kystgebyr.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. § 26. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 21. april 1995 nr. 375 om kystgebyr gjøres følgende endring:

§ 8 første ledd skal lyde:

Kystgebyr kan betales i form av et årsgebyr eller et sesonggebyr.

Årsgebyret er kr 16,80 pr. BT.

Sesonggebyret er kr 4,77 pr. BT.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007 kl. 00.00 og får anvendelse for fartøyer ved innseiling til eller utseiling fra norsk indre farvann eller som seiler i innenriks fart etter dette tidspunktet.

21. des. Nr. 1571 2006**Forskrift om endring i forskrift om losberedskapsgebyr og losingsgebyr (losgebyrer).**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v. § 17, jf. forskrift 23. desember 1994 nr. 1128 om losberedskapsgebyr og losingsgebyr (losgebyrer) § 22. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 23. desember 1994 nr. 1128 om losberedskapsgebyr og losingsgebyr (losgebyrer) gjøres følgende endringer:

§ 8 første ledd skal lyde:

Ved innseiling og utseiling betales kr 0,79 pr. BT for de første 3000 BT og kr 0,69 pr. BT for den overskytende tonnasje. I tillegg betales kr 8,86 pr. utseilt nautisk mil uavhengig av tonnasje.

§ 9 andre ledd skal lyde:

Årsavgiften fra og med 1. januar 2007 er:

For fartøyer t.o.m. 5.000 BT	kr 30,12
For fartøyer f.o.m. 5.001 BT t.o.m. 10.000 BT	kr 58,57
For fartøyer over 10.000 BT	kr 71,59

§ 11 fjerde ledd skal lyde:

Timesatsen er differensiert etter fartøyets størrelse på følgende måte:

Tonnasje				Timesats
Fra 0	til og med	1.000 BT		kr 656,-
Fra 1.001	til og med	2.000 BT		kr 821,-
Fra 2.001	til og med	4.000 BT		kr 968,-
Fra 4.001	til og med	8.000 BT		kr 1.112,-
Fra 8.001	til og med	12.000 BT		kr 1.214,-
Fra 12.001	til og med	20.000 BT		kr 1.351,-
Fra 20.001	til og med	30.000 BT		kr 1.475,-
Fra 30.001	til og med	50.000 BT		kr 1.580,-
Fra 50.001	til og med	100.000 BT		kr 1.687,-
Fra 100.001 BT	og over			kr 1.793,-

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007 kl. 00.00 og får anvendelse for fartøyer som passerer grensen for gebyrbelagt farvann for inn- og utseiling, eller nytter statslos etter dette tidspunktet.

21. des. Nr. 1572 2006**Forskrift om endring i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy).**

Fastsatt av Vegdirektoratet 21. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav a. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 6. desember 2005 nr. 1616 om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (vedlegg 1 til forskrift om bruk av kjøretøy) gjøres følgende endringer:

Punkt 4 bokstav a skal lyde:

a) Fra 1. januar 2007 gjelder følgende lengder for enkeltkjøretøy og vogntog:

Kjøretøy-/vogntogtype	Tillatt lengde i meter		
	18,75 m-veger	15 m-veger	12,40 m-veger
Motorvogn, unntatt buss	12	12	12
Tilhenger, unntatt semitrailer og slepvogn til bruk i 22 m tømmervogntog	12	12	12
Motorvogn med slepvogn eller påhengsvogn	19,50	15	12,40
Motorvogn med semitrailer	17,50	15	12,40
Buss med 2 aksler ³	13,50 ^{1,2}	13,50 ^{1,2}	

<i>Kjøretøy-/vogntogtype</i>	<i>Tillatt lengde i meter</i>		
	<i>18,75 m-veger</i>	<i>15 m-veger</i>	<i>12,40 m-veger</i>
Buss med 3 aksler eller flere ³	15 ¹	15 ¹	12,40
Leddbuss ³	18,75	15	12,40
Buss med slepvogn eller påhengsvogn	18,75	15	12,40

- 12,40 m for buss som er innrettet for kombinert transport av personer og gods ut over bagasje og som ikke innehar nasjonalt eller internasjonalt ruteløyve.
- For buss registrert før 9. mars 2004 er tillatt lengde 15 m. Dette gjelder frem til 1. januar 2021.
- Når buss registrert fra og med 9. mars 2004 står stille, skal et vertikalt plan som tangerer kjøretøyets side (på den siden av kjøretøyet som vender ut fra sirkelen) og den ytterste sirkelradien, defineres ved å merke opp en linje på bakken. For leddbusser skal begge de to stive seksjonene plasseres parallelt med planet. Når kjøretøyet så kjører inn i sirkelen (nevnt ovenfor), må ingen del av kjøretøyet gå utenfor dette plan med mer enn 0,60 m.

For kjøretøy/vogntog som spesifisert ovenfor, gjelder i tillegg følgende:

- Motorvogner og vogntog, unntatt vogntog spesielt innrettet for transport av tømmer og med vogntoglengde mellom 18,75 og 22 m, skal kunne kjøres en runde mellom to konsentriske sirkler med radius
Semitrailervogntog med lengde inntil 17,50 meter der avstanden fra semitrailers king-pin til svingsenteret i semitrailerens akselkombinasjon er inntil 8,15 meter, anses å oppfylle sporingskravet. 12,50 og 5,30 m
- Avstand mellom senter king-pin og semitrailerens bakerste punkt målt langs senterlinjen skal ikke overstige: 12 m
- Den horisontalt målte avstand mellom senter king-pin og et vilkårlig punkt på semitrailerens forende må ikke overstige: 2,04 m
- For vogntog bestående av motorvogn og slepvogn eller påhengsvogn, skal avstanden målt parallelt med vogntogets lengdeakse fra lastbærerens forreste punkt bak førerhuset til tilhengerens bakerste punkt minus avstanden mellom motorvognens bakerste punkt til tilhengerens forreste punkt ikke overstige: 15,65 m
- For vogntog som nevnt i nr. 4 skal avstanden målt parallelt med vogntogets lengdeakse, fra lastbærerens forreste punkt bak førerhuset til tilhengerens bakerste punkt ikke overstige: 17,15 m
- For vogntog nevnt i nr. 4 skal avstanden mellom bakerste aksel på motorvogn til forreste aksel på tilhenger (minsteavstand) ikke være mindre enn: 3 m.

Nåværende pkt. 4 bokstav b og c oppheves.

Nåværende pkt. 4 bokstav d og e blir bokstav b og c.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1573 2006

Forskrift om endring i forskrift om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (vedlegg 2 til forskrift om bruk av kjøretøy).

Fastsatt av Vegdirektoratet 21. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav b. Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 6. desember 2005 nr. 1617 om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (vedlegg 2 til forskrift om bruk av kjøretøy) gjøres følgende endring:

Pkt. 2 bokstav b skal lyde:

- Største lengder og bredder for kjøring med motorredskap eller transport av ett udelbart kulli uten dispensasjon etter forskrift om bruk av kjøretøy § 5–7. Gjelder ikke veggruppe IKKE.*

<i>Motorvogn/vogntogtype</i>	<i>Med gods</i>		<i>Uten gods</i>	
	<i>Lengde m</i>	<i>Bredde m</i>	<i>Lengde m</i>	<i>Bredde m</i>
Trekkbil med plattformtilhenger som har fem eller flere aksler med lik avstand mellom akslene, beregnet på spesielt tungt, udelbart gods (f.eks. transformator)	20	3,25	20	3,00
Trekkbil med svanehalssemitrailer med styrbar aksel på semitraileren	20	3,25	20	3,00
Trekkbil med svanehalssemitrailer uten styrbar aksel på semitraileren	20	3,25	17,50	3,00
Motorredskap			14	3,25
Trekkbil med uttrekkbar tilhenger beregnet på transport av langt, udelbart gods	20	2,55	18,75	2,55
Trekkbil med vanlig semitrailer	20	3,25	17,50	2,55
Lastebil med slepvogn eller påhengsvogn	19,50	3,25	19,50	2,55
Motorvogn	12	3,25	12	2,55

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1574 2006

Forskrift om forbud mot fiske og fangst av brugde, pigghå og håbrann i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 11 annet ledd. Kunngjort 28. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande brugde, pigghå og håbrann i Norges økonomiske sone og i internasjonalt farvann i ICES-statistikkområdene I–XIV.

Forbudet mot å fiske pigghå gjelder ikke for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap i Norges indre farvann og i sjøterritoriet.

§ 2. Bifangst

Dersom fartøy ved fiske etter andre fiskeslag får bifangst av brugde, skal levedyktig fisk straks slippes på sjøen.

Dersom bifangst som nevnt i første ledd er død eller døende, skal bifangsten landes.

Dersom fartøy ved fiske etter andre fiskeslag får bifangst av pigghå eller håbrann, skal bifangsten landes.

Ved lovlig bifangst som nevnt i annet og tredje ledd gjelder forskrift 22. januar 2003 nr. 57 om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk tilsvarende.

§ 3. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stanse fisket etter pigghå når det er fisket samme kvantum som det totalt sett ble fisket i 2006.

§ 4. Straff

Den som forsettlig eller uaktsom overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, kan straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder inntil 31. desember 2007.

22. des. Nr. 1575 2006

Overgangsregel til lov 22. desember 2006 nr. 101 om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 22. desember 2006 nr. 101 om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr del II annet ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 28. desember 2006.

Fra loven trer i kraft 1. januar 2007 påløper det ikke tilleggsgebyr i utleggssaker der det etter ikrafttredelsen blir tatt utlegg, selv om saken kom inn til namsmyndigheten før loven trådte i kraft.

22. des. Nr. 1576 2006**Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte § 2. Fremmet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1i (forordning (EF) nr. 1628/2006). Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 5. desember 2003 nr. 1429 om gjennomføring av EØS-regler om unntak fra notifikasjonsplikt for enkelte former for offentlig støtte gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende:
[Vedlegg XV] nr. 1i (forordning (EF) nr. 1628/2006).

Ny § 6 skal lyde:

§ 6. EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1i (forordning (EF) nr. 1628/2006 av 24. oktober 2006) om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 nr. 1 på regional investeringsstøtte gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegget, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nåværende § 6 blir ny § 7.

II

Endringene trer i kraft straks.

Vedlegg

EØS-avtalen vedlegg XV nr. 1i (forordning (EF) nr. 1628/2006):

Se her for å lese [forordning \(EF\) nr. 1628/2006](#).

0 Oversettelsen i pdf er uoffisiell.

22. des. Nr. 1577 2006**Forskrift om endring i forskrift om tapping, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av humant blod og blodkomponenter og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre (blodforskriften).**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten § 7, lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 27, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 23 fjerde ledd og § 84, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 3–3 annet ledd og § 4–1 annet ledd bokstav a, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 4 fjerde ledd og § 16 annet ledd, lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 6 tredje ledd, § 7 annet ledd, § 8 annet ledd jf. fjerde ledd, § 9 annet ledd, § 16 fjerde ledd og § 17 tredje ledd og lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker (biobankloven) § 9 annet ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15u (direktiv 2002/98/EF), nr. 15v (direktiv 2004/33/EF), nr. 15va (direktiv 2005/61/EF) og nr. 15vb (direktiv 2005/62/EF). Kunngjort 28. desember 2006.

I

I forskrift 4. februar 2005 nr. 80 om tapping, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av humant blod og blodkomponenter og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre (blodforskriften) gjøres en rekke endringer og forskriften skal etter dette i sin helhet lyde som følger:

Forskrift om tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering av humant blod og blodkomponenter og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre (blodforskriften)

Fastsatt ved kgl.res. 4. februar 2005 med hjemmel i lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten § 7, lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 27, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 23 fjerde ledd og § 84, lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 3–3 annet ledd og § 4–1 annet ledd bokstav a, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 4 fjerde ledd og § 16 annet ledd, lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 6 tredje ledd, § 7 annet ledd, § 8 annet ledd jf. fjerde ledd, § 9 annet ledd, § 16 fjerde ledd og § 17 tredje ledd og lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker (biobankloven) § 9 annet ledd. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15u (direktiv 2002/98/EF), nr. 15v (direktiv 2004/33/EF), nr. 15va (direktiv 2005/61/EF) og nr. 15vb (direktiv 2005/62/EF).

*Kapittel 1. Innledende bestemmelser***§ 1–1. Formål**

Forskriftens formål er å sikre et høyt beskyttelsesnivå for blodmottakere og blodgivere, herunder å hindre overføring av smitte og trygge sikkerheten og kvaliteten på humant blod og blodkomponenter uansett anvendelsesformål.

§ 1–2. Virkeområde

Forskriften gjelder tapping og testing av humant blod og blodkomponenter uansett anvendelsesformål. Forskriften gjelder videre for prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering av humant blod og blodkomponenter, dersom anvendelsesformålet er transfusjon. Forskriften gjelder ikke for alminnelig blodprøvetaking.

Forskriften gjelder også for behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre og i hemovigilanssystemet.

For transfusjonsenheter gjelder bare kravene i forskriften § 2–3, § 2–4, § 3–1, § 3–2, § 3–4, § 3–5, § 3–11, § 3–12, § 4–8 og § 5–1 til § 5–7.

Forskriften gjelder ikke for stamceller.

§ 1–3. Forholdet til annet regelverk

For medisinsk utstyr som benyttes i forbindelse med aktiviteter som nevnt i § 1–2 første ledd, gjelder kravene i lov 12. januar 1995 nr. 6 om medisinsk utstyr og forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr.

For humant blod som benyttes til tilvirkning av legemidler, gjelder reglene i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. med forskrifter.

§ 1–4. Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

1. *afere*: en metode til å tappe en eller flere blodkomponenter ved maskinell behandling av blod, mens de øvrige blodkomponenter gis tilbake til blodgiver under eller ved avslutningen av prosessen,
2. *alvorlig bivirkning*: enhver utilsiktet respons hos blodgiver eller blodmottaker som oppstår i tilknytning til tapping eller transfusjon av blod og blodkomponenter, der responsen er fatal, livstruende, invalidiserende, medfører arbeidsudyktighet, eller forårsaker eller forlenger sykehusopphold eller sykdomstilstand,
3. *alvorlig uønsket hendelse*: enhver uønsket hendelse som oppstår i tilknytning til tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering av blod og blodkomponenter, der hendelsen enten fører til død eller er livstruende, invalidiserende eller medfører arbeidsudyktighet hos pasienten, eller forårsaker eller forlenger sykehusopphold eller sykdomstilstand,
4. *autolog donasjon*: blod eller blodkomponenter tappet fra et individ med eneste hensikt autolog transfusjon eller annen bruk for den samme giveren,
5. *autolog transfusjon*: transfusjon der giver og mottaker er samme person, og det anvendes forhåndstappet blod eller blodkomponenter,
6. *avvisning*: suspensjon av en persons egnethet for å gi blod eller blodkomponenter, enten permanent eller midlertidig,
7. *blod*: fullblod tappet fra en blodgiver og prosessert enten for bruk til transfusjon eller for videre bearbeiding,
8. *blodbank*: enhver struktur eller enhet som er ansvarlig for ethvert ledd i tapping og testing av humant blod og blodkomponenter, uansett anvendelsesformål, og for prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering når formålet er transfusjon. Transfusjonsenheter omfattes ikke av definisjonen,
9. *blodkomponent*: en terapeutisk bestanddel fra blod (erytrocytter, leukocytter, trombocytter, plasma) prosessert ved ulike separasjonsmetoder,
10. *blodprodukt*: ethvert terapeutisk produkt hvor humant blod eller blodkomponenter inngår,
11. *distribusjon*: aktivitet der blod eller blodkomponenter leveres til andre blodbanker, transfusjonsenheter eller andre som tilvirker blodprodukter. Aktiviteten omfatter ikke selve utleveringen av blod eller blodkomponenter til transfusjon,
12. *erytrocytter framstilt ved afere*: erytrocyttene fra en erytrocyttaferesetapping. Før lagring må erytrocyttene tilsettes additivløsning og produktet må leukocytdepleres dersom leukocytdeplering ikke inngår som en del av afereseprosedyren,
13. *erytrocytter, leukocytdepletet, i additiv løsning*: erytrocyttene fra en enkelt blodtapping, hvorfra en stor del av plasmaet fra tappingen og leukocytene er fjernet. Det er tilsatt en nærings-/konserveringsoppløsning,
14. *frigivelse av blodkomponent*: arbeidsoperasjon som skal sikre at en blodkomponent kan frigis til bruk fra karantene, gjennom systemer og prosedyrer som sikrer at sluttproduktet er i samsvar med de krav som er stilt til det aktuelle blodprodukt,
15. *friskfrosset plasma*: plasma fra en blodtapping eller plasma tappet ved afere, frosset og lagret innen 8 timer etter tappingen,
16. *fullblod*: en vanlig blodtapping,
17. *god praksis*: alle elementer i etablert praksis som samlet vil medføre at blod eller blodkomponenter systematisk oppfyller forhåndsdefinerte spesifikasjoner og er i overensstemmelse med fastsatte regler,
18. *granulocytter, afere*: en konsentrert granulocyttsuspensjon framstilt ved afere,
19. *hemovigilans*: en samling organiserte overvåkningsprosedyrer for å oppdage alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser hos blodgivere og blodmottakere, samt epidemiologisk oppfølging av blodgivere,
20. *inspeksjon*: en formell og objektiv kontroll av om virksomheten drives i henhold til gjeldende regelverk,
21. *institusjoner*: sykehus, klinikker, produsenter og biomedisinske forskningsinstitusjoner hvor blod og blodkomponenter kan leveres,

22. *IT-basert system*: et system som omfatter innlegging av data, elektronisk behandling og utmating av informasjon som brukes til rapportering, automatisk kontroll eller dokumentasjon,
23. *karantene*: fysisk isolasjon av blodkomponenter eller innkommet materiale/reagenser over et variabelt tidsrom i påvente av godkjenning, frigivelse eller avvisning av blodkomponentene eller de innkomne materialene/reagensene,
24. *kryoprecipitatdepletet plasma til transfusjon*: resten av enhet friskfrosset plasma etter at kryopresipitatet er fjernet,
25. *kryopreservering*: forlenget lagringstid av blodkomponenter ved frysing,
26. *kryopresipitat*: en plasmakomponent framstilt fra friskfrosset plasma ved utfelling av proteiner etter frysing/tining og etterfølgende konsentrasjon og resuspensjon av de utfelte proteiner i en liten mengde plasma,
27. *kvalifisering*: som del av valideringen som innebærer kontroll av at personale, lokaler, utstyr eller materiale fungerer etter hensikten og gir de forventede resultater,
28. *kvalitetskontroll*: en del av et kvalitetsstyringssystem som har til formål å sikre at kvalitetskravene oppfylles,
29. *kvalitetssikring*: alle aktiviteter fra tapping til utlevering av blod, som har til formål å sikre at blod og blodkomponenter er av den kvalitet som kreves for det tiltenkte bruksformål,
30. *kvalitetsstyring*: samordnede aktiviteter for å lede og kontrollere en blodbank med hensyn til kvalitet på alle nivåer innen virksomheten,
31. *kvalitetsstyringssystem*: organisasjonsstruktur, ansvarsforhold, prosedyrer, prosesser og ressurser for gjennomføring av kvalitetsstyring,
32. *leukocyttdelteerte poolede trombocytter framstilt ved fraksjonering*: en konsentrert suspensjon av trombocytter framstilt ved behandling av blodenheter og pooling av trombocytene fra porsjonene under eller etter separeringen, og hvorfra leukocytene er fjernet. Trombocytene er suspendert i additivløsning eller plasma,
33. *leukocyttdelteerte trombocytter, aferese*: En konsentrert suspensjon av trombocytter framstilt ved aferese, og hvorfra leukocytene er fjernet. Trombocytene er suspendert i additivløsning eller plasma,
34. *mobil enhet*: en midlertidig eller flyttbar enhet som brukes til tapping av blod og blodkomponenter, og som befinner seg på et sted som er utenfor blodbanken, men under dennes kontroll,
35. *plasma*: den flytende del av blodet, som blodcellene er suspendert i. Plasma kan atskilles fra blodcellene i en blodtapping til terapeutisk bruk som friskfrosset plasma eller til viderebehandling. Det kan anvendes til å framstille legemidler av eller til lagringsmedium for trombocytter. Det kan også anvendes til resuspensjon av erytrocytter til utskiftingstransfusjon eller perinatal transfusjon,
36. *prosessering*: ethvert trinn i behandlingen av en blodkomponent som utføres mellom tapping av blod og utlevering av en blodkomponent, også kalt komponentframstilling,
37. *skriftlige prosedyrer*: kontrollerte dokumenter som beskriver hvordan bestemte oppgaver skal utføres,
38. *spesifikasjon*: en beskrivelse av kriterier som må oppfylles for å oppnå den kvalitetsstandard som kreves,
39. *sporbarhet*: muligheten for å identifisere hver enkelt enhet blod eller blodkomponent fra giver til det endelige bestemmelsesstedet, enten det er tale om en mottaker, en legemiddelprodusent eller annet formål, og omvendt,
40. *standard*: de krav som danner grunnlag for sammenlikning,
41. *statistisk prosesskontroll*: en kvalitetskontrollmetode av et produkt som bygger på en prosess med analyser av et tilstrekkelig antall prøver, uten at det er nødvendig å teste hvert produkt som framstilles,
42. *tilbakesporing*: prosessen med å etterforske en rapport om en mistenkt transfusjonsrelatert bivirkning hos en pasient for å identifisere en potensielt implisert giver,
43. *transfusjonsenhet*: sykehusenhet som oppbevarer, utleverer og som kan utføre forlikelighetstesting av blod og blodkomponenter for bruk til sykehusets egne pasienter,
44. *utlevering*: levering av blod eller blodkomponenter fra en blodbank eller en transfusjonsenhet for overføring til mottaker,
45. *validering*: skaffe til veie dokumenterte og objektive bevis for at de forhåndsdefinerte kravene for en bestemt prosedyre eller prosess kan oppfylles konsekvent,
46. *årsakssammenheng*: sannsynligheten for at en alvorlig bivirkning hos en mottaker kan tilskrives en transfundert blodenheter eller blodkomponent, eller at en alvorlig bivirkning hos en giver kan tilskrives giverprosessen.

§ 1–5. Frivillig og vederlagsfri blodgivning

Blodgivning skal være frivillig og vederlagsfri.

Blodbanken skal innhente skriftlig samtykke fra blodgiver for tapping og testing av blod og blodkomponenter, samt for behandling av helseopplysninger i blodgiverregisteret. Det må innhentes særskilt samtykke til at blod og blodkomponenter og helseopplysninger skal kunne benyttes til forskning.

Kapittel 2. Godkjenning og organisering

§ 2–1. Krav om godkjenning av blodbanker, vilkår, tilbakekalling mv.

Tapping og testing av blod og blodkomponenter kan bare finne sted ved blodbanker som er godkjent av Sosial- og helsedirektoratet. Det samme gjelder prosessering, oppbevaring, klargjøring og distribusjon av humant blod og

blodkomponenter der formålet er transfusjon. Sosial- og helsedirektoratet kan knytte vilkår til godkjenningen. Sosial- og helsedirektoratet skal registrere opplysningene direktoratet mottar, i henhold til annet ledd.

Søknad om godkjenning etter første ledd skal inneholde alle nødvendige opplysninger for at Sosial- og helsedirektoratet skal kunne vurdere om godkjenning kan gis, herunder:

1. navn og adresse på blodbanken (identifikasjon),
2. navn, adresse og kvalifikasjoner til blodbankens leder og eventuelt den som har det daglige ansvaret for å oppfylle vedkommendes plikter,
3. oversikt over transfusjonsenheter som blodbanken forsyner,
4. en beskrivelse av internkontrollsystemet, jf. § 2–4, som minst omfatter:
 - 4.1. oversikt over hvordan virksomheten er organisert (organisasjonsplan),
 - 4.2. oversikt over ansvars- og myndighetsforhold,
 - 4.3. oversikt over virksomhetens rapporteringsstruktur,
 - 4.4. oversikt over lokaler og utstyr,
 - 4.5. antall ansatte og deres kvalifikasjoner,
 - 4.6. bestemmelser vedrørende blodgiverrekruttering og -seleksjon,
 - 4.7. bestemmelser vedrørende tapping, testing, prosessering, klargjøring, distribusjon, utlevering og tilbakekalling av blod og blodkomponenter,
 - 4.8. bestemmelser for innberetning og registrering av alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser,
 - 4.9. hygienebestemmelser,
 - 4.10. bestemmelser vedrørende behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre.

En blodbank kan ikke foreta vesentlige endringer i virksomheten uten skriftlig godkjenning fra Sosial- og helsedirektoratet.

Sosial- og helsedirektoratet kan trekke tilbake godkjenningen, dersom blodbanken ikke drives i samsvar med kravene fastsatt i denne forskriften eller vilkår fastsatt etter første ledd tredje punktum.

§ 2–2. Ansvar i blodbanker

Blodbankens eier har ansvar for at blodbanken har nødvendig godkjenning. Blodbankens eier har ansvar for at Sosial- og helsedirektoratet blir forelagt alle opplysninger som er nødvendige for å kunne vurdere om godkjenning skal gis. Blodbankens eier skal informere direktoratet omgående ved endringer i blodbankens ledelse, permanent eller midlertidig.

Blodbankens leder har ansvar for at enhver enhet av blod og blodkomponenter har blitt tappet og testet i henhold til gjeldende regelverk, uavhengig av anvendelsesformål, og prosessert, oppbevart, distribuert og utlevert i henhold til regelverket når blodproduktene skal anvendes til transfusjon. Blodbankens leder har videre ansvar for at kravene til blodbanker i § 2–3, § 2–4, § 2–5, § 3–1, § 3–2, § 3–4, § 3–5 og § 3–11 er oppfylt.

Blodbankens leder skal ha høyere utdanning innen medisin eller biologi og minst to års praksis fra relevant fagområde etter avsluttet utdanning.

§ 2–3. Kompetansekrav til personalet i blodbanker og transfusjonsenheter

Tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering av blod og blodkomponenter i henhold til denne forskriften kan bare utføres av personale som har fått tilstrekkelig opplæring og er kvalifisert til det, jf. vedlegg VI.

§ 2–4. Internkontroll

Blodbanker og transfusjonsenheter skal etablere internkontroll for å sikre at virksomheten planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med regler fastsatt i lov og forskrift. Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, størrelse og risikoforhold i det omfang som er nødvendig for å etterleve kravene, samt de standarder og spesifikasjoner som følger av vedlegg VI.

Internkontrollen skal dokumenteres. Den skriftlige dokumentasjonen skal for blodbankene blant annet inneholde:

1. oversikt over hvordan virksomheten er organisert,
2. oversikt over antall ansatte og deres kvalifikasjoner,
3. oversikt over ansvars- og myndighetsforhold,
4. oversikt over de krav, regler og retningslinjer som gjelder for virksomheten, herunder:
 - 4.1 hygienebestemmelser, jf. vedlegg VI.
 - 4.2 bestemmelser vedrørende blodgiverrekruttering og -seleksjon, jf. § 3–8 og vedlegg VI.
 - 4.3 bestemmelser vedrørende tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering samt tilbakekalling av humant blod og blodkomponenter, jf. vedlegg VI.
 - 4.4 krav til blodgiverregistre i medhold av forskriftens kapittel 4 og helseregisterloven § 17,
5. rutiner virksomheten følger for å sikre overholdelse av kravene, herunder rutiner for hvordan virksomheten sikrer at de ansatte har tilstrekkelig kvalifikasjoner til å overholde kravene og rutiner for meldinger om alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser, dokumentasjon og kvalitetskontroll av helseopplysninger i blodgiverregisteret og oppfylling av meldeplikt til Datatilsynet, jf. helseregisterloven § 29,
6. rutiner virksomheten følger dersom avvik oppstår og opplysninger om hvem som er ansvarlig for oppfølging,
7. rutiner virksomheten følger for tilbaketrekking av blod eller blodkomponenter, som kan stå i forbindelse med en alvorlig bivirkning og alvorlig uønsket hendelse.

8. rutiner virksomheten følger for systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og bidrar til kontinuerlig forbedring i virksomheten.

Tilsynsmyndigheten kan gi pålegg om skriftlig dokumentasjon ut over dette, dersom det anses påkrevet.

§ 2–5. *Utarbeiding og oppbevaring av årsrapport for blodbanker*

Blodbanker skal utarbeide årsrapport for virksomheten. Årsrapporten skal inneholde opplysninger om:

1. samlet antall aktive blodgivere,
2. samlet antall tappinger,
3. oppdatert liste over de transfusjonsenheter som blodbanken forsyner,
4. samlet antall ikke anvendte tappinger,
5. antall av hver komponent som er framstilt og distribuert,
6. hyppighet (insidens) og forekomst (prevalens) av transfusjonsoverførbare infeksjøs markører i blod og blodkomponenter hos blodgivere,
7. antall tilbakekallinger av produkter,
8. antall innberettede alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser.

Opplysningene som nevnt i første ledd skal oppbevares i minst 15 år.

Kapittel 3. Sporbarhet, hemovigilans, kvalitet og sikkerhet for blod og blodkomponenter

§ 3–1. *Krav til sporbarhet i blodbanker og transfusjonsenheter*

Blodbanker og transfusjonsenheter skal sørge for at blod og blodkomponenter som tappes, testes, prosesseres, oppbevares, frigis og/eller distribueres, kan spores fra blodgiver til mottaker og omvendt.

For å oppfylle kravet i første ledd, skal det foreligge et system for identifikasjon av hver enkelt tapping av blod og blodkomponenter, slik at de kan spores tilbake til blodgiver, transfusjon og blodmottaker. Systemet skal entydig identifisere hver enkelt blodgivning og blodkomponenttype og følgende data:

Data som oppbevares av blodbanker:

1. Identifikasjon av blodbank
2. Identifikasjon av blodgiver
3. Identifikasjon av blodenhet
4. Identifikasjon av hver blodkomponent
5. Dato for tapping (dag/måned/år)
6. Institusjoner som mottar blodenheter eller blodkomponenter, eller endelig bestemmelsessted.

Data som oppbevares av transfusjonsenheter og andre institusjoner:

1. Identifikasjon av blodkomponentleverandør
2. Identifikasjon av utlevert blodkomponent
3. Identifikasjon av mottaker som har fått transfundert blod
4. Bekreftelse av endelig bestemmelsessted for ikke transfundert blodenheter
5. Dato for transfusjon eller annen bruk (dag/måned/år)
6. Komponentens lotnummer, hvis det foreligger.

Opplysninger som er nødvendige for å sikre full sporbarhet etter denne bestemmelsen, skal oppbevares i minst 30 år.

§ 3–2. *Dokumentasjon og registrering i pasientjournal*

Enhver transfusjon av blod og blodkomponenter skal dokumenteres i pasientens journal i samsvar med forskrift om pasientjournal. I tillegg registreres tidspunktet for transfusjonen og identifikasjon av hver enkelt blodenhet eller blodkomponent.

§ 3–3. *Hemovigilanssystemet*

For å få en oversikt over alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser hos blodmottakere og blodgivere, skal det etableres et nasjonalt register, hemovigilanssystemet.

Formålet med hemovigilanssystemet er å samle inn og behandle data fra blodbanker og transfusjonsenheter om alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser for å:

1. gi grunnlag for overvåking av transfusjonstjenesten
2. gi grunnlag for kvalitetssikring, utvikling og overordnet styring av transfusjonstjenesten
3. understøtte sporbarhetssystemet og plikten til å trekke tilbake blod og blodkomponenter som kan forbindes med alvorlige bivirkninger og/eller alvorlige uønskede hendelser.

Sosial- og helsedirektoratet er databehandlingsansvarlig for hemovigilanssystemet.

§ 3–4. *Dokumentasjons- og meldeplikt om alvorlige bivirkninger hos mottaker av blod og blodkomponenter*

Institusjoner skal straks melde mistanke om alvorlige bivirkninger hos mottaker under eller etter transfusjonen som kan tilskrives blodets eller blodkomponentens kvalitet eller sikkerhet til blodbanken, eller om feil blod eller blodkomponent er transfundert.

Blodbanken skal kontrollere opplysningene straks de er mottatt og melde dem videre til hemovigilanssystemet. Meldingen om opplysningene skal skje på særskilt skjema fastsatt av Sosial- og helsedirektoratet, jf. vedlegg IV, del

A, B og C. Sosial- og helsedirektoratet kan bestemme at innrapporteringen skal skje elektronisk i henhold til fastsatte standarder.

Helseforetak eller annet rettssubjekt som er ansvarlig for virksomhet som nevnt i første og annet ledd har ansvar for at pliktene som nevnt oppfylles og skal sørge for at det finnes rutiner som sikrer dette.

Det vises for øvrig til meldeplikten til Helsetilsynet i fylket vedrørende betydelig personskade i spesialisthelsetjenesteloven § 3–3.

§ 3–5. Dokumentasjons- og meldeplikt om alvorlige uønskede hendelser som kan påvirke kvaliteten og sikkerheten ved blod og blodkomponenter

Blodbanker og transfusjonsenheter skal sørge for at alvorlige uønskede hendelser i forbindelse med tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og transfusjon av blod, som kan tilskrives blod eller blodkomponenters kvalitet og sikkerhet registreres.

For å identifisere årsaker som kan forhindre slike hendelser skal hendelsene snarest etterforskes, samt korrigeres for å redusere risikoen for nye hendelser. Hendelsene skal deretter meldes til hemovigilanssystemet på særskilt skjema fastsatt av Sosial- og helsedirektoratet, jf. vedlegg V del B. Sosial- og helsedirektoratet kan bestemme at innrapporteringen skal skje elektronisk i henhold til fastsatte standarder.

Dersom alvorlige uønskede hendelser kan utgjøre en fare for andre givere og/eller mottakere enn dem som er direkte berørt av hendelsen, skal blodbanken straks melde hendelsen til hemovigilanssystemet, i forkant av melding beskrevet i annet ledd i henhold til vedlegg V del A.

Helseforetak eller annet rettssubjekt som er ansvarlig for virksomhet som nevnt i første og annet ledd har ansvar for at pliktene som nevnt i denne bestemmelsen oppfylles og skal sørge for at det finnes rutiner som sikrer dette.

Det vises for øvrig til meldeplikten til Helsetilsynet i fylket vedrørende betydelig personskade i spesialisthelsetjenesteloven § 3–3.

§ 3–6. Årlig rapportering til hemovigilanssystemet

Blodbanker skal en gang per år rapportere det samlede antall alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser til hemovigilanssystemet. Det skal rapporteres i samsvar med krav fastsatt i vedlegg IV del D og vedlegg V del C.

§ 3–7. Tilbaketrekking av blod og blodkomponenter

Blodbanken skal umiddelbart trekke tilbake blod og blodkomponenter som kan forbindes med en alvorlig bivirkning som nevnt i § 3–4, eller en alvorlig uønsket hendelse som nevnt i § 3–5. Blodbanken skal videre beskrive hvilke tiltak som er truffet med hensyn til andre berørte blodkomponenter som har blitt utlevert til transfusjon eller bruk som plasma for fraksjonering.

§ 3–8. Utvelgelse av blodgivere

Blodbanker skal ha evalueringsprosedyrer for å sikre at mulige blodgivere er egnet til å gi blod eller blodkomponenter, jf. utvelgelseskriteriene i vedlegg I. Resultatene fra slik evaluering skal dokumenteres, og det skal gis informasjon om ethvert relevant unormalt funn til blodgiveren. Evalueringen skal gjennomføres ved hjelp av et godkjent spørreskjema og personlig intervju.

Før enhver tapping av blod eller blodkomponenter skal det gjennomføres en medisinsk vurdering av blodgiveren, inkludert et intervju. Undersøkelsen skal utføres av kvalifisert helsepersonell, som også skal ta stilling til om vedkommende er egnet til å gi blod eller blodkomponenter. Det vises til vedlegg VI.

§ 3–9. Testing av blodgiverblod og plasma

Blodbanker skal teste avgitt blod og blodkomponenter for blodtype og infeksjoner i samsvar med kravene i bestemmelsen her og vedlegg VI.

Det skal foretas følgende testing av blod og aferesetappinger, herunder predeponerte tappinger til autotransfusjon:

- ABO-type (kreves ikke ved plasma som bare er beregnet til fraksjonering)
- RhD-type (kreves ikke ved plasma som bare er beregnet til fraksjonering)
- Testing for følgende infeksjoner hos blodgiverne:
 - Hepatitt B (HbsAg)
 - Hepatitt C (Anti-HCV)
 - Hiv-1/2 (Anti-hiv 1/2).

Det kan kreves ytterligere testing av spesifikke komponenter eller blodgivere eller i spesielle epidemiologiske situasjoner.

Blod og blodkomponenter som innføres til Norge, skal være testet for blodtype og infeksjoner i samsvar med kravene i bestemmelsen her.

§ 3–10. Kvalitets- og sikkerhetskrav for blod og blodkomponenter

Blodbanker skal sørge for at blod og blodkomponenter tilfredsstillt kravene til kvalitet og sikkerhet i vedlegg II og VI.

§ 3-11. Innførsel av blod og blodkomponenter

Kravene til sporbarhet i § 3-1 første og annet ledd gjelder for blod og blodkomponenter som blodbanker eller transfusjonsenheter innfører fra et land utenfor EØS-området.

Kravene til meldinger til hemovigilanssystemet om alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser etter § 3-4 og § 3-5 og vedleggene IV og V, gjelder for blod og blodkomponenter som blodbanker og transfusjonsenheter innfører fra et land utenfor EØS-området.

Kravene i vedlegg VI om standarder og spesifikasjoner til kvalitetsstyringssystem i blodbanker gjelder for blod og blodkomponenter som blodbanker eller transfusjonsenheter innfører fra et land utenfor EØS-området.

§ 3-12. Merking, oppbevaring, distribusjon og utlevering av blod og blodkomponenter

Blod og blodkomponenter skal merkes i samsvar med kravene i denne bestemmelsen og oppbevares i samsvar med kravene i vedlegg III.

Blodkomponenter skal merkes med følgende opplysninger:

- komponentens offisielle navn
- mengde vekt/volum eller antall celler i komponenten (avhengig av hva som er relevant)
- entydig numerisk eller alfanumerisk identifikasjon av tappingen
- blodbankens navn
- ABO-type (kreves ikke for plasma som bare er beregnet til fraksjonering)
- RhD-type, enten RhD positiv eller RhD negativ (kreves ikke for plasma som bare er beregnet til fraksjonering)
- utløpsdato eller tidspunkt (avhengig av hva som er relevant)
- oppbevaringstemperatur
- navn, sammensetning og volum på eventuelt antikoagulerende middel og/eller tilsetningsløsning.

Merking av blod og blodkomponenter skal inngå som en del av identifikasjonssystemet etter § 3-1 annet ledd. For blod og blodkomponenter for autolog transfusjon skal etiketten være forsynt med en identifikasjon av blodgiveren og advarselen «Kun til autolog transfusjon».

Distribusjon og utlevering av blod og blodkomponenter skal i alle ledd i transfusjonskjeden foregå under slike forhold at produktets integritet og kvalitet bevares.

Blod og blodkomponenter for autologe transfusjoner skal oppbevares, distribueres og utleveres atskilt fra blod og blodkomponenter for allogen transfusjon.

Kapittel 4. Informasjon til blodgivere og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre**§ 4-1. Etablering av blodgiverregistre og formål**

Blodbanker skal føre registre over blodgivere og helseopplysninger for disse (blodgiverregister).

Formålet med blodgiverregistrene er å samle inn og innenfor forskriftens rammer behandle opplysninger om blod og blodgivere i Norge for å nå formålene som nevnt i § 1-1, herunder bidra til å sikre sporbarhet fra blodgiver til blodmottaker og omvendt.

§ 4-2. Forbud mot bruk

Opplysninger i blodgiverregistre kan ikke anvendes til formål som er uforenlige med formål som følger av § 4-1, jf. § 1-1.

Opplysninger om enkeltindivider som er framkommet ved behandling av helseopplysninger etter denne forskriften, kan ikke brukes i forsikringsøyemed, selv om den registrerte samtykker.

§ 4-3. Databehandlingsansvarlig og databehandler

Helseforetaket er databehandlingsansvarlig for de enkelte blodgiverregistre som er tilknyttet et helseforetak.

I blodbanker som ikke er tilknyttet et helseforetak, er virksomheten databehandlingsansvarlig, jf. § 2-1.

Databehandlingsansvarlig kan inngå skriftlig avtale med en databehandler om behandling av helseopplysninger i registeret.

§ 4-4. Generell informasjon til blodgivere

Blodbanker skal sørge for at mulige blodgivere får informasjon om:

1. Blodets grunnleggende egenskaper, prosedyrene i forbindelse med blodgivning, de komponenter som framstilles på basis av blod og aferesetappinger og de store fordeler blodgivning har for pasienter.
2. Årsakene til at det skal foretas en klinisk vurdering, gis opplysninger om helse- og sykdomsforhold og gjennomføres testing av giverblod. Ved allogene donasjoner skal blodgiveren informeres om utvelgelseskriteriene for blodgivere. For autologe donasjoner skal det opplyses om muligheten for utelukkelse og årsakene til at prosedyren ikke vil finne sted når det kan innebære helsefare for den berørte, enten som blodgiver eller som autolog mottaker av blod eller blodkomponenter. Det skal opplyses om betydningen av informert samtykke.
3. Behandling av opplysninger i blodgiverregistre, herunder beskyttelse av helseopplysninger, jf. § 4-6.
4. Muligheten for å trekke seg eller avstå fra å gi blod når som helst i prosessen.
5. I hvilke situasjoner personer skal avstå fra å gi blod, fordi det kan være skadelig for blodgiverens egen helse.
6. Årsakene til at det er viktig at blodgivere opplyser blodbanken om forhold som kan gjøre tidligere tappinger uegnet til transfusjon.

7. At blodbanken er forpliktet til å informere blodgiveren på en hensiktsmessig måte, hvis testresultater kan tyde på at blodgiveren er syk.
8. At testresultater som avslører markører for vira som for eksempel Hiv, HBV, HVC og andre relevante mikrobiologiske agenser, som kan overføres gjennom blodet, vil medføre at blodgiveren utelukkes, og at den tappede enhet destrueres.
9. At blodgivere har mulighet til å stille spørsmål på et hvilket som helst tidspunkt.
Ved autologe donasjoner skal blodgivere, i tillegg til informasjonen i første ledd, få informasjon om:
 1. Muligheten for at blod og blodkomponenter ikke vil dekke behov i forbindelse med påtenkt transfusjon.
 2. Årsakene til at ubrukt autologt blod og ubrukte autologe blodkomponenter kasseres og ikke anvendes i forbindelse med transfusjon til andre blodmottakere.

§ 4-5. Registrering av opplysninger i blodgiverregistre

Blodgiverregistre skal med samtykke fra blodgiveren inneholde følgende opplysninger om personer som ønsker å gi, gir eller har gitt blod:

1. personopplysninger:
 - 1.1 navn, fødselsnummer
 - 1.2 adresse, bostedskommune
 - 1.3 sporbarhetskode
2. administrative opplysninger:
 - 2.1 blodbankens navn
 - 2.2 dato for blodgivning
 - 2.3 dato for samtykkeerklæring
3. medisinske opplysninger:
 - 3.1 opplysninger om helsetilstand, herunder diagnoser, sykdommer, legemiddelbruk mv.
 - 3.2 opplysninger om blodet (resultater av tester som nevnt i § 3-9 annet ledd, resultater av blodtypeserologiske og virusserologiske undersøkelser, samt biokjemiske prøvesvar som er relevante i forhold til de ulike blodkomponenter)
 - 3.3 opplysninger om vurdering av hvorvidt blodgiveren kan gi og eventuelt har gitt blod
 - 3.4 opplysninger som framgår av utfylt spørreskjema, jf. § 3-8.

§ 4-6. Behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre

Behandling av helseopplysninger kan skje manuelt eller ved hjelp av elektroniske hjelpemidler.

Innenfor formålene i § 4-1 og § 1-1 kan opplysninger fra blodgiverregistre benyttes til utarbeiding av statistikk.

Behandling av opplysninger som nevnt i § 4-5, kan, med mindre annet følger av denne forskriften eller særskilt samtykke fra blodgiver, bare behandles etter tillatelse fra Datatilsynet og i samsvar med de alminnelige regler om taushetsplikt.

§ 4-7. Informasjonssikkerhet

Databehandlingsansvarlig og databehandler skal gjennom planlagte og systematiske tiltak sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet, kvalitet og tilgjengelighet ved behandling av helseopplysninger etter forskriften, jf. helseregisterloven § 16.

§ 4-8. Taushetsplikt

Enhver som behandler helseopplysninger etter denne forskriften, har taushetsplikt etter helseregisterloven § 15.

Taushetsplikten etter første ledd gjelder også blodgiverens fødselsdato, personnummer, adresse, bostedskommune og sporbarhetskode.

§ 4-9. Oppbevaring av helseopplysninger, retting, sletting og sperring av opplysninger

Helseopplysninger som er innsamlet til blodgiverregistre, skal oppbevares i minst 30 år, med mindre annet følger av denne forskriften eller helseregisterloven § 26 eller § 28.

Opplysninger i registeret kan ikke kreves slettet i medhold av helseregisterloven § 28 med mindre blod og blodkomponenter samtidig tas ut av blodbanken. Sletting eller sperring av opplysninger kan ikke kreves når blod eller blodkomponenter er brukt.

Kapittel 5. Avsluttende bestemmelser

§ 5-1. Tilsyn

Statens legemiddelverk fører tilsyn med tapping, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av blod og blodkomponenter til bruk i fraksjonering, samt blodkomponenter til transfusjon fram til disse er frigitt for bruk og fatter de nødvendige vedtak, jf. lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler § 28.

Statens helsetilsyn fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og utlevering av blod og blodkomponenter til bruk i fraksjonering, samt blodkomponenter til transfusjon fram til disse er frigitt for bruk, og med blodkomponenter frigitt til transfusjon og fatter de nødvendige vedtak, jf. lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten.

Tilsyn med blodbanker skal gjennomføres jevnlig og minst hvert annet år.

§ 5-2. Tilsynsmyndighetenes adgang til dokumentasjon

Tilsynsmyndighetene kan kreve de opplysninger som trengs for å gjennomføre sine oppgaver.

Tilsynsmyndighetene kan som ledd i sin kontroll kreve adgang til alle steder i virksomheten der blod og blodkomponenter tappes, testes, prosesseres, oppbevares og distribueres. Tilsynsmyndighetene kan gjennomføre de prøver eller kontroller som de finner nødvendig, og kreve bistand fra personale på stedet i den grad dette er nødvendig for å få utført prøvene eller kontrollene.

Retten til å kreve opplysninger eller tilgang til lokaler og utstyr i henhold til første ledd gjelder uten hinder av taushetsplikt. Tilsynsmyndighetene har taushetsplikt om opplysningene de mottar etter denne bestemmelsen i henhold til gjeldende bestemmelser om taushetsplikt.

§ 5-3. Dispensasjon

Sosial- og helsedirektoratet kan i særskilte tilfeller gi dispensasjon fra denne forskriften og sette vilkår for eventuell dispensasjon. Slikt vedtak må ikke stride mot forpliktelser som følger av EØS-avtalen.

§ 5-4. Klage

Vedtak truffet av Sosial- og helsedirektoratet etter § 2-1 og § 5-3, vedtak truffet av Statens legemiddelverk etter § 5-1 første ledd og vedtak truffet av Statens helsetilsyn etter § 5-1 annet ledd, kan påklages til departementet.

§ 5-5. Straff

Overtredelse av denne forskrift eller vedtak truffet med hjemmel i forskriften straffes etter bestemmelsene i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler § 31, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 8-1, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. § 67, lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger § 34 og lov 21. februar 2003 nr. 12 om biobanker § 18 annet ledd.

§ 5-6. Endringer

Departementet kan foreta endringer i denne forskrift så langt departementet har hjemmel i hjemmelslovene.

§ 5-7. Ikrafttredelse og overgangsordninger

Forskriften trer i kraft 8. februar 2005.

Blodbanker som var etablert før forskriftens ikrafttredelse, skal tilpasse seg forskriftens krav innen 8. november 2005.

Vedlegg I – Kriterier for utvelgelse av blodgivere, jf. § 3-8**1. Forutsetninger for godkjenning av blod- og blodkomponentgivere**

Unntaksvis kan en kvalifisert person ved blodbanken gi tillatelse til enkelte donasjoner fra blodgivere som ikke oppfyller nedenstående betingelser. Alle slike situasjoner skal dokumenteres klart og være i overensstemmelse med forskriftens § 2-4 og § 2-5. Nedenstående betingelser gjelder ikke ved autologe donasjoner.

1.1. Givernes alder og kroppsvekt

Alder	18-65 år	
	Førstegangsgivere over 60 år	– på grunnlag av et skjønn foretatt av blodbankens lege
	Over 65 år	– med tillatelse hvert år fra blodbankens lege
Kroppsvekt	> 50 kg for blod- og aferesegivere	

1.2. Hemoglobinnivå i blodgiverens blod

Hemoglobin	Kvinner	Menn	Gjelder for allogene blod- eller blodkomponentgivere
	≥ 125 g/l	≥ 135 g/l	

1.3. Proteinnivå i blodgiverens blod

Protein	≥ 60 g/l	Proteinanalysen for plasmaaferesegivere skal foretas minst en gang årlig

1.4. Trombocyttnivå i blodgiverens blod

Trombocytter	Trombocytntall ≥ 150 x 10 ⁹ /l	Nivåkrav for trombocyttaferesegivere

2. Kriterier for utelukkelse av blod- og blodkomponentgivere

De med en stjerne (*) merkede tester og utelukkelsesperioder er ikke påkrevet, hvis tappingen utelukkende anvendes til plasma beregnet til fraksjonering.

2.1. Kriterier for permanent utelukkelse av allogene blodgivere

<i>Hjerte-karsykdom</i>	Potensielle blodgivere med en aktiv eller tidligere alvorlig hjerte-karsykdom, unntatt medfødte abnormiteter med fullstendig helbredelse
<i>Sykdom i sentralnervesystemet</i>	En sykehistorie med en alvorlig sykdom i sentralnervesystemet
<i>Unormal blødningstendens</i>	Mulige blodgivere, som gir anamnesticke opplysninger om koagulasjonsdefekt
<i>Gjentatte besvimelsesanfall (synkope) eller krampeanfall</i>	Bortsett fra kramper som barn, eller hvis blodgiveren i minst tre år ikke har tatt antiepileptisk medikasjon og ikke har hatt tilbakefall
<i>Sykdommer i mage-tarm-kanalen eller i kjønns- og urinveiene, blodsykdommer, immunsykdommer, stoffskiftesykdommer, nyresykdommer eller sykdommer i luftveiene</i>	Mulige blodgivere med alvorlig aktiv eller kronisk sykdom eller alvorlig sykdom med tilbakefall
<i>Diabetes</i>	Hvis insulinkrevende
<i>Smittsomme sykdommer</i>	Hepatitt B Hepatitt C Hiv-1/2 HTLV I/II Babesiose* Kala Azar (leishmaniasis)* Infeksjon med Trypanosoma cruzi (Chagas' sykdom)*
<i>Ondartede sykdommer</i>	Unntatt <i>in situ</i> cancer med fullstendig helbredelse
<i>Transmissible spongiforme encephalopatier (TSE), (f.eks. Creutzfeldt-Jakobs sykdom (CJD), variant Creutzfeldt-Jakobs sykdom (vCJD))</i>	Personer med sykdommer i familien som innebærer at de er utsatt for risiko for å utvikle TSE, eller personer, som har gjennomgått hornhinne- eller dura mater-transplantasjon, eller som er blitt behandlet med legemidler framstilt av human hypofyse. For variant Creutzfeldt-Jakobs sykdom kan det anbefales ytterligere forholdsregler
<i>Intravenøst (IV) eller intramuskulært (IM) stoffmisbruk</i>	Ved intravenøs eller intramuskulær misbruk av ikke-forskrevne stoffer, herunder muskeloppbyggende steroider eller hormoner
<i>Personer, som har mottatt et xenotransplantat</i>	Personer som på grunn av sin seksuelle atferd er utsatt for stor risiko for å få alvorlige smittsomme sykdommer, som kan overføres med blodet
<i>Seksuell atferd</i>	
<i>Personer som har hatt malaria</i>	Permanent utelukkelse, hvis det ikke foreligger en negativ immunologisk eller molekylær genomisk test
<i>Personer som har hatt en ikke-diagnostisert febril sykdom under et opphold i et endemisk område eller mindre enn seks måneder deretter</i>	

2.2. Kriterier for midlertidig utelukkelse av allogene blodgivere

2.2.1. Infeksjoner

Utelukkelsesperiodens varighet:

Etter en infeksjonssykdom bør mulige blodgivere utelukkes i minst to uker etter full klinisk helbredelse.

Imidlertid gjelder nedenstående utelukkelsesperioder for de i tabellen anførte infeksjoner:

Brucellose*	2 år etter datoen for full klinisk helbredelse
Osteomyelitis	2 år etter datoen for bekreftet helbredelse
Q-feber*	2 år etter datoen for bekreftet helbredelse
Syfilis*	1 år etter datoen for bekreftet helbredelse
Toxoplasmose*	6 måneder etter datoen for klinisk helbredelse
Tuberkulose	2 år etter datoen for bekreftet helbredelse
Giktfeber	2 år etter datoen for symptomenes opphør, hvis der ikke er tegn på en kronisk hjertelidelse
Feber > 38 °C	2 uker etter datoen for symptomenes opphør
Influensalignende sykdom	2 uker etter datoen for symptomenes opphør

Malaria*

– personer som i løpet av de første fem leveår har bodd i et malariaområde

3 år etter hjemkomst fra det siste besøk i endemisk område, forutsatt at vedkommende fortsatt er symptomfri; utelukkelsesperioden kan nedsettes til 4 måneder, hvis en immunologisk eller molekylær genomisk test er negativ ved hver tapping

– asymptotiske personer, som har vært i et endemisk område

6 måneder etter avreise fra det endemiske område, med mindre det foreligger en negativ immunologisk eller molekylær genomisk test

Vestnilvirus*

28 dager etter å ha forlatt et område hvor overføring av Vestnilvirus til mennesker forekommer

2.2.2. Eksponering for risiko for å få en infeksjon som kan overføres ved transfusjon

– Endoskopisk undersøkelse med anvendelse av bøyelige instrumenter

Utelukkelse i 6 måneder eller i 4 måneder, hvis det foreligger en negativ NAT-test for hepatitt C

– stikkuehell eller slimhinnekontakt med materiale, som inneholder blod

– blodtransfusjon

– humant vevs- eller celledonasjon

– større kirurgisk inngrep

– tatovering eller bodypiercing

– akupunktur, med mindre den er utøvet av en autorisert lege og med sterile engangsnåler

– nær kontakt (samme husstand) til en person, som har hepatitt B

Personer, som på grunn av deres atferd eller aktivitet er utsatt for risiko for å få alvorlige smittsomme sykdommer, som kan overføres gjennom blodet

Utelukkelse etter opphør av risikoatferden i en periode, som avhenger av den aktuelle sykdom og tilgjengeligheten av relevante tester

2.2.3. Vaksinasjon

Svekkede vira og bakterier

4 uker

Inaktiverte/drepte vira, bakterier eller rickettsier

Ingen utelukkelse, hvis frisk

Toksoider

Ingen utelukkelse, hvis frisk

Hepatitt A- eller hepatitt B-vaksiner

Ingen utelukkelse, hvis frisk, og hvis det ikke har forekommet eksponering

Rabies

Ingen utelukkelse, hvis frisk, og hvis det ikke har forekommet eksponering. Hvis vaksinasjonen foregår etter eksponering, utelukkes blodgiveren i 1 år

Vaksinering mot centraleuropeisk encephalitt

Ingen utelukkelse, hvis frisk, og hvis det ikke har forekommet eksponering

2.2.4. Annen midlertidig utelukkelse

Graviditet

12 måneder etter fødsel eller seks måneder etter svangerskapsavbrudd.

Mindre kirurgisk inngrep

1 uke

Tannbehandling

Mindre behandling hos tannlege eller tannpleier – utelukkelse i 1 dag. (NB: Tannuttrekning, rotbehandling og lignende anses som «mindre kirurgisk inngrep»)

Medisinsk behandling

Avhengig av arten av medisinen som er ordinert, dens virkemåte og den sykdom som behandles

2.3. Utelukkelse i særlige epidemiologiske situasjoner

Særlige epidemiologiske situasjoner (f.eks. sykdomsutbrudd)

Utelukkelse i overensstemmelse med den epidemiologiske situasjon

2.4. Kriterier for utelukkelse av autologe blodgivere

Alvorlig hjertesykdom

Avhengig av de for tappingen fastsatte kliniske parametre

Personer, som har eller har hatt

- hepatitt B
- hepatitt C
- hiv-1/2
- HTLV I/II

Aktiv bakterieinfeksjon

Vedlegg II – Kvalitets- og sikkerhetskrav for blod og blodkomponenter, jf. § 3–10

1. Blodkomponentene

1. Erytrocyttpreparater

- 1.1 Erytrocytter, leukocyttddepletert i additivløsning fremstilt fra blod.
 1.2 Erytrocytter, leukocyttddepletert i additivløsning fremstilt fra aferese.
 1.3 Blod. Kan bare anvendes som utgangsmateriale eller til teknisk bruk.

2. Trombocytpreparater

- 2.1 Trombocytter fra aferese, leukocyttddepletert, oppbevart i additivløsning.
 2.2 Trombocytter fra aferese, leukocyttddepletert, oppbevart i plasma.
 2.3 Trombocytter fra fraksjonering, poolet, leukocyttddepletert, oppbevart i additivløsning.
 2.4 Trombocytter fra fraksjonering, poolet, leukocyttddepletert, oppbevart i plasma.

3. Plasmapreparater

- 3.1 Friskfrosset plasma, frigitt etter karantene
 3.2 Friskfrosset plasma, frigitt etter patogeninaktivering
 3.3 Friskfrosset plasma, kryoprecipitatdepletert
 3.4 Kryoprecipitat

4. Granulocyttpreparater

- 4.1 Granulocytter, aferese

Kvalitets- og sikkerhetsvurdering av nye blodkomponenter må gjennomføres av Sosial- og helsedirektoratet.

Blodkomponenter som er omtalt i EUs bloddirektiv, men ikke i denne forskriften kan bare brukes etter særskilt godkjenning fra Sosial- og helsedirektoratet.

2. Krav til kvalitetskontroll av blod og blodkomponenter

2.1. Det skal for blod og blodkomponenter foreligge akseptable resultater av nedenstående tekniske kvalitetsmålinger.

2.2. Det skal foretas en tilstrekkelig bakteriologisk kontroll av tappings- og framstillingsprosessene.

2.3. For autologe donasjoner er de foranstaltninger som er markert med en asterisk (*), bare anbefalinger.

<i>Komponenter</i>	<i>Krav til kvalitetsmålinger</i>	<i>Akseptable resultater av kvalitetsmålinger</i>
Erytrocytter i additivløsning, leukocyttddepletert	Volum Hemoglobin* Leukocytthinhold Hemolyse	Gyldig for oppbevaringskarakteristika, som kan bevare produktet innenfor spesifikasjonene for hemoglobin og hemolyse Ikke < 40 g/porsjon < 1 x 10 ⁶ pr. enhet < 0,8% av erytrocyttmassen ved utløpet av holdbarhetsperioden
Trombocytter, leukocyttddepletert, aferese	Volum	Gyldig for oppbevaringskarakteristika, som kan bevare produktet innenfor spesifikasjonene for pH

	Trombocytinnhold	Variasjoner i trombocytinnhold pr. enkelttapping tillates innenfor de grenser, som er i overensstemmelse med validerte framstillings- og konserveringsbetingelser
	Leukocytinnhold pH	< 1 x 10 ⁶ pr. enhet 6,4–7,4 korrigert for 22 °C, ved utløpet av holdbarhetsperioden
Trombocytter fra blodtappinger, pooler, leukocytdepletet.	Volum	Gyldig for oppbevaringskarakteristika som kan bevare produktet innenfor spesifikasjonene for pH
	Trombocytinnhold	Variasjoner i trombocytinnhold pr. pool tillates innenfor de grenser, som er i overensstemmelse med validerte framstillings- og konserveringsbetingelser
	Leukocytinnhold pH	< 1 x 10 ⁶ pr. pool 6,4–7,4 korrigert for 22 °C, ved utløpet av holdbarhetsperioden
Friskfrosset plasma	Volum Faktor VIIIc*	Opplyst volum ± 10% Gjennomsnittlig (etter nedfrysing og opptining) 70% eller mer av verdien for den frisktappede plasmaporsjon
	Totalprotein* Innhold av residuale celler*	Ikke < 50 g/l Erytrocytter: < 6,0 x 10 ⁹ /l Leukocytter: < 0,1 x 10 ⁹ /l Trombocytter: < 50 x 10 ⁹ /l
Friskfrosset plasma, kryoprecipitatdepletet	Volum Innhold av residuale celler*	Opplyst volum: ± 10% Erytrocytter: < 6,0 x 10 ⁹ /l Leukocytter: < 0,1 x 10 ⁹ /l Trombocytter: < 50 x 10 ⁹ /l
Kryopresipitat	Fibrinogenninnhold* Faktor VIIIc-innhold*	≥ 140 mg pr. porsjon ≥ 70 IU pr. porsjon
Granulocytter, aferese	Volum Granulocytinnhold	< 500 ml > 1 10 ¹⁰ granulocytter/porsjon

Vedlegg III – Oppbevaring av blod og blodkomponenter, jf. § 3–12

1.1. Oppbevaring i flytende form

Komponent	Oppbevaringstemperatur	Maksimal oppbevaringstid
Erytrocyttpreparater og blod (hvis det anvendes til transfusjon som blod)	+ 2 til + 6 °C	28–49 dager avhengig av prosessene for tapping, behandling og oppbevaring
Trombocytpreparater	+ 20 til + 24 °C	5 dager, men 7 dager i kombinasjon med teknikker til påvisning eller reduksjon av bakterieforurensning
Granulocytter	+ 20 til + 24 °C	24 timer

1.2. Kryopreservering

Komponent	Oppbevaringsforhold og oppbevaringstid
Erytrocytter	Opp til 30 år avhengig av prosessene for tapping, behandling og oppbevaring
Trombocytter	Opp til 24 måneder avhengig av prosessene for tapping, behandling og oppbevaring
Plasma og kryopresipitat	Opp til 36 måneder avhengig av prosessene for tapping, behandling og oppbevaring

Kryopreserverte erytrocytter og trombocytter skal suspenderes i et passende medium etter opptining. Den maksimalt tillatte oppbevaringsperiode etter opptining avhenger av den anvendte metode.

*Vedlegg IV – Melding om alvorlige bivirkninger, jf. § 3–4**DEL A – Hurtigmeldingsformat for mistenkte alvorlige bivirkninger*

Rapporterende institusjon
 Identifikasjon av meldingen
 Dato for melding (dag/måned/år)
 Dato for overføring (dag/måned/år)
 Mottakers alder og kjønn
 Dato for alvorlig bivirkning (dag/måned/år)
 Den alvorlige bivirkningen berører:

- fullblod
- røde blodlegemer
- blodplater
- plasma
- annet (presiser).

Bivirkning(en)s art

- Immunologisk betinget hemolyse som skyldes ABO-uforlikelighet
- Immunologisk betinget hemolyse som skyldes annet allo-antistoff
- Ikke-immunologisk betinget hemolyse
- Transfusjonsoverført bakterieinfeksjon
- Anafylaksi/overfølsomhet
- Transfusjonsrelatert akutt lungeskade (TRALI)
- Transfusjonsoverført virusinfeksjon (HBV)
- Transfusjonsoverført virusinfeksjon (HCV)
- Transfusjonsoverført virusinfeksjon (hiv-1/2)
- Transfusjonsoverført virusinfeksjon, annet (presiser)
- Transfusjonsoverført parasittinfeksjon (malaria)
- Transfusjonsoverført parasittinfeksjon, annet (presiser)
- Post-transfusjons purpura
- Transplantat-mot-vert-reaksjon
- Annen/andre alvorlig(e) reaksjon(er) (presiser).

Nivå på skala for årsakssammenheng (NA, 0–3).

DEL B – Alvorlige bivirkninger – skala for årsakssammenheng

Skala for årsakssammenheng til bruk ved vurdering av alvorlige bivirkninger.

<i>Nivå</i>		<i>Forklaring</i>
NA	Kan ikke vurderes	Når det er utilstrekkelig data for å vurdere årsakssammenheng.
0	Utelukket	Når det er avgjørende bevis som ut over rimelig tvil viser at den alvorlige bivirkningen skyldes andre årsaker.
	Usannsynlig	Når bevisene klart taler til fordel for at den alvorlige bivirkningen skyldes annen årsak enn blod eller blodkomponenter
1	Mulig	Når bevisene ikke kan avklare om den alvorlige bivirkningen skyldes blod eller blodkomponenter eller andre årsaker.
2	Sannsynlig	Når bevisene klart taler til fordel for at den alvorlige bivirkningen skyldes blod eller blodkomponenter.
3	Sikker	Når det er avgjørende bevis som ut over rimelig tvil viser at den alvorlige bivirkningen skyldes blod eller blodkomponenter.

DEL C – Bekreftelsesformat for alvorlige bivirkninger

Rapporterende institusjon
 Identifikasjon av meldingen

Dato for bekreftelse (dag/måned/år)
 Dato for alvorlig bivirkning (dag/måned/år)
 Bekreftelse av alvorlig bivirkning (ja/nei)
 Nivå for årsakssammenheng (NA, 0–3)
 Endring av den alvorlige bivirkningens art (ja/nei)
 Hvis ja, presiser
 Klinisk resultat (hvis kjent)
 – Full helbredelse
 – Lett sekvele
 – Alvorlig sekvele
 – Dødsfall.

DEL D – Format for årlig rapport om alvorlige bivirkninger

Rapporterende institusjon							
Rapporteringsperiode							
Denne tabellen gjelder: ☐ fullblod ☐ røde blodlegemer ☐ blodplater ☐ plasma ☐ annet (bruk en egen tabell for hver komponent)		Antall enheter utlevert (totalt antall enheter utlevert med ett gitt antall blodkomponenter)					
		Antall mottakere som har fått overført blod (totalt antall mottakere som har fått overført et gitt antall blodkomponenter) (hvis tilgjengelig)					
		Antall enheter overført (det totale antall blodkomponenter (enheter) som er blitt brukt i rapporteringsperioden) (hvis tilgjengelig)					
		Totalt antall innmeldt	Antall alvorlige bivirkninger med årsakssammenheng på nivå 0 til 3 etter bekreftelse (se vedlegg II del A)				
		Antall dødsfall					
			Kan ikke vurderes	Nivå 0	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Immunologisk betinget hemolyse	som skyldes ABO-uforlikelighet	Totalt					
		Dødsfall					
	som skyldes annet allo-antitoff	Totalt					
		Dødsfall					
Ikke-immunologisk betinget hemolyse		Totalt					
		Dødsfall					
Transfusjonsoverført bakterieinfeksjon		Totalt					
		Dødsfall					
Anafylaksi/overfølsomhet		Totalt					

		Dødsfall					
Transfusjonsrelatert akutt lungeskade (TRALI)		Totalt					
		Dødsfall					
Transfusjonsoverført virusinfeksjon	HBV	Totalt					
		Dødsfall					
	HCV	Totalt					
		Dødsfall					
	Hiv-1/2	Totalt					
		Dødsfall					
	Annet (presiser)	Totalt					
		Dødsfall					
Transfusjonsoverført parasittinfeksjon	Malaria	Totalt					
		Dødsfall					
	Annet (presiser)	Totalt					
		Dødsfall					
Post-transfusjons purpura		Totalt					
		Dødsfall					
Transplantat-mot-vert-reaksjon		Totalt					
		Dødsfall					
Annen alvorlig bivirkning (presiser)		Totalt					
		Dødsfall					

Vedlegg V – Melding om alvorlige uønskede hendelser, jf. § 3–5

DEL A – Hurtigmeldingsformat for alvorlige uønskede hendelser

Rapporterende institusjon

Identifikasjon av meldingen

Dato for melding (dag/måned/år)

Dato for alvorlig uønsket hendelse (dag/måned/år)

Presisering

Alvorlig uønsket hendelse som kan påvirke blodkomponents kvalitet og sikkerhet grunnet avvik i:

Fullblodstapping

Aferesetapping

Testing av giverblod

<i>Presisering</i>				
<i>Alvorlig uønsket hendelse som kan påvirke blodkomponents kvalitet og sikkerhet grunnet avvik i:</i>	<i>Defekt produkt</i>	<i>Defekt utstyr</i>	<i>Menneskelig feil</i>	<i>Annet (presiser)</i>
Behandling				
Lagring				
Distribusjon				
Materiell				
Annet (presiser)				

DEL B – Bekreftelsesformat for alvorlige uønskede hendelser

Rapporterende institusjon
 Identifikasjon av meldingen
 Dato for bekreftelse (dag/måned/år)
 Dato for alvorlig uønsket hendelse (dag/måned/år)
 Årsaksanalyse (detaljer)
 Forbedrende tiltak iverksatt (detaljer).

DEL C – Format for årlig rapport om alvorlige uønskede hendelser

Rapporterende institusjon
 Rapporteringsperiode 1. januar–31. desember (år)

Totalt antall behandlede blodenheter og blodkomponenter:

<i>Presisering</i>					
<i>Alvorlig uønsket hendelse som kan påvirke blodkomponents kvalitet og sikkerhet grunnet avvik i:</i>	<i>Totalt antall</i>	<i>Defekt produkt</i>	<i>Defekt utstyr</i>	<i>Menneskelig feil</i>	<i>Annet (presiser)</i>
Fullblodstapping					
Aferesetapping					
Testing av giverblod					
Behandling					
Lagring					
Distribusjon					
Materiell					
Annet (presiser)					

Vedlegg VI – Standarder og spesifikasjoner til et kvalitetsstyringssystem, jf. § 2–4

1. Innledning og alminnelige prinsipper

1.1. Kvalitetsstyringssystem

1. Ansvar for kvaliteten påhviler alle personer som deltar i blodbankens prosesser, under en ledelse som sørger for en systematisk tilnærming til kvalitet, gjennomføring og vedlikehold av kvalitetsstyringssystemet.
2. Kvalitetsstyringssystemet omfatter kvalitetsstyring, kvalitetssikring, fortløpende kvalitetsforbedring, personale, lokaler og utstyr, dokumentasjon, tapping, testing og prosessering, oppbevaring, distribusjon, utlevering, kvalitetskontroll, tilbakekalling av blodkomponenter og eksternt og intern revisjon, kontraktshåndtering, håndtering av avvik og egeninspeksjon.
3. Kvalitetsstyringssystemet skal sikre at alle kritiske prosesser er spesifisert i egnede instruksjoner og utføres i samsvar med standardene og spesifikasjonene i dette vedlegget. Ledelsen skal med jevne mellomrom gjennomgå systemet for å kontrollere at det er effektivt, og om nødvendig innføre korrigerende tiltak.

1.2. Kvalitetssikring

1. Alle blodbanker og transfusjonsheter skal i sitt kvalitetssikringsarbeid bli støttet av et kvalitetssikringsorgan, som kan være internt eller eksternt. Dette organet skal medvirke i alle kvalitetsrelaterte spørsmål og gjennomgå og godkjenne alle relevante kvalitetsrelaterte dokumenter.

2. Alle prosedyrer, lokaler og alt utstyr som innvirker på kvaliteten og sikkerheten til blod og blodkomponenter, skal valideres før de tas i bruk og valideres på nytt med jevne mellomrom som følge av valideringsresultatene.
2. *Personale og organisasjon*
 1. Det skal være tilstrekkelig personale hos blodbanker til å utføre aktiviteter knyttet til tapping, kontroll, oppbevaring, distribusjon og utlevering av blod og blodkomponenter, og personalet skal være utdannet og vurdert som kompetent til å utføre sine oppgaver.
 2. Alt personale hos blodbanker skal ha ajourførte stillingsbeskrivelser som klart beskriver deres oppgaver og ansvar. Blodbanker skal pålegge ansvaret for produksjon og kvalitetssikring på forskjellige enkeltpersoner som utfører sine oppgaver uavhengig av hverandre.
 3. Alt personale hos blodbanker skal gjennomgå grunnleggende og videregående opplæring tilpasset deres bestemte arbeidsoppgaver. Opplæringen skal dokumenteres. Det skal foreligge opplæringsprogrammer som også omfatter god praksis.
 4. Innholdet i opplæringsprogrammene skal vurderes regelmessig, og personalets kompetanse skal evalueres regelmessig.
 5. Det skal foreligge skriftlige sikkerhets- og hygieneinstruksjoner som er tilpasset de aktiviteter som utføres, og som er i samsvar med lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) og forskrift 19. desember 1997 nr. 1322 om vern mot eksponering for biologiske faktorer (bakterier, virus, sopp m.m.) på arbeidsplassen.
 3. *Lokaler*
 - 3.1. *Allment*

Lokaler, herunder mobile enheter, skal innrettes og vedlikeholdes på en slik måte at de egner seg til de aktiviteter som utføres. De skal gjøre det mulig å utføre arbeidet i logisk rekkefølge, slik at risikoen for feil blir minst mulig og effektivt renhold og vedlikehold muliggjøres, så det blir minst mulig fare for kontaminering.
 - 3.2. *Blodgiverområde*

Det skal være et område til fortrolige personlige intervjuer med og vurdering av enkeltpersoner for å vurdere deres egnethet som blodgivere. Dette området skal være atskilt fra alle andre behandlingsområder.
 - 3.3. *Blodtappingsområde*

Blodtapping skal utføres i et område som er beregnet på sikker tapping av blod fra blodgivere, riktig utstyrt for første behandling av blodgivere som får bivirkninger eller skader av hendelser knyttet til blodgivning, og organisert på en slik måte at sikkerheten til både blodgivere og personale sikres og det unngås feil under tappingen.
 - 3.4. *Områder for testing og behandling av blod*

Det skal være et eget laboratorieområde for testing som er atskilt fra blodgiveren og området for behandling av blodkomponenter, og med tilgang begrenset til godkjent personale.
 - 3.5. *Oppbevaringsområde*
 1. Oppbevaringsområdene skal muliggjøre sikker og atskilt oppbevaring av forskjellige kategorier av blod og blodkomponenter og materialer, herunder materialer i karantene og materialer frigitt fra karantene samt blodenheter eller blodkomponenter som er tappet etter særlige kriterier (f.eks. autolog tapping).
 2. Det skal treffes forholdsregler i tilfelle utstysfeil eller strømbrudd i de viktigste oppbevaringsområdene.
 - 3.6. *Område for disponering av avfall*

Det skal være et område for sikker disponering av avfall, engangsmaterialer som brukes ved tapping, testing og behandling, og for blod eller blodkomponenter som kasseres.
 4. *Utstyr og materialer*
 1. Alt utstyr skal valideres, kalibreres og vedlikeholdes så det egner seg til det tiltenkte formål. Bruksanvisninger skal foreligge og relevant dokumentasjon arkiveres.
 2. Utstyret skal velges slik at faren for blodgivere, personale eller blodkomponenter blir minst mulig.
 3. Bare reagenser og materialer fra godkjente leverandører som oppfyller kravene og spesifikasjonene, skal brukes. Kritiske materialer skal frigis av en person som er kvalifisert til å utføre denne oppgaven. Dersom det er relevant, skal materialer, reagenser og utstyr oppfylle kravene i forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr.
 4. Det skal oppbevares fortegnelse over inventaret og utstyr i et tidsrom som er godtatt av og avtalt med kompetent myndighet.
 5. Dersom det anvendes IT-baserte systemer, skal programvare, maskinvare og prosedyrer for sikkerhetskopiering kontrolleres regelmessig for å sikre pålitelighet, valideres før bruk og vedlikeholdes i validert tilstand. Maskinvare og programvare skal beskyttes mot uautorisert bruk og uautoriserte endringer. Prosedyren for sikkerhetskopiering skal forhindre tap av eller skade på data ved forventet eller uventet driftsstans eller funksjonsfeil.

5. Dokumentasjon

1. Dokumenter med spesifikasjoner, prosedyrer og registre over alle aktiviteter utført ved blodbanken skal foreligge og holdes ajour.
2. Registerne skal være leselige og kan være håndskrevne, overført til et annet medium som for eksempel mikrofilm eller dokumentert i et IT-basert system.
3. Alle betydelige endringer i dokumenter skal behandles umiddelbart, og de skal gjennomgås, dateres og undertegnes av en person med myndighet til å utføre denne oppgaven.

6. Tapping, testing og behandling av blod

6.1. Blodgiverens egnethet

1. Det skal innføres og vedlikeholdes prosedyrer for sikker identifikasjon av blodgivere, egnethetsamtaler og egnethetsvurdering. De skal finne sted før hver tapping og skal oppfylle kravene i § 4-4 og vedlegg I i forskriften.
2. Blodgiverintervjuet skal utføres på en slik måte at det sikres fortrolighet.
3. Blodgiverens egnethet og endelige vurdering skal undertegnes av kvalifisert helsepersonale.

6.2. Tapping av blod og blodkomponenter

1. Prosedyren for blodtapping skal utformes slik at blodgiverens identitet kontrolleres og registreres på en sikker måte, og at forbindelsen mellom blodgiveren og blodet, blodkomponentene og blodprøvene kan fastslås klart.
2. Systemet med sterile blodposer brukes til tapping av blod og blodkomponenter, og behandling av dem skal være CE-merket eller overholde tilsvarende standarder dersom blodet og blodkomponentene tappes i tredjestater. Blodposens lotnummer skal kunne spores for hver blodkomponent.
3. Prosedyrene for tapping av blod skal minimere risikoen for mikrobiell kontaminering.
4. Laboratorieprøver skal tas i forbindelse med tappingen og skal oppbevares på riktig måte før testingen utføres.
5. Prosedyren som benyttes for merking av dokumentasjon, blodposer og laboratorieprøver med tappenummer, skal være slik at risikoen for identifikasjonsfeil og forveksling unngås.
6. Etter tapping skal blodposene håndteres på en slik måte at blodets kvalitet ivaretas, og ved en oppbevarings- og transporttemperatur som passer for krav til videre behandling.
7. Det skal være et system som sikrer at hver tapping kan knyttes til det tappe- og fraksjoneringsystemet der blodet tappes og/eller behandles.

6.3. Laboratorieundersøkelser

1. Alle prosedyrer for laboratorieundersøkelser skal valideres før bruk.
2. Hver tapping skal kontrolleres i samsvar med kravene fastsatt i § 3-1 annet ledd i forskriften.
3. Det skal være klart definerte prosedyrer for å oppklare tilfeller av avvikende resultater og sikre at blod og blodkomponenter som har et gjentatt reaktivt resultat i en serologisk kartlegging av infeksjon med viraene nevnt i vedlegg IV til forskriften, utelukkes fra terapeutisk bruk og oppbevares atskilt i et dertil avsett miljø. Det skal utføres tilfredsstillende bekreftende undersøkelser. Ved bekreftet positive resultater skal det treffes relevante forholdsregler med hensyn til giverhåndtering, herunder rådgiving til og oppfølging av blodgiver.
4. Det skal foreligge data som bekrefter egnetheten til alle laboratoriereagenser som brukes ved testing av blod og blodkomponenter.
5. Kvaliteten til laboratorieundersøkelsene skal vurderes regelmessig ved deltaking i et formelt system for prestasjonsprøving, for eksempel et eksternt kvalitetssikringsprogram.
6. Blodtypeserologiske undersøkelser skal omfatte prosedyrer for testing av bestemte grupper av blodgivere (f.eks. førstegangsgivere, givere med en historie av blodoverføring).

6.4. Behandling og validering

1. Alt av utstyr og tekniske innretninger skal brukes i samsvar med validerte prosedyrer.
2. Behandlingen av blodkomponenter skal utføres etter egnede og validerte prosedyrer, herunder tiltak for å unngå risiko for kontaminering og vekst av mikrober.

6.5. Merking

1. Alle beholdere skal på alle stadier være merket med relevante identitetsopplysninger. Dersom det ikke finnes et validert IT-basert system for statuskontroll, skal merkingen klart skille mellom frigitte og ikke-frigitte enheter med blod og blodkomponenter.
2. Merkingssystemet for det tappede blodet, blodkomponenter på mellomstadiet og ferdige blodkomponenter og prøver skal entydig identifisere typen innhold og oppfylle merkings- og sporbarhetskravene omhandlet i § 3-1 og § 3-2 i forskriften. Etiketten for en ferdig blodkomponent skal oppfylle kravene i § 3-12 annet ledd i forskriften.
3. For autologt blod og autologe blodkomponenter skal etiketten også overholde § 3-12 og tilleggskravene for autologe tappinger i vedlegg II i forskriften.

6.6. Frigivelse av blod og blodkomponenter

1. Det skal være et sikkert system som hindrer at hver blodenhhet eller blodkomponent frigis før alle

obligatoriske krav omhandlet i denne forskriften er oppfylt. Hver blodbank skal kunne påvise at hver blodenheter eller blodkomponent er formelt frigitt av en autorisert person. Registre skal før hver blodkomponent frigis, dokumentere at alle aktuelle erklæringskjemaer, relevante journaler og testresultater oppfyller alle kriterier for godkjenning.

2. Før frigivelse skal blod og blodkomponenter holdes administrativt og fysisk atskilt fra frigitt(e) blod og blodkomponenter. I mangel av et validert IT-basert system for statuskontroll skal etiketten på en blodenheter eller blodkomponent identifisere frigivelsesstatus i samsvar med punkt 6.5.1.
3. Dersom den endelige komponenten ikke blir frigitt på grunn av bekreftet positivt resultat av en infeksjonstest, skal det i samsvar med kravene i punkt 6.3.2 og 6.3.3 utføres en kontroll for å sikre at andre komponenter fra samme tapping og komponenter tilberedt fra tidligere tappinger fra samme blodgiver identifiseres. Blodgiverregisteret skal ajourføres umiddelbart.

7. *Oppbevaring og distribusjon*

1. Blodbankens kvalitetsstyringssystem skal for blod og blodkomponenter beregnet på framstilling av legemidler sikre at oppbevarings- og distribusjonskravene er i samsvar med § 3–12 og vedlegg III i forskriften.
2. Prosedyrer for oppbevaring og distribusjon skal valideres for å sikre kvaliteten til blod og blodkomponenter under hele oppbevaringsperioden og utelukke forveksling av blodkomponenter. Alle transport- og oppbevaringsaktiviteter, herunder mottak og distribusjon, skal defineres ved skriftlige prosedyrer og spesifikasjoner.
3. Autologt blod og autologe blodkomponenter samt blodkomponenter tappet og tilberedt for bestemte formål skal oppbevares atskilt.
4. Det skal føres hensiktsmessige fortegninger over lagerinnhold og distribusjon.
5. Emballasjen skal beskytte blodets og blodkomponentene mot skade og sikre at oppbevaringstemperaturen under distribusjon og transport opprettholdes.
6. Tilbakelevering av blod og blodkomponenter til lager for senere utlevering skal godtas bare dersom alle kvalitetskrav og prosedyrer fastsatt av blodbanken for å sikre blodkomponentenes integritet er oppfylt.

8. *Kontraktshåndtering*

Oppgaver som utføres eksternt, skal defineres i en egen skriftlig kontrakt.

9. *Manglende samsvar*

9.1. Avvik

Blodkomponenter som avviker fra standardene fastsatt i vedlegg II i forskriften, skal frigis for overføring bare under særlige omstendigheter og etter skriftlig avtale med ordinerende lege og blodbankens lege.

9.2. Klager

Alle klager og andre opplysninger, herunder alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser, som kan tyde på at det er utlevert blodkomponenter med feil, skal dokumenteres og omhyggelig etterforskes med sikte på å fastslå årsakene til feilen. Om nødvendig skal blodkomponentene tilbakekalles, og det skal iverksettes korrigerende tiltak for å hindre gjentakelse. Det skal finnes prosedyrer for å sikre at vedkommende myndigheter underrettes om alvorlige bivirkninger eller alvorlige uønskede hendelser i samsvar med forskriftsmessige krav.

9.3. Tilbakekalling

1. Blodbanken skal ha personale med myndighet til å vurdere behovet for tilbakekalling av blod og blodkomponenter og til å iverksette og samordne nødvendige tiltak.
2. Det skal finnes en effektiv prosedyre for tilbakekalling, herunder en beskrivelse av ansvarsforhold og tiltak som skal treffes. Den skal omfatte underretning til vedkommende myndighet.
3. Det skal innen forhåndsfastsatte frister treffes tiltak som omfatter sporing av alle relevante blodkomponenter og, dersom det er relevant, tilbakesporing. Formålet med etterforskningen er å identifisere enhver blodgiver som kan ha bidratt til å forårsake transfusjonsreaksjonen, og å tilbakekalle alle eksisterende blodkomponenter fra vedkommende giver samt underrette mottakere av komponenter tappet fra samme giver om den eventuelle risikoen.

9.4. Korrigerende og forebyggende tiltak

1. Det skal finnes et system for å sikre at det treffes korrigerende og forebyggende tiltak dersom det for blodkomponenter foreligger manglende samsvar og kvalitetsproblemer.
2. Data skal rutinemessig analyseres for å identifisere kvalitetsproblemer som kan kreve korrigerende tiltak, eller identifisere ugunstige tendenser som kan kreve forebyggende tiltak.
3. Alle feil og uhell skal dokumenteres og etterforskes for å identifisere systemproblemer slik at de kan korrigeres.

10. *Egeninspeksjon, internrevisjon og forbedringer*

1. Det skal finnes system for egeninspeksjon og internrevisjoner for alle deler av virksomheten, slik at samsvaret med standardene fastsatt i dette vedlegg kan kontrolleres. Disse kontrollene skal utføres

- regelmessig av opplærte og kompetente personer på en uavhengig måte i samsvar med godkjente prosedyrer.
2. Alle resultater skal dokumenteres og hensiktsmessige korrigerende tiltak skal treffes til rett tid og på en effektiv måte.

II Ikraftsetting

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

Merknadene til enkelte av bestemmelsene i forskriften

Merknadene er en veiledning for å utdype innholdet i enkelte av bestemmelsene i forskriften. Merknadene er i seg selv ikke rettslig bindende. Forskriften og merknadene bør leses i sammenheng for å få en best mulig forståelse av forskriftens bestemmelser.

Direktiv 2002/98/EF av 27. januar 2003 om fastsetting av standarder for kvaliteten og sikkerheten ved tapping, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av humant blod og blodkomponenter og om endring av direktiv 2001/83/EF ble innlemmet i EØS-avtalen 9. juli 2004. For å oppfylle de samlede kravene i direktivet ble blodforskriften fastsatt 4. februar 2005 med ikrafttreden 8. februar 2005 (forskrift 4. februar 2005 nr. 80 om tapping, testing, prosessering, oppbevaring og distribusjon av humant blod og blodkomponenter og behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre). Forskriften er i tillegg hjemlet i syv helselover og i EUs gjennomføringsdirektiv direktiv 2004/33/EF av 22. mars 2004 som ble innlemmet i EØS-avtalen 11. mars 2005.

Direktivene er supplert ved direktiv 2005/61/EF av 30. september 2005 med hensyn til krav til sporbarhet og et nasjonalt system for melding om alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser og direktiv 2005/62/EF av samme dato med hensyn til fellesskapsstandarder og – spesifikasjoner til et kvalitetsstyringssystem i blodbanker. Direktivene ble innlemmet i EØS-avtalen 7. juli 2006.

Det vises for øvrig til Veileder for transfusjonstjenesten i Norge, 5. utgave utgitt av Sosial- og helsedirektoratet (IS-1414, november 2006) som erstatter forrige utgave av veilederen (IS-1184, juni 2004). I merknadene til § 3–8 Utvelgelse av blodgivere og vedlegg I i forskriften, går det fram at forskriften på enkelte punkter er strengere enn direktiv 2004/33/EF og vedlegg III til dette direktivet. Utover det som er anført her, er det forskriftens bestemmelser med vedlegg som er rettslig bindende. Helsemyndighetene vil fortsatt arbeide med å få til samsvar mellom innholdet i forskriften og Veilederen for transfusjonstjenesten i Norge.

Videre vises det til Retningslinjer for GMP (god tilvirkningspraksis) i blodbanker som forvaltes av Statens legemiddelverk (utgitt av Statens helsetilsyn i 1996). Disse retningslinjene er i hovedsak, med ikrafttreden av endret forskrift 1. januar 2007, erstattet med vedlegg VI – Standarder og spesifikasjoner til et kvalitetsstyringssystem i blodbanker og merknader til enkelte av forskriftens bestemmelser.

Til kapittel 1. Innledende bestemmelser

Til § 1–2 Virkeområde

Til første ledd

Forskriften gjelder for tapping, testing mv. av humant blod og blodkomponenter uansett om anvendelsesformålet er transfusjon eller tilvirkning av legemidler. Den gjelder ikke for alminnelig blodprøvetaking eller for tapping av blod i undervisningsøyemed. Eksempel på andre anvendelsesformål som er omfattet av forskriften er blodkomponenter som brukes som reagens i ulike tester. Forskriften gjelder også blod som er tappet i blodbank, selv om formålet er teknisk bruk. Forskriftens bestemmelser er ikke til hinder for at utdatert blod eller blod som ikke lenger kan anvendes til transfusjon fordi det ikke oppfyller kvalitetskravene, kan brukes til tekniske formål, som for eksempel agarskåler.

Forskriften etablerer et nasjonalt register, hemovigilanssystem, og beskriver formål og melding til dette registeret. Se også merknader til § 3–3. Forskriften er utvidet til å omfatte alle trinn i prosessen helt frem til blodet er gitt og mottatt, dvs. også utlevering.

Til tredje ledd

Transfusjonsenheter atskiller seg fra blodbanker ved at de ikke tapper, men bare utleverer blod og blodkomponenter mottatt fra blodbanker. Transfusjonsenheter skal ikke utføre annen blodtypeserologisk testing enn det som er nødvendig for transfusjon til de pasientene som ligger i sykehus knyttet til transfusjonsenheten. Se for øvrig definisjonene i forskriften § 1–4 nr. 8 og 43.

Til fjerde ledd

Forskriften gjelder ikke blodstamceller, uansett om disse er samlet inn fra perifert blod, navlestrengsblod eller beinmarg. For øvrig vises det til forskrift 7. april 2006 nr. 391 om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av celler og vev.

Til § 1–3 Forholdet til annet regelverk

Dersom blodkomponentene (se definisjonen i § 1–4 første ledd nr. 9) inngår som råvarer i produksjon av legemidler, gjelder kravene som legemiddelovgivningen stiller til tilvirkning av legemidler.

Blodbanker omfattes av biobanklovens regler om diagnostiske biobanker og behandlingsbiobanker. Å gi blod anses for være helsehjelp etter helsepersonelloven § 3 tredje ledd og pasientrettighetsloven § 1–3 bokstav c. Samtykke til helsehjelp etter pasientrettighetsloven § 4–1 og § 4–2 omfatter også innhenting, oppbevaring og behandling av humant biologisk materiale, herunder bruk av materiale til forebygging, kvalitetskontroll og metodeutvikling. Det vises til biobankloven § 11 første ledd. Dersom materiale i blodbanken skal benyttes til forskning, må reglene om forskningsbiobanker følges. Forskning på materiale innhentet i forbindelse med diagnostikk og behandling vil som hovedregel kreve frivillig, uttrykkelig og informert samtykke fra giveren (biobankloven § 12) og melding til departementet om opprettelse av forskningsbiobank (biobankloven § 4). Dersom det er mulig eller svært vanskelig å innhente nytt samtykke, kan departementet etter søknad og vurdering fra regional komité for medisinsk forskningsetikk gjøre unntak fra dette (biobankloven § 13). Departementets myndighet etter biobankloven § 4 og § 13 er delegert til Sosial- og helsedirektoratet.

Til § 1–5 Frivillig og vederlagsfri blodgivning

Til første ledd

Blodgivning skal være vederlagsfri for å sørge for at blodgivere ikke gir blod ut fra økonomiske motiver. Utdeling av håndklær, sekker eller liknende effekter med ubetydelig verdi, samt refusjon av reiseutgifter, anses ikke for å være vederlag i denne sammenheng.

Til annet ledd

Med samtykke fra blodgiver menes en frivillig, uttrykkelig og informert erklæring fra den registrerte om at han eller hun ønsker å gi blod og godtar behandling av helseopplysninger om seg selv, jf. helseregisterloven § 2 nr. 11. Blodforskriften § 3–8 og § 4–4 stiller krav til den informasjon blodbankene skal gi blodgiver, og den informasjon blodbankene skal innhente fra blodgiver. Denne informasjon skal gis i forkant av at samtykket innhentes. Bare samtykkekompetente pasienter, jf. pasientrettighetsloven kapittel 4, kan samtykke til blodgivning. Det skriftlige samtykket skal innhentes i forbindelse med innhenting av opplysninger etter § 3–8.

Blodbankene skal etter forskriften kapittel 4 føre register over blodgivere, og registeret vil inneholde helseopplysninger om disse. Blodbankene kan ikke tappe blod med mindre opplysningene i forskriften § 4–5 er registrert i blodgiverregisteret. Registeret skal inkludere personer som ønsker å gi blod, men som utelukkes ifølge utvelgelseskriteriene. Samtidig er det et krav at blodbankene må innhente samtykke fra alle som registreres i registeret. Det bør derfor etableres rutiner for å sikre at man gir informasjon om blodgivning og innhenter samtykke før det tappes blod fra pasienten. Personer som ikke samtykker til å avgi opplysninger til registeret, kan ikke gi blod.

Til kapittel 2. Godkjenning og organisering

Til § 2–1 Krav om godkjenning av blodbanker, vilkår, tilbakekalling mv.

For blodbanker vil kravet om godkjenning i utgangspunktet erstatte dagens tilvirkertilatelser fra Statens legemiddelverk. For de blodbanker som også driver med tilvirkning av legemidler, gjelder fortsatt ordningen med tilvirkertilatelse fra Statens legemiddelverk i tillegg til godkjenning fra Sosial- og helsedirektoratet.

Med begrepet klargjøring menes prosedyrer knyttet til aktiviteter etter at blod er prosessert i ulike blodkomponenter, men før de ulike blodkomponentene er frigitt til bruk.

Til § 2–2 Ansvar i blodbanker

Til første ledd

Ansvar for blodbanker er i bestemmelsen lagt dels til blodbankens eier og dels til blodbankens leder. Det vises blant annet til at det er eier som rettssubjekt som skal søke om, samt stå ansvarlig overfor Sosial- og helsedirektoratet når det gjelder godkjenningen. Med eier menes her helseforetak eller annet rettssubjekt hvori den enkelte blodbank inngår. Videre vises det til at det er blodbankens eier som plikter å sørge for at blodbankens leder til enhver tid har tilstrekkelig kompetanse.

Til tredje ledd

Det stilles krav til høyere utdanning innen medisin eller biologi og minst to års praksis fra relevant fagområde etter avsluttet utdanning. Med høyere utdanning menes utdanning ut over videregående skole.

Kravet til høyere utdanning er et minimumskrav. I forhold til blodbanker som i stor grad er integrert i sykehusenes medisinske virksomhet i transfusjonssammenheng og/eller innenfor laboratoriediagnostikk kan det være naturlig at blodbankens leder er medisinsk faglig utdannet.

Til § 2–4 Internkontroll

Henvisningene er ikke uttømmende i forhold til annet relevant regelverk, men er ment som et hjelpemiddel for å lette bruken av § 2–4 og vedlegg VI.

Blodbankene og transfusjonsenheterne er en del av helsetjenesten og skal etablere internkontroll og slik sørge for at virksomhet og tjenester planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av lover og forskrifter. Blodforskriftens bestemmelser er eksempler på slike krav. Den generelle plikten til internkontroll i helsetjenesten framgår av lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn i helsetjenesten § 3 og forskrift 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i sosial- og helsetjenesten. Krav om internkontroll for blodgiverregistre framgår av helseregisterloven § 17.

Ledelsen har ansvar for å følge opp at internkontrollen fungerer hensiktsmessig. Dette innebærer for eksempel oppfølging av avvikssystemet, internrevisjon, egeninspeksjon og ledelsens gjennomgang av internkontrollens effektivitet.

Bloddirektivet setter krav til at blodbanker skal ha kvalitetsstyringssystem som bygger på prinsippene om god praksis. Krav om kvalitetsstyringssystem anses ivaretatt gjennom kravet til faglig forsvarlige helsetjenester og kravet til internkontrollsystem som forskriften bygger på og vedlegg VI. Internkontroll er således det kvalitetsstyringssystem som ivaretar myndighetenes krav.

Til § 2–5 Utarbeiding og oppbevaring av årsrapport for blodbanker

Til pkt. 1

Det skal framgå hvor mange aktive blodgivere som er registrert i blodgiverregisteret. Med aktiv blodgiver menes en blodgiver som har gitt blod i siste kalenderår. Det kan også være hensiktsmessig for blodbankene å ha oversikt over givere som er registrert, men som ikke har gitt blod siste kalenderår (passive givere).

Til pkt. 2 og 4

Samlet antall tappinger omfatter vellykkete tappinger og mislykkete tappinger enten på grunn av feilstikk eller av andre årsaker.

Til pkt. 5

Antall blodtappinger som førte til prosessering av blodkomponenter.

Antall vellykkete blodtappinger som ikke førte til prosessering av blodkomponenter.

Antall erytrocyttkonsentrater

- produsert
- transfundert
- solgt til andre blodbanker/transfusjonsenheter
- kassert på grunn av kvalitetsfeil
- kassert på grunn av utdatering.

Antall trombocyttkonsentrater

- produsert
- transfundert
- solgt til andre blodbanker/transfusjonsenheter
- kassert på grunn av kvalitetsfeil
- kassert på grunn av utdatering.

Antall plasmaenheter

- produsert
- transfundert som karanteneplasma
- transfundert etter patogeninaktivering i blodbanken
- levert til fraksjonering
- kassert på grunn av kvalitetsfeil.

Til kapittel 3. Sporbarhet, hemovigilans, kvalitet og sikkerhet for blod og blodkomponenter

Til § 3–1 Krav til sporbarhet i blodbanker og transfusjonsenheter

Blodbanker og transfusjonsenheter skal bruke et kodeverk som gjør det mulig å oppfylle de krav som stilles til sporbarhet etter bestemmelsen. Blodgiverregisteret er et viktig verktøy for å sikre sporbarhet og lagring av relevant informasjon om blodgiver, blod og blodkomponenter.

Til tredje ledd

I tillegg til å merke produktene med de opplysninger som framgår av § 3–12, bør de også være påtrykt informasjon om at det må brukes transfusjonssett med filter ved transfusjonen.

Punkt 2. Ved bruk av elektronisk blodgiverskjema kan for eksempel sikker identifikasjon skje ved bruk av signatur på elektronisk pad.

Til § 3–2 Dokumentasjon og registrering i pasientjournal

Det vises til helsepersonelloven § 39 og forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal. Med identifikasjon av hver enkelt blodenhet eller blodkomponent menes batchnummer eller annen entydig registrering.

Til § 3–3 Hemovigilanssystemet

Direktiv 2005/61/EF setter krav om at alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser skal meldes og registreres.

Første ledd gir rettsgrunnlag for å etablere et nasjonalt register om alvorlige bivirkninger og alvorlige uønskede hendelser i forbindelse med tapping, testing, prosessering, oppbevaring, distribusjon og transfusjon av blod og blodkomponenter som kan påvirke blodets og blodkomponenters kvalitet og sikkerhet, et hemovigilanssystem. Rettsgrunnlaget for registeret er helseregisterloven § 8 annet ledd, jf. fjerde ledd.

Hemovigilanssystemet er til en viss grad en videreføring av systemet Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin iverksatte i 2003, og hvor det innhentes rapport om hhv. komplikasjoner ved blodtransfusjon og ved tapping av blodgivere fra blodbankene på frivillig basis, og det gis ut fra dette en oppsummering til fagmiljøet.

Hvis hemovigilanssystemet ønskes opprettholdt som i dag ved at også mindre alvorlige bivirkninger meldes, må dette baseres på frivillighet og dokumenteres på særskilte anonyme skjemaer slik at den enkelte ikke kan identifiseres.

Til tredje ledd

Tredje ledd fastslår at Sosial- og helsedirektoratet er databehandlingsansvarlig for hemovigilanssystemet.

*Til § 3–4 Dokumentasjons- og meldeplikt om alvorlige bivirkninger hos mottaker av blod og blodkomponenter**Til annet ledd*

Meldinger om alvorlige bivirkninger skal meldes til hemovigilanssystemet. I praksis innebærer dette at meldingene i dagens blodforskrift om alvorlige bivirkninger som kan tilskrives blod og blodkomponenters kvalitet og sikkerhet, ikke skal sendes Helsetilsynet i fylket, men til det nyopprettede hemovigilanssystem i regi av Sosial- og helsedirektoratet.

Meldeplikten til Helsetilsynet i fylket etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3, om betydelig personskade, eller forhold som kunne ha ført til betydelig personskade som følge av ytelse fra helsetjenesten, skal fortsatt gjelde på blodområdet. Denne meldeplikten er særlig aktuell for alvorlige bivirkninger som ikke naturlig kan tilskrives blod og blodkomponenters kvalitet og sikkerhet.

Til tredje ledd

Med annet rettssubjekt menes i denne bestemmelsen for eksempel private blodbanker.

Til fjerde ledd

Fjerde ledd er tatt med for å synliggjøre at det kan tenkes meldinger til begge systemer. Eksempel på melding til Helsetilsynet i fylket etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 kan være feil som oppstår i forbindelse med administrering av blod gitt til pasienter, som forveksling av blodposer eller forveksling av HB svar som medfører at feil pasient får blodtransfusjon. Det kan også være feil ved selve transfusjonsprosedyren i forhold til bruk av utstyr, som bruk av infusjonssett som ikke er beregnet på transfusjoner, eller at man lar blod gå sammen med andre medikamenter i infusjonssett uten filter.

Når det gjelder melding etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 vises det til rundskriv I-54/2000 om meldeplikt til fylkeslegen om betydelige personskader – spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 – justeringer av meldeordningen.

I tillegg til melding etter spesialisthelsetjenesteloven § 3–3 gjelder også de generelle meldepliktene som for eksempel meldeplikt om pasientskade og nesten-uhell i helsepersonelloven § 38, melding om bivirkninger fra rekvirenter av legemidler, herunder legemidler tilvirket av blod og plasma i henhold til forskrift om legemidler § 11–7, samt bestemmelse om varslingsplikt ved smitte hos blodgiver etter forskrift om meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS- og tuberkuloseregisterforskriften) § 3–7.

*Til § 3–5 Dokumentasjons- og meldeplikt om alvorlige uønskede hendelser som kan påvirke kvaliteten og sikkerheten ved blod og blodkomponenter**Til fjerde ledd*

Det vises til merknadene under § 3–4 som gjelder tilsvarende for alvorlige uønskede hendelser.

Til § 3–6 Årlig rapportering til hemovigilanssystemet

I tillegg til meldeplikten til hemovigilanssystemet innføres det en årlig rapporteringsplikt. Det er blodbankene som skal rapportere, og forskriftens vedlegg IV del D og vedlegg V del C regulerer kravene til slik rapportering.

Til § 3–7 Tilbaketrekking av blod og blodkomponenter

Blodbanken skal ha et internkontrollsystem som sikrer dette. Systemet skal herunder beskrive hvilke tiltak som er truffet med hensyn til andre blodkomponenter, som er distribuert med henblikk på transfusjon eller anvendelse som plasma til fraksjonering.

Til § 3–8 Utvelgelse av blodgivere

Blodbankene skal ved hjelp av spørreskjema fra Sosial- og helsedirektoratet og personlig intervju utført av kvalifisert helsepersonell innhente opplysninger om blodgiver og blodgivers helsetilstand. Opplysningene skal

registreres i blodgiverregister, jf. § 4–5. Det skal etter § 1–5 annet ledd innhentes skriftlig samtykke fra blodgiver til blodgivning og til registrering i registeret, normalt skjer dette ved at blodgiver underskriver på nevnte skjema.

Utelukkelseskriteriene i vedlegg I til § 3–8 i forskriften samsvarer i hovedsak med vedlegg III til direktiv 2004/33/EF (gjennomføringsdirektivet). På enkelte punkter er imidlertid forskriften strengere enn direktivet. Dette er faglig begrunnet og samsvarer med tidligere råd og veiledning på området. Dette gjelder følgende punkter:

1. Etter punkt 2.1 i vedlegg I til forskriften skal alle personer med hepatitt B utelukkes permanent som blodgivere. Direktivet åpner for at personer med hepatitt B som er HBsAg-negative og dokumentert immune, kan gi blod.
2. Etter punkt 2.1 i vedlegg I til forskriften skal personer som har hatt malaria utelukkes permanent. Direktivet krever bare utelukkelse i 3 år (uten symptomer etter behandlingens opphør).
3. Etter punkt 2.1 i vedlegg I til forskriften skal personer som har hatt en ikke-diagnostisert febril sykdom under et opphold i et endemisk område for malaria eller mindre enn seks måneder deretter, utelukkes permanent hvis det ikke foreligger en negativ immunologisk eller molekylær genomisk test. Direktivet krever bare utelukkelse i 3 år etter opphør av symptomer (utelukkelsesperioden kan nedsettes til 4 måneder, hvis det foreligger en negativ immunologisk eller molekylær genomisk test).
4. Etter punkt 2.2.4 i vedlegg I til forskriften utelukkes kvinner fra å gi blod i 12 måneder etter fødsel og i 6 måneder etter svangerskapsavbrudd (unntak kan gjøres av lege). Direktivet krever 6 måneders utelukkelse etter både fødsel og svangerskapsavbrudd.

Når det gjelder geografiske utvelgelseskriterier, vises det til kap. 2 og vedlegg 4 i Veileder for transfusjonstjenesten i Norge, 5. utgave (IS-1414, november 2006) fra Sosial- og helsedirektoratet som avløser 4. utgave (IS-1184, juni 2004). De største endringene gjelder utvelgelseskriterier for blodgivere som fortsatt skal bidra til et høyt beskyttelsesnivå og hindre overføring av smitte. Endringene bygger på at pasientens sikkerhet skal være det viktigste mål samtidig som alle geografiske utelukkelseskriterier skal kunne forsvares ut fra reell smitterisiko. I praksis skjer dette ved at verdens land deles inn i åtte grupper på bakgrunn av epidemiologiske forhold.

Til § 3–9 Testing av blodgiverblod og plasma

I Norge utføres det infeksjonstester ut over de som framgår av forskriften § 3–9. Det vises til kapittel 3 i Veileder for transfusjonstjenesten i Norge, 5. utgave.

Til § 3–11 Innførsel av blod og blodkomponenter

Bestemmelsen regulerer krav til innførsel av blod og blodkomponenter fra et land utenfor EØS-området. Første ledd om sporbarhet er en videreføring av dagens forskrift. Annet ledd om meldinger til hemovigilanssystemet og tredje ledd om kvalitetsstyringssystem er nye.

Til kapittel 4. Informasjon til blodgivere og behandling av opplysninger i blodgiverregister

Til § 4–1 Etablering av blodgiverregister

Å gi blod anses for å være helsehjelp etter helsepersonelloven § 3 tredje ledd og pasientrettighetsloven § 1–3 bokstav c. Dette innebærer blant annet at en blodgiver er å anse som en pasient, og at den som yter helsehjelpen, har plikt til å føre journal for den enkelte pasient etter helsepersonelloven § 39 til § 47 og forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal, og at reglene om taushetsplikt, informasjon, innsynsrett, retting og sletting mv. kommer til anvendelse. Plikten til dokumentasjon (journal) for hver enkelt blodgiver og blodtapping kan i ordinære tilfeller anses å være ivaretatt gjennom registrering i blodgiverregisteret. Dersom det oppstår hendelser ved blodgivning (komplikasjoner ved tapping, sykdommer mv.) som krever dokumentasjon utover dette, må helsepersonellet føre journal i tillegg til de opplysningene som registreres i registeret.

Til § 4–2 Forbud mot bruk

Bestemmelsen forbyr bruk av opplysninger i registeret til visse formål.

Det heter i første ledd at opplysningene i registeret ikke kan anvendes til formål som er uforenelig med formålet til registeret som nevnt i § 4–1, jf. § 1–1. Bestemmelsen følger naturlig av helseregisterloven § 11 tredje ledd. Spørsmålet om bruk av opplysningene er uforenelig med formålet må avgjøres konkret.

I annet ledd følger det at opplysninger om enkeltindivider, som er framkommet ved behandling av helseopplysninger i registeret, ikke kan brukes i forsikringsøyemed, selv om den registrerte samtykker. Forbudet er viktig for å opprettholde folks tillit til registeret. Ved å sette et absolutt forbud mot bruk av opplysningene i forsikringsøyemed unngår man at den registrerte føler seg presset av et forsikringsselskap til å be om innsyn i registeret for å kunne gi opplysninger til selskapet som grunnlag for en forsikringsavtale.

Til § 4–3 Databehandlingsansvarlige og databehandler

Databehandlingsansvarlige kan etter helseregisterloven § 18 utpeke og inngå avtale med databehandler for blodgiverregisteret.

Til § 4–4 Generell informasjon til blodgivere

Til første ledd

Blodbankenes plikt til å informere blodgivere følger også av kravet til å innhente informert samtykke til både blodgivning og registrering av helseopplysninger i blodgiverregister.

Til pkt. 1

Blodgiver skal få opplysningsmateriale om blodets grunnleggende egenskaper, prosedyrene i forbindelse med blodgivning, de komponenter som framstilles på basis av blod- og aferesetappinger, og betydningen av transfusjon for blodmottakere. Til alle blodgivere (både allogene og autologe) skal det videre informeres om årsakene til at det skal foretas utvelgelse basert på klinisk skjønn, årsakene til at blodgiver skal opplyse om helbreds- og sykehistorie, og årsakene til at man tester giverblod. Opplysningsmaterialet skal kunne forstås av den alminnelige befolkning.

Til pkt. 2

Blodbankene skal informere om kravet til at blodgiver samtykker til blodgivning og til registrering av opplysningene i blodgiverregister.

Til pkt. 3

Blodbankene skal gi opplysninger om utvelgelseskriteriene som følger av forskriften § 3–8 og vedlegg I, samt om bakgrunnen for disse. Disse kriteriene er gitt for å sikre at blodgiver ikke utsettes for helserisiko i forbindelse med blodgivning. Videre skal kriteriene sikre at det blod som gis for allogene transfusjoner, er av god kvalitet slik at ikke blodmottaker utsettes for helserisiko. Kriteriene kan innebære at personer tidsbegrenset eller livet ut ikke kan gi blod eller blodkomponenter, fordi det kunne innebære en risiko for blodgiveren eller blodmottakeren.

Til pkt. 4

Opplysninger om blodgiver, blodgivers helsetilstand og opplysninger om blodet skal registreres i blodgiverregister, jf. forskriftens kapittel 4. Dette er et personidentifiserbart register som blodgiver må gi sitt samtykke til samtidig som blodgiver samtykker i å gi blod. Blodbankene skal informere om at registeret er i tråd med kravet til informasjonsplikt til den registrerte i helseregisterloven § 23, herunder om formålet med behandlingen av helseopplysningene, og om blodgivers rettigheter som registrert, som for eksempel rett til å kreve innsyn.

Til pkt. 5

Blodgivere skal informeres om at de har mulighet til å skifte mening om blodgivning før de går videre i prosessen, og at de har mulighet for å trekke seg eller avstå fra å gi blod på et hvilket som helst tidspunkt i prosessen, uten at de behøver å føle forlegenhet eller ubehag ved det.

Til pkt. 7

Dersom testresultater avslører markører for virus som for eksempel hiv, HBV, HCV og andre relevante mikrobiologiske agenser som kan overføres gjennom blodet, vil det medføre at blodgiveren utelukkes, og at den tapede enheten destrueres.

Til annet ledd

Autolog blodgivning innebærer at det tappes blod som bare skal anvendes til blodgiver selv, jf. § 1–4 nr. 5. Det skal informeres om at i enkelte tilfeller vil autolog blodgivning ikke kunne anvendes, når den kan innebære en helserisiko for den berørte, enten som blodgiver eller som autolog mottaker av blod eller blodkomponenter.

Til § 4–5 Registrering av opplysninger i blodgiverregister

Etter forskriften § 3–8 skal blodbankene gjennom spørreskjema og personlig intervju med kvalifisert personell innhente opplysninger fra blodgiver. Opplysningene lagres i blodgiverregisteret. Det skal etter § 1–5 annet ledd innhentes skriftlig samtykke fra blodgiver til blodgivning og til registrering i registeret. Normalt skjer dette ved at blodgiver underskriver på nevnte skjema.

Til § 4–6 Behandling av helseopplysninger i blodgiverregistre

Etter helseregisterloven § 36 gjelder personopplysningsloven med forskrifter som utfyllende bestemmelser. Personopplysninger som helt eller delvis behandles med elektroniske hjelpemidler, reguleres av forskrift 15. desember 2000 nr. 1265 om behandling av personopplysninger § 2–1 til § 2–16.

Til § 4–9 Oppbevaring av helseopplysninger, retting, sletting og sperring av opplysninger

Opplysninger i registeret skal etter direktiv 2002/98/EF artikkel 13 oppbevares i minst 15 år. For å sikre full sporbarhet må man imidlertid etter direktivets artikkel 14 oppbevare opplysningene i minst 30 år.

I enkelte tilfeller kan blodgivere/de registrerte i medhold av helseregisterloven § 26 kreve retting av helseopplysninger i registeret, eller kreve opplysninger i registeret sperret eller slettet, jf. helseregisterloven § 28. Dersom opplysninger slettes fra registeret, må blod og blodkomponenter samtidig fjernes fra blodbanken slik at systemet for sporbarhet sikres. Hensynet til sporbarhet går foran pasienthensynet i saker der den registrerte krever sletting av opplysninger i registeret som knyttes til blod som er brukt. Den registrerte kan her ikke kreve opplysningene slettet eller sperret.

*Til kapittel 5. Avsluttende bestemmelser***Til § 5–1 Tilsyn**

I følge lov om statlig tilsyn § 3 annet ledd skal Statens helsetilsyn påse at alle som yter helsetjenester har etablert internkontrollsystem og fører kontroll med sin egen virksomhet på en slik måte at det kan forebygge svikt i helsetjenesten. Dette innebærer at Statens helsetilsyn skal føre tilsyn med blod til transfusjon.

Etter legemiddeloven med forskrifter er det Statens legemiddelverk som skal føre tilsyn med blod til legemidler. I praksis vet man ikke i forkant om blodet skal gå til transfusjon eller til legemidler, og ofte brukes blodet til begge formål. Dette innebærer at det er to tilsynsmyndigheter som har overlappende tilsyn. Det forutsettes at Statens helsetilsyn og Statens legemiddelverk samarbeider nært om tilsynet med denne virksomheten, og at de gjensidig holder hverandre orientert om relevante forhold. Kopi av tilsynsrapportene sendes til Sosial- og helsedirektoratet, som er godkjenningsmyndighet for blodbanker.

Datatilsynet fører tilsyn med behandlingen av person- og helseopplysninger i blodbankene jf. helseregisterloven § 31.

Til § 5–6 Endringer

Forskriften er hjemlet i alt syv lover. Bestemmelsen må tolkes på bakgrunn av dette, slik at departementet har myndighet til å endre forskriften på de områder der myndighet i hjemmellovene er lagt til departementet eller delegert departementet i denne forskrift. Dette innebærer at endringer i bestemmelser som er hjemlet i smittevernloven § 2–3 fjerde ledd og helseregisterloven § 7 annet ledd som legger myndighet til Kongen i statsråd, ikke kan gjøres av departementet.

1. des. Nr. 1578 2006**Forskrift om satser for gebyr for jakt-, fangst- og fiskekort m.m. på Svalbard.**

Fastsatt av Miljøverndepartementet 1. desember 2006 med hjemmel i lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (svalbardmiljøloven) § 32 andre ledd, jf. forskrift 24. juni 2002 nr. 712 om høsting på Svalbard § 35. Kunngjort 29. desember 2006.

§ 1. Gebyr for jaktkort

For jakt på småvilt settes gebyret til NOK 200 pr. sesong. Personer under 18 år skal ikke betale gebyr for kort for jakt på småvilt.

§ 2. Gebyr for fiskekort

For fiske med garn settes gebyret til NOK 150 pr. sesong. Det skal ikke betales gebyr for fiskekort for fiske med håndredskap.

§ 3. Gebyr for fangstkort

For fangst og jakt på rev settes gebyret til NOK 200 pr. sesong. Personer under 18 år skal ikke betale gebyr for kort for jakt og fangst på rev.

§ 4. Gebyr for tillatelse til felling av svalbardrein

Den som får tildelt fellingstillatelse for svalbardrein skal betale gebyr. Gebyret settes til NOK 100 pr. årskalv, NOK 300 pr. simle/ungdyr og NOK 300 pr. fritt dyr.

§ 5. Unntak for fangstfolk

Fangstfolk med jakt og fangst som hovednæring skal ikke betale gebyr for jakt-, fangst- og fiskekort og fangstmannskvotepå svalbardrein.

§ 6. Gebyr for teoretisk eksamen ved avleggelse av jegerprøve

Den som vil avlegge jegerprøven på Svalbard skal betale et gebyr ved avleggelse av teoretisk eksamen. Gebyret settes til NOK 250. Den som ikke består skriftlig eksamen, kan gå opp til fornyet prøve en gang uten ekstra gebyr.

§ 7. Endring

Direktoratet for naturforvaltning kan endre satsene for gebyr i denne forskrift.

§ 8. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

19. des. Nr. 1579 2006**Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom.**

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–6 tredje ledd og § 22–2 andre ledd. Kunngjort 29. desember 2006.

Kapittel I. Regler

§ 1. Trygden yter stønad til dekning av utgifter til følgende former for undersøkelse og behandling som utføres av tannlege ved tannsykdommer, munnsykdommer og kjevesykdommer:

- 1 Operative inngrep
- 2 Behandling av sykdommer i munnens og kjevens bløtdeler
- 3 Periodontittbehandling
- 4 Taking av prøver til laboratorieundersøkelser (mikrobiologi, patologi, biokjemi, hematologi)
- 5 Røntgenundersøkelser
- 6 Undersøkelse og behandling av temporomandibulær dysfunksjon ved hjelp av bittskinne
- 7 Nødvendig tannbehandling hos medlem med sjelden medisinsk tilstand
- 8 Kjeveortopedisk behandling
- 9 Behandling som følge av ganespalte
- 10 Behandling av traumatiske tannskader hos medlem som lider av epilepsi, cerebral parese og andre lignende tilstander
- 11 Omfattende behandling hos medlem med sjelden medisinsk tilstand
- 12 Behandling i forbindelse med kreft i munnhulen
- 13 Infeksjonsforebyggende behandling
- 14 Rehabilitering av tannsett med protetisk behandling som følge av tap av tenner på grunn av marginal periodontitt.

§ 2. Arbeids- og velferdsdirektoratets tilsagn om stønad til behandling som nevnt i § 1 nr. 8–14 må innhentes før behandlingen igangsettes. Selv om forhåndstilsagn ikke er innhentet, kan det likevel gis stønad dersom det er klart at tilsagn vil bli gitt.

§ 3. Det ytes bare stønad hvis undersøkelsen eller behandlingen er utført av tannlege som har rett til å utøve tannlegevirksomhet i medhold av lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven).

Utgifter til kjeveortopedisk behandling dekkes bare hvis behandlingen er utført av tannlege som er spesialist i kjeveortopedi, eller av annen tannlege under veiledning av slik spesialist. Det må foreligge henvisning fra tannlege eller tannpleier. Dersom oppgaver delegeres annet personell, jf. helsepersonelloven § 4 og § 5, forutsettes det at arbeidsoppgaver utføres under kjeveortopedens ansvar og overoppsyn. Det forutsetter kjeveortopedens tilstedeværelse og fulle oppmerksomhet.

Utgifter til implantatforankret tannprotetisk behandling dekkes bare hvis den kirurgiske innsettingen av odontologiske implantater er utført av spesialist i oral kirurgi og oral medisin, spesialist i kjevekirurgi og munnhulesykdommer eller spesialist i periodonti. Den protetiske behandlingen må være utført av spesialist i protetik og bittfysiologi eller av tannlege som har gjennomført Den norske tannlegeforenings kurs i implantatprotetik eller kan dokumentere tilsvarende kvalifikasjoner. Sosial- og helsedirektoratet godkjenner tannlege som kan dokumentere slike kvalifikasjoner.

Utgifter til kjeve- og ansiktsradiologiske undersøkelser ved bruk av CT/MR dekkes bare hvis undersøkelsene er utført av spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi.

§ 4. Utgifter til undersøkelse og behandling som nevnt i § 1 nr. 1–7 dekkes etter Kapittel II. 1. Takster for ubetinget pliktmessige ytelser.

Utgifter til undersøkelse og behandling som nevnt i § 1 nr. 8–14 dekkes etter Kapittel II. 2. Takster for betinget pliktmessige ytelser (jf. takstene 1101–1107).

Utgifter til undersøkelse av kjeveortoped som har til hensikt å vurdere behov for kjeveortopedisk behandling dekkes etter Kapittel II. 1. Utgifter til undersøkelse og behandling som nevnt i § 1 nr. 7–9 og 11 utført i helseforetak dekkes etter Kapittel II Takster.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gir nærmere retningslinjer om hvilke sjeldne medisinske tilstander som omfattes av ordningen under § 1 nr. 7 og nr. 11.

Trygden yter stønad til full dekning av utgifter til tannlegehjelp for yrkesskade (sykdom) som omfattes av folketrygdloven kapittel 13. Utgifter ut over de honorartakster som er fastsatt av departementet dekkes ikke.

§ 5. Ved krav om stønad til tannlegehjelp skal medlemmet legge fram spesifisert og kvittert regning fra tannlegen. Regningen må foruten diagnose, takstnummer og dato for de utførte behandlingene, inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å avgjøre stønadskravet. Tannlegen skal utstede regning som nevnt i første ledd på blankett fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

§ 6. Arbeids- og velferdsetaten kan inngå avtale med tannlege om direkte oppgjør med trygden. Stønaden utbetales da direkte til tannlegen, som ikke kan kreve av medlemmet den delen av honoraret som trygden dekker.

§ 7. Hvis et medlem ikke kan møte frem på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for tannlegen etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) § 5–1 tredje og fjerde ledd.

Det ytes reisetillegg etter reglene og takstene i Kapittel II. 1. F. Reisetillegg

Reisetillegg og skyssgodtgjørelse for tannlegen, utbetales direkte til tannlegen mot innsending av spesifisert

regning.

Kapittel II. Takster

Det ytes stønad til undersøkelse og behandling som faller inn under § 1 nr. 1–7 etter takstene i pkt. 1 Takster for ubetinget pliktmessige ytelser bokstav A–F i denne forskriften. Det ytes stønad til behandling som faller inn under § 1 nr. 8–13 etter Generelle regler og takster for offentlig stønad til tannbehandling, fastsatt av departementet, jf. takstene 1101–1106 i pkt. 2 Takster for betinget pliktmessige ytelser i denne forskriften. Det ytes stønad til behandling som faller inn under § 1 pkt. 14 etter takst 1107 i denne forskriften (betinget pliktmessig ytelse).

1. Takster for ubetinget pliktmessige ytelser

A. Generelle tjenester

Takst	Tekst	Honorar	Refusjon	Egenandel
1	Undersøkelse hos allmennpraktiserende tannlege	280,–	175,–	105,–
2	Undersøkelse hos tannlegespesialist	465,–	280,–	185,–
3a	Enkel etterkontroll etter kirurgiske inngrep, periodontal behandling og oralmedisinske undersøkelser	170,–	105,–	65,–
3b	Omfattende etterkontroll etter kirurgiske inngrep og oralmedisinske undersøkelser	330,–	200,–	130,–
4	Lokal og regional anestesi	90,–	60,–	30,–
5	Omfattende undersøkelse	860,–	860,–	0,–
6	Rapportering til Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer	315,–	315,–	0,–

Merknad til A. Generelle tjenester:

Det ytes stønad til undersøkelse etter takstene 1 eller 2 når undersøkelsen har sammenheng med behandling som refunderes etter takstene 603–704 og 1107. Stønad ytes kun en gang i forbindelse med en behandlingsserie. Takstene omfatter også planlegging av behandling. Det ytes også stønad til undersøkelse av tannlegespesialist etter takst 2 når undersøkelsen har til hensikt å vurdere behov for behandling som refunderes etter takstene i denne forskriften uavhengig om behandlingen iverksettes eller ikke.

Det ytes stønad etter takst 5 slik som forundersøkelser ved kjeveortopedisk behandling under takst 1101a, i tilfeller det skal planlegges og gjennomføres omfattende behandlinger og hvor det søkes trygden om stønad til behandling som omfatter implantatforankret protetisk behandling. Takst 5 kan også benyttes av tannlegespesialist som får henvist pasient for utredning, diagnostikk og rådgivning om behandlingsplan for behandling som det vil kunne ytes stønad til. Taksten kan utløses selv om det ikke igangsettes behandling. Takst 5 kan ikke kombineres med takst 2.

Takstene 1–4 dekkes fullt ut (honorartakst) for medlem som omfattes av § 1 pkt. 8 takst 1101a og som er henvist til kjeveortopedisk behandling og/eller henvist til undersøkelse og utredning for ortognatisk kirurgi.

Det ytes stønad til inntil to nødvendige etterkontroller etter takst 3a når etterkontrollen har sammenheng med behandling som refunderes etter takstene 603–617, 701a–704 og 913. Taksten er basert på et tidsforbruk på inntil 10 minutter.

Det ytes stønad til inntil fire nødvendige etterkontroller etter takst 3b når etterkontrollen har sammenheng med behandling som refunderes etter takstene 603–617, 702–704 og 913. Taksten er basert på et tidsforbruk på mer enn 10 minutter.

Takst 3a og 3b kan ikke kombineres med takst 705.

Det ytes stønad til lokal og regional anestesi i forbindelse med behandling som refunderes etter takstene 603–704, 913 og 1107.

Utgifter til anestesi ved pensling, inndrypping eller frysing dekkes ikke. Det ytes stønad etter takst 6 ved utfylling og innsending av skjema «Rapportering av uønskede reaksjoner/bivirkninger hos pasienter i forbindelse med odontologiske materialer», utarbeidet av Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer.

Når undersøkelse i forbindelse med akutte situasjoner finner sted mellom klokken 1800 og klokken 0800 eller når reisen begynner før klokken 0700, og likeså når undersøkelsen finner sted i tiden fra klokken 1400 dager før søn- og helligdager til klokken 0800 følgende arbeidsdag, samt på offisielle høytidsdager, kan stønad etter takstene 1, 2 og 4 gis med 75 prosent tillegg. Takstene uten tillegg skal likevel brukes når tannlegen forlenger eller henlegger den vanlige kontorpraksis til etter klokken 1800, eller undersøkelsen finner sted i tannlegens kontortid på søn- og helligdager.

B. Kirurgisk behandling

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Honorar</i>	<i>Refusjon</i>	<i>Egenandel</i>
603	Biopsi/eksisjon	560,-	340,-	220,-
604	Incisjon av absess	560,-	340,-	220,-
605	Fjerning av retinert tann/dyptliggende rot	1.125,-	680,-	445,-
606a	Apicectomi av en rot	1.125,-	680,-	445,-
606b	Apicectomi av en rot – komplisert tilfelle	1.410,-	845,-	565,-
606c	Tillegg for rottylling ved apicectomi av en rot	340,-	205,-	135,-
607	Cystostomi/eksplorasjon	1.125,-	680,-	445,-
608	Plastisk operasjon av leppebånd/tungebånd	1.125,-	680,-	445,-
609	Operativ fjerning av spyttstein	1.125,-	680,-	445,-
610a	Apicectomi av flere røtter på samme tann	1.860,-	1.115,-	745,-
610b	Tillegg for rottylling, pr. rot ved apicectomi av tann med flere røtter	340,-	205,-	135,-
611	Plastisk operasjon for lukking av åpning til antrum	1.690,-	1.015,-	675,-
612	Operative inngrep med bred åpning til antrum	1.690,-	1.015,-	675,-
613	Cystectomi	1.690,-	1.015,-	675,-
614	Blottleggelse av retinert tann med/uten feste	1.690,-	1.015,-	675,-
615	Autotransplantasjon av tann	2.000,-	1.200,-	800,-
616a	Bløtvevsplastikk	1.125,-	680,-	445,-
616b	Rekonstruksjon med benvolumsøkning av kjevekam med bentransplantasjon mv.	2.750,-	1.650,-	1.100,-
617	Behandling av kjevebrudd	3.060,-	1.835,-	1.225,-

Merknad til B. Kirurgisk behandling:

Takstene omfatter eventuell bruk av prefabrikata.

Takst 603 kan også brukes ved kirurgisk behandling av bløtvevsskader eller ved eksisjon av hard- eller bløtvevsutvekster hvor det ikke er indikasjon for biopsi.

Takst 607 kan også brukes ved undersøkende kirurgisk oppklapping hvor diagnosen er ukjent.

Til takst 611: Skjer lukkingen ved bruk av sutur uten plastisk operasjon, dekkes utgiftene etter takst 604.

Dersom det i samme seanse gjøres flere inngrep etter takstene 603–616 eller i forskjellige operasjonsfelt (i motsatt kjeve og/eller i motsatt kjevehalvdel), dekkes utgiftene etter refusjons-/honorartakst for det største inngrepet og med 50 prosent av refusjons-/honorartakstene for de øvrige inngrepene.

C. Periodontal behandling

<i>Takst</i>	<i>Tekst</i>	<i>Honorar</i>	<i>Refusjon</i>	<i>Egenandel</i>
701a	Periodontittbehandling uten kirurgisk inngrep – enkel seanse	875,-	440,-	435,-
701b	Periodontittbehandling uten kirurgisk inngrep – dobbel seanse	1.745,-	875,-	870,-
702	Mukogingival kirurgi, inkludert gingivectomi	900,-	720,-	180,-
703	Lappoperasjon over mindre område enn 4 tenner	1.125,-	900,-	225,-
704	Lappoperasjon over område på 4 tenner eller flere	1.690,-	1.350,-	340,-
705	Vedlikeholds-/tilleggsbehandling etter periodontittbehandling med eller uten kirurgisk inngrep	490,-	295,-	195,-

Merknad til C. Periodontal behandling:

Takstene 701a og 701b benyttes ved systematisk behandling rettet mot årsaken til periodontitt, dvs. subgingival depurasjon for å fjerne bakterielt plakk og tannstein, samt opplæring til egenomsorg og eventuelle tiltak for røykeavvenning når denne utføres i forbindelse med subgingival depurasjon. Bruk av takst 701a forutsetter derfor en tidsbruk på minimum ca. 40 minutter for full refusjon/honorar. Det ytes stønad for inntil 4 behandlinger etter takst 701a eller for inntil 2 behandlinger etter 701b innen en behandlingsserie. Unntak kan gjøres for medlem som lider av diabetes, epilepsi, cerebral parese og lignende. Takstene omfatter arbeid utført av tannpleier i samarbeid med tannlege.

Takst 702 benyttes for mukogingivale kirurgiske inngrep i forbindelse med behandling av periodontitt.

Dersom det i samme seanse gjøres flere inngrep etter takstene 702–704 eller i forskjellige operasjonsfelt (i motsatt kjeve og/eller i motsatt kjevehalvdel), dekkes utgiftene etter refusjons-/honorartakst for det største inngrepet og med 50 prosent av refusjons-/honorartakstene for de øvrige inngrepene.

Takst 705 kan benyttes inntil 4 ganger ved alvorlig/omfattende periodontitt som krever ytterligere tilleggsbehandling utover behandlinger etter takst 701a–takst 704. Takst 705 kan ikke kombineres med takst A3a eller A3b.

Takstene 701a–705 gjelder også ved behandling av implantatt.

D. Øvrige behandlinger

Takst	Tekst	Honorar	Refusjon	Egenandel
901a	Avtrykk per kjeve	180,-	110,-	70,-
901b	Modell per kjeve	355,-	215,-	140,-
901c	Soklet modell/studiemodell, per sett	1.000,-	595,-	405,-
903	Pasientfoto, per bilde	34,-	21,-	13,-
911	Forebyggende tannhelsetiltak, ukomplisert behandling av tannkjøtt sykdom, tann råte og lignende hos medlem med sjelden medisinsk tilstand. Utgiftene dekkes fullt ut etter Generelle regler og takster for offentlig stønad til tannbehandling.			
912	Undersøkelse, behandling og etterkontroll ved symptomer på temporo-mandibulær dysfunksjon dekkes samlet med inntil 1.330 kroner. I de tilfeller behandlingen omfatter hard heldekkende bittskinne dekkes den tanntekniske fremstillingen av denne skinne med inntil 755 kroner.			
913	Omfattende oralmedisinsk undersøkelse hos spesialist ved smerteutredning og oral medisinsk diagnostikk. Utgiftene dekkes med inntil 1.300 kroner.			
914	Enkel akrylskinne til bruk ved kortisonbehandling. Utgiftene dekkes med inntil 800 kroner per skinne.			

Merknad til D. Øvrige behandlinger:

Takstene 901a, 901b og 903 kan benyttes i tilknytning til undersøkelser/planlegging av behandling som faller inn under takst 1107.

Takst 901c og takst 903 benyttes i tilknytning til undersøkelse som har til hensikt å vurdere behov for kjeveortopedisk behandling som faller inn under § 1 pkt. 8 (jf. takst 1101).

Utgiftene til behandling etter takst 911 dekkes etter Generelle regler og takster for offentlig stønad til tannbehandling, fastsatt av departementet.

Takst 912 kan ikke brukes i kombinasjon med takster for undersøkelse og etterkontroll (Takstene A1–A3).

Ved bruk av takst 912 og takst 913 gis det i tillegg stønad til nødvendig røntgenundersøkelser etter takstgruppe E Laboratorieprøver og røntgenundersøkelser.

Takst 914 kan brukes når kortisonbehandling i gingiva (for eksempel ved lichen planus), forutsetter bruk av akrylskinne.

E. Laboratorieprøver og røntgenundersøkelser

Takst	Tekst	Honorar	Refusjon	Egenandel
1001	Taking av prøver til laboratorieundersøkelser (mikrobiologi, patologi, biokjemi, hematologi)	135,-	80,-	55,-
1002	Tannrøntgen, per bilde	55,-	33,-	22,-
1003	Okklusarøntgen, per bilde	110,-	65,-	45,-
1004	Panoramarøntgen (ortopantomografi)	405,-	240,-	165,-
1005	Håndrøntgen for kjeveortopedisk vekstanalyse	230,-	145,-	85,-
1006	Skallerøntgen profil, eventuelt flere plan	485,-	295,-	190,-
1007	Røntgen ansiktsben/kjeveledd	295,-	175,-	120,-
1008	Sialografi	775,-	555,-	220,-
1009a	CT/MR kjeve/ansiktsskjelett (med bløtvev)	890,-	670,-	220,-
1009b	Tilleggsserie	670,-	555,-	115,-

Merknad til E. Laboratorieprøver og røntgenundersøkelser:

Utgifter til prøvetaking og røntgenundersøkelse hos tannlege dekkes hvis prøvetaking og røntgen har sammenheng med behandling som faller inn under § 1 nr. 1–6 og 14 samt ved bruk av takst 913. Dette gjelder også når tannlegen har faglig grunn til å anta at slik behandling kan bli nødvendig. Ved undersøkelse som har til hensikt å vurdere kjeveortopedisk behandling som faller inn under § 1 nr. 8, jf. takst A5 og takst 1101a, dekkes utgifter til prøvetaking og røntgenundersøkelse uavhengig av om behandlingen iverksettes eller ikke.

Utgifter til prøvetaking og røntgenundersøkelse hos tannlege dekkes også hvis undersøkelsen foretas etter henvisning fra lege i forbindelse med behandling for (annen) sykdom som trygden er stønadspliktig for.

F. Reisetillegg

I forbindelse med sykebesøk og ved utrykning fra hjemmet til kontoret for øyeblikkelig hjelp ytes det reisetillegg etter følgende satser:

		<i>Refusjon</i>
2001	Reise pr. kilometer med bil, motorsykel eller tog	5,-
2002	Reise med annet transportmiddel, herunder til fots, for første halve time	109,-
2003	Senere for hver påbegynt halvtime	109,-

Merknad til F. Reisetillegg:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veilengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste antall kilometer. Ved sykebesøk i en avstand (tur) av mindre enn 1 kilometer fra tannlegens kontor (bolig) ytes det ikke reisetillegg selv om befordringsmiddel er benyttet. I tillegg ytes skyssgodtgjørelse (reiseutgifter) etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling, gitt med hjemmel i kommunehelsetjenesteloven § 5-1 og spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a fjerde ledd. Reisetillegget utbetales av trygden. Skyssgodtgjørelsen utbetales av kommunen.

2. Takster for betinget pliktmessige ytelser

Takstene 1101–1106 ytes etter Generelle regler og takster for offentlig stønad til tannbehandling, fastsatt av departementet. Takst 1107 fremgår av denne forskriften.

1101. Kjeveortopedisk behandling av

a. Leppe-kjeve-ganespalte.

Medfødt og ervervet craniofacial lidelse.

Bittavvik som er så alvorlig at medlemmet må ha ortognatisk-kirurgisk behandling.

Utgiftene dekkes fullt ut.

b. Horisontalt overbitt som er 9 mm eller mer.

Underbitt som omfatter alle fire incisiver med eller uten tvangsføring.

Dypt bitt som er 6 millimeter eller mer med bukkal eller palatinal påbiting av slimhinnen med to tenner eller flere.

Enkeltsidig kryss- eller saksebitt som omfatter tre eller flere tannpar og medfører tvangsføring og/eller asymmetrier.

Dobbeltsidig saksebitt som omfatter to eller flere tannpar på hver side.

Åpent bitt hvor det kun er okklusjonskontakt på molarene.

Agenesi eller tanntap i fronten.

Agenesi av to eller flere tenner i samme sidesegment, 3. molarer (visdomstenner) unntatt.

Agenesi av enkelttenner i sidesegmentene (dersom luker lukkes).

Retinerte front- og hjørnetenner hvor det er nødvendig med aktiv fremføring.

Utgiftene dekkes med 75%.

c. Horisontalt overbitt fra 6–9 mm.

Dypt bitt uten tannkontakt, eller med påbiting av den gingivale av overkjevens lingualflater.

Inverteringer.

Åpent bitt som omfatter tre eller flere tannpar.

Stor plassmangel i fronten (angis i mm og med beskrivelse av enkelttenners stilling).

Diastema mediale som er 3 mm eller større eller markert generelt plassoverskudd i fronten (angis i mm).

Okklusjonsavvik kombinert med sterke subjektive dysfunksjonssymptomer.

Utgiftene dekkes med 40%.

Ved tilstander som er nevnt under bokstavene b og c må behandlingen være påbegynt senest det året medlemmet fyller 18 år. I familier med to eller flere søsken med behov for kjeveortopedisk behandling av bittavvik under takst 1101b eller c, økes refusjonen i kategori b fra 75% til 90% og i kategori c fra 40% til 60% fra og med det andre barnet.

Utgifter til kjeveortopedisk behandling dekkes ikke når behandlingsbehovet er en følge av karies i permanente tenner eller periodontitt, juvenil periodontitt unntatt.

1102. Behandling som følge av ganespalte

Utgiftene dekkes fullt ut.

1103. Behandling av traumatisk tannskader hos medlem som lider av epilepsi, cerebral parese og andre lignende tilstander

Utgiftene dekkes fullt ut.

1104. Omfattende behandling som fast og avtakbar protetisk behandling, rotbehandling, komplisert tannkjøttbehandling og lignende hos medlem med sjelden medisinsk tilstand

Utgiftene dekkes fullt ut.

1105. Behandling i forbindelse med kreft i munnhulen

Det ytes stønad til tannbehandling, herunder forebyggende tannhelsetiltak, ved kreftsykdom i munnhulen, tilgrensede vev og hoderegionen for øvrig, hvor sykdommen, eller behandlingen av denne, har ført til, eller mest sannsynlig vil føre til, vesentlig nedsatt tannhelse.

Det ytes også stønad i de tilfeller kreftsykdommen har sin opprinnelse annet sted på kroppen, men hvor sykdommen har spredt seg til munnhulen og/eller kjevene, samt andre, sjeldne krefttilstander som direkte påvirker munnhulen/kjevene.

Utgiftene dekkes fullt ut.

1106. Infeksjonsforebyggende behandling

Det ytes stønad til infeksjonsforebyggende behandling i forbindelse med hjerteoperasjon, dialysebehandling og større organtransplantasjoner som for eksempel hjerte-, lunge-, lever- og nyretransplantasjon. Det ytes tilsvarende stønad ved benmargstransplantasjon, stamcellebehandling, høydose cellegiftbehandling og ved immunsuppressiv behandling etter større organtransplantasjon samt ved HIV/AIDS. Det ytes også tilsvarende stønad for kreftpasienter med skjelettmetastaser før oppstart av behandling med høypotente bisfosfonater.

Dersom tenner må fjernes som ledd i den infeksjonsforebyggende behandlingen, dekkes også utgifter til nødvendig protetisk behandling som følge av slike tannuttrekninger, inklusive eventuelle implantater.

Utgiftene dekkes fullt ut.

1107. Rehabilitering av tannsettet med protetisk behandling ved tap av tenner når hovedårsaken er marginal periodontitt

Stønad gis etter følgende takster:

		<i>Refusjon</i>
a.	Delprotese	3.700,-
b.	Helprotese	3.200,-
c.	Dekkprotese	7.950,-
d.	Fast protetikk – per tann som er tapt/trukket	4.250,-
e.	Kirurgisk innsetting av implantat – første innsatte implantat	5.050,-
f.	Kirurgisk innsetting av implantat – per implantat i tillegg	2.600,-
g.	Tillegg for permanent distanse ved implantatforankret protetikk	635,-

Det ytes stønad til nødvendig undersøkelse, etterkontroll, anestesi og røntgenundersøkelse etter takster under A. Generelle tjenester, E. Laboratorieprøver og røntgenundersøkelser samt D. Øvrige behandlinger (takstene 901a og 901b) i denne forskriften når disse utføres i sammenheng med takstene 1107a–g.

Takstene 1107e og 1107f kan benyttes i kombinasjon med takstene 1107c og 1107d. Kirurgisk innsetting av implantat omfatter innsetting av fikstur og tilhelingsdistanse.

Takst 1107g kan benyttes i forbindelse med fremstilling/innsetting av implantatforankret protetikk.

Hvis fast protetikk utføres i kombinasjon med delprotese for å gi feste til delprotese, men uten at den faste protetikken erstatter tapte tenner, kan ikke takstene 1107a og 1107d kombineres med unntak av én refusjon etter takst 1107d i tillegg til delprotese etter takst 1107a. Hvis tapte tenner i ett område av kjevene erstattes med delprotese festet på gjenværende tenner og tapte tenner i et annet område erstattes med fast protetikk, skal hhv. takst 1107a benyttes for førstnevnte behandling, og takst 1107d benyttes for de tenner som erstattes med fast protetikk.

Takstene 1107a og 1107b kan kombineres med takstene 1107d og 1107g i de situasjoner det er aktuelt med en midlertidig protese før endelig protetisk løsning settes inn.

Som hovedregel refunderes ikke utgifter til rehabilitering for tapte tenner bakenfor premolar (eller femte tann i tannrekken). Nødvendig unntak må begrunnes og dokumenteres.

Det ytes stønad til kun én rehabilitering per tapt tann forårsaket av marginal periodontitt. Hvis den protetiske erstatning (bro eller protese) og/eller implantat må fjernes/gjøres om, ytes ikke stønad til ny behandling.

Hvis protetisk erstatning og/eller implantat må fjernes/gjøres om som følge av at flere tenner må trekkes på grunn av marginal periodontitt, vil refusjon gis etter takst 1107a–b hvis den nye behandlingen er protese. Hvis de tapte tenner skal erstattes med fast protetikk, ytes stønad for de tapte tenner som det tidligere ikke er gitt stønad for.

Stønad ytes i de tilfeller hvor tennene er tapt etter 1. mai 2002 som følge av marginal periodontitt. Dette må dokumenteres med bl.a. kopi av journal og nødvendige røntgenbilder.

Det er et ufravikelig krav at rehabilitering av tannsettet må være påbegynt etter 1. oktober 2003. For et medlem med rett til refusjon etter bestemmelser i denne forskrift og som har fått utført implantatbehandling av spesialist i oral kirurgi og oral medisin eller av spesialist i kjevekirurgi og munnhulesykdommer før 1. oktober 2003, vil trygden yte refusjon til protetisk behandling som utføres etter 1. oktober 2003.

Det er en forutsetning at munnhulen er sanert for oral patologiske tilstander og orale infeksjoner før implantater settes inn. Utgifter til kirurgisk innsetting av implantater og til protetisk behandling dekkes ikke etter takst 1107 når tap av tann/tenner skyldes andre forhold enn marginal periodontitt.

Kapittel III. Tilskudd til fellesformål for tannleger

Til Sykehjepsordningen for tannleger og til Den norske tannlegeforenings fond til videre- og etterutdanning av tannleger yter trygden tilskudd svarende til henholdsvis 1,36 prosent og 0,14 prosent av de utgifter trygden har til tannlegehjelp etter denne forskriften.

Tilskuddene innbetales av Arbeids- og velferdsdirektoratet til Den norske tannlegeforening med et passende beløp hver måned og med endelig avregning ved årets utgang.

Kapittel IV. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den 1. januar 2007. Samtidig oppheves forskrift 21. desember 2005 nr. 1634 om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom.

21. des. Nr. 1580 2006

Forskrift om regulering av fisket etter dyphavsarter i ICES statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 29. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande følgende arter i ICES statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område) i 2007:

1. Bairds's smoothhead (*Alepocephalus bairdii*)
2. Risso's smoothhead (*Alepocephalus rostratus*)
3. Blå antimora (*Antimora rostrata*)
4. Dolfisk (*Aphanopus carbo*)
5. Iceland catshark (*Apristurus* spp.)
6. Vassild (*Argentina silus*)
7. Beryx (*Beryx* spp.)
8. Brosme (*Brosme brosme*)
9. Gulper shark (*Centrophorus granulosus*)
10. Brunhå (*Centrophorus squamosus*)
11. Islandshå (*Centroscyllium fabricii*)
12. Dypvannshå (*Centroscymnus coelolepis*)
13. Bunnhå (*Centroscymnus crepidater*)
14. Dypvanns rød-krabbe (*Chacon* (*Geyron*) *affinis*)
15. Havmus (*Chimaera monstrosa*)
16. Frilled shark (*Chlamydoselachus anguineus*)
17. Havål (*Conger conger*)
18. Skolest (*Coryphaenoides rupestris*)
19. Spansk håkjerring (*Dalatias licha*)
20. Gråhå (*Deania calceus*)
21. Svart (dypvanns) kardinalfisk (*Epigonus telescopus*)
22. Stor svarthå (*Etmopterus princeps*)
23. Svarthå (*Etmopterus spinax*)
24. Hågjel (*Galeus melastomus*)
25. Mouse catshark (*Galeus murinus*)
26. Blåkjeft (*Helicolenus dactylopterus*)
27. Kamtann hai (*Hexanchus griseus*)
28. Orange roughy (*Hoplostethus atlanticus*)
29. Silver roughy (pink) (*Hoplostethus mediterraneus*)
30. Blåvinget havmus (*Hydrolagus mirabilis*)
31. Reimfisk (slirefisk) (*Lepidopus caudatus*)
32. Ulvefisk (*Lycodes esmarkii*)
33. Isgalt (*Marcourus berglax*)
34. Blålange (*Molva dypterigia*)
35. Lange (*Molva molva*)
36. Mora (*Mora moro*)
37. Tornhå (*Oxynotus paradoxus*)

38. Flekkpagell (*Pagellus bogaraveo*)
39. Forkbeards/Skjellbrosme (*Phycis* spp.)
40. Vrakfisk (*Polyprion americanus*)
41. Rundskate (*Raja fyllae*)
42. Isskate (*Raja hyperborea*)
43. Svartskate (*Raja nidarosiensis*)
44. Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)
45. Straightnose rabbitfish (*Rhynchimaera atlantica*)
46. Knifetooth dogfish (*Scymnodon ringens*)
47. Lusuer (*Sebastes viviparus*)
48. Håkjerring (*Somniosus microcephalus*)
49. Spiny skorpionfisk (*Trachyscorpia cristulata*).

§ 2. *Antall fiskedøgn og fartøy*

Uten hinder av forbudet i § 1 kan 17 norske fartøy fiske i totalt 508 fiskedøgn i ICES statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område).

Unntaket gjelder ikke for orange roughy, jf. § 1 nr. 28.

§ 3. *Utseiling*

Fartøy som vil delta i fisket etter artene nevnt i § 1, må melde fra til Fiskeridirektoratet tidligst 3 dager og senest 1 dag før utseiling til internasjonalt område.

Fartøy som ikke har meldt seg aktiv i internasjonalt område innen 7 dager etter melding om utseiling ble sendt Fiskeridirektoratet, mister sin adgang til å delta.

§ 4. *Garnforbud*

Det er forbudt å sette garn dypere enn 200 meter i ICES statistikkområder X, XII og XIV utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt område).

§ 5. *Utkastforbud*

Det er forbudt å foreta utkast av haiarter nevnt i § 1 som er død eller døende.

Det er forbudt å ha om bord eller lande haifinner som overskrider 5% av den totale vekten av hai om bord.

Det er forbudt å ha om bord eller lande fangster av hai tatt i strid med disse bestemmelsene.

§ 6. *Bifangst*

Dersom det tas hai som bifangst i andre fiskeri, skal disse søkes levende gjenutsatt.

§ 7. *Stopp i fisket*

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når det totalt er fisket i 508 fiskedøgn.

§ 8. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskriften, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

21. des. Nr. 1581 2006

Forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 4a, § 5, § 9, § 11 og § 25. Kunngjort 29. desember 2006.

Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande makrell.

§ 2. *Totalkvote*

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta i fisket etter makrell, fiske og lande totalt 131.965 tonn makrell i Norges indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone, i EU-sonen, Færøyenes fiskerisone og i internasjonalt farvann. Av dette kvantum avsettes 3.000 tonn til forsknings- og undervisningsformål, samt 750 tonn til agn.

Totalkvoten i første ledd kan fiskes innen de deler av Norges indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone som befinner seg i ICES statistikkområde IVa og i internasjonalt farvann med fradrag av det som kan fiskes i medhold av tredje og femte ledd.

Av totalkvoten kan inntil 87.868 tonn fiskes i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N, og inntil 3.000 tonn kan fiskes i statistikkområde IIIa.

Av totalkvoten kan inntil 44.097 tonn fiskes i EU-sonen i statistikkområde IVa, hvorav inntil 10.200 tonn kan fiskes i EU-sonen i statistikkområdene VIa, VIIId, VIIe, VIIIf og VIIh.

Av totalkvoten kan inntil 9.282 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.

§ 3. Gruppekvoter for ringnotfartøy

Fartøy med ringnottillatelse iht. § 4–1 i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften), kan fiske og lande inntil 90.985 tonn makrell.

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) med adgang til å delta iht. § 18 i forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften), kan fiske og lande inntil 8.127 tonn makrell.

§ 4. Gruppekvote for trålfartøy

Fartøy med makrelltråltillatelse iht. konsesjonsforskriftens § 2–21 kan fra og med 13. august 2007 fiske og lande inntil 4.103 tonn makrell til konsum i ICES statistikkområde IVa og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

§ 5. Gruppekvoter m.m. for fartøy i kystfartøygruppen

Fartøy med adgang til å delta i kystfartøygruppen iht. deltakelsesforskriftens § 17 og § 19 kan fiske og lande totalt 25.000 tonn makrell.

Av dette kvantum kan:

1. fartøy med største lengde på eller over 13 meter med adgang til å delta i fisket med not, fiske og lande inntil 12.486 tonn.
2. fartøy under 13 meter største lengde som har adgang til å delta i fisket med not, fiske og lande inntil 3.439 tonn.
3. fartøy med adgang til å delta i fisket med garn/snøre, fiske og lande inntil 8.575 tonn.
4. fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe, fiske og lande innenfor en avsetning på 400 tonn.
5. ikke-manntallsførte fiskere som fisker med landnot, fiske og lande inntil 100 tonn.

Kapittel 2. Fiske i ringnotgruppen

§ 6. Fartøykvoter

Fartøy i ringnotgruppen tildeles fartøykvoter på grunnlag av følgende basiskvoter:

1.500 hl +	40% av konsesjonskapasiteten fra	0–4.000 hl
	30% av konsesjonskapasiteten fra	4.000–6.000 hl
	20% av konsesjonskapasiteten fra	6.000–10.000 hl
	10% av konsesjonskapasiteten	over 10.000 hl

Basiskvoten blir omregnet til tonn ved at 1 hektoliter = 0,1 tonn (100 kilo).

Kvotene til det enkelte fartøy fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvote med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

For ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) legges fastsatt basiskvote pr. 19. november 2006 til grunn for utregning av fartøykvoten.

§ 7. Periodekvoter før 13. august 2007

I perioden fra og med 1. januar til og med 12. august kan det enkelte fartøy med ringnottillatelse fiske inntil 350 tonn makrell i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N og i den del av ICES statistikkområde IVa som ligger innenfor Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone.

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) kan i det tidsrommet og i det området som er nevnt i første ledd, fiske maksimalt inntil 250 tonn.

Det enkelte fartøys fangst etter denne paragrafen går til fradrag på den kvoten fartøyet totalt tildeles for reguleringsåret.

Fiskeridirektoratet kan fastsette totalkvote for fisket etter denne paragraf.

Kapittel 3. Fiske i trålgruppen

§ 8. Fartøykvote

Fartøy med tillatelse til å fiske med trål, tildeles fartøykvoter fra og med 13. august på grunnlag av følgende basiskvoter:

50 tonn +	50% av bruttotonnsje fra	0–100
	40% av bruttotonnsje fra	101–200
	30% av bruttotonnsje fra	201–300
	20% av bruttotonnsje fra	301–400
	10% av bruttotonnsje fra	401–600

Kvotene til det enkelte fartøyet fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvotene med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

Ved beregning av fartøyets basiskvotene gjelder tonnasje i henhold til Skipskontrollens målebrev/identitetsbevis utstedt senest 31. desember 2001, eventuelt fartøyets tonnasje i henhold til Skipskontrollens målebrev/identitetsbevis etter foretatt utskifting eller ombygging i overensstemmelse med utskifting/ombyggingstillatelse gitt senest samme dato. Ved eierskifte nyttes bruttotonnasje pr. nevnte tidspunkt for det fartøy reder hadde konsesjon på ved årets begynnelse eller tidligere.

Fangst av makrell tatt før 13. august som bifangst i annet fiskeri, går til fradrag i fartøyets samlede maksimal- eller fartøykvote innenfor reguleringsåret.

Fartøy med makrelltrållatelse som deltar som ringnotfartøy eller som kystfartøy, kan ikke delta i trålgruppens fiske etter makrell.

§ 9. Partråling

Uten hensyn til forbudet i § 19 kan fartøy som partråler på følgende vilkår fordele kvantumet ved landing, uavhengig av hvilket fartøy som fører fangsten:

1. Fartøyene må være skriftlig påmeldt som partrållag til Norges Sildesalgslag før fisket tar til.
2. Fartøyene i partrållaget må fiske med samme redskap, og to fartøy kan dra med inntil 2 wire i hver sin vinge av trålredskapet. Det er ikke tillatt å nytte tråldører under partråling.
3. Dersom fangst som tas i forbindelse med partråling deles, skal minimum 20% av fangsten per landing fordeles til de aktuelle fartøyene. Det skal alltid føres fangst på det fartøy som lander fangsten.
4. Ved innmelding av fangst til Norges Sildesalgslag og ved landing skal det gis oppgave over at fangsten er tatt som partrållag.
5. Et fartøy kan ikke dele fangst med mer enn to andre fartøy i løpet av 2007.
6. Et fartøy kan likevel dele fangst med nytt fartøy dersom tidligere fartøy i partrållaget er utgått av merkeregisteret som følge av en strukturordning.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan kreve at fartøy som meldes som partrållag fremstiller seg for godkjenning. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Kapittel 4. Fiske i kystfartøygruppen

§ 10. Periodekvoter før 13. august 2007

Fartøy med adgang til å delta i fisket med garn/snøre, kan fra og med 1. januar fiske og lande inntil 15 tonn makrell.

Fartøy under 13 meter største lengde med adgang til å delta i fisket med not, kan fra og med 1. januar fiske innenfor fartøyets maksimalkvote jf. § 11.

Fartøy med største lengde på eller over 13 meter med adgang til å delta i fisket med not, kan fra og med 1. januar fiske og lande innenfor fartøykvoten, dog ikke utover 65,09 tonn.

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe, kan fra og med 1. januar fiske og lande innenfor fartøyets maksimalkvote, jf. § 14.

Ikke-manntallsførte fiskere som fisker med landnot, kan fra og med 1. januar fiske og lande innenfor fastsatt maksimalkvote, jf. § 15.

Fangst tatt før 13. august går til fradrag i fartøyets samlede maksimal- eller fartøykvote innenfor reguleringsåret.

§ 11. Kvote fra og med 13. august for fartøy under 13 meter største lengde med adgang til å delta med not

Fra og med 13. august kan fartøy under 13 meter største lengde med adgang til å delta i fisket med not, fiske og lande følgende kvanta makrell:

<i>Fartøyets hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote</i>
0–9,99 m	1,1678	34,00
10–12,99 m	1,4714	42,84
13–14,99 m	4,2967	125,11

Fartøy under 10 meter største lengde er garantert et kvantum på 5 tonn.

Kvoteenheten for fartøy under 13 meter største lengde er 29,1179 tonn.

§ 12. Kvote fra og med 13. august for fartøy med største lengde på eller over 13 meter med adgang til å delta med not

Fra og med 13. august kan fartøy med største lengde på eller over 13 meter med adgang til å delta i fisket med not, fiske og lande følgende kvanta makrell:

<i>Fartøyets hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Fartøykvoter (tonn)</i>
0–9,99 m	1,1678	–
10–12,99 m	1,4714	22,29
13–14,99 m	4,2967	65,09
15–17,99 m	6,3131	95,64
18–21,35 m	10,1981	154,50

Kvoteenheten for fartøy på eller over 13 meter største lengde er 15,1499 tonn.

§ 13. Kvote fra og med 13. august for fartøy med adgang til å delta med garn/snøre

Fra og med 13. august kan fartøy med adgang til å delta med garn/snøre, fiske og lande følgende kvanta makrell:

<i>Fartøyets hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Maksimalkvote (tonn)</i>
0–9,99 m	1,00	27,00
10–14,99 m	1,75	47,25
15–21,35 m	2,13	57,51

Fartøy under 10 meter største lengde er garantert et kvantum på 5 tonn.

Kvoteenheten for fartøy med adgang til å delta i fisket med garn/snøre er 27,00 tonn.

§ 14. Kvote for fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 5 tonn makrell.

§ 15. Kvote for ikke-manntallsførte fiskere som fisker makrell med landnot

Ikke-manntallsførte fiskere som fisker makrell med landnot kan fiske og lande inntil 15 tonn makrell. Garantert kvantum er 5 tonn.

§ 16. Refordeling

Fiskeridirektoratet kan tidligst endre og oppheve maksimal- og fartøykvotene 20. september med mindre særlige forhold tilsier en tidligere dato.

§ 17. Redskapsfleksibilitet

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter makrell med not kan også fiske notkvoten med garn eller snøre.

§ 18. Beregning av kvote ved utskifting og ombygging

Fartøy under 13 meter største lengde som ved utskifting eller ombygging får endret sin faktiske lengde, får sin kvote beregnet etter lengde ført i merkeregisteret senest 31. desember 2001, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

Fartøy på eller over 13 meter største lengde som ved utskifting eller ombygging får endret sin faktiske lengde, får sin kvote beregnet etter lengde ført i merkeregisteret senest 9. juli 1998, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

Kapittel 5. Fellesbestemmelser

§ 19. Kvotenyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande en kvote. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved salg og utskifting av fartøy innenfor reguleringsåret skal kvoten beregnes etter bestemmelsene i tredje til sjette ledd.

Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskifting av et annet fartøy.

Ved utskifting av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

Det kvantum som eier av fartøy i åpen gruppe har fisket og landet kommer til fradrag på fartøykvoten ved en eventuell deltakelse i lukket gruppe.

§ 20. Overføring av fangst

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

Det er likevel tillatt å overføre fangst på feltet mellom notfartøy for å unngå neddreping. Et vilkår for slik overføring er at fartøyene er utrustet og bemannet for fiske. Dette gjelder ikke for fartøy i åpen gruppe.

§ 21. Bifangst

Makrellfangster kan inneholde bifangst av sild med inntil 10% i vekt av hele fangsten om bord og ved landing.

Sildefangster kan inneholde bifangst av makrell med inntil 10% i vekt i de enkelte fangster, av hele fangsten om bord og ved landing.

Hestmakrellfangster kan inneholde bifangst av makrell med inntil 10% i vekt i de enkelte fangster, av hele fangsten om bord og ved landing.

Hestmakrellfangster kan inneholde bifangst av sild med inntil 10% i vekt av hele fangsten om bord og ved landing.

§ 22. Avkortning av kvote ved dumping eller neddreping

Er makrell forsettlig eller uaktsomt dumpet eller på annen måte drept ned, kan Fiskeridirektoratets regionkontor fatte vedtak om en forholdsmessig avkortning av kvoten. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 23. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvotene, gruppekvotene, områdekvotene eller periodekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Kapittel 6. Straff og ikrafttredelse**§ 24. Straff**

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 25. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

22. des. Nr. 1582 2006**Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder.**

Fastsatt av Finansdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) § 3–9 femte ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 4 (direktiv 78/660/EØF med endringer, sist ved direktiv 2006/43/EF). Kunngjort 29. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder:

- regnskapspliktige som er morselskap i konsern, jf. regnskapsloven § 1–3, og utarbeider sitt konsernregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9 første eller fjerde ledd,
- regnskapspliktige som er datterselskap i konsern der norsk eller utenlandsk morselskap utarbeider sitt konsernregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9 første eller fjerde ledd eller en tilsvarende bestemmelse i sin hjemstat,
- regnskapspliktige som på en entydig måte kan dokumentere at det er tilknyttet selskap eller felleskontrollert virksomhet til norsk eller utenlandsk investor som er morselskap som nevnt i bokstav a eller b.

§ 2. Forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder

Regnskapspliktige som nevnt i § 1 kan utarbeide selskapsregnskap i samsvar med forskrifter gitt med hjemmel i regnskapsloven § 3–9 annet ledd, med unntak fra kravene i disse forskriftene til å gi opplysninger i noter til årsregnskapet. Regnskapsloven § 3–1 tredje ledd gjelder tilsvarende, men slik at regnskapsloven kapittel 6 og 7 likevel gjelder.

§ 3. Utbytte og konsernbidrag

Regnskapspliktige som utarbeider selskapsregnskap etter § 2 kan, uten hensyn til bestemmelser i forskrifter gitt i medhold av regnskapslovens § 3–9 annet ledd, regnskapsføre utbytte og konsernbidrag i samsvar med regnskapslovens øvrige bestemmelser.

§ 4. Noter til årsregnskapet

Regnskapspliktige som utarbeider selskapsregler etter § 2 må særskilt se til at det gis dekkende tilleggsopplysninger etter regnskapsloven § 7–1 annet ledd.

Regnskapspliktige som anvender adgang til innregning av finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, gitt i forskrifter gitt med hjemmel regnskapsloven § 3–9 annet ledd, jf. Internasjonal regnskapsstandard 39 nr. 9 og Internasjonal regnskapsstandard 39 nr. 11 A, skal (uten hensyn til unntakene i § 2) gi de opplysninger om dette forholdet som kreves av Internasjonal standard for finansiell rapportering 7 eller i tilfelle av Internasjonal regnskapsstandard 32.

§ 5. Endringer i andre forskrifter

I forskrift 16. desember 1998 nr. 1241 for årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper skal § 1–2 annet punktum lyde:

Det samme gjelder forskrifter gitt i medhold av regnskapsloven § 3–9 femte ledd.

§ 6. Ikrafttredelse og virkningstidspunkt

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007, med virkning for regnskapsår påbegynt 1. januar 2006 eller senere.

22. des. Nr. 1583 2006**Forskrift om avgifter vedrørende statens luftfartsanlegg og -tjenester (takstregulativet).**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–26, jf. § 15–4. Kunngjort 29. desember 2006.

Kapittel I. Almennelige bestemmelser

§ 1–1. For flyginger på statens landingsplasser samt Oslo lufthavn Gardermoen, og i luftrommet som utgjøres av norske flygeinformasjonsregioner (FIR), skal eier eller bruker av luftfartøy betale avgift for de anlegg og tjenester som stilles til rådighet i henhold til de etterfølgende bestemmelser. Bestemmelsene gjelder også for militære landingsplasser når de nyttes av luftfartøy med sivile registreringsmerker. Bestemmelsene kan videre også gjøres gjeldende for landingsplasser som drives av andre enn staten og som er til allmenn bruk. Samferdselsdepartementet kan for slike plasser fastsette andre avgiftssatser og regler enn de som er fastsatt i denne forskrift.

Avgiftene er:

- Startavgift
- Passasjeravgift
- Sikkerhetsavgift
- Underveisavgift
- Avisingsavgift.

Ved beregning av avgift avrundes beløpet til nærmeste hele krone.

Med anlegg og lignende tilhørende staten er å forstå anlegg eid av eller tjenester utført av Avinor AS eller staten.

§ 1–2. Plikten til å svare avgift påhviler luftfartøyets eier. Er fartøyet overlatt til en lisensiert operatør eller operatør med driftstillatelse til bruk for egen regning, er brukeren ansvarlig for avgiften. Likeså blir enhver bruker ansvarlig for avgiften når fartøy som ikke benyttes i ervervsmessig luftfart overlates denne til bruk for egen regning. Ved betaling før luftfartøy forlater startplass, er fartøysjef ansvarlig for avgiftsbetaling.

§ 1–3. Når særlige grunner tilsier det, kan Avinor AS etter søknad, helt eller delvis frafalle avgifter som er fastsatt i denne forskrift.

Avinor AS kan videre gi slike reduksjoner i luftfartsavgiftene som Avinor AS anser godtgjort vil bidra til økt proveny samt stimulere til bedre utnyttelse av luftfartøyene og luftfartsanleggenes kapasitet.

Avinor AS kan inngå avtale om å yte tjenester som ikke er omfattet av takstregulativet. Vederlaget skal dekke de kostnadene Avinor AS påføres ved å yte disse tjenestene.

§ 1–4. Det svares ikke avgifter for flyginger:

1. utført av luftfartøy med militære registreringsmerker. Det svares videre ikke avgifter for sivile luftfartøy når disse brukes av Forsvaret slik som definert i «Rammeavtale mellom Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet om fordeling av ansvar og utgifter ved statens flyplasser m.v.» datert 17. og 29. september 1999 samt «Vedlegg I» til «Samarbeidsavtale mellom Forsvaret og Luftfartsverket om fordeling av ansvar og utgifter ved statens flyplasser», datert 21. juni 2001.
2. utført utelukkende i samband med offisielle reiser foretatt av den regjerende monark og hans/hennes familie, statsoverhode, regjeringssjef og ministre. Når flygingen er i forbindelse med slik offisiell reise, må dette anføres som egen merknad i fartøyets reiseplan.
3. på Svalbard og Jan Mayen for luftfartøy som brukes av den norske stat til ikke-ervervsmessige formål eller for fartøy som brukes i utenlandsk diplomatisk tjeneste.
4. i forbindelse med kalibrering.
5. hvor ettersøkings- og redningstjeneste (SAR) foretas.
6. utført med glide- eller seilfly. Slike fly som har motor som kan brukes til take-off, er imidlertid ikke fritatt for avgift.

*Kapittel II. Startavgift**A. Generelt*

§ 2–1. Startavgift betales for start(er) av flyging(er).

B. Avgift for enkeltflyginger

§ 2–2. Startavgift i kroner for luftfartøy med høyeste tillatte startvekt overstigende 8.000 kg pr. påbegynt 1.000 kg ifølge nasjonalt luftfartøyregister eller annet tilsvarende offisielt dokument:

kr 94,00 for den del av flyvekten som ikke overstiger 100.000 kg

kr 47,00 for den del av flyvekten som overstiger 100.000 kg.

Ovennevnte satser gjelder også for luftfartøy i regelbundet passasjertrafikk (inkludert seriemessig charter) selv om fartøyet har høyeste tillatt startvekt 8.000 kg eller lavere. Jf. § 3–1, 1. og 2. ledd.

Startavgift for luftfartøy med høyeste tillatte startvekt 2.000 kg eller mindre ifølge nasjonalt luftfartøyregister eller annet tilsvarende offisielt dokument:

Høyeste tillatte startvekt (kg)	Kr
0–1.000	161
1.001–1.500	196
1.501–2.000	268

Startavgift for luftfartøy med høyeste tillatte startvekt mellom 2.001 kg og 8.000 kg ifølge nasjonalt luftfartøyregister eller annet tilsvarende offisielt dokument:

2.001–2.500	178
2.501–3.000	208
3.001–4.000	307
4.001–5.000	389
5.001–6.000	467
6.001–7.000	782
7.001–8.000	1.097

Minimumsavgift kr 161. Rabatt gis ikke på minimumsavgift.

For statens landingsplasser i Oppland; Sogn og Fjordane; Møre og Romsdal; Sør-Trøndelag; Nord-Trøndelag med unntak av Trondheim lufthavn, Værnes; Nordland med unntak av Bodø lufthavn; Troms og Finnmark betales inntil videre 70% av gjeldende takster.

Når neste landing vil være på en utenlandsk landingsplass kan Avinor AS gi inntil 90% reduksjon i de satsene som framgår av denne paragrafen for flygninger fra Haugesund lufthavn Karmøy, Kristiansund lufthavn Kvernberget, Molde lufthavn Årø, Røros lufthavn, Harstad–Narvik lufthavn Evenes og Lakselv lufthavn Banak. Avinor AS kan også utvide ordningen til å gjelde andre lufthavner omfattet av denne forskriften, fastsette nødvendige vilkår for avgiftsreduksjon eller fastsette andre utfyllende gjennomføringsbestemmelser.

Ingen avgift i denne paragraf skal underskride minimumsavgiften, kr 161,–.

§ 2–3. For kontinentalsokkelflyging med start på Stavanger lufthavn Sola, Bergen lufthavn Flesland og Kristiansund lufthavn Kvernberget, betales avgift med kr 9.527,– for luftfartøy over 15.000 kg maksimal tillatt startvekt og kr 6.949,– for luftfartøy under denne vekt.

For øvrige landingsplasser settes startavgiften ved flyging til kontinentalsokkelen til kr 4.107,– uansett startvekt.

Med kontinentalsokkelflyging menes også flyginger mellom landbaserte landingsplasser dersom disse er ledd i de direkte flyginger til/fra kontinentalsokkelen.

§ 2–4. Ved bruk av flysikringstjeneste ved start på landingsplass utenom de som er omfattet av dette regulativ, men med bruk av flysikringstjeneste som befinner seg på en nærliggende landingsplass omfattet av dette regulativ, skal det betales pr. start:

Høyeste tillatt startvekt (kg)	Kr
8.000–10.000	246
10.001–25.000	1.085
25.001–	1.504

§ 2–5. Ved «touch-and-go»-flyginger betales kun en startavgift pr. gjennomført serie. Med en serie menes at «touch-and-go»-flygingene foregår tett på hverandre uten at stopp/inn-utlasting foregår på landingsplassen. Når dette avvikes, anses serien som avsluttet og eventuell ny serie påbegynnes. En serie «touch-and-go» påbegynnes og avsluttes på samme landingsplass. Dersom siste start i en slik serie er avreise til en annen landingsplass, regnes denne start som avgiftspliktig enkeltflyging.

C. Årsavgift – årskort

§ 2–6. Årskort kan løses for luftfartøy som ikke benyttes til lisensiert ervervsmessig lufttransport og som ikke overstiger 2.000 kg høyeste tillatte startvekt. For amatørbygde fly og fly som Avinor AS etter søknad finner å akseptere som «veteranfly», og som etter forskrift om klassifisering av luftfartøy, BSL B 1–2, bilag 1 og 2, blir henført til klasse «Eksperiment» og bruksområde «Privat», settes vektgrensen til 5.700 kg høyeste tillatte startvekt.

Årskort kan løses for skolefly under 2.000 kg høyeste tillatte startvekt som eies eller brukes av operatør i lisensiert ervervsmessig lufttransport.

Årskortet gjelder fra og med 1. januar ev. en senere betalingsdato, til og med 31. desember i samme kalenderår, for ett bestemt luftfartøy. Som legitimasjon for betalt årsavgift gjelder årskort med kvittert giroblankett, årskort med gyldig kvittering fra nettbanktjeneste sammen med bekreftede kontoutdrag fra bank, årskort med gyldig kvittering fra kredittkortselskap sammen med bekreftede kontoutdrag fra bank eller årskort med kvittering fra Avinor AS, jf. § 7–5 og § 7–6.

§ 2-7. Årsavgiften beregnes etter følgende satser:

Høyeste tillatt startvekt (kg)	Kr
0–500	3.130
501–1.000	4.624
1.001–1.100	6.575
1.101–1.200	7.607
1.201–1.300	8.755
1.301–1.400	9.789
1.401–1.500	10.823
1.501–1.600	18.285
1.601–1.700	19.527
1.701–1.800	20.768
1.801–1.900	21 992
1.901–2.000	23.127

For amatørbygde fly og «veteranfly», i vektgruppen 1.101–5.700 kg høyeste tillatte startvekt, settes årskortavgiften til kr 6.575,–

§ 2-8. Det gis ingen refusjon eller tilbakebetaling som følge av avkortet brukstid eller redusert sesong.

Kan ikke gyldig årskort m/tilleggsdokumentasjon framvises, må det betales startavgift for hver start.

§ 2-9. Årskortet kan ikke brukes på Oslo lufthavn Gardermoen, Rygge og Ørland.

Avinor AS kan bestemme at årskortet ikke kan brukes på de lufthavnene og på de tidene av døgnet hvor trafikkbelastningen er størst (Peak hours).

Årskortet kan kjøpes på alle statens landingsplasser med unntak av Oslo lufthavn Gardermoen, Rygge og Ørland.

D. Ukekort (Weekly Season Card)

§ 2-10. For utenlandsk registrert luftfartøy, hvis høyeste tillatte startvekt ikke overstiger 2.000 kg, kan det løses ukekort til dekning av startavgifter under forutsetning av at flygingene ikke skjer i ervervsøyemed.

§ 2-11. Ukekortet gjelder i sju dager fra og med første påførte gyldighetsdag og dekker startavgifter på alle startplasser som omfattes av dette regulativ, med unntak av Oslo lufthavn Gardermoen, Rygge og Ørland.

§ 2-12. Avgiften for ukekortet er kr 661,– for luftfartøy i vektgruppen 0–1.500 kg, og kr 1.740,– for luftfartøy i vektgruppen 1.501–2.000 kg.

Kortet kan utstedes for flere sju dagers perioder i strekk.

Kortet kan gis gyldighet fra en senere dato enn innkjøpsdagen, men kan under ingen omstendigheter gis gyldighet fra en dato forut for innkjøpsdagen.

Ukekortet kan kjøpes på alle statens landingsplasser med unntak av Oslo lufthavn Gardermoen, Rygge og Ørland.

§ 2-13. Bestemmelsen om årskort i § 7-5 gjelder tilsvarende for ukekort.

§ 2-14. Erlagt avgift tilbakebetales ikke.

E. Fritak av startavgift

§ 2-15. Avgift svares ikke for fartøy som på grunn av tekniske feil eller værhindringer returnerer til samme landingsplass som det gikk fra, og uten at det er foretatt mellomlanding på annen landingsplass.

F. Tillegg til startavgiften

§ 2-16. For flyginger med start fra Bodø lufthavn betales det følgende tillegg til den startavgift som fremkommer av § 2-2 til § 2-4:

a) For ikke-støysertifiserte jetdrevne luftfartøy, kr 3.749,– pr. start.

b) For jetdrevne luftfartøy sertifisert etter ICAO-konvensjonens Annex 16, kapittel 2, kr 1.875,– pr. start.

Tillegget økes med 50% for trafikk mellom kl. 2000–0800 norsk tid.

Bestemmelsen om reduksjon etter § 2-15 kommer ikke til anvendelse.

§ 2-17. For flyginger i perioden kl. 2400–0559 (lokal tid) innkreves det i tillegg til startavgiften, avgift for hver start og for hver landing. Satsen pr. start settes til 50% av satsene som er anvendt i § 2-2 til § 2-5 samt § 2-16. Satsen pr. landing settes lik satsen pr. start. Svalbard lufthavn Longyear er unntatt fra dette tillegget.

Bestemmelsen om reduksjon etter § 2-15 kommer ikke til anvendelse på Oslo lufthavn Gardermoen.

Kapittel III. Passasjeravgift

§ 3-1. Passasjeravgiften betales for hver start for luftfartøy som overstiger 8.000 kg høyeste tillatte startvekt etter reglene i de etterfølgende paragrafer under kapittel III. Dette gjelder også for luftfartøy i regelbundet trafikk (inkludert seriemessig charter) selv om fartøyet har høyeste tillatte startvekt 8.000 kg eller lavere.

Definisjon: Med regelbundet trafikk menes en serie flyginger som gjennomføres mot vederlag med luftfartøy beregnet på transport av passasjerer på individuell basis i henhold til offentliggjort tidtabell.

§ 3-2. Ved kontinentalsokkelflyging, jf. § 2-3, skal det ikke betales avgift på flyginger på Stavanger lufthavn Sola, Bergen lufthavn Flesland og Kristiansund lufthavn Kvernberget.

§ 3-3. Avgift betales for hver avreisende passasjer og hver transferpassasjer, også ikke-betalende passasjerer, etter følgende satser:

- a) Der neste landing er på en norsk landingsplass, betales kr 34,00 pr. avreist passasjer, inkl. transferpassasjer.
- b) Der neste landing er på en utenlandsk landingsplass, betales kr 57,00 pr. avreist passasjer inkl. transferpassasjer.

Avgift svares ikke for:

- Reiser som et flyselskaps ansatte foretar i tjenesteøyemed med selskapets egne fly.
- Luftfartøy som på grunn av tekniske værhindringer returnerer til samme landingsplass som det avgikk fra, og uten at det er foretatt mellomlanding på annen landingsplass.
- Passasjerer under 2 år.
- Transittpassasjerer.

§ 3-4. Definisjoner:

Med *transfer* menes passasjerer som bytter fra et rutenummer til et annet underveis på en sammenhengende flyreise med avgiftspliktig luftfartøy. Dette gjelder både reise innenlands–innenlands, utenlands–utenlands og innenlands–utenlands v.v.

Med *transitt* menes passasjerer som benytter samme rutenummer inn og ut fra landingsplassen. Dette gjelder både reise innenlands–innenlands, utenlands–utenlands, innenlands–utenlands v.v.

§ 3-5. For at transfer/transitt skal godkjennes som kriterier i denne sammenheng, må reisen foretas sammenhengende og fortløpende, dvs. såkalt «next connection» må benyttes. Videre må ikke passasjerer forlate lufthavnen.

§ 3-6. For beregning av avgifter etter dette kapittel, skal operatøren før avgang oppgi grunnlaget for beregningen. Dersom dette ikke foreligger, vil avgift bli utferdiget i henhold til det normale antall seter som flytypen har. Ved ettertidsdeklarerer av avgiften, jf. § 7-2, gjelder det tilsvarende med hensyn til Avinor AS/Oslo Lufthavn AS' rett til å utfakturere etter antall seter. Det vil ikke på et senere tidspunkt enn avgangstidspunktet for innkreving eller det av Avinor AS fastsatte tidspunkt for fakturering av flygingen, bli foretatt refusjoner av utferdiget avgift basert på antall seter i henhold til denne paragraf, selv om riktig passasjerdeklarasjon da skulle bli framlagt.

For stikkprøvekontroll av avgiften skal operatøren, ved den enkelte avgang og i ettertid, kunne forevise ovennevnte grunnlag. Dersom Avinor AS eller Oslo Lufthavn AS ber om det, skal også luftfartøyets lasteskjema (load sheet) forevises. Avinor AS har også rett til innsyn i de systemene for «datafangst» som generer datagrunnlaget for avgiften. Se for øvrig bestemmelsene i § 7-2, 2. ledd.

Enhver uoverensstemmelse mellom flyoperatør og denne operatørens handlingsagent om manglende rapportering og overholdelse av frister er en sak mellom disse partene og er således Avinor AS uvedkommende. Avinor AS vil i denne sammenheng alltid forholde seg til flyoperatøren som debitor.

Flyoperatøren må forholde seg til de deklarasjonsskjemaene og tillempingsbestemmelsene som Avinor AS utarbeider i overensstemmelse med ovennevnte regler.

I tillegg til DTS-innsendelser skal det også sendes trafikkinformasjon som IATA-meldinger til Avinors trafikkinformasjonssystem (LETIS) etter følgende beskrivelser:

- a) Det skal sendes melding om alle flybevegelser flyselskapet utfører, i henhold til IATA Airport Handling Manual (AHM), Passenger Services Conference resolutions Manual og IATA Standard Schedule Information Manual (SSIM).
- b) Rapporteringen skal inkludere korrekte data for antall passasjerer og kilogram med frakt og post for alle ankomster og avganger. Dataene skal rapporteres elektronisk pr. flight nummer via LETIS på følgende IATA meldingsformater:

Ruteplaner:	SSM – Standard Schedules Messages (SSIM chapter 4)
	ASM – Ad Hoc Schedules Message (SSIM chapter 5)
Flybevegelser:	MVT – Aircraft Movement Message (AHM 780)
	DIV – Aircraft Diversion Message (AHM 781)
Passasjer/last:	LDM – Loadmessage (AHM 583)
	PTM – Passenger Transfer Message (RP 1718)
	PSM – Passenger Service Message (RP 1715)
Statistikk:	SLS – Statistical Load Summary (AHM 588)

- Avinor kan innføre nye meldingsformater.
- c) Flyselskapet har ansvaret for at det for all innsjekking av bagasje lages en Baggage Source Message (BSM) iht. IATA's Recommended Practice 1745. Bagasjetag som utstedes på norske lufthavner skal være utformet i henhold til IATA's Resolution (Res) 740, Attachment H.
 - d) Dersom trafikkmeldingene etter dette punkt ikke kan tolkes av Avinors trafikkinformasjonsystem (LETIS), vil Avinor sende feilmelding til (en på forhånd avtalt e-postadresse). Det skal da snarest og innen 24 timer etter mottatt feilmeldingen sendes korrekt data.

Kapittel IV. Sikkerhetsavgift

§ 4-1. Avgift kr 40,- betales for hver avreisende passasjer, også ikke-betalende passasjerer. Det er lik avgiftssats uavhengig om neste landing er på en norsk eller utenlandsk landingsplass.

Det skal ikke svares avgift for transferpassasjerer.

Det svares ikke avgift for ambulanseflyginger.

For øvrig gjelder tilsvarende alle presiseringer og unntak som for passasjeravgiften, jf. kapittel III.

Kapittel V. Underveisavgift

A. Generelt

§ 5-1. For luftfartøy skal det for hver flyging innenfor luftrommet som utgjøres av norske flygeinformasjonsregioner (FIR) betales avgift for de luftfartsanlegg og/eller -tjenester som stilles til rådighet for eier eller bruker av luftfartøy i henhold til bestemmelsene i dette kapittel.

B. Flyginger hvor avgift innkreves av EUROCONTROL

1. Satser, morarente mv.

§ 5-2. Underveisavgift oppkreves av EUROCONTROL på vegne av Norge etter de til enhver tid gjeldende vilkår for anvendelse av ordningen for underveisavgifter og betalingsvilkår innen EUROCONTROL, jf. § 5-3 til § 5-20. Avgiften pr. tjenesteenhet er NOK 517,23 fra 1. januar 2007. I tillegg innkrever EUROCONTROL et administrasjonsgebyr på EUR 0,16 pr. tjenesteenhet fra 1. januar 2007. Den grunnleggende valutakurs er 1 EUR = NOK 8,26498. Avgiftssatsen vil bli kursjustert hver måned ved å anvende gjennomsnittlig kurs mellom EUR og nasjonal valuta for måneden før den måned da flygingen finner sted. Med hensyn til beregningsformel og øvrige regler for øvrig vises til de nevnte vilkår.

2. Vilkår for anvendelse av ordningen for underveisavgifter innen EUROCONTROL

§ 5-3. I samsvar med de prosedyrer som er fastsatt i henhold til Den Internasjonale Sivile Luftfartsorganisasjonens (ICAOs) standarder og anbefalte praksis, ilegges det en avgift for hver flyging i luftrom omfattet av de flygeinformasjonsregioner (FIR) som hører inn under avtalestatenes myndighetsområde.

Avgiften skal være en godtgjørelse for avtalestatens kostnader i forbindelse med flysikringsanlegg og -tjenester for underveistrafikk og i forbindelse med ordningens gjennomføring, samt for de kostnader EUROCONTROL har ved sin gjennomføring av ordningen.

Den som var luftfartøyets operatør på det tidspunkt flygingen fant sted, er ansvarlig for å betale avgiften. Dersom operatørens identitet er ukjent, skal luftfartøyets eier betraktes som operatør, med mindre eieren kan godtgjøre hvem som var operatør.

§ 5-4. For flyging i luftrom som hører inn under flere avtalestaters myndighetsområde, skal det innkreves kun én avgift (R). Denne skal tilsvare summen av de avgifter som påløper i luftrom som hører inn under de enkelte berørte staters myndighetsområde.

$$R = \sum_{n} r_i$$

Den individuelle avgiften (r_i) for flyging i luftrom som hører inn under en avtalestats myndighetsområde, skal beregnes i samsvar med bestemmelsene i § 5-5.

§ 5-5. Avgiften for en flyging i luftrom som hører inn under en avtalestats (i) myndighetsområde, skal beregnes etter følgende formel:

$$r_i = t_i \times N_i$$

der r_i er avgiften, t_i er avgiftssatsen for tjenesten og N_i det antall tjenesteenheter som tilsvarer en slik flyging.

§ 5–6. For en bestemt flyging framkommer antall tjenesteenheter (N_i) som nevnt i foregående artikkel ved anvendelse av følgende formel:

$$N_i = d_i \times p$$

der d_i er faktoren for distansen fløyet i luftrom som hører inn under avtalestatens myndighetsområde, og p er faktoren for luftfartøyets vekt.

§ 5–7. Distansefaktoren (d_i) framkommer ved å dividere med hundre antall kilometer i storsirkeldistansen mellom: avgangsplassen innenfor, eller punkter for innflyging til, luftrommet til flygeinformasjonsregioner som kommer inn under en kontraherende stats kompetanse

og

første destinasjon innenfor, eller punkter for utflyging fra, dette luftrommet.

Ovennevnte inn- og utflygingspunkter skal være de punkter hvor en flyrute, beskrevet i reiseplanen, krysser et luftroms laterale grenser. Denne reiseplanen innbefatter eventuelle endringer som operatøren har gjort i forhold til den opprinnelige reiseplanen. Reiseplanen innbefatter også eventuelle endringer som operatøren har godkjent som resultat av tilpasning foretatt ved trafikkflytkontroll (ATFM).

Avstanden som skal tas i betraktning skal reduseres med tjue (20) kilometer for hver avgang fra og hver landing i en kontraherende stats territorium.

§ 5–8. Vektfaktoren skal være kvadratroten av den kvotient som framkommer ved å dividere med femti (50) antall metertonn i luftfartøyets høyeste tillatte startvekt som angitt i luftdyktighetsbevis, flygehåndbok eller annet tilsvarende offisielt dokument, på følgende måte:

$$P = \sqrt{\frac{\text{høyeste tillatte startvekt}}{50}}$$

Når luftfartøyets høyeste tillatte startvekt ikke er kjent for den som skal innkreve avgiften, skal vektfaktoren beregnes ut fra vekten av det tyngste luftfartøy som finnes av den aktuelle type.

Når en operatør har gitt den som har ansvar for å innkreve avgiften, opplysninger om at han har to eller flere luftfartøy som er forskjellige versjoner av samme flytype, skal det ved beregningen av vektfaktor benyttes gjennomsnittlig høyeste startvekt for samtlige luftfartøyer han har av denne typen. Beregningen av vektfaktor etter flytype og operatør skal foretas minst hvert år.

Ved beregning av avgiften skal vektfaktoren uttrykkes i et tall med to desimaler.

§ 5–9. Dersom en konvensjonsstat ikke bestemmer annet, skal avgiftssatsen beregnes på nytt hver måned ved å anvende gjennomsnittlig kurs for veksling mellom EUR og nasjonal valuta for måneden før den måned da flygingen finner sted.

Gjeldende valutakurs skal være månedens gjennomsnittlige sluttkurs beregnet av Reuters på grunnlag av den daglige kjøpskursen.

§ 5–10. Fritatt for underveisavgifter etter B. Flyginger hvor avgift innkreves av EUROCONTROL er:

- a) Flyginger som avsluttes på den landingsplass der luftfartøyet startet, og uten at det er foretatt mellomlanding på annen landingsplass;
- b) Flyginger med luftfartøy der høyeste tillatte startvekt er under to metertonn;
- c) Flyginger innen Svalbard og Jan Mayen.

§ 5–11. Avgiften skal innbetales til EUROCONTROL i samsvar med betalingsvilkårene i § 5–14 til § 5–20. Avregningen skal finne sted i EUR.

§ 5–12. Avtalestatene skal offentliggjøre vilkårene for anvendelse samt avgiftssatser og tariffer.

§ 5–13. Vedlegget Flight Informations Regions regnes som en del av forskriften.

3. Betalingsvilkår innen EUROCONTROL

§ 5–14. Beløpene som angis på regningene, skal innbetales til EUROCONTROL i Brussel.

EUROCONTROL vil likevel anse at betaleren har oppfylt sin forpliktelse dersom vedkommende foretar innbetalingen til en bankkonto åpnet i EUROCONTROLS navn i en avtalestat eller i en annen stat. Vedkommende bank skal være utpekt av kompetente organer i forbindelse med ordningen for underveisavgifter.

Avgiftsbeløpet påløper samme dag en flyging gjennomføres. Siste betalingsdag da EUROCONTROL skal ha mottatt beløpet, skal angis på fakturaen og skal være 30 dager etter fakturadato.

§ 5–15. Avgiftsbeløpet innbetales i EUR.

En bruker som er borger i en avtalestat, kan, når han foretar innbetaling til en utpekt bankinstitusjon i staten der han er borger, likevel innfri gjelden i vedkommende stats konvertible valuta.

Når en bruker benytter seg av muligheten omhandlet i 2. ledd, skal omregningen av beløpet i EUR til nasjonal valuta skje på grunnlag av gjeldende valutakursnotering for handelstransaksjoner på den dato og på det sted betalingen skjer.

§ 5-16. Betaling skal betraktes som mottatt av EUROCONTROL på den valuteringsdato da skyldig beløp blir kreditert EUROCONTROLS angitte bankkonto. Valuteringsdato skal være den dato da beløpet er disponibelt for EUROCONTROL.

§ 5-17. Med innbetalingen skal det følge en oversikt med referanser, datoer og beløp i EUR for betalte regninger og fratrukne tilgodehavender. Kravet om å vise regningsbeløpene i EUR gjelder også for brukere som benytter seg av muligheten til å foreta innbetalingen i nasjonal valuta.

Når en innbetaling ikke er vedlagt opplysningene angitt i 1. ledd i denne paragraf, slik at det framgår at innbetalingen gjelder en eller flere bestemte regninger, vil EUROCONTROL anvende betalingen først til dekning av påløpte renter, og deretter til dekning av den eldste ubetalte regning.

§ 5-18. Klager som gjelder fakturaer må framsettes skriftlig til EUROCONTROL eller elektronisk til EUROCONTROL på slik måte som EUROCONTROL på forhånd måtte ha godkjent. EUROCONTROL skal ha mottatt klagen innen den frist som er angitt på fakturaen, og som skal være 60 dager etter fakturadato.

Klagen anses som framlagt den dato EUROCONTROL mottar klagen.

Klagen må være begrunnet, og bør være vedlagt relevant underlagsmateriale.

Innlevering av klage gir ikke klageren rett til å gjøre fradrag i den aktuelle regning, med mindre EUROCONTROL har gitt ham tillatelse til å gjøre dette.

Når EUROCONTROL og en bruker begge er debitor og kreditor i sitt mellomværende, skal det ikke foretas motregning uten at EUROCONTROL på forhånd har sagt seg enig.

§ 5-19. Enhver avgift som ikke er betalt innen siste betalingsdag skal forøkes av en sats fastsatt av vedkommende organer og offentliggjort av konvensjonsstatene i samsvar med § 5-12 i anvendelsesvilkårene. Renten, såkalt forsinkelsesrente, skal være en enkelt rente, beregnet dag for dag av ubetalt, forfalt beløp.

Renten beregnes og innkreves i EUR og satsen er for tiden satt til 8,13% p.a.

§ 5-20. Når en debitor ikke har betalt det skyldige beløp, kan det treffes tiltak med sikte på å fullbyrde inndrivelsen.

C. Flyginger til/fra kontinentalsokkelen

§ 5-21. For flyginger til/fra kontinentalsokkelen oppkrever Avinor AS avgiften og følgende satser betales:

For luftfartøy inntil 8.000 kg, NOK 285,43 pr. flyging.

For luftfartøy i vektintervallet 8.001 kg til og med 15.000 kg, NOK 413,42 pr. flyging.

For luftfartøy over 15.001 kg, NOK 635,42 pr. flyging. Alle vekter etter høyeste tillatte startvekt.

§ 5-22. Flyginger som avsluttes på den landingsplass hvor den startet, og uten at det er foretatt mellomlanding på annen landingsplass, er fritatt for underveisavgift.

Kapittel VI. Avgift til lufthavneier for håndtering av brukt flyavisingsvæske (avisingsavgift)

§ 6-1. Formålet med dette kapittel er å fastsette bestemmelser for en avgift som skal gi lufthavneier kostnadsdekning for håndtering av brukt flyavisingsvæske.

§ 6-2. Med håndtering menes i dette kapittel transport, mellomlagring, behandling, destruksjon eller annen slutt disponering av brukt flyavisingsvæske etter at denne er samlet opp av lufthavneier. Som slutt disponering regnes rensing av oppsamlet flyavisingsvæske i renseanlegg, gjenvinning til ny flyavisingsvæske eller til ren glykol, destruksjon ved forbrenning og lignende.

§ 6-3. Kapittelet gjelder for statens landingsplasser og Oslo lufthavn Gardermoen.

§ 6-4. For lufthavner hvor avgift skal betales etter dette kapittel skal lufthavneier ha utarbeidet et beregningsgrunnlag for avgiften. Den som etter forskriftens § 1-2 plikter å betale avgift skal gjøres kjent med lufthavneiers beregningsgrunnlag før avgift kreves ved den enkelte lufthavn.

I beregningsgrunnlaget skal de faktiske driftskostnader og kapitalkostnader som gjelder for den enkelte lufthavn i direkte tilknytning til håndtering av brukt flyavisingsvæske inngå.

Avgiften skal beregnes slik at den gir kostnadsdekning for den tjenesten lufthavneier yter ved håndtering av brukt flyavisingsvæske.

§ 6-5. Avgiftssatsen etter dette kapittel skal være kroner pr. kg brukt glykol, fastsatt på grunnlag av de faktiske driftskostnader og kapitalkostnader ved den enkelte lufthavn.

Lufthavneier skal snarest mulig og senest innen 31. desember hvert år gi den som skal betale avgift etter dette kapittel en stipulert avgiftssats i henhold til budsjett for inneværende avisings sesong, som regnes fra 1. juli til 30. juni etterfølgende år.

Den som skal betale avgiften skal ha innsynsrett i de regnskapene som ligger til grunn for lufthavneiers beregning av avgift etter dette kapittel. Regnskapene skal være transparente og ikke uten særlig grunn endres mellom avisingssesongene.

§ 6-6. Avgiften som skal betales etter dette kapittel skal avregnes av lufthavneier etter hver avisingssesong.

Lufthavneier kan foreta å konto avregning gjennom avisingssesongen basert på stipulert eller beregnede driftskostnader og kapitalkostnader.

Kapittel VII. Bestemmelser om avgiftsbetaling, tilbakebetaling m.m.

A. Betaling, kreditt mv.

§ 7-1. Betaling av start-, passasjer- og underveisavgift samt andre avgifter eller godtgjørelser hjemlet i dette regulativ, skal som hovedregel skje som betaling etter fakturering. Avinor AS kan fastsette annen ordning for avgiftsbetalingen.

Avinor AS kan kreve bankgaranti (satt i forhold til operatørens trafikkvolum basert på en trafikkperiode som Avinor AS finner det relevant å anvende) eller annen sikkerhetsstillelse for rettidig avgiftsbetaling.

§ 7-2. Kreditt er betinget av at operatøren gir opplysninger om og betaler for alle luftfartøy som benytter operatørens kallsignal.

Eier eller bruker av luftfartøy plikter før og etter hver flyging å gi slike opplysninger som Avinor AS og Oslo Lufthavn AS trenger for å utføre avgiftsberegning, jf. luftfartslovens § 13-4.

Opplysninger om flybevegelser for selskaper med rutetrafikk skal rapporteres elektronisk på et DTS-format innenfor tidsfrister bestemt av Avinor AS. DTS (Daily Traffic Survey) er et fil-format definert av Avinor AS for rapportering av daglige flybevegelser og annen informasjon nødvendig for riktig beregning av avgifter.

Endringer i format formidles senest 30 dager før neste leveringsfrist.

Endringer i leveringstidspunkt og hyppighet formidles senest 60 dager før ikrafttreden.

Avinor AS kan for selskap med lite trafikkvolum dispensere fra kravet om rapportering elektronisk på DTS-format.

§ 7-3. Ovennevnte regler vedrørende betaling, kreditt mv. som gjelder trafikken på Oslo lufthavn Gardermoen, administreres selvstendig av Oslo Lufthavn AS.

§ 7-4. Som sikkerhet for avgifter vedrørende Oslo lufthavn Gardermoen, kan Oslo Lufthavn AS kreve en egen bankgaranti av operatøren utover det som Avinor AS eventuelt har krevd til dekning for avgifter på statens landingsplasser.

B. Betaling av årsavgifter

§ 7-5. For betaling av årsavgifter i denne forskrift legger Avinor AS til grunn årskortets første gyldighetsdag som avgjørende for hvilken avgiftssats som skal anvendes.

§ 7-6. Årsavgift kan betales via kredittkortselskap med samarbeidsavtale eller til Avinor AS' sentrale bankkonto.

Ved anmodning om utstedelse/fornyelse av årskort for startavgift, må det gis følgende opplysninger:

Hva avgiften gjelder.

Luftfartøyets nasjonalitets- og registreringsmerke samt høyeste tillatte startvekt.

Eierens og/eller brukerens navn og adresse.

C. Reaksjonsmidler ved manglende eller for sen betaling

§ 7-7. Dersom avgifter som påløper i forbindelse med luftfartøyets landing, opphold på, eller avgang fra plassen ikke blir betalt til fastsatt tid eller tilstrekkelig sikkerhet stilt, kan fartøyet i samsvar med luftfartslovens bestemmelser hindres i å forlate plassen før betaling har funnet sted eller tilstrekkelig sikkerhet er stilt, jf. lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart, § 13-2.

Avgifter som fastsettes etter luftfartsloven er tvangsgrunnlag for utlegg.

Er avgift ikke betalt rettidig, kan eier eller bruker av luftfartøyet nektes fortsatt bruk av norsk territorium og/eller norske lufthavner.

§ 7-8. Ved for sen innbetaling av avgift etter denne forskriften, svares forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m., og lik denne renten til enhver tid. Dette gjelder imidlertid ikke for underveisavgiften som innkreves av EUROCONTROL, som har egen regel for forsinkelsesrenter, jf. § 5-19.

D. Adgang til å frafalle påløpte avgifter

§ 7-9. Avinor AS kan ved slettelse i Norges Luftfartøyregister, og etter søknad, helt eller delvis frafalle/tilbakebetale årsavgift. Beløp under kr 20.000,- refunderes ikke.

Fastsettes bestemmelser som innskrenker et luftfartøys bruk av en landingsplass, gir dette ikke grunnlag for tilbakebetaling av årsavgift.

Kapittel VIII. Ikrafttredelse

§ 8–1. Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 22. desember 2005 nr. 1724 om avgifter vedrørende statens luftfartsanlegg og -tjenester (takstregulativet).

22. des. Nr. 1584 2006

Ikrafttredelse av lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskapenes garantiordning).

Fastsatt av Finansdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskapenes garantiordning) del VIII, jf. delegeringsvedtak 22. desember 2006 nr. 1608. Kunngjort 29. desember 2006.

I

Lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskapenes garantiordning) del VI trer i kraft 22. desember 2006.

II

Forskrift 8. september 1989 nr. 929 om skadeforsikringsselskapenes garantiordning, gitt i medhold av lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet, gjelder til og med 31. desember 2006.

15. des. Nr. 1585 2006

Forskrift om endring i forskrift om fastsetting av kvotefaktor ved fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 15. desember 2006 med hjemmel i forskrift 19. desember 2005 nr. 1591 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 8, jf. § 23. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 5. desember 2006 nr. 1355 om fastsetting av kvotefaktor ved fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. *Fartøy med ringnottillatelse og ringnotfartøy med hjemmelslengde mellom 21,35 og 27,50 meter (SUK-gruppen)*

Faktoren for fartøy med ringnottillatelse, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesiell tillatelse til å drive enkelte former for fiske og fangst § 4–1, fastsettes til 2,75.

Faktoren for ringnotfartøy med hjemmelslengde mellom 21,35 og 27,50 meter og med lastekapasitet på 1.500 hl eller mindre som hadde adgang til å delta i SUK-gruppens fiske etter sild sør for 62° N og makrell i ringnotgruppen i 2005, jf. forskrift 19. desember 2005 nr. 1591 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 7 nr. 2, fastsettes til 2.

Fisket blir stoppet når gruppens kvoter er beregnet oppfisket.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. des. Nr. 1586 2006

Forskrift om stopp i fisket etter nordsjøersild for fartøy med ringnottillatelse.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 18. desember 2006 med hjemmel i forskrift 19. desember 2005 nr. 1591 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 23. Kunngjort 3. januar 2007.

§ 1. Stopp i fisket

Fiske etter nordsjøsilde for fartøy med ringnottillatelse iht. konsesjonsforskriftens § 4–1, stoppes med virkning fra 18. desember 2006 kl. 24.00.

Siste frist for innmelding av fangst er 19. desember 2006 kl. 02:00.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskrift, straffes etter lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

20. des. Nr. 1587 2006**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter.**

Fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjetterminen 2007 og lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 3–19 skal lyde:

*Kap. 3–19. Avgift på utslipp av NO_x***§ 3–19–1. Saklig virkeområde**

Avgiftsplikten omfatter utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra:

- a. fremdriftsmaskineri med samlet installert effekt på mer enn 750 kW,
- b. motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- c. fakler på offshoreinstallasjoner og anlegg på land.

§ 3–19–2. Stedlig virkeområde

(1) For fartøy gjelder avgiftsplikten følgende utslipp:

- a. utslipp fra fart innenfor norsk territorialfarvann,
- b. utslipp fra innenriks fart selv om deler av farten skjer utenfor norsk territorialfarvann,
- c. for norskregistrerte fartøy gjelder avgiftsplikten i tillegg utslipp i nære farvann.

(2) For luftfartøy gjelder avgiftsplikten utslipp mellom norske landingsplasser og mellom norsk landingsplass og installasjon på norsk kontinentalsokkel. For fly gjelder avgiftsplikten i disse tilfellene kun utslipp fra avgang og landing. For luftfartøy gjelder avgiftsplikten videre utslipp mellom norsk landingsplass og landingsplass på Svalbard, Jan Mayen og bilandene. For fly gjelder avgiftsplikten i disse tilfellene kun utslipp fra avgang og landing ved norsk landingsplass.

(3) For kjøretøy, herunder jernbanekjøretøy, gjelder avgiftsplikten utslipp i Norge.

(4) For annen energiproduksjon gjelder avgiftsplikten utslipp i Norge og på norsk kontinentalsokkel.

§ 3–19–3. Definisjoner

I dette kapittel forstås med:

- a. «fremdriftsmaskineri» – maskineri som benyttes eller er konstruert til fremdrift av fartøy, luftfartøy eller kjøretøy,
- b. «norsk territorialfarvann» – havområder rundt norsk fastland omfattet av lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone,
- c. «innenriks fart» – fart mellom to norske havner og mellom norsk havn og Svalbard, Jan Mayen, bilandene og installasjoner på norsk kontinentalsokkel,
- d. «installasjoner på norsk kontinentalsokkel» – anlegg eller innretning, herunder flytende, som har tilknytning til utnyttelsen av naturforekomster i havområdene utenfor norsk territorialfarvann,
- e. «nære farvann» – havområder hvor avstanden til norskekysten (grunnlinjen) er mindre enn 250 nautiske mil,
- f. «fjerne farvann» – havområder hvor avstanden til norskekysten (grunnlinjen) er 250 nautiske mil eller mer,
- g. «direkte fart» – fart mellom norsk og utenlandsk havn uten at det under farten drives fiske eller fangst eller annen virksomhet,
- h. «havn» – ethvert sted der et fartøy kan legge til kai, verksted eller sokkelinstallasjon og ethvert sted innenfor territorialgrensen der et fartøy laster eller lossrer gods eller setter av eller tar om bord personer,
- i. «landingsplass» – landingsplass som nevnt i luftfartsloven § 7–5 første ledd,
- j. «luftfartøy» – fly og helikopter,
- k. «turtall» – motorens maksimale turtall i henhold til sertifikat eller lignende.

§ 3–19–4. Når avgiftsplikten oppstår

Avgiftsplikten oppstår ved utslipp av NO_x.

§ 3–19–5. Avgiftsgrunnlag

Avgiften beregnes pr. kilogram NO_x.

§ 3–19–6. Avgiftsberegning

(1) Avgiften beregnes på grunnlag av faktisk utslipp av NO_x, regnet etter NO₂-ekvivalenter. Dersom faktisk utslipp fastsettes ved måling, gjelder § 3–13–8 annet ledd tilsvarende. Målingene skal foretas under ordinære og representative driftsforhold. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Det samme gjelder for kalibrering av måleutstyr. Dersom NS ikke finnes, kan annen internasjonal standard benyttes.

(2) Dersom faktisk utslipp etter første ledd ikke er kjent, beregnes avgiften på grunnlag av kilde spesifikk utslippsfaktor og mengde forbrukt energivare. For fly beregnes avgiften etter formelen i § 3–19–8.

(3) Dersom faktisk utslipp etter første ledd ikke er kjent, eller kilde spesifikk utslippsfaktor etter annet ledd ikke er fastsatt, beregnes utslippet etter tabellen i § 3–19–9.

§ 3–19–7. Fastsettelse av kilde spesifikk utslippsfaktor

Kompetent myndighet kan fastsette kilde spesifikk utslippsfaktor etter søknad fra den avgiftspliktige. Kompetent myndighet er for denne avgiften Statens forurensningstilsyn for landbasert virksomhet, Sjøfartsdirektoratet for fartøy, Luftfartstilsynet for luftfartøy og Oljedirektoratet for installasjoner på kontinentalsokkelen. Kompetent myndighet kan gi retningslinjer om fastsettelse av kilde spesifikk utslippsfaktor.

§ 3–19–8. Formel for beregning av utslipp fra fly

(1) For fly beregnes avgiften etter følgende formel:

$$\text{Utslippsverdi} = a * \text{motorer} * \sum_{\text{LTO-modus}} \left(\frac{60 * \text{tid} * \text{drivstoffrate} * \text{NO}_x\text{-indeks}}{1000} \right)$$

<i>a (average)</i>	faktor avhengig av motorens HC (<i>hydro carbones</i>)-verdi. <i>a</i> = 1 dersom gjennomsnittlig HC-verdi er mindre eller lik ICAOs gjeldende standard på 19,6 g/kN. <i>a</i> > 1 dersom gjennomsnittlig HC-verdi er større enn ICAOs gjeldende standard. <i>a</i> kan maksimalt være på 4,0
<i>motorer</i>	antall motorer
<i>LTO-modus</i>	4 faser: start, stigning, innflyging, taksing (bevegelse opp til 3000 fot over bakken)
<i>tid</i>	standardisert tidsperiode for hver enkelt LTO-modus for en gitt motortype (minutter)
<i>drivstoffrate</i>	drivstoffrate per modus (kg/sek)
<i>NO_x-indeks</i>	utslippsindeks per modus (g/kg drivstoff)

(2) Ved manglende utslipps- eller motordata legges motorer med høyeste HC-verdi og NO_x-indeks til grunn for avgiftsberegningen.

§ 3–19–9. Tabell for beregning av utslipp(1) *Motorer*

a. Turtall lavere enn 200 rpm:	100 kg NO _x pr. tonn energivare
b. Turtall fra og med 200 rpm til 1000 rpm:	70 kg NO _x pr. tonn energivare
c. Turtall fra og med 1000 rpm til 1500 rpm:	60 kg NO _x pr. tonn energivare
d. Turtall fra og med 1500 rpm:	55 kg NO _x pr. tonn energivare

(2) *Kjeler*

a. 9,6 kg NO _x pr. tonn tungolje
b. 4,5 kg NO _x pr. tonn steinkull
c. 3,6 kg NO _x pr. tonn lettolje
d. 3,6 kg NO _x pr. tonn marine gassolje/diesel
e. 3,6 kg NO _x pr. tonn tungdestillat
f. 1,8 kg NO _x pr. tonn biobrensel, jomfruelig brensel (tørrstoff)
g. 2,4 kg NO _x pr. tonn biobrensel, returtrevirke (tørrstoff)
h. 1,7 g NO _x pr. Sm ³ naturgass, gasskjeler
i. 2,8 g NO _x pr. Sm ³ naturgass, konverterte kjeler
j. 2,0 g NO _x pr. Sm ³ LPG, gasskjeler
k. 3,4 g NO _x pr. Sm ³ LPG, konverterte kjeler.

- (3) *Turbiner*
- a. Turbiner: 16 g NO_x pr. Sm³ gass
25 kg NO_x pr. tonn flytende energivare
- b. Lav-NO_x -turbiner: 1,8 g NO_x pr. Sm³ gass

- (4) *Fakler*
- a. 4 g NO_x pr. Sm³ gass, fakler i raffineri
- b. 2 g NO_x pr. Sm³ gass, fakling av deponigass
- c. 12 g NO_x pr. Sm³ gass, øvrig fakling.

(5) *Helikoptre*

For helikoptre beregnes avgiften på grunnlag av en faktor på 6,67 kg NO_x pr. tonn forbrukt energivare.

(6) *Jernbanekjøretøy*

For jernbanekjøretøy beregnes avgiften på grunnlag av en faktor på 47 kg NO_x pr. tonn forbrukt energivare.

§ 3–19–10. Dokumentasjon for avgiftsberegning

(1) Beregnes avgiften på grunnlag av faktisk utslipp, skal beregningen dokumenteres.

(2) Beregnes avgiften etter en kilde spesifikk utslippsfaktor, skal det dokumenteres at denne er fastsatt etter Norsk Standard (NS) eller tilsvarende internasjonal standard. I de tilfeller kilde spesifikk utslippsfaktor ikke er fastsatt i samsvar med dette, skal det foreligge dokumentasjon fra kompetent myndighet som verifiserer benyttet faktor.

(3) For motorer hvor turtallet legges til grunn, skal dette dokumenteres med sertifikat e.l.

(4) Virksomheten skal dokumentere bruk av type og mengde energivare til avgiftspliktige utslipp.

(5) For beregning av avgift ved utslipp fra lav-NO_x -turbiner, skal virksomheten fremlegge sertifikat fra produsent eller annen dokumentasjon verifisert av kompetent myndighet som viser at turbinen er en lav-NO_x -turbin.

§ 3–19–11. Avgiftsfritak – direkte utenriks fart og fiske og fangst i fjerne farvann

(1) Utslipp fra fartøy i direkte fart mellom norsk og utenlandsk havn, og fra luftfartøy i direkte luftfart mellom norsk og utenlandsk landingsplass, er fritatt for avgift for hele farten.

(2) Utslipp fra fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann er fritatt for avgift for den delen av farten som skjer i fjerne farvann.

(3) Grunnlaget for fritak etter denne bestemmelsen skal dokumenteres ved fremleggelse av kopi av loggbok e.l. som viser fartøyets navn, nasjonalitet, bestemmelsessted og mengde forbrukt energivare til henholdsvis avgiftspliktig og avgiftsfritt utslipp.

(4) Utslipp som omfattes av denne bestemmelsen føres uten avgift i avgiftsoppgaven.

§ 3–19–12. Avgiftsfritak – miljøavtale

(1) Utslipp fra kilder som er omfattet av miljøavtale med staten om gjennomføring av NO_x -reducerende tiltak i samsvar med et fastsatt miljømål er fritatt for avgift.

(2) Grunnlaget for fritak etter denne bestemmelsen skal dokumenteres ved fremleggelse av kopi av inngått miljøavtale med staten.

§ 3–19–13. Avgiftsbetaling – utenlandsk eier av avgiftspliktige fartøy og luftfartøy

(1) Utenlandsk eier som ikke har forretningssted eller hjemsted i Norge, skal betale avgift ved representant registrert etter § 5–2 bokstav d for avgiftspliktig fart.

(2) Fører av fartøyet eller luftfartøyet skal ved ankomst til Norge gjøre Tollvesenet oppmerksom på hvilken representant som skal betale avgiften.

(3) Eier av fartøyet eller luftfartøyet og representanten er solidarisk ansvarlige for avgiften.

§ 3–19–14. Avgiftsrefusjon for virksomheter som installerer renseutstyr – overgangsordning

(1) Avgiftspliktige virksomheter som innen 1. juli 2007 inngår avtale med verksted eller lignende om tidspunkt for installasjon av renseutstyr, kan søke refusjon av avgift. Refusjonen skal tilsvare forskjellen mellom utslipp før og etter installasjon av renseutstyr, for perioden fra 1. januar 2007 og frem til renseutstyret er installert. Søknad om refusjon sendes tollregionen når renseutstyret er installert.

(2) Grunnlaget for refusjon etter denne bestemmelsen skal dokumenteres ved fremleggelse av kopi av datert avtale med verksted eller lignende, bekreftelse fra vedkommende verksted eller lignende på at renseutstyr er installert, og dokumentasjon fra kompetent myndighet eller akkreditert institusjon som viser utslippet etter installasjon.

§ 3–19–15. Avgiftsrefusjon for virksomheter som installerer måleutstyr – overgangsordning

(1) Avgiftspliktige virksomheter som ved installasjon av måleutstyr innen 31. desember 2007 dokumenterer at tidligere innbetalt avgift har vært basert på et for høyt utslipp, kan søke refusjon av avgift. Refusjonen skal tilsvare forskjellen mellom utslipp før og etter installasjon av måleutstyr, for perioden fra 1. januar 2007 og frem til måleutstyr er installert. Søknaden om refusjon sendes tollregionen når måleutstyret er installert.

(2) Grunnlaget for refusjon etter denne bestemmelsen skal dokumenteres ved bekreftelse på installert måleutstyr fra kompetent myndighet eller akkreditert institusjon.

§ 3–19–16. Avgiftsrefusjon for virksomheter som får fastsatt kildespesifikk utslippsfaktor – overgangsordning

(1) Avgiftspliktige virksomheter som innen 1. juli 2007 har søkt om å få fastsatt kildespesifikk utslippsfaktor kan søke refusjon av avgift. Refusjonen skal tilsvare forskjellen mellom beregnet utslipp før og etter fastsettelse av kildespesifikk faktor, for perioden fra 1. januar 2007 og frem til faktor er fastsatt. Søknad om refusjon sendes tollregionen når faktor er fastsatt.

(2) Grunnlaget for refusjon etter denne bestemmelsen skal dokumenteres ved fremleggelse av kopi av datert søknad om fastsettelse av kildespesifikk faktor, og dokumentasjon fra kompetent myndighet eller akkreditert institusjon som verifiserer benyttet faktor.

§ 5–1 bokstav h oppheves.

§ 5–2 bokstav d skal lyde:

d) representant for utenlandsk virksomhet som eier eller driver NO_x-avgiftspliktige fartøy eller luftfartøy.

§ 6–1 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Registrert virksomhet for avgift på utslipp av NO_x skal sende oppgavene til tollregionen innen den 18. i måneden etter utløpet av det kvartal utslippet fant sted.

§ 6–1 nåværende tredje til sjette ledd blir nye fjerde til syvende ledd.

§ 6–3 femte ledd skal lyde:

(5) Utenlandsk eier av fartøy eller luftfartøy skal betale avgift på NO_x-utslipp ved representant etter § 3–19–13.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1588 2006**Forskrift om endring i forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip.**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 42, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1962 nr. 5, delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9, delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1 og delegeringsvedtak 2. august 1991 nr. 528, og sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 § 40 nr. 4, jf. delegeringsvedtak 31. januar 1986 nr. 221, overføringsvedtak 23. desember 1988 nr. 1081 og delegeringsvedtak 27. desember 1988 nr. 4321. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 1. januar 2005 nr. 8 om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip gjøres følgende endring:

§ 2–8 annet ledd skal lyde:

Ved dødsfall og enhver personskade eller sykdom som antas å skyldes arbeidsulykke, arbeidssituasjonen eller forholdene om bord, skal det dessuten, så snart som mulig, sendes melding på fastsatt blankett til Sjøfartsdirektoratet. Tilsvarende gjelder ved personskade eller sykdom som påføres under reise til eller fra fartøyet for reders regning, eller under landlov.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1589 2006**Forskrift om endring i midlertidig forskrift om irakere som tidligere har hatt midlertidig og begrenset arbeidstillatelse i Norge.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 8 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I midlertidig forskrift 24. februar 2005 nr. 165 om irakere som tidligere har hatt midlertidig og begrenset arbeidstillatelse i Norge gjøres følgende endring:

§ 4 andre ledd skal lyde:

§ 1 opphører å gjelde på det tidspunkt endringer i forskriften her på bakgrunn av høringsbrev av 11. september 2006 trer i kraft.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

20. des. Nr. 1590 2006**Forskrift om regulering av fisket etter reker ved Øst-Grønland i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 20. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 3. januar 2007.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande reker i Grønlands fiskerisone i 2007.

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy som fyller vilkårene i § 3, fiske inntil 3.250 tonn reker i Grønlands fiskerisoner i ICES-områdene XIV og Va.

§ 3. Vilkår for deltakelse

For å kunne delta i fisket må følgende vilkår være oppfylt:

- 1) fartøyet må ha deltatt i rekefisket ved Grønland i minst ett av de fem siste år, og
- 2) fartøyet må være skriftlig påmeldt til Fiskeridirektoratet.

§ 4. Utskiftning

Fartøy som ikke fyller vilkårene for deltakelse etter § 3 nr. 1, kan likevel delta når dette er et erstatningsfartøy for konsesjonshaver som tidligere hadde et fartøy som ville fylt vilkåret etter denne bestemmelsen.

§ 5. Midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy (leiefartøy)

Fiskeridirektoratets regionkontor kan ved forlis og havari som medfører vesentlig driftsavbrudd, tillate bruk av leiefartøy. Fiskeridirektoratets regionkontor kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at høvedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet. Det må nyttes leiefartøy fra samme fartøygruppe.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 6. Maksimalkvoter

Fartøy som fyller vilkårene for å delta og har kvotefaktor 1,00 kan fiske og lande en maksimalkvote på 173 tonn reker.

Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren for det enkelte fartøy.

Fiskeridirektoratet kan endre eller oppheve maksimalkvotene dersom utviklingen i fisket gjør det nødvendig.

§ 7. Rapporteringsplikt

Det skal sendes kopi til Fiskeridirektoratet av følgende av de meldinger som fartøyene etter grønlandske bestemmelser er pålagt å sende grønlandske myndigheter:

- 1) aktivmelding,
- 2) melding om fangst pr. uke,
- 3) passivmelding.

§ 8. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket uavhengig av om det enkelte fartøyet har fisket sin maksimalkvote.

§ 9. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

21. des. Nr. 1591 2006**Forskrift om endring i forskrift om dekning av utgifter ved reise for undersøkelse eller behandling.**

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 2–6 femte ledd og lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 5–5 nr. 4. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1756 om dekning av utgifter ved reise for undersøkelse eller behandling gjøres følgende endringer:

§ 2 nr. 2 annet ledd skal lyde:

Nytter pasienten/klienten eget transportmiddel eller transportmiddel tilhørende nære pårørende, dekkes

reiseutgifter med 1,75 kroner per km. Når det i slikt transportmiddel tas med andre pasienter/klienter eller nødvendig ledsager, gis et tillegg på 25 øre per km for hver passasjer.

§ 4 skal lyde:

Ved fravær som varer over 12 timer er kostgodtgjørelsen 165 kroner per døgn. Varer fraværet mer enn ett døgn skal overskytende fraværstid utover seks timer regnes som et helt døgn.

§ 5 første ledd skal lyde:

Utgifter til overnatting dekkes mot kvittering med inntil 285 kroner per døgn dersom overnatting har funnet sted i hotell, pensjonat, gjestgiveri o.l. Unntaksvis kan slik dekning også gis selv om overnatting ikke har funnet sted, hvis særlige grunner taler for det.

§ 6 første ledd skal lyde:

Ved hver enkeltreise skal pasienten betale en egenandel på 120 kroner (240 kroner tur/retur).

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1592 2006

Forskrift om endring i forskrift om salær fra det offentlige til advokater m.fl. etter faste satser (stykprissatser) ved fri rettshjelp og i straffesaker.

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 78, § 107 og § 107d, jf. delegeringsvedtak 8. oktober 1982 nr. 1445 og delegeringsvedtak 13. desember 1985 nr. 2095, lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp § 3 og § 7, jf. delegeringsvedtak 8. oktober 1982 nr. 1445, og forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v. § 2 tredje ledd. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 12. desember 2005 nr. 1442 om salær fra det offentlige til advokater m.fl. etter faste satser (stykprissatser) ved fri rettshjelp og i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 5 annet ledd nr. 12 skal lyde:

12. Klagesaker etter folketrygdloven § 21–12, jf. rettshjelpsloven § 11 annet ledd nr. 7:
7 ganger den offentlige salærsats.

§ 5 annet ledd nr. 13 oppheves.

§ 10 første ledd skal lyde:

Bistand fra fornærmedes advokat i hoved-/ankeforhandling i tingretten/lagmannsretten betales med 2,25 ganger den offentlige salærsats for hver time som medgår under hoved-/ankeforhandlingens første dag. De påfølgende dagene betales med 2 ganger den offentlige salærsats for hver time som medgår under hovedforhandling i tingretten, og 1,75 ganger salærsatsen for hver time som medgår under hovedforhandling i lagmannsretten. I ankeforhandling i lagmannsretten hvor advokaten har representert fornærmede i tingretten, betales 2 ganger den offentlige salærsats for hver time som medgår første dag, og 1,6 ganger den offentlige salærsats for hver time som medgår følgende dager.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007. Ny § 10 første ledd kommer til anvendelse på oppdrag påbegynt etter ikrafttredelsen.

21. des. Nr. 1593 2006

Forskrift om endring i midlertidig forskrift om rammer for bestemmelser om å utføre oppgaver på hverandres myndighetsområder ved inngåelse av avtaler om pilotkontorer i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) § 14 første og annet ledd. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I midlertidig forskrift 29. september 2006 nr. 1108 om rammer for bestemmelser om å utføre oppgaver på hverandres myndighetsområder ved inngåelse av avtaler om pilotkontorer i arbeids- og velferdsforvaltningen gjøres følgende endring:

§ 5 første ledd lyde:

Forskriften trer i kraft straks og gis virkning fra 1. oktober 2006 og gjelder til 1. mars 2007.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1594 2006

Forskrift om endring i forskrift om gebyr for tilsyn og kontroll med kosmetikk og kroppspleieprodukter.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspleieprodukt m.m. (kosmetikklova) § 18. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 28. januar 2004 nr. 361 om gebyr for tilsyn og kontroll med kosmetikk og kroppspleieprodukter gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om avgift for tilsyn og kontroll med kosmetikk og kroppspleieprodukter m.m.

§ 1 til § 5 skal lyde:

§ 1. Formålet med avgiften

Avgiften skal bidra til å dekke utgiftene med tilsyn og kontroll med kosmetikk og kroppspleieprodukter m.m.

§ 2. Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

kosmetikk og kroppspleieprodukter: alle stoffer eller blandinger av stoffer som er bestemt til å komme i kontakt med kroppsoverflaten til mennesker, tennene eller slimhinnene i munn- eller neseborene for kun eller i hovedsak å rense eller parfymere disse delene av kroppen, endre utseendet deres, påvirke kroppslukter, verne dem eller holde dem i god stand.

kosmetikk og kroppspleieprodukter for dyr: alle stoffer eller blandinger av stoffer som er bestemt til å komme i kontakt med kroppsoverflaten til dyr, tennene eller slimhinnene i munn- eller neseborene for kun eller i hovedsak å rense eller parfymere disse delene av kroppen, endre utseendet deres, påvirke kroppslukter, beskytte dem eller holde dem i god stand.

tatoveringsprodukter: alle stoffer eller blandinger av stoffer som er bestemt til å bli ført inn i huden til mennesker eller dyr for å oppnå permanente eller langvarige mønstre, tegninger, streker, felt eller farger på huden, medregnet tatoveringsvæske og permanent sminke.

injeksjonsprodukter: alle stoffer eller blandinger av stoffer som er bestemt til å bli ført inn i huden til mennesker eller dyr for å endre hudens utseende på andre måter enn de som er nevnt ovenfor.

produsent: norsk produsent herunder den som på oppdrag får sine produkter produsert av andre.

avgiftspliktige: produsent eller importør av kosmetikk og kroppspleieprodukter m.m. bestemt til omsetning på det norske markedet.

omsetning: besittelse med sikte på salg, utbud for salg, distribusjon, selve salget og enhver annen form for overdragelse med eller uten vederlag.

§ 3. Meldeplikt

Avgiftspliktige har plikt til å melde fra om virksomheten til Mattilsynet.

§ 4. Avgiftens størrelse

Avgiftspliktige med en årlig brutto omsetning av kosmetikk og kroppspleieprodukter m.m. mellom 100.000 og 10 mill. kroner, skal betale en årlig avgift på 5000 kroner. Avgiftspliktige med en årlig brutto omsetning på mer enn 10 mill. kroner, skal betale en årlig avgift på 25.000 kroner. Ved beregning av avgiftsgrunnlaget skal tall fra foregående år legges til grunn.

§ 5. Innhenting av opplysninger

Mattilsynet kan innhente nødvendige opplysninger om hvem som er å anse som avgiftspliktige. Dette kan gjøres i samarbeid med Tollvesenet.

§ 7 skal lyde:

§ 7. Straff

Overtredelse av denne forskrift er straffbar i henhold til lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppspleieprodukt m.m. (kosmetikklova) § 21.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1595 2006

Forskrift om endring i forskrift om naturlig mineralvann og kildevann.

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 4. oktober 2004 nr. 1316 om naturlig mineralvann og kildevann gjøres følgende endring:

§ 14 skal lyde:

§ 14. Avgift for tilsyn og kontroll

For tilsyn og kontroll med vannkilde og utvinning av naturlig mineralvann eller kildevann for tapping på flaske eller annen emballasje, som blir gjennomført med hjemmel i matloven, skal virksomheten betale avgift til Staten, jf. § 21 i matloven.

For tilsyn og kontroll skal det betales en årlig avgift på kr 6.525.

Avgift kreves inn av Mattilsynet og innbetales innen fristen fastsatt av Mattilsynet. For avgift som ikke betales i rett tid skal det betales rente i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling. Det kan også pålegges purregebyr. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1596 2006

Forskrift om endring i forskrift om kvoteordningen for melk.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. desember 2006 etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5a og § 19, lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 27a og delegeringsvedtak 6. desember 1996 nr. 1125. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Med kvote menes den mengde melk eller melkeprodukter som i henhold til denne forskriften årlig kan produseres i løpet av et kvoteår på en landbrukseiendom uten overproduksjonsavgift. Kvoten tilligger den enkelte landbrukseiendom. Det beregnes separat kvote for ku- og geitmelk. Kvoteåret for geitmelk følger kalenderåret. Kvoteåret for kumelk gjelder i ett år fra og med 1. mars.

§ 5 første ledd første punktum skal lyde:

Såfremt ikke annet følger av forskriften ellers, skal landbrukseiendommens kvote utgjøre kvote foregående kvoteår multiplisert med forholdstallet 1,01 for kumelk og 1,00 for geitemelk, og deretter tillagt kvote kjøpt foregående kvoteår.

§ 7 første ledd skal lyde:

Landbrukseiendom som har hatt sammenhengende leveranse de siste 24 måneder før opphør av melkeproduksjonen, får beregnet kvote i 10 kvoteår etter opphør (opphørsperiode) som om det har vært sammenhengende leveranse fra eiendommen i hvert av disse år. Dersom kvoten ikke tas i bruk i løpet av opphørsperioden, faller den bort.

§ 15 første ledd nummer 4 skal lyde:

4. det ikke har vært to års sammenhengende leveranse innenfor kvote, jf. § 4, fra landbrukseiendommen i løpet av de siste tre årene før fristen for innmelding av kvotesalget, jf. § 16 første ledd. Ved salg av kumelkkvotene med innmeldingsfrist 1. oktober 2007, må det ha vært to års sammenhengende leveranse innenfor kvote, jf. § 4, fra landbrukseiendommen i løpet av de tre siste årene før 1. august 2007.

§ 15 annet ledd skal lyde:

Ved salg av kvote kan inntil 50% av kvote selges til eiere av landbrukseiendommer med kvote innenfor samme fylke eller omsetningsregion. Minimum 50% av kvoten skal selges til staten for kr 3,50 pr. liter.

§ 16 første ledd skal lyde:

Innmelding av kvotesalg er bindende, og skal sendes Statens landbruksforvaltning på eget skjema. Innmeldingsfristen for salg av geitmelkkvote er 1. august. Innmeldingsfristen for salg av kumelkkvote er 1. oktober. Innmeldingen medfører at selgers kvote bortfaller fra og med påfølgende kvoteår.

§ 17 annet ledd skal lyde:

Kjøpt kvote gis virkning fra påfølgende kvoteår i samsvar med erklæring gitt i innmeldingsskjemaet for kvotesalg eller -kjøp, og med eventuelle begrensninger som måtte følge av § 5 og § 11.

§ 18 fjerde ledd skal lyde:

Innmelding av kvotekjøp fra staten skal sendes Statens landbruksforvaltning på eget skjema. Innmeldingsfristen for kjøp av geitmelkkvote er 1. oktober. Innmeldingsfristen for kjøp av kumelkkvote er 1. desember. Kjøp av kvote gis virkning fra påfølgende kvoteår.

§ 20 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Søknaden må sendes Statens landbruksforvaltning innen 1. desember for å få virkning fra påfølgende kvoteår.

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2007.

21. des. Nr. 1597 2006

Forskrift om endring i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. desember 2006 med heimel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 5 og § 5a, og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk blir det gjort følgende endringer:

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Omsetningsavgift på jordbruksvarer

Produsentar som omsetter jordbruksvarer, skal svara avgift etter desse satsane:

a) Mjølk:	12 øre pr. liter
b) Kjøtt av storfe og kalv:	maks. 250 øre pr. kg
c) Kjøtt av sau og lam:	maks. 200 øre pr. kg
d) Svinekjøtt:	maks. 300 øre pr. kg
e) Egg:	60 øre pr. kg
f) Kjøtt av kylling:	20 øre pr. kg
g) Kjøtt av kalkun:	20 øre pr. kg
h) Korn og oljefrø:	maks. 7 øre pr. kg

Omsetningsrådet sitt arbeidsutval fastsett omsetningsavgifta innafor maksimalsatsane i første ledd bokstav b, c, d og h.

§ 2. Omsetningsavgift på pelsdyrskinn

Produsentar som omsetter pelsdyrskinn, skal svara avgift på 1,0% av salssummen.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Satsen for overproduksjonsavgift for mjølk er 320 øre pr. liter kumjølk, og 320 øre pr. liter geitemjølk.

II

Endringane trer i kraft 1. januar 2007.

21. des. Nr. 1598 2006

Forskrift om endring i forskrift om velferd for småfe.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 21. desember 2006 med hjemmel i lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 18. februar 2005 nr. 160 om velferd for småfe gjøres følgende endring:

§ 16 tredje ledd første punktum skal lyde:

Egnet og godkjent brannvarslingsanlegg skal være installert i bygningen senest 1. januar 2007 for geit og senest 1. september 2007 for sau.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. des. Nr. 1599 2006

Forskrift om endring i forskrift om anvendelse av forsøkshjemmelen – tilskudd til tilrettelegging av bolig istedenfor hjelpemiddel.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 25–13. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 7. september 2004 nr. 1248 om anvendelse av forsøkshjemmelen – tilskudd til tilrettelegging av bolig istedenfor hjelpemiddel gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Forskriften gjelder fra 7. september 2004 til og med 31. desember 2007.

II

Endringen trer i kraft straks.

22. des. Nr. 1600 2006

Forskrift om endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd og § 22–2 første ledd, jf. § 10–7 første ledd bokstav i. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 336 om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotese og parykk gjøres følgende endringer:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Utgiftene ved anskaffelse av ortopedisk fottøy som nevnt i første ledd bokstav a, dekkes i den utstrekning de overstiger 600 kroner pr. anskaffelse. For barn under 10 år dekkes utgiftene i den utstrekning de overstiger 350 kroner pr. anskaffelse. Ved anskaffelse av ortopedisk fottøy som nevnt i første ledd bokstav c ytes det stønad med inntil 1.377 kroner pr. anskaffelse.

§ 8 annet ledd skal lyde:

Det ytes stønad til en eller flere parykker i kalenderåret etter medlemmets behov. Det kan ytes stønad med inntil 4.810 kroner pr. kalenderår. Hvis medlemmet må bruke individuelt tillaget parykk på grunn av avvikende hodeform eller allergisk reaksjon mot syntetisk materiale, kan det ytes stønad med inntil 13.000 kroner pr. kalenderår. Det er et vilkår at relevant kontaktallergi er dokumentert ved allergologisk utredning fra dermatolog eller spesialavdeling i sykehus.

§ 8 femte ledd skal lyde:

Det kan i stedet for stønad til parykk ytes stønad til hodeplagg med inntil 4.810 kroner pr. kalenderår.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1601 2006

Forskrift om endring i forskrift om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–7 sjette ledd. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 337 om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer gjøres følgende endringer:

§ 8 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Høreapparat med tilbehør og individuelt tilpassede ørepropper som er rekvirert i samsvar med denne forskriften. Det kan ytes stønad med opptil 3.595 kroner for høreapparat uten propp og 3.910 kroner for høreapparat med propp. Prisgrensene kan fravikes hvis et dyrere apparat er nødvendig av medisinske grunner for å oppnå en vesentlig bedre hørselsfunksjon. Stønad til digitalt høreapparat kan ytes med opptil 5.710 kroner. Prisgrensen kan ikke fravikes. Til barn under 18 år og ved hørselstap som skyldes godkjent yrkesskade ytes det stønad til full dekning av nødvendige utgifter til hensiktsmessig analogt eller digitalt høreapparat uten hensyn til prisgrensene. Stønad til høreapparat kan begrenses til dekning av utgiftene ved gjenbruk av tilbakelevert høreapparat, når slikt høreapparat fyller nødvendige kvalitetsmessige og funksjonelle krav.

§ 12 andre ledd skal lyde:

Stønad til tinnitusmaskerer kan ytes med opptil 3.280 kroner. Prisgrensen kan fravikes hvis et dyrere apparat er nødvendig av medisinske grunner.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1602 2006

Forskrift om endring i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften).

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21 jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 1 bokstav j, bokstav k og ny bokstav l skal lyde:

- j. fisket etter rognkjeks for fartøy under 28 meter største lengde i Nordland, Troms og Finnmark,
- k. fisket etter blåkveite for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62 grader nord og
- l. fisket etter brisling for fartøy på eller under 28 meter største lengde.

§ 5 overskriften skal lyde:

§ 5. *(begrensninger i antall fartøy en eier kan delta i ett fiskeri med)*

§ 6 skal lyde:

Eier av fartøy som har startet fiske i lukket eller åpen gruppe innenfor ett fiskeri, kan ikke skifte gruppetilhørighet innenfor dette fiskeriet i løpet av reguleringsåret.

§ 17 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 17. *(vilkår for deltakelse med not eller garn og snøre i lukket gruppe)*

For å delta i lukket gruppe i kystfartøygruppens fiske med not eller garn og snøre etter makrell må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret, ha en største lengde på eller under 28 meter største lengde, med mindre Fiskeridirektoratet har gitt tillatelse til å forlenge fartøyet av sikkerhetsmessige årsaker,
- b. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført på blad B i fiskermanntallet og
- c. fartøy som skal fiske med not må være egnet, bemannet og utstyrt for å delta i fisket med not. Fartøy som skal fiske med garn eller snøre må være egnet, bemannet og utstyrt for å delta i fiske med garn eller snøre.

§ 19 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 19. *(vilkår for deltakelse med not eller garn og snøre i åpen gruppe)*

Når vilkårene for deltakelse i lukket gruppe ikke er oppfylt kan fartøy som oppfyller vilkårene her delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fiske etter makrell med not eller garn og snøre:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde under 13 meter,
- b. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført i fiskermanntallet og
- c. fartøy som skal fiske med not må være egnet, bemannet og utstyrt for å delta i fisket med not. Fartøy som skal fiske med garn eller snøre må være egnet, bemannet og utstyrt for å delta i fisket med garn eller snøre.

§ 34 nytt andre ledd skal lyde:

Det er forbudt å bruke leieskipper.

§ 42 overskriften skal lyde:

§ 42. *(særregler som gjelder ved salg av fartøy med deltakeradgang i fisket etter torsk, hyse og sei mv.)*

§ 44 overskriften, første og andre ledd skal lyde:

§ 44. *(særregler som gjelder ved utskifting av fartøy med deltakeradgang i fisket etter torsk, hyse og sei mv.)*

Disse særreglene gjelder ved utskifting av fartøy som har deltakeradgang i fisket etter torsk, hyse og sei mv. for fartøy på eller over 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap og i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62 grader nord.

Det kan ikke gis tillatelse til utskifting av fartøy etter § 43 dersom søker er tildelt torske-tråltillatelse, pelagisk tråltillatelse, seitråltillatelse eller ringnottillatelse etter forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 (konsesjonsforskriften) § 2-1, § 2-6, § 2-14 og § 4-1 for erstatningsfartøyet.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1603 2006

Delegering av myndighet til Fiskeridirektoratet og Fiskeridirektoratets regionkontor etter lov om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 3 andre ledd.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 22. desember 2006 med hjemmel i lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 3 andre ledd. Kunngjort 3. januar 2007.

I

Fiskeri- og kystdepartementets myndighet til å avgjøre søknader om dispensasjon fra bostedskravet for fartøyførere etter lov 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann § 3 andre ledd delegeres til Fiskeridirektoratets regionkontor. Fiskeridirektoratet sentralt skal være klageinstans.

II

Delegeringen gjelder fra 1. januar 2007.

22. des. Nr. 1604 2006

Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy.

Fastsatt av Vegdirektoratet 22. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 4, § 13, § 14, § 15, § 16 og § 36, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 1-5 nr. 2 nytt tredje punktum skal lyde:

Bilfører skal bruke refleksvest når han beveger seg utenfor bilen.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2007.

22. des. Nr. 1605 2006

Forskrift om endring i forskrift om krav til sykkel.

Fastsatt av Vegdirektoratet 22. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 19. februar 1990 nr. 119 om krav til sykkel gjøres følgende endring:

§ 5 skal lyde:

§ 5. *Lys og refleks*

1. Sykkel skal ha rød refleks bak. På begge sider av pedalene skal det være hvit eller gul refleks. Ved bruk av sykkel utstyrt med klikkpedaler hvorpå det ikke kan monteres refleks, skal sykkelens refleks på pedalarmene. Refleksanordningene skal være av godkjent type.

2. Sykkel, som brukes i mørket eller i usiktbart vær på alminnelig beferdet veg eller område, skal foran ha lykt som gir gult eller hvitt lys og/eller flerfunksjonslykt som kan gi blinkende eller fast hvitt lys. Bak skal sykkel ha lykt som gir rødt lys og/eller lykt som gir blinkende rødt lys.
3. Lyktene skal være festet til sykkelen.
4. Lyktene skal kunne sees tydelig i en avstand på 300 m. Lykter som gir blinkende lys skal blinke med minst 120 blink pr. minutt.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2007.

22. des. Nr. 1606 2006

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

Fastsatt av Vegdirektoratet 22. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 8–3 skal lyde:

§ 8–3. Krav til håndsløkker i buss

Buss skal være utstyrt med håndsløkker etter bestemmelsene i kapittel 40.

Nåværende § 8–3 til § 8–6 blir § 8–4 til § 8–7.

§ 40–1 og § 40–2 skal lyde:

§ 40–1. Generelt om håndsløkker i kjøretøy

1. Bestemmelsene i denne paragraf gjelder for bil, beltebil og tilhenger der håndsløkker er påbudt etter denne forskrift eller etter forskrifter for ambulansebil.
- 2.1 Håndsløkker skal være godkjent etter norsk sertifiseringsordning i henhold til lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 26 og forskrift 26. juni 2002 nr. 847 om brannforebyggende tiltak og tilsyn § 9–1. Begge forvaltes av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).
- 2.2 Håndsløkker skal være av type pulverapparat, klasse ABC eller BC.
- 2.3 Håndsløkker skal være plassert innvendig i kjøretøyet nær føreren, beskyttet, lett tilgjengelig og enten være godt synlig eller plassert på tydelig avmerket sted.
- 2.4 Håndsløkker skal alltid være i driftsklar stand.
- 2.5 Håndsløkker skal vedlikeholdes etter NS 3910, med årlig kontrollintervall.
3. Bestemmelsene i denne paragraf trer i kraft 1. mars 2007. Bestemmelsene gjelder også ved utskiftning av håndsløkker i tidligere registrerte kjøretøy.

§ 40–2. Håndsløkker i buss, ambulanse, beltebil, bil som skal transportere funksjonshemmede mot vederlag, campingbil og registrert campingtilhenger

- 1.1 Buss med høyst 22 sitteplasser i tillegg til førerstedet skal ha minst én håndsløkker med minimum 2 kg pulver.
- 1.2 Buss med over 22 sitteplasser i tillegg til førerstedet skal ha minst én håndsløkker med minimum 6 kg pulver.
- 1.3 Ambulanse skal ha minst én håndsløkker med minimum 2 kg pulver.
- 1.4 Lukket beltebil med over 8 sitteplasser i tillegg til førerstedet skal ha minst én håndsløkker med minimum 2 kg pulver.
- 1.5 Bil som skal transportere funksjonshemmede mot vederlag, skal ha minst én håndsløkker med minimum 2 kg pulver.
- 1.6 Campingbil og registrert campingtilhenger skal ha minst én håndsløkker med minimum 6 kg pulver.
2. Bestemmelsene i denne paragrafen trer i kraft 1. mars 2007. For campingbil og registrert campingtilhenger trer bestemmelsene i denne paragrafen i kraft 1. januar 2008 for alle registrerte kjøretøy, uansett når de er registrert. Bestemmelsene gjelder også ved utskiftning av håndsløkker i tidligere registrerte biler.

§ 40–3 oppheves.

Kapittel 41 overskriften skal lyde:

Kap. 41. Varseltrekanter og refleksvester

Ny § 41–2 skal lyde:

§ 41–2. Refleksvester i bil

1. Bil skal være utstyrt med minst én refleksvest som tilfredsstillende standard EN-471 klasse 2.
2. Refleksvester skal være lett tilgjengelige fra førerplassen.

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2007.

22. des. Nr. 1607 2006**Forskrift om endring i forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 og § 19 og lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 annet ledd. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 3. januar 2007.

I

I forskrift 12. september 2003 nr. 1131 om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Eier av fartøy som nevnt i § 2 skal tilby fartøyets fangst, jf. § 4, i overensstemmelse med de vilkår som er fastsatt i konsesjonen for fartøyet eller ved godkjenning av eiersammensetning, eller som er fastsatt i selskapsvedtekter godkjent av fiskerimyndighetene.

§ 3 nytt annet ledd skal lyde:

Fartøyeieren skal innen utgangen av november og innen utgangen av mai legge frem en plan for drift og levering i neste halvår. Ved avvikende forutsetninger for planen hos en eller begge parter, skal det tas ny kontakt. Det skal fremgå blant annet når man tar sikte på å fiske og til hvem man tar sikte på å selge fangsten. Det skal også fremgå at planen er satt opp i samråd med den eller de bedriftene som er tilgodesett gjennom leveringsvilkår og om fartøyeieren og bedriften er overens om planen, med mindre leveringsplikten gjelder ett eller flere fylker.

§ 3 nytt siste ledd skal lyde:

Uansett om fangsten kjøpes i henhold til den primære leveringsplikten i første ledd eller den sekundære leveringsplikten i annet ledd, skal vedkommende fiskeindustribedrift alltid foreta bearbeiding av 70% av torskefangstene omfattet av leveringsplikten før videresalg.

§ 4 skal lyde:

Leveringsplikten i henhold til § 3 omfatter 80% av fartøyets fangst av torsk og 60% av fartøyets fangst av hyse, for begge fiskeslag nord for 62° N. Dersom de vilkår som er fastsatt i konsesjonen for fartøyet eller ved godkjenning av eiersammensetning innebærer leveringsplikt for en mindre andel av fartøyets fangst, går slike individuelle vilkår foran bestemmelsen i første punktum.

§ 5 første og annet ledd skal lyde:

Dersom det bare er en bedrift som er tilgodesett gjennom fastsatte vilkår, skal prisen for råstoffet fastsettes til gjennomsnittet av oppnådde priser for tilsvarende fisk (fersk eller fryst) på auksjon eller ved annen omsetning de siste to uker før salget finner sted i Finnmark, Troms og Nordland.

Dersom det er flere bedrifter som kan kjøpe fangsten i henhold til fastsatte vilkår, kan fangsten utbys på auksjon gjennom vedkommende salgslag til samtlige av disse. Det samme gjelder dersom fangsten utbys for salg i en hel region i henhold til § 3 annet til fjerde ledd. Den prisen som fremkommer etter reglene i første ledd skal være maksimums utbudspris i slik auksjon.

§ 7 siste ledd skal lyde:

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften kan også medføre tilbakekall av ervervstillatelse eller torsketrållatelse i medhold av deltakerloven § 11 og § 18. Det samme gjelder ved overtredelse av § 3 siste ledd når det er samme eier direkte eller indirekte til fiskeindustribedriften og torsketråleren.

§ 8 siste ledd skal lyde:

Fiskeridirektoratet kan gi nærmere bestemmelser om kontroll med bestemmelsene i denne forskriften, herunder bestemmelser om hvilke opplysninger fartøyeiere og andre skal gi for å sikre kontroll av forskriftens bestemmelser og bestemmelser om hvordan fiskeindustribedrifter skal legge til rette for at bearbeidingsplikten i § 3 kan kontrolleres.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. des. Nr. 1608 2006**Delegering av myndighet til Finansdepartementet etter lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskaperens garantiordning) del VIII.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskaperens garantiordning) del VIII. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 3. januar 2007.

Kongens myndighet etter lov 10. juni 2005 nr. 43 om endringer i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven), lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskaperens garantiordning) del VIII delegeres til Finansdepartementet.

22. des. Nr. 1609 2006**Delegering av myndighet til Finansdepartementet etter lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 2A–1 fjerde ledd og § 2A–2 annet ledd annet punktum.**

Fastsatt ved kgl.res. 22. desember 2006 med hjemmel i lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 2A–1 fjerde ledd og § 2A–2 annet ledd annet punktum. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 3. januar 2007.

Kongens myndighet etter lov 6. desember 1996 nr. 75 om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon m.v. av finansinstitusjoner § 2A–1 fjerde ledd og § 2A–2 annet ledd annet punktum delegeres til Finansdepartementet.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 14/1998 s. 1016 (i forskrift 2. juli 1998 nr. 707 om endring i forskrift 30. november 1990 nr. 944 om dykking).

§ 133 skal lyde:

I inntil ett år etter ikrafttredelse av endringsbestemmelsene av 2. juli 1998, kan den som dokumenterer teoretisk opplæring og minst ett års praktisk erfaring med:

- a) redningsdykking som nevnt i forskriften § 9, få utstedt sertifikat klasse *R*.
- b) lettere svømmedykking som nevnt i forskriftens § 9, få utstedt sertifikat klasse *S*.

Nr. 15/2005 s. 2297 og 2298 (i forskrift 5. desember 2006 nr. 1436 om endring i forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet).

Det som er rettet gjelder kun figurene.

§ 1–4 nr. 11 bokstav b skal lyde:

- b. Langtids intensitet (Plt) beregnet ut fra 12 Pst-verdier over et to timers intervall, i henhold til følgende uttrykk:

$$P_{lt} = \sqrt[3]{\sum_{i=1}^{12} \frac{P_{sti}^3}{12}}$$

§ 1–4 nr. 27 skal lyde:

27. *Overharmoniske spenninger*: Sinusformede spenninger med frekvens lik et multiplum av forsyningsspenningens grunnharmoniske frekvens. Total harmonisk forvrengning av spenningen uttrykkes ved:

$$\%THD_U = \frac{\sqrt{\sum_{k=2}^{40} U_k^2}}{U_1} \cdot 100\%$$

Individuell harmonisk forvrengning for hvert multiplum av den grunnharmoniske frekvensen uttrykkes ved:

$$\%U_k = \frac{U_k}{U_1} \cdot 100\%$$

der U_1 er spenningens grunnharmoniske komponent, U_h er en gitt harmonisk spenningskomponent, og h er komponentens harmoniske orden.

Nr. 5/2006 s. 551 (i forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester)).

§ 1–4 annet ledd bokstav b skal lyde:

b. det gjelder gass eller varme, og:

1. produksjonen av gass eller varme er en unngåelig følge av utøvelsen av en annen type aktivitet enn dem som er nevnt i § 1–3 (aktiviteter som er omfattet av forskriften), og
2. leveringen til det offentlige nettverk bare tar sikte på økonomisk utnyttelse av denne produksjonen, og ikke overstiger 20 prosent av oppdragsgiverens omsetning, beregnet på grunnlag av gjennomsnittet for de siste tre år medregnet inneværende år.

Nr. 15/2006 s. 2072 (i forskrift 18. desember 2006 nr. 1495 om endring i forskrift 2. februar 2004 nr. 449 om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer).

§ 9 skal lyde:

Fylkesmannen fastsetter etter samråd med kommunene og relevante samarbeidsparter en hovedplan for skogbruksplanleggingen i fylket. Denne skal legges til grunn for fordelingen av tilskuddsmidler. Planen skal angi en grov skisse for framdrift og årlig planleggingsomfang i den nærmeste 10-årsperioden. I tillegg skal planen inneholde et konkret handlingsprogram for de nærmeste 3–4 år. Det skal inngås en avtale mellom Fylkesmannen og den som gjennomfører taksten om takstoppdragets innhold og omfang.

Innvilget tilskudd utbetales av Fylkesmannen etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon i henhold til avtale inngått mellom Fylkesmannen og de som gjennomfører takstoppdraget etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Det forutsettes at det føres regnskap for slike utbetalinger, og at disse inngår i sluttoppgjøret i forhold til den enkelte skogeier, som er rette mottaker av tilskuddet.

Minst 10 pst. av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2006-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
1998	14	1061	Forskrift nr. 707	16
2004	8	1131	Forskrift nr. 930	3
2004	9	1277, 1278 og 1281	Forskrift nr. 931	6
2005	9	1362	Forskrift nr. 589	12
2005	11	1744	Vedtak nr. 938	8
2005	15	2312	Forskrift nr. 1446	3
2005	15	2297 og 2298	Forskrift nr. 1436	16
2005	16	2529	Forskrift nr. 1593	4
2005	16	2538	Forskrift nr. 1609	1
2005	16	2644	Forskrift nr. 1668	2
2005	17	2713	Forskrift nr. 1690	2
2005	17	2855	Forskrift nr. 1694	2
2006			Forskrift nr. 83	2
2006	3	328	Forskrift nr. 229	4
2006	5	483	Forskrift nr. 376	14
2006	5	551	Forskrift nr. 403	16
2006	6	730	Forskrift nr. 468	12
2006	7	962	Forskrift nr. 546	9
2006	10	1316	Forskrift nr. 790	13
2006	12	1593	Forskrift nr. 1014	14
2006	13	1695	Forskrift nr. 1158	14
2006	15	2072	Forskrift nr. 1495	16

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2006 koster	Avd I	kr 1140	kr 1700	kr 2360
	Avd. I og II	kr 1430	kr 2470	kr 3480

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no